

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ЯНЧИШИНА ЯНА ВАЛЕРІЇВНА

УДК: 811.161.2:81'373.21

ДИСЕРТАЦІЯ
МІКРОТОПОНІМІЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

10.02.01– українська мова

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Я. В. Янчишина

Дисертація є ідентичною іншим примірникам дисертації. Науковий керівник Торчинський Михайло Миколайович, доктор філологічних наук,

вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 11.051.14 канд. філол. наук професор

О. О. Залужна

АНОТАЦІЯ

Янчишина Я. В. **Мікротопонімія Центральної Хмельниччини.** – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. – Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Вінниця, 2021.

Дисертацію присвячено вивченню структурних, словотвірних, лексико-семантичних, мотиваційних та функціональних особливостей мікротопонімів Центральної Хмельниччини.

Мікротопонім – різновид топонімів як елемент систематизації власних назв за розмірами іменованого денотата. Основними ознаками мікротопонімів є: 1) невеликі розміри денотатів; 2) розмаїття типів і способів мікротопонімної номінації; 3) різноплановість структури мікротопонімікону за характером іменованих денотатів; 4) відносність меж мікротопонімії, перебування на перетині розрізнення власних і загальних назв; 5) переважно природний характер мікротопонімної номінації; 6) найбільша рухливість із-поміж інших класів топонімів, незначна граматична стійкість; 7) вузька сфера застосування, перебування на нижньому ярусі топонімної системи; 8) велика кількість таких пропріальних одиниць; 9) тісний зв'язок із різними особливостями іменованих об'єктів, відбиття мікротопонімами народних вірувань, традицій та інших етнографічних атрибутів; 10) побутування переважно в усній формі; 11) активне відбиття діалектних особливостей мовлення мешканців регіону; 12) відносна недовготривалість існування мікротопонімів; 13) факультативність мікротопонімних систем, багатоваріантність таких пропріативів; 14) наявність чітких мотиваційних ознак і водночас надзвичайно швидка дестимологізація власних назв дрібних географічних об'єктів; 15) включення до складу мікротопонімних одиниць багатьох географічних і адміністративно-господарських термінів; 16) фіксування мікротопонімів переважно як фактів однієї мови і продукту творчості одного народу.

У процесі вивчення мікротопонімії Центральної Хмельниччини проаналізовано 7 512 пропріальних одиниць, зокрема у Хмельницькому районі – 1 956 (26,04 %), Віньковецькому – 1 435 (19,1 %), Старокостянтинівському – 1 038 (13,82 %), Ярмолинецькому – 820 (10,91 %), Деражнянському – 783 (10,42 %), Дунаєвському – 759 (10,1 %), Летичівському – 721 (9,61 %).

За денотатно-номінативними ознаками це такі класи власних назв: мікрогідроніми як номінації ставків, криниць, річок, джерел, боліт, струмків, озер і водоспадів (961; 12,79 %); мікроороніми, тобто найменування урочищ, ярів, горбків, берегів, гребель, дамб, печер (1 149; 15,3%); мікрохороніми (5 402; 71,91 %), розмежовані на: ойкохороніми (3 175; 58,77 %) – найменування вулиць, частин населених пунктів, базарів і площ; екстраойкохороніми (967; 17,9 %) – власні назви полів, кладовищ, пасовищ; територіоніми (877; 16,24 %), зокрема сільвоніми (870; 16,11 %) – номінації лісів, садів, заказників, парків та гідротериторіоніми (7; 0,13 %) – найменування пляжів і островів; віоніми (383; 7,1 %) – власні назви доріг, зупинок транспортних засобів, стежок, залізничних переїздів і мостів.

Основним структурним різновидом мікротопонімів Центральної Хмельниччини є прості конструкції (4 878; 64,94 %), здебільшого іменники (2 947; 63 %) і субстантивовані прикметники (1 731; 37 %). Достатньо поширені й складені номінації (2 532; 33,71 %), серед яких домінують двокомпонентні структури (2 373; 93,72 %), зокрема модель «прикметник + іменник» (1 758; 74,08 %). Фіксуємо і складні пропріативи (102; 1,35 %): композити (51; 50 %), аббревіатури (39; 39,39 %), юстапозити (10; 10,10 %), зрощення (2; 2,03 %).

Кваліфікуємо два основні різновиди словотвору – лексико-семантичний (4 975; 66,22 %) та морфологічний (2 533; 33,72 %). Перший тип представляють синтаксичні конструкції (2 510; 50,45 %); менше назв стягнених (1 282; 25,77 %), семантизованих (699; 14,05 %) і плюральних (484; 9,73 %).

Із-поміж морфологічних дериватів виокремлюємо 1 715 мікротопонімів, утворених афіксальним способом (67,7 %), зокрема суфіксальним (1 590;

92,71 %), конфіксальним (63; 3,67 %), префіксальним (59; 3,44 %) і флективним (3; 0,18 %), а також 754 конверсиви (29,73 %); 52 номінації, що виникли шляхом складання (2,05 %), і 12 усічених структур (0,49 %).

Загалом зареєстровано 4 390 (58,44 %) відапелятивних мікротопонімів, значна частина яких – однокомпонентні відіменникові (1 687; 53,67 %) і відприкметникові (1 442; 45,56 %) похідні. Твірними основами пропріативів першої групи є насамперед географічні терміни (629; 37,29 %), антропоцентричні (484; 28,69 %), відфлоро- (268; 15,89 %) та відзоолексемні (187; 11,08 %) номінації, а другої – прикметники з виразною квалітативною ознакою (350; 24,27 %), ад’єктиви, утворені від назв географічних об’єктів (492; 32,12 %), часо-просторових понять (248; 17,19 %), флоро- і зоолексем (174; 12,07 %). Із-поміж багатоконпонентних назв (1 202; 28,38 %) найбільш продуктивною є модель «прикметник + географічний термін» (1 178; 94,47 %).

Серед відонімних (2 398; 31,92 %) власних назв дрібних географічних об’єктів відзначаємо домінування відантропонімних (1 587; 66,18 %) конструкцій над відтопонімними (601; 25,06 %); інші типи малопродуктивні.

Мікротопоніми з комбінованою семантикою (720; 9,59 %) – це складні та складені найменування дрібних географічних об’єктів, зокрема поєднання іменників з антропонімами (541; 75,14 %) і топонімами (165; 22,91 %).

Власні назви дрібних географічних об’єктів переважно мають одинарну мотивацію (5 679; 75,6 %), частіше – асоціативну (2 429; 42,77 %) і меморіальну (1 208; 21,27 %); рідше – локативну (646; 11,37 %), посесивну (496; 8,74 %), квалітативну (295; 5,19 %), ідеологічну (236; 4,16 %), сутнісну (171; 3,01 %) і символічну (136; 2,39 %); епізодично – апотропейну (45; 0,79 %) та ситуативну (14; 0,25 %). Значно менше трапляється мікротопонімів із комбінованою мотивацією (1 829; 24,34 %), серед яких превалюють оніми, у структурі яких є сутнісні (1 009; 55,17 %) і асоціативні (705; 38,55 %) мотиваційні зв’язки. Відзначаємо незначну кількість мікротопонімів із трикомпонентною

мотивацією (66; 3,61 %), серед них локативно-квалітативно-сутнісні (33; 50 %) і локативно-асоціативно-сутнісні (25; 37,87 %) пропріальні одиниці.

Фіксуємо серед мікротопонімів значну кількість відхилень від норм сучасної української літературної мови (усього 1 090; 15,06 %), зокрема 576 (52,84 %) діалектизмів, 402 (36,88 %) запозичення з інших мов, 112 (10,28 %) вульгаризмів.

Дослідження дозволило встановити найбільшу подібність структурно-дериваційних і семантико-мотиваційних особливостей власних назв дрібних географічних об'єктів краю з аналогічними атрибутами пропріативів Центральної і Західної України.

Наукова новизна роботи визначається тим, що мікротопонімія названого регіону вперше зазнала ґрунтовного опису й аналізу. Дані щодо словотвірної структури, семантики твірних основ і мотиваційних відношень раніше не публікувалися. Також доповнено теоретичні положення, які стосуються сутності й диференційних ознак мікротопонімів, та удосконалено принципи їхньої комплексної характеристики.

Теоретичне значення дослідження полягає в ґрунтовному описі історії вивчення власних назв дрібних географічних об'єктів зі зверненням особливої уваги на статус цих пропріальних одиниць в онімній системі та у з'ясуванні їхніх загальних і специфічних ознак як з погляду лінгвістики, так і дотичних наук.

Практичне значення роботи визначається можливостями використання результатів дослідження в навчально-виховній роботі у вищій та середній школі, зокрема при викладанні діалектології, етнолінгвістики, лексикології, словотвору, соціолінгвістики й ономастики української мови. Отримані дані можуть знайти застосування як при створенні словників власних географічних назв Поділля, так і лексикографічних зібрань топонімів України загалом.

Ключові слова: *власна назва дрібного географічного об'єкта, деривація, мікрогідронім, мікрооронім, мікротопонім, мікрохоронім, мотивація, семантика, структура, функціонування.*

SUMMARY

Yanchyshyna Ya. V. Microtoponymy of Central Khemnytskyi region. – Manuscript.

Thesis for a candidate degree in philology (PhD): Specialty 10.02.01 – Ukrainian language. – Vasyl Stus Donetsk National University. – Vinnytsya, 2021.

The dissertation focuses on structural, word-formation, lexical and semantic, motivational, and functional peculiarities of micro-toponyms of Central Khmelnytskyi region.

Micro-toponym is a variety of toponyms as an element of proper names systematization by the size of the denotation. Basic features of toponyms are as follows: 1) small size of denotations; 2) variety of toponyms and means of micro-toponymic nomination; 3) diversity of the structure of micro-toponymicon by the character of nominated denotations; 4) relativity of micro-toponymy boundaries, being on a cross of differentiation between proper and general names; 5) chiefly natural character of nomination toponimization; 6) the greatest mobility among other classes of toponyms, insignificant grammatical stability; 7) narrow scope, being on a lower layer of toponymic system; 8) great amount of such proprial units; 9) tight correlation with various features of denoted objects, reflection of folk beliefs, traditions, and other ethnographic attributes; 10) usage in primarily verbal form; 11) active reflection of dialectic peculiarities of locals' speech; 12) relative non-durability of micro-toponyms' existence; 13) optionality of micro-toponymic systems, multi-variability of such propriatives; 14) available clear motivational features and, at the same time, relatively fast de-etymologization of proper names of small geographical objects; 15) various geographical as well as administrative and economic terms being part of micro-toponymic units; 16) registration of micro-toponyms mainly as facts of one language and a product of one nation's creativity.

In the process of research of microtoponymy of Central Khmelnytskyi region, 7 512 units were analyzed, namely: in Khmelnytskyi region – 1 956 (26,04 %),

Vinkivtsi region – 1 435 (19,1 %), Starokostyantyniv region – 1 038 (13,82 %), Yarmolyntsi region – 820 (10,91 %), Derazhnya region – 783 (10,42 %), Dunayivsti region – 759 (10,1 %), Letychiv region – 721 (9,61 %).

By the denotation and nomination features, these are the following classes of names: microhydronyms as names of ponds, wells, rivers, sources, moors, streams, lakes, and waterfalls (961; 12,79 %); microoronyms, i.e. names of woodlands, hills, shores, dams, dikes, caves (1 149; 15,3%); microhoronyms (5 402; 71,91 %), divided into: oikohoronyms (3 175; 58,77 %) – names of streets, parts of settlements, markets, and squares; extraoikohoronyms (967; 17,9 %) – proper names of fields, cemeteries, pastures; territorionyms (877; 16,24 %), namely sylvonyms (870; 16,11 %) – names of forests, gardens, natural resorts, parks and hydro-territorionyms (7; 0,13 %) – names of beaches and islands; vionyms (383; 7,1 %) – proper names of roads, public transportation stops, paths, level crossings, and bridges.

Basic structural varieties of microtoponyms of Central Khmelnytskyi region are simple structures (4 878; 64,94 %), chiefly nouns (2 947; 63 %) and substantivized adjectives (1731; 37 %). Rather widespread are compound nominations (2 532; 33,71 %), among which two-component structures prevail (2 373; 93,72 %), namely «adjective+noun model» (1 758; 74,08 %). Also compound propriatives (102; 1,35 %): composites (51; 50 %), abbreviations (39; 39,39 %), juxtapositions (10; 10,10 %), blending (2; 2,03 %) have been registered.

Two basic types of word formation have been differentiated: lexical and semantic (4 975; 66,22 %) and morphological (2 533; 33,72 %).

The first type is represented by syntactic structures (2 510; 50,45 %); fewer compound names (1 282; 25,77 %), semanticized (699; 14,05 %) and proprials (484; 9,73 %).

1 715 microtoponyms formed via affixation (67,7 %) have been differentiated from morphological derivatives, namely: suffixation (1 590; 92,71 %), confixation (63; 3,67 %), prefixation (59; 3,44 %) and flexions (3; 0,18 %), as well as 754

conversions (29,73 %); 52 nominations formed by compounding (2,05 %), and 12 shortened structures (0,49 %).

Overall 4 390 (58,44 %) appellative-based microtoponyms have been registered, great number of which are one-component noun-based (1 687; 53,67 %) adjective-based (1 442; 45,56 %) derivatives. Formation stems of propriatives of the first group are primarily geographical terms (629; 37,29 %), anthropocentric (484; 28,69 %), floro-based (268; 15,89 %) and zoo-based lexemes (187; 11,08 %), while the ones of the seconds are adjectives with pronounced color features (350; 24,27 %), adjectival, created on the basis of geographical names (492; 32,12 %), temporal and space notions (248; 17,19 %), floro- and zoo-lexemes (174; 12,07 %). Among multi-component names (1 202; 28,38 %), “adjective+geographical term” model is the most productive (1 178; 94,47 %).

Among onym-based (2 398; 31,92 %) proper names of small geographical object, prevalence of anthropometric-based (1 587; 66,18 %) structures over toponym-based structures (601; 25,06 %) must be noted; other types are unproductive.

Microtoponyms with combined semantics (720; 9,59 %) are complex and compound names of small geographical objects, namely combination of nouns with anthroponomical notions (541; 75,14 %) and toponyms (165; 22,91 %).

Proper names of small geographical objects have a singular motivation (5 679; 75,6 %), more often – associative (2 429; 42,77 %) and memorial motivation (1 208; 21,27 %); less often – location (646; 11,37 %), possessive (496; 8,74 %), qualitative (295; 5,19 %), ideological (236; 4,16 %), essence (171; 3,01 %), and symbolic association (136; 2,4 %); rarely – anthropeic (45; 0,79 %) situational motivation (14; 0,25 %). More rare are microtoponyms with combined motivation (1,829; 24,35 %), among which onyms having essence (1 009; 55,17 %) and associative (705; 38,55 %) motivational ties prevail. Insignificant number of microtoponyms with three-component motivation (66; 3,61 %) must be noted; they include location and qualitative and essence (33; 50 %) as well as location and associative and essence (25; 37,87 %) proprial units.

A significant number of deviations from the norms of Ukrainian literary language (overall 1 090; 15,06 %) have been registered among microtoponyms, namely: 576 (52,84 %) dialecticisms, 402 (36,88 %) borrowings from other languages, 112 (10,28 %) vulgarisms.

The research allowed to reveal the greatest similarity of structural and derivational as well as semantic and motivational peculiarities of proper names of region's small geographical objects with analogical attributives of propriatives of Central and Western Ukraine.

Scientific novelty of the research is due to micro-toponymy of the aforementioned region being thoroughly described and analyzed for the first time. Data on word-formation structure, semantics of the word-formation stems, and motivation relations have never been published. Also, theoretical provisions regarding the essence and differential features of micro-toponyms have been supplemented; principles of their complex characterization have been improved.

Theoretical value of the research is due to thorough analysis of the history of the study of proper names of small geographical objects with consideration to the status of these proprial units in onym system, and revealing their general and specific features from the point of view of linguistics and related sciences.

Practical value of the research is primarily determined by the opportunity to use result of the research in educational work in higher and secondary educational establishments, namely when teaching dialectology, ethnolinguistics, lexicology, word-formation, social linguistics and onomastics of the Ukrainian language. The obtained data can be applied at compilation of dictionaries of proper geographical names of Podillya region and lexicographic collections of toponyms of Ukraine in general.

Key words: *proper name of a small geographical object, derivation, micro-hydronym, microonym, microtoponym, microhoronym, motivation, semantics, structure, functioning.*

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Янчишина Я. В. Мотиваційна структура мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: філологія (мовознавство). Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2012. Вип. 16. С. 412–416.

2. Янчишина Я. В. Лексико-семантичні та структурно-словотвірні особливості урбанонімії міста Хмельницького. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства* : збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНП, 2013. Вип. 6, Ч. 2. С. 281–288.

3. Янчишина Я. В. Дериваційні особливості творення власних назв дрібних географічних об'єктів Хмельницького району Хмельницької області. *Лінгвістичні дослідження*: збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Харків, 2013. Вип. 36. С. 79–84.

4. Янчишина Я. В. Мікротопоніми штучного та природного походження в сучасній українській літературній мові. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства* : збірник наукових праць. Хмельницький: ХмЦНП, 2014. Вип. 7. С. 219–222.

5. Янчишина Я. В. Проблемні питання виокремлення мікротопонімів у складі власних географічних назв. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*: Філологічні науки. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я. І. Абетка, 2014. Вип. 35. С. 85–87.

6. Янчишина Я. В. Історія вивчення мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Записки з ономастики*. Одеса : Астропринт, 2015. Вип. 18. С. 829–837.

7. Янчишина Я. В. Диференційні ознаки мікротопонімікону (на матеріалі власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства* : збірник наукових праць. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І., 2018. Вип. 14. С. 256–263.

Статті в закордонних періодичних виданнях

1. Янчишина Я. В. Сутність поняття «мікротопонім» в українській та зарубіжній ономастиці. *The 10th International scientific and practical conference «Perspectives of world science and education»* (June 17–19, 2020) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2020. С. 551–560.

Статті, що не входять до наукових фахових видань України

1. Янчишина Я. В. Лексико-семантична структура власних географічних назв мікрооб'єктів Деражнянського району. *Деражнянщина: минуле і сучасне*: матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. С. 54–60.

Наукові праці апробаційного характеру

1. Янчишина Я. В. Система віонімів села Моломолинці. *Поділля. Краєзнавчі студії*: збірник наукових праць. 2010. Вип. 2. Хмельницький : ХмЦНТЕІ. С. 5-6

2. Янчишина Я. В. Мікротопонімія Центральної Хмельниччини. *Філологічні студії*: збірник наукових праць студентів. Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2012. Вип. 10. С. 136–141.

3. Янчишина Я. В. Система мікрооронімії Центральної Хмельниччини. *Поділля. Філологічні студії*: збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНТЕІ, 2012. Вип. 4. С. 76–79.

4. Янчишина Я. В. Сучасні методи систематизації мікротопонімічних даних. *Актуальні проблеми комп'ютерних технологій*: збірник наукових праць (за матеріалами Сьомої міжнародної науково-технічної конференції). Хмельницький : ХНУ, 2013. С. 379–383.

5. Янчишина Я. В. Етнолінгвістичні особливості мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики*: матеріали Міжрегіональної науково-практичної конференції. Умань : ФОП Жовтий, 2014. С. 89–93.

6. Янчишина Я. В. Мікрогідронімія Дунаєвецького району Хмельницької області (загальна характеристика). *Науковий часопис Східноподільського лінгвокраєзнавчого центру* : збірник наукових праць студентів, магістрантів, викладачів. Умань: Візаві, 2014. Вип. 3. С. 116–119.

7. Янчишина Я. В. Історія мікротопонімічних досліджень у Польщі. *Польська мова в українській освіті – перспективи в аспекті європейської інтеграції* : збірник наукових праць. Кельце; Хмельницький : ХМЦНП, 2014. Вип. 1. С. 271–275.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	15
ВСТУП.....	18
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ	
МІКРОТОПОНІМІЇ.....	25
1.1. Мікротопонім як власна назва дрібного географічного об'єкта.....	25
1.1.1. Сутність поняття «мікротопонім».....	25
1.1.2. Диференційні ознаки мікротопонімікону.....	33
1.1.3. Структура мікротопонімії.....	38
1.2. Історія вивчення мікротопонімів.....	44
1.3. Етнолінгвістичні особливості мікротопонімів.....	66
Висновки до розділу 1.....	71
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-ДЕРИВАЦІЙНІ АТРИБУТИ	
МІКРОТОПОНІМІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ.....	74
2.1. Продуктивність власних назв дрібних географічних об'єктів.....	74
2.2. Структурні особливості мікротопонімів.....	90
2.3. Дериваційні атрибути мікротопонімії.....	109
2.3.1. Лексико-семантичний словотвір.....	111
2.3.2. Морфологічний словотвір.....	120
Висновки до розділу 2.....	133
РОЗДІЛ 3. СЕМАНТИКО-МОТИВАЦІЙНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ	
ОСОБЛИВОСТІ ВЛАСНИХ НАЗВ ДРІБНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ	
ОБ'ЄКТІВ.....	135
3.1. Систематизація найменувань за семантикою твірної основи.....	136
3.1.1. Мікротопоніми відапелятивного походження.....	136
3.1.2. Найменування відонімного походження.....	155
3.1.3. Номінації з комбінованою семантикою твірних основ.....	160

3. 2. Мотиваційні атрибути мікротопонімів.....	166
3.3. Функціонування власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини.....	185
Висновки до розділу 3.....	195
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	197
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	204
ДОДАТКИ.....	227
Додаток А. Список опублікованих праць за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дослідження.....	227
Додаток Б. Перелік мікротопонімів Центральної Хмельниччини.....	231
Додаток В. Таблиці зі статистичними даними, що ілюструють продуктивність мікротопонімів та їхніх атрибутів.....	286

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

Районні центри

Внк., Вн – Віньківці
 Днв., Дн – Дунаївці
 Држ., Др – Деражня
 Лтч., Лт – Летичів
 Стр., Ст – Старокостянтинів
 Хмл., Хм – Хмельницький
 Ярм., Яр – Ярмолинці

Райони

Вн – Віньковецький

Адм. – Адамівка
 Блк – Балки
 Бст. – Бистриця
 В. Олк. – Великий Олександрів
 Всл. – Виселок
 Гвр. – Говори
 Ггл. – Гоголі
 Грм. – Грим'ячка
 Грн. – Гринева
 Гт. – Гута
 Држ. – Дружба
 Дшк. – Дашківці
 Жнш. – Женишківці
 Знк. – Зіньків
 Зрн. – Зоряне
 Клс. – Калюсик
 Крж. – Карижин
 Крч. – Карачіївці
 Лмч. – Ломачинці
 Мдн-Внк – Майдан-Віньковецький
 Мдн-Олк. – Майдан-Олександрівський
 Нтч. – Нетечинці
 Осл. – Осламів
 Охр. – Охрімівці
 Пдл. – Подолянське
 Пкт. – Покутинці
 Плп-Олк. – Пилипи-Олександрівські
 Пргв. – Пирогівка
 Птр. – Петрашівка
 Слб-Охр – Слобідка-Охрімовецька
 Стн. – Станіславівка
 Фщв. – Фаціївка
 Чрк. – Черкасівка
 Ясн. – Яснозір'я

Дн - Дунаєвецький

Блн. – Балин
 В. Жвн. – Великий Жванчик
 В. Крж. – Велике Кружевне
 В. Пбд. – Велика Побідна
 Врб. – Воробіївка
 Вхр. – Вихрівка
 Глз. – Голозубинці
 Грч. – Гірнична
 Дмн. – Дем'янківці
 Злз. – Залазці
 Івн. – Іванківці
 Крв. – Кривчик
 Крн. – Криничани
 Лжк. – Ложківці
 Лп. – Липи
 Лсц. – Лисець
 Мкв. – Маків
 Млв. – Маліївці
 Мрз. – Морозів
 Мхл. – Михайлівка
 Нст. – Нестерівці
 Пдл. Мкр. – Підлісний Мукарів
 Птр. – Петровське
 С. Гт. – Стара Гута
 Скл. – Сокілець
 Снт. – Смотрич
 Спр. – Сприсівка
 Ств. – Ставище
 Тмш. – Томашівка
 Тн. – Тинна
 Чмб. – Чимбарівка
 Чнк. – Чаньків
 Ччл. – Чечельник

Др - Деражнянський

Бгд. – Богданівці
 Бжк. – Божиківці
 Ввс. – Вівсяники
 Влс. – Волоське
 Ввк. – Вовковинці
 Гтн. – Гатна
 Глз. – Галузинці
 Грд. – Городище
 Грш. – Гришки
 Згн. – Загінці
 Згр. – Згарок
 Знк. – Зянківці
 Кйт. – Кайтанівка
 Клн. – Кальня
 Клп. – Клопотинці
 Кпч. – Копачівка
 Крч. – Кориценці
 Лзв. – Лозове
 Мзн. – Мазники
 Мкр. – Макарово
 Мнк. – Маниківці
 Нжн. – Нижне
 Рдв. – Радівці
 Слб-Охр. – Слобідка-Охрімівецька
 Слб-Шлх. – Слобідка-Шелехівська
 Стр. Гт. – Стара Гута
 Шпч. – Шпиченці
 Явт. – Явтухи

Лт – Летичівський

Ант. – Антонівка
 Влс. – Волосівці
 Врб. – Вербка
 Глв. – Головчинці
 Глн. – Голинище
 Глс. – Голосків
 Грб. – Горбасів
 Грч. – Гречанці
 Грш. – Грушівці
 Кдн. – Кудинка
 Кзч. – Козачки
 Лсг. – Лисогірка
 Мдн. – Майдан
 Мнд-Врб. – Майдан-Вербецький
 Мнд-Глн. – Майдан-Голеницівський
 Мтк. – Митківці
 Нвк. – Новокостянтинів
 Рдн. – Рудня
 Ржн. – Рожни
 Свч. – Свічна
 Стн. – Ставниця
 Схн. – Сахни
 Трб. – Требухівці

Чпл. – Чапля
 Шрб. – Шрубків
 Юрч. – Юрченки
 Ялн. – Ялинівка
 Ярс. – Ярославка

Ст – Старокостянтинівський

Бгл. – Баглаї
 В. Мцв. – Великі Мацевичі
 Влц-Ккр – Волиця-Кекершина
 Врн. – Воронківці
 Врх. – Верхняки
 Всн. – Веснянка
 Гбч. – Губча
 Грг. – Григорівка
 Дрк. – Деркачі
 Жбч. – Жабче
 Злн. – Зеленці
 Іллш. – Ілляшівка
 Ірш. – Іршики
 Йсп. – Йосипівка
 Клн. – Калинівка
 Кпс. – Капустин
 Крн. – Красносілка
 Лвк. – Левківці
 Лжв. – Лажеві
 М. Мцв. – Малі Мацевичі
 М. Чрн. – Малий Чернятин
 Млш. – Малашівка
 Мрл. – Мироліубне
 Мрт. – Мартинівка
 Нвс. – Новоселиця
 Нмр. – Немирненці
 Огв. – Огіївці
 Пдг. – Підгірне
 Пнк. – Пеньки
 Пшк. – Пашківці
 Рдк. – Радківці
 Ршт. – Раштівка
 С. Ост. – Старий Остропіль
 Свр. – Северини
 Скв. – Сковородки
 Смч. – Самчики
 Смчн. – Самчинці
 Срб. – Сербинівка
 Стц. – Стецьки
 Схн. – Сахнівці
 Хтр. – Хутори
 Чрн. – Чорна

Хм – Хмельницький

Ант. – Антонівка
 Арк. – Аркадієвці
 Бхм. – Бахматівці
 Гвр. – Гвардійське
 Глв. – Головчинці
 Глт. – Гелетинці
 Гнт. – Гнатівці
 Грз. – Грузевиця
 Дбр. – Доброгорща
 Двд. – Давидківці
 Івн. – Іванківці
 Кдр. – Кудринці
 Клм. – Климашівка
 Кпс. – Копистин
 Крп. – Карпівці
 Лпк. – Лаківці
 Лс. Грн. – Лісові Гринівці
 Млм. – Моломолинці
 Млн. – Малинині
 Млш. – Малашівці
 Нмч. – Немиченці
 Олш. – Олешин
 Пдс. – Педоси
 Прг. – Пирогівці
 Прх. – Пархомівці
 Пчс. – Печеськи
 Пшк. – Пашківці
 Рдв. – Редвинці
 Рдк. – Рідкодуби
 Ржч. – Ружичанка
 Рзс. – Розсоха
 Рйк. – Райківці
 Скр. – Скаржниця
 Ств. – Ставчинці
 Стф. – Стуфчинці
 Трл. – Терлівка
 Трн. – Тиранівка
 Трш. – Терешівці
 Чрп. – Черопова
 Шпч. – Шпиченці

Яр – Ярмолинецький

Ант. – Антонівці
 Бйв. – Буйволівці
 Блм. – Баламутівка
 Брн. – Баранівка
 Влд. – Волудринці
 Внг. – Виноградівці
 Врб. – Вербка
 Врб-Мр. – Вербка-Мурована
 Всл. – Васильківці
 Грш. – Грушківці
 Жлн. – Жилинці
 Кдв. – Кадиївка
 Крж. – Коржівці
 Крт. – Коритна
 Мнс. – Монастирок
 Мск. – Москалівка
 Прв. – Правдівка
 Прс. – Проскурівка
 Псч. – Пасічна
 Свн. – Савинці
 Скл. – Соколівка
 Слб. – Солобківці
 Ссн. – Соснівка
 Стр. – Стріхівці
 Тмш. – Томашівка
 Трс. – Тарасівка
 Шрв. – Шарівка
 Ясн. – Ясенівка

ВСТУП

Власні назви дрібних географічних об'єктів містять цінний матеріал для кожного народу, зберігаючи духовну спадщину минулих поколінь, формуючи матеріальну оболонку їхніх традицій, вірувань та історичних подій. Такі найменування є способом реалізації просторових уявлень місцевого населення з його етнолінгвістичними та соціокультурними особливостями.

Зокрема, мікротопонімія утворює окремий лексичний пласт, який підпорядковується законам розвитку насамперед діалектного мовлення, і лише деякі номінації входять до складу загальнонаціональної лексики. Водночас саме у процесі номінування таких денотатів простежуються ті особливості пропріативів, які характерні для сучасної української мови (або принаймні для попередніх етапів її розвитку, незначною мірою віддалених у часі).

В Україні підготовлено небагато праць, присвячених опису мікротопонімів певних територій: басейну річки Уж, південно-східного і західного Поділля, Кропивницького (Кіровограда), Північної Хмельниччини, північних, центральних і східних районів Львівської області, Підгір'я, Сколівщини, Чернівецької області тощо. Крім того, вітчизняній мікротопоніміці дотепер бракує чіткого окреслення її меж (зокрема не визначено ономастичного статусу цих власних назв у мові); потребують розв'язання й деякі інші теоретичні проблеми.

У такій ситуації аналіз регіональної мікротопонімії, зокрема й Центральної Хмельниччини, набуває особливої ваги, не лише збагачуючи українську ономастику новим матеріалом, але й сприяючи поглибленню теоретико-методологічних засад відповідних студій. Підготовка системної праці стосовно цієї території дасть можливість вивчити мікротопоніми центральної частини Хмельницької області на різних мовних рівнях. Усебічна характеристика зібраних пропріативів дозволить виявити важливі

факти і явища у процесі онімної номінації, з'ясувати специфіку територіальних назв, проаналізувати лексико-семантичну базу і структурні особливості зафіксованих найменувань, визначити їхню мотивацію, що досить важливо для подальших досліджень пропріальної лексики української мови. **Актуальність** обраної проблеми полягає і в тому, що отримані результати доповнять висновки інших ономастів щодо регіональних особливостей української мікротопонімії. Також підсумки проведеного дослідження можуть бути корисні для дотичних наукових галузей, оскільки мікротопоніми зберігають цікаву фізико-географічну, історичну, суспільно-політичну й іншу позамовну інформацію.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано в межах наукової теми кафедри української філології Хмельницького національного університету «Проблеми філології: історія і сучасність». Тему дисертації затверджено вченою радою Хмельницького національного університету (протокол № 5 від 26.12.2012 р.).

Мета дослідження – комплексна характеристика мікротопонімії Центральної Хмельниччини.

Досягнення визначеної мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- 1) узагальнити напрацювання вітчизняних і зарубіжних ономастів стосовно сутності й диференційних ознак мікротопонімів;
- 2) виявити та зафіксувати найменування дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини на синхронному рівні;
- 3) визначити специфіку структурно-словотвірної організації мікротопонімікону регіону;
- 4) виконати лексико-семантичний аналіз мотивувальної бази власних назв дрібних географічних об'єктів, з'ясувавши роль апелювальної та онімної лексики в її творенні;
- 5) схарактеризувати мотиваційні особливості мікротопонімії краю;

б) дослідити функціонування власних назв дрібних географічних у розмовній мові;

7) укласти реєстр мікротопонімів Центральної Хмельниччини.

Об'єктом роботи є мікротопонімія центральних районів Хмельницької області.

Предмет роботи – лексико-семантичні, структурно-дериваційні, мотиваційні та функціональні особливості мікротопонімікону регіону.

Джерельною базою дослідження є мікротопонімний матеріал, зібраний шляхом експедицій та анкетування респондентів протягом 2010–2020 років. Опитування здійснювали згідно з положеннями «Програми збирання матеріалів для вивчення топоніміки України» К. К. Цілуйка і «Програми для збирання мікротопонімії та географічної номенклатури» З. О. Купчинської. Обстеження 242 населених пунктів дозволило виявити і зафіксувати 7 512 найменувань дрібних географічних об'єктів Віньковецького, Деражнянського, Дунаєвецького, Летичівського, Старокостянтинівського, Хмельницького і Ярмолинецького районів Хмельницької області.

Відповідно до специфіки об'єкта дослідження, мети й завдань роботи, застосовувалися такі **методи**: *описовий* (для інвентаризації, класифікації та інтерпретації мікротопонімів), *етимологічний* (для визначення походження пропріативів), *структурний* (для аналізу структурно-словотвірної організації мікротопонімікону), *кількісних підрахунків* (для виявлення продуктивності окремих груп найменувань), а також прийоми польового дослідження (*інтерв'ювання, анкетування і спостереження*).

Наукова новизна роботи визначається тим, що мікротопонімія названого регіону вперше зазнала ґрунтового опису й аналізу. Дані щодо словотвірної структури, семантики твірних основ і мотиваційних відношень раніше не публікувалися. Також доповнено теоретичні положення, які стосуються сутності й диференційних ознак мікротопонімів, та удосконалено принципи їхньої комплексної характеристики.

Наукову новизну одержаних результатів узагальнюють **положення, що виносяться на захист:**

1) мікротопонім – різновид мікротопонімів, елемент систематизації власних назв за розмірами іменованого денотата;

2) структурною специфікою найменувань дрібних географічних об'єктів є продуктивність складених конструкцій, зокрема прийменниково-іменникових словосполук;

3) словотвір мікротопонімів відносно широкий і представлений власне семантизацією, плюралізацією, стягненням і синтаксичним шляхом як підвидами лексико-семантичної деривації та морфологічним способом словотворення, зокрема афіксацією, конверсією, складанням;

4) серед відапелятивних номінацій краю переважають похідні від географічних термінів, а з-поміж відонімних – відантропонімні деривати;

5) основним мотиваційним типом є асоціативні номінації.

Теоретичне значення дослідження полягає в ґрунтовному описі історії вивчення власних назв дрібних географічних об'єктів зі зверненням особливої уваги на статус цих пропріальних одиниць в онімній системі та у з'ясуванні їхніх загальних і специфічних ознак як з погляду лінгвістики, так і дотичних наук.

Практичне значення роботи визначається насамперед можливостями використання результатів дослідження в навчально-виховній роботі у вищій та середній школі, зокрема при викладанні курсів діалектології, етнолінгвістики, лексикології, словотвору, соціолінгвістики й ономастики української мови. Отримані дані можуть знайти застосування і при створенні словників власних географічних назв Поділля зокрема та лексикографічних зібрань топонімів України загалом.

Особистий внесок здобувача. Теоретичні положення і практичні результати дисертації отримано самостійно. Усі опубліковані праці написано одноосібно.

Апробація результатів роботи. Основні теоретичні положення і практичні результати дослідження апробовано шляхом участі в 35 міжнародних, всеукраїнських, міжрегіональних і регіональних конференціях та семінарах, зокрема *тринадцяти міжнародних*: VII Міжнародній науково-технічній конференції «Актуальні проблеми комп'ютерних технологій» (Хмельницький, 2013), III Міжнародній науково-практичній конференції «Філологія XXI століття», присвяченій 125-й річниці від дня народження акад. Л. А. Булаховського (Харків, 2013), Міжнародних наукових Інтернет-конференціях «Динамічні процеси в лексиці та граматиці слов'янських мов» (Умань, 2013, 2017, 2018), Міжнародній науково-практичній конференції «Język polski w ukraińskiej edukacji – perspektywę w aspekcie integracji europejskiej» (Хмельницький, 2014), Міжнародній науково-практичній конференції «Тарас Шевченко в культурному мегапросторі: історична постать, віхи творчості, дискурс» (до 200-річчя від дня народження Кобзаря) (Умань, 2014), Міжнародній науково-практичній конференції «Духовний розвиток особистості в аспекті слов'янського лінгвокраїнознавства» (Хмельницький, 2015), Міжнародній науково-практичній конференції «Мовні компетенції як основа для професійного та соціального успіху в Європі» (Хмельницький, 2015), III Міжнародній науково-практичній конференції «Етнос, мова та культура: минуле, сьогодення, майбутнє» (Львів – Люблін, 2016), Міжнародній науковій конференції «Лінгвалізація світу» (Черкаси, 2016), XVII Міжнародній ономастичній конференції, присвяченій 80-річчю від дня народження професора Дмитра Бучка (Тернопіль, 2017), X Міжнародній науково-практичній конференції «Perspectives of world science and education» (Японія, Осака, 2020); *одинадцяти всеукраїнських*: Всеукраїнських науково-практичних конференціях «Лінгвістичне портретування сучасного соціуму» (Вінниця, 2012, 2015), XV Всеукраїнській ономастичній конференції «Український ономастикон: типологія, словотвір, функціонування» (Хмельницький, 2013), Всеукраїнській науково-краєзнавчій

конференції «Деражнянщина: минуле і сучасне» (Деражня, 2013), Всеукраїнській науково-краєзнавчій конференції «Дунаєвщина в контексті історії України» (Дунаївці, 2013), Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2013), Всеукраїнських науково-практичних семінарах «Слов'янська філологія: історія, сьогодення, перспективи» (Умань, 2014, 2016), II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Розвиток національно-мовної особистості в умовах неперервної освіти: надбання, реалії, перспективи» (Умань, 2015), XVI Всеукраїнській ономастичній конференції «Українська ономастика: минуле, сучасне, перспективи» (Одеса, 2015), Всеукраїнській науковій інтернет-конференції «Проблеми лінгвістики й методики викладання мов у контексті входження України в європейський простір (Умань, 2016); *семи регіональних і міжрегіональних*: Науковій конференції «Подільська регіональна лексикологія: стан та перспективи» (Вінниця, 2012), Міжрегіональній науково-практичній конференції «Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2014), Міжрегіональній науково-практичній конференції «Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2014), II Міжрегіональній науково-практичній конференції «Слов'янська філологія: історія сьогодення, перспективи» (Умань, 2015), Міжрегіональних науково-практичних семінарах «Теоретичні та прикладні проблеми сучасної філології» (Умань, 2017, 2018, 2020), а також у звітно-наукових конференціях викладачів і аспірантів Хмельницького національного університету (2013–2015, 2018–2020).

Публікації. Основний зміст дисертації висвітлено в 16 одноосібних статтях, 6 із яких надруковано у фахових виданнях України, 1 – у закордонному збірнику наукових праць (Японія), 9 – в інших виданнях.

Структура й обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку

використаної літератури (269 позицій) і трьох додатків. Загальний обсяг дисертації – 293 сторінки, основний текст – 215 сторінок.

У Вступі визначено актуальність теми дисертаційної роботи, мету й завдання, об'єкт і предмет, методи, наукову новизну, теоретичне та практичне значення й інші атрибути, що стосуються наукового апарату дослідження.

У першому розділі уточнено сутність поняття «мікротопонім» як онімної одиниці, описано диференційні ознаки цього розряду лексики, з'ясовано історію вивчення власних назв дрібних географічних об'єктів та визначено вплив екстралінгвальних та етнолінгвістичних факторів на формування мікротопонімікону.

У другому розділі схарактеризовано продуктивність, структурні та дериваційні особливості власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини.

У третьому розділі проаналізовано семантичні та мотиваційні атрибути мікротопонімії й описано вплив екстралінгвальних чинників на функціонування таких пропріативів у мовленні мешканців досліджуваної території.

У Висновках підведені підсумки проведеного дослідження.

У Додатках наявна інформація про апробацію результатів роботи, а також таблиці, які ілюструють продуктивність основних типів мікротопонімів та їхніх атрибутів; окрім того, подано перелік усіх проаналізованих мікротопонімів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ МІКРОТОПОНІМІЇ

1.1. Мікротопонім як власна назва дрібного географічного об'єкта

1.1.1. Сутність поняття «мікротопонім»

На сьогодні однією з центральних проблем мікротопоніміки є трактування предмета її вивчення – власної назви дрібного географічного об'єкта, як, зрештою, й окреслення його загальних характеристик. Кожен науковець визначає сутність мікротопоніма, керуючись здебільшого певними ознаками денотата, які переважно визначає довкілля.

Уперше термін «мікротопонім» був запропонований О. С. Мельничуком у праці «Топоніміка Кодимського району Одеської області», де автор наголошував на мікротопоніміці як особливій науці, що дає нам більш точну інформацію про певну територію, ніж топоніміка. Також було частково перераховано денотати, назви яких належать до мікротопонімії (поля, ліси, яри, долини) [99, с. 50–61].

Комплексне введення в науковий обіг мікротопонімів та їх аналіз у другій половині ХХ ст. (у компаративному ключі) здійснила Т. І. Поляруш у дисертації «Порівняльне дослідження словотвору гідронімії, мікрогідронімії й ойконімії (на матеріалі топонімії північно-східного Лівобережжя України)» [139]; подібною є й робота Л. П. Стичишиної – «Проблеми суміжної топонімії (на матеріалі межиріччя Кодими і Савранки та прилеглих територій)» [179].

Названі праці сприяли активізації топонімічних студій в Україні, але не утвердили однозначного визначення об'єкта вивчення мікротопоніміки. Цього, проте, на той час не було зроблено і в зарубіжному мовознавстві, коли мікротопонімами, наприклад, вважалися лише назви земельних ділянок, тобто полів, нив, пасовищ, урочищ, лісових ділянок [261, с. 53],

найменування усіх дрібних географічних об'єктів [113, с. 5–14], первинні назви як зародки справжніх топонімів [183, с. 31].

Надалі мікротопоніміка збагатилася науковими рузвідками низки українських та російських мовознавців, таких як Ю. О. Карпенко [57; 60; 61], В. А. Никонов [111], Н. В. Подольська [138], Я. О. Пура [150], О. В. Суперанська [184; 185; 187], К. К. Цілуйко [211], Є. О. Черепанова [214] та ін., кожен із яких по-своєму трактував сутність поняття. Загалом їхні погляди зводяться до двох протилежностей: одні науковці вважають за доцільне послуговуватися терміном «мікротопонім», оскільки такий тип власних географічних назв має низку ознак та відмінних принципів, що дозволяє зарахувати цей пропріатив у окремий клас; інші пропонують не використовувати вказану терміноодиницю, тому що немає чіткого розмежування між поняттями «топонім» і «мікротопонім».

Наприклад, В. А. Никонов у праці «Вступ до топоніміки» дає наступне трактування сутності мікротопонімів: «Мікротопонімія – це назви дрібних об'єктів: джерел, гаїв, полів, лугів, ярів, доріг, мостів, криниць, частин населених пунктів» [111, с. 46–47].

Ю. О. Карпенко у статті «Властивості і джерела мікротопонімії» дещо розширив межі мікротопонімікону, зазначивши: «У вітчизняній топоніміці поняття мікротопонімії прийнято трактувати розширено. Сюди зараховують всі назви дрібних географічних об'єктів. Таким чином мікротопонімія об'єднує не один, а декілька топонімічних класів. Не лише назви земельних ділянок, але й назви багатьох інших географічних об'єктів, які б співвідносилися з елементом «мікро», тобто мали невеликі розміри, саме їх зараховують до мікротопонімів. Вони проявляються різнопланово. До них входять не лише назви незаселених об'єктів, наприклад: ярів, річок, але і заселених – типу кварталів міст, частин села. Деякі топонімічні класи розсікаються. Так, назви великих боліт не є мікротопонімами, а назви малих

входять до цього класу. Потрібно зазначити, що маються на увазі абсолютні, а не відносні розміри» [56, с. 15–16].

Натомість О. В. Суперанська за характером іменованих об'єктів пропонує виділяти мікротопоніми як окремий клас онімів [187, с. 6], вказуючи, що «мікротопоніми – це індивідуальні назви невеликих природних або штучно створених об'єктів, більшість із яких відбиває їхній характер та властивості. Мікротопоніми – факт однієї мови і продукт творчості одного народу (зміна призводить до зміни мікротопонімів). Саме тому мікротопоніми становлять найбільш рухливу частину топонімів» [187, с. 48]. Як бачимо, О. В. Суперанська дала більш розгорнуту кваліфікацію явища мікротопонімії, яка передає загальні характеристики мікротопонімії більшості регіонів з огляду на географічні особливості території; при цьому вона, однак, не зараховує до мікротопонімів номінації вулиць, частин вулиць, кварталів, що пізніше неодноразово спростовувалося.

У «Словнику російської ономастичної термінології» Н. В. Подольська з'ясовує сутність поняття й водночас характеризує його диференційні особливості: мікротопонім – власна назва (частіше) природного фізико-географічного мікрооб'єкта, (рідше) створеного людиною, що має вузьку сферу вживання, функціонує лише в межах мікротериторії, відома вузькому колу людей, які живуть поблизу названого мікрооб'єкта; це, зокрема, назви урочищ, господарських угідь, мікроспоруд (колодязів, мостів, будок, вишок, кордонів, мисливських будиночків і т. п.). Дослідниця також зауважує, що мікротопонім – результат звичайного процесу номінації; мікротопонім часто є на межі розрізнення назви загальної та власної, однак він не є «мікрословом»; багато з мікротопонімів дуже давні; мікротопоніми об'єднують у мікросистеми, що функціонують у межах одного населеного пункту [138, с. 83]. Як бачимо, Н. В. Подольська у визначенні окреслила більш чіткі та сформовані погляди на значення мікротопоніма як окремого класу онімів. Водночас слід зауважити окремі недоречності, наявні в

переліку денотатів мікротопонімів, коли мікрохоронім і назва урочища чи господарського угіддя – це одне і те ж саме поняття; або коли як різновиди топонімів розглядаються найменування споруд, які, по суті, є прагматонімами.

Натомість Я. О. Пура структуру власних географічних назв дрібних об'єктів визначає досить однозначно: «Мікротопоніми – це назви малих, суспільно незначних реалій (хуторів, урочищ, озерець, стежок, лісів, боліт, вулиць)» [150, с. 2].

Навпаки, К. Й. Галас, як стверджує В. Ф. Баньої, із-поміж небагатьох науковців не бачив потреби в уживанні цього терміна і вважав недоцільним виділяти мікротопоніми в окремий клас [6, с. 32].

У «Словнику лінгвістичних термінів» Д. І. Ганич та І. С. Олійник також не виокремлюють терміна «мікротопонім», зосереджуючи більше уваги на явищах макротопонімії і топонімії [32, с. 224].

Певні сумніви стосовно доцільності існування терміна «мікротопонім» як такого, що має внутрішні суперечності (важко на практиці розмежовувати топоніми і мікротопоніми), висловлені й авторами «Теорії й методики ономастичних досліджень», тому слід усвідомити «нечіткість його дефініції і потребу теоретичного доопрацювання тези про типи топонімів й іменованих з їх допомогою об'єктів» [192, с. 52], й енциклопедії «Слов'янська ономастика»: «...терміни *макротопоніми* і *мікротопоніми* з погляду на внутрішню форму є невдалими, але традиція їх використання набула загальнослов'янського характеру» [266, с. 154].

Загалом кінець ХХ – початок ХХІ ст. ознаменувалися значною активізацією мікротопонімічних студій передусім дисертаційного плану, автори яких, крім детальної характеристики мікротопонімів певної території, звертають увагу й на з'ясування їхньої сутності. Паралельно слід відзначити й наявність низки відмінностей, які стосуються як дефініції терміна, так і структури мікротопонімікону і його диференційних ознак. Підтвердженням

сказаного вище може бути, зокрема, цитування відповідних визначень авторів дисертаційних, монографічних і лексикографічних праць останніх років.

Зокрема, О. І. Михальчук у дисертаційній роботі «Мікротопонімія Підгір'я» дає визначення поняття: «Мікротопонім – власна географічна назва локальних географічних об'єктів, які відзначаються у мовному вжитку певною факультативністю, мають деяку специфіку принципів номінації та деривативної структури» [103, с. 3].

Н. І. Лісняк так трактує сутність терміна: «Мікротопоніми – це назви малих географічних об'єктів, до яких належать іменування природних реалій (боліт, горбів, гір, джерел, долин, шляхів, лугів, пасовищ, полів, ставків, струмків, урочищ, ярів тощо) та іменування рукотворних невеликих об'єктів (вулиць, кутків й частин села, доріг, стежок, криниць, мостів, кладовищ, хуторів)» [87, с. 2].

Р. О. Ляшенко у праці «Мікротопонімія Кіровограда» пропонує більш розширену градацію мікротопонімії: «Мікротопоніми – це назви дрібних географічних об'єктів, створених як людиною, так і природою. До першої групи передусім належать назви вулиць, провулків, площ (майданів), релігійних споруд, селищ і частин міста, скверів, шляхів сполучення, будинків. Друга група представлена власними назвами, що вживаються на позначення природних реалій: річок, ставків, струмків, шляхів, ярів (балок), рослин (переважно довговічних дерев – дуба, сосни, верби, чагарнику), масивних жител диких птахів» [94, с. 3].

У «Словнику української ономастичної термінології» Д. Г. Бучка і Н. В. Ткачової досить детально описане явище мікротопонімії, зокрема подано його загальну характеристику, визначено певні атрибути мікротопонімів, частково структуровано мікротопонімну систему: «Мікротопонім (від гр. *micros* «малий, маленький, невеликий + топонім») – власна назва невеликого найчастіше природного фізико-географічного, рідше створеного людиною об'єкта, земельної ділянки господарського

призначення, яка (назва) має вузьку сферу застосування: функціонує в межах лише певної мікротериторії, відома вузькому колу людей, які живуть поблизу названого мікрооб'єкта; мікротопоніми – це назви урочищ, полів, гаїв, лісів, частин лісів, лук, господарських угідь, мікроспоруд (колодязів, мостів, будок, вишок, зимівель, кордонів, мисливських будиночків тощо)» [174, с. 121–122]. Як бачимо, в основі цієї словникової статті – дефініція Н. В. Подольської.

Ґрунтовна характеристика розмежування власних назв за розміром денотатів зроблена М. М. Торчинським, який вважає таку класифікацію складником не денотатно-номінативної, а денотатно-квалітативної систематизації пропріальних одиниць, що об'єднує градації онімів також за кількістю, реальністю існування тощо. Описано історію становлення типології, підтримано тричленну структуру такої градації (макро-, мезо- і мікрономінації), запропоновано поширити її на всі онімні поля і визначено їхні компоненти [204, с. 53].

Ще раніше таку думку висловлювала О. В. Суперанська, яка вважала, що «характеристика онімної лексики по лінії «мікро» – («мезо») – «макро» може означати: 1) у топонімії – «назви особливо малих, типових («середніх»), великих і надвеликих об'єктів; 2) у всіх розділах ономастики у плані розвитку номінації: первинні найменування – назви, які склалися у процесі вживання; та пізніші – штучно створені власні назви, нерідко підсумок й узагальнення наявних систем; 3) у соціологічному аспекті: вузьколокальні найменування з малою відомістю – найменування, відомі більш або менш широкому колу осіб, – загальновідомі; 4) у словотворчому аспекті: найменування з моделями, які побутують на обмеженій території, проте є поширеними» [184, с. 170].

У загальнослов'янському ономастичному колі мікротопонімами переважно вважають лише назви земельних ділянок, тобто полів, нив, пасовищ, урочищ, лісових ділянок. Відповідно до цього погляду, мікротопонімія входить до класу топонімії і є досить однорідною з іншими її

класами, причому належність до класу визначається не розмірами, а характером певних географічних об'єктів [56, с. 15].

Загалом серед слов'янських мов термін «мікротопонім» усе-таки побутує, що засвідчено, зокрема, в довіднику «Основна система й термінологія слов'янської ономастики» [124], де він як складник топонімів (разом із хоронімами, ойконімами, анойконімами, гідронімами, омонімами, спелеонімами і годонімами) кваліфікується як «Власна назва земельної ділянки або землі господарського призначення: а) власна назва оброблюваної площі (поля, луку, пасовища, винограднику і т. п.), б) власна назва площі, покритої лісом (лісового масиву, частини лісового господарства, лісу, гаю, заповідника і т. д.), в) власна назва необроблюваного лісового наділу» [124, с. 113–114]). Водночас встановлено, що сутність поняття «мікротопонім» для української і білоруської мов визначена неправильно: по-перше, це не урочища, а їхні назви; по-друге, це не тільки найменування урочищ, а й інших мікрооб'єктів, зокрема полів, садків, кутків тощо; по-третє, в усіх східнослов'янських мовах (а не лише в російській) термін «мікротопонім» на той час уже давно закріпився [204, с. 104].

Можна підкреслити й певне ототожнення понять «хоронім» і «мікротопонім», проте саме останній термін прийнятий усіма мовами; паралельні форми зафіксовані лише в сербохорватській (*horonim // terenskinaziw; хороним*), македонській і болгарській (*хороним // име на област*), а також німецькій (*Choronum // Raumname*) мовах, причому це спостерігається й на рівні двох різновидів хоронімів – природного й адміністративного як найменувань відповідно одиниць горизонтального членування території природної (частини світу, острова, пустелі тощо) або адміністративної (штат, провінція, округ тощо): такі терміноодиниці побутують у всіх мовах, але перша має певні відмінності у формах (*choronim przyrodniczy // nazwa przyrodnicza* (польська мова), *geografiski choronum* (серболужицька), *природний хоронім* (українська), *naravni horonim*

(словенська), *земеписно име на област* (болгарська), *geographischer raumname* (німецька), а друга нічим не відрізняється (наприклад, *choronymum administrativum* (чеська мова), *nazwa administracyjna* (польська), *адміністративний хоронім* (українська), *административно имена област* (болгарська), *administrativer Raumname* (німецька) [124, с. 102–103]. Безперечно, термін «хоронім» повинен об'єднувати усі власні назви територій, зокрема й адміністративні та природні, більша частина яких може кваліфікуватися як мікротопоніми.

Загалом ми погоджуємося, що мікротопоніми (як і мезо- та макроназви) – це елемент групування онімів за розмірами іменованих об'єктів (денотатів) як різновид денотатно-квалітативної систематизації пропріальних одиниць, яке можливе на рівні онімних полів, усередині секторів та сегментів і з-поміж окремих елементів онімного простору. Водночас традиції характеристики власних назв дрібних географічних об'єктів саме як мікротопонімів дозволяють нам обрати їх як поняття, що стосується типології пропріативів за характером іменованих денотатів.

Додаткового тлумачення потребує система відтермінологічних похідних, якими послуговується ця галузь ономастики:

мікротопоніміка (від «мікротопонім») – розділ ономастики, присвячений вивченню мікротопонімів;

мікротопонімікон (від «мікротопонім») – словник або реєстр мікротопонімів, наявних у певній мові або характерних для окремих територій чи періодів: *прикарпатський мікротопонімікон*;

мікротопоніміст (від «мікротопонім») – дослідник мікротопонімів, напр.: *Г. Л. Аркушин*;

мікротопонімія (від «мікротопонім») – різновид пропріативів за розмірами іменованих об'єктів. Сукупність мікротопонімів певної мови або окремих територій, періодів, текстів тощо: *поліська мікротопонімія*, зокрема *мікрогідронімія*, *мікрооронімія*, *мікрохоронімія*;

мікротопонімійний (від «мікротопонімія») – прикметник, який стосується терміна «мікротопонімія»: *мікротопонімійні особливості*;

мікротопонімічний (від «мікротопоніміка») – прикметник, який стосується терміна «мікротопоніміка»: *мікротопонімічне дослідження*;

мікротопонімний (від «мікротопонім») – прикметник, який стосується терміна «мікротопонім»: *мікротопонімні конфікси*.

Вважаємо, що **мікротопонім** (від грецьких *mikros* – «малий» + *топонім*) – різновид топонімів як елемент систематизації власних назв за розмірами іменованого денотата. Значна частина ономастів кваліфікує мікротопоніми як різновид систематизації онімів за характером іменованих денотатів, включаючи сюди, зокрема, назви полів, пасовищ, урочищ, лісових ділянок тощо.

1.1.2. Диференційні ознаки мікротопонімікону

Мікротопоніми – це специфічний шар лексики української мови, який має певні особливості у творенні та функціонуванні. Низка ознак була виокремлена нами раніше в дефініціях мікротопонімів, наявних у працях вітчизняних і зарубіжних ономастів, де, зокрема, зазначалося, що такі пропріальні одиниці семантично близькі до загальних назв, проте відзначаються меншою граматичною стійкістю, історично більш мінливі. Атрибути мікротопонімів тісно й органічно пов'язані з різними особливостями іменованих об'єктів; оніми здебільшого є фактами однієї мови і продуктом творчості одного народу, відбиваючи народні вірування, традиції й особливості розвитку мови.

Диференційні ознаки мікротопонімів зазнають повторення, частково модифікуються або доповнюються додатковими ознаками багатьох інших дослідників.

Наприклад, В. Ф. Баньої визначає такі особливості мікротопонімії:
1) вузька сфера вживання (в основному в межах одного населеного пункту,

що пов'язано з номінацією об'єктів локального значення); 2) творення переважно на базі місцевої говірки; 3) усна передача та поодинокі фіксованість у письмових джерелах; 4) відносна недовготривалість функціонування назв у зв'язку зі зміною поколінь мовців та перетвореннями в географічному середовищі; 5) варіативність мікротопонімів, що зумовлюється вищенаведеними фактами [6, с. 8].

Подібні ознаки мікротопонімів називає О. І. Михальчук: 1) мікротопоніми часто утворюються на основі діалектної мови; 2) багато назв мікрооб'єктів зберігає номенклатурний термін, який у деяких випадках онімізується і стає повноправною частиною складеної назви; 3) малі географічні реалії часто бувають недовговічні, тобто можливе утворення болота на місці луку, луку на місці поля, пасовища на місці лісу, заселеної частини села на місці поля. Здебільшого назва, яка закріпилася за певним об'єктом, при зміні природного середовища переходить на нові географічні реалії. У складених утвореннях онімізований номенклатурний термін зберігається; 4) серед характерних рис мікротопонімів виділяють також можливість існування «цілого ряду мікротопонімів у вигляді декількох рівноправних лексико-семантичних варіантів». Дублювання назв виникає внаслідок накладання новішої назви, зумовленої певними історично-географічними змінами, на попередню. У більшості випадків зберігається рівноправність кількох (частіше їх буває два) варіантів назви [104, с. 5–6].

На певній території інколи фіксується досить багато мікротопонімів передусім через те, що один об'єкт може мати декілька назв (це пов'язано з неузгодженістю назвотворення та відсутністю фіксації назви), причому переважно найменування мікрооб'єктів утворюються природним шляхом [187, с. 43]. Крім того, можна стверджувати, що конкретної кількості мікротопонімів у певному населеному пункті немає, оскільки від кожного жителя можна почути додаткові назви або їхні варіанти, які досить часто можуть бути індивідуальними новотворами.

Однією із стрижневих ознак мікротопонімів є їхня невідомість; через okazіональність такої номінації, її стихійність і невпорядкованість темпоральні особливості власних назв дрібних географічних об'єктів дослідити майже неможливо. Ми не можемо стверджувати, коли утворився як перший денотат, так і останній, оскільки немає їх писемної фіксації, а процес творення та трансформації мікротопонімікону є безперервним, практично некерованим. Лише коли ми зареєструємо певну назву, то з часом зможемо спостерігати за її розвитком.

Крім того, простежується й тісний зв'язок мікротопонімів із діалектною лексикою, саме цей факт зумовлює варіативність власних назв дрібних географічних об'єктів, коли одна назва має певні незначні відмінності на фонетичному або морфологічному рівнях (наприклад, віонім *Гоболоня*, *Оболоня*).

О. В. Суперанська теж зазначала, що власні назви дрібних географічних об'єктів існують самі по собі, тяжіючи до місцевого говору. На них досить часто впливають діалектні особливості, а також мовні історичні процеси. Саме тому можна вважати, що мікротопоніми – це найнижчий ярус / клас назв [187, с. 45]. Якщо ж урахувати той факт, що онімний простір певної мови включає до свого складу по-різному організовані ієрархічні рівні, причому наступний рівень заздалегідь орієнтується на попередній, то логічним є висновок про те, що на базі мікротопонімії утворюється частина топонімів, які належать до більш складного, вищого ярусу. Його складність проявляється в тому, що він поступово відривається від місцевих говорів під впливом топонімних закономірностей. Унаслідок цього зв'язок між цими ярусами в сучасній мові є досить слабким [187, с. 45]. Отже, можна стверджувати про рухомість цього лексичного шару сучасної української літературної мови, тобто перехід від нижчого ярусу до більш високого.

Творцем мікротопонімів є людина, що іменує певний денотат відповідно до своїх переконань й уподобань. Назви дрібних географічних об'єктів переважно

відбивають відношення між об'єктивною реальністю й мовним процесом, а це значить, що в кожній назві простежуються чіткі мотиваційні ознаки.

Водночас слід зазначити, що під впливом часу, суспільно-економічних і політичних умов, діалектного середовища тощо назви дрібних географічних об'єктів можуть змінюватися, що проявляється на фонетичному, морфологічному й навіть на синтаксичному рівні (якщо, наприклад, назва двокомпонентна), спричиняючи затемнення мотивації. «Основна функція топоніма – розрізнення географічного об'єкта. Воно виконується однаково як для топонімів, походження яких нам відоме, так і з топонімами невідомої мотивації. Оскільки для функціонування топоніма їхня мотиваційна прозорість не обов'язкова, це призводить до її втрати, а народне переосмислення назви – до її заміни на іншу або до деяких змін топоніма для його підлаштування під нове значення слова, із яким його почали пов'язувати» [187, с. 119].

Розвиток промисловості, економіки, зміни суспільно-політичних переконань та інші рушійні чинники призводять до змін у географічному середовищі, що впливає на характер об'єкта й зумовлює перейменування. У такому випадку теж можна говорити про деетимологізацію мікротопоніма.

Досить важливою є етнокультурна характеристика денотата, що визначається як особливий та індивідуальний складник, наділений ментальними ознаками. Кожний народ, кожне поселення має певні риси, що проявляються в говорах, поведінці, господарстві та безпосередньо впливають на онімізацію. У назвах дрібних географічних об'єктів як найбільш наближеному до простої розмовної мови лексичному рівні, що не керується жодними законами, крім відбиття місцевих особливостей, на всіх етапах простежується ментальність, тобто ставлення мовця до іменованого об'єкта (негативне або позитивне), його вірування, символіка та інші атрибути, що дозволяє виокремити певний народ і його онімну лексику з-поміж інших топонімних та мікротопонімних ареалів.

Отже, диференційні ознаки мікротопонімії – явище індивідуальне, що пояснюється фізико-географічним розташуванням, належністю території до певного діалектного ареалу та етнолінгвістичними й соціокультурними особливостями регіону.

На наш погляд, такими особливостями є: 1) основна ознака мікротопонімів – їхні невеликі розміри; 2) розмаїття типів і способів мікротопонімної номінації; 3) різноплановість структури мікротопонімікону за характером іменованих денотатів, можливість їх трансформування, що призводить до зміни різновиду мікротопоніма; 4) відносність меж мікротопонімії, перебування на перетині розрізнення власних і загальних назв, семантична близькість до апелятивів; 5) природний характер мікротопонімної номінації, як і значної частини її денотатів; 6) найбільша рухливість із-поміж інших класів топонімів, незначна граматична стійкість, історична мінливість; 7) вузька сфера застосування, відомість невеликій кількості переважно місцевого населення, перебування на нижньому ярусі топонімної системи; 8) велика кількість таких пропріальних одиниць, неможливість їх чіткого фіксування через високий рівень індивідуалізації мікротопонімної номінації; 9) тісний зв'язок із різними особливостями іменованих об'єктів, відбиття мікротопонімами народних вірувань, традицій та інших етнографічних атрибутів, етнокультурна знаковість принаймні на регіональному рівні; 10) побутування переважно в усній формі, що призводить до зникнення мікротопонімів зі сфери активного вжитку й зумовлює необхідність писемної фіксації усіх варіантів таких пропріальних одиниць; 11) утворення своєрідних мікросистем у межах певного поселення, активне відбиття діалектних особливостей мовлення його мешканців, наявність багатьох специфічних моделей, характерних для окремих регіонів; 12) відносна недовготривалість існування мікротопонімів (дуже давні власні назви географічних мікрооб'єктів фіксуються досить рідко); 13) факультативність мікротопонімних систем, наявність багатьох варіантів таких пропріативів (в основному фонетичних,

морфологічних і синтаксичних); 14) наявність чітких мотиваційних ознак і водночас надзвичайно швидко деетимологізація власних назв дрібних географічних об'єктів; 15) введення до складу мікротопонімних одиниць багатьох географічних і адміністративно-господарських термінів; 16) фіксування мікротопонімів переважно як фактів однієї мови і продукту творчості одного народу.

1.1.3. Структура мікротопонімії

До складу мікротопонімів належать власні назви денотатів, досить різнопланових за своїми фізичними характеристиками, що зумовлює й відповідну структуру цього класу пропріальних одиниць.

Частково складники мікротопонімікону нами були названі, коли наводилися дефініції поняття [61; с. 15–16; 87, с. 2; 94, с. 3; 111, с. 46–47; 124, с. 113–114; 137, с. 83; 150, с. 2; 174, с. 121–122; 199, с. 298–302].

Переважає більшість топонімістів не пропонувала нових термінозначень для назв дрібних географічних об'єктів. Наприклад, Я. О. Пура, описуючи походження назв мікрооб'єктів Рівненщини, виокремив такі групи мікротопонімних денотатів: 1) малі водні реалії (болота, озера, островки, броди, струмки, мокрі балки, ставки, річки); 2) житлові околиці та їхні частини (хутори, присілки, вулиці, провулки, проспекти); 3) земельні угіддя (урочища, поля, сінокоси, пасовиська, вигони); 4) об'єкти специфіки рельєфу (горби, насипи, долини); 5) промислові, сільськогосподарські, культурні, торговельні, військові споруди, об'єкти праці тощо (вали, окопи, фортеці, замки); 6) комунікаційні споруди (дороги, траси, стежки, перевали, мости); 7) меморіальні споруди (кургани, могили, кладовища, пам'ятники, надгробні плити) [150, с. 3].

Значно рідше науковці пропонують перелік складників мікротопонімікону, ідентифікованих відповідними термінами. Н. В. Подольська [137, с. 83], а пізніше

– Д. Г. Бучко і Н. В. Ткачова цілком справедливо такими вважають мікрогідроніми, мікроойконіми, мікроороніми й мікрохороніми [174 с. 121–122].

Виокремлено й конкретні різновиди пропріативів, які завжди або в певних ситуаціях можуть бути кваліфіковані як мікротопоніми: агороніми, гелоніми, годоніми, лімноніми, потамоніми [116]; гідроніми, дримоніми, ороніми, спелеоніми, урбаноніми тощо [184]; агрооніми, батіоніми, гелоніми, дромоніми, еклезіоніми, інсулоніми, лімноніми, літоніми, некроніми, ойкодомоніми, потамоніми, спелеоніми й урбаноніми [138]; анойконіми, гідроніми, годоніми, мікротопоніми, ойконіми, ороніми, спелеоніми, хороніми [124]; агрооніми, агороніми, астіоніми, батіоніми, гелоніми, годоніми, дромоніми, еклезіоніми, інсулоніми, комоніми, лімноніми, літоніми, ойкодомоніми, ороніми, потамоніми, спелеоніми, урбаноніми [266, с. 43–44].

Серед багатьох різновидів власних географічних назв, виділених М. М. Торчинським, як мікротопоніми можна кваліфікувати версулоніми, вертексоніми, вінетоніми, гербітоніми, дельтоніми, дендроніми, дримоніми, конфрагоніми, лімоніми, літоніми (зокрема пляжоніми й промінентіоніми), некроніми, пагоніми (передусім агрооніми, гортоніми, пастіоніми і фенісіціоніми; ця група пропріальних одиниць у «Словнику української ономастичної термінології» позначається терміном «віконім» (від лат. *vicus* – «село, сільце, хутір, ферма» + онім) [174, с. 62]), плантаріоніми, помаріоніми, понтоніми, пуелоніми, рекрементоніми, рівулоніми, сепулкроніми, скатеброніми, траєктіоніми, урбаноніми (зокрема агороніми, віваріоніми, годоніми, кварталоніми, меморіалоніми), фонтаноніми і фонтікулоніми. За певних умов мікротопонімами можна також вважати окремі батіоніми (такі як батігіатоніми, вадоніми і профундоніми), гідроніми (окремі гелоніми, гляціоніми, інтерлувіоніми, катарактоніми, лімноніми, піскіноніми, потамоніми, рівоніми, фіордоніми), гідроспелеоніми (піскіноспелеоніми, окремі потамоспелеоніми і лімноспелеоніми), дромоніми, інсулоніми, лепораріоніми, оазисоніми, ойконіми (зокрема

лімітрофоніми, статівоніми, фазендоніми), ороніми (зокрема, серед плюс-оронімів – агероніми, монтоніми, петроніми, ремігатіоніми, скопулоніми; серед мінус-оронімів – гіатоніми, каньйононіми, пилеоніми, препунтоніми, а серед нуль-оронімів – окремі планоніми), пенінсулоніми, райононіми, спелеоніми (наприклад, фоніксоніми) [199; 200; 205].

Аналіз мікротопонімної терміносистеми дозволяє зробити висновок про невпорядкованість її структури. На нашу думку, усунути певні недоліки в систематизації власних назв дрібних географічних об'єктів можуть такі положення: 1) чіткий поділ усіх мікротопонімів на чотири підгрупи: мікрогідроніми, мікроойконіми, мікроороніми й мікрохороніми як номінації невеликих географічних об'єктів, пов'язаних із водою, поселенням, рельєфом і територією; 2) виокремлення низки різновидів мікротопонімів, що завжди кваліфікують вказаний тип пропріативів; 3) додавання до окремих різновидів власних географічних назв префіксоїда латинського походження *micro* зі значенням «малий за величиною», якщо фізичні характеристики денотата свідчать про його невеликі розміри, порівняно зі звичайними стандартами; 4) доповнення мікротопонімної термінології окремими компонентами за їх відсутності в теорії номінації і, навпаки, уникнення тих її елементів, які не характерні для цього регіону; 5) усунення зі списку топонімів номінацій матеріальних об'єктів (переважно споруд), за винятком тих випадків, коли онім вказує на назву просторового об'єкта (наприклад, міст чи залізничний переїзд не як споруда, а саме як елемент інфраструктури поселення).

Однією з найбільш поширених груп мікротопонімів є **мікрогідроніми** – номінації невеликих гідрооб'єктів. Їх вважають найбільш давніми пропріальними одиницями; ми лише інколи можемо датувати вік номінації певного водного об'єкта, а переважно дізнаємося про це із стародавніх літописів, які все одно не дають точної інформації. Сучасна назва гідрооб'єкта нерідко суттєво відрізняється від первинного найменування [187, с. 49].

Мікрогідронімію досліджуваної території складають **мікрокатарактоніми** – найменування водоспадів і порогів [204, с. 178]: *Буркун* (Лсц., Дн), *Закіт* (Лтч., Лт), *Малівецький водоспад* (Млв., Дн), **путеоніми** – назви впорядкованих криниць [204, с. 177]: *Розбійницька криниця* (Чмб., Дн), *Сокілецька криниця* (В. Жвн., Дн), *Студня* (В. Жвн., Дн); **рівулосоніми** – номінації невеликих струмків і потічків [204, с. 176]: *Бісове* (Крч., Др), *Василівка* (Крч., Др), *Риновка* (Арк., Хм); **фонтікулоніми** – власні назви джерел, джерелець, копанок [204, с. 177]: *Воронячка* (Ччл., Дн), *Грибок* (Мнк., Дн), *Гуркало* (Крв., Дн).

Епізодично як мікротопоніми фіксуються **мікрогелоніми** (від грец. *mikro* – «малий» + гелоніми [137, с. 155]) – найменування невеликих боліт, заболочених місць: *Болото* (Лпк., Хм), *Моломолинське болото* (Млм., Хм), *Рудки* (Крн, Дн); **мікролімноніми** (від грец. *mikro* – «малий» + лімноніми [137, с. 155]) – власні назви невеликих озер: *Беркове озеро* (Ялн., Лт), *Лука* (Грч., Лт), *Новоставці* (Мдж., Лт); **піскіноніми** – найменування штучно створених водойм: ставків, невеликих водосховищ тощо [204, с. 177]: *Горський* (Пдл. Мкр., Дн), *Жидівський* (Нст., Дн), *Зелене* (Нст., Дн); **мікропотамоніми** (від грец. *mikro* – «малий» + потамоніми [174, с. 152]) – власна назва будь-якої невеликої за розмірами ріки: *Дігтярки* (Нвк., Лт), *Заваля* (Нвк., Лт), *Марушка* (Адм., Вн).

Територія Хмельниччини багата на внутрішні, закриті водні об'єкти (ріки, ставки, болота, криниці тощо). Саме тому найбільш продуктивними із-поміж мікрогідронімів є піскіноніми, путеоніми, мікропотамоніми та фонтікулоніми.

Мікрооронім (від грец. *mikro* – «малий» + оронім) – власна назва будь-якого елемента рельєфу земної поверхні [174, с. 144].

Із-поміж **плюс-оронімів** (найменувань об'єктів рельєфу, які знаходяться вище від рівня моря або довкілля [204, с. 101]) трапляються **ремігатіоніми** – номінації гребель і дамб [204, 171]: *Гать* (Гтн., Др), *Гребля* (Држ., Др), *На*

Дубинці (Бжк., Др) та **тумулосоніми** – власні назви горбів, пагорбів, курганів й інших невеликих підвищень [204, с. 171]: *Гурецька гора* (Шпч., Др), *Кацапський* (Стр. Гт., Др), *Кирилів горб* (Шпч., Др).

Серед **мінус-оронімів** (найменувань об'єктів рельєфу, які знаходяться нижче від рівня моря або докільця [204, с. 101]) реєструємо **каньйоніми** – власні назви каньйонів і глибоких ярів [204, с. 171]: *Безодня* (Мтк., Лт), *Беньові ями* (Рдн., Лт), *Берізки* (Лтч., Лт); **спелеоніми** – назви печер [204, с. 79]: *Кармелюкова печера* (Млв., Дн), *Малісвецька печера* (Млв., Дн) та **трактоніми** – найменування урочищ [122, с. 159]: *Замчище* (Гтн., Др), *Заруддя* (Рдв., Др), *Зелена* (Грд., Др).

Як різновид **нуль-оронімів** [204, с. 101] фіксуються **мікропланоніми** (від грец. *mikro* – «малий» + планоніми) – номінації невеликих рівнинних територій, переважно прирічкових долин [204, с. 172]: *Берести* (В. Олк., Вн), *До брами* (Гвр., Вн), *Короташі* (Гвр., Вн).

Серед власних назв дрібних географічних об'єктів домінують **мікрохороніми** (від грец. *mikro* – «малий» + хороніми [124, с. 101]) – найменування невеликих територій горизонтального членування.

Перші дві підгрупи хоронімів: **адміністратоніми** [204, с. 159] й **натуралоніми** [204, с. 160] – як мікрономінації практично не фіксуються (за винятком, можливо, **районімів** [204, с. 79] як назв адміністративних частин країни, зокрема сільських рад, які, проте, нами не аналізувалися через стовідсоткову зрозумілість їхньої етимології, оскільки вони всі будуються за моделлю «ад'єктонім + адміністративний термін»: *Сутковецька сільська рада*).

Із-поміж **віонімів** як назв шляхів сполучення поза населеними пунктами [204, с. 163] до складу мікротопонімії включено **дромоніми** – власні назви доріг [174, с. 82]: *Горбовий шлях* (В. Жвн., Дн), *Границя* (Гнв., Дн), *Лити* (Млв., Дн); **лімоніми** – власні назви стежок [204, с. 163]: *Громадська* (Птр., Вн), *Гуйова* (Нтч., Вн), *Черешні* (Шпч., Др); **понтоніми** – назви мостів [174, с. 151]: *Довганя* (Знк., Вн), *Загоранський міст* (Знк., Вн), *Кладка* (Мдн-Внк.,

Вн); **станціоніми** – найменування зупинок на шляхах сполучення [204, с. 202]: «*Агора*» (Хмл., Хм), «*Цегельний завод*» (Днв., Дн), «*Кладовище*» (Днв., Дн); **траектіоніми** – власні назви залізничних переїздів і переходів [204, с. 164]: *Гречанський переїзд* (Хмл., Хм), *Старий переїзд* (Хмл., Хм), *Чорноострівський переїзд* (Чрн. Ост., Хм).

Аналогічна ситуація з найменуваннями просторових об'єктів, розташованих у межах поселень міського і сільського типу (відповідно **урбанонімами** [204, с. 84] й **пагонімами** [204, с. 165] як складниками **ойкохоронімів** [137, с. 89]). Серед них фіксуємо **агороніми** – власні назви площ [204, с. 166]: *майдан Незалежності* (Хмл., Хм), *площа Слави* (Хмл., Хм), *Привокзальний майдан* (Хмл., Хм); **базароніми** – найменування базарів [204, с. 197]: «*Берізка*» (Хмл., Хм), «*Ізіда*» (Хмл., Хм), *Старий базар* (Хмл., Хм), **годоніми** – номінації вулиць [204, с. 77]: *Випхана* (Шпч., Др), *Зарічна* (Ясн., Вн), *Франка* (Хмл., Хм); **кварталоніми** – обмежена кількома вулицями частина поселення [204, с. 166]: *Бурдіївка* (Глн., Лт), *Вальчини* (Схн., Лт), *Дубове* (Хмл., Хм).

Як **екстраойкохороніми** (від лат. *extra* – «поза, зовні, без» [43, с. 312] + ойкохороніми) ми кваліфікуємо найменування об'єктів, що знаходяться за межами населених пунктів, і це **агрооніми** – назви полів [204, с. 79]: *Журавлинці* (Шпч., Др), *Люлькові ями* (Врб., Лт), *Масівщина* (Глс., Лт); **некроніми** – назви місць поховань [137, с. 86]: *Кладбище* (Лзв., Др), *Окописько* (Шрв., Яр), *Платівка* (Шрв., Яр); **пастіоніми** – назви пасовищ [204, с. 165]: *Вовківня* (Ярс., Лт), *На випасі* (Грб., Лт), *Пастівник* (Ярс., Лт).

У складі **територіонімів** як номінацій певної частини земної поверхні з визначеними кордонами або межами [204, с. 159] виокремлюємо два розряди пропріативів:

сильвоніми – власні назви лісових або фруктових насаджень [204, с. 161]: *Абильфін* (Н. Нтч., Вн), *Великий сад* (Зрн., Вн), *Грабового садок* (Дшк., Вн), зокрема **дендроніми** – найменування парків [204, с. 162]:

Голозубинецький парк (Глз., Дн), *Комсомольський парк* (Хмл., Хм), *Маківський парк* (Мкв., Дн); **лепораріоніми** – власні назви заповідників, заказників, мисливських парків [204, с. 159]: *«Баишта»* (Стн., Лт), *Глібівський заказник* (Внк., Вн); *Женишковицький заказник* (Жнш., Вн), **мікродримоніми** (від лат. *mikro* – «малий» + дримоніми) – номінації лісів [204, с. 161]: *Барвінковий ліс* (Мнк., Др), *Березина* (Влс., Др), *Ляхів город* (Лжв., Ст); **помаріоніми** – власні назви фруктових садів [204, с. 162]: *Гайдамацький* (Врб., Лт), *Гончарів садок* (Мдн-Врб., Лт), *Кацанський* (Схн., Лт);

гідротериторіоніми – власні назви земної поверхні, оточеної водою [204, с. 162], такі як **мікроінсулоніми** (від грец. *mikro* – «малий» + інсулоніми) – номінації невеликих островів [204, с. 162]: *Моломолінський гострів* (Млм., Хм), *«Острів Коханья»* (Хмл., Хм) і **пляжоніми** – власні назви пляжів [204, с. 162]: *Капуста* (Лтч., Лт), *Качатнік* (Лтч., Лт), *Селисько* (Лтч., Лт).

Безперечно, кількість елементів – складників мікротопонімії досить велика, однак це зумовлено розмаїттям її денотатів і потребою з'ясувати диференційні особливості різновидів власних назв дрібних географічних об'єктів, що відображають фізико-географічне розташування регіону.

1.2. Історія вивчення мікротопонімів

Мікротопонімія як специфічний різновид онімної лексики була предметом вивчення спочатку історії, географії, етнографії, і лише потім – власне мовознавства.

У часи середньовіччя ґрунтовного опрацювання топонімічних питань, звичайно, не було. У поодиноких працях епізодично згадувалися власні географічні назви, іноді з певними етимологічними коментарями. Наприклад, Нестор-літописець у «Повісті минулих літ» намагався дізнатись, «... откуда есть

пошла Русская земля», а також, описуючи історичні події, фіксував топоніми на кшталт *Озеро Нево, Оковський ліс, Урочище Видобич* [219, с. 10–25].

Перші дослідження найменувань дрібних географічних об'єктів, виконані в другій половині XIX – першій половині XX ст., теж відзначаються здебільшого описовим, несистемним характером. Так, Г. Милорадович у розвідці «Чортова ніжка» на основі народних переказів описав походження назви кургану [102], в нарисі «Містечко Любеч» (1855 р.) дав унікальні відомості з історії міста, схарактеризував побут та звичаї місцевого населення і паралельно зробив у цю розповідь вкраплення низки власних назв, серед яких – найменування річок, озер, лісів [101, с. 50–52], а в пізніше перевиданій і доповненій праці «Містечко Любеч, раніше колишнє місто» детально схарактеризував історичну топографію Любеча, старовинні урочища й численні храми (*Замкова гора, Любецьке озеро* та ін.) [101, с. 71–72]. Звичайно, з'ясування етимології назв здійснювалася переважно із широким залученням даних «народної етимології», проте перші спроби опису назв географічних об'єктів стали поштовхом до більш ґрунтовного вивчення онімної лексики.

Аналогічний висновок можна зробити про дослідження Л. І. Похилевича [145] та інших краєзнавців того періоду. Наприклад, в історично-статистичному описі «Сказання про населені місцевості Київської губернії» Л. І. Похилевич дав різнопланову інформацію про населені пункти і храми сучасних Київської, Черкаської, частини Житомирської та Вінницької областей, яка частково стосувалася й мікротопонімів, на зразок: «Дахнівка, село над Дніпром, серед лісів, у 8-ми верстах вище від міста Черкас; частина села, яка лежить над самою рікою, називається Василицею» [145, с. 614]. Досить цінними є додатки, представлені у вигляді списку населених пунктів і урочищ. Загалом праці Л. І. Похилевича – це унікальні зібрання значної кількості матеріалу, хоча етимологічні дані часто були науково необґрунтованими.

З іменем В. М. Площанського пов'язують створення одного з перших питальників для запису власних назв географічних об'єктів, проте його ініціативу у зборі та виданні історично-географічного словника Галичини не сприйняли на належному рівні. У праці «Королівське вільне місто Дрогобич...» в історичному аспекті описано місто Дрогобич, при цьому часто фіксуються назви озер: *Зельманове озеро*, полів: *Кохна*, *Зарубецьке* і їхніх частин: *Здубиче*; топографічна частина роботи представлена у вигляді опису церков, монастирів, частин міста на зразок: *Задворне*, *Завежне*, *Зварич*, *Лишв'янське*, а статистична – це детальна інформація про певний об'єкт [133]. У статті «Культура і побут села Добрячин» автор зробив спробу описати побут, звичаї, географічне розташування регіону, де, зокрема, трапляються й назви урочищ [132]. Загалом можна зауважити, що праці В. М. Площанського переважно мають описовий характер, хоча автор й оперує топонімами і мікротопонімами даними, що дає можливість залучати власні назви географічних об'єктів до лінгвістичної характеристики.

Вітчизняні мікротопонімічні студії фактично започаткував М. О. Максимович. Так, у розвідці «Топографічні замітки киянина» [96, с. 47–57] він зарахував назви урочищ до єдиних орієнтирів на місцевості, зважаючи на давність їх створення. Крім того, автор звернув увагу на правопис власних назв [95, с. 329–344].

Своєрідний поштовх до збирання й наукового вивчення мікротопонімів дав цикл праць «Видання археологічних з'їздів»; зокрема, у другому томі третього видання була надрукована стаття чеського науковця М. Коляра «Про топографічний словник слов'янських земель» [76, с. 165–171], де наголошено на необхідності фіксувати на всій території не лише назви місцевостей, але й номінації гір, річок, озер і навіть струмків та підкреслено вагомість і цінність таких досліджень.

Першою спробою словника, де трапляються назви географічних об'єктів, була праця Я. Головацького «Географічний словник

західнослов'янських і південнослов'янських земель та прилеглих країн. Із додатком географічної карти» [36], у якому представлено назви міст, губерній, сіл, доріг, заток, замків, озер, приток. Звичайно, через відсутність загальнотеоретичних основ для дослідження топонімів їхня характеристика не була зроблена на високому рівні.

Вагомі напрацювання у вивченні топонімії має М. Ф. Сумцов. У статті «Малоросійська географічна номенклатура» [180] автор у так званому вступі описав своє бачення проблематики тогочасної науки: «Наука відносно вивчення географічних термінів сильно відстала від західноєвропейської. Різниця у вивченні власних назв має дві сторони – історико-археологічну й філологічну. Варто зазначити, що історична наша географія досить давно звернула на себе увагу. Стосовно філологічного вивчення географічних термінів, то варто зазначити, що це сфера темна. Без належного дослідження власних назв з точки зору філології географічна номенклатура й пов'язані з нею перекази не можуть бути достовірними, керуючись лише історично-побутовими та археологічними поясненнями» [180, с. 457]. М. Ф. Сумцов уперше наголосив на особливостях цього виду лексики, зазначивши, що назви повторюються, не обмежуючись територіально; звернув увагу на фонетичні зміни оніма, пояснюючи це належністю території до різних наріч та говорів, наближаючи цим мікротопонімію до живої розмовної мови. Науковець схарактеризував насамперед ойконіми з погляду дериваційних особливостей та намагався з'ясувати їхню мотивацію. Всі номінації він поділяв на власні назви простої та складної конструкції, а за мотиваційними особливостями виділив першопоселенські, за іменем власника (поміщика), асоціативні, назви, що походять від імен історичних постатей, від імен святих, за величиною та зовнішньою характеристикою об'єкта, від топонімів, та власні назви, що походять від кличок тварин. Автор також закликав вивчати мікротопонімний матеріал у місцевій формі, тобто з уст селян.

Наступна праця М. Ф. Сумцова «Місцеві назви в українській народній словесності» [181] має більше фольклористичних відомостей, ніж ономастичних, проте і в ній представлено топоніми та гідроніми, які трапляються в усній народній творчості, що дає нам право стверджувати про зародження поетоніміки. М. Ф. Сумцов також здійснив порівняльний аналіз українських історичних пісень і російських билин та виявив певні відмінності у використанні географічної номенклатури: у росіян вона більш неточна та розмита. Саме це дослідження вказує на індивідуальність кожної нації й етнолінгвістичні особливості певних мовних явищ.

Збиранням та описом географічної номенклатури займався й О. М. Лазаревський, який у праці «Історико-статистичні відомості про населені місцевості Конотопського повіту» [84] дослідив територіальне розташування 45 населених пунктів цього регіону, зазначив кількість населення, описав церкви, часто фіксував гідроніми. У дослідженні «З історії сіл і селян Лівобережної Малоросії» вчений залучав до опису дані про походження населеного пункту та мікротопоніми: урочище *Білобережжя*, озеро *Дубка* [85, с. 13–14].

Відомий український історик, географ, бібліограф М. М. Кордуба у статті «Найдавніші оселі Буковини» (1905 р.) не обмежував себе фіксацією лише ойконімів, аналізуючи назви лісів, річок, пагорбів. Наступним кроком було створення карт, де позначено велику кількість мікротопонімів, які функціонували в 10–20-х роках ХХ ст.

У 20-х роках ХХ ст. в різних періодичних виданнях Львова вчений друкував відозви з питальником із проханням збирати народні назви географічних об'єктів. У праці «Що кажуть нам назви осель?» [77] автор уперше в українській ономастиці запропонував структурно-семантичну класифікацію назв поселень, подав хронологічні межі появи та вживання окремих моделей ойконімів, принагідно розкрив етимологію. Усі ойконіми М. М. Кордуба поділяв на дві основні (ті, що мають краєзнавчий характер, і

ті, що походять від особових імен) та кілька додаткових груп. Оними першої групи, на думку дослідника, не мають жодної корисної інформації, на що Н. В. Сокіл зауважує: «Висловлена думка дещо суперечлива та неоднозначна. Незважаючи на те, що в «краєзнавчих назвах» не вказується засновник, вони все ж виникли внаслідок окреслення природних особливостей території і часто походять з дописемного періоду. Власне, це і становить особливу цінність не лише для мовознавців, а й для істориків та краєзнавців» [175, с. 28]. М. М. Кордуба звертав увагу й на власні назви, які утворилися від антропонімів, оскільки вважав, що на основі них можна вирахувати час поширення оніма. Дослідження краєзнавця активізували вивчення власних регіональних назв.

У книзі «Начерк географічної термінології» С. Рудницький [154] наголосив на недостатній кількості термінологічних конструкцій і запропонував активно використовувати німецьку термінологію, оскільки вважав її розвиненішою, ніж в інших мовних системах. Автор також прихильно ставився до міжнародних термінів, «відступання від них вважав лиш там потрібним, де навіть здержані німці поставили питомі терміни» [154, с. 151].

Вагоме значення для подальших мікротопонімічних студій мали також статті І. Великогорського [21], Ю. Виноградського [23], В. Гаджеги [27], Ф. Коковського [74], П. Яцка [250], у яких дослідники фіксували назви географічних об'єктів, зокрема і дрібних, та намагалися з'ясувати їхню етимологію.

Більш ґрунтовно мікротопонімічний матеріал почали аналізувати у другій половині ХХ ст. [29; 57–63; 114; 211].

Особливо слід наголосити на вагомості «Короткої програми для збирання матеріалів по топоніміці Української УРС» К. К. Цілуйка, де подано загальні характеристики та вимоги щодо збирання власних географічних назв. До цього робота виконувалася хаотично, без належних норм та правил. В інструкції до питальника автор зазначав: «Географічна

номенклатура за своїм характером поділяється на групи, яким властиві певні особливості. Відповідно до особливостей географічних назв «Програма для збирання матеріалів по топоніміці Української УРС» складається з трьох розділів: назви населених пунктів, назви жителів, топографічні назви» [211, с. 19]. Досить важливим було й те, що К. К. Цілуйко конкретно зазначив об'єкти, які входять до кожної групи. Великого значення дослідник надавав загальним відомостям про об'єкт, для чого описав конкретні вимоги в окремому розділі. К. К. Цілуйко також наголошував на фонетичному записі, підкреслюючи особливу вагу графічного зображення оніма. Варто зазначити, що автор наполягав не лише на синхронному вивченні матеріалів, а й на дослідженні назв у діахронії. Саме його програма значно активізувала роботу щодо збору мікротопонімного матеріалу наступниками. Пізніше «Програму для збирання мікротопонімії та географічної номенклатури» розробила З. О. Купчинська, яка не лише звернула увагу на склад мікротопонімікону, що потребує дослідження, але й запропонувала запитання й варіанти відповідей, які допомагають респонденту швидко зорієнтуватися щодо вибору назви [83].

Однією з перших праць, присвячених характеристиці топонімів, була монографія «Географічні назви Бойківщини» Я. Рудницького [155; 260], у якій автор усі гідроніми й ороніми поділив на похідні від топографічних, місцевих, особових, родових назв, що формують окремі групи.

Програму для курсу «Українська топоніміка» розробив Ю. О. Карпенко, зазначивши, що топоніміка – особлива наука, яка потребує спеціальних знань, оскільки має досить велику кількість відмінностей від загальних закономірностей лінгвістики [62, с. 10]. Для аналізу топонімів важливим є вивчення джерел, походження, значення, словотвору і функціонування власних назв. У короткому питальнику подається інструкція і 20 питань для збору топонімів та мікротопонімів [62, с. 9].

Генези, фіксування та характеристики мікротопонімії стосуються ще декілька статей, підготовлених Ю. О. Карпенком [57; 62]. Дослідник, зокрема, виділив дві неодмінні умови наукової етимології топонімів: історичну (зокрема історичну вірогідність, тобто пояснення назв із тих мов, які, ймовірно, існували на певній території) та географічну (географічну вірогідність, тобто відповідність топооб'єкту) [56, с. 7].

Як бачимо, у середині ХХ ст. вже було закладено підвалини української мікротопоніміки, що дало можливість виконувати більш глибокий мовознавчий аналіз передусім у регіональних дослідженнях.

Зокрема, Є. М. Посацька-Черняхівська схарактеризувала топонімію Львівщини (насамперед назви поселень, проте фіксуються й окремі мікротопоніми), запропонувавши власну класифікацію найменувань із погляду мотивації і лексико-семантичної структури (виокремлено родові, патронімічні, присвійні та інші типи, похідні від назв осіб і назв не-осіб) [142].

Порівняльне дослідження словотвору гідронімів, мікротопонімів і ойконімів північно-східного Лівобережжя України виконала Т. І. Поляруш, яка встановила їхні спільні та відмінні риси, зокрема співвідношення між типами й моделями власних географічних номінацій [139].

Систематизацію за лексико-семантичними, словотвірними та іншими особливостями 430 ойконімів, 31 гідроніма і близько 8 000 мікротопонімів межиріччя Кодими і Савранки та прилеглих територій здійснила Л. П. Стичишина [179].

Саме Т. І. Поляруш та Л. П. Стичишина вперше комплексно ввели в науковий обіг мікротопоніми, виконавши їх аналіз на основі лексико-семантичних і словотвірних ознак.

Одним із найцікавіших пластів української мікротопонімії вважаються власні назви дрібних географічних об'єктів Закарпаття, що зумовлено діалектними особливостями регіону і багатством його природних реалій, відбитих у найменуваннях. Ще раніше закарпатський мікротопонімікон

описували І. Філевич [208], згодом – К. Банк [5], К. Й. Галас [29; 31], Й. О. Дзендзелівський [47], В. В. Німчук [114], П. П. Чучка [218]. Зокрема, К. Й. Галас [31] з'ясував етимологію власних географічних назв Закарпаття, підготувавши топонімічний словник краю (понад 5 000 сторінок машинописного друку), який і нині не надрукований. В. В. Німчук схарактеризував і живий топонімічний матеріал, й історичну топонімію регіону [114]. Поряд із опрацюванням антропонімії Закарпаття, П. П. Чучка аналізує й топонімію [218]. К. Банк виконав і загальний опис мікротопонімікону Закарпаття, і детально з'ясував етимологію 12 мікротопонімів, зіставивши їх, зокрема, з іншими мовами [5]. Праці Й. О. Дзендзелівського, присвячені аналізу місцевих географічних термінів, підкреслили їхній тісний зв'язок з мікротопонімією [47].

Є. О. Черепанова, досліджуючи географічну термінологію північно-східного Полісся [213], порівняла місцеву топонімію із суміжними топосистемами [212], розробила принципи укладання словника географічних термінів, а згодом і видала «Словник географічних термінів Чернігівсько-Сумського Полісся» як додаток до дисертації, у якій висвітлила походження й етимологію географічних термінів [212].

Я. О. Пура описав мікротопонімію Рівненщини, основу якої становлять назви відапелятивного походження. Укладено словник мікротопонімів з дотопонімною семантикою, у якому автор подає народне тлумачення найменувань, що часто збігається з науковою характеристикою. Також наявні певні класифікаційні проекти та схема ідентифікації мікротопонімії [150].

Топонімію та мікротопонімію Полісся і Волині характеризують Л. Л. Василюк [20], Н. Б. Таранова [189], Н. В. Шкляєва [222], В. П. Шульгач [225–229]. Зокрема, В. П. Шульгач особливу увагу звертає на гелоніми й лімноніми, а також на становлення народної термінології й вивчення топонімії в діяхронії [225–229]. Л. Л. Василюк розробила підґрунтя теорії й методології дослідження географічних назв із погляду семантики твірних основ та звернула

увагу на роль народної географічної термінології у творенні пропріативів зазначеного регіону [20]. Н. Б. Таранова здійснила аналіз топонімної системи в діяchronії, а також з'ясувала фізико-географічні закономірності формування топонімікону Гологоро-Кременецької гряди та Малого Полісся [189]. Н. В. Шкляєва ставила перед собою мету не лише зафіксувати й описати різні види власних географічних назв Західного Полісся на синхронному рівні, але й дослідити взаємозв'язки народної та наукової інформації при творенні пропріальних одиниць [222]. Аналогічною за змістом і структурою є і дисертація С. В. Личук, в якій схарактеризовано народні географічні назви Івано-Франківщини [86].

Мікротопоніми Волинської, Рівненської, півночі Львівської, Тернопільської та Хмельницької областей, а також суміжних земель – Берестейщини (південь, центр і захід Брестської області Республіки Білорусь) та Підляштя (північний схід Люблінського воєводства і південний схід Підляського воєводства Республіки Польща) представлені у «Словнику мікротопонімів і мікрогідронімів північно-західної України та суміжних земель», підготовленому Г. Л. Аркушиним та іншими авторами [162]. Частково межі цієї території (Волинь, Житомирщина, Запоріжжя, Київщина, Кіровоградщина, Полтавщина, Черкащина) охоплює і словник мікротопонімів, підготовлений колективом авторів за редакцією О. П. Карпенко [173].

Сферою наукового зацікавлення Н. П. Сіденко є географічна апеліативна лексика східно-степових говорів Центральної Донеччини, проте паралельно аналізується й мікротопонімія [157].

Дослідження мікротопонімічних студій дозволило зробити висновок, що в Україні до кінця ХХ ст. були загалом сформовані основні постулати, які стосувалися вивчення власних назв дрібних географічних об'єктів. Водночас засвідчено, що в багатьох працях трапляються, а іноді – й переважають вкраплення з діалектології, етнографії, географії та історії, що підкреслює міждисциплінарний характер мікротопоніміки як науки.

Це стосується й дисертаційних робіт, які за останні 20 років значно активізувалися.

Так, І. Г. Чеховський студіював власні назви дрібних географічних об'єктів Чернівецької області в діяхронії. Встановлено походження народних географічних назв, їхня спадковість у народномовній традиції, місце в міжмовному контакті; проаналізовано основні способи та моделі утворення мікротопонімів, зроблено спробу з'ясувати вплив на цей процес історичних та географічних факторів [217].

Мікротопонімію Підгір'я на основі мотиваційно-семантичних відношень і словотвірних особливостей схарактеризувала О. І. Михальчук. Дослідниця визначила диференційні ознаки мікротопонімів і наголосила на транскрибуванні таких онімних одиниць; у роботі досить часто використовується термінологія на позначення найменувань дрібних географічних об'єктів [103; 104].

Л. Б. Костик уводить у науковий обіг 15 000 власних назв непроточних вод (криниць, озер, боліт, ставків, копанок) Буковини й визначає їхні лексико-семантичні та дериваційні особливості, поєднуючи їх з історичними даними, які стосуються цього регіону [79].

Понад 6 000 мікротопонімів Західного Поділля проаналізувала Н. І. Лісняк. Особлива увага приділяється словотвору мікротопонімів; паралельно авторка дає характеристику мікротопонімії як явищу, звертає увагу на історію та географію досліджуваного регіону, а особливо – на діалектні особливості мовлення місцевих мешканців [87].

Семантико-мотиваційні й дериваційні особливості майже 2 000 одиниць мікротопонімної лексики Сколівщини дослідила Н. В. Сокіл. У дисертаційній роботі досить ґрунтовно описано історію становлення мікротопоніміки як науки; до аналізу власних назв дрібних географічних об'єктів залучається історичний аспект; зібраний матеріал вивчається в порівнянні з його відповідниками в інших діалектних ареалах [175].

Р. О. Ляшенко схарактеризував 2 416 мікротопонімів Кропивницького (Кіровограда) на основі мотиваційно-семантичних ознак (за відношенням до людини, водних об'єктів, населених пунктів тощо), дослідив структуру урбанонімії, визначив найбільш продуктивні типи словотворення пропріативів, звернув увагу на динаміку назв у межах міста [93; 94].

Аналіз мікротопонімії басейну річки Уж виконала В. Ф. Баньої, яка встановила характерні особливості номінацій у розрізі фізико-географічного районування, класифікувала їх за структурно-семантичними та мотиваційними ознаками, виявила продуктивність основних назвотвірних моделей, провела лінгвокультурологічний аналіз власних назв та уклала словник мікротопонімів обсягом 9 000 лексем [6].

О. В. Заінчовська з'ясувала продуктивність основних типів власних назв дрібних географічних об'єктів південно-східного Поділля (на матеріалі Кіровоградської області) та схарактеризувала семантико-мотиваційні критерії назвотворення [55].

15 000 мікротопонімів північних районів Львівщини з погляду семантики, мотивації та словотвору проаналізувала О. І. Проць. Звернено увагу на мікротопонімікон як частину топонімної картини світу, що проявляється в образі «простору», визначено особливості репрезентації образу людини як творця та носія мікротопонімного матеріалу [149].

Предметом дослідження Л. П. Білінської є словотвірна структура та лексико-семантичні особливості лексичної бази сучасних мікротопонімів Покуття; саме на цій основі визначаються їхні спільні та специфічні риси [12].

Н. Р. Яніцька зафіксувала понад 17 000 назв дрібних географічних об'єктів центральних та східних районів Львівської області, схарактеризувала їх на основі семантики мотивувальної бази, з'ясувала роль онімної й апелятивної лексики у творенні, значну увагу приділила етнокультурним особливостям, що проявляються в мікротопонімії досліджуваного регіону [230].

Над аналізом мікрогідронімів Тернопільщини працювала Н. І. Бицко, яка визначила передумови їх формування, дослідила словотвірну будову та згрупувала пропріативи з погляду їхньої архаїчності та продуктивності [11].

У дисертаційній роботі «Мікротопонімія Південно-Західного Опілля» О. Б. Лужецька здійснила лексико-семантичний аналіз базових назв дрібних географічних об'єктів обстежуваної місцевості в межах трьох лексико-семантичних груп: апелятивної, онімної та онімно-апелятивної на синхронному й діяхронному зрізах. Джерельною базою дослідження слугували 4 298 лінгвальних фактів, засвідчених у Йосифінській та Францисканській метрикальних книгах, та понад 4 300 сучасних пропріативів регіонального значення [89].

Об'єктом поглибленого комплексного лінгвістичного обстеження стали урбаноніми Кривого Рогу, яким присвячена дисертаційна робота А. А. Титаренко «Урбанонімія Кривого Рогу: структура, семантика, функціонування», в якій проаналізовано 5 000 лінгвоодниць. Запропоновано їхню лексико-семантичну диференціацію, на основі нововведеного в науковий обіг фактичного матеріалу встановлено механізми номінації, зокрема виявлено ступені мотивації; також зроблено спробу з'ясувати структурно-дериваційні та функціонально-прагматичні особливості найменувань внутрішньоміських об'єктів одного з найдовших міст України [193].

Також на номінації вулиць звернула увагу М. Ю. Тахтаулова, яка вивчала адресну урбанонімічну мережу Харкова другої половини XVII – початку XXI століть [190].

Уперше в українському мовознавстві в дисертаційній роботі О. С. Мосур «Мікротопонімія кінця XVIII – початку XIX століття: Самбірський циркул» запропоновано методикку опрацювання історичного мікротопонімного фактажу; введено в науковий обіг мікротопоніми вказаного періоду, загальна кількість яких становить 11 000 одиниць.

Проаналізовано лексико-семантичні та структурно-словотвірні особливості, простежено динаміку змін пропріативів історичного регіону [105].

В усіх вищеназваних дисертаційних роботах засвідчено різнобічні підходи до характеристики мікротопонімів, однак нас цікавили насамперед статистичні дані, які ілюструють продуктивність різних типів власних назв дрібних географічних об'єктів певних регіонів і які були зіставлені з результатами нашого дослідження мікротопонімії центральних районів Хмельницької області.

Власне опис подільського (і частково південно-волинського) мікротопонімікону започаткований наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. у таких працях, як «Історично-географічний та етногеографічний нарис Поділля» (1872 р.) М. В. Симашкевича, «Довідкова книга Подільської губернії» (1888 р.), «Подільська губернія: Зразок географічно-статистичного опису» (1889 р.) і «Населені місця Подільської губернії: Алфавітний перелік населених пунктів губернії, із вказівкою деяких довідкових про них відомостей» (1893 р.) В. К. Гульдмана [41], «Археологічна карта Волинської губернії» (1890 р.) В. Б. Антоновича [2], «Археологічна карта Подільської губернії» Ю. Й. Сіцінського [158], «Населені місця Подільської губернії» (1905 р.) О. М. Крилова [80].

Чимало студій про топонімікон Хмельниччини підготував М. І. Теодорович – відомий педагог, історик, краєзнавець. У праці «Історико-статистичний опис церков і приходів Волинської єпархії» автор в історичному аспекті робить спробу схарактеризувати теперішній Старокостянтинівський район, залучаючи до опису 1 314 назв, серед яких у контексті фіксуються й мікротопоніми, наприклад: «Міські передмістя лежать: з правого берега Случі – *Заслуччя* і з лівого берега Ікопоті – *Нове Місце*» [191, с. 4]. Як бачимо, у цьому дослідженні автор не ставить за мету описати власні назви дрібних географічних об'єктів, а лише побіжно фіксує

їх, однак робить це з історичними коментарями, що є неоціненною знахідкою для дослідників мікротопонімії.

Аналогічне значення для вивчення власних назв дрібних географічних об'єктів подільського краю має праця В. К. Гульдмана «Населені місця Подільської губернії: Алфавітний перелік населених пунктів губернії, із вказівкою деяких довідкових про них відомостей» [41]. Це дослідження є першим алфавітним упорядкуванням поселень, хоча в ньому не подані всі об'єкти. Водночас автор намагався описати багато назв, кваліфікованих як мікротопоніми: *Аркадієвці* [41, с. 26], *Болгари* [41, с. 39], *Глинське* [41, с. 92] – назви дач; *Бриндзова* [41, с. 45], *Бродок* [41, с. 46] – назви урочищ; *Веселе* [41, с. 63], *Вишлямовка* [41, с. 65], *Вовча Гора* [41, с. 73] – назви передмість.

На особливу увагу заслуговує праця Ю. Й. Сіцінського «Археологічна карта Подільської губернії» [158], де описано 272 городища, 3 202 кургани, 67 знайдених скарбів, а також стародавні поселення, замчиська, могильники, вали, монастирі і храми тощо: *Замчисько* – урочище [158, с. 3], *Кругляк* – урочище [158, с. 33], *Семчиха* – струмок [158, с. 48].

О. М. Крилов у книзі «Населені місця Подільської губернії» [80] в історичному аспекті проаналізував 65 власних назв різних топонімних класів сучасних Кам'янець-Подільського, Хмельницького, Летичівського та Новоушицького районів., зокрема частин населених пунктів: *Верхні Томашівці* [80, с. 95], *Нова Соколівка* [80, с. 95], *Стара Соколівка* [80, с. 95], залізничних станцій: *Богданівці* [80, с. 93], *Деражня* [80, с. 105], *Комарівці* [80, с. 103] та інших об'єктів.

Уперше теоретико-методологічне дослідження топонімії (зокрема й мікротопонімії) Поділля було здійснене у праці «Топоніміка в школі (на матеріалах Хмельницької області)» [4]. С. Д. Бабишин описує переважно населені пункти, однак залучає і значну кількість мікротопонімів, наприклад: «*Чернеча гора* – колись тут у Маліївцях був монастир, де жили ченці-базиліани» [4, с. 68]. Звичайно, чимало назв потрактовано з погляду

«народної етимології», однак загалом ця робота є неоціненною для дослідження власних назв дрібних географічних об'єктів Хмельниччини.

Багато цінних матеріалів для вивчення мікротопонімії Хмельниччини запропонували археологи (наприклад, В. А. Захар'єв та М. Д. Шмаєнік у роботі «Археологія Дунаєвеччини» називають багато мікротопонімів: *Бобравка* [3, с. 23], *Бурти* [3, с. 7], *Городисько* [3, с. 33] – урочища, *Глибокий яр* [3, с. 44], *Свята криничка* [3, с. 21], *Циганівський цвинтар* [3, с. 13]; позитивним є те, що в праці є локалізація об'єкта та інформація про нього).

Мікротопонімію вивчають і місцеві краєзнавці (С. М. Єсюнін [52], В. С. Прокопчук [147; 148], М. С. Яцишин [248] та ін.).

Зокрема, 1993 р. вийшла друком книга М. С. Яцишина, приурочена до 500-річчя районного центру Віньківці. Автор не лише описує історію краю, але й фіксує значну кількість мікротопонімного матеріалу, наприклад: *Глибокий яр* [248, с. 16], *Паліїв ліс* [248, с. 12], *Татарський шлях* [248, с. 15], *Шамільові ставки* [248, с. 22], супроводжуючи його додатковою інформацією.

У працях В. С. Прокопчука «Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність» [147] і «Топоніми рідного краю» [148] теж є дані про місце розташування об'єкта й етимологію та загальна характеристика власних географічних назв. Крім того, в роботі «Топоніми рідного краю» автор не лише звертає увагу на мікротопонімний матеріал, а також дає певні рекомендації стосовно збору та опрацювання мікротопонімії.

Останнім часом В. В. Горбатюк, П. Я. Слободянюк та Ю. А. Хоптяр підготували цикл праць «Місцеве самоврядування Хмельниччини» [37], де опис власних назв (гідронімів, топонімів, мікротопонімів тощо) здійснюється на основі як історичних подій і фактів, так і сучасного фізико-географічного розташування.

Урбанімікон міста Хмельницького схарактеризовано в роботах С. М. Єсюніна. Зокрема, у довіднику «Вулиці Хмельницького» [52] в

науковий обіг введено майже 500 назв вулиць, причому опис урбанонімів доповнюється етимологічними довідками й низкою історичних фактів.

Окремі мікротопоніми і їхня етимолого-словотвірна характеристика фіксуються в численних виданнях, присвячених окремим населеним пунктам.

Зокрема, 2006 р. вийшла праця «Перлина Поділля» [81], яка є історичною оповіддю про село Баламутівку Ярмолинецького району. М. М. Кульбовський достатню увагу приділяє дрібним географічним об'єктам, оскільки окремим підрозділом його роботи є топоніміка. У ньому автор аналізує назви урочищ, полів, річок, частин села: *Круча* [81, с. 23], *Селище* [81, с. 12], *Чорний шлях* [81, с. 16].

В. Г. Корчемний видав книгу «Моє рідне село Киселі» [78], присвячену 410-річчю поселення, у якій не лише описав історію, традиції, звичаї рідного села, а й схарактеризував мікротопонімний матеріал: *Козацький ліс* [78, с. 10], *Коритниця* [78, с. 16], *Пасіка* [78, с. 14].

На рівні дисертаційних студій мікрогідронімію Хмельниччини в роботі «Гідронімія басейну Південного Бугу» Л. Т. Масенко аналізує з погляду етимології, семантики і словотвору [98].

Н. М. Павликівська під час вивчення власних назв непроточних вод Поділля поділила їх на відапелятивні найменування, утворені від географічної номенклатури й інших апелятивів, та відонімні. Особливу увагу приділено словотвору мікрогідронімів; зокрема встановлено, що основним способом словотворення мікрогідронімії Поділля є суфіксальний [128].

Мікроойконіми Хмельницької області проаналізовані Н. М. Геретою [33] і М. М. Торчинським [200] за семантикою твірної основи, способом творення і мотивацією. Більш об'ємне зібрання власних географічних назв регіону (зокрема і мікротопонімів) є у «Словнику власних географічних назв Хмельницької області» [197], що, по суті, вважається першим системним дослідженням топонімікону цієї території. У ньому подано історичні,

географічні та етимологічні відомості про найменування населених пунктів, річок та інших топографічних об'єктів регіону. Авторами зафіксовано та описано 5 321 топонім, причому періодично трапляються й назви урочищ, долин, лісів, хуторів, підвищень, що входять до розряду мікротопонімії.

І. Я. Ординська описала 7 115 мікротопонімів Північної Хмельниччини, причому власне мовознавчий їх аналіз поєднується з екстралінгвальними коментарями; також увага приділяється теоретичним засадам вивчення власних назв дрібних географічних об'єктів [122].

Заслуговують на увагу і вміщені в місцевих виданнях матеріали тезового характеру, у яких аналізується мікротопонімікон Хмельницької області, на зразок праць Г. В. Безкоровайної [135, с. 34], Т. Д. Венгер [135, с. 40], А. П. Грицевої [1, с. 100], Т. С. Коломієць [135, с. 36], О. М. Кошай [135, с. 71], Л. С. Кушлак [135, с. 58], Н. М. Моспан [135, с. 55], І. Я. Ординської [121–123], А. В. Стецько [135, с. 39], О. В. Токар [135, с. 62], М. М. Торчинського [199]; Н. М. Торчинської [198, с. 174], Я. В. Янчишиної [239–241].

Неабиякий вплив на розвиток принципів і методик вивчення власних дрібних географічних об'єктів мали праці зарубіжних науковців. Досить потужними центрами мікротопонімічних досліджень є Білорусь, Польща і Росія.

Ще 1812 р. в «Санкт-Петербурзькому віснику» була надрукована невелика стаття О. Х. Востокова [25], який, аналізуючи гідроніми, «вперше звернув увагу на їхні однакові закінчення. Ці неспіддатливі осмисленню частинки нині відомі як топонімічні форманти. Таким чином, О. Х. Востокова можна вважати родоначальником формантного методу» [107, с. 14].

На важливості мікротопонімії одним із перших наголосив М. І. Надеждин, який писав: «Земля є книга, де історія людська записується в географічній номенклатурі» [109, с. 28] і закликав до фіксування власних найменувань, оскільки в них відбивається наше минуле.

Систематична робота з вивчення місцевих географічних назв фактично почалася лише у другій половині ХХ ст. У цей період активно працюють Е. М. Мурзаєв [106; 107], В. А. Никонов [111–113], Н. В. Подольська [137; 138], Є. М. Поспелов [143; 144], О. В. Суперанська [182–187], В. М. Топоров [195], О. М. Трубачов [206] і багато інших вчених.

Підвалини для подальшої розбудови топоніміки заклав В. А. Никонов, внесок якого в розвиток як російської, так і української теорії номінації є справді неоціненним. Однією з його найбільш ґрунтовних праць є «Вступ до топоніміки» [111], де автор розкрив сутність етимологізації назв, описав норми їх вживання, намагався вирішити низку інших проблемних питань, що стосуються цієї галузі науки.

Е. М. Мурзаєв у роботі «Нариси топоніміки» [106] схарактеризував топоніміку в її розвитку і виконав комплексний аналіз багатьох груп власних географічних назв.

Терміносистема російської ономастики, зокрема й мікротопоніміки, вперше була упорядкована Н. В. Подольською [137], проте неабияке значення мають й численні наукові праці О. В. Суперанської. Зокрема, у роботі «Що таке топоніміка?» [187] дано вагомі наукові пояснення стосовно різних проблемних питань, пов'язаних із вивченням власних географічних назв; зокрема приділено увагу розрізненню топонімних рівнів, окресленню меж самого поняття «топонім» тощо.

Початок ХХІ ст. ознаменувався появою в Росії низки дисертацій, у яких аналіз власних назв дрібних географічних об'єктів поєднується з розв'язанням загальнотеоретичних питань. Так, М. А. Самарова аналізувала мікротопоніми Верхньої Чепці з урахуванням діалектних особливостей регіону. Поділивши найменування на відапелятивні та відонімні, дослідниця класифікувала їх з погляду лексико-семантичних типів і структури [156]. А. Г. Широков вивчав російські урбаноніми в діахронії, основну увагу звертаючи на семантику твірних основ [221]. Опис урбанонімії міст

Костроми, Рибінська і Ярославля на основі лексико-семантичних типів у діяхронії та аналіз екстралінгвальних явищ, зокрема соціальних і політичних процесів, здійснив Р. В. Разумов [151]. Т. В. Толбіна пропріальні одиниці поділяє на назви денотатів геогенних (мікрогідроніми, мікроороніми, назви рослинних угруповань та номінації, пов'язані з діяльністю людини) та антропогенних (найменування частин заселених об'єктів, назви незаселених об'єктів, створених людиною) [194]. Н. В. Носенко в дисертації досліджує мікротопоніми на основі лексико-семантичних та дериваційних особливостей, звертаючи також увагу на функціонування власних назв у просторі [117]. Л. О. Климкова віддала перевагу етнолінгвістичному аспекту, пов'язавши нижньооновгородську мікротопонімію з мовною картиною світу. Власне пропріативи було розділено на чотири групи: «простір», «час», «людина», «число» [65]. У дисертаційній роботі «Мікротопонім як відображення картини світу (на матеріалі англійської літератури ХІХ–ХХ ст.)» Г. В. Правдікова порушує теоретичні проблеми мікротопоніміки, описуючи власні назви дрібних географічних об'єктів як складник картини світу, а вивчення онімів здійснює у сфері словотвору й мотивації [146].

Над реєстрацією та характеристикою білоруських топонімів із погляду географії, зокрема і власних назв дрібних географічних об'єктів, активно працював В. А. Жучкевич [53; 54].

Безпосередньо мікротопонімікон Білорусі студіював І. Я. Яшкін. Наприклад, у його роботі «Білоруські географічні назви. Топографія. Гідрологія» [251] опрацьовано місцеві топоніми, які визначають морфологію землі, гідрологічні особливості водойм, рослинні асоціації та ландшафт, а всього проаналізовано близько 5 000 номінацій, з яких 1 710 реєстрових.

Неабияку роль у вивченні власних назв географічних об'єктів відіграють праці польських дослідників. Зокрема, це стосується словників, серед яких можна відзначити і «Словник географічний Королівства Польського та інших країв слов'янських», який видавався з 1880 до 1902 року кількома томами

[263]. У ньому переважно зазначається географічне розташування певного об'єкта, подається коротка історична довідка, періодично трапляються словникові статті, які дають інформацію і про подільський топонімікон.

Засновником польської ономастики прийнято вважати В. Ташицького, який у другій половині 20-их років ХХ ст. опублікував низку статей, присвячених вивченню назв населених пунктів, а також декілька робіт із теорії ономастичних студій: «Місцеві патронімічні назви» [268], «Культурні місцеві назви» [267]. Пізніше у книзі «Слов'янські місцеві назви» дослідник подав свою класифікацію власних географічних номінацій, де всі найменування поділив на ті, що завжди були назвами місцевості, тобто відтопонімні, та назви, що походять від антропонімів, а також виділив в окрему групу топоніми невідомої мотивації [269, с. 34].

С. Роспанд ґрунтовно описав словотвір пропріальних одиниць, розмежовуючи, наприклад, первинні, вторинні і композитні оніми, а також назви, утворені за допомогою афіксів, та пропріативи безафіксної структури. Зроблено вагомі доповнення в теорію збору та характеристики топонімів, укладено словник власних назв західної та північної частин Польщі [259].

С. Грабець у роботі «Географічні назви Гуцульщини» [255] не лише описав походження топонімів і дав їм характеристику, а й зібрав фактичний мікротопонімний матеріал краю, який можна використовувати для вивчення його в діяхронії. Аналогічне значення має й дослідження З. Штібера «Топономастика Лемківщини» [262].

Авторську класифікацію власних географічних назв пропонує Є. Якуш-Боркова, яка, зокрема, розрізняє назви заселених і незаселених територій [256, с. 49]. Натомість Х. Гурнович поділяє оніми на найменування суходолу й водних об'єктів [253, с. 35]. К. Хандке розглядає власні назви з погляду функціонування, розмежовуючи номінації офіційні, або літературні, та народні, до яких зараховуються мікротопоніми. Крім того, науковець зауважує, що одна і та ж назва може бути визначена як офіційна, так і народна [254, с. 7–34].

У сфері теоретичного вивчення власних назв географічних об'єктів працює А. Черний, який у монографії «Польська ономастична термінологія» [252] аналізує класифікаційні спроби пропріальних одиниць у різних аспектах, зокрема етно- і психолінгвістичному. Це одне з найповніших видань у царині ономастики, в якому онім розглядається як особлива лексична одиниця, що знаходиться на перетині різних наук.

Опис власних назв здійснено у працях словенсько-австрійського науковця Ф. Міклошича, який фактично вперше використав науковий метод при вивченні власних назв, поділивши їх на 789 тем в алфавітному порядку і систематизувавши за семантикою твірної основи (виокремивши насамперед відонімні та відапелятивні) [258].

Як бачимо, мікротопонімічні проблеми вже майже 200 років опрацьовуються у вітчизняних і зарубіжних студіях. Першими в Україні на достатньому науковому рівні ці питання розглядали М. М. Кордуба [77], М. О. Максимович [95; 96], М. Ф. Сумцов [180; 181]; згодом – Г. Л. Аркушин [162], К. Й. Галас [28–31], Ю. О. Карпенко [57–63], В. В. Німчук [114–116], Н. М. Павликівська [128; 129], Т. І. Поляруш [139; 140], Я. О. Пура [150], Л. П. Стичишина [179], К. К. Цілуйко [211], Є. О. Черепанова [212–216], В. П. Шульгач [225–229], а в зарубіжному мовознавстві – В. А. Жучкевич [53; 54], В. А. Никонов [111–113], Н. В. Подольська [136–138], О. В. Суперанська [182–187], В. Ташицький [267–269]. Завдяки їм наприкінці ХХ ст. уже була розроблена методика збирання й аналізу власних назв дрібних географічних об'єктів, частково упорядкована термінологічна система, укладена низка словників мікротопонімів і споріднених з ними місцевих географічних термінів.

Останнім часом значно активізувалося вивчення мікротопонімів на рівні дисертаційних студій (такі роботи виконали В. Д. Баньої [6], Н. І. Бицко [11], Л. П. Білінська [12], О. І. Заїнчовська [55], Л. Б. Костик [79], Н. І. Ліснюк

[87], Р. О. Ляшенко [93; 94], О. І. Михальчук [103; 104], І. Я. Ординська [122], Н. В. Сокіл [175], І. Г. Чеховський [217], Н. Р. Яніцька [230]).

Окремі мікротопоніми центральних районів Хмельницької області зафіксовані й схарактеризовані у дослідженнях С. Д. Бабишина [4], С. М. Єсюніна [52], І. Я. Ординської [121; 123], В. С. Прокопчука [147; 148], Н. М. Торчинської і М. М. Торчинського [197]. Однак комплексного дослідження мікротопонімікону цієї території поки що немає.

1.3. Етнолінгвістичні особливості мікротопонімів

У мікротопонімах часто віддзеркалюються ментальність, звичаї, культура, духовність певного народу. Саме тому одним із завдань сучасної топоніміки є залучення до наукового обігу тих регіональних назв, у яких простежуються етнолінгвістичні атрибути, оскільки семантика таких пропріативів затемнюється, а самі вони втрачаються.

У власних назвах відбивається система знань про довкілля, що впливає на формування світогляду людини; крім того, топоніми ще й відображають буття у свідомості людини, оскільки вони виникли як назви-орієнтири. Це і є основою для того, аби кваліфікувати топонімію як складне системне мовне утворення [35, с. 6]. Тому варто застосовувати комплексний підхід до аналізу пропріальних одиниць, поступово відходячи від їх частково звуженої характеристики у своєрідному онтологічному вимірі, коли онім розглядався як «сухе» звукове оформлення певного явища згідно з усталеними правилами, з урахуванням мовознавчої аксіоми «мова – система знаків». Досліджуючи формування самого явища як філософської категорії (в нашому випадку – мікротопоніма як явища об'єкта буття), можемо паралельно з'ясувати й походження будь-якої назви, причому успішне вирішення цього питання залежить від того, чи звертається увага на так звані екстралінгвальні фактори. Зокрема, М. Хайдегер виділяв кілька таких аспектів: наявність самого явища,

сприймання та іменування. Саме завдяки їм не всі об'єкти отримують номінації, а це значить, що не всі предмети реального світу людина сприймає, і залежить це насамперед від етнічних особливостей народу [209].

Безперечно, людина перебуває в центрі творення власних назв (зокрема – і мікротопонімів), тому будь-яке найменування стане відображенням життя народу, відбиватиме його риси, характер, вчинки, події, досвід, релігійні уявлення тощо. Через це мікротопонімію доцільно вивчати в етнолінгвістичному аспекті, адже якраз етнолінгвістика є галуззю знань, яка сформувалася на межі мовознавства, міфології, фольклористики, етнографії як комплексна дисципліна, що досліджує традиційну духовну культуру і її відображення в мові [9, с. 12].

Заклики до застосування ментального підходу під час вивчення топонімії у традиційній лінгвістиці простежуються уже досить давно. Так, В. А. Никонов у роботі «Принцип відносної негативності» ілюструє єдність форм ментального і онтологічного буття топонімічної системи [111]. З етнолінгвістичного погляду вивчали оніми Л. Є. Березович [10], М. Д. Голев [35], О. В. Суперанська [187], Н. Р. Яніцька [230].

Перехід від вивчення пропріатива як простого компонента топонімічної системи до аналізу власної назви, що характеризує топонімічну картину світу на основі ментального аспекту, є досить складним процесом.

Насамперед М. Д. Голевим і Л. М. Дмитровою було визначено п'ять основних факторів, за допомогою яких найповніше розкривається розуміння суті оніма з погляду етнолінгвістики (традиційно ці характеристики розглядаються як параметри мовної особистості): національна належність; географічна і топонімічна компетентність, що проявляється стосовно рівня освіти, статі тощо; належність до історії тих чи інших ментально-топонімічних стереотипів; професійна належність; ступінь загальномовної інтуїції та компетенції [35, с. 15].

На сьогодні спеціальних методів та прийомів для дослідження етнолінгвістичного аспекту в мікротопоніміці немає. Дати відповідь на питання про достовірність інформації та про загальні засади, які стосуються етнолінгвістичного опису топонімів, намагалася в статті «Про специфіку топонімічної версії етнокультурної інформації» Л. Є. Березович, яка визначила три причини можливих розбіжностей, що можуть проявитися на рівні етнолінгвістичної інформації, мотивації і семантики назви. Насамперед етнічна інформація розрізняється стосовно свого концептуального ядра, яке є базовим для певної версії, що зумовлено денотатною специфікою. Це означає, наприклад, що для топонімів базові концепти пов'язані зі сприйняттям простору, натомість антропоніми переважно керуються концептом сфери «людина». Важливим також є те, що версію передають інформацією, яка не збігається з когнітивним генезисом і яка пов'язана з діяльністю різних рівнів пізнання. Можна говорити про антиномії інформації, отриманої на базі раціонального і чуттєво-емпіричного, тобто «з досвіду» і з апіорного знання. Крім того, версії розрізняються функціонально, що реалізується в різноманітних сферах людської діяльності і проявляється в семіотичності, семантиці твірної основи, подібності інтерпретацій тощо [8, с. 91–92].

Згодом Л. Є. Березович у монографії «Російська топонімія в етнолінгвістичному аспекті. Міфопоетичний образ простору» на основі етнолінгвістичного принципу здійснила поділ власних географічних назв (можливо, не зовсім логічний і послідовний), розмежувавши вказані пропріальні одиниці на персонажі й ідеї (християнство – язичництво); концепцію місця («нечисте місце», «святе місце», «місце смерті та захоронень»); топоніми з міфологічними мотивами; топоніми з історичними мотивами (місця боїв, історичні постаті, чужий народ, сліди давніх поселень) [10, с. 210].

Безпосередньо на етнолінгвістичний елемент у мікротопонімній номінації звернула увагу Н. Р. Яніцька, яка зазначила: «Мікротопонімні одиниці є експонентами культурних знаків, у внутрішній формі яких закладено два типи етноспецифічної інформації: «вхідна», що є мотивом виникнення назви, її наукової етимології, та «вихідна» – народна етимологія власного найменування, яку породжує реципієнт, а не номінатор». Установлено, що, залежно від когнітивних структур, які існують у свідомості суб'єкта пізнання та номінації, усі елементи мікротопонімікону відтворюють одну із трьох концептосистем: «людина – природа», «людина – людина» чи «людина – ідея» [230, с. 11].

Основу мікротопонімної версії етнокультурної інформації складає поняття про релігію, символіку, фольклор, що реалізується в певних варіантах.

У власних назвах дрібних географічних об'єктів найбільш часто наявна символіка. Насамперед це стосується мікротопонімів, похідних від дендролексем, зоолексем та кольоративів, а також назв, що описують місцевий колорит.

Мікротопоніми, мотивовані дендролексемами, нерозривно пов'язані з номінаціями насамперед дерев, які ростуть або росли на певній території. Такі твірні лексеми характеризуються різноманітністю джерел свого походження, специфікою функціонування, широкою сферою вживання, своєрідними ознаками й семантичним багатством [224]: *Березина, Дубина, Липник*.

Важливу роль у творенні власних назв дрібних географічних об'єктів відіграють зоолексеми. Тваринам люди приписували багато різних властивостей і здібностей. Варто зазначити, що кожне народне повір'я має певне значення відповідно до світоглядних уявлень людей [223, с. 433]: *Вовча гора, Заяче провалля*.

Кольоративи також мають етнолінгвістичне трактування та безумовно пов'язані з виникненням мікротопонімів. Відповідно до народних вірувань, темні кольори символізують тугу, горе, червоний – кохання, білий – чистоту. Проте у власних назвах, як і в українських народних традиціях, символізація кольорів здебільшого залежить від конкретної ситуації: *Білопілля, Чорний ліс*.

Не менш важливим є інший аспект визначення етнолінгвістичних особливостей мікротопонімії – фольклорний, що передбачає вивчення власних назв на основі народних вірувань, переказів, легенд, пісень, тобто стосовно духовного, творчого напрацювання народу. З цієї точки зору власні назви характеризуються за даними демонології, переказів і легенд про історичні постаті, оповідей про головних героїв фольклорних творів.

Зокрема, мікротопоніми можуть утворюватися від різних демонічних назв. В основі цього процесу лежить ідея одухотворення всього навколишнього світу, сприйняття природи як живого організму, наповненого різноманітними духами: *Лиса гора* – в основі назви концепт «відьма».

У номінаціях дрібних географічних об'єктів поняття релігії реалізується у варіанті ікони (образу) та святого місця. Зокрема, мікротопонімний варіант лексеми «образ» включає в себе найменування, утворені від імен релігійних персонажів: *Джерело Святого Іллі, Петрова криниця*. Окремі мікротопоніми мають зв'язок із так званими «святими місцями»: *Біля Святої кринички*. Слід, проте, зауважити, що такі назви – відносно нестійкий шар лексики, що пов'язано з тривалою історією становлення християнства й постійним впливом різних політичних переконань, не завжди лояльних до таких твірних основ.

На мікротопонімію мають вплив й інші екстралінгвальні фактори: мовна політика (наприклад, русифікація відбилася на фонетичній структурі пропріативів: *Чащі*), історичні процеси (переселення народів, що призвело до появи в мікротопоніміконі полонізмів, мадяризмів тощо: *Княжий ляс*), явище

своєрідної «мікротопонімної моди», що визначає особливу продуктивність певних моделей протягом конкретного часового зрізу, тощо.

Частково опис власних назв дрібних географічних об'єктів у етнолінгвістичному аспекті збігається з мотиваційною характеристикою. Разом зі з'ясуванням інших власне мовних атрибутів (насамперед семантики твірних основ і способу творення) такий аналіз відповідає кращим стандартам, розробленим слов'янськими ономастами на сучасному етапі дослідження пропріальних одиниць.

Висновки до розділу 1

1. Мікротопонім (від грец. *mikros* – «малий» + *топонім*) – власна назва дрібного географічного об'єкта. За аналогією з багатьма вітчизняними і зарубіжними топонімістами, ми кваліфікуємо мікротопоніми як різновид систематизації онімів за характером іменованих денотатів і включаємо сюди, зокрема, назви полів, пасовищ, урочищ, лісових ділянок тощо. Водночас підкреслюємо можливість виокремлення мікротопонімів за розмірами іменованого денотата (разом із макро- та мезоонімами).

2. Диференційними особливостями мікротопонімів, на наш погляд, є: 1) невеликі розміри денотатів мікротопонімів; 2) розмаїття типів і способів мікротопонімної номінації; 3) різноплановість структури мікротопонімікону за характером іменованих денотатів, можливість їх трансформування; 4) відносність меж мікротопонімії, перебування на перетині розрізнення власних і загальних назв; 5) природний характер мікротопонімної номінації, як і більшості її денотатів; 6) найбільша рухливість із-поміж інших класів топонімів, незначна граматична стійкість; 7) вузька сфера застосування, перебування на нижньому ярусі топонімної системи; 8) велика кількість таких пропріальних одиниць, неможливість їх чіткого фіксування через високий рівень індивідуалізації мікротопонімної номінації; 9) тісний зв'язок із різними особливостями іменованих об'єктів, відбиття мікротопонімами

народних вірувань, традицій та інших етнографічних атрибутів; 10) побутування переважно в усній формі; 11) утворення своєрідних мікросистем у межах певного поселення, активне відбиття діалектних особливостей мовлення його мешканців; 12) відносна недовготривалість існування мікротопонімів; 13) факультативність мікротопонімних систем, багатоваріантність таких пропріативів; 14) наявність чітких мотиваційних ознак і водночас надзвичайно швидка деетимологізація власних назв дрібних географічних об'єктів; 15) включення до складу мікротопонімних одиниць багатьох географічних і адміністративно-господарських термінів; 16) фіксування мікротопонімів переважно як фактів однієї мови і продукту творчості одного народу.

3. У структурі мікротопонімії центральних районів Хмельницької області виокремлюємо: мікрогідроніми (мікрогелоніми, мікрокатарактоніми, мікроліммоніми, мікропотамоніми, піскіноніми, путеоніми, рівулосоніми, фонтікулоніми), мікроороніми (каньйоніми, мікропланоніми, ремігатіоніми, спелеоніми, трактоніми, тумулосоніми); мікрохороніми (віоніми: дромоніми, лімоніми, понтоніми, станціоніми, траєктіоніми; ойкохороніми: агороніми, базароніми, годоніми, кварталоніми; територіоніми: гідротериторіоніми (мікроінсулоніми, пляжоніми), сільвоніми (дендроніми, лепораріоніми, мікродримоніми, помаріоніми); екстраойкохороніми: агрооніми, некроніми, пастіоніми)).

4. Власні назви дрібних географічних об'єктів досліджувалися різнобічно протягом більш ніж століття. Методику збирання й основи теоретичного опрацювання мікротопонімії розробляли Г. Л. Аркушин [162], К. Й. Галас [28–31], Ю. О. Карпенко [57–63], М. М. Кордуба [77], М. О. Максимович [95; 96], В. В. Німчук [114–116], Н. М. Павликівська [128; 129], Т. І. Поляруш [139; 140], Я. О. Пура [150], Л. П. Стичишина [179], М. Ф. Сумцов [180; 181], М. М. Торчинський [199–205], К. К. Цілуйко [211], Є. О. Черепанова [212–216] та інші. Сучасні мікротопонімічні студії переважно виконані на матеріалі

різних регіонів України (роботи В. Д. Банької [6], Н. І. Бицько [11], Л. П. Білінської [12], О. І. Заїнчовської [55], Л. Б. Костик [79], Н. І. Лісник [87], Р. О. Ляшенка [93; 94], О. І. Михальчук [103; 104], Н. В. Сокіл [175], І. Г. Чеховського [217], Н. Р. Яніцької [230]). Окремі мікротопоніми центральних районів Хмельницької області описали С. Д. Бабишин [4], С. Єсюнін [52], І. Я. Ординська [121–123], В. С. Прокопчук [147; 148], Н. М. Торчинська і М. М. Торчинський [197], однак комплексне дослідження мікротопонімікону Центральної Хмельниччини відсутнє.

5. Етнолінгвістичний компонент, наявний у мікротопонімічних студіях, пов'язаний із залученням до опису власних назв дрібних географічних об'єктів даних релігії, фольклору, етнографії та інших екстралінгвальних атрибутів, характерних для місцевого населення. Комплексна характеристика мікротопонімікону передбачає органічне поєднання таких ознак зі з'ясуванням власне мовних особливостей (насамперед семантики твірної основи, способу творення і мотивації).

Базові положення розділу висвітлені в одноосібних публікаціях автора [233; 234; 235; 236; 240; 243; 246; 247].

РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-ДЕРИВАЦІЙНІ АТРИБУТИ МІКРОТОПОНІМІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

2.1. Продуктивність власних назв дрібних географічних об'єктів

Для розуміння природи утворення й функціонування назви важливою є думка К. Й. Галаса про часові межі, спосіб творення, початкову форму й різні етапи існування оніма, що має на кожному з них одну і ту ж сутність при помітних відмінностях у чомусь. По-іншому, назва, яка виникла на певному етапі, не перестає бути собою, може зазнавати відповідних змін, які й виражають процес розвитку її від давнішого до пізнішого стану. Тому потрібно, щоб явище простежувалося від його виникнення і враховувалися ті зміни, яких воно зазнавало, щоб стати тим, чим воно є в цей момент [30, с. 46]. Саме тому важливим етапом у вивченні мікротопонімії є фіксування назви, встановлення її поширення, визначення продуктивності, що дозволить визначити закономірності, сукупність специфічних особливостей або ознак, які повторюються в процесі формування географічних назв. Загалом можна стверджувати, що на кількість зафіксованих назв впливають чисельність та густота населення, місце розташування певного поселення відносно великих міст, природні багатства й заняття людей; крім того, велику роль відіграє ментальність та культура мешканців краю. Тож звернемо увагу саме на ці атрибути досліджуваних районів Хмельницької області.

Територіально Хмельниччина є однією з невеликих областей України, посідаючи серед них 19-те місце (площа – 20,6 тис. км², або 3,4 % від площі країни). До Центральної Хмельниччини віднесено 7 районів, зокрема Віньковецький (площа – 653 км², населення – 25 630, густота – 35,49 осіб / км² (2012 р.)), Деражнянський (915 км², 30 937 мешканців, 33,81 осіб / км²), Дунаєвецький (1 180 км², 60 410 мешканців, 51,19 осіб / км²), Летичівський (951 км², 26 929 мешканців, 28,32 осіб / км²), Хмельницький

(1220,1 км², 53 228 мешканців, 43,63 осіб / км²), Старокостянтинівський (1 210 км², 27 593 мешканців, 22,8 осіб / км²), Ярмолинецький (898 км², 28 322 мешканців, 31,54 осіб / км²) райони (2019 р.), а також місто Хмельницький (93,05 км², 274 176 мешканців, 3 037 осіб / км² (2020 р.).

Мікротопонімія Центральної Хмельниччини – це 7 512 пропріальних одиниць, яких найбільше у Хмельницькому (1 956; 26,04 % від загальної кількості: *Барвінська криниця* (Бхм., Хм), *Гуляйбида* (Рйк., Хм), *Собачі ями* (Пшк., Хм)) та Віньковецькому (1 435; 19,1 %: *Березина* (Мдн-Внк., Вн), *Чортів став* (Охр., Вн), *Яр* (Знк., Вн)) районах; менше – у Старокостянтинівському (1 039; 13,83 %: *Безодня* (Йсп., Ст), *Лукашева криниця* (Стц., Ст), *Ясенова* (Пшк., Ст)) та Ярмолинецькому (820; 10,92 %: *Біля акації* (Стр., Яр), *Молодий сад* (Псч., Яр), *Яворина* (Ссн., Яр)) районах; 783 назви (10,42 %) зафіксовано на Дунаєвеччині (*Вигін* (В.Кжл., Дн), *Мокрівець* (Блн., Дн), *Щовб* (Злз., Дн)); 759 (10,10 %) онімів – на Деражнянщині (*Кацапська долина* (Знк., Др), *54 гектари* (Клн., Др), *Шпиченецький беріг* (Шпч., Др)); 721 (9,59 %) – на Летичівщині (*Гірська* (Ств., Лт), *Сосна* (Мтк., Лт), *Тирихва* (Кпт, Лт)) (див. Табл. 1, Додаток Б).

У мікротопонімах віддзеркалюються особливості довкілля, водночас вагоме значення відіграє роль об'єкта в житті людини. Саме тому трапляються ситуації, коли, наприклад, у Віньковецькому районі, який славиться великою кількістю садів, зареєстровано високу продуктивність номінацій водних багатств, хоча, зважаючи на природні особливості території, найбільше таких найменувань мало би бути в Дунаєвецькому районі. Через це ми характеризуємо кількісний показник кожного денотатно-номінативного розряду мікротопонімної лексики загалом і окремо за регіонами.

Серед власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини виділяємо 5 402 мікрохороніми (71,91 % від усієї кількості: *Авіаційна* (Хмл., Хм), *Беззванне* (Мтк., Лт), *Овечі бурти* (Мцв., Дн)).

Найбільше таких назв у Хмельницькому районі (1 555; 28,79 %: *Вигода* (Гвр., Хм), *Житня* (Хмл., Хм), *Сирилівка* (Гнт., Хм); значно менше – у Віньковецькому (968; 17,92 %: *Баиша* (Ясн., Вн), *Четверта сотня* (В. Олк., Вн), *Шляхетська* (Нтч., Вн)), Старокостянтинівському (717; 13,27 %: *Вишнева* (Ршт., Ст), *Захватівка* (Всн., Ст), *Чудільнік* (Грг., Ст)), Ярмолинецькому (579; 10,71 %: *Білявщина* (Прс., Яр), *Гайок* (Ясн., Яр), *Героїв Майдану* (Прс., Яр)) і Дунаєвецькому (551; 10,2 %: *Заводаївка* (Ств., Дн), *Кльомби* (Злз., Дн), *Шовковична* (Днв., Дн)) районах; у Деражнянському – 522 назви (9,66 %): *Агрішівка* (Ввс., Др), *Могульщина* (Явт., Др), *На куті* (Бжк., Др)), а Летичівському – 510 (9,45 %): *Дубина* (Врб., Лт), *На куренях* (Мдн.-Глн., Лт), *Четверта гора* (Мтк., Лт)).

Продуктивними серед номінацій невеликих територій є ойкохороніми. Як зазначає Н. С. Колесник, фольклорні оніми (зокрема і ойкохороніми) – це «специфічна частина національного онімного простору як за своїм місцем у їх системі, своєрідністю структури і репертуару, його якісними і кількісними параметрами, так і за виконуваними функціями» [75, с. 319]. Таких пропріативів зафіксовано 3 175; (58,77 %), представлені вони у всіх районах: Хмельницькому (975; 30,72 %: *Виставка* (Хмл., Хм), *Залука* (Млн., Хм), *Шкільні доміки* (Стф., Хм)), значно менше – у Віньковецькому (495; 15,59 %: *Кугутівка* (Зрн., Вн), *Шляхта* (Дшк., Вн), *Юрі* (Ясн., Вн)), Старокостянтинівському (494; 15,56 %: *Дубина* (Ршт., Ст), *Загребля* (Лжв., Ст), *Задрипа* (Пшк., Ст)), Дунаєвецькому (410; 12,91 %: *Польський кут* (Мцв., Дн), *Село* (Крв., Дн), *Сінокоси* (Мрз., Дн)), Летичівському (284; 8,95 %: *Камчатка* (Грб., Лт), *Лютнева* (Лтч., Лт), *Причепи* (Кзч., Лт)), Деражнянському (262; 8,25 %: *Городище* (Ввк., Др), *Світлофор* (Држ., Др), *Шулячів* (Клн., Др)) та Ярмолинецькому (255; 8,03 %: *Загребля* (Влд., Яр), *Копачиха* (Слб., Яр), *Курявщина* (Прс., Яр)).

У складі ойкохоронімії найбільше зафіксовано назв вулиць (2 537; 46,96 %: *Вчительська* (Свч., Лт), *Спортивна* (Ярм., Яр), *Шестакова* (Хмл., Хм)), адже саме за допомогою таких найменувань відбувається орієнтація в

просторі, через що годонімами людина користується буквально щодня. У Хмельницькому районі зареєстровано 833 такі номінації (32,83 %: *Верхня* (Хмл., Хм), *Горіхова* (Двд., Хм), *Купріна* (Ркв., Хм)), Старокостянтинівському – 415 (16,36 %: *Г. Сковороди* (М. Чрн., Ск), *М. Грушевського* (Пдг., Ск), *Паризької Комуни* (Стр., Ст)), Віньковецькому – 361 (14,23 %: *Дружби* (Лмч., Вн), *Єсеніна* (Знк., Вн), *Яблунова* (Плп-Олк., Вн)), Дунаєвецькому – 338 (13,32 %: *Гонти* (Днв., Дн), *Мелетія Смотрицького* (Днв., Дн), *Свободи* (Блн)), Летичівському – 246 (9,7 %: *Бузька* (Свч., Лт), *Кармелюка* (Глс., Лт), *Набережна* (Кдн., Лт)), Ярмолинецькому – 206 (8,12 %: *Адама Орловського* (Ярм., Яр), *Карпатська* (Шрв., Яр), *Молодіжна* (Ярм., Яр)) і Деражнянському – 138 (5,44 %: *Інтернаціональна* (Држ, Др), *Соборна* (Мзн, Жр), *Центральна* (Знк, Др)).

Менш продуктивні назви частин населених пунктів – кварталоніми (608; 19,15 %: *Дехтярка* (Хмл., Хм), *Містечко* (Знк., Вн), *Участки* (Рдн., Лт)), яких найбільше – у Віньковецькому (134; 22,04 %: *Добролюбівка* (Пкт., Вн), *П'ятихатки* (В. Олк., Вн), *Червона Зірка* (Плп-Олк., Вн)), Деражнянському (122; 20,07 %: *Козачий майдан* (Знк., Др), *Ручинщина* (Явт., Др), *Сінопункт* (Држ., Др)) і Хмельницькому (119; 19,57 %: *Гусаківка* (Прг., Хм), *Залука* (Млн., Хм), *Шкільні доміки* (Стф., Хм)) районах; значно менше – на Старокостянтинівщині (78; 12,83 %: *Козиній переулок* (Гбч., Ст), *Перша бригада* (Пнк., Ст), *Чудільнік* (Грг., Ст)), Дунаєвеччині (72; 11,84 %: *Зрубання* (Лсц., Дн), *Пляци* (Мрз., Дн), *Юдівка* (Скл., Дн)), Ярмолинеччині (48; 7,89 %: *Вища Томашівка* (Тмш., Яр), *На Вовчу* (Шрв., Яр), *Хатинки* (Прс., Яр)) і Летичівщині (35; 5,76 %: *Заміст* (Глс., Лт), *Старенці* (Влс., Лт), *Черкеси* (Мдн-Глн., Лт)). Особливістю кварталонімів на території Центральної Хмельниччини є те, що часто в деяких населених пунктах орієнтація відбувається не за номінаціями вулиць, а за найменуваннями кутків, тобто частин поселень, до складу яких включено декілька вулиць, при цьому назви вулиць або узагалі відсутні в мовленні, або малопродуктивні.

Хмельницький речовий ринок знаходиться в межах міста, займає чималу територію та складається з частин, які мають свої назви та входять до пласту мікротопонімії. Таких пропріативів нами зафіксовано 21 (0,66 %): 20 – Хмельницькому (95,24 %: *Бриліантовий ряд* (Хмл., Хм), *«Геологів»* (Хмл., Хм), *«Дарсон»* (Хмл., Хм)), 1 – у Летичеві (4,76 %: *Рибний базар* (Лтч., Лт)).

Агоронімів засвідчено 9 (0,28 %), зокрема три (33,33 %) – у Хмельницькому: *майдан Незалежності* (Хмл., Хм), *площа Свободи* (Хмл., Хм), *Привокзальний майдан* (Хмл., Хм); по дві назви (22,22 %) – у Деражнянському: *Привокзальна площа* (Држ., Др), *Центральна площа* (Држ., Др) та Летичівському: *площа Шевченка* (Лтч., Лт), *площа Плеханова* (Лтч., Лт) районах, по одній (11,11 %) – у Старокостянтинівському: *Центральна площа* (Стр., Ст) та Ярмолинецькому: *площа 600-річчя Ярмолинець* (Ярм., Яр).

До мікрохоронімів відносимо й найменування інших об'єктів, що знаходяться за межами певного поселення, але відіграють важливу роль у житті людей (їх можна кваліфікувати як екстраойкохороніми).

Загалом таких пропріальних одиниць зареєстровано 967 (17,9 %: *Біля хімскладу* (Адм., Вн), *На лагерах* (Шрв., Яр), *Старий цвинтар* (Шпч., Др)); найбільше – у Хмельницькому (229; 23,68 %: *Біля Мельникової кринички* (Арк., Хм), *Гнила* (Трш., Хм), *Старий цвинтар* (Хмл., Хм)) та Віньковецькому (216; 22,33 %: *Вила* (Ясн., Вн), *Дубина* (Знк., Вн), *За Іванцьовими городами* (Плп-Олк., Вн)) районах; значно менше – у Ярмолинецькому (167; 17,27 %: *В Козацку* (Трс., Яр), *Нова посадка* (Тмш., Яр), *Цвинтар* (Ясн., Яр)), Деражнянському (114; 11,79%: *Діючий цвинтар* (Шпч., Др), *За садком* (Рдв., Др), *За тракторним парком* (Шпч., Др)) та Летичівському (105; 10,86 %: *Голуби* (Нвк., Лт), *Поле* (Ант., Лт), *Щедрівське* (Грч., Лт)); найменше – на Дунаєвеччині (68; 7,03 %: *Бессарабівка* (Лжк., Дн), *Рівні гони* (Мрз., Дн), *Сині озера* (Вхр., Дн)) та Старокостянтинівщині (68; 7,03%: *Березина* (Дрк., Ст), *Улічок* (Злн., Ст), *Холодна гора* (В. Мцв., Ст)).

Центральні райони Хмельниччини багаті на родючі типи ґрунтів – чорноземи, тому основним родом занять є землеробство, що спонукає до розорювання великих територій. Сьогодні всі земельні ділянки, призначені для обробітку, є оцифрованими, і номінація таких об'єктів – це фактично лише їхній номер. Незважаючи на це, функціонують і колишні найменування, яких зафіксовано 886 (91,63 %): по 214 (23,15 %) – у Віньковецькому (23,15 %: *Бургарів клин* (Нтч., Вн), *Загібова* (Адм., Вн), *Лиса гора* (Пкт., Вн)) та Хмельницькому (13,84 %: *Гукова долина* (Двд., Хм), *Середня гора* (Млн., Хм), *Шулимова долина* (Лпк., Хм)) районах; 135 (24,02 %: *Гуляйполе* (Ссн., Яр), *Дани* (Псч., Яр), *Попова гора* (Бйв, Яр)) – у Ярмолинецькому; 99 (19,57 %: *Забара* (Кдн., Лт), *Сортодільниці* (Глв., Лт), *Штани* (Грб., Лт)) – на Летичівщині; 95 (19,77 %: *Капелюшник* (Држ., Др), *Спалена хата* (Бгд., Др), *Червона хата* (Шпч., Др)) – на Деражнянщині; ще менше – у Старокостянтинівському (66; 10,98 %: *Крайня гора* (В. Мцв., Ст), *Стружка* (Врх., Ст), *Торфнянські* (С. Ост., Ст)) та Дунаєвецькому (63; 12,37 %: *Кармалюкове поле* (В. Кжл., Дн), *Рівні гони* (Мрз., Дн), *Штефанки* (Злс., Дн)) районах.

Епізодично трапляються найменування кладовищ (62; 6,41 %: *Військовий цвинтар* (Хмл., Хм), *Руский Старий цвинтар* (Прс., Яр), *Старий цвинтар* (Лжк., Дн), зокрема в Ярмолинецькому (21; 3,74 %: *Окописько* (Шрв., Яр), *Платівка* (Шрв., Яр), *Польський Новий цвинтар* (Прс., Яр)), Деражнянському (19; 3,75 %: *Діючий цвинтар* (Шпч., Др), *Кладбище* (Лзв., Др), *Нове кладбище* (Влс., Др)), Хмельницькому (11; 0,71 %: *Єврейський цвинтар* (Хмл., Хм), *На Шаровечці* (Хмл., Хм), *Новий цвинтар* (Лпк., Хм)) та Дунаєвецькому (5; 0,98 %: *Польський цвинтар* (Злз., Дн), *Руский цвинтар* (Злз., Дн), *Старий цвинтар* (Лжк., Дн)) районах; по два мікротопоніми – у Летичівському (3,22 %): *Новий цвинтар* (Лтч., Лт), *Старий цвинтар* (Лтч., Лт) та Старокостянтинівському (3,22 %): *Новий цвинтар* (Стр., Ст), *Старий цвинтар* (Стр., Ст). На рівні апелятивів, які можуть входити до складу пропріативів, засвідчено певну варіативність щодо іменування таких територій: *кладовище*

(кладбище), цвинтар. Ці лексеми можуть вживатися і для позначення поховань, але вже не як оніми, а як загальні назви, що зафіксовано у Віньковецькому, Летичівському і Старокостянтинівському районах.

На позначення пасовищ виявлено 19 номінацій (1,96 %: *Вовківня* (Ярс., Лт), *Клітка* (Псч., Яр), *Лагер* (Млм., Хм)): 11 назв (57,89 %: *В Ратушнячку* (Трс., Яр), *Дани* (Псч., Яр), *Долини* (Врб-Мр., Яр)) – на Ярмолинеччині; по 4 – на Летичівщині (21,05 %: *На випасі* (Грб., Лт), *Пастівник* (Ярс., Лт), *Поле* (Ант., Лт)) і Хмельниччині (21,05 %: *Биково* (Шпч., Хм), *Болото* (Лпк., Хм), *Гнила* (Трш., Хм)).

У межах мікрохоронімії виокремлюємо й територіоніми (сильвоніми і гідротериторіоніми), яких у реєстрі 877 (16,23 %: *Зірка* (Ант., Хм), *Огруд* (В. Пбн., Дн), *Шийнський заказник* (Држ., Др)). Номінацій такого типу найбільше у Хмельницькому (189; 21,55 %: *Гериунів садок* (Двд., Хм), *Бубний яр* (Бхм., Хм), «*Острів Кохання*» (Хмл., Хм)) та Віньковецькому (181; 20,64 %: *Бартнів ліс* (Внк., Хм), *Дубина* (Клс., Вн), *Крива верба* (Плп-Олк., Вн)) районах; менше – у Старокостянтинівському (124; 14,14 %: *Вишнопільський заказник* (Вшн., Ст), *Калиновий луг* (Дрк., Ст), *Край списа* (Бгл., Ст)), Ярмолинецькому (121; 13,8 %: *Бабин ліс* (Врб-Мр., Яр), *Ванярка* (Прс., Яр), *Черещатий дуб* (Врб., Яр)), Деражнянському (106; 12,09 %: *Герові берези* (Држ., Др), *Дашківські сади* (Бгд., Др), *Шелехівський парк* (Слб-Шлх., Др)) і Летичівському (102; 11,63 %: *Акація* (Рдн., Лт), *Березина* (Грч., Лт), *Сяни* (Схн., Лт)) районах; найменше – на Дунаєвеччині (53; 6,04 %: *Бажантарня* (Млв., Дн), *Зарудка Зелена* (Рчн., Дн), *Сосновий ліс* (Пдл. Мкр., Дн)).

Основний складник територіонімів – найменування насаджень: реєструємо 870 сильвонімів (99,2 %: *Медведик* (Прг., Хм), *Окаційовий* (Блм., Яр), *Федьковичів сад* (Клс., Вн)), зокрема на Хмельниччині – 187 (21,5 %: *Гериунів садок* (Двд., Хм), *Дубина* (Пчс., Хм), *Звіринецький* (Рйк., Хм)), Віньковеччині – 181 (20,8 %: *Колгоспний сад* (Фвк., Вн), *Цегольня* (Ггл., Вн), *Шовковиця* (Мдн-Олк., Вн)), Старокостянтинівщині – 124 (14,25 %:

Андронівський (С. Ост., Ст), *Огрудок* (Стц., Ст), *Чорнянський заказник* (Чрн., Ст), *Ярмолинеччині* – 121 (13,91 %: *Ванярка* (Прс., Яр), *Виноградівський парк* (Внг., Яр), *Запуст* (Мск., Яр)), *Деражнянщині* – 106 (12,18 %: *Божиковецький заказник* (Бжк., Др), *Лисичівка* (Држ., Др), *Шкільний садок* (Влс., Др)), *Летичівщині* – 98 (11,26 %: «*Башта*» (Стн., Лт), *Козацький хутір* (Лтч., Лт), *Чорторійна* (Лсг., Лт)), *Дунаєвеччині* – 53 (6,09 %: *Бобровецький заказник* (Лсц., Дн), *Зубич* (Пдл. Мкр., Дн), *Ядзвени* (Злз., Дн)).

Кількісно дримоніми, яких загалом 535 (10,38 %: *Барвінковий ліс* (Мнк., Др), *Колгоспний ліс* (Глв., Хм), *Чорний ліс* (Нст., Дн)), переважають у *Віньковецькому* (125; 23,36 %: *Бельман* (В. Олк., Вн), *Корабельна роца* (Мдн-Внк., Вн), *Чорний зруб* (Охр., Вн)), *Хмельницькому* (107; 20 %: *Запотічок* (Прг., Хм), *Кузьменкові посіччя* (Шпч., Хм), *Шабатура* (Хмл.)), *Ярмолинецькому* (83; 15,51 %: *Жилинецька віла* (Ярм., Яр), *Окаційовий* (Блм., Яр), *Сосновий бір* (Ссн., Яр)) і *Деражнянському* (69; 12,9 %: *Дубова роца* (Слб-Шлх., Др), *Королева* (Лзв., Др), *Лиса гора* (Бгд., Др)) районах; однакова кількість номінацій – у *Старокостянтинівському* (58; 10,84 %: *Замчисько* (Кпч., Др), *Лажівська гора* (Бгл., Ст), *Ляхів город* (Лжв., Ст)) та *Летичівському* (58; 10,84 %: *Високовольтня* (Мдн-Глн., Лт), *Липник* (Рдн., Лт), *Штани* (Влс., Лт)) районах; найменше таких пропріальних одиниць – на *Дунаєвеччині* (35; 6,54 %: *Котиків ліс* (В. Жвн., Дн), *Морозівська дача* (Мрз., Дн), *Скалка* (В. Кжл., Дн)).

Більш ніж удвічі менше найменувань садів (223; 25,63 %: *Бузулинці* (Бхм., Хм), *Грицієва долина* (Бгл., Ст), *Куців сад* (Кпч., Др), причому таких пропріативів узагалі немає на *Дунаєвеччині* (функціонують апелятиви); відносно багато засвідчено у *Хмельницькому* (50; 22,42 %: *Грубий хрест* (Млн., Хм), *Козячий вигін* (Пшк., Хм), *Райок* (Млн., Хм)), *Віньковецькому* (47; 21,08 %: *Абильфін* (Н. Нтч., Вн), *Дев'ять рядків* (Зрн., Вн), *Шовковиця* (Мдн-Олк., Вн)) та *Старокостянтинівському* (45; 20,18 %: *Буримиха* (Бгл., Ст), *Пухальський* (Скв., Ст), *Скарбовий* (Врх., Ст)) районах; трохи менше – на *Летичівщині* (29; 13 %: *Ляцька* (Трб., Лт), *Чорторійна* (Лсг., Лт), *Яблуневий*

садок (Нвк., Лт)), Деражнянщині (26; 11,66 %: *Журавинці* (Кпч., Др), *Попів хутір* (Клп., Др), *Табакерка* (Бжк., Др)) і Ярмолинеччині (26; 11,66 %: *Вогруд* (Слб., Яр), *Панський садок* (Ссн., Яр), *Яблуневий сад* (Влд., Яр)).

Малопоширені й відносно однотипні за структурою номінації природоохоронних об'єктів (57; 6,55 %: *Давидковецький заказник* (Двд., Хм), *«Сковородецькі краєвиди»* (Скв., Ст), *«Урочище Піддубне»* (Внк., Вн)), кількість яких варіюється в межах одного десятка, як-от: Старокостянтинівщина – 16 (28,07 %: *Великочернятинський заказник* (В. Чрн., М. Чрн., Орх., Ст), *«Венеція»* (Мрл., Ст), *Вишнопільський заказник* (Вшн., Ст)), Дунаєвеччина – 10 (17,54 %: *Бобровецький заказник* (Лсц., Дн), *Рахнівецький заказник* (Рхн., Дн), *Прибуківський заказник* (Днв)), Летичівщина – 10 (17,54 %: *«Грабарка»* (Лтч., Лт), *«Долини»* (Лтч., Лт), *«Козачки»* (Кзч., Лт), *Віньковеччина* – 7 (12,28 %: *Глібівський заказник* (Внк., Вн), *Женшиковецький заказник* (Жнш., Вн), *Зіньківський заказник* (Знк., Вн)), Хмельниччина – 7 (12,28 %: *Грузевицький заказник* (Грз., Хм), *Заказник «Осташки»* (Ост., Хм), *Моломолинецький заказник* (Млм., Хм)), Деражнянщина – 4 (7,02 %: *Божиковецький заказник* (Бжк., Др), *Вовчанський заказник* (Држ., Др), *Шиїнський заказник* (Држ., Др)), Ярмолинеччина – 3 (5,26 %: *«Березина»* (Стк., Яр), *«Євеліна»* (Ярм., Яр), *«Соколівка»* (Скл., Яр)).

Майже однакова кількість дендронімів (55; 6,32 %: *Вербівський парк* (Врб., Яр), *Дендропарк «Поділля»* (Хмл., Хм), *Шелехівський парк* (Слб-Шлх., Др)), зокрема на Хмельниччині (власне в обласному центрі) – 23 (41,82 %: *Дендропарк* (Хмл., Хм), *«Заріччя»* (Хмл., Хм), *«Подільський»* (Хмл., Хм)), Ярмолинеччині – 9 (16,36 %: *Виноградівський парк* (Внг., Яр), *Куявський парк* (Ссн., Яр), *Лугівський парк* (Лгв., Яр)), Дунаєвеччині – 8 (14,55 %: *Миньковецький парк* (Мнк., Дн), *Михайлівський парк* (Мхл., Дн), *Огруд* (В. Пбн., Дн)), Деражнянщині – 7 (12,73 %: *Деражнянський парк* (Држ., Др), *Загінецький парк* (Згн., Др), *Панський парк* (Бжк., Др)), Старокостянтинівщині – 5 (9,09 %: *Новоселецький парк* (Нвс., Ст),

Самчиківський парк (Смч., Ст), *Центральний парк ім. Івана Федорова* (Стр., Ст), *Віньковеччині* – 2 (3,64 %: *Віньковецький парк* (Внк., Вн), *Говорівський парк* (Гвр., Вн)), *Летичівщині* – 1 (1,82 %: *Парк* (Лтч., Лт)).

В окремих регіонах фіксуються гідротериторіоніми (загалом 7 номінацій; 0,8 %), зокрема в Летичівському районі – 4 пляжоніми (54,14 %: *Камінісько* (Лтч., Лт), *Капуста* (Лтч., Лт), *Качатник* (Лтч., Лт), *Селисько* (Лтч., Лт)), а в Хмельницькому та Старокостяннівському районах – відповідно 2 (28,57 %: *Моломолинський острів* (Млм., Хм), «*Острів Кохання*» (Хмл., Хм)) та 1 (14,29 %: *Кемпа* (Гбч., Ст)) інсулоніми. Низька продуктивність гідротериторіонімів пов'язана з географічним розташуванням та природними особливостями краю.

Натомість частіше трапляються віоніми (383; 7,09 %: *Гутвина* (Шпч., Хм), *Загоранський міст* (Знк., Вн), *Перехрестя* (Слб., Яр)), яких найбільше – у Хмельницькому районі (162; 42,3 %: *Балкани* (Арк., Хм), *Степанкова стежка* (Двд., Хм), *Через перелаз* (Стф., Хм)); удвічі менше – у Віньковецькому (76; 19,84 %: *Дорога на Левадах* (Клс., Вн), *Коміркова* (Плп-Олк., Вн), *Марчина* (Н. Нтч., Вн)); приблизно однакова кількість – на Деражнянщині (40; 10,45 %: *Гоголівська дорога* (Бжк., Др), *Деражнянська дорога* (Слб-Шлх., Др), *Домбито* (Влс., Др)), Ярмолинеччині (36; 9,4 %: *Коло липів* (Ссн., Яр), *Кринички* (Шрв., Яр), *Максимець* (Врб-Мр., Яр)) і Старокостянтинівщині (30; 7,83 %: *Катеринин шлях* (Пнк., Ст), *Латецька* (Скв., Ст), *Судочки* (Стц., Ст)); трохи менше – в Дунаєвецькому (20; 5,22 %: *Границя* (Гнв., Дн), *Дорога на Побіянку* (Пдл. Мкр., Дн), *Липи* (Млв., Дн)) і Летичівському (19; 4,96 %: *Блонська* (Схн., Лт), *Брідок* (Лтч., Лт), *Макульова дорога* (Ант., Лт.)) районах.

Зокрема, у кожному районі фіксуються назви доріг (167; 43,6 %: *Бурти* (Слб., Яр), *Коло воріт* (Арк., Хм), *Лучинецький шлях* (В. Жвн., Дн)): Віньковецькому (42; 25,15 %: *Колейка* (Нтч., Вн), *Осламівська дорога* (Гвр., Вн), *Панський бульвар* (Мдн-Внк., Вн)), Хмельницькому (35; 20,96 %:

Русанівський шлях (Прг., Хм), *Старий шлях* (Двд., Хм), *Турецький шлях* (Шпч., Хм), Старокостянтинівському (27; 16,17 %: *Веснянська* (Смч., Ст), *Глиняна* (Врх., Ст), *Чумацький шлях* (Бхм., Хм)), Деражнянському (21; 12,58 %: *Переїзд* (Држ., Др), *Проскурів – Бар* (Ввк., Др), *Татарський шлях* (Мкр., Др)), Летичівському (16; 9,58 %: *Пилявський шлях* (Шрб., Лт), *Старий Костянтинів* (Нвк., Лт), *Чорний шлях* (Шрб., Лт)), Ярмолинецькому (15; 8,98 %: *Драганська дорога* (Псч., Яр), *Кам'яна дорога* (Ссн., Яр), *Кучменський шлях* (Шрв., Яр)) і Дунаєвецькому (11; 6,59 %: *Лучинецький шлях* (В. Жвн., Дн), *Маньковецький шлях* (В. Жвн., Дн), *На Дунаєвецькі ворота* (В. Жвн., Дн). Переважно іменуються давні дороги, які відігравали певну роль у житті поселення.

Із-поміж віонімів виокремлюємо й назви зупинок транспортних засобів (132; 34,47 %: *«Автовокзал»* (Хмл., Хм), *«Верхня діляниця»* (Бгд., Др), *«Кладовище»* (Днв., Дн): найбільш часто – в обласному центрі (100; 75,76 %: *«Агора»* (Хмл., Хм), *«Думка»* (Хмл., Хм), *«Хлібзавод»* (Хмл., Хм)), а також – на Деражнянщині (13; 9,85 %: *«Молокозавод»* (Држ., Др), *«НВК»* (Држ., Др), *«Районна лікарня»* (Држ., Др)), Ярмолинеччині (12; 9,09 %: *Під тополями* (Ссн., Яр), *Сиротинко* (Шрв., Яр), *Центер* (Слб., Яр)) і Дунаєвеччині (7; 5,3 %: *«Кладовище»* (Днв., Дн), *«Колгоспна»* (Днв., Дн), *«Цегельний завод»* (Днв., Дн)). Кількість таких онімів взаємопов'язана з розвитком транспортної мережі певного району.

Значно менше зафіксовано номінацій стежок (47; 12,27 %: *За клубом* (Стф., Хм), *Панькова дзюра* (Мдн-Внк., Вн), *Стежка Заярчих* (Тмш., Яр)), передусім – у Віньковецькому районі (26; 55,32 %: *Гуйова* (Нтч., Вн), *Дрищівськими городами* (Пкт., Вн), *Тимушкова* (Плп-Олк., Вн)); епізодично – у Хмельницькому (7; 14,89 %: *Степанкова стежка* (Двд., Хм), *Через перелаз* (Стф., Хм), *Через прогін* (Стф., Хм)), Деражнянському (6; 12,77 %: *Охрімівська стежка* (Бжк., Др), *Ставочки* (Шпч., Др), *Черешні* (Шпч., Др)), Ярмолинецькому (5; 10,64 %: *Біля Калаявичів* (Тмш., Яр), *Данючкова*

стежка (Псч., Яр), *Лідина стежка* (Псч., Яр)) та Старокостянтинівському (3; 6,38 %: *Висока* (Стц., Ст), *Загоранська* (Злн., Ст), *Судочки* (Стц., Ст)).

Важливу роль у транспортній інфраструктурі Центральної Хмельниччини відіграють залізничні переїзди, проте їх реєструємо небагато (20; 5,22 %), переважно в межах Хмельницького району (*Переїзд Геологів* (Хмл., Хм), *Старий переїзд* (Хмл., Хм), *Чорноострівський переїзд* (Чрн. Ост., Хм)).

Також малопродуктивні понтоніми (17; 4,44 %) , серед яких 8 (47,06 %: *Загоранський міст* (Знк., Вн), *Кривульський міст* (Знк., Вн), *Черкасівський* (Знк., Вн)) номінують мости у Віньковецькому районі; 4 (23,53 %: *Біля грушечки* (Прв., Яр), *Місток* (Брн., Яр), *Місток* (Скл., Яр)) – у Ярмолинецькому; 3 (17,65 %: *Бридок* (Лтч., Лт), *Новий міст* (Лтч., Лт), *Старий міст* (Лтч., Лт)) – у Летичівському; 2 (11,76 %: *Високий місток* (Злз., Дн), *Друга гребля* (Злз., Дн)) – у Дунаєвецькому районах.

Ландшафт Центральної Хмельниччини (зокрема пересічена, яриста місцевість) сприяє наявності найменувань невеликих об'єктів рельєфу, тобто мікрооронімів (1 149; 15,3 %: *Бойовський яр* (Знк., Вн), *Кут* (Шпч., Др), *Турецький горб* (Врб., Яр)), яких найбільше на Віньковеччині (267; 23,24 %: *Говда* (Ггл., Вн), *Каїтанів яр* (Знк., Вн), *Штефчині десятини* (Нтч., Вн)) та Хмельниччині (227; 19,76 %: *Баши* (Лс. Грн., Хм), *Виспа* (Чрп., Хм), *Ясунева долина* (Шпч., Хм)); менше – у Старокостянтинівському (179; 15,58 %: *Арка* (Мрл., Ст), *Високий горб* (Ірш., Ст), *Чортова долина* (Пнк., Ст)), Дунаєвецькому (112; 9,74 %: *Біля буків* (Злз., Дн), *Гора* (Смт., Дн), *Циганська долина* (Івн., Дн)), Деражнянському (149; 12,97 %: *Городецька гора* (Шпч., Др), *Завалля* (Гтн., Др), *Шатківщина* (Крч., Др)), Ярмолинецькому (108; 9,4%: *Божкова долина* (Ссн., Яр), *Карпати* (Грш., Яр), *Яр* (Грш., Яр)) і Летичівському (107; 9,31 %: *Бантова долина* (Шрб., Лт), *Лялькове* (Грч., Лт), *Фігура* (Нвк., Лт)) районах.

Найбільш продуктивними серед мікрооронімів є найменування урочищ (504; 43,86 %: *Гостра брама* (Пнк., Ст), *Енкапес* (Знк., Вн), *Мельники* (Крт.,

Яр)), особливо у Віньковецькому (100; 19,84 %: *Грабнякове* (Ггл., Вн), *Дупаків клин* (Слб-Охр., Вн), *Макогонів* (Стн., Вн)), Деражнянському (90; 17,86 %, : *Городище* (Грш., Др), *Круча* (Држ., Др), *Фарфорова криниця* (Гтн., Др)) та Хмельницькому (80; 15,87 %: *Замчище* (Трш., Хм), *Липник* (Лс. Грн., Хм), *Собачі ями* (Пшк., Хм)) районах; менше трактонімів – на Старокостянтинівщині (68; 13,49 %: *Капличка* (Скв., Ст), *Поташня* (Крс., Ст), *Середні беріжки* (М. Мцв., Ст)), Летичівщині (57; 11,31 %: *Кармалюкове крісло* (Ант., Лт), *Любомирка* (Трб., Лт), *Чорторійка* (Лсг., Лт)), Ярмолинеччині (57; 11,31 %: *Завалля* (Псч., Яр), *Курган* (Стр., Яр), *Шайова яма* (Внг., Яр)) і Дунаєвеччині (52; 10,32 %: *Глибочиця* (В. Кжл., Дн), *Мистисько* (В. Кжл., Дн), *Три корчми* (Злз., Дн)).

Також засвідчено 441 (38,38 %) назву об'єктів рельєфу, розташованих нижче від рівня моря або довкілля, – невеликих ярів, проваль, долин тощо: *Джмілів яр* (Плп-Олк., Вн), *Созівська долина* (Злз., Дн), *Яр* (Блм., Яр). Найбільш ерозійною є територія Віньковецького району (125; 28,34 %: *Гаївка* (Мдн-Внк., Вн), *Долина Костянів* (Знк., Вн), *Жидівський яр* (Плп-Олк., Вн)); менше номінацій – у Хмельницькому (83; 18,82 %: *Галайова долина* (Пчс., Хм), *Дзвениха* (Прг., Хм), *Чумакова яма* (Млм., Хм)), Старокостянтинівському (75; 17,01 %: *Другий хутір* (Пнк., Ст), *Мережка* (Скв., Ст), *Храбузна* (Мрл., Ст)), Дунаєвечському (47; 10,66 %: *Бабин яр* (Нст., Дн), *Сприсівський яр* (Спр., Дн), *Чирська долина* (Злз., Дн)), Ярмолинечському (39; 8,84 %: *Дві долини Палямарки* (Прв., Яр), *Сойкова долина* (Кдв., Яр). *Терлецька долина* (Скл., Яр)), Деражнянському (38; 8,62 %: *Кругляк* (Крч., Др), *Халайкова долина* (Кпч., Др), *Цапів яр* (Држ., Др)) та Летичівському (34; 7,71 %: *Вовча долина* (Шрб., Лт), *Прокопів яр* (Схн., Лт), *Сосна* (Мтк., Лт)) районах.

Епізодично фіксуємо:

назви берегів (22; 1,91 %: *Алексеєвка* (Пшк., Хм), *Корчунок* (Арк., Хм), *Прохоровецькі береги* (Стц., Ст)), зокрема у Хмельницькому (18; 81,82 %: *Запашка* (Шпч., Хм), *Зіньків беріг* (Млш., Хм), *На підставку* (Млм., Хм)) та

Старокостянтинівському (4; 18,18 %: *Десятини* (Стц., Ст), *За млинком* (Стц., Ст), *Миколові береги* (Стц., Ст)) районах;

найменування гребель та дамб (8; 0,7 %: *На Заводській* (Бжк., Др), *На Клекітці* (Бжк., Др), *Шлюз* (Држ., Др)): на Деражнянщині – 6 (75 %: *Гать* (Гтн., Др), *Гребля* (Држ., Др), *На Дубинці* (Бжк., Др)), у Хмельницькому районі – 2 (25 %: *Гатя* (Шпч., Хм), *Гребельки* (Шпч., Хм));

спелеоніми (2; 0,17 %: *Кармелюкова печера* (Млв., Дн), *Малівецька печера* (Млв., Дн)) – усі на Дунаєвеччині.

Третій клас власних назв дрібних географічних об'єктів – мікрогідроніми (961; 12,79 %: *Кацапська* (Н. Нтч., Вн), *Кожушкович* (Грд., Др), *Шкрабавка* (Нвк., Лт)), яких найбільше зареєстровано у Віньковецькому (200; 20,81 %: *Вища* (Н. Нтч., Вн), *Копанка* (Гвр., Вн), *Фітьковича* (Клс., Вн)) та Хмельницькому (174; 18,11 %: *Акація* (Трш., Хм), *Йосипова криниця* (Двд., Хм), *Жарківська* (Ант., Хм)) районах; менше – у Старокостянтинівському (142; 14,77 %: *Білка* (Злц., Ст), *Мифтодій* (Гбч., Ст), *Рудявина* (Врх., Ст)), Ярмолинецькому (133; 13,84 %: *Голодний став* (Ссн., Яр), *Кам'яна криниця* (Псч., Яр), *Цюркач* (Слб., Яр)), Деражнянському (112; 11,65 %: *Кожушкович* (Грд., Др), *Колгоспний став* (Држ., Др), *Мартинчин* (Слб.-Шлх., Др)) і Летичівському (104; 10,82 %: *Гулькова* (Нвк., Лт), *Дівочка* (Свч., Лт), *Чорновідка* (Ясн., Яр)) районах, а найменше – на Дунаєвеччині (96; 10 %: *Двоятинка* (Лсг., Дн), *Зелена криниця* (Вхр., Дн), *Студня* (В. Жвн., Дн)).

Більш продуктивні дві групи мікрогідронімів – піскіноніми, тобто найменування ставків та інших штучних водосховищ (359; 37,36%: *Бідошина* (Пдс., Хм), *Дігтярня* (Рдв., Др), *Чимбарівські стави* (Чмб., Дн)), і путеоніми як номінації упорядкованих криниць (259; 26,95 %: *Бадя* (Плп-Олк., Вн), *Журавель* (Влс., Др), *Шереметова криниця* (Всл., Яр)).

Схарактеризуємо за районами кількість піскінонімів: Ярмолинеччина – 74 (20,61%: *БАМ* (Ясн., Яр), *Лапанівський став* (Ясн., Яр), *Сонячний ставок* (Ссн., Яр)), Хмельниччина – 68 (18,94 %: *Біжок* (Глн., Хм), *Карвацький став* (Млш.,

Хм), *Окопи* (Глн., Хм)), Деражнянщина – 55 (15,32 %: *Друга забара* (Бгд., Др), *Напільне* (Крч., Др), *Чубатий став* (Мнк., Др)), Віньковеччина – 52 (5,41 %: *Дідів лісок* (Нтч., Вн), *Ньочків* (Зрн., Вн), *Окописько* (Слб.-Охр., Вн)), Старокостянтинівщина – 43 (11,98 %: *Вирита* (Скв., Ст), *Дамба* (Пнк., Ст), *Деркацький* (Нмр., Ст)), Летичівщина – 43 (11,98 %: *Андріїв став* (Влс., Лт), *Зруби* (Схн., Лт), *Кацапський став* (Шрб., Лт)), Дунаєвеччина – 24 (6,89 %: *Кругла* (В. Жвн., Дн), *Лісничий став* (Злз., Дн), *Панський* (Нст., Дн)).

Територіальна локалізація путеонімів частково відрізняється від попередньої: у Віньковецькому районі засвідчено 76 пропріативів (29,34 %: *Вдовина криниця* (Клс., Вн), *Кузьмовичова* (Адм., Вн), *Рачкова* (Ггл., Вн)), Хмельницькому – 56 (21,62 %: *Дяківська криниця* (Шпч., Хм), *Криничка Напорна* (Гвр., Хм), *Турецька криничка* (Шпч., Хм)), Старокостянтинівському – 55 (21,24 %: *Безодня* (В. Мцв., Ст), *Квадратикова* (Пнк., Ст), *Свячена криниця* (Всн., Ст)), Летичівському – 24 (9,27 %: *Монастирська криниця* (Ржн., Лт), *Озерівська* (Нвк., Лт), *Попові озера* (Нвк., Лт)), Ярмолинецькому – 17 (6,56 %: *За Фосою* (Крт., Яр), *Кам'яна криниця* (Псч., Яр), *Шереметова криниця* (Всл., Яр)), Дунаєвечському – 16 (6,18 %: *Журавель* (Нст, Дн), *Криниця на вигоні* (В. Кжл., Дн), *Криничка* (Івн., Дн)), Деражнянському – 15 (13,39 %: *Лічебна криничка* (Знк., Др), *Панська криниця* (Слб.-Шлх., Др), *Стовпенова криниця* (Кпч., Др)).

Менш продуктивні інші чотири групи мікрогідронімів:

мікропотамоніми (154 назви річок і потоків; 16,02 %: *Білка* (Злц., Ст), *Нижча* (Н. Нтч., Вн), *Яромірка* (Смт., Вн)), зафіксовані, зокрема, на Віньковеччині (76; 49,35 %: *Кацапська* (Н. Нтч., Вн), *Лядова* (Нтч., Вн), *Марушка* (Адм., Вн)), Хмельниччині (56; 36,36 %: *Жилочка* (Трш., Хм), *Манилівка* (Млн., Хм), *Писа* (Нфт., Хм)), Старокостянтинівщині (55; 35,71 %: *Гусак* (Стр., Ст), *Жилка* (Йсп., Ст), *Забара* (Свр., Ст)), Летичівщині (24; 15,58 %: *Сам-вода* (Глн., Лт), *Стара річка* (Глс., Лт), *Текуха* (Ялн., Лт)), Ярмолинеччині (17; 11,04 %: *Студениця* (Грш., Яр), *Тернава* (Ксг., Яр), *Тростянка* (Крт, Яр)), Дунаєвеччині

(16; 10,39 %: *Жванчик* (Лсц., Дн); *Іванчик* (В. Жвн., Дн), *Кадуб* (Ччл., Дн)) і Деражнянщині (15; 9,74 %: *Коняче* (Држ., Др), *Луг* (Гтн., Др), *Рівець* (Мзн., Др));

фонтікулоніми (100 найменувань джерел; 10,41 %: *Джерело за перелісами* (Влс., Др), *Чарівне джерело* (Тмш., Яр), *Якубовський* (Ант., Хм)), серед яких 26 (26 %: *Бринтове* (Пдл., Вн), *Жолубок* (Знк., Вн), *Зимна криничка* (Н. Нтч., Вн)) – у Віньковецькому районі; 23 (23 %: *Біля Стасіка* (Пнк., Ст), *Дупло* (Дрк., Ст), *Зарічки* (Скв., Ст)) – у Старокостянтинівському; 20 (20 %: *Маківчанка* (Мкв., Дн), *Петрова криниця* (Лп., Дн), *Цілюще джерело* (Грч, Дн)) – у Дунаєвецькому; значно менше – на Хмельниччині (12; 12 %: *Грицькове* (Глв., Хм), *Гупалчине* (Двд., Хм), *Жарківська* (Ант., Хм)), Ярмолинеччині (11; 11 %: *Святе джерело* (Мск., Яр), *Чарівне джерело* (Тмш., Яр), *Яворина* (Ссн., Яр)), Деражнянщині (6; 6 %: *Джерело на водокачці* (Нжн., Др), *Коло млина* (Рдв., Др), *Криничка* (Држ., Др)) і Летичівщині (2; 2 %: *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Лт), *Кочубєєве джерело* (Кдн., Лт));

гелоніми (44 номінації боліт; 4,58 %: *Болото* (В. Кжл., Дн), *Переліг* (Плп-Олк, Вн), *Широкий беріг* (Двд., Хм)), зафіксовані на Віньковеччині (25; 56,82 %: *Баяри* (Плп-Олк, Вн), *На мочарниках* (Гвр, Вн), *Оболонь* (Плп-Олк, Вн)), Дунаєвеччині (8; 18,18 %: *Обочі* (Ств., Дн), *Поплавки* (Івн., Дн), *Рудки* (Крн, Дн)), Хмельниччині (5; 11,36 %: *Болото* (Лпк., Хм), *Вакулів беріг* (Двд., Хм), *Рудька* (Шпч., Хм)), Деражнянщині (3; 6,82 %: *Вовчанське* (Ввк., Др), *Зарої* (Мнк., Др), *Штиченецький беріг* (Шпч., Др)) та Летичівщині (3; 6,82 %: *Вовкотруби* (Мдн-Врб., Лт), *Поплави* (Лсг., Лт), *Храбусна* (Лсг., Лт));

рівулоніми (30 назв струмків; 3,12 %: *Бистрий струмок* (Рдк., Хм), *Вільшинки* (Крч., Др), *Цюркач* (Слб., Яр)), засвідчені лише в Деражнянському (17; 56,67 %: *Гончариха* (Шпч., Др), *Ковбаси* (Крч., Др), *Лучинка* (Крч., Др)), Ярмолинецькому (9; 30 %: *На Чорних лозах* (Бйв, Яр), *Студня* (Слб., Яр), *Струмок на долині* (Тмш., Яр)) та Хмельницькому (4; 13,33 %: *Бистрий струмок* (Рдк., Хм), *Дзюркало* (Шпч., Хм), *Риновка* (Арк., Хм)) районах.

Епізодично трапляються лімноніми (6; 0,62 %: *Беркове озеро* (Ялн., Лт), *Новоставці* (Мдж., Лт), *Панське озерце* (Грч., Лт) – усі в Летичівському районі, та мікрокатарактоніми (3; 0,31 %): 2 (66,67 %: *Буркун* (Лсц., Дн), *Малієвецький водоспад* (Млв., Дн)) – на Дунаєвеччині, 1 (33,33 %: *Закіт* (Лтч., Лт)) – на Летичівщині.

Як бачимо, різні денотатно-номінативні класи власних назв мають неоднакову продуктивність, що насамперед пов'язано з природними особливостями районів, частково – із густрою заселення територій, ментальними особливостями мешканців та іншими екстралінгвальними факторами.

2.2. Структурні особливості мікротопонімів

Одним із важливих етапів вивчення мікротопонімії є її структурний аналіз, який у подальшому дасть можливість ґрунтовно дослідити дериваційну систему та інші атрибути цих пропріальних одиниць.

До характеристики структури топонімів звертались як українські мовознавці (Г. А. Аркушин [162], Д. Г. Бучко [16–19], І. М. Желєзняк [160; 161], Ю. О. Карпенко [57–63], І. І. Ковалик [66–71], З. О. Купчинська [82], Н. І. Лісняк [87], В. В. Лучик [90; 91], О. І. Михальчук [103; 104], В. В. Німчук [114–116], М. М. Торчинський [199–205]), так і російські (В. А. Никонов [111], Н. В. Подольська [136–138], О. В. Суперанська [182–187]). Незважаючи на значну кількість наукових праць і простоту групування пропріативів за будовою, існують неоднакові підходи до цього процесу, внаслідок чого ми отримуємо різні дані. На це вказував М. М. Торчинський, зауважуючи, що «певне ототожнення структурної типології онімів з іншими, передусім словотвірною, мотиваційною, за формою, походженням зумовлює їх часткове ускладнення або спрощення», та запропонував поділ власних назв на прості, складні і складені [204, с. 445].

До простих (одночленних) власних назв належать ті, що складаються з однієї лексеми, яка містить просту основу, оформлену за лексико-граматичним типом іменника чи прикметника в чоловічому, жіночому чи середньому роді [94, с. 128]: *Вовк* (Лтч., Лт), *Містечко* (Знк., Вн), *Познайщина* (Явт., Др), причому деякі з них утворюються за моделлю *pluralia tantum*: *Грибочки* (Бйв., Яр), *Мочарі* (Нтч., Вн), *Чагарі* (Прх., Хм).

Загалом у Центральній Хмельниччині зафіксовано 4 878 простих назв, що становить 64,94 % від загальної кількості мікротопонімів: *Вовківня* (Ярс., Лт), *Оксантів* (Пчс., Хм), *Шумечева* (Охр., Вн) (див. Табл. 2, Додаток Б), зокрема 1 192 (24,44 %: *Гутвина* (Шпч., Хм), *Підлісся* (Рдв., Хм), *Ялова* (Пчс., Хм)) – у Хмельницькому районі; 956 (19,6 %: *Баяри* (Плп-Олк, Вн), *Кулішка* (Нтч., Вн), *Підстінка* (Адм., Вн)) – Віньковецькому; 732 (15,01 %: *Базар* (Пнк., Ст), *Криниці* (М. Мцв., Ст), *Мічуріна* (Мрт., Ст)) – Старокостянтинівському; 544 (11,15 %: *Горський* (Пдл. Мкр., Дн), *Катлавани* (Фдр., Дн), *Шатавка* (Мкв., Дн)) – Дунаєвецькому; 509 (10,43 %: *Бабина* (Грш., Лт), *Слободяни* (Влс., Лт), *Штани* (Влс., Лт)) – Летичівському; 502 (10,29 %: *Гребля* (Држ., Др), *Журавлинці* (Шпч., Др), *Ярок* (Бгд., Др)) – Деражнянському; 443 (9,08 %: *Баранівка* (Жлн., Яр), *Круглик* (Прс., Яр), *Шкільна* (Кдв., Яр)) – Ярмолинецькому.

Більшість простих власних назв – це іменники (2 947; 63 %), серед яких переважають форми родового відмінка однини (1 129; 38,31 %: *Жукова* (Стн., Вн), *Крукова* (Гнт., Хм), *Лермонтова* (Држ., Др)); як бачимо, здебільшого такі найменування є відантропонімами, проте інколи трапляються штучні відапелятивні похідні, на зразок назви вулиць: *Миру* (Бгд., Др), *Перемоги* (Дбр., Хм), *Правди* (Лвк., Ст). Фіксуємо й номінації у формі називного відмінка однини (645; 21,89 %: *Гора* (Прх., Хм), «*Сардонікс*» (Хмл., Хм), «*Юність*» (Хмл., Хм)), які, однак, частіше є відапелятивними, хоча трапляється, наприклад, кілька трансонімізованих відматронімих лексем типу *Буримиша* (Бгл., Ст), *Кирилиха* (Бгд., Др), *Копачиха* (Слб., Яр).

Усього сингулярних конструкцій – 1 774 (60,2 %), тоді як плюральних – 1 173 (39,8 %), із яких у формі називного відмінка множини – 484 (41,18 %: *Жолубки* (Схн., Ст), *Плани* (Мтк., Лт), *Цісари* (Схн., Ст)), і це переважно відапелятивні похідні; окремі відантропонімні моделі переважно є найменуваннями кутків, наприклад: *Горбеляни* (Кпч., Др), *Гуньки* (Клн., Др), *Дражпаки* (Клп., Др). Кількісно більша група лексем у формі родового відмінка множини (689; 58,74 %: *Катаїтанів* (Стн., Вн), *Кондрів* (Три., Хм), *Мудриків* (Млм., Хм)), проте в таких структурах можлива граматична омонімія (збігається з формою присвійного прикметника чоловічого роду однини). Також реєструємо одну назву (0,08 %: *Садками* (Гвр., Вн)) у формі орудного відмінка множини.

Значна кількість сингулярних мікротопонімів – чоловічого роду (1 109; 62,51 %: *Вигін* (Двд., Хм), *Дубаса* (Юрч., Лт), *Футір* (Прх., Хм)); менше пропріативів жіночого роду (626; 35,29 %: *Долина* (Знк., Вн), *Забара* (Кдн., Лт), *Левада* (Клс., Вн)); епізодично трапляються номінації середнього роду (39; 2,2 %: *Болото* (Лпк., Хм), *Містисько* (В. Кжл., Дн), *Хазяйство* (Злз., Дн). Окреслити правила розмежування мікротопонімів за родами важко: безперечно, це залежить від характеру денотата і пов'язано із суспільними переконаннями людства. Дещо вищий відсоток онімів чоловічого роду можна пояснити патріархальним ладом суспільства.

Мікротопонімів-ад'єктивів реєструємо 1 731 (37 %: *Волова* (Крп., Хм), *Малий* (Зрн., Вн), *Цілюще* (Грч, Дн)), і це прикметники відносні (941; 54,36 %: *Квітнева* (Нтч., Вн), *Купиняста* (Рдв., Хм), *Колгоспний* (Пнк., Ст)), якісні (642; 37,09 %: *Зелена* (Нст., Дн), *Глибока* (Трб., Лт), *Червоне* (Крч., Др)) і присвійні (148; 8,55 %: *Ксьонзова* (Стн., Вн), *Мельникова* (Арк., Хм), *Попова* (Птр., Вн)). Більшість назв – жіночого роду (832; 48,06 %: *Безіменна* (Лсц., Дн), *Вища* (Н. Нтч., Вн), *Лозова* (Гвр., Вн)), менше – чоловічого (697; 40,27 %: *Довгий* (Зрн., Вн), *Новий* (Трш., Хм), *Пустий* (Схн., Ст)) та середнього (202; 11,67 %: *Берегове* (Знк., Вн), *Глибоке* (Схн., Лт), *Зеленче* (Нст., Дн)). Родова

характеристика таких пропріальних одиниць пов'язана із стрижневим словом (назвою денотата), а це переважно лексеми *вулиця, криниця, долина, дорога*.

За денотатно-номінативними ознаками простими є насамперед мікрохороніми (3 730; 76,47 %: *Аеродром* (Знк., Вн), *Кльомба* (Злс., Дн), *Хутір* (В. Мцв., Ст)), засвідчені в усіх районах Центральної Хмельниччини: Хмельницькому (1 014; 27,18 %: *Говда* (Млн., Хм), *Парховиця* (Шпч., Хм), *Хоткевича* (Хмл., Хм)), Віньковецькому (686; 18,39 %: *Бойки* (Слб-Охр., Вн), *Єсеніна* (Знк., Вн), *Футор* (Стн., Вн)), Старокостянтинівському (517; 13,86 %: *Жолубки* (Схн., Ст), *Принади* (Ршт., Ст), *Чудільнік* (Грг., Ст)), Дунаєвецькому (437; 11,72 %: *Дереняни* (Скл., Дн), *Пилюлькова* (Пдл. Мкр., Дн), *Скалка* (В. Кжл., Дн)), Летичівському (393; 10,54 %: *Бурдіївка* (Глн., Лт), *Кроварня* (Нвк., Лт), *Шосейна* (Мтк., Лт)), Ярмолинецькому (347; 9,3 %: *Баранівка* (Жлн., Яр), *Нагірна* (Шрв., Яр), *Цегельня* (Прв., Яр)) і Деражнянському (336; 9,01 %: *Альбина* (Ввк., Др), *Петухівка* (Држ., Др), *Шлях* (Скл., Яр)).

Найбільше серед них ойкохоронімів (2 549; 68,34 %: *Балки* (Мрз., Дн), *Мусурівка* (Пкт., Вн), *Риночна* (Ярм., Яр)), які теж трапляються в усіх районах: на Хмельниччині (734; 28,79 %: *Геологів* (Хмл., Хм), *Висварівка* (Млн., Хм), *Ювілейна* (Івн., Хм)), Віньковеччині (425; 16,67 %: *Грабарка* (В. Олк., Вн), *Садиби* (Фвк., Вн), *Селище* (Клс., Вн)), Старокостянтинівщині (369; 14,48 %: *Куток* (Злн., Ст), *Ляцька* (Скв., Ст), *Мадьярищина* (Врх., Ст)), Дунаєвеччині (361; 14,16 %: *Бурта* (Лжк., Дн), *Шурівка* (Злз., Дн), *Щорса* (Нст., Дн)), Летичівщині (238; 9,34 %: *Слобода* (Ппв., Лт), *Фільварок* (Нвк., Лт), *Яремена* (Глн., Лт)) та однакова кількість (211; 8,28 %) у Деражнянському (*Демидівка* (Бжк., Др), *Череваненки* (Глз., Др), *Шафатчина* (Ввк., Др)) і Ярмолинецькому (*Хутора* (Кдв., Яр), *Цапова* (Ссн., Яр), *Цегельня* (Крж., Яр)) районах.

Основний тип ойкохоронімів – номінації вулиць (2 039; 79,99 %: *Байдусівка* (Скл., Дн), *Лінія* (Грш., Яр), *Слобода* (Држ., Др)). Достатньо багато й найменувань частин населених пунктів (490; 19,22 %: *Вербівка*

(Крж., Вн), *Залетичівка* (Лтч., Лт), *Трояни* (Држ., Др)). Найменше ж базаронімів (6; 0,79 %: «*Берізка*» (Хмл., Хм), «*Геологів*» (Хмл., Хм), «*Оптовик*» (Хмл., Хм)). Високу продуктивність простих пропріативів серед назв вулиць і кутків у сільській місцевості можна пояснити тяжінням до природнього назвотворення. Здебільшого оніми такого виду не керуються правилами й нормами правопису, переважно це усталена синкретична загальноприйнята назва, яка не потребує трактування, є загальнозрозумілою для більшості мешканців, вільно функціонує в межах населеного пункту.

В усіх районах засвідчено і власні назви невеликих територій, які знаходяться поза межами поселень (558; 14,96 %: *Баишта* (Ясн., Вн), *Границя* (Гнв., Дн), *Окіп* (Гбч., Ст)), зокрема у Хмельницькому (140; 25,09 %: *Болото* (Лпк., Хм), *Бикове* (Трн., Хм), *Галява* (Млм, Хм)), Віньковецькому (119; 21,33 %: *Воликдерня* (Знк., Вн), *Пастівник* (Нтч., Вн), *Фрединського* (Ггл., Вн)), Летичівському (81; 14,51 %: *Вовківня* (Ярс., Лт), *Чобіт* (Нвк., Лт), *Шура* (Нвк., Лт)), Ярмолинецькому (74; 13,26 %: *Дубняки* (Крт., Яр), *Кремінці* (Брн., Яр), *Щепи* (Анд., Яр)), Деражнянському (53; 9,5 %: *Глинки* (Слб-Шлх., Др), *Мочаровиська* (Рдв., Др), *Соловейкове* (Шпч., Др)), Старокостянтинівському (48; 8,6 %: *Калинове* (Злн., Ст), *Селинські* (С. Ост., Ст), *Хуторські* (С. Ост., Ст)) і Дунаєвецькому (43; 7,71 %: *Крокви* (Злс., Дн), *Міленія* (Нст., Дн), *Штефанки* (Злс., Дн)) районах.

Більшість із них – агрооніми, які трапляються в кожному регіоні (540; 96,77 %: *Аренда* (Стф., Хм), *Рудка* (Йсп., Ст), *Смаглянка* (Врб., Лт)). Лише на Летичівщині, Хмельниччині і Ярмолинеччині реєструються прості пастіоніми (11; 1,97 %: *Биково* (Шпч., Хм), *Долини* (Врб-Мр., Яр), *Пастівник* (Ярс., Лт)), а некроніми (7; 1,26 %: *Кладбище* (Лзв., Др), *Окопсьько* (Шрв., Яр), *Платівка* (Шрв., Яр)) – тільки на Деражнянщині і Ярмолинеччині.

Прості територіоніми, яких загалом 497 (13,32 %: *Грибів* (Нтч., Вн), *Липник* (Рдн., Лт), *Селисьько* (Лтч., Лт)), поширені майже в усіх районах: Віньковецькому (115; 23,14 %: *Левади* (Клс., Вн), *Прус* (В. Олк., Вн),

Центральна (Пдл., Вн)), Хмельницькому (95; 19,11 %: *Аркадіївецький* (Арк., Хм), *Медведик* (Прг., Хм), *Рукавичка* (Хмл., Хм)), Старокостянтинівському (81; 16,3 %: *Вивалена* (Дрк., Ст), *Посадка* (С. Ост., Ст), *Чайка* (Пнк., Ст)), Летичівському (68; 13,68 %: *Дубина* (Грч., Лт), *Соснина* (Грб., Лт), *Юрків* (Врб., Лт)), Деражнянському (61; 12,27 %: *Антоновича* (Слб-Шлх., Др), *Садок* (Клн., Др), *Сірока* (Кпч., Др)) і Ярмолинецькому (48; 9,66 %: *Блуслинець* (Мнс., Яр), *«Євеліна»* (Ярм., Яр), *Луна* (Псч., Яр)); на Дунаєвеччині таких пропріативів відчутно менше (29; 5,84 %: *Зубич* (Пдл. Мкр., Дн), *Корчин* (Злз., Дн), *Огруд* (В. Пбн., Дн)).

Домінують серед територіонімів найменування насаджень дерев (492; 98,99 %: *Дубина* (Івн., Дн), *Зірка* (Ант., Хм), *Пересмич* (Пкт., Вн)), якими є мікродримоніми (374; 74,01 %: *Бажантарня* (Млв., Дн), *Запуст* (Брн., Яр), *Сяни* (Схн., Лт)), поширені в усіх районах, та помаріоніми (101; 20,53 %: *Вогруд* (Слб., Яр), *Журавинці* (Кпч., Др), *Кругляк* (Зрн., Вн). Епізодично реєструємо номінації заказників (12; 2,41 %: *«Башта»* (Стн., Лт), *«Венеція»* (Мрл., Ст), *«Осташки»* (Ост., Хм)).

Простих за будовою гідротериторіонімів теж незначна кількість (5; 1,01 %), і це чотири пляжоніми на Летичівщині (80 %: *Камінісько* (Лтч., Лт), *Капуста* (Лтч., Лт), *Качатнік* (Лтч., Лт), *Селисько* (Лтч., Лт)) і один інсулонім на Старокостянтинівщині (20 %: *Кемпа* (Гбч., Ст)).

Серед назв денотатів, пов'язаних зі шляхами сполучення, зафіксовано 126 простих мікротопонімів (3,38 %: *«Аптека»* (Хмл., Хм), *Переїзд* (Држ., Др), *Траса* (Шпч., Др), зокрема у Хмельницькому (45; 35,71 %: *Гутвина* (Шпч., Хм), *«Думка»* (Хмл., Хм), *Шлях* (Млм., Хм)), Віньковецькому (27; 21,43 %: *Насипна* (Пкт., Вн), *Польова* (Пдл., Вн), *Шосейна* (Пкт., Вн)), Старокостянтинівському (19; 15,08 %: *Веснянська* (Смч., Ст), *Загоранська* (Злн., Ст), *Шлях* (Ршт., Ст)), Ярмолинецькому (14; 11,11 %: *Бурти* (Слб., Яр), *Лінія* (Грш., Яр), *Перехрестя* (Слб., Яр)), Деражнянському (11; 8,73 %: *Березинка* (Слб-Шлх., Др), *Бібічанка* (Явт., Др), *Черешні* (Шпч., Др)), Летичівському (6; 4,76 %: *Блонська* (Схн., Лт),

Гребля (Нвк., Лт), *Шлях* (Ант., Лт)) та Дунаєвецькому (4; 3,18 %: *Границя* (Гнв., Дн), *Липи* (Млв., Дн), «*Пошта*» (Днв., Дн)) районах.

Найбільш часто трапляються назви доріг (53; 42,06 %: *Глиняна* (Врх., Ст), *Границя* (Гнв., Дн), *Шосейна* (Мтк., Лт)) із сутнісною мотивацією, які побутують у розмовній мові мешканців певного поселення: *Колейка* (Нтч., Вн), *Траса* (Влс., Др), *Шлях* (Ант., Лт)). Така ж кількість найменувань зупинок транспортних засобів (50; 39,68 %: «*Масівці*» (Бгд., Др), «*Пошта*» (Днв., Дн), «*Сиротинко*» (Шрв., Яр)). Також фіксуємо невелику кількість простих номінацій стежок (16; 12,7 %: *Загоранська* (Злн., Ст), *Садками* (Гвр., Вн), *Черешні* (Шпч., Др)) та містків і кладок (7; 5,56 %: *Брідок* (Лтч., Лт), *Довганя* (Знк., Вн), *Місток* (Брн., Яр)).

Просту структуру мають і 619 мікрооронімів (12,69 %: *Говда* (Ггл., Вн), *Козівна* (Ввс., Др), *Яйце* (Злн., Ст)), серед яких 149 (24,07 %: *Верховина* (Знк., Вн), *Могилки* (Мдн-Олк., Вн), *Рудка* (Зрн., Вн)) – у Віньковецькому районі; 108 (17,65 %: *Козяриха* (Стц., Ст), *Філонова* (Скв., Ст), *Хатнисько* (Пнк., Ст)) – Старокостянтинівському; 105 (17,45 %: *Волова* (Крп., Хм), *Кривуля* (Знк., Вн), *Левада* (Клс., Вн)) – Хмельницькому; 99 (15,99 %: *Завалля* (Гтн., Др), *Могили* (Кпч., Др), *Шведи* (Грд., Др)) – Деражнянському; 64 (10,34 %: *Замчище* (Ялн., Лт), *Ракоші* (Лсг., Лт), *Горби* (Грб., Лт)) – Летичівському; 47 (7,59 %: *Кемпа* (Псч., Яр), *Косярки* (Блм., Яр), *Мельники* (Крт., Яр)) – Ярмолинецькому; 41 (7,59 %: *Глина* (Смт., Дн), *Малява* (Злз., Дн), *Щовб* (Крв., Дн)) – Дунаєвецькому.

Домінують серед простих мікрооронімів найменування урочищ (314; 50,73 %: *Божниця* (Мкр., Др), *Дегтярка* (Мрз., Дн), *Капличка* (Скв., Ст)) та невеликих долин і ярів (212; 34,25 %: *Абіссінія* (Крч., Др), *Виля* (Ялн., Лт), *Обозиска* (Гнв., Дн)); нижчою продуктивністю відзначаються найменування горбків, насипів і подібних підвищень (75; 12,11 %: *Карпати* (Грш., Яр), *Комашня* (Шпч., Хм), *Шведи* (Грд., Др)); епізодично з-поміж них трапляються назви берегів (13; 2,1 %: *Алексєвка* (Пшк., Хм), *Десятини*

(Стц., Ст), *Коліно* (Шпч., Хм)) і гребель (5; 0,81 %: *Гатя* (Шпч., Хм), *Гребельки* (Шпч., Хм), *Шлюз* (Држ., Др)).

Власних назв дрібних водних об'єктів зафіксовано 529, що становить 10,84 % від загальної кількості онімів досліджуваного регіону, які мають просту структуру: *Дзюркало* (Шпч., Хм), *Хлопи* (Жнш., Вн), *Цюркач* (Слб., Яр). Найбільше таких пропріативів у Віньковецькому (121; 22,87 %: *Бадя* (Плп-Олк., Вн), *Вища* (Н. Нтч., Вн), *Потічок* (Знк., Вн)) та Старокостянтинівському (107; 20,22 %: *Забара* (Свр., Ст), *Осира* (Свр., Ст), *Рястаниця* (Мрт., Ст)) районах; менше – у Хмельницькому (73; 13,8 %: *Броварка* (Гвр., Хм), *Запотічок* (Прг., Хм), *Риновка* (Арк., Хм)), Деражнянському (67; 12,67 %: *Журавель* (Влс., Др), *Згарка* (Ввс., Др), *Обручівка* (Крч., Др)), Дунаєвецькому (60; 11,34 %: *Катлавани* (Фдр., Дн), *Прачка* (Злз., Дн), *Сажавка* (В. Пбн., Дн)), Летичівському (52; 9,7%: *Безіменна* (Чпл., Лт), *Тирихва* (Кпт., Лт), *Фоса* (Нвк., Лт)) і Ярмолинецькому (49; 5,83 %: *Загірна* (Крт., Яр), *Сергійовий* (Влд., Яр), *Студня* (Слб., Яр)).

Переважають прості номінації штучно створених водойм (169; 31,95 %: *Бугай* (Охр., Вн), *Загребельський* (Влд., Яр), *Заставки* (Мдн-Врб., Лт)), невеликих річок (136; 25,71 %: *Грим'ячка* (Мзн., Др), *Дзвінка* (Двд., Хм), *Самка* (Стн., Вн)) і криниць (118; 22,31 %: *Байдак* (Врх., Ст), *Гуркало* (Крв., Дн), *Мельникова* (Арк., Хм)). Як бачимо, особливо високою є частка таких мікропотамонімів, що зумовлено давністю цього розряду онімної лексики, а в процесі тривалого часу існування ми отримали відшліфовані синкретичні назви.

Значно зменшується кількість простих найменувань джерел (45; 8,51 %: *Вільхи* (Смчн., Ст), *Гуркало* (Крв., Дн), *Яворина* (Ссн., Яр)), боліт (31; 5,86%: *Безодня* (Стн., Вн), *Зарої* (Мнк., Др), *Рудька* (Шпч., Хм)), струмків (23; 4,3 %: *Дзюркало* (Шпч., Хм), *Лучинка* (Крч., Др), *Цюркач* (Слб., Яр), невеликих озер (5; 0,95 %: *Лука* (Грч., Лт), *Озеро* (Хмл., Хм), *Панське* (Грч., Лт)), а особливо – водоспадів (2; 0,38 %: *Буркун* (Лсц., Дн), *Закіт* (Лтч., Лт)).

Традиційно до складених відносять дво- та багатослівні оніми, які, зокрема, поділяються на оніми-словосполучення, оніми-словосполучення та оніми-фрази [204, с. 234], причому під першими М. М. Торчинський розуміє поєднання повнозначної частини мови зі службовою, переважно з прийменником, до других відносить безприсудкові структури сурядного чи підрядного типу, а до третіх – предикативні конструкції.

Під час дослідження структури мікротопонімії Центральної Хмельниччини ми зафіксували 2 532 складені назви, що становить 33,71 % від загальної кількості онімів (*Донців берег* (Шпч., Хм), *Мосьондзова пасіка* (Блм., Яр), *Панькова дзюра* (Мдн-Внк., Вн)), зокрема у Хмельницькому районі – 727 (28,71 %: *Богдана Хмельницького* (Дбр., Хм), *Денисове поле* (Прх., Хм), *Лисячі нори* (Шпч., Хм)), Віньковецькому – 477 (18,84 %: *Біля хреста* (Мдн-Внк., Вн), *Раків кут* (Крж., Вн), *Федьковичів сад* (Клс., Вн)), Ярмолинецькому – 369 (14,57 %: *Другий квартал* (Шрв., Яр), *Задній ліс* (Ссн., Яр), *Югенчина вулиця* (Псч., Яр)), Старокостянтинівському – 296 (11,69 %: *Гостра брама* (Гбч., Ст), *Грицієва долина* (Бгл., Ст), *Полонський шлях* (В. Мцв., Ст)), Деражнянському – 256 (10,11 %: *Великий шлях* (Влс., Др), *Коло Паруха* (Бгд., Др), *П'ятий район* (Кйт., Др)), Дунаєвецькому – 204 (8,06 %: *Горбовий шлях* (В. Жвн., Дн), *Івасів кут* (Мрз., Дн), *Рівні гони* (Мрз., Дн) і Летичівському – 203 (8,02 %: *Володимира Великого* (Лтч., Лт), *Западинецький ліс* (Грч., Лт), *Яблуневий садок* (Нвк., Лт)).

Складеними є насамперед мікрохороніми (1 588; 62,72 %: *Поле до Балакир* (Тмш., Яр), *Старі Гаврилівці* (Гвр., Хм), *Червона хата* (Шпч., Др)), які продуктивні у всіх районах: на Хмельниччині (505; 31,8 %: *Бубний яр* (Бхм., Хм), *Дідакова акація* (Гнт., Хм), *«Острів Коханья»* (Хмл.)), Віньковеччині (281; 17,8 %: *Героїв Майдану* (Внк., Вн), *Корабельна роца* (Плп-Олк., Вн), *Фроцакові корчики* (Птр., Вн)), Ярмолинеччині (229; 14,42 %: *Мале Підлісся* (Блм., Яр), *Друга сотня* (Трс., Яр), *Лідина стежка* (Псч., Яр), Старокостянтинівщині (191; 12,02 %: *Болгарське містечко* (Стр.,

Ст), *Великий куток* (Ршт., Ст), *Малі поселяни* (Бгл., Ст)), Деражнянщині (165; 10,39 %: *Домські Коричинці* (Клп., Др), *Озерна гора* (Ввк., Др), *Радовицька дача* (Држ., Др)), Летичівщині (111; 6,99 %: *Нова ленія* (Ств., Лт), *площа Плеханова* (Лтч., Лт), *Четверта гора* (Мтк., Лт)) і на Дунаєвеччині (106; 6,68 %: *Героїв АТО* (Днв., Дн), *Кармалюкове поле* (В. Кжл., Дн), *Лучинецький шлях* (В. Жвн., Дн)).

Серед мікрохоронімів найбільш поширені ойкохороніми (578; 22,83 %: *Б. Хмельницького* (Пкт., Вн), *Івасів кут* (Мрз., Дн), *Золота алея* (Хмл., Хм), особливо у Хмельницькому районі (227; 39,27 %: *Авіаційний провулок* (Хмл., Хм), *Стара осадьба* (Гнт., Хм), *Старий базар* (Хмл., Хм)), майже удвічі менше їх – на Старокостянтинівщині (116; 20,07 %: *Довгий куток* (Пшк., Ст), *На тім боці* (Млш., Ст), *П'ята сотня* (Скв., Ст)); 44 (7,61 %) такі пропріативи на Дунаєвеччині: *Б. Хмельницького* (Ст. Гт., Дн), *Героїв Небесної Сотні* (Крн., Дн), *Мала Тернавка* (Тмш., Дн)), 43 (7,44 %) – у Ярмолинецькому: *Героїв Майдану* (Прс., Яр), *Нижня Томашівка* (Тмш., Яр), *Четверта сотня* (Слб., Яр); 42 (7,27 %) – у Летичівському районі: *Біля цвинтара* (Ств., Лт), *Рибний базар* (Лтч., Лт), *Якова Гальчевського* (Лтч., Лт)), кількісно найнижчі показники – на Деражнянщині (37; 6,4 %: *Козачий майдан* (Знк., Др), *Нижня Тарабанівка* (Бгд., Др), *П'ята бригада* (Бгд., Др)). На нашу думку, висока продуктивність ойкохоронімів пов'язана, по-перше, з потребою локалізувати ті об'єкти, із якими людина щоденно стикається; по-друге, такі номінації передусім спадають на думку респондентам під час опитування, що дозволяє зареєструвати їх більше, ніж інших пропріальних одиниць; по-третє, найменування денотатів, розташованих усередині населених пунктів, насамперед представлені на електронних картах і схемах, які теж були джерелом інформації про мікротопонімію краю.

Виходячи з цього, закономірним є домінування у складі таких найменувань годонімів (472 назви вулиць; 88,66 %: *Довга ленія* (Прх., Хм), *Небесної Сотні* (Лмч., Вн), *Ярослава Мудрого* (Днв, Дн)). Натомість

номінацій частин поселень, рідко представлених у картографічних матеріалах, трапляється значно менше (85; 14,71 %: *Вовчий кут* (Плп-Олк., Вн), *Панський двір* (Мцв., Дн), *Шкільні доміки* (Стф., Хм)). Небагато і складених базаронімів (12; 2,08 %: *Новий базар* (Хмл., Хм), *«Поділля-1»* (Хмл., Хм), *Рибний базар* (Лтч, Лт)) та агоронімів (9; 1,56 %: *майдан Незалежності* (Хмл., Хм), *площа Плеханова* (Ярм., Яр), *Привокзальний майдан* (Хмл., Хм)), проте це пов'язано з незначною кількістю таких об'єктів.

За межами поселень зафіксовано 397 онімів (25 %: *Білкове поле* (Млш., Хм), *Нова посадка* (Тмш., Яр), *Синя Баба* (Плп-Олк., Вн)), зокрема у Віньковецькому районі – 97 (24,43 %: *Останній горб* (Ггл., Вн), *Під Лозовцем* (Фщв., Вн), *Середні гони* (М-Внк., Вн)), Ярмолинецькому – 91 (22,92 %: *Єврейський цвинтар* (Слб., Яр), *Квасницева гора* (Бйв., Яр), *Під Фільковий сад* (Ссн., Яр)), Хмельницькому – 84 (21,16 %: *Біля ринів* (Двд., Хм), *Гільків хутір* (Ант., Хм), *Лиса гора* (Млм., Хм)), Деражнянському – 59 (14,86 %: *Діючий цвинтар* (Шпч., Др), *Коцюрови поля* (Мнк., Др), *54 гектари* (Клн., Др)), Дунаєвецькому – 24 (6,05 %: *Кармалюкове поле* (В. Кжл., Дн), *Олійникова долина* (Ств., Дн), *Руский цвинтар* (Злз., Дн)), Летичівському – 22 (5,54 %: *Гоздінський горбок* (Лсг., Лт), *Івасьове поле* (Врб., Лт), *Люлькові ями* (Врб., Лт)) та Старокостянтинівському – 20 (5,04 %: *Буцьове кубло* (Гбч., Ст), *Ваканцове поле* (Влц-Ккр., Ст), *Кирилкова сіножать* (Стц., Ст)).

Основним розрядом екстраойкохоронімів є найменування полів (335; 84,38 %: *Косеньків місточок* (Двд., Хм), *Рибакове поле* (Врб., Лт), *Табаква долина* (Шрв., Яр)); рідко трапляються складені назви цвинтарів (54; 16,12 %: *Військовий цвинтар* (Хмл., Хм), *Польський цвинтар* (Злз., Дн), *Старе кладбище* (Шрв., Яр)); епізодично – номінації пасовищ (8; 2,39 %: *В Березині* (Ссн., Яр), *В Козацьку* (Трс., Яр), *На випасі* (Лтч, Лт)).

У кожному районі досліджуваної території спостерігаємо і складені територіоніми, яких усього 379 (23,87 %: *Герові берези* (Држ., Др), *Урочище Піддубне* (Внк., Вн), *Четвертий квартал* (Шрв., Яр)), а серед них у

Хмельницькому районі – 94 (24,8 %: *Попівський вишняк* (Шпч., Хм), *Сосновий ліс* (Гнт., Хм), *Стара буда* (Арк., Хм)), Ярмолинецькому – 73 (19,26 %: *Кінський ліс* (Скл., Яр), *На лисячих норах* (Шрв., Яр), *Панська загорода* (Скл., Яр)), Віньковецькому – 66 (17,41 %: *Вижгів ліс* (Охр., Вн), *Дорога на левадах* (Клс., Вн), *Молодий садок* (Дшк., Вн)), Деражнянському – 44 (11,61 %: *Гоголівська дорога* (Бжк., Др), *Королівський ліс* (Мнк., Др), *Попів хутір* (Клп., Др)), така ж кількість у Старокостянтинівському районі (44; 11,61 %: *Полонський шлях* (В. Мцв., Ст), *Середня гора* (Бгл., Ст), *Шелехівський парк* (Слб-Шлх., Др)), у Летичівському – 34 (8,97 %: *Осташевський садок* (Ялн., Лт), *Пархомівський шлях* (Глс., Лт), *Чорний ліс* (Грч., Лт)), Дунавецькому – 24 (6,33 %: *Зарудка Зелена* (Рчн., Дн), *Заясенівський ліс* (В. Кжл., Дн), *Михайлівський парк* (Мхл., Дн)).

Значно переважають сільвоніми – 377 (99,47 %: *Дзюбині посіччя* (Шпч., Хм), *Калиновий луг* (Дрк., Ст), *Сосновий бір* (Ссн., Яр)), які теж поширені в усіх регіонах. Серед них найбільше дрімонімів (160; 42,44 %: *Висока гора* (Мдн-Глн., Лт), *Ляхів город* (Бгл., Ст), *Ясенівський ліс* (Тмш, Яр)), проте менше інших номінацій насаджень дерев: помаріонімів (122; 32,36 %: *Панський сад* (Врн., Ст), *Роїв садок* (Арк., Хм), *Савчуцькі сади* (Кпч., Др)) та дендронімів (50; 13,26 %: *Голозубинецький парк* (Глз., Дн), *Лугівський парк* (Лгв., Яр), *Парк «Заріччя»* (Хмл., Хм)), лепораріонімів (45; 11,94 %: *«Верхнє Побужжя»* (Лтч., Лт), *Заплавний заказник* (Внк., Вн), *Моломолинецький заказник* (Млм, Хм)) та територіонімів (2; 0,53 %), зокрема, інсулонімів (2; 0,53 %: *Моломолинський гострів* (Млм., Хм), *«Острів Кохання»* (Хмл., Хм)).

Середньою продуктивністю характеризуються складені мікроороніми (523; 20,73 %: *Бабин яр* (Нст., Дн), *За ланком* (М. Мцв., Ст), *Маркова гора* (Схн., Лт)), кількісно представлені такими даними: Хмельниччина – 121 (23,14 %: *Бабин пуп* (Двд., Хм), *Батюшкова долина* (Дбр., Хм), *Лисячі нори* (Лс. Грн., Хм)), Віньковеччина – 117 (22,37 %: *Адамів яр* (В. Олк., Вн), *Долина Костянів* (Знк., Вн), *Сарафінова гора* (Клс., Вн)),

Старокостянтинівщина – 70 (13,38 %: *Брудний горб* (Схн., Ст), *Попова долина* (Злн., Ст), *Свята гора* (Влц-Ккр., Ст)), Дунаєвеччина – 64 (12,24 %: *Коло грушечки* (Злз., Дн), *Лиса гора* (Крв., Дн), *Три корчми* (Злз., Дн)), Ярмолинеччина – 61 (11,66 %: *Милашчина скала* (Трс, Яр), *Пожежна долина* (Прв., Яр), *Шайова яма* (Внг., Яр)), Деражнянщина – 48 (9,18 %: *Вильницька долина* (Мзн., Др), *Городецька гора* (Шпч., Др), *Зайців горб* (Згн., Др)), Летичівщина – 42 (8,03 %: *Готський яр* (Глв., Лт), *Кармалюкове крісло* (Нвк., Лт), *Павликовий горбок* (Глв., Лт)).

Серед таких пропріальних одиниць фіксуємо номінації долин і невеликих ярів (228; 43,59 %: *Довга долина* (Івн., Дн), *Карачунів жолобок* (Бхм., Хм), *Прокопів яр* (Схн., Лт)), урочищ (186; 35,56 %: *Вовкова балка* (Ввк., Дн), *Красна криниця* (Влс., Лт), *Соколине гніздо* (Скл., Дн)), насипів, горбків, підвищень (95; 18,16 %: *Земляні вали* (Кдн., Лт), *Лиса гора* (Врх., *Турецька шапка* (Врб-Мр., Яр)), берегів (9; 1,72 %: *Донців берег* (Шпч., Хм), *Миколові береги* (Стц., Ст), *Широкий беріг* (Пшк., Хм)), гребель (3; 0,57 %: *На Дубинці* (Бжк., Др), *На Заводській* (Бжк., Др), *На Клекічці* (Бжк., Др)) і печер (2; 0,4 %: *Кармелюкова печера* (Млв., Дн), *Малісвецька печера* (Млв., Дн)).

Майже аналогічну продуктивність мають і складені мікрогідроніми (421; 16,63 %: *Божиковецький став* (Слб.-Шлх., Др), *Перша галява* (Нтч, Вн), *Чортова річка* (Нвк., Лт)), яких зафіксовано у Хмельницькому районі – 101 (23,99 %: *Великий ставок* (Стф., Хм), *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Хм), *Колгоспна криничка* (Глв., Хм)), Ярмолинечському – 79 (18,77 %: *Жихів став* (Мнс., Яр), *Свячена криничка* (Шрв., Яр), *Чарівне джерело* (Тмш., Яр)), та Віньковецькому – 79 (18,76 %: *Глинний міст* (Плп-Олк, Вн), *Другий ставок* (Слб.-Охр., Вн.), *Новий потік* (В. Олк., Вн.)), Летичівському – 50 (11,88 %: *Голосіївський став* (Глс., Лт), *Кочубеєве джерело* (Кдн., Лт), *Монастирська криниця* (Ржн., Лт)), Деражнянському – 43 (10,21 %: *Коло млина* (Рдв., Др), *Перша забара* (Бгд., Др), *Стовпенова криниця* (Кпч., Др)), Старокостянтинівському – 35 (8,31 %: *Біля Павлюка* (Пнк., Ст), *Деркацький*

став (Дрк., Ст), Джерело діда Лук'яна (Схн., Ст), Дунаєвецькому – 34 (8,08 %: Зелена криниця (Вхр., Дн), Розбійницька криниця (Чмб., Дн), Сулимів став (Нст., Дн)).

Найбільше трапляється назв штучно створених водойм – 186 (44,18 %: Білий став (Шпч., Хм), Мале Підлісся (Блм., Яр), Чимбарівські стави (Чмб., Дн)); кількісно менше путеонімів (141; 33,49 %: Грачова криниця (Знк., Вн), Кам'яна криниця (Псч., Яр), Криниці під ясенями (Клн., Др)), фонтікулонімів (55; 13,06 %): Джерело Іллі (Слб.-Шлх., Др), На Тепличчині (Брн., Яр), Осиковий міст (Пкт., Вн)), мікрогелонімів (13; 3,09 %: На мочарниках (Гвр., Вн), Созонове болото (Млш., Хм), Шпиченецький беріг (Шпч., Др)), мікропотамонімів (11; 2,61 %: Зелена річка (Жлн., Яр), Левкова річка (Всн., Ст), Малий берег (Мдж., Лт)), рівулонімів (7; 1,66 %: Бистрий струмок (Лпк., Хм), Біля панського маєтку (Бйв, Яр), На Чорних лозах (Бйв, Яр)), мікролімнонімів (7; 1,66 %: Беркове озеро (Ялн., Лт), Панське озеро (Грч., Лт), Попові озера (Нвк., Лт)) і мікрокатарактонімів (1; 0,25 %: Малієвецький водоспад (Млв., Дн)).

Двокомпонентні складені мікротопоніми серед власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини домінують (2 373; 93,72 %: Западинецький ліс (Грч., Лт), Калинівський заказник (Клн., Ст), Чортів став (Охр. Вн)), і це такі моделі:

прикметник + іменник (1 758; 74,08 %: Малий берег (Мдж., Лт); Стара осадьба (Гнт., Хм), Чорний ставок (Грд., Др));

прийменник + іменник (493; 20,78 %): Біля баитана (Врб., Лт), Коло грибка (Пдл. Мрк., Дн), Коло млина (Рдв., Др)); це словосполучення, тоді як всі інші номінації – словосполучення;

числівник + іменник (122; 5,14 %: Друга гора (Мтк., Лт), Третя бригада (Арк., Хм), Три корчми (Злз., Дн)).

Багатокомпонентні конструкції (фактично – трикомпонентні), яких усього 159 (6,28 %: Джерело на Вильницькій долині (Мзн., Др), Криничка

Святого Вознесіння (Схн., Лт), *Став коло Поробка* (Ссн., Яр)), представлені окремими відносно продуктивними моделями:

іменник + прийменник + іменник (61; 38,36 %: *Джерело під лісом* (Пдл., Вн), *Дорога на Осташки* (Чрп., Хм), *Криничка в полі* (Шпч., Др));

прийменник + прикметник + іменник (51; 32,28 %: *Біля Близнього саду* (Слб-Шлх., Др), *Біля Старої кооперації* (Злз., Дн), *Коло Попової школи* (Гвр., Вн));

кількома типами з низькою продуктивністю:

іменник + іменник + іменник (18; 11,39 %: *Джерело діда Лук'яна* (Схн., Ст), *Парк ім. Коцюбинського* (Хмл., Хм), *Сквер «Ангел Скорботи»* (Хмл., Хм);

іменник + прикметник + іменник (8; 5,06 %: *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Лт), *Криничка Божої Матері* (Жлн., Яр), *Сквер «Вічний вогонь»* (Хмл., Хм);

іменник + числівник + прикметник (5; 3,16 %: *Провулок 1-й Трудовий* (Хмл., Хм), *Провулок 2-й Трудовий* (Хмл., Хм), *Провулок 3-й Набережний* (Хмл., Хм);

іменник + іменник + числівник (5; 3,16 %: *Провулок № 1* (Хмл., Хм), *Провулок Ентузіастів Перший* (Хмл., Хм), *Ферма № 2* (Мдн-Олк., Вн);

а також низкою одиничних структур:

прикметник + прийменник + іменник (2; 1,27 %: *Польова до Висілка* (Плп-Олк., Вн), *Польова на Майдан-Олександрівський* (Плп-Олк., Вн));

прикметник + прикметник + іменник (2; 1,27 %: *Верхній Береговий провулок* (Хмл., Хм), *Центральний овочевий ринок* (Хмл., Хм));

іменник + сполучник + іменник (1; 0,63 %: *Фліка і Студенця* (Пкт., Вн));

наступні мікротопоніми характеризуються такими ж показниками;

сполучник + прийменник + іменник (*Як до Білецького* (М. Мцв., Ст));

прийменник + числівник + іменник (*Коло трьох хуторів* (Млн., Хм));

прийменник + іменник + іменник (*Біля садиби Ролле* (Грш., Др));

прийменник + займенник + іменник (*На тім боці* (Млш., Ст));

числівник + прикметник + іменник (*Другий Старий шлях* (Двд., Хм));

числівник + іменник + іменник (*Дві долини Палямарки* (Прв., Яр)).

Третя група власних назв, виокремлена за їхньою будовою, – це складні найменування, до яких належать однослівні двокореневі чи багатоосновні слова, що можуть бути власне композитами або аббревіатурами [204, с. 445]. Зазначимо, що такі оніми часто утворюються складанням двох чи більше повноцінних слів, їхніх основ або ще менших компонентів, які набувають своєрідного графічного вираження та мають індивідуальні формально-граматичні й семантичні ознаки окремого слова.

Загалом зафіксовано 102 складні пропріативи (1,35 % від загальної кількості мікротопонімів: *Крутолучка* (Нтч., Вн), *Сапигори* (С.Ост., Ст), *Сінокоси* (Мрз., Дн)), серед яких найбільше мікрохоронімів (84; 82,35 %: *КВД* (Гнт., Хм), *Облрибгосп* (Мдж., Лт), *Трясиборода* (Мкр., Др)), що реєструються в усіх районах, зокрема у Хмельницькому (36; 44,44 %: *П'ятихатки* (Млн., Хм), *Скотомогильник* (Кпс., Хм), *Хімсклад* (Гнт., Хм)), Деражнянському (21; 25,93 %: *Бурякобаза* (Држ., Др), *Нафтобаза* (Држ., Др), *Сільгосптехніка* (Држ., Др)), Старокостянтинівському (9; 9,88 %: *Воїнів-інтернаціоналістів* (Стр., Ст), *ПТУ* (Нвс., Ст), *Сіножата* (Гвр., Хм)), Дунаєвецькому (8; 9,88 %: *Військкомат* (Днв., Дн), *Двоятинка* (Лсг., Дн), *Сон-Гора* (Лсц., Дн)), Летичівському (6; 7,41 %: *Вовкотруби* (Мдн-Врб., Лт), *Сам-вода* (Глн., Лт), *СОЗ* (Кдн., Лт)), Ярмолинецькому (3; 3,57 %: *Гуляйполе* (Ссн., Яр), *Лисогірка* (Блм., Яр), *Хімсклад* (Тмш., Яр)) та Віньковецькому (1; 1,19 %: *Першотравнева* (Лмч., Вн)).

Із-поміж складних мікрохоронімів виокремлюємо:

48 ойкохоронімів (54,14 %: *Жабокряківка* (Мтк., Лт), *Лисогор'я* (Лсг., Лт), *Старомлинська* (Стр., Ст)), зокрема назви 26 вулиць (54,17 %: *Новожовтнева* (Днв., Дн), *Стародубова* (Хмл., Хм), *Червоносільська* (Днв., Дн)), 19 частин населених пунктів (39,58 %: *Водокачка* (Држ., Др),

П'ятихатки (Злн., Ст), *Сінокоси* (Мрз., Дн)) і 3 базарів (6,25 %: «*Бартер-Сервіс*» (Хмл., Хм), «*Поділля-1*» (Хмл., Хм), «*Поділля-2*» (Хмл., Хм));

23 віоніми (27,38 %: «*Кінотеатр*» (Днв., Дн), *Колгоспна* (Днв., Дн), *Шелехів–Женишиківці* (Ггл., Вн)), переважно номінації зупинок транспортних засобів (21; 91,3 %: «*Військокомат*» (Днв., Дн), «*Західно-окружна*» (Хмл., Хм), «*НВК*» (Држ., Др)), а також 2 дромоніми (8,7 %: *Домбито* (Влс., Др), *Проскурів–Бар* (Ввк., Др));

12 екстраойкохоронімів (14,29 %: *Курник-Хутір* (Гнт., Хм), *Сортодільниці* (Глв., Лт), *Сінопункт* (Држ., Др)), серед яких – назви 11 полів (91,67 %): *Донбас* (Нст., Дн), *СОЗ* (Кдн., Лт), *Трясиборода* (Мкр., Др)) та 1 кладовища (8,33 %: *Салотопка* (Држ., Др));

1 дримонім (0,19 %: *Лісосмуга* (Мзн., Др)).

Складні мікрогідроніми (11; 10,78 %: *Вовкотруби* (Мдн-Врб., Лт), *Новоставці* (Мдж., Лт), *Чорноконів* (Крч., Др)) – це мікропотамоніми (7; 63,64 %: *Гниловодка* (Мхл., Дн), *Сам-вода* (Глн., Лт), *Чорновідка* (Ясн., Яр)) і піскіноніми (4; 36,36 %: *Детдом* (Крч., Др), *Рибгосп* (Брн., Яр), *Чорнобайський* (Грч., Лт)), а мікроороніми (7; 6,86 %: *Сапигори* (С. Ост., Ст), *Перникоза* (Бхм., Хм), *Піщекомбінат* (Држ., Др)) – це трактоніми (4; 57,14 %: *Крутолучка* (Нтч., Вн), *Чорторійка* (Лсг., Лт), *Яйцебаза* (Држ., Др)), тумулосоніми (2; 28,57%: *Сапигори* (С. Ост., Ст), *Сон-гора* (Лсц., Дн)), каньйононім (1; 14,29%: *Лісосмуга* (Млм., Хм)).

Компонентами складних власних назв дрібних географічних об'єктів є:

– повнозначні слова з інтерфіксами або без них (51; 50 %: «*Кінотеатр*» (Днв., Дн), *Трясиборода* (Мкр., Др), *Чорноконів* (Крч., Др));

– перші літери слів (17; 16,67 %: *КВД* (Гнт., Хм) – **К**омітет **в**заємодопомоги, «*НВК*» (Хмл., Хм) – **н**авчально-**в**иховний **к**омплекс), «*ПТУ*» (Нвс., Ст) – **п**рофесійно-**т**ехнічне **у**чилище;

– частини слів, що поєднуються з повнозначними словами (15; 14,71 %: *Піщекомбінат* (Држ., Др), *Сільгосптехніка* (Држ., Др), *Хімсклад* (Гнт., Хм));

– повнозначні лексеми (10; 9,8 %: «*Бартер-Сервіс*» (Хмл., Хм), *Вербка-Мурована* (Врб-Мр, Яр), *Курник - Хутір* (Гнт., Хм));

– частини повнозначних слів (9; 8,82 %: *Колгоспна* (Н. Нтч., Вн), *Облрибгосп* (Мдж., Лт), *Рибгосп* (Брн., Яр)).

На основі цього можна розмежувати:

компози́ти, тобто складні оніми, які мають у своїй структурі не менше ніж дві кореневі морфеми із з'єднувальною голосною або без неї [204, с. 364] (51; 50 %: *Новосілка* (В. Пбн., Дн), *Сінокоси* (Мрз., Дн), *Хлібопекарська* (Днв));

абревіатури, якими є скорочені складні слова, що утворилися з початкових звуків, літер або слів, причому поширеним є усічено-словесний тип (39; 39,39 %: «*Ветлікарня*» (Држ., Др), «*Заготзерно*» (Држ., Др), *Хімсклад* (Гнт., Хм)); значно менше мікротопонімів-абревіатур змішаного типу, в основі яких часто є елемент *госп*, тобто «господарство» в різних поєднаннях: «**колективне господарство**» – *Колгосп* (Ясн., Яр), *Колгоспна* (Стн., Вн), *Колгоспний* (Пдл., Вн); «**радянське господарство**» – *Радгоспна* (Лс. Грн., Хм), *Радгоспна* (Олш., Хм); «**обласне рибне господарство**» – *Облрибгосп* (Мдж., Лт)); трапляються й ініціальні абревіатури: *БАМ* (Ясн., Яр) – Байкало-Амурська магістраль, *КВД* (Гнт., Хм) – комітет взаємної допомоги, *ЛТП* (Држ., Др) – лікувально-трудова профілакторій;

юкстапозити, тобто поєднання двох або більше слів, словоформ в одному складному слові (10; 10,10 %: «*Бартер-Сервіс*» (Хмл., Хм), «*Поділля-1*» (Хмл., Хм), *Сон-гора* (Лсц., Дн));

зрощення (2; 2,03%: *Гуляйбида* (Рйк., Хм), *Перникоза* (Бхм., Хм)).

Таким чином, у процесі дослідження структури мікротопонімії Центральної Хмельниччини встановлено, що характерною її особливістю є переважання простих онімів (4 878; 64,94 %) над складеними (2 532; 33,71 %) та складними (102; 1,35 %), що засвідчено і в інших регіонах, зокрема в Північній Хмельниччині, де «простежується домінування простих форм

(3 410; 79,97 %) над складеними (662; 15,53%) і особливо складними (192; 4,5%)» [122, с. 119]; серед урбанонімів Кривого Рогу, де відзначається переважання простих конструкцій (62 %) над складеними (22 %) та складними (16 %) [193, с. 12]; «на основі аналізу структурно-словотвірної організації мікротопонімії півночі Львівщини виявлено найменування простої (61,96 %), складної (0,12 %) і складеної структур (18, 31 %)» [149, с. 16].

Простим власним назвам Центральної Хмельниччини притаманне переважання відіменникових похідних (2 947; 63%), часто – генітивних сингулярних форм, які здебільшого є відантропонімними та характеризуються патронімічною, меморіальною або посесивною мотивацією. Фіксуються й відапелятивні номінативні сингулярні деривати, зокрема відфлоро- та відзоолексемні, з асоціативною, символічною або сутнісною мотивацією.

Плюральні мікротопоніми (1 173; 25,07 %) мають відантропонічне походження й патронімічну мотивацію (особливо ойкохороніми), проте трапляються й відапелятивні деривати, що характеризують рід діяльності певного суб'єкта.

Відад'єктивні назви – це здебільшого відносні прикметники жіночого роду з квалітативною або асоціативною мотивацією.

Серед складених власних назв дрібних географічних об'єктів двокомпонентні структури (2 303; 93,58 %) переважають над багатоконпонентними (158; 6,42 %). Найбільш продуктивною є модель «прикметник + іменник», що має квалітативно-сутнісну або асоціативну мотивацію. Із-поміж багатоконпонентних найменувань превалює модель «прийменник + прикметник + іменник» – відносно нове утворення, яке вказує на локалізацію певного об'єкта.

Незначна кількість складних мікротопонімів (99; 1,37 %) є наслідком синкретизації кількох слів; переважно це композити з асоціативно-сутнісною мотивацією.

2.3. Дериваційні атрибути мікротопонімії

Мікротопонімія – своєрідний клас власних назв, який потребує дослідження не лише структурних особливостей, але й дериваційних, оскільки «топонімні класи однієї території відрізняються якістю і кількістю властивих їм словотворчих моделей, своєю чисельністю та стійкістю» [77, с. 19]. Зазвичай мікротопоніми зберігають словотвірні тенденції, властиві певному періоду розвитку мови (т. зв. «мода в називанні»), містять арсенал словотворчих засобів, які опосередковано відображають суспільно-історичні процеси того часу або конденсують у собі «спогади» про колишні події [105, с. 142].

Як зазначає М. М. Торчинський, «словотвірна класифікація власних назв ґрунтується на визначенні їхнього способу творення і є однією із найбільш поширених та лінгвістично опрацьованих, оскільки на дериваційні особливості онімів постійно звернена увага дослідників» [204, с. 358].

До вивчення дериваційних особливостей власних назв зверталися Д. Г. Бучко [17], Ю. О. Карпенко [59], І. І. Ковалик [66–71], О. Б. Лужецька [89], Л. Т. Масенко [98], О. С. Мосур [105], В. О. Никонов [111–113], Є. С. Отін [125; 126], Н. В. Подольська [136–138], Т. І. Поляруш [139; 140], О. В. Суперанська [182; 184–186], М. М. Торчинський [199; 200; 202; 204; 205] та інші ономасти.

Варто зазначити, що загалом спосіб словотворення кваліфікується як «прийом зміни твірного слова або словосполучення (його морфемної будови, звукового складу, лексичного значення), внаслідок чого утворюється нова похідна одиниця», і виділяється «морфологічний і лексико-семантичний способи словотворення» [204, с. 358]. Проте І. І. Ковалик підкреслює, що інколи трапляється так, що окремі суфіксальні афікси акумульовані лише в ойконімах чи в інших розрядах топонімної лексики [71, с. 137]. Із цього приводу Н. В. Подольська зазначає, що, з огляду на синтаксис та морфологію

власних найменувань, варто диференціювати пропріальну деривацію в ономастичній граматиці [136].

До сьогодні немає однозначного підходу до трактування способів деривації власних назв, і це насамперед пов'язано з особливістю топонімів, на які впливають різні чинники. Зокрема, О. В. Суперанська у процесі дослідження дериваційних особливостей географічних назв вирізняє топоніми-іменники і топоніми-прикметники, поділяючи їх на прості і складені. У складі простих дериватів дослідниця виокремлює суфіксальні, префіксальні, безсуфіксальні та генітивні утворення (сполучення топоніма в родовому відмінку з номенклатурним терміном), а складні оніми диференціює на декілька розрядів та виокремлює субстантивовані словосполучки [182, с. 59–118]. Н. В. Подольська розглядає сім категорій, які беруть участь у словотворенні онімів: 1) афіксацію, 2) основокладання; 3) плуралізацію; 4) співположення; 5) субстантивацію; 6) еліпсизацію; 7) абрєвіацію [138, с. 40]. У статті «Властивості і джерела мікротопонімії» Ю. О. Карпенко диференціював сім різновидів способів творення географічних назв: 1) переосмислення; 2) префіксацію; 3) суфіксацію; 4) основокладання; 5) субстантивацію ад'єктивів; 6) словосполучення, 7) плуральні утворення [61, с. 15–22].

На думку І. І. Ковалика, активну участь у творенні онімів беруть такі способи: складання основ, префіксально-складний, суфіксально-складний, префіксально-суфіксально-складний, суфіксально-зрощеннєвий, зрощеннєвий, абрєвіаційний, абрєвіаційно-складний, аналітичний, контамінаційний, телескопічний [67, с. 26–27].

О. Б. Лужецька виокремила низку продуктивних типів словотворення історичного мікротопонімікону, серед яких – лексико-семантичний (його види: онімізація і трансонімізація); афіксальний, тобто приєднання словотворчого афікса (суфікса чи префікса) до твірної основи чи твірного слова (його види: суфіксальний і префіксально-суфіксальний); морфолого-синтаксичний (субстантивація прикметників); лексико-синтаксичний (у його

межах виокремлено лексикалізацію прийменникових форм); основокладання [89, с. 143].

Як бачимо, у сучасній ономастиці немає єдиного підходу до виявлення словотвірних рис власних географічних назв. Це пояснюється тим, що вони за своєю природою вторинні деривати, до складу яких перейшли досить різноманітні за структурою лексеми [105, с. 153].

Крім того, варто пам'ятати, що будь-яка пропріальна одиниця зберігає в собі особливості певного регіону (зазнала впливу різних діалектів, побутуючи на якійсь території), велика кількість найменувань є застарілими лексемами (історизмами), що мають обмежену кількість типів деривації. Тому власні назви потребують індивідуального підходу до трактування словотвірних прийомів їх утворення, а дослідження дериваційних особливостей пропріативів дасть можливість глибше пізнати закономірності назвотворчого процесу української мови.

«Незалежно від рівня розвитку дериватології, завжди можна визначити, чи похідне слово утворене за допомогою словотвірного форманта, шляхом певної трансформації твірної основи (морфологічний спосіб творення), чи шляхом набуття нового значення, без зміни структури твірного слова (лексико-семантичний спосіб творення)» [204, с. 357–358].

Таким чином, усі мікротопоніми за словотвірними ознаками ми поділяємо на дві групи: утворені лексико-семантичним чи морфологічним способами, причому лексико-семантична деривація переважає над морфологічною.

2.3.1. Лексико-семантичний словотвір

Концепція семантичної деривації як складного багатогранного процесу була запропонована Л. В. Щербою (1928 р.) та надалі реалізована В. В. Виноградовим: «Крім морфологічних і синтаксичних способів словотворення, слід розрізняти також способи семантичні, що виявляються в

переосмисленні первинних слів, у формуванні омонімів шляхом розкладу одного слова на два» [22, с. 156–158]. На думку М. Я. Плющ, лексико-семантичний словотвір – це розщеплення багатозначного слова і поступове утворення омонімів [134, с. 33–34]. Способи словотворення в межах лексико-семантичного способу залежать від того, «який напрям переходів та які типи слів переходять з одного розряду в інший» [69, с. 280]. Між апелятивами (*nomina appellativa*) та онімами (*nomina propria*) існує тісний взаємозв'язок, який, власне, і проявляється у двох типах взаємопереходів слів з однієї системи в іншу: «а) перехід загальної назви у власну; б) перехід власної назви у загальну», а також відбуваються «внутрішні взаємопереходи між словами різних мікросистем як у системі власних, так і в системі загальних назв» [69, с. 280].

Лексико-семантичний спосіб творення онімів включає до свого складу власне семантизацію, плюралізацію і акцентуалізацію, а також синтаксичний тип (разом з універбізацією, або стягненням) [204, с. 393].

Під час дослідження мікротопонімії Центральної Хмельниччини було зафіксовано 4 975 назв, утворених лексико-семантичним способом, що становить 66,22 % від загальної кількості пропріативів (див. Табл. 3, Додаток Б). Серед них виникли шляхом власне семантизації – 699 (14,05 %: *Бугай* (Нтч., Вн), *Корея* (Дбр., Хм), *Прачка* (Злз., Дн)), синтаксичним – 2 510 (50,45 %: *Беркове озеро* (Ялн., Лт), *Дідів лісок* (Нтч., Вн), *Югенчина вулиця* (Псч., Яр)), плюралізації – 484 (9,73 %: *Бевзи* (Лс. Грн., Хм), *Поплавки* (Івн., Дн), *Торф'яники* (Гбч., Ст)), стягнення – 1 282 (25,77 %: *Булаєнка* (Хмл., Хм), *Жукова* (Стн., Вн), *Небесної Сотні* (Лтч., Лт)).

Синтаксичний спосіб – це один з основних шляхів збагачення ономастикону. Включення його до лексико-семантичного типу зумовлене вживанням різних синтаксичних конструкцій (словосполук, словосполучень, речень або фраз) у функції окремої номінативної одиниці [204, с. 399]. Власні назви такого типу здебільшого – нові утворення, тому на основі таких

мікротопонімів можна відстежити рівні розвитку назви. Крім того, складені номінації не є сталими мовними одиницями; зокрема, Ю. О. Карпенко зауважував, що словосполука, наприклад, *Велике Поле*, може зазнавати не лише злиття її складників (*Великопілля*), тобто лексикалізації, але й еліптизації однієї з них (*Велике* або *Поле*) [57, с. 346]. Тому, безумовно, топоніми у формі словосполучень варто аналізувати як окремий назвотворчий тип [89, с. 181].

Зазначимо також, що іноді функціонування номінацій-словосполучень є необхідним атрибутом, тому що вживання монолексемних назв не виправдовує інформативності стосовно певного об'єкта, що потребує максимально повної ідентифікації з-поміж інших, йому подібних.

Коротко схарактеризуємо складені структури, оскільки їх продуктивність, поширення та компонентний склад ми детально розглядали в попередньому параграфі.

Серед власних назв дрібних географічних об'єктів, утворених синтаксичним способом, виокремлюємо дволексемні формації (1 826; 72,75 %: *Мале Підлісся* (Блм., Яр), *Осиковий міст* (Пкт., Вн), *Трачевських криниця* (Рдн., Лт)), прийменникові конструкції (561; 22,35 %: *В Дубинці* (Пдл., Мкр., Дн), *За Грецихою* (Гвр., Вн), *На хуторі* (Грш., Яр)) та описові назви (123; 4,9 %: *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Лт), *До Нового току* (В. Олк., Вн), *Став на курниках* (Ссн., Яр)).

Із-поміж дволексемних пропріативів є як назви природного походження (1 421; 77,82 %: *Лиса гора* (Мрз., Дн), *Макова вишка* (Дрк., Ст), *Панькова джюра* (Мдн-Внк., Вн)), які виникли невимушено, для них характерною ознакою є варіативність, відчутні діалектологічні впливи, «жива» народна етимологія, та штучні (405; 22,18 %: *Афанасія Коляновського* (Днв), *Миколи Магери* (Днв., Дн), *Олега Ольжича* (Лтч., Лт)), що переважно побутують у великих містах і мають меморіальну або квалітативно-сутнісну мотивацію.

Здебільшого до складу дволексемної назви входить географічний термін із певними квалітативними, посесивними, асоціативними зв'язками, який стоїть частіше в пост- (*Драганська дорога* (Псч., Яр), *Зіньків беріг* (Млш., Хм), *Крутий горб* (Скв., Ст)), рідше – в препозиції (*Гора Гуркало* (Крв., Дн), *Ставок Білого* (Мск., Яр), *Став Герасімова* (Ссн., Яр)).

На особливу увагу серед мікротопонімів заслуговують прийменникові конструкції (561; 22,35 %: *За заупстом* (Шрб., Лт), *За ставом* (Злз., Дн), *Коло бані* (Млн., Хм)), тобто лексикалізовані двослівні сполуки, складниками яких є один прийменник та іменник. У таких номінаціях перевага надається власне прийменникові, з огляду на його просторову функцію. Без прийменника такий дериват належав би до розряду однослівних різновидів із лише ідентифікувальним значенням [89, с. 189]. Ю. О. Карпенко рекомендує не застосовувати до прийменникових конструкцій терміна «назви-орієнтири», зауважуючи, що орієнтирами тут є об'єкти, а прийменникові мікротопоніми варто іменувати «орієнтуючими назвами» [57, с. 21]. Оними такого типу здебільшого є новими утвореннями, оскільки виникають спонтанно; надалі мікротопоніми лексикалізуються, стягуються, прийменник приєднується до іменника у формі непрямих відмінків і виконує роль префікса. Найменування може спрощуватися і далі – відбувається усічення закінчення. Переважно пропріативи такого типу розвиваються за такою схемою: *За пустою* → *Запустя* → *Запуст*.

Найчастіше назвотворення відбувається за допомогою прийменників, у яких найповніше відбивається локація певного об'єкта:

біля (142; 26,06 %: *Біля аеродрому* (Врб., Лт), *Біля свинарника* (Гнт., Хм), *Біля Семена* (Бйв, Яр));

коло (135; 22,38 %: *Коло баши* (Дрк., Ст), *Коло млина* (Ств., Лт), *Коло хреста* (Тмш., Яр));

на (88; 16,14 %: *На Калатайці* (Стр., Яр), *На луці* (Грч., Лт), *На підставку* (Млм., Хм));

за (80; 14,68 %: *За лісами* (Лжк., Дн), *За табором* (Мдн-Врб., Лт), *За церквою* (Блм., Яр));

під (46; 8,37 %: *Під берегом* (Шрб., Лт), *Під Березиною* (М. Мцв., Ст), *Під Мусурівку* (Трс., Яр));

в / у (23; 4,22 %: *В канаві* (Млш., Хм), *В Крутіброді* (Брн., Яр), *В Середньому* (Н. Нтч., Вн));

до (17; 3,12 %: *До дуба* (Шрв., Яр), *До Маланки* (Н. Нтч., Вн), *До Шляхової* (Рдв., Хм)); такий препозитив може ускладнюватися сполучником **як** (2; 0,37 %: *Як до Білецького* (М. Мцв., Ст), *Як до цвинтара* (М. Мцв., Ст));

над (13; 2,39 %: *Над капцями* (Знк., Вн), *Над островом* (Млм., Хм), *Над селом* (Крт., Яр));

через (9; 1,65 %: *Через ПЛЛЯ* (Бгд., Др), *Через прогін* (Стф., Хм), *Через яр* (Адм., Вн));

попід (4; 0,73 %: *Попід ліс* (Знк., Вн), *Попід пошту* (Чрп., Хм), *Попід річку* (Чрп., Хм).

До складу описових конструкцій належать мікротопоніми, які мають три і більше компонентів, більшість із яких є повнозначними (123; 4,9 %: *Дорога на Левадах* (Клс., Вн), *Криничка в Грачевій долині* (Чрп., Хм), *Криниця під Кривою березою* (Млш., Хм)). Аналіз пропріального статусу багатоконпонентних мікротопонімів, які містять більш ніж три елементи, – одне із проблемних питань історичної мікротопоніміки, недостатньо або побіжно висвітлене в науковій літературі. Ці назви доцільно вважати прикладом зародження, розвитку, функціонування, трансформації чи занепаду мікротопоніма. Їхня первинна функція – вказівка на точне місце розташування об'єкта у просторі [105, с. 179]. У подальшому більшість таких форм піддається законам мовної економії та синкретизується.

Основна частина стягнених пропріативів – мікрохороніми (1 262; 98,44 %: *Гребенюка* (Влс., Др), *Гулейка* (Ясн., Вн), *Залізняка* (Днв., Дн)), зокрема

ойкохороніми (1 259; 99,76 %: *Бараболька* (Внк., Вн), *Олійника* (Држ., Др), *Пархоменка* (Днв., Дн)), серед яких домінують назви вулиць (1 258; 99,92 %: *Гагаріна* (Днв, Дн), *Курбаса* (Стр., Ст), *Мічуріна* (Држ., Др)); також фіксуємо по одному (0,08 %) кварталоніму: *Піролька* (Трн., Хм) і сільвоніму: *Катаїмана* (Знк., Вн). Значно менше мікрогідронімів (17; 1,33 %: *Кулішка* (Нтч., Вн), *Мороза* (Арк., Хм), *Харчука* (Врн., Ст)), представлених насамперед 11 путеонімами (64,71 %: *Королюка* (Гбч., Ст), *Мельника* (Мтк., Лт), *Пазина* (Адм., Вн)) та 6 піскінонімами (35,29 %: *Бондара* (Влд., Яр), *Козака* (Лпк., Хм) *Марчука* (Пкт., Вн)). Мікрооронімів реєструємо лише 3 (0,23 %: *Марка* (Схн., Лт), *Філона* (Скв., Ст), *Харчука* (Нст., Дн)).

Такі конструкції – це переважно результат усічення дво- і багатокomпонентних пропріальних одиниць, які за законами мовної економії синкретизувалися.

Із-поміж мікротопонімів, утворених шляхом власне семантизації, розрізняємо онімізовані (626; 89,56 %: *Горб* (Грб., Лт), *Могила* (Трн., Хм), *Очерет* (Кдв., Яр)) і трансонімізовані (73; 10,44 %: «*Агора*» (Хмл., Хм), *Варшава* (С. Ост., Ст), *Камчатка* (Ясн., Вн)) похідні. Обидва різновиди пов'язані семантичними і граматичними змінами мовних одиниць. Збереження мотиваційних зв'язків між базовим словом і семантичним новотвором дозволяє відносити лексико-семантичний спосіб словотворення в системі власних назв до явищ синхронічного плану [220, с. 7].

Онімізація, як відомо, – це такий різновид лексико-семантичного способу словотвору, при якому відбувається перехід загальної назви у власну без будь-яких структурних змін [193, с. 13].

Найбільше онімізованих власних назв дрібних географічних об'єктів зафіксовано серед мікрохоронімів (393; 62,78 %: *Безодня* (Ссн., Яр), *Кут* (Пшк., Хм), *Хутір* (Мтк., Лт)). Переважають ойкохороніми (163; 41,48 %: *Квадрат* (Хмл., Хм), *Ліщина* (Мнс., Яр), *Матня* (В. Олк., Вн)), зокрема кварталоніми (99; 60,74 %: *Левада* (Ггл., Вн), *Пекарня* (Држ., Др), *Центр*

(Лтч., Лт)) та годоніми (64; 39,26 %: *Верби* (Лпк., Хм), *Кут* (Слб-Шлх., Др), *Фільварок* (Кзч., Лт)). Дещо менше екстраойкохоронімів (107; 27,22 %: *Березина* (Гнт., Хм), *Зруб* (Кдн., Лт), *Чагарник* (Слб., Яр)), до яких відносимо найменування полів (98; 91,59 %: *Баняк* (Крт., Яр), *Клин* (Мрз., Дн), *Штани* (Влц-Ккр., Ст)), пасовищ (5; 4,67 %: *Болото* (Лпк., Хм), *Клітка* (Псч., Яр), *Лагер* (Млм., Хм)) та кладовищ (4; 3,74 %: *Кладбище* (Лзв., Др), *Цвинтар* (Блм., Яр), *Цвинтар* (Крт., Яр)), і територіонімів (101; 25,67 %: *Акація* (Рдн., Лт), *Дубина* (Івн., Дн), *Курник* (Гнт., Хм)), таких як дримоніми (78; 77,23 %: *Березина* (Охр., Вн), *Трикутник* (Лзв., Др), *Макітра* (Пдс., Хм)), помаріоніми (14; 13,86 %: *Баштан* (Влц-Ккр., Ст), *Хутір* (Мтк., Лт), *Шовковиця* (Мдн-Олк., Вн)), дендроніми (4; 3,96 %): *Огруд* (В. Пбн., Дн), *Парк* (Днв., Дн), *Парк* (Лтч., Лт), лепораріоніми (3; 2,97 %): «*Башта*» (Стн., Лт), «*Безодня*» (Мдж., Лт), «*Липник*» (Држ., Др) і пляжоніми (2; 1,98 %): *Капуста* (Лтч., Лт), *Качатник* (Лтч., Лт). Рідше трапляються віоніми (22; 3,54 %: *Колейка* (Нтч., Вн), «*Насолода*» (Хмл., Хм), *Шлях* (Трс., Яр)), здебільшого дромоніми (15; 68,18 %: *Лінія* (Грш., Яр), *Межа* (Пшк., Хм), *Шлях* (Кдн., Лт)) і станціоніми (7; 31,82 %: *Границя* (Гнв., Дн), «*Лицей*» (Хмл., Хм), «*Міст*» (Хмл., Хм).

Мікрооронімів реєструємо 137 (22,03 %: *Арка* (Мрл., Ст), *Скала* (Трс., Яр), *Щовб* (Клс., Вн)), і це назви урочищ (65; 47,45 %: *Вітрак* (Пнк., Ст), *Левада* (Клс., Вн), *Хутір* (Ялн., Лт)), долин (48; 35,04 %: *Безодня* (Ссн., Яр), *Виля* (Ялн., Лт), *Яр* (Мтк., Лт)), підвищень (18; 13,14 %: *Базар* (Пнк., Ст), *Горб* (Гвр., Вн), *Фігура* (Нвк., Лт)), берегів (4; 2,92 %: *Безодня* (Шпч., Хм), *Ворона* (Шпч., Хм), *Коліно* (Шпч., Хм) і гребель (2; 1,45 %: *Гребля* (Држ., Др), *Шлюз* (Држ., Др)).

Шляхом онімізації виникло і 96 мікрогідронімів (15,43 %: *Бугай* (Нтч., Вн), *Вовк* (Рдн., Лт), *Фоса* (Крт., Яр)), передусім номінації річок (38; 67,86 %: *Гулянка* (Пшк., Хм), *Гусак* (Стр., Ст), *Рів* (Нтч., Вн)), джерел (18; 21,95 %: *Безодня* (Дрк., Ст), *Дупло* (Дрк., Ст), *Очерет* (Кдв., Яр)), ставків (17;

8,44 %: *Акація* (Трш., Хм), *Заправка* (Бгд., Др), *Цегельня* (Слб., Яр), криниць (16; 9,3 %: *Безодня* (Мтк., Лт), *Вовк* (Рдн., Лт), *Журавель* (Нст, Дн)), струмків (3; 3,13 %: *Тумбочка* (Крч., Др), *Хутір* (Крч., Др), *Цегельня* (Крч., Др)), боліт (2; 2,08 %: *Болото* (В. Крж., Дн), *Болото* (Лпк., Хм)); крім того, по одній назві (1,04 %) водоспаду: *Буркун* (Лсц., Дн) та озера: *Озеро* (Хмл., Хм).

Наявність чималої кількості відапелятивних похідних детермінована, на думку Д. Г. Бучка, передусім дуже давнім та добре збереженим топонімним фондом, значною пересіченістю території певної місцевості [19, с. 260]. Це сприяло певною мірою розвою диференційної системи номенклатурних термінів, які яскраво віддзеркалюють характерні риси обстежуваного краю [89, с. 166].

Трансонімізація – це процес переходу оніма одного розряду в інший. Таких пропріативів зафіксовано 73 (10,44 %: *Балкани* (Пкт., Вн), *Кавказ* (Ясн., Яр), *Кемпа* (Слб-Охр., Вн), зокрема:

64 мікрохороніми (87,67 %: *Кавказ* (Стр., Ст), *Сахалін* (Млн., Хм), *Сіваши* (Влс., Др)), зокрема 34 ойкохороніми (53,13%: *Варшава* (Охр., Вн), *Волощина* (Нтч., Вн), *Шевченко* (Гнв., Дн)): 17 кварталонімів (50 %: *Голівуд* (Хмл., Хм), *Камчатка* (Ясн., Вн), *Люботин* (Ант., Хм)), 13 годонімів (38,24%: *Лисогірка* (Блм., Яр), *Сахалін* (Млш., Ст), *Турція* (Мрт., Ст)); 4 базароніми (11,76 %: «*Ізида*» (Хмл., Хм), «*Пако*» (Хмл., Хм), «*Сардонікс*» (Хмл., Хм)); 18 віонімів (28,13 %: «*Арарат*» (Хмл., Хм), «*Ветлікарня*» (Хмл., Хм), «*Дана*» (Хмл., Хм)), причому це лише назви зупинок транспортних засобів; 6 територіонімів (9,38 %), серед яких один інсулонім (16,67 %: *Кемпа* (Гбч., Ст)) і 5 лепораріонімів (83,33 %: «*Венеція*» (Мрл., Ст), «*Осташки*» (Ост., Хм), «*Северин*» (Свр., Ст)); 6 агроонімів (9,38 %: *Абісінія* (Млш., Хм), *КВД* (Гнт., Хм), *Філітиха* (Рдв., Др));

6 мікрооронімів (8,22 %): найменування 4 урочищ (66,67 %: *Вушиця* (Знк., Вн), *Любомирка* (Трб., Лт), *Саратів* (Знк., Вн)) і 2 підвищень (33,33 %: *Карпати* (Мдн-Внк., Вн), *Кемпа* (Слб-Охр., Вн));

3 мікрогідроніми (4,11%): власні назви 2 ставків (66,67 %: *БАМ* (Скл., Яр), *БАМ* (Ясн., Яр)) та 1 струмка (33,33 %: *Верховина* (Знк., Вн)).

Низька продуктивність трансонімізованих назв зумовлена тим, що транстопонімні похідні не дають достовірної інформації про іменований об'єкт.

Плюральні номінації утворюються шляхом онімізації твірних лексем у формі називного відмінка множини. На думку О. В. Суперанської, плюральність в ономастичній лексиці необхідно розглядати як словотвірну категорію з огляду на її особливі топоформанти [185, с. 114]. Н. В. Подольська також трактує множинність як самостійну словотвірну модель [138, с. 8]. Д. Г. Бучко зазначає, що (мікро)топоніми у формі множини – це результат доойконімного рівня деривації: апелятив у граматичній формі називного відмінка множини, що переходить у розряд (мікро)топонімів [18, с. 18].

У складі плюральних мікротопонімів реєструємо 311 мікрохоронімів (64,26 %: *Двірки* (Трс., Яр), *Дражпаки* (Клп., Др), *Гребельки* (Рдв., Хм)), 121 мікрооронім (25 %: *Березінки* (Зрн., Вн), *Могилки* (Мцв., Дн), *Короташі* (Ггл., Вн)) та 52 мікрогідроніми (10,74 %: *Берести* (В. Олк., Вн.), *Лози* (Арк., Хм), *Рудки* (Крн, Дн)). Із-поміж плюральних мікрохоронімів продуктивні назви полів (110; 35,37 %: *Балки* (Плп-Олк., Вн), *Гречківки* (Злс., Дн), *Звірки* (Бгд., Др)), частин населених пунктів (69; 22,19 %: *Жили* (Адм., Вн), *Доміки* (Гвр., Хм), *Ями* (Мрз., Дн)), вулиць (68; 21,86 %: *Бараши* (Трш., Хм), *Бойки* (Слб-Охр., Вн), *Горби* (Слб-Охр., Вн), лісів (53; 17,04 %: *Берізки* (Прг., Хм), *Пеньки* (Явт., Др), *Переліски* (Влс., Др)), значно менше назв пасовищ (3; 0,96 %: *Дани* (Псч., Яр), *Долини* (Врб-Мр., Яр), *Кремініці* (Брн., Яр)), садів (3; 0,96 %: *Сливки* (Стф., Хм), *Щепи* (Арк., Хм), *Щети* (Трш., Хм)), доріг (2; 0,64 %: *Балкани* (Арк., Хм), *Бурти* (Слб., Яр)), стежок (2; 0,64 %: *Ставочки* (Шпч., Др), *Черешні* (Шпч., Др)) і зупинок (1; 0,32 %: «*Кринички*» (Шрв., Яр)); серед мікрооронімів – найменування урочищ (71; 58,68 %: *Вапнярки* (Фщв., Вн), *Могилки* (Мцв., Дн), *Чагарники* (Слб., Яр)), долин (25; 20,66 %: *Балкани* (Пкт., Вн), *Косярки* (Блм., Яр), *Кринички* (Івн., Дн)), підвищень (18;

14,88 %: *Горби* (Бжк., Др), *Курники* (Плп-Олк., Вн), *Шведи* (Грд., Др)), берегів (6; 4,95 %: *Берести* (Шпч., Хм), *Десятини* (Стц., Ст), *Лози* (Арк., Хм).), гребель (1; 0,83 %: *Гребельки* (Шпч., Хм)); із-поміж мікрогідронімів – номінації ставків (16; 30,77 %: *Осередки* (Бгд., Др), *Ставки* (Гвр., Вн), *Ядзвени* (Злз., Дн)), боліт (15; 28,85 %: *Баюри* (Плп-Олк, Вн), *Поплави* (Лсг., Лт), *Рудки* (Крн, Дн)), джерел (9; 17,31 %: *Бебехи* (Птр., Вн), *Ковбаси* (Крч., Др), *Кринички* (Шрв., Яр), річок (7; 13,46 %: *Ставки* (Мрз., Дн), *Хлопи* (Жнш., Вн), *Чорнушки* (Птр., Вн)), криниць (4; 7,69 %: *Кринички* (Кпч., Др), *Криниці* (М. Мцв., Ст), *Костички* (Врн., Ст) і струмків (1; 1,92 %: *Ковбаси* (Крч., Др)).

Отже, відзначимо високу продуктивність як лексико-семантичного способу словотворення загалом, так і його різновидів зокрема. Мікропоніми, утворені шляхом власне семантизації або плюралізації, часто вказують на мешканців або сутність денотата, синтаксичні конструкції більш повно характеризують об'єкт, як і ті, що виникли шляхом стягнення, де спрацював закон економії мовних зусиль.

2.3.2. Морфологічний словотвір

Морфологічний спосіб творення має такі різновиди: афіксальний, безафіксний, складання (часто комбінується з афіксацією, утворюючи комбінований, змішаний, підвид), конверсія [204, с. 377].

У кожній мові історично складається набір топонімотворчих засобів, при цьому деякі з них прагнуть наддіалектного статусу. Водночас окремі адміністративно, діалектно чи культурно-історично розмежовані території, як правило, вирізняються наявністю тих чи інших структурно-словотвірних моделей. Їхня кількість, продуктивність і формування в конкретній місцевості залежить насамперед від часу її заселення. Тому конфронтація набору топоформантів із відповідними словотворчими засобами й способами творення

нових похідних може відбуватися тільки в межах діалекту, притаманного території, на якій власне поширені відповідні деривати [185, с. 171].

Загалом під час дослідження мікротопонімії Центральної Хмельниччини було зафіксовано 2 533 назв, утворених морфологічним способом, що становить 33,72 % від загальної кількості мікротопонімів: *Велитниха* (Брн., Яр), *Поштове* (Пшк., Хм), *Рівець* (Нтч., Вн); серед них 1 715 афіксальних дериватів (67,7 %: *Глиниська* (Адм., Вн), *Заставля* (Ччл., Дн), *Підстинка* (Адм., Вн)), 754 конверсиви (29,77 %: *Кругла* (В. Жвн., Дн), *Маленьке* (Злн., Ст), *Пуста* (Нтч., Вн); 52 номінації, утворені шляхом складання (2,05 %: *Крутолучка* (Нтч., Вн), «*Поділля-1*» (Хмл.), «*ПТУ*» (Нвс., Ст)), і 12 усічених структур (0,47 %: *Переліг* (Плп-Олк., Вн), *Писа* (Нфт., Хм), *Цюркач* (Слб., Яр)).

Із-поміж афіксальних різновидів виділяємо суфіксацію (1 590; 92,71 %: *Булаївщина* (Грч., Лт), *Городисько* (Ввк., Др), *Місток* (Врб-Мр., Яр)), конфіксацію (63; 3,67 %: *Загородня* (Кпч., Др), *Підлісся* (Рдв., Хм), *Підмістеччина* (Іллш., Ст), префіксацію (59; 3,44 %: *Забережина* (Кпч., Др), *Заболото* (Кпс., Хм), *Зацерква* (Млн., Хм)) та флексійний спосіб (3; 0,18 %: *Броварки* (Гвр., Хм) – від р. Броварка; *Жабча* (Жбч., Ст) – від населеного пункту Жабче; *Підгірна* (Пдг., Ст) – від назви населеного пункту Підгірне).

Як бачимо, у словотворчому розмежуванні власних та загальних назв у східнослов'янських мовах чільне місце посідають суфікси. Генетично суфікси онімів і апелятивів мають спільне походження, як і власне ці два класи назв, але це суто генетичний, діахронічний погляд. Синхронічно ж ці суфікси вже не мають нічого спільного, крім фонетичної форми, пор. топонімічний іменниковий суфікс **-ів** у назві *Харків* і присвійний прикметниковий суфікс **-ів** у слові *батьків*, досить звичний антропоформант **-ич**, уживаний при утворенні прізвищ і по батькові від деяких імен (*Хомич*, *Савич*), і архаїзований апелятивний суфікс **-ич** (*дідич*). Тому за наявності суфіксів, що творять у сучасних східнослов'янських мовах і загальні, і власні назви, слід без сумнівів говорити про словотворчі омоніми, про суфікси-

омоніми, що розрізняються і функцією, і значенням, і продуктивністю, і нерідко стилістичним забарвленням [59].

За допомогою суфіксів активно творяться всі три класи номінацій:

мікрохороніми (1 066; 67,04 %: *Грабівщина* (Грч., Лт), *Гулянка* (Пшк., Хм), *Корчівка* (Гнт., Хм)), передусім найменування вулиць (295; 27,67%: *Бабичівка* (Клп., Др), *Духновицина* (Лпк., Хм), *Циганівка* (В. Пбн., Дн)), полів (243; 22,8 %: *Вербина* (Рйк., Хм), *Свічок* (Псч., Яр), *Секретарщина* (Рдв., Др)), частин населених пунктів (212; 19,89 %: *Агрішівка* (Ввс., Др), *Брехунівка* (Крж., Вн), *Северинівка* (Трн., Хм)), лісів (179; 16,79 %: *Бурсик* (Знк., Др), *Обозисько* (Скв., Ст), *Стінка* (В. Крж., Дн)), садів (66; 6,19 %: *Журавинці* (Кпч., Др), *Кругляк* (Гнт., Хм), *Кулачківка* (Бхм., Хм)), доріг (37; 2,31 %: *Березинка* (Слб.-Шлх., Др), *Горбкова* (Врх., Ст), *Рутка* (В. Олк., Вн)); значно менше назв зупинок (15; 0,94 %: «*Бібічанка*» (Явт., Др), «*Максимець*» (Врб-Мр., Яр), «*Сиротинко*» (Шрв., Яр)), мостів (6; 0,37 %: *Бірюк* (Лтч., Лт), *Місток* (Брн., Яр), *Місток* (Скл., Яр)), заказників (3; 0,19 %: *Грабарка* (Лтч., Лт), *Соколовицина* (Скл., Яр), *Шпичинецький* (Држ. Др)), кладовищ (3; 0,19 %: *Окописько* (Слб., Яр), *Окописько* (Шрв., Яр), *Платівка* (Шрв., Яр), базарів (2; 0,12 %: «*Берізка*» (Хмл., Хм), «*Оптовик*» (Хмл., Хм)), пасовищ (2; 0,12 %: *Вовківня* (Ярс., Лт), *Пастівник* (Ярс., Лт)), пляжів (2; 0,12 %: *Камінісько* (Лтч., Лт), *Селисько* (Лтч., Лт)) і парків (1; 0,06 %: *Вербковецький* (Врб., Яр));

мікроороніми (296; 18,62 %: *Божниця* (Мкр., Др), *Грушечка* (Злз., Дн), *Макарицина* (Крт., Яр)), такі як найменування урочищ (156; 52,7 %: *Замчище* (Трш., Хм), *Попівщина* (Мдж., Лт), *Ступник* (Мдн-Внк., Вн)), долин (102; 34,46 %: *Вербина* (Смч., Ст), *Скаперівка* (Мдн-Олк., Вн), *Тимчишина* (Глн., Лт)), підвищень (35; 12,82 %: *Городище* (Стф., Хм), *Майданчик* (Кдн., Лт), *Сосонка* (Гбч., Ст)) та берегів (3; 1,01 %: *Алексеєвка* (Пшк., Хм), *Корчунок* (Арк., Хм), *Острівець* (Арк., Хм));

мікрогідроніми (228; 14,34 %: *Грабарка* (Слб.-Шлх., Др), *Маківка* (Вшн., Ст), *Марушка* (Адм., Вн)), серед яких частіше трапляються номінації ставків

(86; 83,72 %: *Бобровка* (В. Пбн., Дн), *Вовчок* (Мнк., Др), *Жорнівка* (Нвс., Др)) і річок (51; 54,55 %: *Бідошина* (Пдс., Хм), *Гарашівка* (Ввс., Др), *Ставицько* (Крч., Др)), менше – струмків (13; 5,7 %): *Василівка* (Крч., Др), *Гончариха* (Шпч., Др), *Обручівка* (Крч., Др)), джерел (12; 5,26 %: *Воронячка* (Ччл., Дн), *Грибок* (Мнк., Дн), *Рудявина* (Врх., Ст)), боліт (5; 2,19 %: *Мокрівець* (Блн., Дн), *Мочарисько* (Чнк., Дн), *Рудька* (Шпч., Хм)) та озер (3; 1,32 %: *Бужок* (Ярс., Хм), *Озерце* (Хмл., Хм), *Рудка* (Рдк., Дн)).

Високу продуктивність при творенні власних назв дрібних географічних об'єктів регіону мають суфікси:

-іvk-а (291; 18,3 %); **-овк-а** (19; 1,2 %): *Байдусівка* (Скл., Дн), *Личаківка* (Пдл. Мкр., Дн), *Риновка* (Арк., Хм). Л. Л. Гумецька зазначає, що попередниками пропріативів на *-іvk-а* були найменування на *-овъ*, *-ова*, *-ово*, але пізніше цей зв'язок стерся, і суфікс почав сприйматися як топонімний формант, «внаслідок чого стало можливим утворення місцевих назв за допомогою суфікса *-овк-а* безпосередньо від назв осіб» [42, с. 45];

-ок (241; 15,16 %); **-ик** (98; 6,16 %); **-к** (18; 1,13 %): *Брамка* (Гнт., Хм), *Довжок* (В. Пбн., Дн), *Капелюшник* (Држ., Др). О. Б. Лужецька стверджує, що словотвір таких найменувань завершився ще на апелятивному етапі. Трансформуючись у пропріальні лексеми, ці первісно демінутивні форми втрачали ознаку здрібнілості [89, с. 164];

-щин-а (191; 12,01 %); **-ин-а** (62; 3,9 %): *Булаївщина* (Грч., Лт), *Волощина* (Охр., Вн), *Куреньківщина* (Пдл., Вн). Спільносхіднослов'янський суфікс **-щин-а** з територіально-просторовим значенням сформувався на базі суфіксів **-ск-** і **-ин-а** [39, с. 37]. Первісно він уживався в мікротопонімах, які називали певну територію – володіння однієї особи чи сім'ї і вказували на власника [140, с. 21];

-иськ-о (161; 10,13 %); **-ищ-е** (75; 4,72 %): *Городисько* (Ввк., Др), *Городище* (Івн., Яр), *Замчисько* (Кдн., Лт). На території Центральної Хмельниччини суфікс **-иськ-** більш продуктивний: *Окописько* (Слб., Яр), *Пасовисько* (Стн., Вн), *Селисько* (Арк., Хм). Серед таких назв фіксуємо й варіативні конструкції, які

зазнали впливу місцевих діалектів або архаїчних форм: *Глиниска* (Злз., Дн), *Печиски* (Хмл., Хм). Мотивувальною базою мікротопонімів на *-иц-е* є насамперед сутнісна номенклатура: *Городище* (Мхл., Дн), *Замчище* (Гтн., Др), *Селище* (Лтч., Лт). Пропріальні одиниці на *-иськ-о*, *-иц-е* характеризуються відчутним емоційним забарвленням (переважно з негативною конотацією);

-ець (159; 10 %); **-ичк-а / -ечк-а** (43; 2,7 %); **-очк-о** (6; 0,38 %): *Блуслинець* (Мнс., Яр), *Жилочка* (Трш., Хм), *Містечко* (Држ., Др). Передусім такі деривати утворюються від апелювальної лексики й мають сутнісне походження або є асоціативними, із яскраво вираженим зменшувально-пестливим забарвленням. Варто згадати про невелику кількість мікротопонімів, утворених за допомогою суфікса *-очк-*, у яких яскраво виражені ознаки застарілої лексики: *Гридочка* (Бйв, Яр), *Дівочка* (Свч., Лт));

-(ов)о (64; 4,03 %); **-(ин)о** (8; 0,5%); **-(ев)о** (2; 0,13 %): *Березино* (Мнк., Др), *Зілярово* (Рдв., Др), *Волоконцево* (Лсг., Лт). Формант **-о-** в аналізованих назвах є складником поширеного в багатьох слов'янських мовах суфікса **-овъ*, що вказує на належність певного об'єкта кому-небудь [249, с. 81], проте зафіксовані назви мають як посесивне забарвлення: *Голенищево* (Глн., Лт), *Миколайово* (Схн., Лт), *Семеново* (Ввк., Др), так і асоціативне чи квалітативне: *Березово* (Бгд., Др), *Мальовано* (Ввк., Др);

-івц-і (38; 2,39 %); **-инц-і** (2; 0,12 %): *Вихватинці* (Мск., Яр), *Гусаківці* (Двд., Хм), *Журавлинці* (Кпч., Др). Більш часто такі форманти використовуються для творення ойконімів, що підтверджують дослідження Д. Г. Бучка [17; 18], Л. Л. Дикої [48–50], Н. М. Торчинської [198], М. М. Торчинського [200; 204], які описували подільський топонімічний ареал. Серед мікротопонімів ця морфема трапляється рідко, переважно для позначення вулиць або частин поселення. Вони із суфіксами *-иц-* / *-івц-* мають асоціативний характер, можуть бути мотивовані зоолексемами: *Жабинці* (Крт, Яр), *Раківці* (Глв., Хм), досить рідко фіксуємо відантропонімні номінації з патронімічними мотиваційними зв'язками: *Дашківці* (Кпч., Др));

-иц-я (34; 2,14 %): *Божниця* (Мкр., Др), *Вапниця* (Вхр., Дн), *Стариця* (Пкт., Вн). Це спільнослов'янським гідронімний формант, який із часом міг утворювати первинні назви об'єктів – як пов'язаних, так і не пов'язаних із водою [15, с. 163], що й простежуємо в назвотворенні регіону. Іноді суфікс трапляється в застарілих лексемах: *Стадниця* (Врб., Лт);

-их-а (27; 1,7 %): *Карпиха* (Пдл., Вн), *Малашиха* (Грг., Ст), *Філіпиха* (Рдв., Др). М. В. Бірила та В. П. Лемтюгова зауважують, що суфікс *-их-а* – одна з ознак онімів у східних та західних слов'ян [14, с. 50]. В антропоніміці цей афікс утворює андроніми – найменування жінки за іменем чоловіка. У (мікро)топоніміці, вочевидь, такі пропріативи виражають посесивність, структурно ці оніми мотивовані антропонімом, семантично – словосполученням [105, с. 159];

-ани (12; 0,75 %): *Балкани* (Пкт., Вн), *Гамани* (Ясн., Вн), *Гречани* (Хмл., Хм); **-яни** (15; 0,94 %): *Горбеляни* (Кпч., Др), *Глиняни* (Лжк., Дн), *Дереняни* (Скл., Дн). Такі номінації переважно пов'язані з катойконімами;

-і-я (10; 0,63 %): *Кадрелія* (Псч., Яр), *Капелія* (Врб., Яр), *Міленія* (Нст., Дн). Старослов'янський суфікс **-ія** протягом давньоруського періоду був досить поширеним явищем, проте в топонімії не відзначався продуктивністю. За даними «Інверсійного словника ойконімів України», в Україні існує 38 назв на **-ія** та 7 назв – на **-ія** [159, с. 167];

-як (10; 0,63 %): *Березняк* (Шпч., Хм), *Сосняк* (Шпч., Др), *Кругляк* (Гнт., Хм). Мікротопоніми такого типу здебільшого є відфлоролексемними похідними з асоціативними або квалітативними відношеннями;

-анк-а (8; 0,5 %); **-янк-а** (6; 0,38 %): *Водянка* (Бхм., Хм), *Собачанка* (Кзч., Лт), *Сорочанка* (М.-Олк., Вн). Номінації переважно мотивуються апелятивами й мають асоціативний характер.

Фіксуємо також незначну кількість топоформантів із низькою продуктивністю: **-яв-а** (4; 0,25%); **-явк-а** (2; 0,12 %): *Білявка* (В. Жвн., Дн),

Малява (Злз., Дн), *Порохнява* (Дбр., Хм); - **івн-а(я)** (2; 0,12 %): *Вовківня* (Ярс., Лт), *Козівна* (Ввс., Др).

Безперечно, домінантна частина мікротопонімів утворилася за допомогою суфіксів, засвідчених нині серед загальних назв, і лише епізодично трапляються форманти, що зазнали впливу місцевих діалектів або архаїчних форм.

Префіксальних дериватів зареєстровано 59 (3,44 %: *Загорода* (Стн., Вн), *Задвір* (Ств., Лт), *Зацєрква* (Прг., Хм). Серед них – найбільше мікрохоронімів (48; 81,36 %: *Зарічка* (Ясн., Вн), *Зашура* (Врх., Ст), *Підстінка* (Адм., Вн)), передусім кварталонімів (21; 43,75 %: *Задвір* (Ств., Лт), *Загребля* (Ялн., Лт), *Замлин* (Ршт., Ст)), годонімів (19; 39,58 %: *Завода* (Ірш., Ст), *Зарічка* (Глн., Хм), *Зацєрква* (Прг., Хм)) і агроонімів (7; 14,58 %: *Забєрезина* (Кпч., Др), *Підгай* (Ссн., Яр), *Підкалінівка* (Чрп., Хм)), і лише 1 (2,08 %) дримонім: *Праліс* (Млш., Хм); також трапляються мікрогідроніми (7; 11,86 %), зокрема назви ставків (5; 71,43 %: *Замлин* (Ршт., Ст), *Зарів* (Нтч., Вн), *Позагорою* (Кпч., Др)), і по одній номінації болота (14,28 %: *Зарої* (Мнк., Др)) та річки (14,28 %: *Запольова* (Врн., Ст)), і мікроороніми (4; 6,45 %), такі як назви долин (2; 50 %: *Загора* (В. Олк., Вн), *Заєремшиина* (Злн., Ст)), урочищ (1; 25 %: *Загора* (Знк., Вн)) та підвищень (1; 25 %: *Прискалка* (Крв., Дн)).

Як бачимо, серед мікротопонімів Центральної Хмельниччини кількісно вирізняється поєднання префікса з лексемою у називному відмінку (56; 94,92 %: *Забєрезина* (Кпч., Др), *Застав* (Пшк., Ст), *Підгора* (Трс., Яр)), і лише три номінації – у непрямих відмінках (5,08 %: *Заводом* (М. Мцв., Ст), *Позаводу* (Стр., Яр), *Позагорою* (Кпч., Др)).

Аналогічно домінує модель, утворена шляхом синкретизації складних синтаксичних структур «**прийменник + іменник**» (57; 96,61 %: *Забєрезина* (Кпч., Др), *Загора* (Знк., Вн), *Прискалка* (Крв., Дн)), тоді як конструкція «**прийменник + прикметник**» фіксується лише двічі (3,39 %: *Запольовий* (Псч., Яр), *Підкам'янецька* (Хмл., Хм)).

Використано префікси *за-* (37; 62,71 %: *Заберезина* (Кпч., Др), *Завода* (Ясн., Вн), *Задвір* (Ств., Лт)), *під-* (18; 30,51 %: *Підгора* (Трс., Яр), *Підліс* (Ясн., Вн), *Підкам'янецька* (Хмл., Хм)), *поза-* (2; 3,39 %: *Позаводу* (Стр., Яр), *Позагорою* (Кпч., Др)), *до-* (1; 1,7 %: *Долюбин* (Стн., Вн)) і *при-* (1; 1,7 %: *Прискалка* (Крв., Дн)).

Конфіксальним способом утворилося 63 номінації (3,67 %: *Завалля* (Држ., Др), *Загребелля* (Блм., Яр), *Піддубинка* (Клс., Вн)). Варто зазначити, що до 60 років ХХ ст. такі формації дериватологи кваліфікували як префіксально-суфіксальний спосіб словотворення. Вперше на це звернув увагу В. М. Марков, який наполіг на вживанні терміна «конфікс», зауваживши, що він «сприятиме подоланню термінологічної плутанини, яка неминуча при розгляді так званих префіксально-суфіксальних утворень. Він важливий як засіб принципового розрізнення морфем при вивченні становлення словотвірних моделей та є зручним при виявленні реальної співвіднесеності між словами» [97, с 106–109]. За словами сучасних лінгвістів, конфіксальний словотвір має значний вплив на становлення усієї дериваційної системи іменників в україністиці [13, с. 4], однак у пропріальних джерелах він малопоширений.

Найбільше конфіксальних дериватів трапляється серед мікрохоронімів (53; 84,13 %: *Загребелля* (Блм., Яр), *Замляня* (Ств., Лт), *Підліщина* (Арк., Хм)), зокрема найменувань вулиць (45; 84,91 %: *Загородня* (Кпч., Др), *Залісся* (Скв., Ст), *Зарічна* (Днв, Дн)), кварталів (5; 9,43 %: *Завалля* (Држ., Др), *Залетичівка* (Лтч., Лт), *Заставля* (Глз., Дн)), полів (2; 3,77 %: *Запільне* (Ант., Лт), *Заруддя* (Рдв., Др)) і заказників (1; 1,89 %: «*Піддубне*» (Внк., Вн)); рідше – мікрооронімів (6; 9,52 %), таких як назви урочищ (*Заруддя* (Рдв., Др), *Підмістеччина* (Іллш., Ст), *Підстинка* (Адм., Вн)), та мікрогідронімів (4; 6,34 %), зокрема номінацій ставків (3; 75 %: *Загребельський* (Влд., Яр), *Заруддя* (Рдв., Др), *Підберезене* (Ссн., Яр)) та джерел (1; 25 %: *Затепличчина* (Брн., Яр)).

Окремі конфіксальні моделі відносно продуктивні, як-от конструкції на:
за-... -j-я (24; 38,1 %: *Завалля* (Пдл., Вн), *Заруддя* (Рдв., Др), *Заставля* (Чл., Дн));

за-...-н-а(я) (14; 22,22 %: *Загородня* (Влс., Лт), *Загірна* (Крт., Яр), *Зарічна* (Влс., Лт));

за-... -іvk-а / -іvk-а (8; 12,7 %: *Заводаївка* (Ств., Дн), *Замленівка* (Глз., Дн), *Залетичівка* (Лтч., Лт));

під-...-н-а (6; 9,52 %: *Підвальна* (Гвр., Хм), *Підлісна* (Грв., Др), *Підлісна* (Глс., Лт));

під-...-ин-а(е) (4; 6,34 %: *Підвільшина* (Ржчн., Хм), *Підліщина* (Арк., Хм), *Підмістеччина* (Іллш., Ст));

однак більшість із них трапляється епізодично:

на-...-н-а(е) (2; 3,17 %: *Нагірна* (Хмл.), *Напільне* (Крч., Др));

за-...ськ-ий (1; 1,59%: *Загребельський* (Влд., Яр));

за-...-ин- (а) (1, 1,59 %: *Затепличчина* (Брн., Яр);

пере...к-а (1; 1,59 %: *Перевалка* (Држ., Др));

пере...н-а (1; 1,59%: *Перевальна* (Хмл., Хм));

під...j-я (1; 1,59 %: *Підлісся* (Рдв., Хм)).

Натомість конверсія є одним із продуктивних різновидів морфологічного словотворення (754; 29,73 %: *Житня* (Хмл., Хм), *Лукава* (Мзн., Др), *Пуста* (Нчт, Вн)). Сутність її полягає в тому, що нове слово утворюється без зміни основної форми і без застосування словотвірних засобів (одиниць). Термін «конверсія» (conversion) вжив відомий дослідник англійської мови Д. Лі у книзі «Функціональна зміна давньоанглійської мови» [257, с. 4], хоча інші мовознавці пропонували термінопозначення «функціональна зміна», «нульова деривація», «кореневе творення» тощо [153, с. 287].

Серед мікрохоронімів зафіксовано 596 конверсивів (79,05 %: *Зоряна* (Хмл., Хм), *Калинове* (Злн., Ст), *Мокре* (Шпч., Др)), і це 438 ойкохоронімів (73,49 %: *Макове* (В. Мцв., Ст), *Маленьке* (Злн., Ст), *Старий* (Рдв., Хм)),

серед яких 353 найменування вулиць (59,23 %: *Біла* (Ясн., Вн), *Верхня* (Днв., Дн), *Радісна* (Држ., Др)) і 85 власних назв кутків (40,77 %: *Висока* (Крж., Вн), *Глибока* (Рдн., Лт), *Дубове* (Хмл., Хм); 77 екстраойкохоронімів (10,21 %: *Гнила* (Трш., Хм), *Довгий* (Зрн., Вн), *Ялова* (Пчс., Хм)), зокрема 76 номінацій полів (98,7 %: *Висока* (Врб., Яр), *Глибоке* (Схн., Лт), *Кругле* (Вхр., Дн)) та одна назва пасовища (1,3 %: *Гнила* (Трш., Хм)); 81 територіонім (13,59 %: *Дубова* (Ггл., Вн), *Старий* (Рдв., Хм), *Сухий* (Мтк., Лт)), зокрема 63 назви лісових ділянок (74,12 %: *Земське* (Врб., Лт), *Мотрицьке* (Н. Нтч., Вн), *Солодка* (Трш., Хм)) і 18 найменувань садів (25,88 %: *Дубова* (Ггл., Вн), *Колгоспний* (Гвр., Вн), *Молодий* (Бжк., Др)).

Інші класи субстантивованих мікротопонімів менш поширені: серед 114 мікрогідронімів (15,12 %: *Зелене* (Нст., Дн), *Новий* (Мрт., Ст), *Плоска* (Чбн., Хм)) трапляються найменування річок (39; 34,21 %: *Новенька* (Н. Нтч., Вн), *Коняче* (Држ., Др), *Красна* (Влс., Лт)), ставків (33; 28,95 %: *Довгий* (Зрн., Вн), *Мочарський* (Зрн., Вн), *Харишине* (Грч., Лт)), криниць (28; 24,56 %: *Вдовине* (Злн., Ст), *Срібна* (Нвк., Лт), *Чорна* (Зрн., Вн)), боліт (6; 5,26 %: *Адамівський* (Слб., Др), *Вовчанське* (Ввк., Др), *Пуста* (Нчт, Вн)), джерел (5; 4,39 %: *Грицькове* (Глв., Хм), *Гупалчине* (Двд., Хм), *Жарківська* (Ант., Хм)) та струмків (3; 2,63 %: *Бісове* (Крч., Др), *Середня* (Крч., Др), *Сікеринське* (Крч., Др)), а із-поміж 44 мікроороніми (5,34 %: *Гнила* (Жлн., Яр), *Малий* (Зрн., Вн), *Середня* (Млш., Хм)) – 32 власні назви ярів (72,73 %: *Глибока* (Мдн-Олк., Вн), *Злодійська* (Врх., Ст), *Червоне* (Крч., Др)) і 12 найменувань урочищ (27,27 %: *Вовкове* (Ввк., Др), *Грабнякове* (Ггл., Вн), *Потаїне* (Арк., Хм)).

За словами Ю. О. Карпенка, чим краще збережене етимологічне значення топоніма, тим більше він ототожнюється із прикметниками, а чим глибша простежується його деетимологізація, тим більше він уподібнюється до іменників [57, с. 17]. Використання прикметникової, а не іменникової форми, а також категорії середнього роду, а не чоловічого чи жіночого

пояснюється «як традиціями мови, так і специфікою місцевої топонімічної системи» [185, с. 102].

При розгляді сучасних словотвірних моделей топонімів на особливу увагу заслуговують назви-композиції. На думку науковців, якщо кваліфікувати елементи таких утворень як значущі, то їхнє значеннєве навантаження цілком очевидне [89, с. 180].

Кількість мікротопонімів, утворених способом складання, не збігається з градацією складних номінацій власних назв дрібних географічних об'єктів.

Усього зафіксовано 52 такі найменування (2,05 %: *Крутолучка* (Нтч., Вн), *Новоставці* (Мдж., Лт), *П'ятихатки* (В. Олк., Вн)), 41 із яких утворено шляхом основокладання (78,85 %: *Жабокряківка* (Мтк., Лт), *Новопетрашівка* (Птр., Вн), *Чорноконів* (Крч., Др)), 9 – словоскладання (17,31 %: *Сам-вода* (Глн., Лт), *Південно-Західний* (Хмл., Хм), «*Поділля-1*» (Хмл., Хм)) та 2 – зрощення (3,84 %: *Гуляйбида* (Рйк., Хм), *Перникоза* (Бхм., Хм)).

Більшість власних назв, утворених шляхом основокладання, фіксуємо серед мікроойкохоронімів – 29 (70,73 %: *Новожовтнева* (Днв., Дн), *Сінокоси* (Мрз., Дн), *Стародубова* (Хмл., Хм)), серед них – 23 (79,31 %) ойкохороніми, що представлені номінаціями вулиць (13; 56,52 %: *Новожовтнева* (Днв., Дн), *Новосільська* (Днв., Дн), *Старосадова* (Хмл., Хм)) та частин населених пунктів (10; 43,48 %: *Дивокрай* (Хмл., Хм), *Добролюбівка* (Пкт., Вн), *П'ятихатки* (Злн., Ст)). Крім того, виокремлюємо шість (20,67 %) екстраойкохоронімів, зокрема п'ять назв полів (1,49 %: *Гнилобоки* (Клн., Др), *Сінопункт* (Држ., Др), *Сортодільниці* (Глв., Лт)) та одна назва кладовища (25 %: *Салотопка* (Држ., Др)). Також зареєстровано вісім мікрогідронімів (15,38 %), а саме назви чотирьох річок (50 %: *Гниловодка* (Мхл., Дн), *Двоятинка* (Лсг., Дн), *Чорновідка* (Ясн., Яр)), двох ставків (25 %: *Новостав* (Нст., Дн), *Чорностав* (Ясн., Яр)), по одній (12,5 %) – болота: *Вовкотруби* (Мдн-Врб., Лт) та озера: *Новоставці* (Мдж., Лт). Серед

чотирьох мікрооронімів (1,13 %) зафіксовано дві (50 %) назви урочищ: *Крутолучка* (Нтч., Вн), *Чорторийка* (Лсг., Лт) і по одній (25 %) – долини: *Сіножата* (Гвр., Хм) та підвищення: *Лисогірка* (Блм., Яр).

Всі номінації, утворені шляхом словоскладання, фіксуються серед мікрохоронімів (9; 0,35 %), і це базароніми (3; 33,34 %: «*Бартер-Сервіс*» (Хмл., Хм), «*Поділля-1*» (Хмл., Хм), «*Поділля-2*» (Хмл., Хм)), агрооніми (2; 22,22%: *Курник-Хутір* (Гнт., Хм), *Поле-2* (Гбч., Ст)), годоніми (2; 22,22 %: *Квітнева-2* (В. Олк., Вн), *Садова-1* (Скл., Яр), кварталонім (1; 11,11 %: *Південно-Західний* (Хмл.)) та дромонім (1; 11,11 %: *Проскурів-Бар* (Ввк., Др)).

Усічення як вид морфологічної деривації використовується рідко: всі назви утворені шляхом відкидання кінцевих частин твірної лексеми, тобто це апокопи.

Кількість усічених конструкцій – 12 (0,47 %), зокрема п'ять мікрохоронімів (41,67 %), серед яких – три дримоніми (60 %: *Запуст* (Стн., Вн), *Обруш* (Скв., Ст), *Пересмич* (Пкт., Вн)), один годонім (20 %: *Випас* (Ржчн., Хм)) та один кварталонім (20 %: *Висіл* (Внк., Ст)); крім того, чотири мікрогідроніми (33,33 %), і це по одній назві болота: *Переліг* (Плп-Олк, Вн), водоспаду: *Закіт* (Лтч., Лт), річки: *Писа* (Нфт., Хм) та ставка: *Причеп* (Ввс., Др), та три мікроороніми (25 %: *Гать* (Гтн., Др), *Гать* (Шпч., Хм), *Загородь* (Чрп., Хм)).

Загалом можна стверджувати, що морфологічний спосіб словотворення є продуктивним, особливо його афіксальний різновид та конверсія.

Незначна кількість мікротопонімів має нез'ясовану словотвірну структуру (4; 0,06 %: агроонім і путеонім *Волікдерня* (Знк., Вн), кварталонім *Дижма* (Злс., Дн), трактонім *Туляпа* (Стр., Ст). Такі найменування, на нашу думку, є давніми лексичними утвореннями із ситуативною мотивацією.

Завдяки аналізу мікротопонімії Центральної Хмельниччини з погляду деривації можемо як вказати на превалювання лексико-семантичного

(66,22 %) способу словотворення над морфологічним (33,72 %), так і відзначити наявність незначної кількості власних назв із невстановленою етимологією (0,06 %).

Порівняння з іншими районами переважно підтверджує наші висновки. О. І. Михальчук, характеризуючи словотвір мікротопонімії Підгір'я, зазначила: «Найпродуктивніший спосіб творення назв дрібних географічних об'єктів – лексико-семантичний (насамперед онімізація апелятивів з похідними основами. Багато є суфіксальних дериватів (здебільшого з топоформантами *-івк(а)*, *-к(а)*, *-их(а)*, *-щин(а)*). Велика кількість одиниць виникла внаслідок «спрощення» складених найменувань (опущення одного з його компонентів). До них належать мікротопоніми, утворені шляхом субстантивації атрибутивного компонента, а також лексикалізації прийменникових конструкцій. Композити трапляються рідко» [104, с. 16–17].

Р. О. Ляшенко в мікротопонімії Кіровограда відзначає домінування морфолого-синтаксичного (27,7 %) та морфологічного (16,1 %) способів словотворення над лексико-семантичним (7,0 %) і лексико-синтаксичним (1,1 %) [93, с 14], а В. В. Кихтюк, описуючи топонімію Волині, зауважує: «Серед способів творення волинських топонімів найперше слід назвати нульову афіксацію або без спеціальних ономастичних формантів – онімізацію апелятива, чи топонімічну конверсію (17 %). Найбільш продуктивним способом утворення назв міст і сіл Волинської області є суфіксальний (63,5 %), префіксальний (8,2 %), двочленні топоніми, одним із яких виступає означення (7,8 %), складання основ (3,5 %)» [64, с. 16].

О. І. Проць під час дослідження мікротопонімії півночі Львівської області встановила, що найпродуктивніший спосіб творення назв дрібних географічних об'єктів – лексико-семантичний (насамперед онімізація апелятивів із похідними основами) [149, с. 16].

Характеризуючи мікротопонімію Північної Хмельниччини, І. Я. Ординська зазначає, що лексико-семантичний (59,47 %) спосіб

словотворення домінує над морфологічним (40,15 %), а у 0,38 % мікротопонімів невідомий спосіб деривації [122, с. 188].

Загалом отримані нами дані не виходять за межі дериваційної організації мікротопонімів, а окремі незначні відхилення ще раз підкреслюють індивідуальність кожного регіону завдяки дії різнопланових факторів – як власне мовних, так і екстралінгвальних.

Висновки до розділу 2

1. У процесі вивчення мікротопонімії Центральної Хмельниччини зафіксовано 7 512 пропріальних одиниць, зокрема у Хмельницькому районі – 1 956 (26,04 %), Віньковецькому – 1 435 (19,1 %), Старокостянтинівському – 1 038 (13,82 %), Ярмолинецькому – 820 (10,91 %), Деражнянському – 783 (10,42 %), Дунаєвецькому – 759 (10,1 %), Летичівському – 721 (9,61 %).

2. За денотатно-номінативними ознаками це такі класи власних назв:

а) мікрогідроніми (961; 12,79 %): номінації ставків (359; 37,36 %); криниць (259; 26,95 %), річок (154; 16,02 %), джерел (100; 10,41 %), боліт (44; 4,58 %), струмків (30; 3,12 %), озер (12; 1,25 %) і водоспадів (3; 0,31 %);

б) мікрохороніми (5 402; 71,91 %), розмежовані на:

ойкохороніми (3 175; 58,77 %): найменування вулиць (2 537; 46,96 %), частин населених пунктів (608; 11,26 %), базарів (21; 0,39 %) і площ (9; 0,17%);

екстраойкохороніми (967; 17,9 %): власні назви полів (886; 16,4 %), кладовищ (62; 1,15 %), пасовищ (19; 0,35 %);

територіоніми (877; 16,24 %), такі як сільвоніми (870; 16,11 %): номінації лісів (535; 9,9 %), садів (223; 4,13 %), заказників (57; 1,1 %), парків (55; 1,02 %), та гідротериторіоніми (7; 0,13 %): найменування пляжів (4; 0,07 %) і островів (3; 0,06 %);

віоніми (383; 7,1 %): власні назви доріг (167; 3,1 %), зупинок транспортних засобів (132; 2,44 %), стежок (47; 0,87 %), залізничних переїздів (20; 0,37 %) і мостів (17; 0,31 %);

в) мікроороніми (1 149; 15,3%): найменування урочищ (504; 43,86 %), ярів (441; 38,4 %), горбків (172; 14,97 %), берегів (22; 1,9 %), гребель і дамб (8; 0,7 %), печер (2; 0,17 %).

3. Структурна градація мікротопонімів передбачає виокремлення простих (4 878; 64,94%), складних (102; 1,35 %) і складених (2 532; 33,71 %) номінацій; таке розмежування суттєво впливає на словотвірні, семантичні та мотиваційні атрибути аналізованих пропріальних одиниць.

Прості найменування здебільшого є іменниками (2 947; 63 %), частіше вжитими в родовому відмінку однини (1 129; 38,31 %), рідше – у називному (645; 21,89 %); плюральних номінативних конструкцій зареєстровано 1 173 (39,8 %), а генітивних – 689 (14,73 %). У складі відприкметникових назв (1 731; 37 %) трапляються відносні (941; 20,11 %), якісні (642; 13,72 %) і присвійні (148; 3,16 %) ад'єктиви, причому переважають форми жіночого роду (832; 48,06 %).

Серед складених власних назв двокомпонентні (2 303; 93,58 %) домінують над багатоконпонентними (158; 6,42 %). Найбільш продуктивною моделлю двокомпонентних мікротопонімів є конструкція «прикметник + іменник» (1 278; 75,03 %), а багатоконпонентних – «прийменник + прикметник + іменник» (51; 2,07 %). Зазначимо, що типова для українського мікротопонімікону модель-словосполука «прийменник + іменник» у Центральній Хмельниччині зареєстрована лише 473 рази (20,54 %).

Складні найменування – це композити (51; 50 %), аббревіатури (39; 38,24 %), юстапозити (10; 9,8 %) і зрощення (2; 1,96 %).

4. Лексико-семантичним способом утворено 4 975 мікротопонімів (66,22 %), а морфологічним – 2 533 (33,72 %); спосіб творення 4 номінацій (0,06 %) не встановлено.

Усі чотири різновиди семантичних дериватів відносно продуктивні: синтаксичний (2 510; 50,45 %), стягнення (1 282; 25,77 %), власне семантизація (699; 14,05 %) і плуралізація (484; 9,73 %).

Натомість серед морфологічних утворень переважають афіксальні (1 715; 67,7 %) і конверсивні (754; 29,73 %) структури, а складання (52; 2,05 %) та усічення (12; 0,52 %) трапляються рідко.

Базові положення розділу висвітлені в одноосібних публікаціях автора [232; 239; 245].

РОЗДІЛ 3. СЕМАНТИКО-МОТИВАЦІЙНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЛАСНИХ НАЗВ ДРІБНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ

3.1 Систематизація найменувань за семантикою твірної основи

Семантика твірних основ мікротопонімів є одним із визначальних критеріїв дослідження власних назв. Лексико-семантична класифікація – це наслідок етимологічного аналізу матеріалу, що впливає з його особливостей. Однак покладений здавна в основу наукових класифікацій принцип поділу на дві основні групи: а) назви, утворені від загальної лексики; б) назви, утворені від власних назв, що, по суті, набув статусу традиційного, починаючи з перших наукових лінгвістичних робіт у галузі ономастики О. М. Селіщева, В. Ташицького, І. Дуріданова, можна цілком адекватно вважати базою лексико-семантичного аналізу [104, с. 18]. Дослідження семантики мікротопонімів допомагає встановленню кола слів, які використовуються в географічних назвах. Регулярність використання лексем, які належать до певних тематичних груп, дозволяє говорити про закономірності номінації, які діяли в період виникнення географічних назв [34, с. 76]. М. М. Торчинський у монографії «Структура онімного простору української мови» зазначає: «Зважаючи на структуру і зв'язок із твірними словами, пропонується окремо виділяти дві групи простих (однооснунних)

пропріативів: відапелятивні та відонімні, і три групи складних і складених: відапелятивні, відонімні та відапелятивно-відонімні (крім того, в обох групах фіксуються назви невідомого походження)» [204, с. 431]. Більш детальний поділ онімів за семантикою твірної основи можна здійснити лише після виконання ґрунтового аналізу окремих розрядів власних назв [204, с. 434].

3.1.1. Мікротопоніми відапелятивного походження

Відапелятивний онім – це власна назва, утворена від апелятивного слова або словосполучення (субстантива, ад’єктива, дієслова і т. п.) без деривації, з деривацією, шляхом складання і т. д. [184, с. 179].

У процесі дослідження власних назв дрібних географічних об’єктів Центральної Хмельниччини було зафіксовано 4 390 відапелятивних пропріативів (58,44 %: *Гора* (Гвр., Вн), *Коло рівчака* (Охр. Вн), *Ясенок* (Млм., Хм), серед яких 2 895 мікрохоронімів (65,95 %: *Біля дуба* (Адм., Вн), *Виноградники* (Злс., Дн), *Шлях* (Млм., Хм)), 803 мікроороніми (18,29 %: *Безодня* (Мтк., Лт), *Біля буків* (Злз., Дн), *Яр* (Мтк., Лт)) та 692 мікрогідроніми (15,76 %: *Вільхи* (Смчн., Ст), *Голова* (Скл., Дн), *Яр* (Грч., Лт)) (див. Табл. 4, Додаток Б).

Мікрохороніми представлені:

ойкохоронімами (1 454; 50,22 %: *Вишеньки* (Грч., Лт), *Колос* (Днв., Дн), *Хутір* (Внг., Яр)), зокрема назвами вулиць (980; 64,4 %: *Верхня* (Днв., Дн), *Квітнева* (Кдр., Хм), *Червоний провулок* (Днв., Дн)), частин населених пунктів (447; 30,74 %: *Калинівка* (Адм., Вн), *Пляц* (Явт., Др), *П’ята сотня* (Скв., Ст)), базарів (18; 1,24 %: «*Берізка*» (Хмл., Хм), *Новий базар* (Хмл., Хм), «*Оптовик*» (Хмл., Хм) та майданів: (9; 0,62 %: *майдан Незалежності* (Хмл., Хм)), *Привокзальна площа* (Држ., Др), *Привокзальний майдан* (Хмл., Хм);

екстраойкохоронімами (668; 23,07 %: *Баняк* (Крт., Яр), *Голуби* (Нвк., Лт), *Пеньки* (Мрз., Дн)), такими як найменування полів (606; 90,72 %: *Акаційка* (Дмн., Дн), *Копалка* (Кдн., Лт), *Попові городи* (Лсц., Дн)), кладовищ (44; 6,59 %: *Окописько* (Шрв., Яр), *Платівка* (Шрв., Яр), *Старий цвинтар* (Лпк., Хм)), пасовищ (18; 2,69 %: *Вовківня* (Ярс., Лт), *Клітка* (Псч., Яр), *Лагер* (Млм., Хм));

територіонімами (588; 20,31 %: *Акація* (Рдн., Лт), *Звіринець* (Млв., Дн), *Кадуб* (Прс., Яр)), у складі яких розмежовуємо сільвоніми (583; 99,15 %), наприклад, номінації лісів (389; 66,72 %: *Вікнина* (Дшк., Вн), *Окаційовий* (Блм., Яр), *Чорний ліс* (Нст., Дн)), садів (178; 30,53 %: *Вапнярка* (Прс., Яр), *Журавинці* (Кпч., Др), *Колгоспний садок* (Злн., Ст)) або заказників (8; 1,37 %: «*Башта*» (Стн., Лт), «*Липник*» (Држ., Др), «*Чоботарня*» (Лтч., Лт)), та гідротериторіоніми (5; 0,85 %): чотири пляжоніми (80 %: *Камінісько* (Лтч., Лт), *Капуста* (Лтч., Лт), *Качатнік* (Лтч., Лт), *Селисько* (Лтч., Лт)) й один інсулонім (20 %: «*Острів Кохання*» (Хмл., Хм));

віонімами (185; 6,39 %: *Бурти* (Слб., Яр), *Липи* (Млв., Дн), *Шлях* (Ант., Лт)), зокрема власними назвами доріг (119; 64,32 %: *Границя* (Гнв., Дн), *Мурована лінія* (Плп-Олк., Вн), *Рутка* (В. Олк., Вн)), стежок (34; 18,38 %: *Висока* (Стц., Ст), *Паркова* (Ггл., Вн), *Попід річку* (Чрп., Хм)), зупинок (18; 9,73 %: «*Долини*» (Рдк., Хм), «*Перехрестя*» (Слб., Яр), «*Сиротинко*» (Шрв., Яр)), містків (11; 5,95 %: *Бірюк* (Лтч., Лт), *Кладка* (Мдн-Внк., Вн), *Місток* (Брн., Яр)) і 3 переїзди (1,62 %: *Залізничний переїзд* (Хмл., Хм), *Переїзд 1219* (Хмл., Хм), *Старий переїзд* (Хмл., Хм)).

Серед мікрооронімів більш поширені найменування урочищ (412; 51,3 %: *Біля церкви* (Пкт., Вн), *Городисько* (Трн., Дн), *Колиска* (Мдн-Внк., Вн)), долин (260; 32,37 %: *Грушечка* (Злз., Дн), *Довга долина* (Івн., Дн), *Попове* (Крп., Хм)), підвищень (114; 14,2 %: *Базар* (Пнк., Ст), *Земляні вали* (Кдн., Лт), *Стадниця* (Врб., Лт)), берегів (11; 1,4 %: *Ворона* (Шпч., Хм),

Новий потік (В. Олк., Вн.), *Острівець* (Арк., Хм)) і гребель (6; 0,75 %: *Гать* (Гтн., Др), *Гребля* (Држ., Др), *Шлюз* (Држ., Др)).

Із-поміж відапелятивних мікрогідронімів передусім виокремлюємо номінації ставків (254; 36,71 %: *Акація* (Трш., Хм), *Грабарка* (Ввс., Др), *Колгоспний став* (Грч., Лт)), річок (144; 20,81 %: *Білка* (Злц., Ст), *Кадуб* (Ччл., Дн), *Рівець* (Нтч., Вн)) та криниць (144; 20,81 %: *Біла криниця* (Плп-Олк., Вн), *Журавель* (Влс., Др), *Срібна* (Нвк., Лт)), джерел (76; 10,98 %: *Біла криничка* (Мкв., Дн), *Голова* (Шрв., Яр), *Ревуха* (Врн., Ст)), боліт (41; 5,92 %: *Болото* (Лпк., Хм), *Друга галява* (Нтч, Вн), *Рудки* (Крн, Дн)) і струмків (25; 3,61 %: *Бісове* (Крч., Др), *Дзюркало* (Шпч., Хм), *Цюркач* (Слб., Яр)); значно менше озер (6; 0,87 %: *Лука* (Грч., Лт), *Озеро* (Хмл., Хм), *Рудка* (Рдк., Дн)) та водоспадів (2; 0,29 %: *Буркун* (Лсц., Дн), *Закіт* (Лтч., Лт)).

Власні назви дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини, похідні від апелятивів, структурно є як однокомпонентними конструкціями (з 143; 71,59: *Каміння* (Ппв., Лт), *Липи* (Млв., Дн), *Ринок* (Бгл., Ст)), так і багатокомпонентними (1 247; 28,41%: *Великий став* (Блм., Яр), *Середні ставки* (Крп., Хм), *Старе місто* (С. Ост., Ст)).

Розглянемо більш детально семантику твірних основ однокомпонентних власних назв (з 143; 71,59 %: *Берести* (В. Олк., Вн.), *Гайдамаки* (Прс., Яр)), *Каміння* (Пчс., Хм), серед яких переважають іменники й прикметники; епізодично трапляються дієслова.

Відапелятивні **відіменникові** мікротопоніми (1 687; 53,67 %: *Круча* (Схн., Лт), *Сажавка* (В. Пбн., Дн), *Фоса* (Бхм., Хм)) мотивує низка лексико-семантичних груп слів.

Зокрема, це **географічні терміни** (629; 37,29 %: *Бережок* (Арк., Хм), *Кар'єри* (Нжн., Др), *Криниця* (Стн., Вн)), які відіграють важливу роль у назвотворенні, оскільки часто на початковому етапі функціонування номінація має сутнісний характер, відображаючи природне членування

земної поверхні, що безпосередньо пов'язано з географічним розташуванням регіону, або орієнтуючи носіїв мови в просторі відносно інших об'єктів.

Такі мікротопоніми часто зберігають діалектні особливості мовлення мешканців, що простежується, наприклад, у назвах підвищень різного типу: агроонім *Бурти* (Нтч., Вн) ← бурт – «1. Велика купа (картоплі, буряків, зерна, гною та ін.)» [163, с. 261]; каньйонім *Виспа* (Смчн., Ст) ← виспа – «діал. Острів» [163, с. 497]; трактонім *Щовб* (Злз., Дн) ← *щовб* – «діал. Шпиль гори; прямовисна скеля» [173, с. 601].

Сутнісними є номінації об'єктів рельєфу рівнинного характеру, на зразок: годонім *Поляна* (Мрт., Ст) ← поляна – «Рівнина, невеликий луг, звичайно на узліссі або серед лісу» [170, с. 107]; каньйонім *Степ* (Гвр., Хм) ← степ – «Великий безлісий, вкритий трав'янистою рослинністю, рівнинний простір у зоні сухого клімату» [171, с. 686]; годонім *Цілина* (Гвр, Хм) ← цілина – «2. Місце без доріг, неходжене, неїжджене» [173, с. 230], або зниженого: путеонім *Безодня* (В. Мцв., Ст) ← безодня – «Глибоке провалля; прірва» [163, с. 136]; кварталонім *Грот* (Крв., Дн) ← *грот* – «Печероподібна заглибина чи порожнина у земній корі природного або штучного характеру» [164, с. 176]; годонім *Ярок* (Ггл., Вн) ← яр – «1. Глибока довга западина (перев. з крутими або прямовисними схилами), що утворилася внаслідок розмиву пухких осадових порід тимчасовими потоками» [173, с. 647].

Трапляються й назви, похідні від апелятивів, які вказують на тип насаджень дерев: дримонім *Ліс* (Внк, Вн) ← ліс – «1. Велика площа землі, заросла деревами і кущами» [166, с. 522]; агроонім *За садом* (Клс., Вн) ← сад – «Спеціально відведена значна площа землі, на якій вирощують плодові дерева, кущі тощо» [166, с. 95]; дендронім *Парк* (Лзв., Др) – «1. Великий сад або гай для прогулянок з алеями, квітниками, а також звичайно з обладнанням для відпочинку і розваг» [168, с. 70], зокрема з уточненням їхніх різновидів: кварталонім *Березина* (Стф., Хм) ← березина – «3. Березовий гай, ліс; березник, березняк» [163, с. 160]; агроонім *Дубина* (Слб., Яр) ← дубина –

«1. Дубовий ліс, гай; дубова памолодь» [164, с. 429]; дримонім *Яворина* (Крв., Дн) ← яворина – «2. збірн. Яворовий ліс; яворова памолодь» [173, с. 622].

Фіксуються номінації водних об'єктів як природного походження, зокрема стагноніми: гелонім *Болото* (Лпк., Хм) ← болото – «1. Грузьке місце з надмірно зволуженим ґрунтом, часто зі стоячою водою та вологолюбною рослинністю; багно (в 1 знач.), трясовина» [163, с. 215]; годонім *Мочарі* (Ггл., Вн) ← мочарі – «Те саме, що багно» [166, с. 814]; «1. Болотисте місце; трясовина, болото (в 1 знач.)» [163, с. 84]; агроонім *Рудка* (Йсп., Ст) ← рудка – «діал. Іржаве багно, болото» [169, с. 896] і флуїтоніми: фонтікулонім *Джерело* (Пдл., Вн) ← джерело – «1. Потік води, що утворюється внаслідок виходу підземних вод на поверхню землі» [164, с. 262]; годонім *Біля річки* (В. Олк., Вн) ← ріка – «1. Водний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирла» [169, с. 574]; так і штучного походження: путеонім *Криниця* (Стн., Вн) ← криниця – «Глибоко викопана й захищена цямринами від обвалів яма для добування води з водоносних шарів землі; колодязь» [166, с. 348]; піскінонім *Ставки* (Пкт., Вн) ← став – «Водоймище (у природному чи штучному заглибленні) з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою» [171, с. 624].

Відзначаємо і власне **антропоцентричні номінації** (484; 28,69 %: *Предків* (Крч., Др), *Ревуха* (Врн., Ст), *Хлопи* (Жнш., Вн)), у яких, наприклад, наявна вказівка на професію: агроонім *Біля бухгалтера* (Анд., Яр) ← бухгалтер – «Фахівець з бухгалтерії (в 1 знач.); той, хто здійснює грошовий і матеріальний облік» [163, с. 267]; годонім *Кухарка* (Трб., Лт) ← кухар – «Те саме, що куховар»; «Робітник, що готує їжу» [166, с. 420]; агроонім *Секретарщина* (Рдв., Др) ← секретар – «1. Службовець, який відповідає за діловодство установи, організації тощо» [171, с. 112-113]. Як твірні лексеми трапляються назви чинів духовенства (переважно із посесивною, патронімічною або асоціативною мотивацією): агроонім *Ксьонза* (Лсг., Лт) ← ксьондз – «Польський католицький священик» [166,

с. 380]; каньйонімі *Монах* (Лжв., Ст) ← монах – «Член релігійної громади, який прийняв постриг і дав обітницю вести аскетичне життя відповідно до монастирського статуту» [173, с. 311]; помаріонімі *Попівщина* (Дрк., Ст) ← піп – «розм. Духовне звання у православній церкві, середнє між єпископом і дияконом» [168, с. 538].

У номінаціях характеристичного плану можуть простежуватися впливи місцевих діалектів: кварталонімі *Брехунівка* (Крж., Вн) ← брехун – «розм. Людина, яка завжди говорить неправду» [163, с. 233]; мікрокатарактонімі *Буркун* (Лсц., Дн) ← буркотун – «Буркотлива людина» [163, с. 259]; піскінонімі *Караля* (Ант., Хм) ← краля ← красуня – «1. Уродлива дівчина, жінка; вродливиця» [166, с. 329]. Малопоширені означення статі людини: путеонімі *Дівочка* (Свч., Лт) ← дівочка – «Зменш.-пестл. до дівка»; «Молода неодружена особа жіночої статі» [164, с. 298]; кварталонімі *Пацанівка* (Дмн., Дн) ← пацан – «фам. Те саме, що хлопчак» [168, с. 102]; «1. Дитина або підліток чоловічої статі» [173, с. 84] або родинних стосунків: годонімі *Онучків* (Слб-Охр., Вн) ← внука – «Дочка сина або дочки» [163, с. 710]; кварталонімі *Сиротяти* (Явт., Др) ← сирота – «1. Дитина, підліток, що втратили батька й матір або одного з них» [171, с. 202].

В основі мікротопоніма можна визначити й назви частин тіла людини: мікропотамонімі *Голова* (Скл., Дн) ← голова – «1. ж. Частина тіла людини або тварини, в якій міститься мозок – вищий відділ центральної нервової системи» [164, с. 109]; мікропланонімі *Коліно* (Шпч., Хм) ← коліно – «1. Суглоб, що з'єднує стегнову і гомілкову кістки; місце згину ноги» [166, с. 224]; каньйонімі *Шия* (Пчс., Хм) ← шия – «1. Частина тіла людини та більшості тварин, що з'єднує голову з тулубом» [173, с. 467] або внутрішніх органів (з аналогічною конотацією): фонтікулонімі *Бебехи* (Птр., Вн) ← бєбєхє – «2. розм. Те саме, що нутрощі» [163, с. 117]; «1. Внутрішні органи людини або тварини» [167, с. 457]; мікропотамонімі *Жилка* (Йсп., Ст) ← жилка – «1. Зменш. до жіла»; «1. Судина, по якій тече кров у тілі людини

чи тварини» [164, с. 529]; піскінонім *Сечовик* (В. Мцв., Ст) ← сечівник – «Трубчастий утвір у людини і ссавців, через який сеча виводиться з сечового міхура назовні» [171, с. 152]. Здебільшого це асоціативні або квалітативні найменування водних об'єктів метафоричного характеру.

Аналогічне забарвлення мають мікротопоніми, в основі яких – назви одягу: трактонім *Рукавичка* (Хмл.) ← рукавиця – «1. Виріб з тонкої тканини, шкіри, бавовняних ниток і т. ін. з відділеннями (для всіх пальців), який надівають на кисть руки» [169, с. 905]; трактонім *Чобіт* (Пкт., Вн) – «Рід взуття з досить високими халявами» [173, с. 346]; каньїонім *Штани* (Пшк., Хм) ← штани – «1. Одяг (перев. чоловічий), який має дві довгі або короткі холоші й закриває нижню частину тулуба та ноги» [173, с. 534] чи його частин; агроонім *Кишеня* (Злн., Ст) ← кишенья – «1. Частина одягу (штанів, пальта, піджака, плаття тощо) у формі мішечка для дрібних речей і грошей» [166, с. 156]; годонім *Матня* (В. Олк., Вн) ← матня – «3. Частина штанів, де сходяться холоші» [166, с. 651].

Епізодично реєструємо номінації, похідні від назв почуттів людини (такі мікротопоніми мають переважно апотропейну мотивацію і є штучними): годонім *Миру* (Пкт., Вн) ← мир – «1. Відсутність незгоди, ворожнечі, сварок; згода» [166, с. 712]; годонім *Перемоги* (Хмл., Хм) ← перемога – «1. Повний успіх у бою, остаточна поразка військ противника» [168, с. 230]; годонім *Свободи* (Гнт., Хм) ← свобода – «1. Відсутність політичного й економічного гноблення, утиску й обмежень у суспільно-політичному житті якого-небудь класу або всього суспільства» [171, с. 98].

У **відфлоролексемних** найменуваннях (268; 15,89 %: *Вишеньки* (Грч., Лт), *Лозинки* (Пкт., Вн), *Терхун* (Птр., Вн)) відбиваються елементи давніх слов'янських вірувань, християнських мотивів, символів. Такі пропріальні одиниці походять від лексем на позначення трав'янистих (кварталонім *Барвінщина* (Злз., Дн) ← барвінок – «Трав'яниста рослина з вічнозеленим листям і голубуватими квітами» [163, с. 105]; кварталонім *Хрінівка* (Н. Нтч.,

Вн) ← хрін – «Трав'яниста овочева рослина родини хрестоцвітих з потовщеним кореневищем, їдким і гірким на смак» [173, с. 149]) і водних (дримонім *Зілярово* (Рдв., Др) ← зілля – «Трав'яниста болотна рослинність з довгим мечовидним листям» [165, с. 573]; фонтікулонім *Очерет* (Кдв., Яр) ← очерет – «Багаторічна водяна або болотна трав'яниста рослина родини злакових з високим стеблом і розлогою пірамідальною волоттю» [167, с. 831]) рослин, кущів (дримонім *Акації* (Знк., Вн) ← акація – «Назва кількох видів посухостійких дерев або кущів з білими чи жовтими квітками» [163, с. 26]; кварталонім *Калинівка* (Адм., Вн) ← калина – «Кущова рослина родини жимолостевих, що має білі квіти й червоні гіркі ягоди» [166, с. 76]), листяних (кварталонім *Берези* (Пкт., Вн) ← береза – «Лісове білокоре дерево з тоненьким довгим гіллям і серцевидним листям» [163, с. 159–160]; (агроонім *Біля дубків* (Плп-Олк., Вн) ← дуб – «Багаторічне листяне дерево з міцною деревиною та плодами – жолудями» [164, с. 428], агроонім *Осички* (Влц-Ккр., Ст) ← осичка – «Зменш.-пестл. до осика» [167, с. 763]; «Листяне дерево родини вербових; тополя тремтяча» [167, с. 761]), плодових (помаріонім *Сливки* (Стф., Хм) ← сливка – «1. Те саме, що слива» [171, с. 351]; «Садове і лісове плодове дерево або кущ з соковитими плодами перев. фіолетового або жовтого кольору з великою довгастою кісточкою» [171, с. 350], каньйономім *За грушечкою* (Злз., Дн) ← груша – «Садове і лісове фруктове дерево з темно-зеленим цупким листям та плодами, що перев. мають форму заокругленого конуса» [164, с. 183]) і хвойних (дримонім *Сосни* (Зрн. Вн) ← сосна – «Вічнозелене хвойне дерево, перев. з прямим високим стовбуром, довгою хвоєю і невеликими шишками, або такі дерева в сукупності» [171, с. 469]) дерев та їхніх частин (агроонім *Пеньки* (Нтч., Вн) ← пеньок – «1. Те саме, що пень» [168, с. 117]; «1. Нижня частина стовбура дерева, яка залишилась на корені після того, як дерево зрубали, спиляли, зламали і т. ін.» [168, с. 117]; мікропотамонім *Маківка* (Вшн., Ст) ← маківка – «1. Квітка маку (у 1 знач.)» [166, с. 602].

Важлива роль тварин у житті людини зумовила й активне використання в мікротопонімії як твірних слів зоолексем (187; 11,08 %: *Гусакивіці* (Двд., Хм), *Козульки* (Нтч., Вн), *Раківці* (Глв., Хм)), до яких відносимо найменування свійських (підкінонім *Бугай* (Охр. Вн) ← бугай – «Некастрований племінний бик» [163, с. 246]; «1. Велика свійська рогата тварина; самець корови» [163, с. 165], годонім *Воловщина* (Врб., Яр) ← віл – «Кастрований бик, якого використовують як тяглову силу» [163, с. 672]; агроонім *Собачовка* (Бгд., Др) ← собака – «Домашня тварина родини собачих, яку використовують для охорони, на полюванні і т. ін.» [171, с. 430]) і диких (пастіонім *Вовківня* (Ярс., Лт) ← вовк – «Хижак родини собачих, звичайно сірої масті» [163, с. 711]; дримонім *Лисичівка* (Држ., Др) ← лисиця – «1. Самка лиса» [166, с. 490]; «Хижий ссавець родини собачих з цінним рудим або сріблястим хутром і з довгим пухнастим хвостом» [166, с. 489]; дримонім *Медведик* (Прг., Хм) ← медвідь – «діал. Ведмідь» [166, с. 663]; «Великий хижий ссавець з незграбним масивним тілом, укритий густою шерстю» [163, с. 316]) ссавців, а також птахів (агроонім *Голубенщина* (В. Мцв., Ст) ← голуб – «Птах ряду голубоподібних з різнобарвним пір'ям та великим волом» [164, с. 118]; путеонім *Журавель* (Прг., Хм) ← журавель – «Великий перелітний птах з довгими ногами, шиєю і прямим гострим дзьобом, живе на лісових та степових болотах» [164, с. 547]; годонім *Чайки* (Шрб., Лт) ← чайка – «Морський водоплавний птах родини сивкових» [173, с. 264]) і комах (агроонім *Кліщ* (Нвк., Лт) ← кліщ – «Маленька членистонога тварина з класу павукоподібних, що паразитує на тілі тварин і людини, а також на рослинах» [166, с. 186]; агроонім *Мушня* (В. Жвн., Дн) ← мушня – «збірн., рідко. Те саме, що мушва» [166, с. 835]; «Збірн. до муха» [166, с. 834]; «Загальна назва дуже поширеної комахи ряду двокрилих, що є переносником збудників заразних хвороб» [166, с. 832]).

Твірними можуть бути й інші лексеми (усього 119; 7,05 %: *Ламана* (Лтч., Лт), *Посьолки* (Ржн., Лт), *Стінка* (В. Олк., Вн)).

Передусім це **назви побутового характеру** (99; 83 %: *Вила* (Ясн., Вн), *Над капцями* (Знк., Вн), *Ящики* (Рйк., Хм). Такі пропріативи часто пов'язані з найменуванням об'єкта, який є близьким для людини, життєво необхідним, назва якого функціонує в мовленні щодня. Зокрема, це номінації продуктів харчування (агроонім *Бохоня* (Нтч., Вн) ← бохон ← бухан – «1. Пшенична або гречана хлібина; взагалі одна хлібина» [163, с. 266]; годонім *Драгли* (Ппв., Лт) ← драгли – «Їжа із згуслого при охолодженні м'ясного чи рибного відвару з дрібними кусочками м'яса або риби» [164, с. 404]; рівулосонім *Ковбаси* (Крч., Др) ← ковбаса – «Продукт харчування, приготовлений з м'ясного фаршу, круп і т. ін.» [166, с. 202]), кухонного начиння (агроонім *Баняк* (Крт., Яр) ← баняк – «розм. Чавунний горщик; казан» [163, с. 102]; годонім *Ворочок* (Кпч., Др) ← ворочок – «Зменш. до ворок» [163, с. 742]; «Мішечок із гострокутним дном для відцідування та віддушування сиру» [163, с. 740]; годонім *Макогонівка* (Глс., Лт) ← макогін – «Дерев'яний стрижень із потовщеним заокругленим кінцем, яким розтирають у макітрі мак, пшоно тощо» [166, с. 603]), меблів і предметів інтер'єру (трактонім *Колиска* (Нтч., Вн) ← колиска – «Невеличке ліжечко для спання і колисання дитини» [166, с. 222]; агроонім *Люстро* (Дмн., Дн) ← люстро – «діал. Дзеркало» [166, с. 573]; рівулосонім *Тумбочка* (Крч., Др) ← тумбочка – «Невелика, невисока шафка, яку звичайно ставлять біля ліжка» [172, с. 319]), сільськогосподарського інвентарю (агроонім *Сокира* (Клн., Др) ← сокира – «Знаряддя для рубання і тесання, що являє собою насаджену на дерев'яний держак залізну лопать з гострим лезом з одного боку та обухом – з другого» [171, с. 438]; дримонім *Ящики* (Рйк., Хм) ← ящик – «Виріб з дощок, фанери і т. ін.» [173, с. 661]).

До цієї групи варто віднести й номінації, в основі яких – назви будівель різного призначення: виробничого (трактонім *Поташня* (Крс., Ст) ← поташня – «Поташний завод» [165, с. 376]; агроонім *Цегельня* (Гнт., Хм) ← цегельня – «Завод, який виробляє цеглу» [173, с. 191]), військового

(годонім *Замчисько* (Лжк., Дн) ← замок – «1. Укріплене житло феодала доби середньовіччя з оборонними, господарськими, культовими і т. ін. будівлями, звичайно оточене високим кам'яним муром з кількома вежами» [165, с. 218]; агроонім *Над казармою* (Трс., Яр) ← казарма – «Спеціальна будівля для розміщення військової частини» [166, с. 70]), освітнього (кварталонім *Біля училища* (Гвр., Вн) ← училище – «Навчальний заклад, школа в дореволюційній Росії» [172, с. 534]; кварталонім *Бурса* (Држ., Др) ← бурса – «Чоловіча духовна школа у XVIII – середині XIX ст.» [163, с. 260]; дромонім *До школи* (Кпс., Хм) ← школа – «Навчальний заклад, який здійснює загальну освіту і виховання молодого покоління» [173, с. 480]) та іншого (піскінонім *Лямус* (Грд., Др) ← лямус – «господарська будівля для збереження харчових продуктів, одягу, зерна, знарядь праці, цінного майна, а також для житла влітку» [92]; кварталонім *Садиба* (Чрп., Хм) ← садиба – «1. Житловий будинок та господарські будівлі з прилеглими до них садом і городом, що разом є окремим господарством» [171, с. 10]), а також їхніх частин (трактонім *Вікнина* (Мдн-Внк., Вн) ← вікнина – «Отвір у стіні для вікна» [163, с. 671]; агроонім *Крокви* (Злс., Дн) ← кроква – «Два бруси, з'єднані в горішній частині під кутом і закріплені долішніми кінцями до стін будівлі, на яких тримається дах» [166, с. 316]; кварталонім *Підстінка* (Адм., Вн) ← підстінок – «заст. Камінний виступ у стіні для надання їй стійкості; нижня частина стіни» [168, с. 508]).

Серед інших мотиваторів – номінації сакральних об'єктів (трактонім *Капличка* (Скв., Ст) ← капличка – «Зменш. до капиця»; «У християн – невеличка споруда без вітваря для відправ і молитов» [166, с. 95]; агроонім *Коло хреста* (Тмш., Яр) ← хрест – «1. Предмет і символ культу християнської релігії, який являє собою стрижень з однією або кількома поперечками у верхній половині (за євангельською легендою, на стовпі з перехрестям був розп'ятий Христос)» [173, с. 139]; трактонім *Біля церкви* (Пкт., Вн) ← церква – «2. Будівля, в якій відбувається християнське

богослужіння» [173, с. 202]), просторових понять, які вказують на місця загального призначення (кварталонім *Майдан* (Мдн-Внк., Вн) ← майдан – «Велике незабудоване місце в селі або місті; площа» [166, с. 597]; мікропотамонім *Площа* (Лпк., Хм) ← площа – «1. Яка-небудь ділянка поверхні землі, природно обмежена або спеціально виділена з якоюсь метою» [168, с. 593]; *Стадіон* (Држ., Др) ← стадіон – «Комплексна спортивна споруда, яка складається з футбольного поля, майданчиків, бігових доріжок, трибун для глядачів, допоміжних приміщень і признач. для тренувань і змагань з різних видів спорту» [171, с. 635]), та приміщень для перебування там тварин (кварталонім *Звіринець* (Рйк., Хм) ← звіринець – «Спеціально обладнане місце, територія з приміщеннями, клітками, де тримають різних звірів для показу» [165, с. 484]; піскінонім *Качатник* (Пкт., Вн.) ← качатник – «Приміщення для качок» [166, с. 124]; піскінонім *Куратник* (Гвр., Вн.) ← курятник – «Приміщення для курей» [166, с. 414]). Досить продуктивні й терміни на позначення поселень: трактонім *Городище* (Мхл., Дн) ← город – «розм. Те саме, що місто» [164, с. 135]; «1. Великий населений пункт; адміністративний, промисловий, торговий і культурний центр» [166, с. 751]; кварталонім *Село* (Крв., Дн) ← село – «1. Населений пункт (звичайно великий) неміського типу, жителі якого займаються перев. обробіткою землі» [166, с. 113]; годонім *Хутір* (Лсг., Лт) ← хутір – «1. Відокремлене селянське господарство разом з садибою власника» [173, с. 176].

Епізодично трапляються власні назви дрібних географічних об'єктів, утворені від **математичних понять** (16; 13,68 %: *Квадрат* (Хмл., Хм), *Кругляк* (Зрн., Вн), *Ламана* (Лтч., Лт)): найменувань геометричних фігур (трактонім *Квадратик* (Пнк., Ст) ← квадрат – «Рівнобічний прямокутник» [166, с. 127]; кварталонім *Кут* (Ант., Хм) ← кут – «Геометрична фігура, утворена двома лініями, що виходять із однієї точки» [166, с. 417]; агроонім *Трикутник* (Лзв., Др) ← трикутник – «Геометрична фігура на площині, обмежена трьома прямими, які взаємно перетинаються й утворюють три

кути» [172, с. 259]), мір площі (агроонім *Десятина* (Врх., Ст) ← десятина – «1. Стара російська одиниця земельної площі, яка дорівнює 1,09 гектара (2400 кв. сажнів)» [164, с. 256]; агроонім *Морги* (Гнт., Хм) ← морг – «У Польщі, Литві та на загарбаних ними українських землях у XVI – XVIII ст., а в Західній Україні – до 1939 р. – міра землі, що дорівнює 0,56 га) [166, с. 800]) та подібних лексем (трактонім *Фігура* (Крч., Др) ← фігура – «Частина площини, обмежена замкненою лінією, а також сукупність певним чином розташованих точок, ліній, поверхонь і тіл» [172, с. 584]).

Трапляються й похідні від **військових понять** (4; 3,32 %): агроонім *Бомби* (Гнт., Хм) ← бомба – «Розривний снаряд, начинений вибуховою речовиною» [163, с. 216]; агроонім *Пістолет* (Ств., Лт) ← пістолет – «Ручна вогнепальна зброя з коротким стволом для стрільби на невеликій відстані» [168, с. 545]); агроонім *Стрельбище* (Нвк., Лт) ← стрільбище – «Спеціально обладнане місце для проведення стрільб» [171, с. 778]).

Важливу роль у назвотворенні відіграють прикметники. Особливістю **відприкметникових** похідних (1 442; 45,56 %): *Глибока* (Стн., Вн), *Червона* (Днв., Дн), *Хитрий* (Бгл., Ст)) є те, що семантика ад'єктива зумовлена значенням означуваного іменника, тому, незважаючи на достатній рівень вивчення відприкметникових похідних, традиційний поділ прикметників на якісні, відносні й присвійні, при всій своїй важливості, виявляється недостатньо диференціувальним. Будь-яка ознака не існує сама по собі, поза її носієм, саме тому сфера використання прикметника залежить від обсягу сфери денотатів-предметів або явищ, яким властива відповідна ознака. Тобто, сфера денотатів, яким властива відповідна ознака, визначає і в той же час обмежує вживання того чи іншого прикметника. Для інтерпретації когнітивних процесів, пов'язаних із виділенням статичної ознаки, ми виділяємо такі групи відприкметникових дериватів:

номінації на позначення географічних об'єктів (492; 34,12 %: *Польова* (Врб., Лт), *Сільська* (Шпч., Др), *Училищна* (Гвр., Вн)), зокрема об'єктів

штучного походження, які відіграють важливу роль у житті людини та допомагають при орієнтації в просторі (годонім *Дачна* (Пдл., Вн) ← дачний – «Прикм. до дача» [164, с. 215]; дача – «Літній будинок для відпочинку за містом» [164, с. 214-215]; агроонім *Поштове* (Пшк., Хм) ← поштовий – «Стос. до пошти» [170, с. 489]; пошта – «1. Державна установа, яка здійснює пересилання і доставку адресатам листів, періодичних видань, грошових переказів, посилок і т. ін.» [170, с. 488]; годонім *Приміська* (Днв, Дн) ← приміський – «Розташований на околиці міста, в районі, що прилягає до міста» [170, с. 674]), та мікротопоніми, які характеризують географічні особливості території (годонім *Гірська* (Ств., Лт) ← гірський – «Прикм. до гора» [164, с. 76]; гора – «1. Значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень» [164, с. 124]; годонім *Озерний* (Фщв., Вн) ← озерний – «1. Прикм. до озеро» [167, с. 653]; озеро – «Природна або штучна заглибина, заповнена водою» [167, с. 653]; годонім *Річкова* (Хмл.) ← річковий – «Прикм. до ріка і річка» [169, с. 579]; річка – «Водний потік, що живиться із джерела або стоком атмосферних опадів і тече по видовжених зниженнях рельєфу від верхів'я до гирла» [169, с. 574]);

квалітативні назви (350; 24,27 %: *Кругле* (Вхр., Дн), *Холодна* (Бгд., Др). *Широка* (Нст., Дн)) із вказівкою на зовнішні ознаки денотата (агроонім *Висока* (Врб., Яр) ← високий – «Який має велику відстань знизу вгору; протилежне низький» [163, с. 492]; годонім *Вузька* (Нст., Дн) ← вузький – «Який має невелику ширину; протилежне широкий» [163, с. 784]; каньйононім *Глибока* (Мдн-Олк., Вн) ← глибокий – «1. Який має велику глибину (у 1 знач.)» [164, с. 82]); час його виникнення (піскінонім *Новий* (Трш., Хм) ← новий – «1. Який недавно виник, з'явився, не існував раніше; недавно зроблений, створений і т. ін.» [167, с. 433]; піскінонім *Старий* (Пнк., Ст) ← старий – «1. Який прожив багато років, який досяг старості; протилежне молодий» [171, с. 654]); колірну характеристику (агроонім *Біла* (Скл., Яр) ← білий – «Який має колір крейди, молока, снігу; протилежне

чорний» [163, с. 181]; піскінонім *Зелене* (Нст., Дн) ← зелений – «Один з основних кольорів спектра – середній між жовтим і блакитним» [165, с. 553]; дримонім *Чорненький* (Слб-Шлх., Др) ← чорний – «Кольору сажі, вугілля, найтемніший; протилежне білий» [173, с. 352]); певний зв'язок із хімічними елементами, сумішами, мінералами (пугеонім *Срібна* (Нвк., Лт) ← срібний – «1. Прикм. до срібло» [171, с. 621]; срібло – «1. Хімічний елемент – благородний блискучий метал сірувато-білого кольору, пластичний і ковкий; уживається для виготовлення ювелірних виробів, посуду, для карбування монет і т. ін.» [171, с. 619-620], трактонім *Фарфорова* (Гтн., Др) ← фарфоровий – «1. Прикм. до фарфор; порцеляновий» [172, с. 566]; фарфор – «Мінеральна маса з суміші каоліну, пластичної глини, кварцу й польового шпату (перев. білого кольору), яка після відповідної обробки просвічується в тонкому шарі; використовується для виготовлення тонкого посуду, виробів декоративного та прикладного характеру, ізоляційних матеріалів і т. ін.» [172, с. 566]), зокрема і водою (агроонім *Мокре* (Шпч., Др) ← мокрий – «1. Просякнутий водою» [166, с. 782]; дримонім *Сухий* (Мтк., Лт) – «Який не просякся водою, не покритися вологою; не мокрий, не сирий» [171, с. 864]);

найменування на позначення **часопросторових понять**, таких як орієнтація в просторі (248; 17,19 %: *Південна* (Хмл., Хм), *Середня* (Крч., Др), *Травнева* (Хмл., Хм)), насамперед місце розташування (годонім *Поперечна* (Пшк., Ст) ← поперечний – «1. Розташований поперек чого-небудь; протилежне поздовжній» [170, с. 195]; годонім *Центральна* (Пдл. Мкр., Дн) ← центральний – «Прикм. до центр» [173, с. 198]; центр – «2. Середина, середня частина чого-небудь» [173, с. 197]) та напрям за сторонами світу (годонім *Західна* (Днв., Дн) ← західний – «Прикм. до захід» [165, с. 381]; захід – «Одна з чотирьох сторін світу; протилежне схід» [165, с. 380–381]; годонім *Східна* (Држ., Др) ← східний – «Прикм. до схід» [171, с. 888]; схід – «Одна з чотирьох сторін світу; протилежне захід» [171, с. 887–888]), а також часові характеристики на позначення частини доби (годонім *Ранкова* (Ясн.,

Вн) ← ранковий – «Прикм. до ранок» [169, с. 449]; ранок – «1. Частина доби після ночі, початок, перші години дня» [169, с. 451]; годонім *Світанкова* (Хмл., Хм) ← світанковий – «Прикм. до світанок» [171, с. 87]; світанок – «Пора доби перед сходом сонця, коли починає розвиднятися; початок ранку» [171, с. 88]), місяця (годонім *Жовтнева* (Лс. Грн., Хм) ← жовтневий – «Прикм. до жовтень»; «Назва десятого місяця календарного року» [164, с. 540]; годонім *Лютнева* (Лтч., Лт) ← лютневий – «Прикм. до лютий» [166, с. 574]; лютий – «Другий календарний місяць року» [166, с. 573-574]), пори року (годонім *Весняна* (Блн., Дн) ← весняний – «Прикм. до весна»; весна – «Пора року між зимою і літом, яка характеризується подовженням дня, потеплінням, появою перелітних птахів, розквітом рослин і т. ін.»; [163, с. 341]; годонім *Осінь* (Хмл., Хм) ← осінній – «Прикм. до осінь» [167, с. 765]; осінь – «Пора року між літом і зимою, яка характеризується скороченням дня, поступовим похолоданням, відльотом птахів у вирій, скиданням рослинами листяного покриву і т. ін.» [167, с. 766]);

мікротопоніми-прикметники, похідні від **флоро-** і **зоолексем** (174; 12,07 %: *Лозова* (Гвр., Вн.), *Макове* (В. Мцв., Ст), *Мишаче* (Смт., Дн)), причому перших значно більше (годонім *Бузкова* (Днв., Дн) ← бузковий – «Прикм. до бузок»; бузок – «ясно-лілові, фіолетові або білі дуже запашні квіти» [163, с. 250]; годонім *Волошкова* (Хмл.) ← волошковий – «Прикм. до волошка»; волошка – «Польова трав'яниста рослина із синіми квітками, що росте переважно серед озимих культур» [163, с. 734]; годонім *Калинова* (Злн., Ст) ← калиновий – «Прикм. до калина»; калина – «Кущова рослина родини жимолостевих, що має білі квіти й червоні гіркі ягоди» [166, с. 76]), ніж других (мікропотамонім *Коняче* (Држ., Др) ← конячий – «Прикм. до кінь, коняка» [166, с. 277]; кінь – «Велика свійська однокопита тварина, яку використовують для перевезення людей і вантажів» [166, 167]; годонім *Собача* (Кпс., Хм) ← собачий – «Прикм. до собака» [171, с. 431]; собака –

«Домашня тварина родини собачих, яку використовують для охорони, на полюванні і т. ін.» [171, с. 430]);

номінації, похідні від лексем на означення процесів і понять **радянської доби** (102; 7,07 %: *Комсомольська* (Пнк., Ст), *Радгоспна* (Лс. Грн., Хм), *Радянська* (Ггл., Вн)): помаріонім *Колгоспний* (Ршт., Ст) ← колгоспний – «Прикм. до колгосп»; колгосп – «Скорочення: колективне господарство (соціалістична форма виробничого об'єднання трудящих селян для колективного ведення сільського господарства, що ґрунтується на усуспільненні основних засобів виробництва)» [166, с. 216]; агроонім *Партійне* (В. Крж., Дн) ← партійний – «1. Прикм. до партія» [166, с. 78.]; партія – «1. Добровільний бойовий союз однодумців-комуністів, організований з представників робітничого класу, трудящих селян і трудової інтелігенції Радянського Союзу» [168, с. 78]; годонім *Піонерська* (Лтч., Лт) ← піонерський – «Прикм. до піонер»; піонер – «Член добровільної масової дитячої комуністичної організації, що об'єднує радянських школярів віком від 9 до 14 років» [168, с. 537];

пропріативи, мотивовані **характеристичними назвами осіб** (66; 4,58 %: *Козацька* (Нст., Дн), *Молодіжна* (Нст., Дн), *Панська* (Нст., Дн)), що вказують на зовнішні або внутрішні риси людини (кварталонім *Глухий* (Хмл., Хм) ← глухий – «Який нічого не чує або недочуває»; можливо – «Зовсім тихий, безлюдний» [164, с. 88]; годонім *П'яна* (Мдн-Олк., Вн) ← п'яний – «Який перебуває у стані сп'яніння; нетверезий» [169, с. 417]; кварталонім *Хитрий* (Бгл., Ст) ← хитрий – «Який для досягнення чого-небудь діє непрямыми, обманними шляхами: підступний, лукавий» [173, с. 64]), її соціальний статус, (годонім *Багацька* (Мдн-Олк., Вн) ← багацький – «розм. Прикм. до багач»; багач – той, хто має багатство; багата людина, багатий; протилежне бідняк [163, с. 83]; кварталонім *Бідняцька* (Мдн-Олк., Вн) ← бідняцький – «Прикм. до бідняк»; бідняк – «Бідна, убога, незаможна людина; протилежне багач [163, с. 178]) або просто емоції, переважно

позитивні (годонім *Радісна* (Држ., Др) ← радісний – «Який відчуває радість з приводу чого-небудь» [169, с. 436]; радість – «Почуття задоволення, вітха, приємність» [169, с. 436]; годонім *Щаслива* (Внк, Вн) ← щасливий – «Який має щастя, який зазнає щастя, радості» [173, с. 571]; щастя – «1. Стан цілковитого задоволення життям, відчуття глибокого вдоволення й безмежної радості, яких зазнає хто-небудь» [173, с. 573];

власні географічні назви, похідні від назв небесних тіл (8; 0,55 %: годонім *Зоряна* (Хмл., Хм) ← зоряний – «Прикм. до зоря» [165, с. 689]; зоря – «Те саме, що зірка» [165, с. 689]; «Самосвітне небесне тіло, що являє собою скупчення розжарених газів» [165, с. 576]; годонім *Місячна* (Хмл., Хм) ← місячний – «Прикм. до місяць» [166, с. 754]; Місяць – «Найближче до Землі небесне тіло, супутник Землі, що світить відображеним сонячним світлом» [166, с. 753]; годонім *Сонячна* (Блн., Дн) ← сонячний – «Прикм. до сонце» [171, с. 460]; сонце – «Центральне небесне світило сонячної системи, що має форму гігантської розжареної кулі, яка випромінює світло й тепло» [171, с. 458–459]);

мікротопоніми, в основі яких – **міфологічна лексика** пейоративного змісту (2; 0,14 %: рівулосонім *Бісове* (Крч., Др) ← біс – «Уявна надприродна істота, що втілює зло і звичайно зображується у вигляді людини з козячими ногами, хвостом і ріжками; злий дух, чорт, диявол, сатана» [163, с. 189]; агроонім *Чорткова* (Ясн., Вн) ← чортковий ← чортячий – «Прикм. до чорт» [173, с. 366]; чорт – «За забобонними уявленнями – надприродна істота, що втілює в собі зло і має вигляд темношкірої людини з козячими ногами, хвостом і ріжками; злий дух, нечиста сила, біс, диявол, сатана» [173, с. 362]. Мікротопонімів такого типу мало, оскільки люди уникають таких лексем, бо, за народними віруваннями, вони накликають біду.

Подекуди серед власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини фіксуємо **віддієслівні похідні** (14; 0,44 %: мікропотамонім *Текуха* (Ялн., Лт) ← текти – «Переміщати свої води в певному напрямі (про річку, струмок і т. ін.); плисти» [172, с. 58]; піскінонім

Причеп (Ввс., Др) ← причепити; рівулосонім *Цюркач* (Слб., Яр) ← цюркотати – «Те саме, що цвірчати» [173, с. 254]; «Видавати характерні тріскотливі звуки (про цвіркунів, коників); сюрчати» [173, с. 187]. Як бачимо, здебільшого це мікрогідроніми, які походять від дієслів, що характеризують особливості течії.

У складі мікротопонімікону Центральної Хмельниччини відапелятивного походження також зафіксовано 1 247 багатокomпонентних пропріативів (28,41 %: *Глибока долина* (Знк., Вн), *Гостра брама* (Пнк., Ст), «*Острів Кохання*» (Хмл., Хм). Це поєднання двох чи більше лексем, насамперед назви іменованого об'єкта, яка доповнюється додатковою інформацією, що виражається прикметником, числівником, рідше іменником або дієсловом.

Найбільш продуктивною є модель «**прикметник + географічний термін**» (1 178; 94,47 %: *Нова вулиця* (Смч., Ст), *Холодний горб* (Бгд., Др), *Широкий беріг* (Пшк., Хм)). Залежним компонентом часто є квалітативні прикметники «великий» (*Великий куток* (Ршт., Ст), *Великий сад* (Зрн., Вн), *Великий став* (Млн., Хм)), «високий» (*Висока гора* (Мзн., Др), *Високий місток* (Злз., Дн), *Високі межі* (Врх., Ст)), «малий» (*Маленький став* (Тмш., Яр), *Малий берег* (Мдж., Лт), *Малий ставок* (Пшк., Хм)), «новий» (*Новий садок* (Адм., Вн), *Новий ставок* (Ввс., Др), *Новий цвинтар* (Лжк., Дн)), «середній» (*Середнє поле* (Грч., Лт), *Середня гора* (Бгл., Ст)), «старий» (*Стара річка* (Глс., Лт), *Старий садок* (Адм., Вн), *Старий шлях* (Бхм., Хм)), а також колоративи (*Біла річка* (Држ., Др), *Зелена кирничка* (Стф., Хм), *Сині озера* (Гнв., Дн)).

Значно рідше реєструємо поєднання інших складників (69; 5,74 %: *Бабин яр* (Нст., Дн), *Лисячі нори* (Лс. Грн., Хм), *Три джерела* (Слб-Охр., Др)), таких як:

«**числівник + географічний термін**» (26; 37,68 %: *Друга гора* (Мтк., Лт), *Перший хутір* (Пнк., Ст), *Шостий кар'єр* (Лзв., Др)). Передусім трапляються порядкові числівники – від першого до п'ятого: *П'ятий ставок* (Схн., Ст), *Третя бригада* (Схн., Ст), *Четверта гора* (Мтк., Лт); відзначимо й

наявність низки складних номінацій аналогічної структури: *П'ятихатки* (Бгл., Ст), *П'ятихатки* (В. Олк., Вн), *П'ятихатки* (Злн., Ст));

«особа (прикметник, утворений від назви особи) + географічний термін» (19; 27,54 %: *Дідова долина* (Ясн., Вн), *Козацький хутір* (Шпч., Др), *Панський ставок* (Стф., Хм));

«флоролексема (відфлоролексемний прикметник) + географічний термін» (13; 18,84 %: *Барвінська криниця* (Бхм., Хм), *Макова вишка* (Дрк., Ст), *Криниці під ясенями* (Клн., Др));

«зоолексема (відзоолексемний прикметник) + географічний термін» (11; 15,94 %: *Бича гора* (Смчн., Ст), *Вовкова балка* (Ввк., Дн), *Собачий яр* (Трн., Хм)).

У семантичній структурі відапелятивних мікротопонімів відзначаємо домінування відіменникових похідних над відприкметниковими, значно менше таких багатокomпонентних назв, причому в усіх випадках особливу роль відіграють географічні терміни, антропоцентричні номінації в різних варіаціях та лексеми на позначення рослинного та тваринного світу.

3.1.2. Найменування відонімного походження

Відонімним є пропріатив, що утворився «від будь-якої іншої власної назви без деривації, з деривацією, шляхом складання і т. д., наприклад: *Петрівка*» [185, с. 180]

Таких онімів зафіксовано 2 398 (31,92 %: *Бойки* (Слб-Охр., Вн), *Мифтодій* (Гбч., Ст), *Шура* (Гнт., Хм)), зокрема 2 118 мікрохоронімів (88,32 %: *Бібічанка* (Явт., Др), *Варшава* (Охр., Вн), *Юркова* (Двд., Хм)), 149 мікрогідронімів (6,21 %: *Байдове* (Ршт., Ст), *Козликів* (Лпк., Хм), *Яромирка* (Смт., Вн)) та 131 мікрооронім (5,47 %: *Верховина* (Ант., Хм), *Карпати* (Грш., Яр), *Картиха* (Пдл., Вн)).

Серед відонімних мікрохоронімів переважають ойкохороніми (1 640; 77,43 %: *Ганишівка* (Млв., Дн), *Григорівка* (В. Олк., Вн), *Філяндія* (Прс., Яр)), насамперед годоніми (1 488; 90,73 %: *Байдусівка* (Скл., Дн), *Захоруївська* (Шрб., Лт), *Сіваши* (Влс., Др)), кварталоніми (151; 9,21 %: *Варшава* (С. Ост., Ст), *Гаргулівка* (Плп-Олк., Вн), *Юдівка* (Скл., Дн)) та один базаронім (0,06 %: «*Ізіда*» (Хмл., Хм)); значно менше віонімів (141; 6,66 %: *Бойка* (Скл., Яр), *Веснянська* (Смч., Ст), *Расцька* (Стр., Ст)), таких як назви зупинок (114; 80,85 %: «*Агора*» (Хмл., Хм), «*Думка*» (Хмл., Хм), «*Катіон*» (Хмл., Хм)), доріг (18; 12,77 %: *Проскурів–Бар* (Ввк., Др), *Старий Костянтинів* (Нвк., Лт), *Шелехів–Женишківці* (Ггл., Вн)), стежок (6; 4,26 %: *Біля Калаявичів* (Тмш., Яр), *На Королево* (Кпч., Др), *Степанкова* (Двд., Хм)); екстраойкохоронімів (229; 10,81 %: *Андронівський* (С. Ост., Ст), *Дашківці* (Кпч., Др), *Микитків* (Н. Нтч., Вн)), передусім найменувань полів (227; 99,13 %: *Бачинське* (Гбч., Ст), *Василикова* (Ясн., Вн), *Миколайово* (Схн., Лт)) та по одній назві кладовища (0,44 %: *На Шаровечці* (Хмл., Хм)) і пасовища (0,44 %: *Кремінці* (Брн., Яр)); територіонімів (108; 5,1 %: «*Венеція*» (Мрл., Ст), *Домка* (Бгл., Ст), *Козачки* (Кзч., Лт)), зокрема номінацій лісів (84; 77,78 %: *Бельман* (В. Олк., Вн), *Женишковецький* (Слб-Шлх., Др), *Павльоха* (Врб., Лт)), садів (17; 15,74 %: *Альбифін* (Н. Нтч., Вн), *Мочаранський* (Ггл., Вн), *Оксантів* (Пчс., Хм)), заказників (6; 5,66 %: «*Євеліна*» (Ярм., Яр), «*Осташки*» (Ост., Хм), «*Козачки*» (Кзч., Лт)) та один острів (0,82 %: *Кемпа* (Стр., Ст)).

Мікрогідроніми представлені переважно назвами криниць (69; 46,31 %: *Верховина* (Знк., Вн), *Гулькова* (Нвк., Лт), *Меланчина* (Пкт., Вн)) і ставків (57; 38,26 %: *Васьчин* (Схн., Лт), *Кавказ* (Ясн., Яр), *Мудриків* (Млм., Хм)), значно менше джерел (9; 6,04 %: *Грицькове* (Глв., Хм), *Гупалчине* (Двд., Хм), *Макарицина* (Крт., Яр)), річок (7; 4,7 %: *Ушка* (Шрв., Яр), *Кудинка* (Кдн., Лт), *Марушка* (Адм., Вн)), струмків (5; 3,35 %: *Абесінія* (Крч., Др), *Сікеринське* (Крч., Др), *Фризова* (Крч., Др)) та по одному болоту (0,67 %: *Вовчанське* (Ввк., Др)) й озеру (0,67 %: *Сінєйове* (Врб., Лт)); а мікроороніми –

найменуваннями урочищ (61; 46,56 %: *Вушиця* (Знк., Вн), *Данилове* (Ввк., Др), *Шелехово* (Слб-Шлх., Др)), долин (49; 37,4 %: *Гнатова* (Глн., Лт), *Картиха* (Пдл., Вн), *Харчука* (Нст., Дн), горбів (17; 12,98 %: *Карпати* (Мдн-Внк., Вн), *Марка* (Схн., Лт), *Шведи* (Грд., Др)) та по дві номінації берегів (1,53 %: *Алексєвка* (Пшк., Хм), *Буцьове* (Шпч., Хм)) і гребель (1,53 %: *На Заводській* (Бжк., Др), *На Клекіцці* (Бжк., Др)).

Залежно від семантики твірних основ, досліджувані власні географічні назви поділяємо на відантропонімні, відтопонімні та похідні від інших пропріативів.

Антропоніми (1 587 відантропонімних похідних; 66,18 %: *Гуцалюкове* (Знк., Вн), *Мендеркова* (Пчс., Хм), *Романюків* (Крч., Др)) відіграють важливу роль у творенні мікротопонімів, оскільки вони часто вказують на право власності або певні асоціативні зв'язки, якими керувалися в момент назвотворення. Насамперед до цієї групи відносимо відпрізвищні деривати (881; 55,51 %: піскінонім *Бойків* (Влс., Лт) ← Бойко; годонім *Гонти* (Днв., Дн) ← Гонта; годонім *Лукашевича* (Ант., Хм) ← Лукашевич), що, як бачимо, мають патронімічну або меморіальну мотивацію. Більшість прізвищ вказує на чоловіків (годонім *Гончарицина* (Прх., Хм) ← Гончаріцин, годонім *Сагайдачного* (Днв., Дн) ← Сагайдачний, годонім *Шевченка* (Врб-Мр., Яр) ← Шевченко); від прізвищ жінок такі номінації утворюються рідко (піскінонім *Ахматівський* (Слб.-Шлх., Др) ← Ахматова). Слід звернути увагу на відзоолексемні (годонім *Баранівка* (Ржчн., Хм) ← Баран, годонім *Вовкова* (Ржчн., Хм) ← Вовк, кварталонім *Когутівка* (Зрн., Вн) ← Когут) та відфлоролексемні (годонім *Бараболькова* (Трш., Хм) ← Бараболько, кварталонім *Кавунівка* (Дшк., Вн) ← Кавун) найменування, які ми кваліфікуємо як мотивовані прізвищами, хоча твірними можуть бути й прізвиська та загальні назви. Аналогічна ситуація і з онімами, в основах яких – назва роду діяльності: агроонім *Гончарі* (Клн., Др) ← Гончар, годонім

Ковалева (Грч., Лт) ← Коваль, кварталонім *Мельники* (Іллш., Ст) ← Мельник (або відповідно апелятиви «гончар», «коваль», «мельник»).

Більш чітко вирізняються відіменні мікротопоніми (401; 25,27 %: годонім *Григорівка* (В. Олк., Вн) ← Григорій; піскінонім *Дениска* (Нтч., Вн) ← Денис; *Мар'їна* (Крп., Хм) ← Мар'я), похідні від повних антропоформ (годонім *Дем'яни* (Схн., Лт) ← Дем'ян; піскінонім *Мифтодій* (Гбч., Ст) ← Мефодій, лепораріонім *Северин* (Свр., Ст) ← Северин) та усічено-суфіксальних (піскінонім *Мартинчин* (Слб.-Шлх., Др) ← Мартин; каньйононім *Марушка* (Адм., Вн) ← Марія; путеонім *Меланчина* (Пкт., Вн) ← Меланія).

Незначна кількість номінацій дрібних географічних об'єктів мотивується прізвиськами (2; 0,13 %: лімонім *Гуйова* (Нтч., Вн) ← Гуй; агроонім *Шулимове* (Пдл., Вн) ← Шулим), що пов'язано з віднесенням подібних пропріативів до відпрізвищних або відапелятивних.

Зазначимо, що досить значна кількість відантропонічних дериватів має прикметникову форму відмінювання (303; 19,09 %: *Адамівське* (Слб.-Шлх., Др), *Горський* (Пдл. Мкр., Дн), *Пухальський* (Гнт., Хм)), і це найменування, в основі яких – і прізвища (237; 78,22 %: кварталонім *Білинський* (Ввк., Др), мікропланонім *Буцьове* (Шпч., Хм); фонтікулонім *Цісарське* (Грч, Дн)), й імена (66: 21,78 %: піскінонім *Григорівський* (В. Олк., Вн.), годонім *Марківська* (Птр., Вн), трактонім *Данилове* (Ввк., Др)).

Топоніми (601 відтопонімний дериват; 25,06 %: *Варшава* (С. Ост., Ст), *Капказ* (Стн., Вн). *Проскурівська* (Внк., Вн)) здебільшого локалізують місцезнаходження певного менш відомого об'єкта, або ж назва виникає на основі певних асоціацій. Твірними основами мікротопонімів Центральної Хмельниччини часто виступають:

місцеві власні географічні назви (554; 92,18 %: базаронім «*Геологів*» (Хмл.) ← Геологів, вулиця м. Хмельницького; кварталонім *Черкасівка* (Пкт., Вн) ← село Черкасівка (Віньковецький район), зокрема номінації навколишніх сіл і міст: кварталонім *Залетичівка* (Лтч., Лт) ← смт Летичів; лепораріонім

«*Осташки*» ← село Осташки (Хмельницький район); фонтікулонім *Маківчанка* (Мкв., Дн) ← село Маків (Дунаєвецький район). Такі власні назви іноді мають прикметникову форму відмінювання (27; 4,87 %: лімнонім *Загоранська* (Злн., Ст) ← село Загоряни (Старокостянтинівський район); годонім *Кам'янецька* (Хмл., Хм) ← місто Кам'янець-Подільський; годонім *Проскурівська* (Хмл., Хм) ← місто Проскурів);

хороніми (34; 5,66 %) зокрема найменування регіонів (агроонім *Бесарабівка* (Лжк., Дн) ← Бессарабія; агроонім *Донбас* (Нст., Дн)), країн (кварталонім *Корея* (Знк., Вн); годонім *Турецина* (Кпч., Др) ← Туреччина; кварталонім *Філяндія* (Прс., Яр) ← Фінляндія), островів і півостровів (кварталонім *Камчатка* (Ясн., Вн), кварталонім *Сахалін* (Мнс, Яр)); та номінації переважно закордонних міст і їхніх частин (лепораріонім «*Венеція*» (Мрл., Ст); кварталонім *Голівуд* (Хмл., Хм)). Крім того, трапляються відхоронімні прикметникові похідні, на зразок *Молдавська* (Хмл., Хм) ← Молдова; *Московська* (Хмл., Хм) ← Москва;

ороніми (7; 1,16 %: тумулосонім *Карпати* (Мдн-Внк., Вн); путеонім *Верховина* (Знк., Вн); годонім *Кавказ* (Клм., Хм)); такі мікротопоніми переважно мають символічно-квалітативну мотивацію, оскільки насправді гірських денотатів у досліджуваному регіоні немає;

гідроніми (6; 1 %: потамонім *Бужок* (Млм., Хм) ← Південний Буг; мікропотамонім *Ушка* (Спр., Дн) ← Ушиця; мікропотамонім *Тернавка* (Мхл., Дн) ← Тернава); підтверджуємо думку, що найменування річок рідко мотивуються назвами поселень, однак часто спостерігається творення одних потамонімів від інших.

Решта відонімних номінацій дрібних географічних об'єктів походить від інших розрядів онімної лексики, зокрема:

етнонімів (108; 4,5%: *Шляхеччина* (Мцв., Дн), *Мадярський* (Бхм., Хм), *Циганка* (Зрн. Вн)), як офіційних назв етнічних груп (кварталонім *Росіяни* (Мдн-Олк., Вн); кварталонім *Українці* (Мдн-Олк., Вн); тумулосонім *Шведи*

(Грд., Др)), так і неофіційних (кварталонім *Кацапщина* (Лжк., Дн) ← кацап – «заст., розм. Зневажлива назва росіянина» [166, с. 123]; долина *Ляхова* (Ггл., Вн) ← ляхи – «іст. Поляки» [166, с. 582]; кварталонім *Мадярищина* (Врх., Ст) ← мадяри – «Те саме, що угорці» [166, с. 593]; додатково відзначимо наявність прикметникових форм відетнонімних похідних (27; 25%: мікропотамонім *Кацапська* (Н. Нтч., Вн); годонім *Жидівська* (Нст., Дн); піскінонім *Циганський* (Охр., Вн));

ергонімів (101; 4,21 %: «Укрелектроапарат» (Хмл., Хм), «Школа № 9» (Хмл., Хм), «Юність» (Хмл., Хм)); переважно це найменування зупинок, що походять від назв заводів («Катіон» (Хмл., Хм); «Радіозавод» (Хмл., Хм); «Темп» (Хмл., Хм)), магазинів («Автосалон» (Хмл., Хм); «Пан Диван» (Хмл., Хм); «ЦУМ» (Хмл., Хм)), торгових центрів («Агора» (Хмл., Хм); «Дана» (Хмл., Хм); «Оазис» (Хмл., Хм)), закладів культури («Бібліотека Островського» (Хмл., Хм); «Бібліотека ХНУ» (Хмл., Хм); «Філармонія» (Хмл., Хм)), освіти («ПТУ № 24» (Хмл., Хм); «Університет» (Хмл., Хм); «Університет економіки і підприємництва» (Хмл., Хм)), охорони здоров'я («Міська лікарня» (Хмл., Хм), «Обласна лікарня» (Хмл., Хм), «Шпиталь» (Хмл., Хм)), закладів харчування («Арарат» (Хмл., Хм), «Сілістра» (Хмл., Хм)) тощо («Автовокзал» (Хмл., Хм), «Автозаправочна станція» (Хмл., Хм), «Хмельницьклегпром» (Хмл., Хм));

міфонімів (1; 0,04 %: базаронім «Ізіда» (Хмл., Хм) ← Ізіда, або Ісіда – одне з головних божеств єгипетської міфології, богиня родючості й материнства [223, с. 384].

Відонімна семантика твірної основи мікротопонімії Центральної Хмельниччини тяжіє до відантропонімного спектру, проте продуктивні й відтопонімні деривати, які здебільшого утворюються від місцевих назв.

3.1.3. Номінації з комбінованою семантикою твірних основ

Мікротопоніми з комбінованою семантикою – це складні і складені найменування дрібних географічних об'єктів, похідні від власних та загальних назв. Загалом до складу таких конструкцій входить декілька компонентів: іменник на позначення об'єкта (наприклад, географічний термін) та прикметник, числівник або інший іменник, який виконує інформативну функцію (вказує на ознаку, належність, власність тощо).

Усього таких номінацій засвідчено 720 (9,59 %: *Бистрецький став* (Клс., Вн), *Урочище Бертнавка* (Држ., Др), *Шпиченецький беріг* (Шпч., Др)): 389 мікрохоронімів (54,03 %: *Лучинецький шлях* (В. Жвн., Дн), *Охрімівська стежка* (Бжк., Др), *Янковий ліс* (Нмр., Ст)), 214 мікрооронімів (29,72 %: *Бабієва долина* (Ант., Хм), *Давидова гора* (Внг., Яр), *Кармалюцькі гори* (Мрз., Дн)) та 117 мікрогідронімів (16,25 %: *Герців став* (Млш., Хм), *Маркова криниця* (Рдк., Ст), *Чимбарівські стави* (Чмб., Дн)).

Мікрохороніми представлені територіонімами (181; 46,53 %: *Корчакова пасіка* (Блм., Яр); *Моломолинський гострів* (Млм., Хм); *Харитонська липа* (Влс., Лт)), серед яких більш продуктивні дримоніми (62; 34,25 %: *Заясенівський ліс* (В. Крж., Дн), *Максимів ліс* (Мзн., Др), *Осламівський ліс* (Зрн. Вн)), дендроніми (47; 25,97 %: *Голозубинецький парк* (Глз., Дн), *Парк ім. Коцюбинського* (Хмл., Хм), *Шелехівський парк* (Слб-Шлх., Др)), лепораріоніми (43; 23,76 %: *Бобровецький заказник* (Лсц., Дн), *Глібівський заказник* (Внк., Вн), «*Сковородецькі краєвиди*» (Скв., Ст)), помаріоніми (28; 15,47 %: *Гончарів садок* (Мдн-Врб., Лт), *Гуменюків садок* (Знк., Вн), *Дашківські сади* (Бгд., Др)) та одна (0,55 %) назва острова: *Моломолинський гострів* (Млм., Хм); рідше трапляються ойкохороніми (81; 20,82 %: *Матейкова криниця* (В. Жвн., Дн), *Нова Соколівка* (Скл., Яр); *Остапова долина* (Гвр., Хм)), де домінують годоніми (69; 85,19 %: *провулок Ващука* (Хмл., Хм), *провулок Геологів* (Хмл., Хм), *провулок Глібова* (Хмл., Хм)); крім того, фіксуємо кварталоніми (10; 12,35 %: *Івасева пасіка* (Мрз., Дн), *Івасів кут* (Мрз., Дн), *Мала Тернавка* (Тмш., Дн)) та базароніми (2; 2,47 %:

Дубівський базар (Хмл., Хм), *«Поділля-1»* (Хмл., Хм), *«Поділля-2»* (Хмл., Хм), екстраойкохороніми (70; 17,99 %: *Гречанський цвинтар* (Хмл., Хм), *Дулів млин* (Мрз., Дн), *Єврейський цвинтар* (Шрв., Яр)), де переважають агрооніми (53; 75,71 %: *Бургарів клин* (Нтч., Вн); *Буцьове кубло* (Гбч., Ст); *Ваврикове поле* (Яск., Др)), некроніми (17; 24,29 %: *Гречанський цвинтар* (Хмл., Хм), *Польський цвинтар* (Хмл., Хм), *Раковський цвинтар* (Хмл., Хм)), та віоніми (57; 14,65 %: *Зайцева стежка* (Кпч., Др); *Кривульський міст* (Знк., Вн); *Охрімівська стежка* (Бжк., Др)), зокрема номінації доріг (30; 52,63 %: *Гулівська дорога* (Гвр., Вн), *Дорога на Левадах* (Клс., Вн), *Зіньківська дорога* (Плп-Олк., Вн)), залізничних переїздів (17; 29,82 %: *переїзд Кожедуба* (Хмл., Хм), *переїзд Купріна* (Хмл., Хм), *Чорноострівський переїзд* (Чрн. Ост., Хм)) та стежок (7; 17,54 %: *Данючкова стежка* (Псч., Яр), *Лідина стежка* (Псч., Яр), *Охрімівська стежка* (Бжк., Др)).

Із-поміж мікрооронімів реєструємо насамперед назви 132 долин (61,68 %: *Базькова долина* (Гнв., Дн); *Бантова долина* (Шрб., Лт); *Варварача долина* (Знк., Вн)), 41 підвищення (19,16 %: *Марусин камінь* (В. Олк., Вн); *Милашчина скала* (Трс, Яр); *Наумів горб* (Нст., Дн)), 30 урочищ (14,02 %: *Адамів яр* (В. Олк., Вн); *Гаманові суголови* (Охр., Вн); *Сизова загородь* (Блм., Яр)), 9 берегів (4,21 %: *Донців берег* (Шпч., Хм), *Зіньків беріг* (Млш., Хм), *Савіцький берег* (Пдс., Хм)) і 2 печер (0,93 %: *Кармелюкова печера* (Млв., Дн), *Малісвецька печера* (Млв., Дн)), а серед мікрогідронімів – найменування 48 ставків (41,03 %: *Барладиновий ставок* (Прв., Яр), *Бистрецький став* (Клс., Вн), *Гураленський став* (Мзн., Др)), 45 криниць (38,46 %: *Криниця на Кременині* (Бжк., Др), *Солонцева криниця* (Шпч., Хм), *Юстинина криниця* (Клс., Вн)), 15 джерел (12,82 %: *Воробієвське джерело* (Врб., Дн), *Дем'янкевецьке джерело* (Днв., Дн), *Маківське джерело* (Мкв., Дн)), 5 озер (4,27 %: *Циганське озеро* (Ант., Лт), *Шарське озеро* (Шрв., Хм), *Ліва притока Південного Бугу* (Хмл., Хм)), 2 боліт (1,71 %: *Вакулів беріг* (Двд., Хм), *Созонове болото* (Млш., Хм)) та по одній назві водоспаду

(0,85 %: *Маліївецький водоспад* (Млв., Дн)) і річки (0,85 %: *Зяньківська річка* (Знк., Пдл., Др)).

Серед власних назв із комбінованою семантикою, у зв'язку тим, що всі пропріативи кваліфікуються як іменники, частини мови розрізняються лише в апелятивах, а в онімах диференціація відбувається на основі їхньої належності до певних онімних полів [204, с. 441]. Відповідно, виділяємо такі типи власних назв із комбінованою семантикою:

відіменниково-відантропонімні (541; 75,14 %: *Марків беріжок* (Лпк., Хм), *Мелащина скала* (Трс, Яр), *Харитонів ліс* (Ржчн., Хм)); здебільшого це поєднання географічних термінів з відіменними (*Андріїв став* (Влс., Лт); *Максимів ліс* (Мзн., Др); *Одаринів став* (Влс., Лт)) та відпрізвищними (*Бойків став* (Влс., Лт); *Гуменюків садок* (Знк., Вн); *Олійників став* (Влс., Лт)) ад'єктивами;

відіменниково-відтопонімні (165; 22,91 %: *Божиковецький став* (Слб.-Шлх., Др), *На Дунаєвецькі ворота* (В. Жвн., Дн); *Шпиченський шлях* (Двд., Хм)); основні моделі – «ад'єктонім + географічний термін» (*Деражнянський парк* (Држ., Др); *Моломолинський гострів* (Млм., Хм); *Старокостянтинівський заказник* (Стр., Ст)) та «відмікротопонімний прикметник (мікротопонім) + географічний термін» (*Гречанський цвинтар* (Хмл., Хм), *Дубівський базар* (Хмл., Хм); *Парк «Заріччя»* (Хмл., Хм));

відприкметниково-відтопонімні (9; 1,25 %: *Великі Шпиченці* (Шпч., Др); *Мала Ушиця* (Прв., Яр); *Нижня Корчівка* (Ясн., Вн));

відіменниково-відгеортонімні (2; 0,28 %): *Криничка Святого Вознесіння* (Схн., Лт), *Коло каплиці Святої Покрови* (Шрв., Яр);

відчислівниково-відтопонімні (2; 0,28 %: «*Поділля-1*» (Хмл., Хм), «*Поділля-2*» (Хмл., Хм);

відіменниково-відміфонімні (1; 0,14 %: *Джерело Святого Іллі* (Слб.-Шлх., Др),

Власних назв із невідомою семантикою твірних основ зареєстровано чотири (0,05 %): три гідроніми (потамоніми *Оледерня* (Лтч), *Туляпа* (Стр., Ст) та путеонім *Воликдерня* (Знк., Вн)) і мікрооронім (трактонім *Бигода* (Глз., Др)). Зазначимо, що більшість таких назв сприймається людиною як активна, знайома модель, зрозуміла модель-наповнення, але номінація в цілому може бути невідомою [192, с. 16].

Таким чином, проаналізувавши семантику твірних основ мікротопонімів Центральної Хмельниччини, відзначаємо превалювання відапелятивних номінацій (4 390; 58,44 %) над відонімними (2 398; 31,92 %), комбінованими (720; 9,59 %) та назвами з невідомою семантикою (4; 0,05 %).

Більшість відапелятивних назв є однокомпонентними відіменниковими (1 637; 38,66 %) і відприкметниковими (1 382; 32,63 %) дериватами. Серед багатоконпонентних номінацій (1 202; 28,38%) найбільш продуктивна модель – «прикметник + географічний термін» (1 178; 94,47 %).

У складі відонімних власних назв дрібних географічних об'єктів переважають відантропонімні (1 587; 66,18 %), зокрема похідні від прізвищ (881; 57,32%), імен (401; 26,09 %), прізвиськ (2; 0,13 %) та їхні прикметникові похідні (253; 16,46%); а також відтопонімні (601; 25,06 %) найменування, зокрема утворені від місцевих власних географічних назв (554; 92,18 %). Як малопродуктивні кваліфікуємо відетнонімні (108; 4,5 %), відергонімні (101; 4,21 %) та відміфонімні (1; 0,04 %) деривати.

Основні різновиди мікротопонімів із комбінованою семантикою – це поєднання іменників з антропонімами (541; 75,14 %) і топонімами (165; 22,91 %).

Під час дослідження мікротопонімії Підгір'я О. І. Михальчук нарахувала близько 75 % відапелятивних номінацій, а найпродуктивнішим пластом базової лексики для утворення назв мікрооб'єктів визначила географічну термінологію. Відонімних основ зафіксовано 25 %, зокрема відантропонімних – 19 % [104, с. 15–16].

Н. І. Лісняк у дисертаційній роботі «Мікротопонімія Західного Поділля» виокремила дві групи номінацій: 1) похідні від лексем, що вказують на об'єкти натурогенного походження, які характеризують рельєф, структуру чи властивості ґрунту, особливості флори і фауни; 2) деривати, мотивовані словами, що вказують на об'єкти антропогенного походження: спосіб освоєння земельних ділянок, умови заснування й розташування поселень, призначення та використання площ, різні промисли, численні споруди, шляхи сполучення, народну метеорологію тощо. Базою для творення власних назв дрібних географічних об'єктів Західного Поділля виступали і власні назви, передусім антропоніми (імена, прізвища та прізвиська людей) і топоніми (макротопоніми, ойконіми, мікротопоніми, гідроніми) [87, с. 10–11].

Н. В. Сокіл зазначила, що для власних назв Сколівщини характерні відапелятивні утворення, зокрема похідні від географічних термінів на означення рельєфу (1 055), назв на позначення рослинного і тваринного світів (410), гідрографічної номенклатури (400) тощо. Серед виявлених мікротопонімів домінують відантропонімні утворення. У складі відапелятивно-відонімних власних назв географічних об'єктів (49; 2,13 %) основною є модель «апелятив + антропонім» [175, с. 10–14].

Натомість Р. О. Ляшенко, описуючи мікротопонімію Кіровограда, підкреслив превалювання відонімних структур (зокрема похідних від основ з антропонімним значенням (26,6 %) і основ-топонімів, серед яких гідроніми (1,4 %), ойконіми (8,1 %), мікроойконіми (5,0 %), етнохороніми (1,5 %), власне топоніми (3,6 %)). Іншу групу утворюють похідні від різних тематичних груп – переважно апелятивів (32,5 %). Окремо автор виділяє багатоорієнтовані назви (21,3 %) [93, с. 14].

В. Ф. Баньої, схарактеризувавши мікротопоніми басейну річки Уж, відзначила більшу кількість відапелятивних назв (55,5 %) і меншу – відонімних, зокрема відантропонімних (24 %), відмікротопонімних (19 %) та відойконімних (1,5 %) [6, с. 11–12].

Аналізуючи мікротопонімію Північної Львівщини, О. І. Проць встановила, що найменування дрібних географічних об'єктів утворені насамперед від апелятивної лексики, зокрема від місцевої географічної термінології та слів, пов'язаних із діяльністю людини, рідше – від онімної (відповідно 70,5 % і 29,5 % одиниць) [149, с. 16].

О. Б. Лужецька, дослідивши мікротопонімію Південно-Західного Опілля, стверджує: 1) із-поміж відапелятивних похідних використано 471 лексему для опису рельєфної специфіки обстежуваного краю, 311 апелятивів на позначення гідрографії, 461 – флори та фауни, 88 – властивостей ґрунтового покриву, 456 – геометричних та інших характеристик мікротериторій; 155 мотивувальних основ, які відображають типи поселення та їхні елементи, 113 – місцеву господарсько-виробничу діяльність, 67 – шляхи комунікації, а також 217 апелятивів на позначення споруд різного призначення і 177 – способу обробітку орних площ; 2) серед відонімних дериватів домінують найменування, в основі яких ужиті антропоніми різного походження (695 одиниць), рідше трапляються ойконіми (123 одиниці), гідроніми (70) та інші топоніми (472); 3) відонімно-відапелятивні мікротопоніми мотивовані сполуками географічних або загальнокультурологічних термінів із різними розрядами пропріальної лексики [89, с. 193–194].

Під час дослідження власних назв дрібних географічних об'єктів Північної Хмельниччини І. Я. Ординська наголошує на перевазі відапелятивних конструкцій (48,87 %) над відонімними (37,37 %) і виділяє малопродуктивні похідні: відетнонімні (30; 0,42 %), відідеонімні (49; 0,69 %), відергонімні (8; 0,11 %), відпрагматонімні (8; 0,11 %) і відтеонімні (2; 0,03 %). Реєструються й комбіновані відонімні номінації (0,18 %) та назви з невідомою семантикою твірних основ (0,62 %) [122, с. 189–190].

Порівнявши отримані нами дані з наведеними вище результатами, які вітчизняні мікротопонімісти отримали, характеризуючи семантику твірних

основ власних назв дрібних географічних об'єктів різних регіонів України, можемо стверджувати на спільності загальних тенденцій та відмінностях, зумовлених насамперед індивідуальними підходами до розгляду цього питання і, звичайно, природничо-географічними особливостями територій.

3. 2. Мотиваційні атрибути мікротопонімів

Завершальним етапом у характеристиці мікротопонімів є з'ясування мотиву номінації – тієї причини, яка зумовила з-поміж багатьох варіантів можливих найменувань вибір лише одного, який і став власною назвою [204, с. 444].

Характеризуючи мотиваційну структуру ономастикону, О. В. Суперанська підкреслювала, що мотивування власних назв завжди історичне й соціальне, а сукупність фактів, які лежать у його основі, єдина для всього людства. «Для топонімів це – первинні апелятиви, які характеризують різновиди денотатів, їхнє місце розташування, певні враження, пов'язані з ними події, їх призначення або основне використання, відношення одного об'єкта до іншого, найменування осіб, певною мірою пов'язаних із цією місцевістю, культове або ідеологічне призначення об'єкта» [184, с. 244–245].

Серед пропонованих аспектів мотивування передусім виділяються історичний (пов'язаний із подіями та фактами, які сприяли появі іменованого об'єкта), соціальний (проявляється у відбитті назв суспільних груп і супутніх реалій) і територіальний (на вибір назви впливають природні умови певної місцевості) [192, с. 20].

Мотиви номінації можуть бути затемнені, причому «не тільки внаслідок відсутності або недостатньої інформації про життєву інформацію, в якій відбувся акт пропріального найменування», а й тоді, «коли має місце присвоєння найменувань штучним шляхом» [192, с. 23–24].

Мотиваційна класифікація, що ґрунтується передусім на тій домінантній ознаці денотата, яка покладена в основу власної назви, – це поділ онімів на

апотропейні, асоціативні, ідеологічні, квалітативні, локативні, меморіальні, номінальні, патронімічні, посесивні, символічні, ситуативні, сутнісні та темпоральні, всередині яких можливе додаткове розмежування; значна частина пропріативів, особливо складних і складених, має **комбіновану мотивацію** (найбільш поширеними є **квалітативно-локативні** найменування); до назв **невідомої мотивації** належать оніми, походження яких не вдалося з'ясувати [204, с. 464].

Серед власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини зафіксовано 5 679 (75,6 %) пропріальних одиниць з одинарними мотиваційними відношеннями: *Біля польового* (Брн., Яр), *Гусаківці* (Двд., Хм), *Колос* (Днв., Дн), 1 829 (24,35 %) найменувань із комбінованою мотивацією: *Вулькова долина* (Слб., Яр), *Забраний край* (Злн., Ст), *Холодна гора* (В. Мцв., Ст) та 4 назви невідомої мотивації (0,05%: *Бигода* (Глз., Др), *Волікдерня* (Знк., Вн), *Енкапес* (Знк.) (див. Табл. 5, Додаток Б).

До складу мікротопонімів з одиничною мотивацією здебільшого входять мікрохороніми (4 305; 75,81 %: *Армійська* (Ст. Гт., Дн), *Лісок* (Грч., Лт), *Хутір* (Лжв., Ст)); значно менше мікрооронімів (736; 12,96 %: *Баши* (Лс. Грн., Хм), *Копечина* (Грд., Др), *Косярки* (Блм., Яр)) та мікрогідронімів (638; 11,23 %: *Гуркало* (Крв., Дн), *Лядова* (Нтч., Вн), *Ставицько* (М. Мцв., Ст)). Такі номінації можуть бути як простими семантизованими лексемами (*Вальчини* (Схн., Лт), *Солодка* (Трш., Хм), *Ярки* (Жнш., Вн)), так і дво- та багатокомпонентними конструкціями (*Героїв Майдану* (Прс., Яр), *Героїв України* (Мрл., Ст), *Устима Кармелюка* (Стн., Вн)).

Найбільшу продуктивність мають **асоціативні** мікротопоніми (2 429; 42,77 %: *Долина* (Грг., Ст), *Шкільна* (Ярм., Яр), *Ясенина* (Бхм., Хм)), у яких відбито зв'язки між уявленнями, а пропріативи виникають за аналогією до інших назв або реалій, подібність до яких є переважно індивідуальною, як і асоціації, що встановлюються або можуть бути встановлені в кожному випадку [204, с. 479–480]. Під час назвотворення людина оперує не

лексемами, а концептами, які мають свої індивідуальні ознаки в кожному випадку. О. Ю. Карпенко зазначає: «Паралельно онім зазнає й категоризації – віднайдення його найдоречнішого місця в ментальному лексиконі, для чого вимагається з'ясування його денотатного ряду (антропоніми, топоніми тощо) й домену (гідроніми, ороніми тощо). Робота мови мозку з онімами зрештою шикує їх у фрейми й домени (субфрейми), постійно добудовуючи та перебудовуючи те й друге. Усе це упорядковує ментальний лексикон і шляхом концептуалізації та категоризації робить його більш містким і зручним» [62, с. 25]. Саме тому асоціації, які викликає певний об'єкт, стосовно однієї і тієї ж самої лексеми різняться.

Асоціативні номінації засвідчені насамперед серед мікрохоронімів (1 666; 68,59 %: *Бажантарня* (Млв., Дн), *Ванярка* (Прс., Яр), *Лазня* (Бгд., Др)), таких як:

ойкохороніми (864; 52,11 %: *Водокачка* (Држ., Др), *Кугутівка* (Зрн., Вн), *Місток* (Хмл., Хм)): 542 годоніми (62,73 %: *Бехова* (Дбр., Хм), *Вчительська* (Знк., Вн), *Лісна* (Ярм., Яр)), 321 кварталонім (321; 37,15 %: *Вітряки* (Злз., Дн), *Гуцали* (Трн., Хм), *Молочарня* (Држ., Др)), 1 базаронім (0,12 %: «*Привоз*» (Хмл., Хм));

територіоніми (322; 19,39 %: *Качатнік* (Лтч., Лт), *Кемпа* (Стр., Ст), *Селисько* (Лтч., Лт)), зокрема 204 мікродримоніми (63,35 %: *Дехтярка* (Мдн-Олк., Вн), *Ферма* (Ярм., Яр), *Ящики* (Рйк., Хм)), 107 помаріонімів (33,23 %: *Курник* (Гнт., Хм), *Табакерка* (Бжк., Др), *Шовковиця* (Мдн-Олк., Вн)), 5 лепораріонімів (1,55 %: «*Башта*» (Стн., Лт), «*Чоботарня*» (Лтч., Лт), 4 пляжоніми (1,24 %: *Камінісько* (Лтч., Лт), *Качатнік* (Лтч., Лт), *Селисько* (Лтч., Лт)), по одному (0,31 %) дендроніму (*Огруд* (В. Пбн., Дн)) і мікроінсулоніму (*Кемпа* (Гбч, Ст));

екстраойкохороніми (306; 18,42 %: *Баштани* (Стф., Хм), *Вовківня* (Ярс., Лт), *Кремінці* (Брн., Яр)), більшість із яких – агрооніми (293; 95,75 %: *Аеродром* (Знк., Вн), *Клин* (Мрз., Дн), *Дубина* (Влц-Ккр., Ст)); також є

пастіоніми (9; 2,94 %: *Биково* (Шпч., Хм), *Лагер* (Млм., Хм), *На лагерах* (Шрв., Яр)) та некроніми (4; 1,31: *Окописько* (Шрв., Яр), *Платівка* (Шрв., Яр), *Салотопка* (Држ., Др));

віоніми (174; 10,45%: *Липи* (Млв., Дн), *Судочки* (Стц., Ст), «*Термопластавтомат*» (Хмл., Хм)), серед яких 124 станціоніми (71,26 %: «*Долини*» (Рдк., Хм), «*Міст*» (Хмл., Хм), «*Сілістра*» (Хмл., Хм)), 29 дромонімів (16,67 %: *Межа* (Пшк., Хм), *Рутка* (В. Олк., Вн), *Сільська* (Шпч., Др), 17 лімонімів (9,77 %: *Біла* (Чрп., Хм), *Садова* (Адм., Вн), *Черешні* (Шпч., Др)), 3 номінації мостів (1,72 %: *Бідок* (Лтч., Лт), *Довганя* (Знк., Вн), *Плисканя* (Знк., Вн)) й 1 назва урочища (0,57 %: *Глиняник* (Држ., Др)).

Значно менше фіксуємо мікрооронімів (426; 17,66 %: *Вали* (Грв., Хм), *Вітрак* (Пнк., Ст), *Ясенки* (Глв., Хм)), переважно трактонімів (275; 64,55 %: *Замчище* (Гтн., Др), *Княжна* (Ярс., Лт), *Курган* (Стр., Яр)), а також каньйононімів (99; 23,24 %: *Герло* (Злз., Дн), *Капличка* (Скв., Ст), *Клин* (Ант., Хм)), тумулосонімів (49; 11,5 %: *Комашня* (Шпч., Хм), *Копечина* (Грд., Др), *Підстінка* (Адм., Вн)) і мікропланонімів (3; 0,7 %: *Безодня* (Шпч., Хм), *Лози* (Арк., Хм), *Острівець* (Арк., Хм)); як, зрештою, і мікрогідронімів (337; 13,9 %: *Зруби* (Схн., Лт), *Обручівка* (Крч., Др), *Хлопи* (Жнш., Вн)), представлених насамперед мікропотамонімами (109; 32,63 %: *Копанка* (М.-Внк, Вн), *Ряставиця* (Мрт., Ст), *Мукуша* (Глз., Дн)), піскінонімами (102; 17,07 %: *Жабна* (Охр. Вн), *Качатнік* (Пкт., Вн), *Прачка* (Злз., Дн)), путеонімами (57; 22,01 %: *Байдак* (Врх., Ст), *Коритниця* (Ршт., Ст), *Риновка* (Арк., Хм)) і мікрогелонімами (23; 6,89 %: *Баюри* (Плп-Олк, Вн), *Безодня* (Стн., Вн), *Кар'єри* (Нтч, Вн)); крім того, фіксуємо 4 назви озер (1,19 %: *Лука* (Грч., Лт), *Новоставці* (Мдж., Лт), *Рудка* (Рдк., Дн)) та 2 – водоспадів (0,59 %: *Буркун* (Лсц., Дн), *Закіт* (Лтч., Лт)).

Найтипівішими асоціативними мотивами у процесі творення власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини є узагальнення апелятива відносно певного об'єкта: годонім *Бондарська*

(Шрб., Лт), годонім *Вишеньки* (Грч., Лт), годонім *Яблунева* (Лс. Грн., Хм); рідше в такій ролі трапляється пропріатив, зокрема в плуральній формі, що вказує на належність до певного об'єкта, проте не має права власності на нього (годонім *Бойки* (Слб-Охр., Др), гелонім *Короташі* (Гвр., Вн.), годонім *Стрельки* (Врб., Лт)). Можливе й вирізнення предмета стосовно певного об'єкта (здебільшого це стосується розташування неподалік чогось, проте назва трансформована і немає прямої вказівки на локацію: годонім *Польова* (Ярм., Яр), годонім *Річкова* (Хмл., Хм), кварталонім *Церковна* (Пнк., Ст)). На основі подібності в мікротопонімах вказується на ці риси не прямо, а опосередковано (путеонім *Кадубець* (Млв., Дн), агроонім *Площадка* (В. Пбн., Дн), тумулосонім *Яйце* (Злн., Ст)), як і на підставі суміжності, тобто належності їх до одного кола явищ, понять, пов'язаних причинно-наслідковими зв'язками (гелонім *Беріжок* (В. Олк., Вн), дромонім *Границя* (Гнв., Дн), піскінонім *Дамба* (Пнк., Ст)). Це також трансонімізовані мікротопоніми, які вживаються на позначення певного схожого за своєю суттю об'єкта, що ще не мають певних конотативних мотивів і не є символами (траєторонім *Баранівський млин* (Ярм., Яр), кварталонім *Сон-гора* (Лсц., Дн), мікроінсулонім *Кемпа* (Стр., Ст)).

Безперечно, асоціативна мотивація є досить близькою до квалітативної, символічної, інколи навіть до локативної, проте відношення між твірною лексемою та її ознаками, наявними в денотата, як номінатор, так і користувач, зокрема і дослідник, бачать по-своєму.

Також зареєстровано значну кількість онімів із **меморіальними** відношеннями (1 208; 21,27 %: *Боженка* (Хмл., Хм), *Ватутіна* (Хмл., Хм), *Достоевського* (Хмл., Хм). Здебільшого це назви, які увічнюють пам'ять про людей, події, реалії [204, с. 448]. У нашому випадку – це штучні найменування (власні назви вулиць), що функціонують у великих містах: *Грушевського* (Днв., Дн), *Жукова* (Стн., Вн), *Олени Пчілки* (Хмл., Хм).

Твірними лексемами власних назв дрібних географічних об'єктів часто виступають номінації осіб, пов'язаних із військовою сферою, зокрема: маршалів та генералів радянського періоду (*Будьонного* (Стр., Ст; Хмл., Хм), *Ворошилова* (Внк., Вн; Днв., Дн; Стр., Ст), *Толбухіна* (Хмл., Хм)); учасників Другої світової війни (*Зої Космодем'янської* (Блн., Дн; Хмл., Хм)); воїнів-інтернаціоналістів (*П'яскорського* (Хмл., Хм)); гетьманів, керівників народно-визвольних рухів (*І. Богуна* (Днв., Дн; Лс. Грн., Хм), *І. Скоропадського* (Лвк., Ст; Лс. Грн., Хм), *С. Наливайка* (Лс. Грн., Хм)); повстанців (*Кармелюка* (Блн., Дн; Глс., Лт; Дбр., Хм; Днв., Дн; Мск., Яр; Стн., Вн), *Пугачова* (Хмл., Хм)); космонавтів і льотчиків: *Гагаріна* (Гвр., Хм; Грм., Вн; Днв., Дн; Злн., Ст; Знк., Вн; Пкт., Вн; Плп-Олк., Вн; Пнк., Ст; Хмл., Хм), *Гастелло* (Внк., Вн; Знк., Вн; Хмл.), *Мересьєва* (Хмл., Хм)).

Фіксуємо й утворення, похідні від імен та прізвищ загальновідомих діячів культури, освіти, науки, політики, зокрема класиків української (*Лесі Українки* (Анд., Яр; Днв., Дн; Срб., Ст; Стр., Яр; Трс., Яр; Хмл.; Ярм., Яр), (*І.*) *Франка* (Днв., Дн; Знк., Вн; Нтч., Вн; Пкт., Вн; Смч., Ст; Стр., Яр; Хмл. Хм; Ярм., Яр), (*Т.*) *Шевченка* (Ггл., Вн; Глс., Лт; Гнв., Дн; Днв., Дн; Знк., Вн; Клн., Ст; Лмч., Вн; Нжн., Др; Пкт., Вн; Срб., Ст)) та російської літератури (*Некрасова* (Стр., Ст; Хмл., Хм), *Пушкіна* (В. Олк., Вн; Днв., Дн; Хмл., Хм; Ярм., Яр), *Тургенєва* (Внк., Вн; Днв., Дн; Хмл., Хм; Ярм., Яр)), письменників-подолян (*Івана Іова* (Ярм., Яр), *М. Федунця* (Хмл., Хм)), польських літераторів (*Крашевського* (Хмл., Хм), *Міцкевича* (Хмл., Хм)); режисерів, акторів кіно: *Рум'янцевої* (Хмл., Хм), *І. Савіної* (Хмл., Хм)), композиторів, співаків (*Заремби* (Хмл., Хм), *Івасюка* (Знк., Вн; Хмл., Хм), *Лисенка* (Хмл., Хм)); науковців, філософів (*Зеньковського* (Хмл., Хм), *Ломоносова* (Хмл., Хм; Ярм., Яр), *Ціолковського* (Хмл., Хм)), державних і партійних діячів – радянських (*Калініна* (В. Олк., Вн; Днв., Дн; Лмч., Вн; Лтч., Лт; Нст., Дн; Фщв., Вн), *Орджонікідзе* (Ярм., Яр)) і зарубіжних (*Карла Маркса* (Плп-Олк.,

Вн), *Рози Люксембург* (Мрл., Ст; Стр., Ст; Хмл., Хм), *Тельмана* (Блн., Дн; Стр., Ст)); президентів (*Качинського* (Хмл., Хм)).

Саме прізвища партійних і державних діячів останнім часом, у зв'язку з політикою декомунізації і дерадянзації, почали зникати з переліку твірних лексем для агоронімів і годонімів; частково це стосується й антропонімів, якщо носії цих прізвищ певним чином пов'язані з комуністичною ідеологією і тоталітаризмом [122, с. 107].

Сучасний мікротопонімікон краю поповнився низкою інших меморіальних антропомотиваторів, до яких можна віднести прізвища: письменників (*Бориса Антоненка-Давидовича* (Хмл., Хм), *Микити Годованця* (Хмл., Хм), *Ольги Мак* (Хмл., Хм)), політичних та військових діячів (*Василя Вишиваного* (Хмл., Хм), *Симона Петлюри* (Хмл., Хм), *Шухевича* (Внк., Вн; Лтч., Лт; Трс., Яр)), науковців (*Академіка Вернадського* (Хмл., Хм), *Професора Чорнобривого* (Хмл., Хм)), космонавтів, авіаконструкторів (*Ігоря Сікорського* (Хмл., Хм), *Павла Поповича* (Хмл., Хм)), гетьманів та отаманів (*Івана Сірка* (Хмл., Хм), *Павла Скоропадського* (Хмл., Хм)), філософів (*Григорія Сковороди* (Хмл., Хм)), художників (*Катерини Білокур* (Хмл., Хм)), піснярів (*Марусі Чурай* (Хмл., Хм)).

На думку С. Л. Ковтюх, у процесі назовництва, зокрема перейменувань, необхідно брати до уваги національні критерії етнолінгвістики: національні (обряди), вербальні (лексику, фразеологію, зокрема пареміологію, усну народну творчість), ментальні (звичаї, вірування), національномовну картину світу, міжетнічні зв'язки, комунікативну поведінку тощо. Важливо в перейменовувальних процесах, на думку дослідниці, «враховувати національну (українську та ін.) ментальність, проводити соціодіагностику й соціотерапію з метою прогнозування, виявлення та подолання тих чи тих деструктивних процесів, явищ у соціумі, серед яких й ентропійні – нестабільність, невизначеність, непередбачуваність» [73, с. 161–162].

«**Локативними** вважаються назви, основним мотивом для виникнення яких є місцезнаходження їхніх денотатів» [204, с. 469]. Такий тип мотиваційних відношень традиційно активний у мікротопонімах, однак на території Центральної Хмельниччини зафіксовано лише 649 таких номінацій (11,43 %: *Заставля* (Глз., Дн), *Коло башині* (Трн., Хм), *Підліщина* (Арк., Хм)).

Зокрема, локативні номінації реєструємо серед мікрохоронімів (438; 67,49 %): *Біля Панського будинку* (Пкт., Вн), *Замостя* (Глн., Лт), *Коло Грубого хреста* (Млш., Хм)), таких як екстраойкохороніми (271; 61,87 %: *Біля дубків* (Плп-Олк., Вн), *В Черниші* (Трш., Хм), *За грудю* (В. Мцв., Ст), передусім агрооніми (265; 97,79 %: *Біля Дальнього саду* (Слб-Шлх., Др), *За вітраком* (Млн., Хм), *Завали* (Брн., Яр)), менше пастіонімів (6; 2,21 %: *В Козацьку* (Трс., Яр), *В Ратушнячку* (Трс., Яр), *Під Фільковий сад* (Ссн., Яр)); ойкохороніми (80; 18,26 %: *Загора* (Нмч., Хм), *Загребля* (Бхм., Хм), *Той бік* (Мтк., Лт)): як кварталоніми (46; 57,5 %: *Біля Зозульки* (В. Олк., Вн), *Завалля* (Држ., Др), *Замленівка* (Глз., Дн)), так і годоніми (34; 42,5 %: *За церквою* (Блм., Яр), *Залісова* (Знк., Др), *Заставля* (Ччл., Дн)); віоніми (60; 13,7 %: *Біля Калаявичів* (Тмш., Яр), *На Мазники* (Мнк., Др), *На Стрижівцину* (Рдв., Др)), представлені 27 дромонімами (13,7 %: *До Вівчарика* (В. Олк., Вн), *На Губчу* (Злн., Ст)), *На Дунаєвецькі ворота* (В. Жвн., Дн), 22 лімонімами (36,37 %: *На Королево* (Кпч., Др), *Через прогін* (Стф., Хм), *Через цвинтар* (Чрп., Хм)), 7 станціонімами (11,67 %: *Біля Крохмального заводу* (Бжк., Др), *Біля лісу* (Мзн., Др), *Біля часті* (Мзн., Др)) і 4 понтонімами (6,67 %): *Біля грушечки* (Прв., Яр), *В броди* (Знк., Вн), *Коло млина* (Знк., Вн)); територіоніми (27; 6,16 %: *В Берки* (Ств., Лт), *Заруда* (Йсп., Ст), *Коло Цюркача* (Плп-Олк., Вн), зокрема дримоніми (18; 66,67 %: *Запотічок* (Прг., Хм), *Коло буди* (Рдн., Лт), *Коло дуба* (Плп-Олк., Вн)) і помаріоніми (8; 29,63 %: *Біля підстанції* (Бжк., Др), *За церквою* (Н. Нтч., Вн), *На Рудні* (Гвр., Вн)), а також один заказник (3,7 %: «*Осташки*» (Ост., Хм)).

Локативні мікроороніми (131; 20,18 %: *До брами* (Гвр., Вн.), *Коло Гроха* (Млн., Хм), *Коло Маринки* (Рдв., Хм)) – це номінації урочищ (91; 69,47 %: *Біля вбитого* (Грд., Др), *Біля хрестів* (Прг., Хм), *Загора* (Знк., Вн)), долин (26; 19,85 %: *Біля Шатковського* (Анд., Яр), *Загора* (В. Олк., Вн), *Коло грушечки* (Злз., Дн)), підвищень (9; 6,87 %: *Біля вівчарні* (Гвр., Вн), *За свинярньою* (Гвр., Вн), *За Корабелихою* (Гвр., Вн)), гребель (3; 2,29 %: *На Дубинці* (Бжк., Др), *На Заводській* (Бжк., Др), *На Клекічці* (Бжк., Др)), берегів (2; 1,53 %: *До брами* (Гвр., Вн), *За Кадралихою* (Гвр., Вн)), а мікрогідроніми (80; 12,33 %: *Коло рівчака* (Охр., Вн), *Коло Якима* (Адм., Вн), *На мочарниках* (Гвр, Вн)) – найменування ставків (28; 35 %: *Біля хутора* (Гвр., Вн.), *В пасіці* (Шпч., Др), *Замлин* (Ршт., Ст)), джерел (27; 33,75 %: *Коло лісу* (Лсц., Дн), *Коло млина* (Рдв., Др), *На Тепличчині* (Брн., Яр)), криниць (17; 21,25 %: *В Крутіброді* (Брн., Яр), *Коло Попової школи* (Гвр., Вн), *Коло поруччя* (Гвр., Вн)) і струмків (4; 10 %: *Біля Панського маєтку* (Бйв, Яр), *Коло хімскладу* (Бйв, Яр), *На Чорних лозах* (Бйв, Яр)).

Значно менше фіксуємо **посесивних** назв – 496 (8,74 %): *Безпальків* (Крж., Вн), *Буйків* (Гнв., Дн), *Комарова* (Шрв., Яр); тобто тих, які вказують, що «номінований об'єкт належить конкретній особі, найменування якої представлено в основі ойконіма» [204, с. 77]; утворені вони з допомогою різних формантів: -ів, -ин, -івк-а, -к-, -івц-і, приєднаних до імен, прізвищ або прізвицьк власників [82, с. 174].

Серед них найбільше мікрохоронімів (302; 60,89 %: *Бенів* (Плп-Олк., Вн), *Мацьків* (Клн., Др), *Сидорів* (В. Мцв., Ст)): 113 екстраойкохоронімів, (113; 37,41 %: *Білякова* (Двд., Хм), *Корчин* (Злс., Дн), *Маташеве* (Гбч., Ст)), 97 ойкохоронімів (32,12 %: *Везденькова* (Дбр., Хм), *Григорівка* (В. Олк., Вн), *Михайлика* (Нст., Дн)), 92 територіоніми (30,46 %: *Белів* (В. Олк., Вн), *Маречева* (Глн., Лт), *Микитків* (Н. Нтч., Вн)), серед них мікродримоніми (76; 78,35 %: *Антоновича* (Слб-Шлх., Др), *Коцюришин* (Млм., Хм), *Маречева* (Глн., Лт)), помаріоніми (16; 17,39 %: *Буців* (Йсп., Ст), *Макусів* (Врб., Лт),

Мельникова (Мтк., Лт)); 121 мікрогідронім (24,35 %: *Васьчин* (Схн., Лт), *Голіникова* (Пчс., Хм), *Романова* (Ггл., Вн)), серед них путеоніми (64; 52,89 %: *Васількова* (Трш., Хм), *Гулькова* (Нвк., Лт), *Гуменів* (Мдн-Глн., Лт)), піскіноніми (46; 38,02 %: *Козликів* (Лпк., Хм), *Марчука* (Пкт., Вн), *Мартинчин* (Слб.-Шлх., Др)), менше номінацій джерел (6; 4,96 %: *Басовий* (Пкт., Вн), *Бринтове* (Пдл., Вн), *Цісарське* (Грч, Дн)) та струмків (5; 4,13 %: *Сікеринське* (Крч., Др), *Соколова* (Крч., Др), *Фризова* (Крч., Др)); 73 мікроороніми (14,57 %: *Комарів* (Нтч., Вн), *Мар'їна* (Крп., Хм), *Федева* (Гнв., Дн)), зокрема каньйононіми (46; 63,01 %: *Гандзюкова* (Мдн-Глн., Лт), *Гнатова* (Глн., Лт), *Кравцева* (Мтк., Лт)), трактоніми (13; 17,81 %: *Грабнякове* (Ггл., Вн), *Данилове* (Ввк., Др), *Яцькова* (Влд., Яр)), тумулосоніми (9; 12,33 %: *Зубкова* (Птр., Вн), *Кулакова* (В. Олк., Вн), *Лукова* (Згн., Др)) та мікропланоніми (5; 6,84 %: *Буцьове* (Шпч., Хм), *Гальомбишин* (В. Олк., Вн.), *Костецький* (В. Олк., Вн)).

Особливістю посесивних мікротопонімів є те, що вказівка на право власності досить часто є умовною, оскільки назвотворення відбувається стихійно, не керуючись певними правилами, а особливо законодавством. Частина об'єктів мікротопонімії за своєю суттю, рівнем значимості не може входити до цієї категорії (до прикладу: водоспади, заказники, кладовища, печери, ріки).

Квалітативні назви (295; 5,19 %: *Зелена* (Нст., Дн), *Плоска* (Чбн., Хм), *Холодна* (Бгд., Др)) виникли на основі різних характерних ознак денотата. Це насамперед мікрохороніми (232; 78,64 %: *Висока* (Врб., Яр), *Глибоке* (Схн., Лт), *Чорненький* (Слб.-Шлх., Др)), такі як територіоніми (75; 32,32 %: *Вила* (Ссн., Яр), *Зірка* (Ант., Хм), *Мокрівець* (Смт., Дн)), ойкохороніми (73; 31,66 %: *Новосільська* (Днв., Дн), *Стометровка* (Хмл., Хм), *Широка* (Мрз., Дн)), екстраойкохороніми (61; 26,29 %: *Довгі* (Рдв., Хм), *Маленьке* (Злн., Ст), *Сокира* (Клн., Др)) та віоніми (23; 9,91 %: *Глиняна* (Врх., Ст), *Насипна* (Пкт., Вн), *Шосейна* (Мтк., Лт)); значно менше мікрооронімів (34; 11,45 %: *Висока*

(Мзн., Др), *Глибока* (В. Мцв., Ст), *Глиняна* (Мрл., Ст),) та мікрогідронімів (29; 11,52 %: *Довгий* (Зрн., Вн), *Малий* (Зрн., Вн), *Новий* (Мрт., Ст)).

Більш продуктивними є дримоніми (72; 31,03 %: *Кругла* (Клн., Др), *Сухий* (Мтк., Лт), *Трикутник* (Лзв., Др)), агрооніми (60; 25,86 %: *54 гектари* (Клн., Др), *Круглики* (Трб., Лт), *Штани* (Фщв., Вн)), годоніми (45; 19,4 %: *Верхня* (Днв., Дн), *Нижня* (Днв., Дн), *Нова* (Днв., Дн)), кварталоніми (28; 12,07 %: *Висока* (Крж., Вн), *Квадрат* (Хмл., Хм), *Широка* (Мрз., Дн)), дромоніми (23; 9,91 %: *Глиняна* (Врх., Ст), *Насипна* (Пкт., Вн), *Об'їзна* (Адм., Вн)), інколи трапляються помаріоніми (3; 1,29 %: *Кругляк* (Гнт., Хм), *Новий* (Адм., Вн), *Старий* (Рдв., Хм)) та пастіоніми (1; 0,43 %: *Гнила* (Трш., Хм)). Серед мікрооронімів фіксуємо назви 17 урочищ (50 %: *Глибока* (Стн., Вн), *Круча* (Држ., Др), *Кут* (Шпч., Др)), 16 долин (40,06 %: *Глибока* (Мдн-Олк., Вн), *Квадратік* (Пнк., Ст), *Кругляк* (Крч., Др)) та одного берега (2,24 %: *Коліно* (Шпч., Хм)). Мікрогідроніми – це мікропотамоніми (12; 41,38 %: *Білявка* (В. Жвн., Дн), *Вища* (Н. Нтч., Вн), *Нижча* (Н. Нтч., Вн)), піскіноніми (9; 31,03 %: *Зірка* (Мск., Яр), *Кругла* (В. Жвн., Дн), *Пустий* (Схн., Ст)), путеоніми (7; 24,14 %: *Кам'яна* (Гвр., Вн), *Холодна* (В. Мцв., Ст), *Широка* (В. Мцв., Ст)) і фонтікулонім (1; 3,44 %: *Холодне* (Тмш., Яр)).

Власні назви з квалітативними зв'язками, як зазначає О. В. Суперанська, мають значення будь-якої суб'єктивної оцінки й утворюються від повної чи скороченої основи, причому суб'єктивність оцінки виявляється у відповідному контексті і не завжди залежить від суфіксації, яка може бути винятково особистісною [185, с. 71–72].

Ідеологічні оніми безпосередньо пов'язані з філософськими, політичними, правовими, релігійними та мистецькими поглядами, які характеризують яку-небудь соціальну групу, клас, політичну партію, суспільство, однак, на відміну від меморіальних, не увічнюють певних особистостей чи інших реалій, а прославляють основні постулати тогочасності (іноді у вигляді побажань) [204, с. 474].

Таких пропріативів реєструємо 236 (4,16 %: *Партійне* (В. Крж., Дн), *Піонерська* (Лтч., Лт), *Радгосп* (Слб., Яр)), і це переважно мікрохороніми (235; 99,56 %: *Жовтнева* (Крн., Дн), *Піонерський* (Пшк., Ст), *П'ятдесятиріччя Жовтня* (Прг., Хм)), такі як ойкохороніми (219; 93,19 %: *70-річчя Жовтня* (Адм., Вн), *Радянська* (Лзв., Др), *Червоноармійська* (Мрл., Ст)), територіоніми (12; 5,11 %: *Колгоспний* (Врб., Лт), *Колгоспний* (Гвр., Вн), *Колгоспний* (Стф., Хм)), екстраойкохороніми (3; 1,28 %: *Партійне* (В. Крж., Дн), *Партійне* (Пдл., Мкр Дн), *Радгосп* (Слб., Яр)) та віоніми (1; 0,43 %: *Колгоспна* (Днв., Дн)). Основний різновид ідеологічних мікротопонімів, переважно штучних за походженням, – годоніми (218; 99,54 %: *Комсомольська* (Плп-Олк., Вн), *Піонерська* (Лтч., Лт), *Радгоспна* (Олш., Хм)), проте останнім часом кількість таких номінацій офіційно значно зменшилася (у розмовному мовленні вони продовжують функціонувати).

Сутнісні назви (171; 3,01 %: *Гора* (Смт., Дн), *Став* (Плп.-Олк., Вн.), *Яр* (Прх., Хм)) – це переважно трансформовані одиничні апелятиви або словосполучення, зміст яких безпосередньо пов'язаний із тими функціями, які повинен виконувати денотат; саме такі найменування безпосередньо вказують на його тип і часто поєднуються з різними його ознаками [204, с. 467].

Сутнісні пропріативи частіше трапляються серед мікрохоронімів (94; 54,97 %: *Дубина* (Птр., Вн), *Ліс* (Пдл. Мкр., Дн), *Місток* (Врб-Мр., Яр), рідше – із-поміж мікрооронімів (41; 23,98 %: *Долинки* (Пдл., Вн), *Провалля* (Схн., Ст), *Яр* (Грш., Яр)) та мікрогідронімів (36; 20,06 %: *Джерело* (Мхл., Дн), *Криниця* (Млв., Дн), *Стависько* (Лпк., Хм)). Такими є, зокрема, кварталоніми (35; 37,23%: *Кут* (Мцв., Дн), *Куток* (Пкт., Вн), *Осадьби* (Лзв., Др)), мікродримоніми (26; 27,66%: *Дубина* (Птр., Вн), *Лісок* (Грч., Лт), *Лісосмуга* (Млм., Хм)), дромоніми (14; 14,89 %: *Траса* (Шпч., Др), *Шлях* (Кпч., Др), *Шлях* (Кдн., Лт)), помаріоніми (5; 5,32 %: *Сади* (Клн., Др), *Садки* (Нжн., Др), *Садок* (Слб-Шлх., Др)), дендроніми (4; 4,26 %: *Парк* (Врб-Мр., Яр), *Парк* (Днв., Дн), *Парк* (Лзв., Др)), некроніми (4; 4,26 %: *Цвинтар* (Блм.,

Яр), *Цвинтар* (Крт., Яр), *Цвинтар* (Ясн., Яр)), понтоніми (3; 3,19 %: *Місток* (Брн., Яр), *Місток* (Врб-Мр., Яр) *Місток* (Скл., Яр)), пастіоніми (2; 2,13 %: *Пасовисько* (Шрв., Яр), *Пастівник* (Ярс., Лт)), трактоніми (1; 1,06 %: *Урочище* (Грб., Лт)). Серед мікрооронімів фіксуємо назви долин (25; 60,98 %: *Долина* (Адм., Вн), *Яр* (Гнв., Дн), *Ярок* (Пчс., Хм)), гребель (5; 39,02 %: *Гатя* (Шпч., Хм), *Гребля* (Држ., Др), *Гребельки* (Шпч., Хм)), а із-поміж мікрогідронімів – номінації криниць (14; 38,89 %: *Криничка* (Жлн., Яр), *Криничка* (Мрл., Ст), *Криниця* (Лсц., Дн)), боліт (10; 27,78 %: *Болото* (В. Крж., Дн), *Мочарисько* (Чнк., Дн), *Мочарі* (Ггл., Вн)), ставків (8; 22,22 %: *Сажавка* (В. Пбн., Дн) – «Невелике штучне водоймище, в якому розводять і утримують рибу» [171, с. 15], *Став* (Чнк., Дн), *Ставище* (Пдл. Мкр., Дн)), джерел (3; 8,33 %: *Джерело* (Гвр., Хм), *Джерело* (Крт., Яр), *Джерело* (Мхл., Дн)) та озера (1; 2,77 %: *Озеро* (Хмл., Хм)).

Мікротопоніми сутнісної мотивації за своєю природою є подібними до географічних термінів, проте їхньою визначальною ознакою є виокремлення з-поміж однотипних денотатів, які мають інші найменування (наприклад, якщо в селі один *став* – це географічний термін; якщо ж два: *Став* і *Великий став*, то це мікротопоніми, перший з яких – сутнісне найменування).

Мотивація **символічних** номінацій будується на певних конотаціях, пов'язаних зі змістом твірної лексеми, і ці додаткові семантичні відтінки трансформують оніми в символи: індивідуальні, групові, регіональні, загальнонаціональні або всесвітні [204, с. 478].

Загалом виокремлено 136 символічних найменувань (2,4 %: *Вовк* (Лтч, Лт), *Зелена* (Днв., Дн), «*Ізида*» (Хмл., Хм): 82 мікрохороніми (60,29 %: *Турещина* (Кпч., Др), *Червона* (Днв., Дн), *Чорний* (Пдл., Вн)), 30 мікрооронімів (22,06 %: *Абіссинія* (Крч., Др), *Верховина* (Ант., Хм), *Карпати* (Грш., Яр)) та 24 мікрогідроніми (17,65 %: *Зелене* (Нст., Дн), *Срібна* (Нвк., Лт), *Чорна* (Зрн., Вн)). Найбільш часто символічні відношення простежуються в годонімах (48; 52,53 %: *Біла* (Ясн., Вн), *Різдвяна* (Днв, Дн),

Червона (Днв., Дн), кварталонімах (16; 19,51 %: *Камчатка* (Ясн., Вн), *Кавказ* (Кавказ) (Стн., Вн), *Корея* (Знк., Вн)), рідше – в дримонімах (8; 9,76 %: *Лиса гора* (Бгд., Др), *Терхун* (Птр., Вн), *Чорний* (Пдл., Вн)), агроонімах (5; 6,1 %: *Абіссинія* (Млш., Хм), *Верховина* (Знк., Вн), *Калинове* (Злн., Ст)), базаронімах (2; 2,43 %: «*Берізка*» (Хмл., Хм), «*Ізида*» (Хмл., Хм)), дромонімах (2; 2,43 %: *Липи* (Млв., Дн), *Рутка* (В. Олк., Вн)) та помаріонімі (1; 1,22 %: *Чорторійна* (Лсг., Лт)).

До символічних варто віднести лексеми на позначення рослин, тварин, кольорів, деяких географічних власних назв, специфічних конструкцій, в основі яких простежується додаткове конотативне значення, та лексеми, які є дотичними до релігійних чи міфологічних понять і положень. Проте диференціація мотиваційних відношень не завжди однозначна, оскільки часто рослини й тварини виконують важливу роль у житті людини, такі лексеми функціонують у мові щодня, і люди часто іменують об'єкти, надаючи їм зовсім інших мотивів, зокрема асоціативних. Як зазначає О. Ю. Карпенко, лише пасивний концепт стає символом концепту. Саме тому зазначені групи лексем на позначення мотивації по-різному реалізуються в ролі символу відповідно до кожного окремого денотата [62, с. 28].

Фіксуємо незначну кількість **апотропейних** назв (45; 0,79 %), що своїм змістом «висловлюють» побажання щодо позитивних перспектив, які може або повинен мати денотат такого найменування [204, с. 476]. Здебільшого це стосується мікрохоронімів, представлених назвами вулиць, на зразок: *Миру* (Пдл., Вн), *Радісна* (Држ., Др), *Щаслива* (Мнк., Дн).

Якщо асоціативні пропріативи переважно пов'язані з іншими онімами, то **ситуативні** мотивуються певними фрагментами дійсності (епізодами), які швидко забуваються, внаслідок чого мотив найменування стає затемненим або і зовсім невідомим [204, с. 481–482]. Кількість таких номінацій незначна (14; 0,25 %: *Вивіз* (Пкт., Вн), *Посіч* (Знк., Вн), *Причеп* (Ввс., Др)), і 11 з них (78,57 %) – це мікрогідроніми: *Писа* (Нфт., Хм), *Теребушка* (Мдн-Врб., Лт),

Цюнька (Крч., Др), 3 – мікрохороніми (21,43%: *Запражник* (Охр., Вн), *Неруш* (Млш., Хм), *Поставень* (Ярм., Яр)). Безперечно, оніми такого типу виникають спорадично, на основі певної життєвої ситуації, актуальної в певний момент, що якраз і сприяла утворенню власної назви.

Комбіновану мотивацію (пор. «лат. *combinare* – з'єднувати» [188, с. 366]) мають переважно складні і складені власні назви, компоненти яких вказують на різні ознаки, що лягли в їхню основу [204, с. 483]: *Блищанська криничка* (Ксв., Дн), *Висока гора* (Мдн., Лт), *Рущина ланка* (Слб.-Шлх., Др). Зважаючи на наявність багатьох назв-словосполучень, закономірною видається реєстрація 1 097 мікрохоронімів (59,98 %: *V бригада* (Бгд., Др), *Колгоспний садок* (М. Мцв., Ст), *Павлуцьове поле* (Адм., Вн)), 412 мікрооронімів (22,53 %: *Жидівська долина* (В. Олк., Вн), *Маркова долина* (Бйв, Яр), *Швидка гора* (Пчс., Хм)) та 320 мікрогідронімів (17,49 %: *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Хм), *Панське озерце* (Грч., Лт), *П'ятий ставок* (Схн., Ст)).

Мікрохороніми представлені:

ойкохоронімами (488; 44,48 %: *Бриліантовий ряд* (Хмл., Хм), *Вовчий кут* (Плп-Олк., Вн), *Рибний базар* (Лтч., Лт)), зокрема 397 годонімами (81,35 %: *Велика Видумка* (Смч., Ст), *Велика Тарабанівка* (Бгд., Др), *Друга гора* (Мтк., Лт)), 64 кварталонімами (13,11 %: *Білий дім* (Држ., Др), *Ворошилівський городок* (Стр., Ст), *Нові Гаврилівці* (Гвр., Хм)), 18 базаронімами (3,69 %: *Джинсовий рай* (Хмл., Хм), *Дубівський базар* (Хмл., Хм), *Кам'янецький ринок* (Хмл., Хм)), 9 агоронімами (1,84 %: *майдан Незалежності* (Хмл., Хм), *Привокзальний майдан* (Хмл., Хм), *Центральний майдан* (Држ., Др));

територіонімами (302; 27,53 %: *Бойкова пасіка* (Блм., Яр), *Корчакова пасіка* (Блм., Яр), *Моломолінський гострів* (Млм., Хм)), такими як мікродримоніми (128; 42,38 %: *Аркадіївецький ліс* (Арк., Хм), *Висока гора* (Мдн., Лт), *Морозівська дача* (Мрз., Дн)), помаріоніми (71; 23,51 %:

Колгоспний сад (Клс., Вн), *Попівський сад* (Кпч., Др), *Яблуневий сад* (Влд., Яр), лепораріоніми (51; 16,89 %: *Давидковецький заказник* (Двд., Хм), *Глібівський заказник* (Внк., Вн), *Шийнський заказник* (Држ., Др)), дендроніми (50; 16,56 %: *Деражнянський парк* (Држ., Др), *Парк «Подільський»* (Хмл., Хм), *Парк ім. Коцюбинського* (Хмл., Хм)) та мікроінсулоніми (2; 0,66 %: *Моломолинський гострів* (Млм., Хм), *«Острів Кохання»* (Хмл., Хм));

екстраойкохоронімами (202; 18,41 %: *Голубчикова долина* (Мск., Яр), *Глибоке поле* (Кдн., Лт), *Фільковий сад* (Ссн., Яр)), серед яких – номінації полів (147; 72,77 %: *Бургарів клин* (Нтч., Вн), *Ваканцове поле* (Влц.-Ккр., Ст), *Московські поля* (Млм., Хм)) і кладовищ (54; 26,73 %: *Військовий цвинтар* (Хмл., Хм), *Польський цвинтар* (Злз., Дн), *Старе кладбище* (Шрв., Яр)) та один пастіонім (0,5 %: *Під Фільковий сад* (Ссн., Яр));

віонімами (105; 9,57 %: *Високий місток* (Злз., Дн), *Панькова дзюра* (Мдн-Внк., Вн), *переїзд Торф'яний* (Хмл., Хм)), насамперед дромонімами (72; 68,57 %: *Гулівська дорога* (Гвр., Вн), *Маньковецький шлях* (В. Жвн., Дн), *Панська дорога* (Скл., Яр)), значно менше траектонімів (18; 17,14 %: *Кам'янецький переїзд* (Хмл., Хм), *Переїзд Львівський* (Хмл., Хм), *Переїзд Молодіжний* (Хмл., Хм), лімонімів (8; 7,62 %: *Зайцева стежка* (Кпч., Др), *Лісова стежка* (Влс., Др), *Охрімівська стежка* (Бжк., Др)) та понтонімів (7; 6,67 %: *Високий місток* (Злз., Дн), *Друга гребля* (Злз., Дн), *Загоранський міст* (Знк., Вн)).

Також домінантну комбіновану мотивацію мають: серед мікрооронімів – власні назви долин (217; 52,67 %: *Бережинська долина* (Адм., Вн), *Глибока долина* (Злз., Дн), *Місіцького долина* (Ссн., Яр)), урочищ (98; 23,78 %: *Адамів яр* (В. Олк., Вн), *Вовкова балка* (Ввк., Дн), *Сизова загородь* (Блм., Яр)), підвищень (86; 20,87 %: *Висока гора* (Млш., Хм), *Земляні вали* (Кдн., Лт), *Кармалюцькі гори* (Мрз., Дн)), а також берегів (9; 2,18 %: *Миколові береги* (Стц., Ст), *Новий потік* (В. Олк., Вн), *Прохоровецькі береги* (Стц., Ст)), печер (2; 0,49 %: *Кармелюкова печера* (Млв., Дн), *Малісвецька печера* (Млв., Дн)); а із-поміж мікрогідронімів – найменування ставків (160; 50 %:

Бистрецький став (Клс., Вн), *Четвертий ставок* (Схн., Ст), *Чимбарівські стави* (Чмб., Дн), *криниць* (98; 30,63 %: *Байкова криниця* (Клс., Вн), *Беньова криниця* (Ірш., Ст), *Зелена криниця* (Вхр., Дн)) і *джерел* (31; 9,69 %: *Воробієвське джерело* (Врб., Дн), *Джерело Святого Іллі* (Слб.-Шлх., Др), *Святе джерело* (Мск., Яр)); *крім того, боліт* (7; 2,19 %: *Глинний міст* (Плп-Олк, Вн), *Друга галява* (Нтч, Вн), *Созонове болото* (Млш., Хм)), *озер* (7; 2,19 %: *Ліва притока Південного Бугу* (Хмл., Хм), *Шарівське озеро* (Шрв., Хм), *Царське озеро* (Хмл., Хм)), *струмків* (5; 1,56 %: *Безіменний струмок* (Врб-Мр., Яр), *Бистрий струмок* (Рдк., Хм), *Струмок на долині* (Тмш., Яр)) і *водоспаду* (1; 0,31 %: *Малієвецький водоспад* (Млв., Дн)).

Найбільш поширеними є поєднання сутнісних відношень у різних варіаціях (1 009; 55,17 %: *Білкове поле* (Млш., Хм), *Колгоспна криничка* (Глв., Лт), *Старий садок* (Рдв., Др)) з іншими мотиваційними різновидами, зокрема: **сутнісно-посесивні** (389; 38,55 %): *Бащицина криниця* (Знк., Вн), *Денисове поле* (Прх., Хм), *Тарасова гора* (Клс., Вн); **сутнісно-квалітативні** (236; 23,39 %): *Довга долина* (Злн., Ст), *Зимна криничка* (Н. Нтч., Вн), *Дубова роца* (Слб.-Шлх., Др); **сутнісно-локативні** (189; 18,73 %): *Джерело на Водокачці* (Нжн., Др), *Криниця на Кременині* (Бжк., Др), *Правдівське поле* (Шрв., Яр); **сутнісно-темпоральні** (142; 14,07 %): *Новий куток* (Ввк., Др), *Новий шлях* (Двд., Хм), *Старий сад* (Стр., Яр); **сутнісно-ідеологічні** (53; 5,08 %): *Колгоспна баня* (Ггл., Вн), *Колгоспний ліс* (Глв., Хм), *Колгоспний сад* (Клс., Вн).

Активно використовується комбінування асоціативних зв'язків з іншими (705; 38,55 %: *Адамів яр* (В. Олк., Вн), *Барбнівський млин* (Ярм., Яр), *Крайня гора* (В. Мцв., Ст)), наприклад: **асоціативно-квалітативних** (298; 42,27 %): *Забраний край* (Злн., Ст), *Мала Тарабанівка* (Бгд., Др), *V бригада* (Бгд., Др)); **асоціативно-посесивних** (218; 30,92 %): агроонім *Гоцькова гора* (Клн., Др), агроонім *Гільків хутір* (Ант., Хм), агроонім *Шулимова долина* (Лпк., Хм); **асоціативно-темпоральних** (148; 20,99 %): *Новий потік* (В. Олк., Вн), *Перша сотня* (Трс., Яр), *Стара гуральня* (Стн., Вн); **асоціативно-**

символічних (41; 5,82 %): *Соколине гніздо* (Скл., Дн), *Чорні лози* (Бїв, Яр), *Чорна сотня* (Фвк., Вн)).

Інші типи поєднання є менш продуктивними (49; 2,01 %: *Козацький хутір* (Лтч., Лт), *Липова алея* (Смч., Ст), *Статуя Святої* (Млн., Хм)), і це мотивація **асоціативно-сутнісна** (39; 79,59 %: *Кацапська долина* (Знк., Др), *Московські поля* (Млм., Хм), *Татариський шлях* (Внк., Вн)), **темпорально-локативна** (8; 16,33 %: *Новопетрашівка* (Птр., Вн), *Новосільська* (Днв., Дн), *Новоставці* (Мдж., Лт)), **асоціативно-локативна** (1; 2,04 %): *«Сковородецькі краєвиди»* (Скв., Ст); **посесивно-квалітативна** (1; 2,04 %: *Лазарівський сливник* (Шпч., Хм)).

Фіксуємо і більш складні мотиваційні зв'язки (66; 3,61 %: *Джерело на Вильницькій долині* (Мзн., Др), *Долина біля Панського ставка* (Ірш., Ст), *Поле біля Панської долини* (Знк., Др)), такі як **локативно-квалітативно-сутнісні** (33; 50 %: *За Широким містком* (Нтч., Вн), *До Чорного лісу* (Пкт., Вн), *Коло Восьмирічної школи* (Знк., Вн)), **локативно-асоціативно-сутнісні** (25; 37,87 %: *Біля Панського будинку* (Пкт., Вн), *Коло Попової школи* (Гвр., Вн), *Через Училищну кладку* (Гвр., Вн)), **сутнісно-локативно-асоціативні** (3; 4,55 %: *Сад біля Садіка* (Дшк., Вн), *Сад біля Цегельного заводу* (Дшк., Вн)), *Біля пам'ятника загиблим воїнам* (Пкт., Вн)), **локативно-посесивно-сутнісні** (2; 3,03 %: *За Іванцьовими городами* (Плп-Олк., Вн), *Через Надьчин город* (Гвр., Вн)), **локативно-темпорально-сутнісні** (2; 3,03 %: *Біля Старої кооперації* (Злз., Дн), *Коло Старого медпункту* (Гвр., Вн)) та **локативно-темпорально-асоціативні** (1; 1,52 %: *До Нового току* (В. Олк., Вн)).

Мотиваційні відношення чотирьох номінацій (0,05 %) не встановлено: трьох мікрогідронімів (*Волікдерня* (Знк., Вн), *Оледерня* (Лтч), *Туляпа* (Стр., Ст)) і мікроороніма (*Бигода* (Глз., Др)).

Як бачимо, власні назви дрібних географічних об'єктів мають одинарну мотивацію (5 679; 75,6 %), зокрема асоціативну (2 424; 42,68 %). Трапляється невелика кількість номінацій із невідомою мотивацією (4; 0,05 %), натомість

значно більше найменувань із комбінованою мотивацією (1 829; 24,35 %), серед яких превалюють оніми, у структурі яких є сутнісні (1 009; 55,17 %) і асоціативні (705; 38,55 %) мотиваційні зв'язки. Відзначаємо наявність незначної кількості мікротопонімів із трикомпонентною мотивацією (66; 3,61 %).

Більшість мікротопонімів у дослідженнях не виокремлює мотиваційної характеристики пропріативів, поєднуючи її зі структурною, словотвірною чи лексико-семантичною; відповідно, немає можливості порівняти отримані нами результати з показниками, засвідченими на інших територіях [122, с 109].

Проте в окремих студіях вказівка на мотив номінації таки наявна. Наприклад, О. Б. Галай у складі офіційних урбанонімів Закарпаття виявила 61 % меморіальних назв, 18 % – характеристичних, 7 % так званих назв-ушанувань, а також певну кількість емоційно-маркованих. Переважають найменування, що репрезентують ставлення людини до іменованого об'єкта [28, с. 8–10].

На Південно-Західному Опіллі серед відапелятивних дериватів засвідчено 1 787 найменувань топографічного характеру (69,59 % від усіх відапелятивних дериватів), зокрема 471 (18,34 %) таких, мотивувальні основи яких пов'язані з лексемами для окреслення рельєфної специфіки обстежуваного краю. 695 номінацій (50,47% від усіх відонімних назв) містять вказівку як на пряме відношення окресленої мікротериторії до конкретного власника, так і на опосередковану належність суб'єктові (чи групі суб'єктів) певного денотата. Ойконіми прилеглих поселень мотивують нерідко локальні топооб'єкти (123 одиниці; 8,93 %) [89, с. 194–195].

У Північній Хмельниччині «для мікротопонімів провідними мотиваційними відношеннями є квалітативні (1 578; 22,18 %), меморіальні (1 001; 14,07 %), локативні (900; 12,65 %), посесивні (756; 10,63 %), сутнісні (642; 9,02 %),

асоціативні (407; 5,72 %), квалітативно-сутнісні (425; 5,97 %), сутнісно-посесивні (281; 3,95 %) і локативно-сутнісні (264; 3,71 %)» [122, с. 167].

Вказані дані дещо відрізняються від результатів, отриманих у процесі аналізу мотиваційної структури мікротопонімії Центральної Хмельниччини, а виявлені відмінності зумовлені насамперед специфікою типів іменованих денотатів та особливостями досліджуваної території.

3.3. Функціонування власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини

Донедавна мікротопоніми вивчалися як самостійні елементи мови, онтологія яких не залежала від інших факторів (скажімо, людини, простору тощо). Сьогодні зрозуміло, що існування онімів тісно пов'язане з людиною, її діяльністю. Особливо важлива не стільки сама людина, скільки її мовна свідомість, у якій формуються, побутують, трансформуються та занепадають назви географічних об'єктів. Насамперед на назву впливають соціальні, фізико-географічні, лінгвістичні особливості, що визначають функціонування мікротопонімів, а також зумовлюють різнопланові підходи до їх вивчення, зокрема пов'язані з дотичними до мікротопоніміки науками.

На початку ХХІ ст. на стику соціолінгвістики та власне ономастики сформувалася соціономастика як окремий напрямок мовознавства. У вітчизняній науці вона представлена працями таких науковців, як Г. Є. Бучко, Д. Г. Бучко [16], В. В. Лучик [90; 91], О. І. Михальчук [103; 104] та ін., предмет вивчення яких – функціонування офіційних і так званих «народних назв» з усіма їхніми особливостями, а також штучні процеси, пов'язані з перейменуваннями, зумовленими прийняттям пакету Законів про декомунізацію в Україні.

Серед мікротопонімії Центральної Хмельниччини станом на 2020 рік (за даними Хмельницької обласної державної адміністрації, відповідно до

Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки») виявлено значну кількість назв, які перейменовані (усього – 476; 6,58 %), а в розрізі досліджуваних районів маємо такі числові дані: Вільковеччина – 147 (40,72 %: *Ватутіна* → *Костьольна* (Знк., Вн), *Радянська* → *Шевченка* (Гт., Вн), *Щорса* → *Сонячна* (Дшк., Вн)); Деражнянщина – 7 (5,07 %: *Заводська* → *Володимира Соломчука* (Држ., Др), *Круча* → *Віталія Каракули* (Држ., Др), *Примакова* → *Ігоря Гейсуна* (Држ., Др)); Дунаєвеччина – 118 (34,91 %: *Корчагіна* → *Героїв Майдану* (Глз., Дн), *Чапаєва* → *Річний* (Злс., Дн), *Петровського* → *Садова* (Лсц., Дн)); Старокостянтинівщина – 77 (31,3 %): *Котовського* → *Свободи* (Йсп., Ст), *Рози Люксембург* → *Незалежності* (Мрл., Ст), *Щорса* → *Сковороди* (Пшк., Ст)); Летичівщина – 62 (14,94 %: *Держинського* → *Якова Завірюхи* (Лтч., Лт), *Комсомольська* → *Козацька* (Лтч., Лт), *Чапаєва* → *Романа Шухевича* (Лтч., Лт)); Хмельниччина – 58 (6,96 %: *Московська* → *Зелена* (Двд., Хм), *Пролетарська* → *Свободи* (Млм., Хм), *Тельмана* → *Сонячна* (Рйк., Хм)); Ярмолинеччина – 7 (3,4 %: *Ватутіна* → *Героїв Майдану* (Прс., Яр), *Жовтнева* → *Шевченка* (Прс., Яр), *Щорса* → *Свободи* (Прс., Яр). Зміна назви зазвичай ініціюється на засіданнях топонімічної комісії, проте такі номінації потребують усталення, звикання та сприйняття мешканцями певної території.

Офіційне глобальне перейменування назв востаннє відбулося 2016 року. Ми провели протягом березня-червня 2020 року соціальне опитування мешканців м. Хмельницького та населених пунктів Центральної Хмельниччини (по 50 мешканців від 18 до 30 і від 30 до 60 років та старше ніж 60 років), мета якого – виявити функціонування офіційних та «народних» назв, дослідити реакції, ступінь закріпленості новостворених номінацій у зіставленні з попередніми в розмовній мові. Саме такі групи вікових

категорій мешканців Центральної Хмельниччини співвідносяться з певними історико-політичними етапами розвитку України.

Загалом варто звернути увагу на особливості мікротопонімного пласту лексики різних територій. У великих містах (обласних і районних центрах) найменування більш фіксовані (зокрема це назви вулиць), саме тому побутують переважно офіційні номінації з незначною кількістю відхилень від норм сучасної української літературної мови.

Місто Хмельницький – обласний центр, у якому сьогодні нараховується 972 назви вулиць. Мешканці в розмовній мові рідко вживають новостворені найменування, оскільки в їхній свідомості стійко закріпилися і до сьогодні функціонують старі, попередні номінації. Важливу роль, безумовно, відіграє традиція, оскільки з якою назвою «виросла» людина, із такою переважно й буде співвідносити певну територію, проте вікові атрибути носіїв мови все-таки мають вплив. Представники молодшого покоління (18–30 років) у мовленні використовують здебільшого сучасні назви (до прикладу: *Кам'янецька* (Хмл., Хм), *Подільська* (Хмл., Хм), *Проскурівська* (Хмл., Хм)). У мовленні мешканців віком від 30 до 60 років інколи наявні такі назви, як *Карла Маркса* (Хмл., Хм), *Леніна* (Хмл., Хм), *Фрунзе* (Хмл., Хм), проте вони лише співіснують для уточнення новоствореної номінації. Серед найстаршого покоління (60 років і старші) можемо почути й інші найменування (*25-Жовтня* (Хмл., Хм), *Купецька* (Хмл., Хм), *Поштова дорога на Кам'янець* (Хмл., Хм)), які є застарілими, маловідомими молодшому поколінню, але локально співвідносяться з іменованими територіями в минулому.

Власні назви вулиць, що виникли внаслідок перейменування (*Гагаріна* → *Старобульварна* (Хмл., Хм); *Декабристів* → *Князя Святослава* (Хмл., Хм); *Л. Толстого* → *Василя Симоненка* (Хмл., Хм)), у розмовній мові фіксуються рідко, незважаючи на вік мешканців. Проте в майбутньому кількість нових найменувань буде більш активно реалізовуватися в мовленні

завдяки насамперед їх використанню в офіційному вживанні, яке сприятиме проникнення таких конструкцій у підсвідомість носіїв мови.

Зазначимо також, що для будь-якого мешканця міста членування простору здійснюється локально і переважно співвідноситься з назвою вулиці, на відміну від невеликих поселень, де денотат може бути іншим об'єктом (річкою, ставком, лісом, урочищем). Саме тому у великих містах важливу роль відіграють насамперед найменування вулиць та частин міста, а інші об'єкти рідше фіксуються в розмовній мові. Зокрема, досить часто молодше покоління не може назвати номінацію будь-якого природнього утворення в межах міста, окрім великих (наприклад, гідронімів, у нашому випадку – *Південний Буг*). Натомість мешканці, вікова категорія яких – від 30 до 60 років, знають й інші мікротопоніми, які не завжди географічно співвідносяться з певним об'єктом (до прикладу: *Голівуд* (Хмл., Хм), *Горин Штейна* (Хмл., Хм), *Попова долина* (Хмл., Хм)). Найстарше покоління не лише знає такі номінації, але й локалізує їхні денотати, якщо вони збереглися в наш час. Така тенденція пояснюється швидкими змінами (розбудовою міст, великою кількістю населення, в мовленні якого природний мікротопонімікон витісняється, замінюється штучним).

Мікротопоніми в сільській місцевості характеризуються меншою прив'язаністю; вони відзначаються варіативністю, що ускладнює перейменування.

Переважно молодше покоління та люди віком від 30 до 60 років так вживають у мовленні новостворені назви, ідентифікуючи старі та нові офіційні назви (типу: *Затонського* → *Сонячна* (В. Олк., Вн), *Леніна* → *Центральна* (В. Кжл., Дн), *Жовтнева* → *Тараса Шевченка* (Мрз., Ст)). Старожили взагалі рідко орієнтуються в офіційних назвах і перейменувальні процеси не сприймають.

Додамо, що в сільській місцевості, де менш відчутний вплив офіціозу, назвотворчий процес має набагато ширший арсенал виражальних засобів, ніж

у містах. Саме тому в селах законодавству не під силу врегулювати номінацію всіх об'єктів. До прикладу: назви земельних ділянок, призначених для обробітку, офіційно із 60–70-их років минулого століття оцифровано, проте до сьогодні в мовленні є давні найменування полів, а також криниць, джерел, струмків, садів, які переважно є маловідомими, їх важко зафіксувати. Це простежується у всіх трьох групах, однак є певні відмінності, зокрема орфоепічні (представники молодшого покоління намагаються «олітературнити» номінації, етимологія яких, на їхню думку, має бути прозорою: *Грабарка* (Ввс., Др), *Трикутник* (Схн., Ст), *Чорноводка* (Ясн., Яр)). Люди віком від 30 до 60 років використовують як діалектні форми, так і «неприйнятні»: *Ахматівський* (Слб-Шлх., Др), *Бездочка* (Ввк., Др), *Запечишне* (Нтч., Вн). У мовленні найстаршого покоління власні назви дрібних географічних об'єктів не адаптуються відповідно до норм сучасної української літературної мови, такі номінації часто є діалектизмами і мають «народну етимологію» (наприклад: *Довга ленія* (Прх., Хм), *Зонька* (Крт., Яр), *Їначинський ліс* (Млм., Хм)).

Загалом же серед власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини було зафіксовано 1 090 (15,06 %) номінацій, у яких є відхилення від норм літературної мови: *Баркота* (В. Пбн., Дн), *Лямус* (Грд., Др), *Москалька* (Врб., Яр). Саме такі назви дають той ґрунт, на основі якого вивчають діалектні особливості говірки чи говірок. З іншого боку, діалектологія пояснює певні явища мікротопонімії. Д. Г. Бучко писав: «Дослідження відапелятивних топонімів допомагає більш повно вивчати словниковий склад певного діалекту і мови в цілому попередніх століть, оскільки в топонімах краще, ніж у живій розмовній мові, зберігаються давні лексеми» [19, с. 260]. Особливістю власних назв дрібних географічних об'єктів є той факт, що переважно вони функціонують у розмовній мові та не зазнають впливу норм сучасної літературної мови, і лише після фіксування їх та укладання в словники маємо «олітературнений» варіант такої номінації.

Фонетичних діалектизмів серед мікротопонімів Центральної Хмельниччини було зафіксовано 576 (52,84 %: *Сошейна* (Бгл., Ст), *Торенча* (В. Олк., Вн), *Файфорова* (Гтн., Др)). Переважно це протеза, тобто наявність приставних звуків (здебільшого це «г»: *Гоболоня* (Млм., Хм), *Голійникова* (Пчс., Хм), *Горанці* (Глн., Лт); рідше «в»: *Волійниковий* (Знк., Вн), *Восадьби* (Ссн., Яр)). Трапляються гіперичні явища непослідовного заміщення звуків, уявно правильних у свідомості мовців: *Капказ* (Стн., Вн), *Саратів* (Знк., Вн). Реєструємо субституцію, тобто заміщення одного звука іншим: *Грахська* (Врн., Ст), *Мифтодій* (Гбч., Ст), *Познайщина* (Явт., Др). Виокремлюємо й метатезу – перестановку звуків (найчастіше приголосних) чи складів; загалом таке явище належить до порівняно рідко вживаних явищ: *Калантир* (Клс., Вн), *Медведів* (Мдн-Внк., Вн). Рідше фіксуємо епентезу – появу вставного неетимологічного звука між двома іншими для полегшення переходу між артикуляціями різних звуків, наприклад: *Караля* (Ант., Хм), *Центер* (Лзв., Др), *Центер* (Ясн., Вн). Бачимо одиничні випадки палаталізації – пом'якшення приголосних у певних фонетичних позиціях: *Кльомба* (Злс., Дн). Трапляється й депалаталізація: *За вітраком* (Млн., Хм), *Глиниска* (Злз., Дн).

Усі перераховані особливості мікротопонімії були б неповними без специфічної лексики досліджуваного регіону. Порівняно з фонетичними і граматичними рисами, які досить легко змінюються під впливом різних факторів, наближаючись до літературного варіанту, лексичні, можна сказати, навіки закарбовані не лише в пам'яті носіїв діалекту, а й у різних дослідженнях: словниках говорів, кадастрових планах територій [178, с. 6]. Часто, наприклад, походження топонімів, етимологію яких немає змоги з'ясувати на підставі словника літературної мови, легко мотивують діалектні лексеми та їхні варіанти. Так, у Красилівському та Старокостянтинівському районах Хмельниччини є однойменні населені пункти – *Берегелі*. У літературній мові відсутня така лексема, тоді як у південно-волинських

говірках зафіксоване слово *берегелі* зі значенням «лука, що розкинулася на березі ріки». Назву села *Волудринці* С. Д. Бабишин виводить від діалектного *волудра* – «страва із запареного борошна», а гідронім *Збруч* походить від аналогічного діалектизму *збруч*, що означає «болото, багно». Таким чином, топоніми часто зберігають у своєму складі діалектні лексеми, що давно вийшли з ужитку в літературній мові [197, с. 8].

Власне лексичні діалектизми становлять помітний пласт лексики в українській діалектній мові на всій території її поширення (117; 20,31 %: *Виспа* (Смчн., Ст), *Кринка* (Крн., Дн), *Щовб* (Злз., Дн)). Вони виявляються в тому, що в різних діалектах для позначення тієї самої речі, предмета, поняття тощо вживаються зовсім різні слова, утворені за чинними в мові моделями від інших коренів, наприклад: *Автобусна* (Пдл. Мрк., Дн) – місце зупинки транспортного засобу, зокрема автобуса; *Морва* (Злс., Дн) – «діал. Шовковиця» [166, с. 800], *Рудька* (Шпч., Хм) ← рудка – «діал. Іржаве багно, болото» [169, с. 896];

У досліджуваному регіоні морфологія менш багата на особливі прикмети, ніж фонетика. Більшість флексійних форм наближені до загальноукраїнських або навіть тотожні з ними. Інші діалектні морфологічні ознаки реєструються дуже рідко, оскільки їх замінюють відповідники з української літературної мови. Така схильність до переходу з «мови простої» на мову більш «культурну» довела до того, що інформатори уникали синтаксичних конструкцій, які б вимагали вживання слів у певних формах непрямих відмінків, які є дуже характерні (тобто відрізняються від літературної мови). Тому інколи важко навести достатню кількість прикладів на підтвердження не випадкової появи деяких закінчень чи інших морфемних одиниць [178, с. 12].

Фіксуємо кілька прикладів (24; 5,04 %), що стосується видозміни суфіксів **-івк(а)**, **-ів**. На досліджуваній території вищезгадані суфікси (зокрема звук [і]) вимовляються як **-и'вк(а)** або **-ивк(а)** (до прикладу:

Макивка (Вшн., Ст), *Приципілівка* (Млн., Хм), *Сирилівка* (Рдв., Хм)). Крім того, періодично трапляються варіанти відантропонімних похідних у Р. в. множини – заміна суфікса **-ові** на **-ови**: *Коцюрови поля* (Мнк., Др)).

Здебільшого поява таких утворень пояснюється тим, що у свідомості носіїв певного діалекту протягом поколінь закріплювалися різні асоціації з тими чи іншими предметами, речами. Частина діалектних слів цього різновиду з'явилася внаслідок запозичення окремих лексем із суміжних діалектів інших мов, сфера поширення яких обмежилася лише деякими діалектами [196, с. 36]. У Центральній Хмельниччині фіксуємо 402 оніми такого типу (36,88 %: *Дижма* (Злс., Дн), *Ляцька* (Трб., Лт), *Сахзавод* (Држ., Др)), зокрема численних русизмів (213; 52,99 %: *Дальній Восток* (В. Олк., Вн), *Октябрський городок* (Стр., Ст), *Стройка* (Пнк., Ст)), полонізмів (187; 46,52 %: *Кавалки* (Знк., Вн) ← польс. kawałek – «кусок»; *Огород* (Охр., Вн)) ← польс. ogrod – «сад»; *Пляци* (Стн., Вн) ← польс. plac – «місце», рідше германізмів (2; 0,49 %: *Голди* (Гвр., Хм) ← нім. gold – «золотий», *Швайна* (М.-Олк., Вн) ← нім. schweine – «свині».

Мікротопонімія Центральної Хмельниччини характеризується й наявністю певної кількості вульгаризмів (112; 10,28 %: *Дрищівка* (Пкт., Вн), *Задрипанка* (Нмр., Ст), *Циганка* (Зрн. Вн)). Такий процес пояснюється тим, що під час опитування респондентів простежувався відбір найбільш прийнятних назв, більшість з яких має пейоративне забарвлення, що проявляється на рівні етнонімів: *Жидівський* (Нст., Дн), *Кацанський* (Зрн. Вн), *Ляхеччина* (Клп., Др)).

Зазначимо також, що правопис мікротопонімів у практиці мовленнєвої діяльності мешканців цієї території не завжди відповідає вимогам орфографії української мови.

Загалом написання власних назв дрібних географічних об'єктів, на нашу думку, має керуватися трьома пунктами § 50 «Географічні та адміністративно-територіальні назви» нового «Українського правопису».

Універсальним є перше правило, що «з великої букви пишемо географічні власні назви (незалежно від кількості їхніх складників), крім службових слів і родових назв (затока, мис, море, острів, пік, хребет тощо)» та примітка до нього: «Коли означуване слово, що входить до географічної назви, не є родовим найменуванням, то його пишемо з великої букви» [207 с. 55]. Це означає, що найменування долини пишемо *Глибока долина* (Знк., Вн), оскільки другий компонент є родовим поняттям, а номінацію лісу, поля, болота тощо позначаємо як *Глибока Долина*, відповідно до вимог примітки.

У пункті 11 вказано, що «назви вулиць (бульварів, провулків, проспектів), майданів (площ), парків, шляхів (залізничних, морських і т. ін.), каналів, течій (морських) і т. ін. пишемо з великої букви, а їхні родові найменування – з малої: Андріївський узвіз, бульвар Тараса Шевченка, вулиця 295-ї Херсонської Дивізії, Львівська площа, майдан Незалежності, Музейний провулок, Житомирська автострада, Стрийський парк» [207, с. 57]. Саме в написанні годонімів, які є одним із найбільш численних різновидів мікротопонімів, не завжди географічний термін пишеться з малої літери (*До Нового Току* (В. Олк., Вн), *Переулок Колгоспний* (Ггл., Вн), *Площа Слави* (Хмл., Хм), як і в багатьох інших пропріативах (*За Іванцьовими Городами* (Плп-Олк., Вн), *Мурована Лінія* (Плп-Олк., Вн), *Татариський Шлях* (Внк, Вн)).

Натомість примітка до цього правила («Якщо в назвах вулиць, проспектів тощо слова брід, вал, ворота, міст, шлях, яр і т. ін. уже не сприймаються як родові позначення і стали частиною власної назви, то їх пишемо з великої букви: Боричів Тік, Добрий Шлях, Козиний Брід, Ярославів Вал» [207, с. 57]) виконується частіше: *Крива Верба* (Плп-Олк., Вн), *Середні Гони* (Ясн., Вн), *Синя Баба* (Плп-Олк., Вн).

Майже не реалізується і пункт 14 «Назви аеропортів, станцій метро, зупинок наземного міського транспорту беремо в лапки. З великої букви пишемо перше (або єдине) слово таких назв, а також ті слова, які пишуться з великої букви у складі цих топонімів: аеропорти «Бориспіль», «Київ»; станції

метро «Академмістечко», «Університет», «Сирець», «Поштова площа», «Червоний Хутір»; зупинки «Караваєві Дачі», «Вулиця Обсерваторна», «Мотоциклетний завод», «Львівська площа», «Школа» [207, с. 58], адже, наприклад, станціями *Долини* (Рдк., Хм), *Міст* (Хмл., Хм), *Сілістра* (Хмл., Хм), як правило, в лапках не пишуться.

Таким чином, слід забезпечити, по-перше, написання з великої літери всіх компонентів власної географічної назви дрібного географічного об'єкта, крім родового поняття, вжитого в прямому значенні; по-друге, номінації зупинок засобів громадського транспорту, а також умовних позначень інших денотатів (передусім базарів, парків, заповідників тощо) писати не лише з великої літери, а й в лапках.

Як бачимо, функціонування мікротопонімів пов'язане з віковими особливостями мовців: представники старшого покоління мають більш широкий спектр таких номінацій, особливо давніх, а молодші швидше реагують на зміни у структурі мікротопонімікону й легше сприймають появу нових найменувань. Саме в мікротопонімії засвідчено активне використання діалектної лексики (особливо часто трапляються фонетичні діалектизми). Вульгаризми ж не мають яскраво вираженого образливого значення.

Висновки до розділу 3

1. Аналіз семантики твірних основ пропріальних одиниць засвідчив перевагу відапелятивної лексики (4 390; 58,44 %) над відонімною (2 398; 31,92%) та комбінованою (720; 9,59%); назв із невідомою семантикою засвідчено лише 5 (0,07 %).

2. Більшість відапелятивних назв є однокомпонентними відіменниковими похідними (1 687; 53,67 %), що виникли на основі географічних термінів (629; 37,29 %), антропоцентричних номінацій (484; 28,69 %), флоро- (268; 15,89 %) та золексем (187; 11,08 %), інших понять

(119; 7,05 %). Серед відприкметникових назв (1 442; 45,56 %) продуктивністю відзначаються похідні, в основі яких – позначення географічних об'єктів (492; 32,12 %), квалітативи (350; 24,27 %), часо-просторові поняття (248; 17,19 %), слова із семами «рослини» і «тварини» (174; 12,07 %), характеристичні лексеми (66; 4,58 %) тощо. Крім того, серед однокомпонентних відапелятивних похідних трапляються віддієслівні мікротопоніми (14; 0,44 %).

Продуктивною моделлю серед багатоконпонентних назв (1 202; 28,38 %) є конструкція «прикметник + географічний термін» (1 178; 94,47 %).

3. Відонімні мікротопоніми відзначаються домінуванням відантропонімних (1 587; 66,18 %) назв, переважно утворених від прізвищ (881; 55,51 %), рідше – від імен (401; 25,27 %) та прізвиськ (2; 0,13 %). Відтопонімні пропріативи (601; 25,06 %) – це здебільшого утворення від місцевих власних географічних назв (554; 92,18 %) та інших топонімів (47; 7,82 %). До малопродуктивних похідних можна віднести й відетнонімні (108; 4,5 %), відергонімні (101; 4,21 %) та відміфонімні (1; 0,04 %) похідні.

4. Мікротопоніми з комбінованою семантикою – це насамперед поєднання «іменник + антропонім» (541; 75,14 %), «іменник + топонім» (165; 22,91 %) та інші (14; 1,95 %).

5. Власні назви дрібних географічних об'єктів зазвичай мають одинарну мотивацію (5 679; 75,6 %), зокрема асоціативну (2 429; 42,77 %), меморіальну (1 208; 21,27 %), локативну (646; 11,37 %), посесивну (496; 8,74 %), квалітативну (295; 5,19 %), ідеологічну (236; 4,16 %), сутнісну (171; 3,01 %), символічну (136; 2,39 %), апотропейну (45; 0,79 %), ситуативну (14; 0,25 %) та невідому (4; 0,06 %).

Серед комбінованої мотивації (1 829; 24,34 %) переважають конструкції, у яких з іншими поєднуються сутнісні (1 009; 55,17 %) та асоціативні (705; 38,55 %) відношення. Відзначаємо наявність незначної кількості трикомпонентних (66; 3,61 %) мотиваційних зв'язків.

6. Дослідження побутування власних назв дрібних географічних об'єктів зумовлене різноманітними чинниками, що впливають на назву; це, зокрема, штучні процеси, до яких відносимо перейменування ідеологічних мікротопонімів (476; 6,58 %). Відзначаємо майже однакову реакцію на це респондентів сільської та міської місцевості різних вікових груп, оскільки в розмовній мові в обох випадках такі оніми фіксуються рідко.

Стосовно мовних варіацій у різних проявах, то фіксуємо значну кількість відхилень від норм сучасної української літературної мови (усього 1 090 (15,06 %), зокрема 576 (52,84 %) діалектизмів; 402 (36,88 %) запозичення; 112 (10,28 %) вульгаризмів).

Базові положення розділу висвітлені в одноосібних публікаціях автора [237; 238; 241; 242].

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Мікротопонім – це різновид топонімів як елемент систематизації власних географічних назв за розмірами іменованого денотата. Не варто кваліфікувати такі пропріативи як одиниці типології за характером іменованих денотатів (денотатно-номінативної) та не бажано включати до складу мікротопонімів номінації закладів культури або спортивних споруд.

Такий термін вперше в українському мовознавстві був запропонований О. С. Мельничуком 1957 р. у праці «Топоніміка Кодимського району Одеської області» [99]. Надалі мікротопоніміка збагатилася науковими рузвідками низки мовознавців (зокрема В. Ф. Баньої, Д. Г. Бучка, Ю. О. Карпенка, Н. І. Лісняк, Р. О. Ляшенка, О. І. Михальчук, В. А. Никонова, Н. В. Подольської, Т. І. Поляруш, Я. О. Пури, Н. В. Сокіл, О. В. Суперанської, К. К. Цілуйка, Є. О. Черепанової, Н. Р. Яніцької та ін.) як теоретичного, так і практичного характеру. Відзначимо, що системного опису мікротопонімікону Центральної Хмельниччини до сьогодні немає.

2. У процесі дослідження схарактеризовано 7 512 найменувань дрібних географічних об'єктів регіону.

Традиційно найбільше фіксується мікрохоронімів (5 402; 71,91 %), оскільки саме такі номінації досить розгалужені і фіксуються буквально в кожному поселенні, однак їхня кількість значною мірою залежить від типу населеного пункту: у містах це, наприклад, найменування вулиць (2 537; 46,96 %), зупинок транспортних засобів (132; 2,44 %), парків (55; 1,02 %) і базарів (21; 0,39 %); у селах – назви полів (886; 16,4 %), садів (223; 4,13 %), стежок (47; 0,87 %), пасовищ (19; 0,35 %); поза межами поселень – номінації лісів (535; 9,9 %) і доріг (167; 3,1 %). Водночас є пропріативи, які не прив'язані до типу поселення: назви кутків (608; 11,26 %), кладовищ (62; 1,15 %), заказників (57; 1,1 %), залізничних переїздів (20; 0,37 %) і мостів (17; 0,31 %).

Менш продуктивні мікроороніми (1 149; 15,3%) і мікрогідроніми (961; 12,79 %), що пов'язано з природничо-географічними особливостями досліджуваної території. Зазначимо, що не завжди наявність певних денотатів забезпечує активне функціонування їхніх найменувань (наприклад, у Віньковецькому і Дунаєвецькому районах, майже всуціль ерозійному, фіксується відповідно 125 і 42 назви ярів та 47 і 11 номінацій горбів); наші спостереження засвідчили, що в таких ситуаціях для позначення географічних реалій активно використовуються географічні терміни.

Загалом же мікрогідронімікон регіону представлений насамперед найменуваннями ставків (359; 37,36 %), криниць (259; 26,95 %), річок (154; 16,02 %) і джерел (100; 10,41 %), а мікрооронімікон – найменуваннями урочищ (504; 43,86 %), ярів (441; 38,4 %) і горбків (172; 14,97 %).

3. Безперечно, більшість первісних мікротопонімів були складеними пропріативами, однак у процесі мовленнєвої діяльності трансформувалися в прості конструкції (4 878; 64,94 %) передусім іменникового (2 947; 63 %) або прикметникового (1 731 (37 %) типу. Субстантиви частіше функціонують у формі називного (645; 21,89 %) і родового (1 129; 38,31 %) відмінків однини та називного (484; 41,18 %) і родового (689; 58,74 %) відмінків множини, причому домінування іменників чоловічого роду (1 109; 62,51 %) не пов'язане з якимись характерними ознаками денотатів. Натомість певна перевага ад'єктивів у формі жіночого роду (832; 48,06 %) над онімами чоловічого (697; 48,06 %) та середнього (202; 11,67 %) пояснюється узгодженням з апелятивом (таким, зокрема, як *вулиця, гора, долина, річка* тощо).

Потреба уточнити назви однотипних географічних об'єктів зумовила активне використання і складених найменувань (2 532; 33,71 %). Основною є двокомпонентна модель (2 373; 93,72 %), яка дозволяє вказати на сутність іменованого денотата та з'ясувати його характерну ознаку; саме тому більш продуктивні конструкції «прикметник + іменник» (1 758; 74,08 %) і

«числівник + іменник» (122; 5,14 %). Власне мікротопонімами структурами вважаються поєднання прийменника з іменником (493; 20,78 %), двома іменниками (61; 38,36 %) та іменником і прикметником (51; 32,28 %), однак загалом багатокomпонентні номінації недостатньо продуктивні (159; 6,28 %).

Ще менше трапляється складних пропріативів (102; 1,35 %), і значна частина цих назв мала таку форму ще на стадії твірної лексеми.

Дериваційний спектр мікротопонімікону Центральної Хмельниччини засвідчив значну перевагу семантичної деривації (4 975; 66,22%) над морфологічною (2 533; 33,72 %).

Велика кількість складених форм спричинила активну словотвірну активність синтаксичного підвиду (2 510; 50,45 %); шляхом стягнення (1 282; 25,77 %) виникли переважно номінації вулиць, а плюралізації (484; 9,73 %) – кутків і кварталів. Вищою очікувалася продуктивність власне семантизації (699; 14,05 %), у складі якої онімізація номінативних апелятивів (626) удев'ятеро переважає трансонімізацію (73): відпропріальним частіше є морфологічний словотвір. Не ідентифікуються як власні назви одиничні географічні терміни, що не мають всередині поселення аналогічних денотатів з іншими найменуваннями.

Суфіксація (1 590; 92,71 %) є основним різновидом морфологічного способу творення мікротопонімів, а серед продуктивних суфіксів відзначимо форманти **івк-а** (291; 18,3 %), **-ок** (241; 15,16 %), **щин-а** (191; 12,01 %), **-иськ-о** (161; 10,13 %), **-ець** (159; 10 %), **-ик** (98; 6,16 %), **-ищ-е** (75; 4,72 %), **-(ов)о** (64; 4,03 %) та **-ин-а** (62; 3,9 %). Як колишні прийменниково-іменникові словосполучення функціонують префіксальні (59; 3,44 %) і конфіксальні (63; 3,67 %) деривати. Малопродуктивні пропріативи, утворені шляхом складання (52; 2,05 %) і усічення (12; 0,49 %). Натомість чисельність відприкметникових похідних є причиною наявності 754 конверсивів (29,77 %).

4. Твірними основами відапелятивних власних назв дрібних географічних об'єктів (4 390; 58,44 %) є насамперед іменники (1 637; 38,66 %) – географічні

терміни (629; 37,29 %), антропоцентричні номінації (484; 28,69 %), флоро- (268; 15,89 %) і золексеми (187; 11,08 %); прикметники (1 442; 45,56 %) – похідні від географічних термінів (492; 32,12 %), квалітативи (350; 24,27 %), часопросторові поняття (248; 17,19 %), деривати від назв рослин і тварин (174; 12,07 %); словосполучення «прикметник + географічний термін» (1 178; 94,47 %) і «флоролексема (відфлоролексемний прикметник) + географічний термін» (113; 18,84 %). Продуктивність вказаних типів залежить від особливостей довкілля та певних традицій у назвотворенні.

Серед відонімних номінацій (2 398; 31,92 %) закономірно домінують відантропонімні (1 587; 66,18 %), оскільки значна частина мікротопонімікону пов'язана з діяльністю людини. Відтопонімні похідні (601; 25,06 %) частіше виникали від місцевих географічних назв (554; 92,18 %).

Відапелятивно-відонімна семантика твірних основ (720; 9,59 %) переважно простежується в поєднаннях іменників з антропонімами (541; 75,14 %) і топонімами (165; 22,91 %).

5. Прості мікротопоніми зазвичай мають одинарну мотивацію (5 679; 75,6 %); складні і складені – комбіновану (1 829; 24,35 %).

Основними різновидами мотиваційних відношень є асоціативні (2 429; 42,77 %), які виникають завдяки ототожненню особи або предмета, від назви яких виник мікротопонім, з новоутвореним пропріативом, та меморіальні (1 208; 21,27 %), пов'язані передусім із годонімами.

Із-поміж простих мотивацій кількісно виділяється локативна (649; 11,43 %), оскільки вказівка на місцезнаходження об'єкта завжди актуальна для мовців; посесивна (496; 8,74 %), що простежується насамперед у найменуваннях територій, які можуть бути приватизовані; квалітативна (295; 5,19 %), зумовлена намаганням носіїв мови образно схарактеризувати денотат; ідеологічна (236; 4,16 %), пов'язана або з комуністичним минулим краю, або релігійними впливами; сутнісна (171; 3,01 %), що виникла завдяки зв'язку із географічними термінами; символічна (136; 2,4 %), характерна,

зокрема, для кольоративів, відомих топонімів з різною конотацією, відфлорота відзоолексемних утворень.

Комбінована мотивація часто представлена поєднанням сутнісних (1 009; 55,17 %) та асоціативних (705; 38,55 %) відношень з іншими в різних варіаціях.

6. На функціонування власних назв дрібних географічних об'єктів активно впливають різнопланові лінгвістичні та позамовні чинники.

Зокрема, відповідно до Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», 2016 року і пізніше в регіоні було перейменовано 476 мікротопонімів (18,76 %, передусім годонімів і агоронімів). Опитування респондентів різного віку в міській і сільській місцевості засвідчило, що у Хмельницькому представники молодшого покоління (18–30 років) у мовленні використовують здебільшого сучасні назви; мешканці віком від 30 до 60 років – колишні і сучасні номінації; найстарше покоління (понад 60 років) – переважно колишні найменування. можемо почути й інші найменування, які функціонально не виправдані, але локально співвідносяться з іменованими територіями. У сільській місцевості засвідчено домінування колишніх номінацій, причому частіше не офіційних, а народних (насамперед кутків), а новостворені годоніми починають функціонувати в мовленні лише представників молодшого покоління.

Власне мовні відхилення від норм були зафіксовані серед 1 090 (15,06 %) власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини. Передусім засвідчено вплив місцевих діалектів (576; 52,84 %), а серед діалектизмів трапляються фонетичні (435; 75,52 %), лексичні (117; 20,31 %) і морфологічні (24; 5,04 %) форми.

Відчутний вплив на мікротопонімікон досліджуваної території інших мов (402; 36,88 %), зокрема російської (213; 52,99 %), польської (187;

46,52 %), німецької (2; 0,49 %). Насправді кількість російськомовних суржикових конструкцій більша, оскільки часто серед респондентів траплялися українсько- та російськомовні форми пропріативів, а в процесі аналізу ми віддавали перевагу першим.

До вульгаризмів (112; 10,28%) віднесено номінації, які конотують певне пейоративне забарвлення, що проявляється насамперед на рівні відетнонімних похідних.

Не усталеним до сьогодні є правопис власних назв дрібних географічних об'єктів: упорядкування потребують передусім написання з великої літери усіх компонентів пропріальних одиниць, крім родових понять, ужитих у прямому значенні, та взяття в лапки номінацій зупинок громадського транспорту й інших мікротопонімів, які можна кваліфікувати як умовні найменування.

7. Усі зафіксовані пропріативи репрезентовано в додатку, який становить собою реєстр власних назв дрібних географічних об'єктів відповідно до денотатно-номінативного і територіального критеріїв.

8. Порівняння структурних, дериваційних, лексико-семантичних, мотиваційних і функціональних особливостей мікротопонімікону Центральної Хмельниччини дозволило зробити висновок про частковий збіг таких атрибутів, виявлених серед мікротопонімів Центральної і Західної України. Особливо часто такі ознаки збігаються на території північної частини області, передусім у Старокостянтинівському, Хмельницькому, Летичівському і Деражнянському районах, природні умови яких наближені. Таким чином, підкреслюється залежність мікротопонімії від природничо-географічних особливостей регіону і водночас виокремлюється основна причина певних територіальних відмінностей серед таких номінацій (наприклад, для Центральної Хмельниччини це, поряд із вищезазначеними, – відсутність або незначна кількість площ (майданів) у населених пунктах; подібне назвотворення вулиць та кварталів, здебільшого у сільських

поселеннях, що пояснюється неусталеністю понять «вулиця» і «куток», тощо). Однак зазначимо, що регіональних відмінностей менше, ніж спільних ознак, що уможлиблює кваліфікацію винесених на захист положень як характерних для всієї України.

Перспективи вивчення мікротопонімної системи вбачаємо у фіксації таких найменувань у південній частині Хмельницької області та детальній характеристиці назв всієї Хмельниччини з погляду структури, словотвору, семантики твірних основ, мотивації та інших особливостей із метою визначення екстра- та інтралінгвальних впливів на процес номінації дрібних географічних об'єктів Центрального Поділля зокрема й України загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальні проблеми філології та перекладознавства: збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНП, 2013. Вип. 2. Частина друга. 308 с.
2. Антонович В. Б. «Археологическая карта Волынской губернии». Москва : Типография Г. Лисснера и А. Гешеля, 1900. 1890 с.
3. Археологія Дунаєвеччини. Збірник першоджерел, наукових повідомлень, тез краєзнавчих конференцій, каталог пам'яток). Хмельницький, 1992. 54 с.
4. Бабишин С. Д. Топоніміка в школі: На матеріалах Хмельницької області. Київ : Радянська школа, 1962. 122 с.
5. Банк К. Спостереження над мікрогідронімією Східного Закарпаття. *Питання гідроніміки*. М-ли III Республ. ономастичної (гідронімічної) наради. Київ, 1971. С. 61–68.
6. Баньої В. Ф. Мікротопонімія Басейну Річки Ужа (на матеріалі українських говірок Закарпаття) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Івано-Франківськ, 2009. 20 с.
7. Белецкий А. А. Лексикология и теория языкознания: (Ономастика). Киев : Изд-во КГУ, 1972. 209 с.
8. Березович Е. Л. О специфике топонимической версии этнокультурной информации. *Известия УрГУ*. 1997. №7. С. 91–92.
9. Березович Е. Л. Русская топонимия в этнолингвистическом аспекте. *Пространство и человек*. Москва : Либроком, 2009. 328 с.
10. Березович Е. Л. Русская топонимия в этнолингвистическом аспекте. *Мифопоэтический образ пространства*. Москва : Комкнига. 2010. 210 с.
11. Бицко Н. І. Мікрогідронімія Тернопільщини (назви непротічних вод) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Чернівці, 2012. 20 с.
12. Білінська Л. П. Формування мікротопонімії Покуття: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Івано-Франківськ, 2012. 17 с.

13. Білоусенко П. І. Нариси з історії українського словотворення (іменникові конфікси). Запоріжжя, Кривий Ріг : ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2010. 480 с.
14. Бірыла М. В., Лемтюгова В. П. Анамастычныя словаўтваряльныя элементы ва ўсходне- і заходнеславянских мовах (Адантрапанімічныя айконімы). Мінск : Навука і техника, 1973. 62 с.
15. Борек Г. К проблеме восточнославянских топонимов на -ица. *Восточнославянская ономастика. Исследования и материалы.* Москва : Наука, 1979. С. 154–166.
16. Бучко Г. Є., Бучко Д. Г. Історична та сучасна українська ономастика: вибрані праці. Чернівці : Букрек, 2013. 455 с.
17. Бучко Д. Г. Відпатронімі ойко́німи на -инц-і. *Історична та сучасна українська ономастика : вибрані праці.* Чернівці : Букрек, 2013. С. 198–202.
18. Бучко Д. Г. Ойконімія Покуття: автореф дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.01. Чернівці, 1992. 35 с
19. Бучко Д. Г. Отапелятивныя топонімы Верхнего Поднестровья. *Proceedings of the thirteenth international congress of Onomastik sciences.* Wroclaw; Warszawa ; Krakow, 1982. Vol. II. S. 259–265.
20. Василюк Л. Л. Фізико-географічна зумовленість топонімії Волинської області: автореф. дис. ... канд. географічних наук: 11.00.01. Київ, 2000. 24 с.
21. Великогорський І. Назвища в селі Серафинцях, Городенського повіту. *Рідна мова.* 1935. Ч. 8. С. 363–368.
22. Виноградов В. В. Русский язык: Граматическое учение о слове. Москва, Ленинград : Учпедгиз, 1947. 785 с.
23. Виноградський Ю. Сосниця та її околиці. Топографічні й археологічні матеріали, перекази та історичні відомості. *Чернігів і північне Лівобережжя.* Огляди, розвідки, матеріали. Київ, 1928. С. 147–168.
24. Височанська І., Денисюк В. В. Гідроніми Уманщини на сторінках «Сказання...» Л. Похилевича. *Науковий часопис Східноpodільського*

лінгвокраєзнавчого центру: збірник наукових праць студентів, магістрантів, викладачів. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. Вип. 5. С. 67–72.

25. Востоков А. Х. Задача любителям этимологии. *Санкт-Петербургский вестник*. 1812. № 6. С. 3–17.

26. Габорак М. М. Назви гір Івано-Франківщини : словник-довідник. Івано-Франківськ, 2005. 136 с.

27. Гаджега В. О назві наших Карпат. *Пчолка за 1929–1930 шкільний рік*. Ужгород, 1929–1939. С. 4–6.

28. Галай О. Б. Українська урбанонімія Закарпаття в ХХ–ХХІ ст.: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Ужгород, 2009. 17 с.

29. Галас К. Й. До питання про зміни назв географічних об'єктів на Закарпатті після возз'єднання. *Тези доповідей VII Української славістичної конференції*. Дніпропетровськ, 1966. С. 238–240.

30. Галас К. Й. Назва як мовна одиниця (на матеріалі української мови): методичні розробки. Ужгород: УЖДУ, 1985. 46 с.

31. Галас К. Й. Українська топонімія Закарпаття в лінгвістичному аспекті. Ужгород : УЖДУ, 1979. 119 с.

32. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ, 1985. 360 с.

33. Герета Н. М. Ойконімія північної Хмельниччини: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2004. 20 с.

34. Глинских Г. В. К интерпретации семантических соответствий в разноязычной по происхождению топонимике одной территории. *Вопросы топониматики*. Свердловск, 1972. Вып. 6. С. 75–84.

35. Голев Н. Д., Дмитриева Л. М. Единство онтологического и ментального бытия топонимической системы (к проблематике когнитивной топонимике). *Вопросы ономастики*. 2008. № 5. С. 6–11.

36. Головадський Я. Географический словарь западнорусских и южнорусских земель и прилегающих стран. С приложением географической карты. Вильна, 1884. 372 с.

37. Горбатюк В. І. Місцеве самоврядування Хмельниччини : нариси історії місцевих громад Деражнянського району. Хмельницький : Поділля, 2003. 768 с.

38. Гордунг Б. В. Принципы топонимики. *Принципы топонимики*. Москва, 1964. С. 124–126.

39. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : навч. посібник. Київ : Вища школа, 1999. 207 с.

40. Громко Т. В., Лучик В. В., Поляруш Т. І. Словник народних географічних термінів Кіровоградщини. Київ, Кіровоград, 1999. 224 с.

41. Гульдман В. К. Населенные места Подольской губернии: Алфавитный перечень населенных пунктов с указанием некоторых справочных сведений о них. Каменец-Подольск. 1893. 636 с

42. Гумецька Л. Л. Нарис словотворчої системи української актової мови XIV–XV ст. Київ : Вид-во Академії наук Української РСР, 1958. 298 с.

43. Дворецкий И. Х Латинско-русский словарь. Москва : Русский язык. 1976. 1096 с.

44. Демчук М. О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV–XVII ст. Київ, 1988. 170 с.

45. Денисюк О., Денисюк В. В. Мікротопонімія села Дмитрушків. *Науковий часопис Східноpodільського лінгвокраєзнавчого центру* : збірник наукових праць студентів, магістрантів, викладачів. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. Вип. 5. С. 79–82.

46. Денисюк В. В. Семантична характеристика відтопонімних прикметників Чернігівського літопису. *Філологічний часопис*. Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. Вип. 1 (15). С. 45–52.

47. Дзендзелівський Й. О. Українські народні назви гідрорельєфу. Відгалуження річки, рукава річки, затоки. *Дослідження лексики і фразеології говорів Українських Карпат*. Ужгород : Радянське Закарпаття, 1982. С. 3–53.

48. Дика Л. Л. Ареал поширення ойконімів на -івці, -инці на території Східного Поділля протягом XIV–XX ст. 2013. URL : http://dspu.edu.ua/native_word/wp-content/uploads/2016/04/2013-15.pdf (дата звернення: 17.10.2020).

49. Дика Л. Л. Особливості дериваційної структури ойконімів Вінниччини (назви населених пунктів на -иця (-овиця)). *Наукові записки ТНПУ*. Серія : Мовознавство. 2017. № 1 (27). С. 118–121.

50. Дика Л. Л. Ойконімія Східного Поділля (XIV–XX ст.): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Івано-Франківськ, 2009. 21 с.

51. Ефименко П. С. От чего произошло название города Чернигова. *Черниговский листок*. 1863. № 8. С. 62–63.

52. Єсюнін С. М. Вулиці міста Хмельницького. Тернопіль, 2005. 154 с.

53. Жучкевич В. А. Краткий топонимический словарь Белоруссии. Минск : Изд-во БГУ, 1974. 448 с.

54. Жучкевич В. А. Топонимика Белоруссии. Минск : Наука и техника, 1968. 184 с.

55. Заінчковська О. В. Мікротопонімія південно-східного Поділля (на матеріалі Кіровоградської області): дис.... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2004. 209 с.

56. Карпенко Ю. А. История этимологического метода в топонимике. *Историческая топонимика в СРСР*: тезиси докладов. Москва, 1967. С. 7–9.

57. Карпенко Ю. А. Источники микропонимии. *Микропонимия* (тезиси совещания). Москва, 1964. С. 4–6.

58. Карпенко Ю. А. Свойства и источники микропонимии. *Микропонимия*. Москва : Изд-во Моск. ун-та, 1967. С. 15–22.

59. Карпенко Ю. А. Топонімія Буковини : дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.01. Чернівці. 1967. 520 с.

60. Карпенко О. Ю. Когнітивна ономастика як напрямок пізнання власних назв): автореф. дис.... док. філол. наук: 10.02.15. Одеса, 2006. 33 с.

61. Карпенко Ю. О. Короткий питальник для збирання топонімічних назв Чернівецької області. Чернівці, 1961. 9 с.

62. Карпенко Ю. О. Програма спеціального курсу «Українська топоніміка». Чернівці, 1959. 10 с.

63. Карпенко Ю. О. Словотворчі стосунки власних і загальних назв у східнослов'янських мовах. 2013. URL: http://karpenko.in.ua/wp-content/uploads/2013/02/Slovotvorchi_74.pdf (дата звернення: 10.10.2020).

64. Кихтюк В. В. Історична топоніміка Волині: формування, джерела, зв'язок із розвитком суспільства: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.06. Київ, 2010. 21 с.

65. Климкова Л. А. Нижегородская микропонимия в языковой картине мира: дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.01. Москва, 2008. 534 с.

66. Ковалик І. І. Вчення про словотвір. Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1961. Вип. 2. 82 с.

67. Ковалик І. І. Дериватологія (словотвір) як самостійна лінгвістична дисципліна та її місце в системі науки про мову. *Словотвір сучасної української літературної мови*. Київ: Наукова думка, 1979. С. 26–27.

68. Ковалик І. І. До впорядкування системи українських ономастичних термінів. *Повідомлення української ономастичної комісії*. Вип. 14. Київ: Наукова думка, 1978. С. 20–27.

69. Ковалик І. І. Питання українського і слов'янського мовознавства: вибрані праці. Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка, 2008. Ч. II. С. 280–282.

70. Ковалик І. І. Про ономатизацію, трансономатизацію і деонматизацію. *Питання українського та слов'янського мовознавства*. Вибрані праці. Частина II. Львів; Івано-Франківськ, 2008. 496 с.

71. Ковалик І. І. Словотворча будова української топоніміки (Назви населених пунктів із суфіксом -иц-я, (-ниц-я). *Питання українського мовознавства*. Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1960. Кн. 4. С. 137–143.

72. Коваль А. П. Знайомі незнайомці. Київ : Либідь, 2001. 303 с.

73. Ковтюх С. Л. Соціономастичні аспекти перейменовувальних процесів в Україні. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету*. Серія : мовознавство. Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2017. С. 160–165.

74. Коковський Ф. Причинки до назовництва сіл на Лемківщині. *Літопис Бойківщини*. 1936. Ч. 7. С. 315–317.

75. Колесник Н. С. Онімія української народної пісні. Чернівці : Технодрук, 2017. 368 с.

76. Коляр М. О. Топографический словарь Славянских земель. *Труды III Археологического съезда 1874 г.* Киев, 1878. Т. II. С. 165–171.

77. Кордуба М. Що кажуть нам назви осель? Львів : Наша Батьківщина, 1938. 22 с.

78. Корчемний В. Г. Моє рідне село Киселі. Тернопіль : Лілея. 2009. 199 с

79. Костик Л. Б. Гідронімія Буковини (назви непротічних вод): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Івано-Франківськ, 2003. 20 с.

80. Крылов А. Населенные места Подольской губернии. Каменец-Подольский. 1905. 563 с.

81. Кульбовський М. М. Перлина Поділля. Хмельницький : Хмельницька міська літературна спілка «Поділля», 2006. 204 с.

82. Купчинська З. О. Ожидів, Оглядів... і подібні. *Вісник Львівського університету*. Серія філол. 2004. Вип. 34. Ч. II. С. 174–179.

83. Купчинська З. О. Програма для збирання мікротопонімії та географічної номенклатури. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2000. 22 с.

84. Лазаревский А. К истории сел и селян Левобережной Малорусии. *Киевская старина*. 1891. № 1. С. 1–18.

85. Лазаревский А. М. Историко-статистические сведения о населенных местностях Конотопского уезда. Киев : Типография К. Н. Милевского, 1890. 24 с.

86. Личук С. В. Семантика та структура народних географічних назв Івано-Франківщини: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Івано-Франківськ, 2015. 20 с.

87. Лісняк Н. І. Мікротопонімія Західного Поділля: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Ужгород, 2004. 21 с.

88. Лобода В. В. Севернопричерноморская топонимия (общие и региональные проблемы украинской топонимической системы): автореф. дисс. ... д-ра філол. наук: 10.02.02. Киев, 1979. 52 с.

89. Лужецька О. Б. Мікротопонімія Південно-Західного Опілля: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Тернопіль, 2014. 198 с.

90. Лучик В. В. Автохтонні гідроніми Середнього Дніпро-Бузького межиріччя. Кіровоград, 1996. 235 с.

91. Лучик В. В. Іншомовні гідроніми Середнього Дніпро-Бузького межиріччя. Кіровоград, 1999. 104 с.

92. Лямус. «*Вікіпедія*». URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%8F%D0%BC%D1%83%D1%81> (дата звернення: 16.11.2020)

93. Ляшенко Р. О. Мікротопонімія Кіровограда: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2008. 21 с.

94. Ляшенко Р. О. Мікротопонімія Кіровограда: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2008. 192 с.

95. Максимович М. А. О малороссийском произношении местных имен. *Собрание сочинений*. Т. III. Киев, 1880. С. 329–344.

96. Максимович М. А. Топографические заметки киевлянина. *Собрание сочинений*. Т. II. Киев, 1877. С. 47–57.

97. Марков В. М. Замечания о конфиксации в современном русском языке. *Избранные работы по русскому языку*: сб. ст. Казань : ДАС, 2001. С. 104–109.

98. Масенко Л. Т. Гидронимия бассейна Южного Буга: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.02. Киев, 1972. 25 с.

99. Мельничук О. С. Топоніміка Кодимського району Одеської області. *Мовознавство*. 1957. Т. 14. С. 52–61.

100. Милорадович Г. Местечко Боровичи. Историческое, статистическое и этнографическое описание (окрема відбитка з неофіційної частини «Черниговских губернских ведомостей». Чернигов, 1856. № 30–31.

101. Милорадович Г. Местечко Любеч. *Черниговские губернские ведомости*. 1855. № 48. С. 50–52.

102. Милорадович Г. Чертова ножка (предание). *Черниговские губернские ведомости*. 1857. № 38. С. 62–63.

103. Михальчук О. І. Мікротопонімія Підгір'я: автореф.. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 1998. 18 с.

104. Михальчук О. І. Мікротопонімія Підгір'я: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 1998. 219 с.

105. Мосур О. С. Мікротопонімія кінця XVIII – початку XIX століття: Самбірський циркул: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2019. 205 с.

106. Мурзаев Э. М. Очерки топонимики. Москва : Мысль, 1974. 382 с.

107. Мурзаев Э. М. Топонимика и ландшафты пришлого. *Топонимика на службе географии*. Вопросы географии. Москва, 1979. Сборник 110. С. 11–18.

108. Муромцев И. В. Семантико-структурные типы гидронимов бассейна реки Северский Донец: автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.661. Харьков, 1968. 26 с.

109. Надеждин Н. И. Опыт исторической географии российского мира. Санкт-Петербург, 1837. Т. 22. Ч. 2. С. 27–32.

110. Небесна Сотня. «*Вікіпедія*». URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B5%D0%B1%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%BE%D1%82%D0%BD%D1%8F (дата звернення: 25.07.2020)
111. Никонов В. А. Введение в топонимику. Москва : Наука, 1965. 180 с.
112. Никонов В. А. Научное значение микропонимии. *Микропонимия* (тезисы совещания). Москва, 1964. С. 15–22.
113. Никонов В. А. Научное значение микропонимии. *Микропонимия*. Москва, 1967. С. 5–15.
114. Німчук В. В. З історичної топонімії Закарпаття. *Питання сучасної ономастики*. Київ : Наукова думка, 1976. С. 19–28.
115. Німчук В. В. Зміни й доповнення в списку ономастичних термінів. *Повідомлення Української ономастичної комісії*. Київ : Наукова думка, 1968. Вип. 7. С. 60–64.
116. Німчук В. В. Українська ономастична термінологія: (Проект). *Повідомлення Української ономастичної комісії*. Київ : Наукова думка, 1966. Вип. 1. С. 24–43.
117. Носенко Н. В. Названия городских объектов Новосибирска: структурно-семантический и коммуникативно-прагматический аспекты: автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.01. Новосибирск, 2007. 28 с.
118. Обручар А. Мікротопонімія Потисся як показник господарської діяльності закарпатців. *Studia Slovacistica*. Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші. 2008. Вип. 8. С. 255–261.
119. Обручар А. Мікротопонімія українського Потисся у її взаєминах з одноматикою суміжних ареалів. *Науковий вісник*. Чернівці: Чернівецький ун-т, 2007. Вип. 356–359. С. 36–56.
120. Овчиннікова І. І. Лексико-семантична класифікація дієслів конкретної дії з семантикою створення об'єкта в українській мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 1993. 23 с.

121.Ординська І. Я. Історія дослідження мікротопонімікону Північної Хмельниччини. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства* : збірник наукових праць. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І., 2018. Вип. 14. С. 142–151.

122.Ординська І. Я. Мікротопонімія Північної Хмельниччини: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Вінниця, 2020. 210 с.

123.Ординська І. Я. Назви урочищ Північної Хмельниччини як складник мікротопонімії краю. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія : Мовознавство. Тернопіль, 2018. № 1 (29). С. 46–51.

124.Основная система и терминология славянской ономастики (Основен систем й терминологија на словенската ономастика). Скопье, 1983. 414 с.

125.Отин Е. С. Конототивна ономастична лексика. *Избранные труды по языкознанию*. Донецк: Донеччина, 1999. Т. II. С. 120–130.

126.Отін Є. С. Гідроніми Східної України. Київ, Донецьк : Вища школа, 1977. 155 с.

127.Павленко Л. П. Історична граматика української мови: навч. посіб. Луцьк, 2010. 205 с.

128.Павликивская Н. М. Лексико-семантические и словообразовательные типы названий непроточных водоемов Подолья: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.02. Днепропетровск, 1991. 16 с.

129.Павликівська Н. М. З етнолінгвістичної історії гідронімів Вінниччини. *Тези доповідей VI Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції*. Вінниця, 1988. С. 188–190.

130.Площанский В. М. Королевский вольный город Дрогобыч. *Науковий збірник Галицко-Русской матици за 1867 г.* Львов, 1868. С. 162–188.

131.Площанский В. М. Описание 20 галицких сел. *Литературный сборник Галицко-Русской матици за 1870 г.* Львов, 1871. С. 31–86.

132.Площанський В. Культура і побут села Добрячин. *Слово*. Львів. 1864. № 72. 74 с.

- 133.Площанський В. М. Королівське вільне місто Дрогобич (перевидання 1867 року). Дрогобич : Бескид, 1991. С. 26.
- 134.Плющ М. Я. Граматика української мови: У 2 ч. Ч. 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: підручник. Київ : Вища школа, 2005. 286 с
- 135.Поділля. Краєзнавчі студії: збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНІІ, 2009. Вип. перший. 192 с.
- 136.Подольская Н. В. Проблемы ономастического словообразования (к постановке вопроса). *Вопросы языкознания*. 1990. № 3. С. 40–53.
- 137.Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терминологии. Москва: Наука, 1988. 192 с.
- 138.Подольская Н. В. Типовые восточнославянские топоосновы: словообразовательный анализ. Москва : Наука, 1983. 160 с.
- 139.Поляруш Т. И. Сравнительное исследование словообразования гидронимии, микрогидронимии и ойконимии (на материале топонимии северо-восточного Левобережья Украины): автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.661. Киев, 1971. 21 с.
- 140.Поляруш Т. І. Словотворчі моделі на -щин (а) в різних топонімічних класах. *Повідомлення Української ономастичної комісії*. Київ, 1976. Вип. 15. С. 16–28.
- 141.Пономаренко М. Ф. Підставки. *Прапор Леніна*. 1979. 15 грудня.
- 142.Посацька-Черняхівська Є. М. Географічні назви, пов'язані з іменем людей, їх прізвищами і прізвиськами (із спостережень над топонімією Львівщини). *Мовознавство*. 1957. Т. 14. С. 23–28.
- 143.Поспелов Е. М. Урбанизация и топонимика. *Теория и практика топонимических исследований: материалы Топонимической комиссии 1973/74 гг.* Москва, 1975. С. 20–27.
- 144.Поспелов Е. М. Школьный топонимический словарь. Москва, 1988. 224 с.

145. Похилевич Л. И. Сказания о населенных местностях Киевской губернии, или Статистические, исторические и церковные заметки о всех деревнях, селах, местечках и городах, в пределах Губернии находящихся. Киев : Тип. Киево-Печер. Лавры, 1864. 763 с.

146. Правдикова А. В. Микротопонимия как отражение картины мира: на материале английской литературы XIX–XX вв.: дис. ... канд. филол. наук 10.02.01. Волгоград, 2009. 187 с.

147. Прокопчук В. С. Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність. Київ : Рідний край, 1995. 204 с.

148. Прокопчук В. С. Топоніми рідного краю: методичний посібник. Київ : Рідний край, 1999. 94 с.

149. Проць О. І. Микротопонімія півночі Львівської області: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2011. 19 с.

150. Пура Я. О. Походження назв територіальних мікрооб'єктів Рівненщини. Рівне, 1990. Т. 1. 206 с.

151. Разумов Р. В. Система урбанонимов русского провинциального города конца XVIII–XX вв. (На примере городов Костромы, Рыбинска и Ярославля): автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.01. Ярославль, 2003. 19 с.

152. Роспанд С. Перспективы развития славянской ономастики. *Вопросы языкознания*. 1962. № 4. С. 3–14.

153. Рубанець Т. В. Конверсія як засіб словотвору: її становлення та типізація. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. 2012. Вип. 26. С. 287–289.

154. Рудницький С. Начерк географічної термінології. *Збірник НТШ*. Матем.-природописно-лікар. секція. 1908. Т. 12. 151 с.

155. Рудницький Я. Географічні назви Бойківщини: праці з 1939 р. Вінніпег : Накладом УВАН, 1962. 246 с.

156. Самарова М. А. Микротопонимия Верхней Чепцы: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.07. Ижевск, 1999. 20 с.

157. Сіденко Н. П. Географічна апелювативна лексика східностепових говірок Центральної Донеччини: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Донецьк, 2003. 22 с.

158. Сіцінський Ю. Й. Археологічна карта Подільської губернії. Упорядник Баженов О. Л. Кам'янець-Подільський, ОІУМ, 2004. 136 с.

159. Складенко О., Складенко О. Типологічна ономастика: у 5 кн. Одеса : Астропринт, 2013. Кн. 2: Ономастичний словотвір у типологічному ракурсі. 408 с.

160. Словник гідронімів України. Упорядники Желєзняк І. М., Корепенова А. П., Масенко Л. Т., Непокупний А. П., Німчук В. В., Отін Є. С., Стрижак О. С., Цілуйко К. К. Київ: Наукова думка, 1979. 780 с.

161. Словник мікрогідронімів України: Волинь, Житомирщина, Запоріжжя, Київщина, Кіровоградщина, Полтавщина, Черкащина. Ред. Карпенко О. П.; уклад. Желєзняк І. М., Карпенко О. П., Лучик В. В., Поляруш Т. І., Стрижак О. С., Шульгач В. П. Київ : Обереги, 2004. 448 с.

162. Словник мікротопонімів і мікрогідронімів північно-західної України і суміжних земель. Упорядкування, підготовка до друку і редагування Г. Л. Аркушина. Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2006.

163. Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1970. Т. 1. 799 с.

164. Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1971. Т. 2. 550 с.

165. Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1972. Т. 3. 744 с.

166. Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1973. Т. 4. 840 с.

167. Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1974. Т. 5. 840 с.

168. Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1975. Т. 6. 832 с.

- 169.Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1976.
Т. 7. 723 с.
- 170.Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1977.
Т. 8. 927 с.
- 171.Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1978.
Т. 9. 916 с.
- 172.Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1979.
Т. 10. 658 с.
- 173.Словник української мови: в 11-х т. Київ : Наукова думка, 1980.
Т. 11. 699 с.
- 174.Словник української ономастичної термінології. Укладачі Бучко Д. Г., Ткачова Н. В. Харків : Ранок-НТ, 2012. 256 с.
- 175.Сокіл Н. В. Мікротопонімія Сколівщини: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2007. 16 с.
- 176.Стрижак О. С. Назви розповідають: про роль географічних назв у вивченні історії України. Київ : Знання, 1967. 40 с.
- 177.Стрижак О. С. Про що розповідають географічні назви (Сліди народів на карті УРСР). Київ : Наукова думка, 1967. 127 с.
- 178.Стрилюк О. Риси західнополіського говору у мікротопонімах Любомльського району. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Збірник наукових праць Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, Вип. 9, 2010. С. 313–318.
- 179.Стычишина Л. П. Проблемы пограничной топонимии (на материале междуречья Кодымы и Савранки и прилегающих территорий): автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.02. Киев, 1976. 22 с.
- 180.Сумцов Н. Ф. Малорусская географическая номенклатура. *Киевская Старина*. Томъ XV. Июль. Киев: Тип. А. Давиденко, 1886. С. 456–489.

181. Сумцов Н. Ф. Местные названия в украинской народной словестности. Киев: Типография А. Давиденко, 1886. 107 с.

182. Суперанская А. В. Микротопонимия макротопонимия и их отличие от собственно топонимии. *Микротопонимия* (тезисы совещания). Москва, 1964. С. 31–38.

183. Суперанская А. В. Микротопонимия, макротопонимия и их отличие от собственно топонимии. *Микротопонимия*. Москва, 1967. С. 31–39.

184. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного. Москва : Наука, 1973. 366 с.

185. Суперанская А. В. Структура имени собственного : Фонология и морфология. Москва : Наука, 1969. 208 с.

186. Суперанская А. В. Типы и структура географических названий. *Лингвистическая терминология и прикладная топонимика*. Москва : Наука, 1964. С. 59–118.

187. Суперанская А. В. Что такое топонимика? Москва: Наука, 1985. 175 с.

188. Сучасний словник іншомовних слів. Уклали О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. Київ : Довіра. 2006. 789с.

189. Таранова Н. Б. Фізико-географічна зумовленість топонімії Гологоро-Кременецької гряди та Малого Полісся: автореф. дис. ... канд. геогр. наук: 11.00.01. Львів, 2004. 20 с.

190. Тахтаулова М. Ю. Историчний розвиток адресної урбанонімії міста Харкова (середина XVII – початок XXI століття): автореферат дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01. Запоріжжя, 2016. 20 с.

191. Теодорович М. И. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. Почаев, 1888–1903, том 1–5.

192. Теория и методика ономастических исследований. Суперанская А. В., Сталтмане В. Э., Подольская Н. В.; отв. ред. Непокупный А. П. Москва : Наука, 1986. 255 с.

193. Титаренко А. А. Урбанімікон Кривого Рогу: структура, семантика, функціонування: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Дніпропетровськ, 2015. 23 с.

194. Толбина Т. В. Микротопонимия Воронежской области: особенности номинации: автореф. дисс. ... канд. филол. наук 10.02.01. Воронеж, 2003. 18 с.

195. Топоров В. Н., Трубачев О. Н. Лингвистический анализ гидронимов Верхнего Приднепровья. Москва : Изд-во АН СССР, 1962. 270 с.

196. Торчинська Н. М. Українська діалектологія. Хмельницький: ХНУ, 2017. 158 с.

197. Торчинська Н. М., Торчинський М. М. Словник власних географічних назв Хмельницької області. Хмельницький: Авіст, 2008. 549 с.

198. Торчинська Н. М. Микротопоніми села Глушківці Ярмолинецького району Хмельницької області. *Поділля. Філологічні студії*: збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНТЕІ, 2014. Вип. 6. Ч. 1. С. 175–179.

199. Торчинський М. М. «Українська ономастична термінологія (проект)» і її значення для становлення денотатно-номінативної класифікації власних назв. *Українська термінологія і сучасність*: збірник наукових праць. Київ : КНЕУ, 2007. Вип. VII. С. 298–302.

200. Торчинський М. М. Денотатно-номінативна структура оронімії як складник української ономастичної терміносистеми. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. Вип. 23. С. 261–264.

201. Торчинський М. М. Історія ономастичних студій : бібліографічний довідник. Умань: Софія, 2006. 124 с.

202. Торчинський М. М. Лексико-семантична структура назв поселень Південно-Західного Поділля. *Студії з ономастики та етимології*. Київ : Кий, 2002. С. 206–215.

203. Торчинський М. М. Ойконімія Південно-Західного Поділля: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02. Київ, 1993. 22 с.
204. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови : монографія. Хмельницький : Авіст, 2008. 548 с.
205. Торчинський М. М. Структура, типологія і функціонування онімної лексики української мови : дис. ... докт. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2010. 502 с.
206. Трубачев О. Н. Названия рек Правобережной Украины: Словообразование. Этимология. Этническая интерпретация. Москва: Наука, 1968. 289 с.
207. Український правопис. НАН України; Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Ін-т української мови. Київ: Наукова думка, 2019. 392 с.
208. Филевич И. П. Очерк Карпатской территории и населения. *Журнал Министерства народного просвещения*. 1895. 365 с.
209. Хайдеггер М. Разговор на проселочной дороге: сборник. Москва: Высшая школа, 1991. 192 с.
210. Худаш М. Л., Демчук М. О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів (відантропонімні утворення). Київ, 1991. 157 с.
211. Цілуйко К. К. Програма збирання матеріалів для вивчення топоніміки України. Київ: Вид-во АН УРСР, 1962. 19 с.
212. Черепанова Е. А. Географическая терминология Черниговско-Сумского Полесья: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02. Минск, 1973. 26 с.
213. Черепанова Е. А. Географические апеллятивы и топонимы Черноземного Центра и Чернигово-Сумского Полесья в их соотношении. *Топонимика Центра*. Москва, 1972. С. 18–20.
214. Черепанова Е. А. Словарь географических терминов Чернигово-Сумского Полесья. *Повідомлення Української ономастичної комісії*. Київ, 1976. Вип. 14. С. 33–49.

215. Черепанова Е. А. Народная географическая терминология Черниговско-Сумского Полесья. Сумы, 1984. 275 с.
216. Черняховская Е. М. Топонимия Львовщины : автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.02. Львов, 1966. 20 с.
217. Чеховський І. Г. Мікротопонімія Чернівецької області в історичному аспекті (утворення на базі народної географічної термінології): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01. Чернівці, 1996. 24 с.
218. Чучка П. П. Про що розповідають географічні назви. *Українська мова і література в школі*. 1969. № 4 С. 90–91.
219. Шахматовъ А. А. Повесть временныхъ летъ. Т. 1. Вводная часть. Текстъ. Примечанія. Петроград : Изд. Императ. Археогр. Комиссии, 1916. 403 с.
220. Шестакова С. О. Лексико-семантичні інновації у системі української номінації (на матеріалі ергонімів і прагмонімів) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2002. 17 с.
221. Широков А. Г. Русская урбанонимия в диахроническом освещении: апеллятивно-онимические комплексы: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.01. Волгоград, 2002. 185 с.
222. Шкляєва Н. В. Народна топонімічна проза Західного Полісся: синхронічний аспект: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.07. Львів, 2005. 18 с.
223. Шкода М. Н. Люба моя Україна. Свята, традиції, звичаї, обряди, прикмети та повір'я українського народу. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2008. 544 с.
224. Шуляк С. А. Флоролексеми на позначення образів духовного світу людини у поетичній мові Євгена Гуцала. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/1347/> (дата звернення: 21.09.2018).
225. Шульгач В. П. Гелонімія Західного Полісся. *Мовознавство*. 1993. № 3. С. 45–52.

226. Шульгач В. П. Гідронім Лютиця на топонімному фоні Західного Полісся. *Мовознавство*. 1988. № 4. С. 55–60.

227. Шульгач В. П. Декілька фрагментів з української лімнонімії. *Питання історичної ономастики України*. Київ, 1994. С. 32–44.

228. Шульгач В. П. До питання відновлення регіональної семантики географічних термінів. *Проблеми української діалектології на сучасному етапі*: тези доп. та повід. республ. наук. конф. Житомир, 1990. С. 109–111.

229. Шульгач В. П. Топонімія Лесиноного краю. *Культура слова*. 1991. Вип. 40. С. 67–69.

230. Яніцька Н. Р. Мікротопонімія центральних та східних районів Львівської області: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Львів, 2012. 18 с.

231. Янко М. Т. Топонімічний словник України: словник-довідник. Київ : Знання, 1998. 432 с.

232. Янчишина Я. В. Дери́ваційні особливості творення власних назв дрібних географічних об'єктів Хмельницького району Хмельницької області. *Лінгвістичні дослідження*: збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. 2013. Вип. 36. С. 79–84.

233. Янчишина Я. В. Диференційні ознаки мікротопонімікону (на матеріалі власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства* : збірник наукових праць. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І., 2018. Вип. 14. С. 256–263.

234. Янчишина Я. В. Етнолінгвістичні особливості мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики* : матеріали Міжрегіональної науково-практичної конференції. Умань : ФОП Жовтий, 2014. С. 89–93.

235. Янчишина Я. В. Історія вивчення мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Записки з ономастики*. Одеса : Астропринт, 2015. Вип. 18. С. 829–837.

236. Янчишина Я. В. Історія мікротопонімічних досліджень у Польщі. *Польська мова в українській освіті – перспективи в аспекті європейської інтеграції*: збірник наукових праць. Кельце; Хмельницький : ХмЦНП, 2014. Вип. 1. С. 271–275.

237. Янчишина Я. В. Лексико-семантична структура власних географічних назв мікроб'єктів Деражнянського району. *Деражнянина: минуле і сучасне*: матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. С. 54–60.

238. Янчишина Я. В. Лексико-семантичні та структурно-словотвірні особливості урбанонімії міста Хмельницького. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*: збірник наукових праць. 2013. Вип. 6 Ч. II. Хмельницький : ХмЦНП. С. 281–288.

239. Янчишина Я. В. Мікрогідронімія Дунаєвецького району Хмельницької області (загальна характеристика). *Науковий часопис Східноpodільського лінгвокраєзнавчого центру*: збірник наук. праць студентів, магістрантів, викладачів. Умань: «Візаві». 2014. Вип. 3. С. 116–119.

240. Янчишина Я. В. Мікротопоніми штучного та природного походження в сучасній українській літературній мові. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*: збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНП, 2014. Вип. 7. С. 219–222.

241. Янчишина Я. В. Мікротопонімія Центральної Хмельниччини. *Філологічні студії*: збірник наукових праць студентів. Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля». 2012. Вип. 10. С. 136–141.

242. Янчишина Я. В. Мотиваційна структура мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Наукові записки*. Серія: Філологія (мовознавство). Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер», 2016. Вип. 16. С. 412–415.

243. Янчишина Я. В. Проблемні питання виокремлення мікротопонімів у складі власних географічних назв. *Наукові праці Кам'янець-Подільського*

національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин Я. І., 2014. Вип. 35. С. 85–87.

244. Янчишина Я. В. Система віонімів села Моломолинці. *Поділля. Краєзнавчі студії* : збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНТЕІ. 2010. Вип. 2. С. 5–6.

245. Янчишина Я. В. Система мікрооронімії Центральної Хмельниччини. *Поділля. Філологічні студії* : збірник наукових праць. Хмельницький : ХмЦНТЕІ, 2012. Вип. 4. С. 76–79.

246. Янчишина Я. В. Сутність поняття «мікротопонім» в українській та зарубіжній ономастиці. *Perspectives of world science and education: Abstracts of the 10th International scientific and practical conference*. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2020. Pp. 551–560. URL: <https://sci-conf.com.ua>.

247. Янчишина Я. В. Сучасні методи систематизації мікротопонімічних даних. *Актуальні проблеми комп'ютерних технологій*: збірник наукових праць. Хмельницький : ХНУ, 2013. С. 379–383.

248. Яцишин М. С. Віньківці: історико-краєзн. нарис до 500-річчя районного центру. Хмельницький : Поділля. 1993. 32 с.

249. Яцій В. Ойконіми Івано-Франківщини з суфіксом -ів та його різновидами. *Культура слова*. Київ: Інститут української мови, 2005. Вип. 65. С. 80–82.

250. Яцко П. Одки походить имя села Перечина? *Покарпатська Русь*. Ужгород, 1925. С. 49–51.

251. Яшкін І. Я. Беларускія геаграфічныя назвы. Тапаграфія. Гідралогія. Слоўнік геаграфічных тэрмінаў. Мінск: Навука і тэхніка, 1971. 256 с.

252. Czerny A. Polska terminologia onomastyczna. Warszawa, 2011. 266 s.

253. Gyrnowicz H. Wstępn do onomastyki. Gdansk : Wydawnictwo Uniwersytetu Gdaskiego, 1988. 124 s.

254. Handke K. Nazewnictwo miejskie (szkic teoretyczno-metodologiczny). Nazewnictwo miejskie. Warszawa-Poznań, 1989. 89 s.

255. Hrabec S. Nazwy geograficzne Huculszczyzny. Hrabec. Kraków, 1950. 261 s.
256. Jakus-Borkowa E. Nazewnictwo polskie. Opole, 1987. 233 c.
257. Lee D. W. Functional Change in Early English. Columbia University dissertation. Menasha, Wisc., 1948. P. 4.
258. Miklosich F. Die slavischen Ortsnamen aus Appellativen. Wien, T. XXI. 1872. S. 3–105.
259. Rospond S. Stratygrafia toponimiczna. Z polskich studio siawistycznych. Warszawa, 1958. S. 159–186.
260. Rudnicki J. Nazwy geograficzne Bojkowszczyzny. Lwów, 1939. 248 s.
261. Smilauer V. Uvod do toponomastiky. Praha, 1966. 211 s.
262. Stieber Z. Toponomastyka Jemkowszczyzny. Cz. 1: Nazwy miejscowości. Jydu: Jydzkie Towarzystwo Naukow, 1948. 678 s.
263. Sulimierskyi F. Siownik geograficzny Krylestwa Polskiego i innych krajow siowiacskich. T. 1–8. Warszawa, 1880–1914.
264. Svoboda J., Smilauer V., Olivova-Nezbedovc L. Grundsystem und Terminologie der slawischen Onomastik. Zpravodaj Mistopisni Komise IISAV. 1973. № 14. S. 1–280.
265. Svoboda J. K slovanskij onomastickij terminologii. I Medzynarodowa slawistyczna konferencja: ksikga referatow. Wroclaw; Warszawa; Kraków, 1961. S. 127–136.
266. Siowiacska onomastyka. Encyklopedia. Pod redakc. Ewy Rzetelskiej-Feleszko i Aleksandry Cieplikowej; przy wspyi J. Dumy. Warszawa; Kraków: Wyd-wo Naukowe Warszawskie, 2002–2003. T. 1–2.
267. Taszycki W. Nazwy miejscowe kulturalne. Jkzyk Polski. 1939–1945. XXIV. S. 1–5.
268. Taszycki W. Rzekomo patronimiczne nazwy miejscowe. (Znaczenie przyrostka -ic). Jkzyk Polski. 1936. XXI. S. 6–11.
269. Taszycki W. Siowiacskie nazwy miejscowe. Kraków, 1946. 264 s.

ДОДАТКИ

Додаток А

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ
ТА ВІДОМОСТІ ПРО АПРОБАЦІЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ*Статті в наукових фахових виданнях України*

1. Янчишина Я. В. Мотиваційна структура мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: філологія (мовознавство). Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2012. Вип. 16. С. 412–416.

2. Янчишина Я. В. Лексико-семантичні та структурно-словотвірні особливості урбанонімії міста Хмельницького. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*: збірник наукових праць. Хмельницький: ХмЦНП, 2013. Вип. 6, Ч. 2. С. 281–288.

3. Янчишина Я. В. Дериваційні особливості творення власних назв дрібних географічних об'єктів Хмельницького району Хмельницької області. *Лінгвістичні дослідження*: збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Харків, 2013. Вип. 36. С. 79–84.

4. Янчишина Я. В. Мікротопоніми штучного та природного походження в сучасній українській літературній мові. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*: збірник наукових праць. Хмельницький: ХмЦНП, 2014. Вип. 7. С. 219–222.

5. Янчишина Я. В. Проблемні питання виокремлення мікротопонімів у складі власних географічних назв. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*: Філологічні науки. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я. І. Абетка, 2014. Вип. 35. С. 85–87.

6. Янчишина Я. В. Історія вивчення мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Записки з ономастики*. Одеса: Астропринт, 2015. Вип. 18. С. 829–837.

7. Янчишина Я. В. Диференційні ознаки мікротопонімікону (на матеріалі власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*: збірник наукових праць. Хмельницький: ФОП Бідюк Є. І., 2018. Вип. 14. С. 256–263.

Статті в закордонних періодичних виданнях

1. Янчишина Я. В. Сутність поняття «мікротопонім» в українській та зарубіжній ономастиці. *The 10th International scientific and practical conference «Perspectives of world science and education»* (June 17–19, 2020) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2020. С. 551–560.

Статті, що не входять до наукових фахових видань України

1. Янчишина Я. В. Лексико-семантична структура власних географічних назв мікрооб'єктів Деражнянського району. *Деражнянщина: минуле і сучасне: матеріали Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції*. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. С. 54–60.

Наукові праці апробаційного характеру

1. Янчишина Я. В. Система віонімів села Моломолинці. *Поділля. Краєзнавчі студії: збірник наукових праць*. 2010. Вип. 2. Хмельницький : ХмЦНТЕІ. С. 5-6

2. Янчишина Я. В. Мікротопонімія Центральної Хмельниччини. *Філологічні студії: збірник наукових праць студентів*. Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2012. Вип. 10. С. 136–141.

3. Янчишина Я. В. Система мікрооронімії Центральної Хмельниччини. *Поділля. Філологічні студії: збірник наукових праць*. Хмельницький : ХмЦНТЕІ, 2012. Вип. 4. С. 76–79.

4. Янчишина Я. В. Сучасні методи систематизації мікротопонімічних даних. *Актуальні проблеми комп'ютерних технологій: збірник наукових праць (за матеріалами сьомої міжнародної науково-технічної конференції)*. Хмельницький : ХНУ, 2013. С. 379–383.

5. Янчишина Я. В. Етнолінгвістичні особливості мікротопонімії Центральної Хмельниччини. *Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики: матеріали Міжрегіональної науково-практичної конференції*. Умань : ФОП Жовтий, 2014. С. 89–93.

6. Янчишина Я. В. Мікрогідронімія Дунаєвського району Хмельницької області (загальна характеристика). *Науковий часопис Східноподільського лінгвокраєзнавчого центру: збірник наукових праць студентів, магістрантів, викладачів*. Умань: Візаві, 2014. Вип. 3. С. 116–119.

7. Янчишина Я. В. Історія мікротопонімічних досліджень у Польщі. *Польська мова в українській освіті – перспективи в аспекті європейської інтеграції: збірник наукових праць*. Кельце; Хмельницький : ХмЦНП, 2014. Вип. 1. С. 271–275.

Відомості про апробацію результатів дослідження

- 1) Всеукраїнська науково-практична конференція «Лінгвістичне портретування сучасного соціуму» (Вінниця, 2012). – Особиста участь.
- 2) Наукова конференція «Подільська регіональна лексикологія: стан та перспективи» (Вінниця, 2012). – Особиста участь.
- 3) VII Міжнародна науково-технічна конференція «Актуальні проблеми комп'ютерних технологій» (Хмельницький, 2013). – Особиста участь.
- 4) III Міжнародна науково-практична конференція «Філологія XXI століття», присвячена 125-й річниці від дня народження акад. Л. А. Булаховського (Харків, 2013). – Заочна участь.
- 5) Міжнародна наукова Інтернет-конференція «Динамічні процеси в лексичі та граматиці слов'янських мов» (Умань, 2013). – Дистанційна участь.
- 6) Всеукраїнська науково-краєзнавча конференція «Деражнянина: минуле і сучасне» (Деражня, 2013). – Особиста участь.
- 7) Всеукраїнська науково-краєзнавча конференція «Дунаєвеччина в контексті історії України» (Дунаївці, 2013). – Особиста участь.
- 8) Всеукраїнський науково-практичний семінар «Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2013). – Заочна участь.
- 9) XV Всеукраїнська ономастична конференція «Український ономастикон: типологія, словотвір, функціонування» (Хмельницький, 2013). – Особиста участь.
- 10) Міжнародна науково-практична конференція «Język polski w ukraińskiej edukacji – perspektywy w aspekcie integracji europejskiej» (Хмельницький, 2014). – Особиста участь.
- 11) Міжнародна науково-практична конференція «Тарас Шевченко в культурному мегапросторі: історична постать, віхи творчості, дискурс» (до 200-річчя від дня народження Кобзаря) (Умань, 2014). – Заочна участь.
- 12) Всеукраїнський науково-практичний семінар «Слов'янська філологія: історія, сьогодення, перспективи» (Умань, 2014). – Особиста участь.
- 13) Міжрегіональна науково-практична конференція «Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2014). – Заочна участь.
- 14) Міжрегіональна науково-практична конференція «Проблеми сучасної лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2014). – Заочна участь.
- 15) Міжнародна науково-практична конференція «Духовний розвиток особистості в аспекті слов'янського лінгвокраїнознавства» (Хмельницький, 2015). – Особиста участь.

16) Міжнародна науково-практична конференція «Мовні компетенції як основа для професійного та соціального успіху в Європі» (Хмельницький, 2015). – Особиста участь.

17) II Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток національно-мовної особистості в умовах неперервної освіти: надбання, реалії, перспективи» (Умань, 2015). – Заочна участь.

18) XVI Всеукраїнська ономастична конференція «Українська ономастика: минуле, сучасне, перспективи» (Одеса, 2015). – Заочна участь.

19) Всеукраїнська науково-практична конференція «Лінгвістичне портретування сучасного соціуму» (Вінниця, 2015). – Заочна участь.

20) II Міжрегіональна науково-практична конференція «Слов'янська філологія: історія сьогодення, перспективи» (Умань, 2015). – Заочна участь.

21) III Міжнародна науково-практична конференція «Етнос, мова та культура: минуле, сьогодення, майбутнє» (Львів – Люблін, 2016). – Особиста участь.

22) Міжнародна наукова конференція «Лінгвалізація світу» (Черкаси, 2016). – Заочна участь.

23) Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Проблеми лінгвістики й методики викладання мов у контексті входження України в європейський прості, (Умань, 2016). – Дистанційна участь.

24) Всеукраїнський науково-практичний семінар «Слов'янська філологія: історія, сьогодення, перспективи» (Умань, 2016). – Заочна участь.

25) XVII Міжнародна ономастична конференція, присвячена 80-річчю від дня народження професора Дмитра Бучка (Тернопіль, 2017). – Особиста участь.

26) Міжнародна наукова Інтернет-конференція «Динамічні процеси в лексиці та граматиці слов'янських мов» (Умань, 2017). – Дистанційна участь.

27) Міжрегіональний науково-практичний семінар «Теоретичні та прикладні проблеми сучасної філології» (Умань, 2017). – Заочна участь.

28) Міжнародна наукова Інтернет-конференція «Динамічні процеси в лексиці та граматиці слов'янських мов» (Умань, 2018). – Дистанційна участь.

29) Міжрегіональний науково-практичний семінар «Теоретичні та прикладні проблеми сучасної філології» (Умань, 2018). – Особиста участь.

30) X Міжнародна науково-практична конференція «Perspectives of world science and education» (Японія, Осака, 2020). – Дистанційна участь.

31) Міжрегіональний науково-практичний семінар «Теоретичні та прикладні проблеми сучасної філології» (Умань, 2020). – Заочна участь.

Додаток Б

ПЕРЕЛІК МІКРОТОПОНІМІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Вступ

До переліку власних назв дрібних географічних об'єктів Центральної Хмельниччини включено такі блоки мікротопонімів: 1) мікрогідроніми; 2) мікрохороніми; 3) мікроороніми.

Кожен клас мікротопонімів поділяємо на підвиди. Зокрема, у складі власних назв водних об'єктів виокремлюємо номінації боліт, водоспадів, джерел, криниць, озер, річок, ставків, струмків. Найменування рельєфу у вертикальному розчленуванні представлені назвами берегів, горбків, долин, печер, урочищ. Серед найменувань просторових об'єктів земної поверхні виділяємо номінації шляхів сполучення (доріг, залізничних переїздів, призначених для транспортних засобів зупинок, містків, стежок), півостровів і пляжів, насаджень різного типу (заказників, лісів, парків, садків), денотатів, що знаходяться за межами поселень (кладовищ, млинів, пасовищ, полів).

Усі мікротопоніми, що були зафіксовані на території Центральної Хмельниччини, подаються за територіальним принципом (Віньковецький, Деражнянський, Дунаєвецький, Летичівський, Старокостянтинівський, Хмельницький, Ярмолинецький райони, причому міста обласного підпорядкування включені до складу відповідного району, як і обласний центр – м. Хмельницький). Після порядкового номера жирним курсивом подається заголовкова частина мікротопоніма (така номінація фіксується сьогодні (або фіксувалася раніше) в мовленні місцевих мешканців). Надалі в круглих дужках звичайним шрифтом локалізується місцезнаходження географічного об'єкта (населений пункт, через кому – район, де фіксується мікротопонім у скороченому вигляді). Перелік умовних скорочень назв районів та поселень подається на початку дисертаційної роботи.

Віньковецький район***Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)*****Мікрогелоніми (власні назви боліт)**

1. *Баюри* (Плп-Олк., Вн). 2. *Безодня* (Стн., Вн). 3. *Беріжок* (В. Олк., Вн). 4. *Болотняк* (Гвр., Вн). 5. *Болото* (Жнш., Вн). 6. *Болото* (Клс., Вн). 7. *Ваканці* (Нтч., Вн). 8. *Виля* (Ггл, Вн). 9. *Глинний міс* (Плп-Олк, Вн). 10. *Горби* (Охр., Вн). 11. *Друга галява* (Нтч, Вн). 12. *За ставком* (Плп-Олк, Вн). 13. *Кар'єри* (Нтч, Вн). 14. *Коло рівчака* (Охр. Вн). 15. *Мочарисько* (Нтч., Вн). 16. *Мочарі* (Ггл., Вн). 17. *На болоті* (Пкт., Вн). 18. *На мочарниках* (Охр., Вн). 19. *На мочарниках* (Гвр., Вн). 20. *Оболонь* (Плп-Олк., Вн). 21. *Переліг* (Плп-Олк., Вн). 22. *Перша галява* (Нтч., Вн). 23. *Пуста* (Нтч., Вн). 24. *Ставки* (Пкт., Вн). 25. *Третя галява* (Нтч., Вн).

Мікропотамоніми (власні назви річок)

1. *Вища* (Н. Нтч., Вн). 2. *Зарів* (Нтч., Вн). 3. *Кацапська* (Н. Нтч., Вн). 4. *Копанка* (Адм., Вн). 5. *Копанка* (М. Внк., Вн). 6. *Лядова* (Дшк., Вн). 7. *Лядова* (Нтч., Вн). 8. *Марушка* (Адм., Вн). 9. *Нижча* (Н. Нтч., Вн). 10. *Новенька* (Н. Нтч., Вн). 11. *Павнів* (Н. Нтч., Вн). 12. *Порба* (Н. Нтч., Вн). 13. *Рівець* (Нтч., Вн). 14. *Самка* (Стн., Вн). 15. *Середня* (Н. Нтч., Вн). 16. *Сільська* (Н. Нтч., Вн). 17. *Ушиця* (Пкт., Вн). 18. *Ушка* (Пкт., Вн). 19. *Хлопи* (Жнш., Вн). 20. *Чорнушки* (Птр., Вн). 21. *Шерепа* (Охр. Вн).

Піскіноніми (власні назви штучно створених водойм)

1. *Бистрецький став* (Клс., Вн).
2. *Біля хутора* (Гвр., Вн).
3. *Бугай* (Нтч., Вн).
4. *Бугай* (Охр., Вн).
5. *В Саду* (Гвр., Вн).
6. *Великий став* (Охр., Вн).
7. *Верхній став* (Клс., Вн).
8. *Віньковецький став* (Внк., Вн).
9. *Говірка* (Гвр., Вн).
10. *Григорівський* (В. Олк., Вн).
11. *Дениска* (Нтч., Вн).
12. *Дідів лісок* (Нтч., Вн).
13. *Довгий* (Зрн., Вн).
14. *Другий став* (Фщв., Вн).
15. *Другий став* (Ясн., Вн).
16. *Другий ставок* (Слб.-Охр., Вн).
17. *Жабна* (Охр. Вн).
18. *Жилин* (М.-Олк., Вн).
19. *Качатник* (Пкт., Вн).
20. *Кулішка* (Нтч., Вн).
21. *Куратник* (Гвр., Вн).
22. *Кутянський став* (Внк., Вн).
23. *Лозова* (Гвр., Вн).
24. *Малий* (Зрн., Вн).
25. *Марків став* (М.-Олк., Вн).
26. *Марчука* (Пкт., Вн).
27. *Мочарський* (Зрн., Вн).
28. *На футорі* (В. Олк., Вн).
29. *Нижній став* (Клс., Вн).
30. *Новий* (Гвр., Вн).
31. *Ньочків* (Зрн., Вн).
32. *Окописько* (Слб.-Охр., Вн).
33. *Периший став* (Фщв., Вн).
34. *Периший став* (Ясн., Вн).
35. *Периший ставок* (Слб.-Охр., Вн).
36. *Печишина* (Охр., Вн).
37. *Під Запустом* (Ясн., Вн).
38. *Семенів став* (Стн., Вн).
39. *Сільський* (Гвр., Вн).
40. *Сільський став* (Стн., Вн).
41. *Став* (Плп.-Олк., Вн).
42. *Ставки* (Гвр., Вн).
43. *Третій став* (Фщв., Вн).
44. *Третій став* (Ясн., Вн).
45. *Третій ставок* (Слб.-Охр., Вн).
46. *Училищний* (Гвр., Вн).
47. *Фітьковича* (Клс., Вн).
48. *Фліка і Студенця* (Пкт., Вн).
49. *Циганський* (Охр., Вн).
50. *Четвертий ставок* (Слб.-Охр., Вн).
51. *Чортів став* (Охр., Вн).
52. *Шкільний* (Охр., Вн).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *Бадя* (Плп.-Олк., Вн).
2. *Байкова криниця* (Клс., Вн).
3. *Бащицина криниця* (Знк., Вн).
4. *Біла криниця* (М.-Олк., Вн).
5. *Біла криниця* (Плп.-Олк., Вн).
6. *Білі криниці* (Знк., Вн).
7. *Білі криниці* (Ясн., Вн).
8. *В Середньому* (Н. Нтч., Вн).
9. *Варварчина криниця* (М.-Внк., Вн).
10. *Вдовина криниця* (Клс., Вн).
11. *Верховина* (Знк., Вн).
12. *Волікдерня* (Знк., Вн).
13. *Вуливнова* (Пкт., Вн).
14. *Гамарня* (Адм., Вн).
15. *Гастрольова* (Н. Нтч., Вн).
16. *Гнаткова* (Н. Нтч., Вн).
17. *Гончарова* (Зрн., Вн).
18. *Горобцьова криниця* (Адм., Вн).
19. *Горобцьова криниця* (Пкт., Вн).
20. *Грачова криниця* (Знк., Вн).
21. *Дідурова* (Пкт., Вн).
22. *Жидівка* (Стн., Вн).
23. *Жолкевського* (Ггл., Вн).
24. *Кам'яна* (Гвр., Вн).
25. *Колгоспна Баня* (Ггл., Вн).
26. *Коло Жори* (Н. Нтч., Вн).
27. *Коло лісів* (Гвр., Вн).
28. *Коло Попової школи* (Гвр., Вн).
29. *Коло поруччя* (Гвр., Вн).
30. *Коло Якіма* (Адм., Вн).
31. *Копанка* (Гвр., Вн).
32. *Костикова* (Адм., Вн).
33. *Криниця* (Стн., Вн).
34. *Кузьмова* (Ггл., Вн).
35. *Кузьмовичова* (Адм., Вн).
36. *Левко* (Ггл., Вн).
37. *Липчакова* (Пкт., Вн).
38. *Лозінського* (Пкт., Вн).
39. *Марушка* (Адм., Вн).
40. *Меланчина* (Пкт., Вн).
41. *Морозова* (Нтч., Вн).
42. *Мочаранська* (Ггл., Вн).
43. *На безодні* (Нтч., Вн).
44. *На криничках* (В. Олк., Вн).
45. *На мочарниках* (Гвр., Вн).
46. *Назарова* (Пкт., Вн).
47. *Пазина* (Адм., Вн).
48. *Панська* (Н. Нтч., Вн).
49. *Панська криниця* (Слб.-Охр., Вн).
50. *Панчука* (Ггл., Вн).
51. *Пахолкова* (Зрн., Вн).
52. *Півторакова* (Ггл., Вн).
53. *Полугарова* (Адм., Вн).
54. *Помпи* (Стн., Вн).
55. *Приймакова* (Ггл., Вн).
56. *Процьова* (Охр., Вн).
57. *Рабцьова криниця* (Адм., Вн).
58. *Рачкова* (Ггл., Вн).
59. *Рібакова* (Пкт., Вн).
60. *Романова* (Ггл., Вн).
61. *Сабадахова* (Охр., Вн).
62. *Сільська* (Ггл., Вн).
63. *Смикова* (Ггл., Вн).
64. *Соловейова* (Адм., Вн).
65. *Сюрмакова* (Птр., Вн).
66. *Тарабанова криниця* (Клс., Вн).
67. *Тепличина* (Пкт., Вн).
68. *Хребтова криниця* (Клс., Вн).
69. *Чорна* (Зрн., Вн).
70. *Шведова* (Гвр., Вн).
71. *Шкільнякова* (Пкт., Вн).
72. *Шляхова* (Адм., Вн).
73. *Щурова* (Ггл., Вн).
74. *Юстинина криниця* (Клс., Вн).
75. *Яковишеного* (Пкт., Вн).
76. *Яркова* (Ггл., Вн).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. *Горби* (Охр., Вн).
2. *Басовий* (Пкт., Вн).
3. *Бєбєхи* (Птр., Вн).
4. *Бєзодня* (Пкт., Вн).
5. *Бринтове* (Пдл., Вн).
6. *Вивіз* (Пкт., Вн).
7. *Гамарня* (Адм., Вн).
8. *Глинний Міст* (Пкт., Вн).
9. *Гуральня* (В. Олк., Вн).
10. *Джерело під лісом* (Пдл., Вн).
11. *Джерело* (Пдл., Вн).
12. *Жабна* (Охр., Вн).
13. *Жива вода* (Пкт., Вн).
14. *Жолубкове* (Гвр., Вн).
15. *Жолубок*

(Знк., Вн). 16. *Зимна криничка* (Н. Нтч., Вн). 17. *Коло Якима* (Адм., Вн). 18. *Копанка* (Пдл., Вн). 19. *Копанка* (Плп-Олк., Вн). 20. *Лірникове* (Гвр., Вн). 21. *На Грабарці* (В. Олк., Вн). 22. *На пасіці* (М.-Олк., Вн). 23. *Осиковий Міст* (Пкт., Вн). 24. *Підстинка* (Адм., Вн). 25. *Потічок* (Знк., Вн). 26. *Свята криничка* (Гвр., Вн).

Усього зафіксовано 200 (13,94 %) мікрогідронімів, зокрема 76 (38 %) путеонімів, 52 (26 %) піскіноніми, 26 (13 %) фонтікулонімів, 25 (12,5 %) мікрогелонімів, 21 (10,5 %) мікропотамонім.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. *Балкани* (Пкт., Вн). 2. *Безодня* (Птр., Вн). 3. *Безодня* (Нтч., Вн). 4. *Бережинська долина* (Адм., Вн). 5. *Березінки* (Зрн., Вн). 6. *Біла* (Стн., Вн). 7. *Бойовський яр* (Знк., Вн). 8. *Булкін яр* (Мдн-Олк., Вн). 9. *Варвараха долина* (Знк., Вн). 10. *Верхні піски* (Пкт., Вн). 11. *Верховина* (Знк., Вн). 12. *Вохів яр* (Знк., Вн). 13. *Гайбурів яр* (Знк., Вн). 14. *Гаївка* (Мдн-Внк., Вн). 15. *Глибока* (Мдн-Олк., Вн). 16. *Глибокий* (Нтч., Вн). 17. *Глинянеків яр* (Знк., Вн). 18. *Глиняник* (Стн., Вн). 19. *Глушківська* (Пкт., Вн). 20. *Говда* (Ггл., Вн). 21. *Демків яр* (Адм., Вн). 22. *Дем'янова долина* (Знк., Вн). 23. *Джмілів яр* (Плп-Олк., Вн). 24. *Дідова долина* (Ясн., Вн). 25. *Довгий* (Зрн., Вн). 26. *Долина* (Адм., Вн). 27. *Глибока долина* (Знк., Вн). 28. *Долина Костянів* (Знк., Вн). 29. *Долини* (Плп-Олк., Вн). 30. *Долини* (Охр., Вн). 31. *Долинка* (Пкт., Вн). 32. *Долинка* (Зрн., Вн). 33. *Дубина* (Пкт., Вн). 34. *Жидівський яр* (Плп-Олк., Вн). 35. *Жидівський яр* (Стн., Вн). 36. *Жилин* (Мдн-Олк., Вн). 37. *Жолубок* (Ггл., Вн). 38. *Журавель* (Нтч., Вн). 39. *За Савчуком* (Гвр., Вн). 40. *Завалля* (Пдл., Вн). 41. *Загора* (В. Олк., Вн). 42. *Загорода* (Стн., Вн). 43. *Зайців яр* (Знк., Вн). 44. *Заставки* (Адм., Вн). 45. *Зінківський яр* (Знк., Вн). 46. *Зозуляків яр* (Знк., Вн). 47. *Зозуляків яр* (Знк., Вн). 48. *Ігапова* (Охр., Вн). 49. *Ільчишина балка* (Клс., Вн). 50. *Кайтанів яр* (Знк., Вн). 51. *Каракова долина* (Фшв., Вн). 52. *Карпиха* (Пдл., Вн). 53. *Кічманів яр* (Адм., Вн). 54. *Кічманський яр* (Адм., Вн). 55. *Ковалів яр* (Стн., Вн). 56. *Комарів* (Нтч., Вн). 57. *Короташі* (Ггл., Вн). 58. *Корчованка* (Охр., Вн). 59. *Кравчукова долина* (Адм., Вн). 60. *Крижанський* (Нтч., Вн). 61. *Ксьондзова* (Плп-Олк., Вн). 62. *Ксьондзова долина* (Знк., Вн). 63. *Кузиків яр* (Знк., Вн). 64. *Курницька* (Гвр., Вн). 65. *Лан* (Зрн., Вн). 66. *Ланків яр* (Адм., Вн). 67. *Левада* (Охр., Вн). 68. *Лиса гора* (Ггл., Вн). 69. *Лиса гора* (Пкт., Вн). 70. *Лиса* (Стн., Вн). 71. *Лірникова* (Ггл., Вн). 72. *Лісок* (Мдн-Олк., Вн). 73. *Лози* (Ясн., Вн). 74. *Лялькова* (Мдн-Внк., Вн). 75. *Ляхова* (Ггл., Вн). 76. *Малий* (Зрн., Вн). 77. *Марушка* (Адм., Вн). 78. *Марцінкова долина* (Мдн-Внк., Вн). 79. *Матеушка* (Мдн-Олк., Вн). 80. *Мельничкова* (Плп-Олк., Вн). 81. *На лотоках* (Гвр., Вн). 82. *Оболоня* (Стн., Вн). 83. *Останній горб* (Ггл., Вн). 84. *Панська* (Охр., Вн). 85. *Панська долина* (Слб-Охр., Вн). 86. *Пасіка* (Мдн-Олк., Вн). 87. *Пастівник* (Нтч., Вн). 88. *Переймова* (Охр., Вн). 89. *Пісок* (Клс., Вн). 90. *Пічугинів яр* (Стн., Вн). 91. *Полинків яр* (Знк., Вн). 92. *Попів яр* (Знк., Вн). 93. *Попід Говірський ліс* (Гвр., Вн). 94. *Попова* (Пкт., Вн). 95. *Походенькова долина* (Стн., Вн). 96. *Прокопова долина* (Фшв., Вн). 97. *Ревуха* (Ясн., Вн). 98. *Рогозів яр* (Стн., Вн). 99. *Рубцьова яр* (Адм., Вн). 100. *Рудка* (Зрн., Вн). 101. *Садочок* (Мдн-Внк., Вн). 102. *Скаперівка* (Мдн-Олк., Вн). 103. *Ставки* (Плп-Олк., Вн). 104. *Сташкова долина* (Знк., Вн). 105. *Столярчукова долина* (Знк., Вн). 106. *Тарадайкова* (Гвр., Вн). 107. *Тарасова долина* (Клс., Вн). 108. *Тарасюкова* (Гвр., Вн). 109. *Тартак* (Ясн., Вн). 110. *Татаринецька* (Нтч., Вн). 111. *Трензликів яр* (Адм., Вн). 112. *Три джерела* (Слб-Охр., Вн). 113. *Триндова* (Плп-Олк., Вн). 114. *Трубчинська долина* (Адм., Вн). 115. *Училища* (Гвр., Вн). 116. *Училища* (Гвр., Вн). 117. *Хмільник* (Плп-Олк., Вн). 118. *Цибулькова долина* (Клс., Вн). 119. *Шевчукова долина* (Клс., Вн). 120. *Шиманська долина* (Мдн-Внк., Вн). 121. *Шлапакова долина* (Птр., Вн). 122. *Шумечева* (Охр., Вн). 123. *Яма* (Зрн., Вн). 124. *Яр* (Охр., Вн). 125. *Яркові горби* (Ггл., Вн).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. *Адамів яр* (В. Олк., Вн). 2. *Балкани* (Пкт., Вн). 3. *Балки* (Мдн-Олк., Вн). 4. *Безодня* (Знк., Вн). 5. *Бельмани* (Мдн-Олк., Вн). 6. *Березина* (Фщв., Вн). 7. *Берізки* (Стн., Вн). 8. *Біля пам'ятника загиблим воїнам* (Пкт., Вн). 9. *Біля Панського будинку* (Пкт., Вн). 10. *Біля церкви* (Пкт., Вн). 11. *Вапнярки* (Фщв., Вн). 12. *Вікнина* (Мдн-Внк., Вн). 13. *Вушиця* (Знк., Вн). 14. *Гаманові суголови* (Охр., Вн). 15. *Глибока* (Стн., Вн). 16. *Глібока* (Стн., Вн). 17. *Глушківщина* (Пкт., Вн). 18. *Горбашівка* (Адм., Вн). 19. *Горби* (Знк., Вн). 20. *Грабнякове* (Ггл., Вн). 21. *Дільниця* (Клс., Вн). 22. *Долинки* (Пдл., Вн). 23. *Друга рудка* (Гвр., Вн). 24. *Дубина* (Знк., Вн). 25. *Дудів яр* (Охр., Вн). 26. *Дупаків клин* (Слб-Охр., Вн). 27. *Дяків кут* (Охр., Вн). 28. *Енкапес* (Знк., Вн). 29. *Жукові корчі* (Стн., Вн). 30. *За Хомами* (Охр., Вн). 31. *Загора* (Знк., Вн). 32. *Замчисько* (Жнш., Вн). 32. *Кавалки* (Знк., Вн). 34. *Калинівка* (Адм., Вн). 35. *Ковалевий яр* (Гвр., Вн). 36. *Колиска* (Мдн-Внк., Вн). 37. *Колиска* (Нтч., Вн). 38. *Коло Барболів* (Мдн-Внк., Вн). 39. *Коло Зозуляка* (Знк., Вн). 40. *Коло липи* (Мдн-Внк., Вн). 41. *Коло хреста* (Н. Нтч., Вн). 42. *Корабельна роща* (Птр., Вн). 43. *Корея* (Знк., Вн). 44. *Корчівки* (Мдн-Олк., Вн). 45. *Кривуля* (Знк., Вн). 46. *Круньківщина* (Мдн-Внк., Вн). 47. *Крутолучка* (Нтч., Вн). 48. *Ксенине урочище* (Клс., Вн). 49. *Кубове урочище* (Клс., Вн). 50. *Левада* (Клс., Вн). 51. *Левади* (Знк., Вн). 52. *Макогонів* (Стн., Вн). 53. *Макогонів* (Стн., Вн). 54. *Мантулякові ліски* (Клс., Вн). 55. *Матня* (Знк., Вн). 56. *Містечко* (Знк., Вн). 57. *Могилки* (Мдн-Олк., Вн). 58. *Мочарі* (Нтч., Вн). 59. *Мурованка* (Знк., Вн). 60. *На каменю* (Знк., Вн). 61. *На ярах* (Гвр., Вн). 62. *Над лісом* (В. Олк., Вн). 63. *Пеньки* (Пдл., Вн). 64. *Перемога* (Знк., Вн). 65. *Перша рудка* (Гвр., Вн). 66. *Підстінка* (Адм., Вн). 67. *Плисканева* (Знк., Вн). 68. *Полковникова яма* (Нтч., Вн). 69. *Попід ліс* (Знк., Вн). 70. *Порубки* (Мдн-Олк., Вн). 71. *Порубки* (Мдн-Олк., Вн). 72. *Посіч* (Знк., Вн). 73. *Посічиська* (В. Олк., Вн). 74. *П'ята сотня* (Знк., Вн). 75. *Рогачі* (Фщв., Вн). 76. *Саратів* (Знк., Вн). 77. *Свинарник* (Мдн-Олк., Вн). 78. *Село* (Знк., Вн). 79. *Ставки* (Знк., Вн). 80. *Стариця* (Пкт., Вн). 81. *Ступник* (Мдн-Внк., Вн). 82. *Три джерела* (Слб-Охр., Вн). 83. *Трубочин* (Адм., Вн). 84. *Урочище* (Охр., Вн). 85. *Урочище Бараняк* (Мдн-Внк., Вн). 86. *Федьковивича лісок* (Клс., Вн). 87. *Ферма* (Мдн-Олк., Вн). 88. *Футор* (Знк., Вн). 89. *Хмілярня* (Охр., Вн). 90. *Царина* (Знк., Вн). 91. *Царинська гора* (Знк., Вн). 92. *Цвинтарисько* (Гвр., Вн). 93. *Цегольня* (Фщв., Вн). 94. *Червінщина* (Нтч., Вн). 95. *Чобіт* (Пкт., Вн). 96. *Чопки* (Знк., Вн). 97. *Штани* (Фщв., Вн). 98. *Штефчині десятини* (Нтч., Вн). 99. *Яр* (Знк., Вн). 100. *Яр* (Нтч., Вн).

Тумулосоніми (власні назви підвищень, горбків, насипів)

1. *Підстінка* (Адм., Вн). 2. *Глиниська* (Адм., Вн). 3. *Марусин камінь* (В. Олк., Вн). 4. *Кулакова* (В. Олк., Вн). 5. *Голодний горб* (В. Олк., Вн). 6. *Міронів горб* (В. Олк., Вн). 7. *Жидівська долина* (В. Олк., Вн). 8. *В Герлах* (В. Олк., Вн). 9. *Біхова яма* (В. Олк., Вн). 10. *Горб* (Гвр., Вн). 11. *Біля вівчарні* (Гвр., Вн). 12. *За свинярньою* (Гвр., Вн). 13. *За Корабеліхою* (Гвр., Вн). 14. *На Манзіях* (Гвр., Вн). 15. *За Грещихою* (Гвр., Вн). 16. *На цигольні* (Гвр., Вн). 17. *Богова гора* (Грм., Вн). 18. *Царинська гора* (Знк., Вн). 19. *Бохоня* (Зрн., Вн). 20. *Біля каменя* (Зрн., Вн). 21. *Щовб* (Клс., Вн). 22. *Замчисько* (Клс., Вн). 23. *Сарафінова гора* (Клс., Вн). 24. *Тарасова гора* (Клс., Вн). 25. *Джмільова гора* (Клс., Вн). 26. *Корнійова гора* (Клс., Вн). 27. *Карпати* (Мдн-Внк., Вн). 28. *Савкова гора* (Мдн-Внк., Вн). 29. *Польська гора* (Мдн-Внк., Вн). 30. *Сайкова гора* (Нтч., Вн). 31. *Горбата безодня* (Охр., Вн). 32. *Бохоня* (Охр., Вн). 33. *Кудінова* (Птр., Вн). 34. *Глибокий яр* (Птр., Вн). 35. *Стара буда* (Птр., Вн). 36. *Зубкова* (Птр., Вн). 37. *Лиса гора* (Плп-Олк., Вн). 38. *Балки* (Плп-Олк., Вн). 39. *Голодний горб* (Плп-Олк., Вн). 40. *Курники* (Плп-Олк., Вн). 41. *Ксьонзова гора* (Пдл., Вн). 42. *Кемпа* (Слб-Охр., Вн).

Усього зафіксовано 267 (18,6%) мікрооронімів, зокрема 125 (46,82%) каньйононімів, 100 (37,45%) трактонімів, 42 (15,73%) тумулосоніми.

Мікрохороніми (власні назви територій)

Віоніми (власні назви шляхів сполучення)

Дромоніми (власні назви доріг)

1. Біля Лівонка (Мдн-Внк., Вн).
2. Біля хреста (Мдн-Внк., Вн).
3. Границя (Плп-Олк., Вн)
4. До Вівчарика (В. Олк., Вн).
5. Дорога (Гвр., Вн)
6. Дорога на левадах (Клс., Вн).
7. За Джмільовим яром (Плп-Олк., Вн).
8. За цвинтаром (Плп-Олк., Вн).
9. Зіньківська дорога (Плп-Олк., Вн).
10. Карачіївська дорога (Гвр., Вн).
11. Колейка (Нтч., Вн).
12. Коло Восьмирічної школи (Знк., Вн).
13. Коло Кузігона (Знк., Вн).
14. Ломачинецька дорога (Гвр., Вн).
15. Мурована лінія (Плп-Олк., Вн).
16. На Біличинську долину (Гвр., Вн).
17. На Вільківці (Плп-Олк., Вн).
18. На Ковалівку (Гвр., Вн).
19. На Корею (Знк., Вн).
20. На царину (Знк., Вн).
21. Насипна (Пкт., Вн).
22. Об'їзна (Адм., Вн).
23. Об'їзна (Пдл., Вн).
24. Осламівська дорога (Гвр., Вн).
25. Панський бульвар (Мдн-Внк., Вн).
26. Пилипковецька дорога (Гвр., Вн).
27. По лінії (Плп-Олк., Вн).
28. Польова (Пдл., Вн).
29. Польова (Пкт., Вн).
30. Польова (Адм., Вн).
31. Польова до Висілка (Плп-Олк., Вн).
32. Польова на Майдан-Олександрівський (Плп-Олк., Вн).
33. Рутка (В. Олк., Вн).
34. Садова (Адм., Вн).
35. Сащуків шлях (В. Олк., Вн).
36. Селянська дорога (Клс., Вн).
37. Середня дорога (Плп-Олк., Вн).
38. Татариський шлях (Внк., Вн).
39. Центральна (Пдл., Вн).
40. Центральна дорога (Клс., Вн).
41. Шелехів–Женишківці (Ггл., Вн).
42. Шосейна (Пкт., Вн).

Лімоніми (власні назви стежок)

1. Громадська (Птр., Вн).
2. Гуйова (Нтч., Вн).
3. До лісу (Знк., Вн).
4. До цвинтара (Пкт., Вн).
5. До Чорного лісу (Пкт., Вн).
6. Долинами (Гвр., Вн).
7. За Дрищівськимигородами (Пкт., Вн).
8. Колгоспна (Н. Нтч., Вн).
9. Коло Голосьопихи (Гвр., Вн).
10. Коло кургана (Гвр., Вн).
11. Коло Старого медпункту (Гвр., Вн).
12. Коміркова (Плп-Олк., Вн).
13. Марчина (Н. Нтч., Вн).
14. На гору (Гвр., Вн).
15. На цвинтар (Гвр., Вн).
16. Панькова джюра (Мдн-Внк., Вн).
17. Паркова (Ггл., Вн).
18. Садками (Гвр., Вн).
19. Садова (Адм., Вн).
20. Тимушкова (Плп-Олк., Вн).
21. Через Балійову кладку (Гвр., Вн).
22. Через Надьчин город (Гвр., Вн).
23. Через поле (Адм., Вн).
24. Через Училищну кладку (Гвр., Вн).
25. Через яр (Адм., Вн).
26. Шкільна (Н. Нтч., Вн).

Понтоніми (власні назви містків, кладок)

1. В броди (Знк., Вн).
2. Довганя (Знк., Вн).
3. Загоранський міст (Знк., Вн).
4. Кладка (Мдн-Внк., Вн).
5. Коло млина (Знк., Вн).
6. Коло плискання (Знк., Вн).
7. Кривульський міст (Знк., Вн).
8. Черкасівський міст (Знк., Вн).

Ойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться в межах поселення)

Годоніми (власні назви вулиць, провулків)

1. 3-го Тисячоліття (Внк, Вн).
2. 40-річчя Перемоги (Внк., Вн).
3. 50-річчя Перемоги (Внк., Вн).
4. 70-річчя Жовтня (Адм., Вн).
5. 70-річчя Жовтня (В. Олк., Вн).
6. Академіка Юзвішиного (Внк., Вн).
7. Андрійчука (Жнш., Вн).
8. Ахметової (Внк., Вн).
9. Б. Хмельницького (Пкт., Вн).
10. Баганка (Охр., Вн).
11. Багацька (Мдн-Олк., Вн).
12. Барабольшка (Внк., Вн).
13. Барабольшка (Пкт., Вн).
14. Берегова (Адм., Вн).
15. Берези (Пкт., Вн).
16. Бідняцька (Мдн-Олк., Вн).
17. Біла (Ясн., Вн).
18. Біля вівчарника (В. Олк., Вн).
19. Біля річки (В. Олк., Вн).
20. Біля цвинтаря (В. Олк., Вн).
21. Богдана Хмельницького (Стн., Вн).
22. Бойки (Слб-Охр., Вн).
23. Будьонова (Внк., Вн).
24. Будьонова (Пкт., Вн).
25. Бузкова (Ясн., Вн).
26. В ярах (В. Олк., Вн).
27. В. Івасюка (Знк., Вн).
28. В. Мельника (Жнш., Вн).
29. В. Сосюри (Знк., Вн).
30. В. Чорновола (Знк., Вн).
31. Варшава (Охр., Вн).
32. Ватутіна (Внк., Вн).
33. Ватутіна (Знк., Вн).
34. Верхні пляци (Птр., Вн).
35. Ветеранів (Ггл., Вн).
36. Винниченка (Внк., Вн).
37. Вишнева (Адм., Вн).
38. Вишнева (В. Олк., Вн).
39. Вишнева (Пкт., Вн).
40. Вишнева (Плп-Олк., Вн).
41. Володимирська (Внк., Вн).
42. Волощанська (Клс., Вн).
43. Волощина (Охр., Вн).
44. Вчительська (Знк., Вн).
45. Гагаріна (Грм., Вн).
46. Гагаріна (Знк., Вн).
47. Гагаріна (Пкт., Вн).
48. Гагаріна (Плп-Олк., Вн).
49. Гайдара (В. Олк., Вн).
50. Гайдара (Грм., Вн).
51. Гайдара (Нтч., Вн).
52. Гайдара (Плп-Олк., Вн).
53. Гастелло (Внк., Вн).
54. Гастелло (Знк., Вн).
55. Героїв Крут (Стн., Вн).
56. Героїв Майдану (Внк., Вн).
57. Героїв України (Знк., Вн).
58. Героя Б'ялика (Внк., Вн).
59. Героя Канарчика (Внк., Вн).
60. Героя Писаренка (Внк., Вн).

61. *Гоголя* (Внк., Вн). 62. *Гора* (Гвр., Вн). 63. *Горби* (Слб-Охр., Вн). 64. *Горького* (Знк., Вн). 65. *Горького* (Пкт., Вн). 66. *Грабовського* (Внк., Вн). 67. *Григорівка* (В. Олк., Вн). 68. *Гуральня* (В. Олк., Вн). 69. *Дачна* (Пдл., Вн). 70. *Держинського* (Плп-Олк., Вн). 71. *Держинського* (Фщв., Вн). 72. *До Нового току* (В. Олк., Вн). 73. *Довженка* (Внк., Вн). 74. *Дорошенка* (Стн., Вн). 75. *Дружби* (Лмч., Вн). 76. *Дружна* (Блк., Вн). 77. *Дружна* (Внк., Вн). 78. *Євсюкова* (Знк., Вн). 79. *Єсеніна* (Знк., Вн). 80. *Жовтнева* (В. Олк., Вн). 81. *Жовтнева* (Гвр., Вн). 82. *Жовтнева* (Ггл., Вн). 83. *Жовтнева* (Жнш., Вн). 84. *Жовтнева* (Клс., Вн). 85. *Жовтнева* (Лмч., Вн). 86. *Жовтня* (Лмч., Вн). 87. *Жукова* (Лмч., Вн). 88. *Жукова* (Стн., Вн). 89. *Журавльова* (Нтч., Вн). 90. *За Яром* (Мдн-Олк., Вн). 91. *Заводська* (Внк., Вн). 92. *Зарічанська* (Адм., Вн). 93. *Зарічна* (Дшк., Вн). 94. *Зарічна* (Клс., Вн). 95. *Зарічна* (Ясн., Вн). 96. *Заславська* (Внк., Вн). 97. *Затишна* (В. Олк., Вн). 98. *Затоки* (Слб-Охр., Вн). 99. *Затонського* (В. Олк., Вн). 100. *Затонського* (Внк., Вн). 101. *Затонського* (Дшк., Вн). 102. *Затонського* (Знк., Вн). 103. *Затонського* (Лмч., Вн). 104. *Затонського* (Нтч., Вн). 105. *Затонського* (Плп-Олк., Вн). 106. *Затонського* (Ясн., Вн). 107. *Західна* (Ясн., Вн). 108. *Західна* (Внк., Вн). 109. *Зелена* (Пдл., Вн). 110. *Зоряна* (Фщв., Вн). 111. *Зруб* (Птр., Вн). 112. *І. Загородського* (В. Олк., Вн). 113. *І. Мазепи* (Знк., Вн). 114. *І. Франка* (Знк., Вн). 115. *І. Франка* (Нтч., Вн). 116. *І. Франка* (Пкт., Вн). 117. *Інтернаціональна* (Ггл., Вн). 118. *Кавунівська* (Дшк., Вн). 119. *Калинова* (Фщв., Вн). 120. *Калініна* (В. Олк., Вн). 121. *Калініна* (Лмч., Вн). 122. *Калініна* (Фщв., Вн). 123. *Кам'яна* (Стн., Вн). 124. *Карла Маркса* (Плп-Олк., Вн). 125. *Квітнева* (В. Олк., Вн). 126. *Квітнева* (Нтч., Вн). 127. *Кірова* (Адм., Вн). 128. *Кірова* (Фщв., Вн). 129. *Кірова* (Чрк., Вн). 130. *Кірова* (Ясн., Вн). 131. *Козацька* (Адм., Вн). 132. *Козацька* (В. Олк., Вн). 133. *Козацька* (Пдл., Вн). 134. *Козацька* (Плп-Олк., Вн). 135. *Комашки* (Птр., Вн). 136. *Комсомольська* (Внк., Вн). 137. *Комсомольська* (Плп-Олк., Вн). 138. *Коперативна* (Гвр., Вн). 139. *Корольова* (Внк., Вн). 140. *Костьольна* (Знк., Вн). 141. *Котляревського* (Внк., Вн). 142. *Котовського* (Дшк., Вн). 143. *Котовського* (Ясн., Вн). 144. *Коцюбинського* (Пдл., Вн). 145. *Кошового* (Внк., Вн). 146. *Кошового* (Знк., Вн). 147. *Кошового* (Чрк., Вн). 148. *Кошового* (Ясн., Вн). 149. *Кривоноса* (Внк., Вн). 150. *Кривоноса* (Знк., Вн). 151. *Крупської* (Знк., Вн). 152. *Кугутова* (Птр., Вн). 153. *Кузнецова* (Стн., Вн). 154. *Кузьова* (Мдн-Внк., Вн). 155. *Куйбишева* (В. Олк., Вн). 156. *Кутузова* (Стн., Вн). 157. *Кутузова* (Фщв., Вн). 158. *Кутянська* (Внк., Вн). 159. *Кутянська* (Пдл., Вн). 160. *Леніна* (Адм., Вн). 161. *Леніна* (В. Олк., Вн). 162. *Леніна* (Гвр., Вн). 163. *Леніна* (Ггл., Вн). 164. *Леніна* (Дшк., Вн). 165. *Леніна* (Знк., Вн). 166. *Леніна* (Нтч., Вн). 167. *Леніна* (Пкт., Вн). 168. *Леніна* (Ясн., Вн). 169. *Лесі Українки* (Адм., Вн). 170. *Лесі Українки* (Внк., Вн). 171. *Лесі Українки* (Гвр., Вн). 172. *Лесі Українки* (Знк., Вн). 173. *Лесі Українки* (Клс., Вн). 174. *Лесі Українки* (Пкт., Вн). 175. *Лисенка* (Внк., Вн). 176. *Лісова* (Знк., Вн). 177. *Лісова* (Крж., Вн). 178. *Лісова* (Плп-Олк., Вн). 179. *Лісова* (Фщв., Вн). 180. *Лозова* (Внк., Вн). 181. *Ломоносова* (Внк., Вн). 182. *М. Грушевського* (Стн., Вн). 183. *М. Островського* (Пкт., Вн). 184. *М. Подоляна* (Внк.). 185. *Мазурова* (Охр., Вн). 186. *Майданська* (Внк., Вн). 187. *Маліновського* (Стн., Вн). 188. *Марка Вовчка* (Внк., Вн). 189. *Марківська* (Птр., Вн). 190. *Матня* (В. Олк., Вн). 191. *Матня* (Слб-Охр., Вн). 192. *Матросова* (Знк., Вн). 193. *Мирна* (Ггл., Вн). 194. *Миру* (Внк., Вн). 195. *Миру* (Знк., Вн). 196. *Миру* (Лмч., Вн). 197. *Миру* (Пдл., Вн). 198. *Миру* (Пкт., Вн). 199. *Миру* (Плп-Олк., Вн). 200. *Митрополита Володимира* (Знк., Вн). 201. *Мічуріна* (Внк., Вн). 202. *Міянова* (Птр., Вн). 203. *Молодіжна* (Внк., Вн). 204. *Молодіжна* (Дшк., Вн). 205. *Молодіжна* (Знк., Вн). 206. *Молодіжна* (Плп-Олк., Вн). 207. *Москаленка* (Внк., Вн). 208. *Москаленка* (Дшк., Внк.). 209. *На радгоспі* (Гвр., Вн). 210. *На садках* (Гвр., Вн). 211. *На селі* (В. Олк., Вн). 212. *На шлях* (В. Олк., Вн). 213. *Набережна* (Внк., Вн). 214. *Небесної Сотні* (Знк., Вн). 215. *Небесної Сотні* (Лмч., Вн). 216. *Невського* (Внк., Вн). 217. *Незалежності* (Гвр., Вн). 218. *Незалежності* (Лмч., Вн). 219. *Некрасова* (Внк., Вн). 220. *Нижні пляци* (Птр., Вн). 221. *Нижня* (Ггл., Вн). 222. *О. Кобилянської* (Знк., Вн). 223. *О. Кошового* (Лмч., Вн). 224. *О. Матуха* (Знк., Вн).

225. *Огруд* (Охр., Вн). 226. *Озерний* (Фщв., Вн). 227. *Онучків* (Слб-Охр., Вн). 228. *Ортинського* (Внк., Вн). 229. *Островського* (Адм., Вн). 230. *Островського* (В. Олк., Вн). 231. *Островського* (Внк., Вн). 232. *Островського* (Дшк., Вн). 233. *Островського* (Ясн., Вн). 234. *П. Кондратюка* (Жнш., Вн). 235. *П. Морозова* (Дшк., Вн). 236. *П'яна* (Мдн-Олк., Вн). 237. *П'ята сотня* (В. Олк., Вн). 238. *Пархоменка* (Крж., Вн). 239. *Пасовисько* (Птр., Вн). 240. *Патріотів України* (Внк., Вн). 241. *Переулоч Колгоспний* (Ггл., Вн). 242. *Першотравнева* (Внк., Вн). 243. *Першотравнева* (Гвр., Вн). 244. *Першотравнева* (Знк., Вн). 245. *Першотравнева* (Лмч., Вн). 246. *Петровського* (В. Олк., Вн). 247. *Петровського* (Гвр., Вн). 248. *Петровського* (Стн., Вн). 249. *Петровського* (Фщв., Вн). 250. *Південна* (Внк., Вн). 251. *Під горою* (В. Олк., Вн). 252. *Підлісна* (Фщв., Вн). 253. *Піонерська* (Внк., Вн). 254. *Піонерська* (Жнш., Вн). 255. *Пляци* (Птр., Вн). 256. *Подільська* (Дшк., Вн). 257. *Подільська* (Лмч., Вн). 258. *Подільська* (Ясн., Вн). 259. *Покровська* (Адм., Вн). 260. *Покровська* (Гвр., Вн). 261. *Польова* (Внк., Вн). 262. *Польова* (Мдн-Внк., Вн). 263. *Польова* (Нтч., Вн). 264. *Польова* (Фщв., Вн). 265. *Попова* (Птр., Вн). 266. *Поручча* (Гвр., Вн). 267. *Потьомкіна* (Нтч., Вн). 268. *Пролетарська* (Внк., Вн). 269. *Пролетарська* (Лмч., Вн). 270. *Пролетарська* (Лмч., Вн). 271. *Проскурівська* (Внк.). 272. *Проскурівська* (Знк., Вн). 273. *Проскурівська* (Слв., Вн). 274. *Пушкіна* (В. Олк., Вн). 275. *Радянська* (Ггл., Вн). 276. *Радянська* (Жнш., Вн). 277. *Радянська* (Знк., Вн). 278. *Радянська* (Лмч., Вн). 279. *Райнчукова* (Птр., Вн). 280. *Ранкова* (Ясн., Вн). 281. *Рибалка* (Внк., Вн). 282. *Ригозяча* (Птр., Вн). 283. *Річна* (Знк., Вн). 284. *Річна* (Крж., Вн). 285. *Робітничка* (Внк., Вн). 286. *Рокосовського* (Знк., Вн). 287. *Рокосовського* (Стн., Вн). 288. *Сагайдачного* (Внк., Вн). 289. *Садиби* (Слб-Охр., Вн). 290. *Садова* (Ггл., Вн). 291. *Садова* (Пкт., Вн). 292. *Садова* (Стн., Вн). 293. *Світанкова* (Ясн., Вн). 294. *Свободи* (В. Олк., Вн). 295. *Свободи* (Внк., Вн). 296. *Свободи* (Пкт., Вн). 297. *Сковороди* (Внк., Вн). 298. *Сліпацька* (Птр., Вн). 299. *Соборної України* (Внк., Вн). 300. *Сонячна* (В. Олк., Вн). 301. *Сонячна* (Внк., Вн). 302. *Сонячна* (Дшк., Вн). 303. *Сонячна* (Нтч., Вн). 304. *Стовбова* (Охр., Вн). 305. *Суворова* (В. Олк., Вн). 306. *Суворова* (Знк., Вн). 307. *Т. Шевченка* (Пкт., Вн). 308. *Тичини* (Знк., Вн). 309. *Толстого* (В. Олк., Вн). 310. *Тополівська* (Внк., Вн). 311. *Трудова* (Дшк., Вн). 312. *Тургенєва* (Внк., Вн). 313. *Тухачевського* (Фщв., Вн). 314. *У. Кармелюка* (Стн., Вн). 315. *Ф. Кулика* (Знк., Вн). 316. *Фільваркова* (Дшк., Вн). 317. *Франка* (В. Олк., Вн). 318. *Фрунзе* (Дшк., Вн). 319. *Фрунзе* (Знк., Вн). 320. *Фрунзе* (Плп-Олк., Вн). 321. *Фрунзе* (Ясн., Вн). 322. *Центр* (В. Олк., Вн). 323. *Центр* (Мдн-Олк., Вн). 324. *Центральна* (Адм., Вн). 325. *Центральна* (Внк., Вн). 326. *Центральна* (Дшк., Вн). 327. *Центральна* (Клс., Вн). 328. *Центральна* (Лмч., Вн). 329. *Центральна* (Пкт., Вн). 330. *Центральна* (Плп-Олк., Вн). 331. *Центральна* (Ясн., Вн). 332. *Чайковського* (Внк., Вн). 333. *Чапаєва* (Знк., Вн). 334. *Чапаєва* (Ясн., Вн). 335. *Черешнева* (Внк., Вн). 336. *Черняхівського* (Внк., Вн). 337. *Четверта сотня* (В. Олк., Вн). 338. *Чехова* (Крж., Вн). 339. *Чехова* (Стн., Вн). 340. *Чкалова* (Знк., Вн). 341. *Чкалова* (Пкт., Вн). 342. *Чорновола* (Внк., Вн). 343. *Шевченка* (Ггл., Вн). 344. *Шевченка* (Знк., Вн). 345. *Шевченка* (Лмч., Вн). 346. *Шкільна* (Знк., Вн). 347. *Шляхетська* (Нтч., Вн). 348. *Шухевича* (Внк., Вн). 349. *Щаслива* (Внк., Вн). 350. *Щаслива* (Дшк., Вн). 351. *Щаслива* (Лмч., Вн). 352. *Щаслива* (Фщв., Вн). 353. *Щорса* (Внк., Вн). 354. *Щорса* (Дшк., Вн). 355. *Яблунева* (Дшк., Вн). 356. *Яблунева* (Знк., Вн). 357. *Яблунева* (Нтч., Вн). 358. *Яблунева* (Плп-Олк., Вн). 359. *Ярки* (Ггл., Вн). 360. *Ярки* (Жнш., Вн). 361. *Ярки* (Знк., Вн).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. *Баланюки* (Гвр., Вн). 2. *Батій* (Плп-Олк., Вн). 3. *Берег* (Адм., Вн). 4. *Берези* (Пкт., Вн). 5. *Березина* (В. Олк., Вн). 6. *Березина* (Мдн-Внк., Вн). 7. *Березина* (Фвк., Вн). 8. *Біля Зозульки* (В. Олк., Вн). 9. *Біля училища* (Гвр., Вн). 10. *Брехунівка* (Крж., Вн). 11. *Вариківка* (Дшк., Вн). 12. *Вербівка* (Крж., Вн). 13. *Вигін* (Стн., Вн). 14. *Висілок* (Плп-Олк., Вн). 15. *Висока* (Крж., Вн). 16. *Вишка* (Стн., Вн). 17. *Вовчий кут* (Плп-Олк., Вн). 18. *Волощина* (Адм., Вн). 19. *Волощина* (Нтч., Вн). 20. *Волощини* (Клс., Вн). 21. *Габашівка* (Адм., Вн). 22. *Гамани* (Ясн., Вн). 23. *Гамарня* (В. Олк., Вн). 24. *Гаргулівка* (Плп-Олк., Вн).

25. Голодаївка (Н. Нтч., Вн). 26. Гора (Гвр., Вн). 27. Гора (В. Олк., Вн). 28. Горб (Плп-Олк., Вн). 29. Горб (Слб-Охр., Вн). 30. Грабарка (В. Олк., Вн). 31. Грибіщина (Нтч., Вн). 32. Григорівка (В. Олк., Вн). 33. Дениска (Нтч., Вн). 34. Добролюбівка (Пкт., Вн). 35. Долина (Клс., Вн). 36. Долина (В. Олк., Вн). 37. Долюбин (Стн., Вн). 38. Дрищівка (Пкт., Вн). 39. Дубина (Знк., Вн). 40. Жили (Адм., Вн). 41. Жукова (Мдн-Внк., Вн). 42. Завода (Ясн., Вн). 43. Загора (Адм., Вн). 44. Загора (Знк., Вн). 45. Западня (Ясн., Вн). 46. Зарічка (Ясн., Вн). 47. Звіринець (Дшк., Вн). 48. Кавунівка (Дшк., Вн). 49. Калинівка (Адм., Вн). 50. Камчатка (Ясн., Вн). 51. Капказ (Стн., Вн). 52. Катеринівська (Пкт., Вн). 53. Коломийка (Мдн-Внк., Вн). 54. Комуна (Мдн-Внк., Вн). 55. Корея (Знк., Вн). 56. Корпоративна (Гвр., Вн). 57. Костеччина (В. Олк., Вн). 58. Кравчукова (Адм., Вн). 59. Крамарів (Стн., Вн). 60. Кривуля (Знк., Вн). 61. Кугутівка (Зрн., Вн). 62. Кугутівка (Н. Нтч., Вн). 63. Кулішка (Нтч., Вн). 64. Кут (Мдн-Внк., Вн). 65. Кут (Слб-Охр., Вн). 66. Куток (Пкт., Вн). 67. Левада (Ггл., Вн). 68. Лисаки (Гвр., Вн). 69. Лісок (Стн., Вн). 70. Майдан (Мдн-Внк., Вн). 71. Манзії (Гвр., Вн). 72. Матня (В. Олк., Вн). 73. Мельники (В. Олк., Вн). 74. Містечко (Знк., Вн). 75. Мочарі (Ггл., Вн). 76. Мочарники (Зрн., Вн). 77. На селі (В. Олк., Вн). 78. Нове село (Крж., Вн). 79. Новиченці (Фвк., Вн). 80. Новопетрашівка (Птр., Вн). 81. Огруд (Охр., Вн). 82. Пеньківка (Дшк., Вн). 83. Петраші (Птр., Вн). 84. Під соснами (Мдн-Внк., Вн). 85. Підліс (Ясн., Вн). 86. Підстінка (Адм., Вн). 87. П'ятихатки (В. Олк., Вн). 88. Ракишня (В. Олк., Вн). 89. Раків кут (Крж., Вн). 90. Ревуха (Мдн-Внк., Вн). 91. Росіяни (Мдн-Олк., Вн). 92. Садиби (Охр., Вн). 93. Садиби (Пкт., Вн). 94. Садиби (Фвк., Вн). 95. Селище (Клс., Вн). 96. Село (Клс., Вн). 97. Середнє (Н. Нтч., Вн). 98. Слобода (Плп-Олк., Вн). 99. Слобода (В. Олк., Вн). 100. Слобода (Пкт., Вн). 101. Смаргузівка (Дшк., Вн). 102. Соколів (Знк., Вн). 103. Стара гуральня (Стн., Вн). 104. Ступник (Крж., Вн). 105. Татаринка (Мдн-Внк., Вн). 106. Торенча (В. Олк., Вн). 107. Трупчин (Адм., Вн). 108. Українці (Мдн-Олк., Вн). 109. Федорівка (Ясн., Вн). 110. Фільварок (Дшк., Вн). 111. Фільварок (Нтч., Вн). 112. Хрінівка (Н. Нтч., Вн). 113. Хутір (Ггл., Вн). 114. Хутір Рудика (Н. Нтч., Вн). 115. Царина (Знк., Вн). 116. Цвинтарівка (Дшк., Вн). 117. Цегольня (Фвк., Вн). 118. Центр (Крж., Вн). 119. Центр (Слб-Охр., Вн). 120. Центр (Ясн., Вн). 121. Центральна (Дшк., Вн). 122. Червона зірка (Плп-Олк., Вн). 123. Черкасівка (Пкт., Вн). 124. Черці (Плп-Олк., Вн). 125. Чорна сотня (Фвк., Вн). 126. Шарівка (Дшк., Вн). 127. Шляхетчина (Нтч., Вн). 128. Шляхта (Дшк., Вн). 129. Юрі (Ясн., Вн). 130. Яківець (Адм., Вн). 131. Яма (Дшк., Вн). 132. Яр (В. Олк., Вн). 133. Яр (Охр., Вн). 134. Ярок (Ггл., Вн).

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. Вільковецький парк (Внк., Вн). 2. Говорівський парк (Гвр., Вн).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. Глібівський заказник (Внк., Вн). 2. Женишковицький заказник (Жнш., Вн). 3. Заплавний заказник (Внк., Вн). 4. Заславський заказник (Внк., Вн). 5. Зіньківський заказник (Знк., Вн). 6. «Урочище Балки» (Внк., Вн). 7. «Урочище Піддубне» (Внк., Вн).

Мікродримоніми (власні назви лісів)

1. Акаційки (Гвр., Вн). 2. Акації (Знк., Вн). 3. Балки (Охр., Вн). 4. Балки (Плп-Олк., Вн). 5. Бартнів ліс (Внк., Вн). 6. Басовий (Пкт., Вн). 7. Безпальків (Крж., Вн). 8. Белів (В. Олк., Вн). 9. Бельман (В. Олк., Вн). 10. Бенів (Знк., Вн). 11. Бенів (Плп-Олк., Вн). 12. Березина (Грм., Вн). 13. Березина (Охр., Вн). 14. Берізки (Пдл., Вн). 15. Бистрицький яр (Клс., Вн). 16. Бондарів (Гвр., Вн). 17. Борисів ліс (Охр., Вн). 18. Вивіз (Пкт., Вн). 19. Вишгів (Н. Нтч., Вн). 20. Вишгів ліс (Охр., Вн). 21. Вікнина (Дшк., Вн). 22. Вільхи (Плп-Олк., Вн). 23. Вільковеччина (Плп-Олк., Вн). 24. Волійниковий (Знк., Вн). 25. Гайбурів (Знк., Вн). 26. Глібівський ліс (В. Олк., Вн). 27. Гнилий ліс (Плп-Олк., Вн). 28. Говірський (Гвр., Вн). 29. Горби (Охр., Вн). 30. Грабняки (Ггл., Вн). 31. Границя (Охр., Вн). 32. Гречана (Гвр., Вн). 33. Грибівка (В. Олк., Вн). 34. Гринева (Клс., Вн). 35. Гуральня

(Нтч., Вн). 36. *Гуцалюковий* (Знк., Вн). 37. *Дегтярка* (В. Олк., Вн). 38. *Дегтярка* (Мдн-Олк., Вн). 39. *Дзюравий дуб* (Плп-Олк., Вн). 40. *Довжок* (Охр., Вн). 41. *Дубина* (Грм., Вн). 42. *Дубина* (Зрн. Вн). 43. *Дубина* (Клс., Вн). 44. *Дубина* (Крж., Вн). 45. *Дубина* (Охр., Вн). 46. *Дубина* (Птр., Вн). 47. *Дубки* (Гвр., Вн). 48. *Дубки* (Пдл., Вн). 49. *Дубки* (Пкт., Вн). 50. *Єрхова* (Нтч., Вн). 51. *Жабна* (Охр., Вн). 52. *Залуцьке поле* (Плп-Олк., Вн). 53. *Запрагник* (Охр., Вн). 54. *Запуст* (Стн., Вн). 55. *Зруб* (Зрн. Вн). 56. *Зрубок* (Знк., Вн). 57. *Казьків* (Крж., Вн). 58. *Катаїтанів* (Знк., Вн). 59. *Катаїтанів* (Стн., Вн). 60. *Кацанський* (Зрн. Вн). 61. *Качуринів* (Знк., Вн). 62. *Коло дуба* (Плп-Олк., Вн). 63. *Коло заводу* (Плп-Олк., Вн). 64. *Коло Цюркача* (Плп-Олк., Вн). 65. *Комашки* (Нтч., Вн). 66. *Корабельна роца* (Мдн-Внк., Вн). 67. *Корабельна роца* (Знк., Вн). 68. *Корабельна роца* (Плп-Олк., Вн). 69. *Корчі* (Гвр., Вн). 70. *Корчованка* (Охр., Вн). 71. *Крива верба* (Плп-Олк., Вн). 72. *Купцікевич* (В. Олк., Вн). 73. *Ліс* (Внк., Вн). 74. *Ліски* (Охр., Вн). 75. *Лісок* (Дшк., Вн). 76. *Лісок* (Зрн. Вн). 77. *Лісок* (Стн., Вн). 78. *Лісок* (Фщв., Вн). 79. *Лозовець* (Ясн., Вн). 80. *Людські наділи* (Плп-Олк., Вн). 81. *Маськович* (Птр., Вн). 82. *Медведів* (Мдн-Внк., Вн). 83. *Мотринецьке* (Охр., Вн). 84. *Мотрицьке* (Н. Нтч., Вн). 85. *Мочарки* (В. Олк., Вн). 86. *Мусурівка* (Пкт., Вн). 87. *На крузі* (Плп-Олк., Вн). 88. *Німецька* (Птр., Вн). 89. *Осламівський ліс* (Зрн. Вн). 90. *Пересмич* (Пкт., Вн). 91. *Печишне* (Нтч., Вн). 92. *Піддубина* (Клс., Вн). 93. *Полковників яр* (Охр., Вн). 94. *Попів лісок* (Охр., Вн). 95. *Поруба* (Охр., Вн). 96. *Прус* (В. Олк., Вн). 97. *Ранкова* (Зрн. Вн). 98. *Ригів ліс* (Мдн-Олк., Вн). 99. *Семенова* (Нтч., Вн). 100. *Семенів ліс* (Адм., Вн). 101. *Семенова* (Мдн-Внк., Вн). 102. *Середнє* (Охр., Вн). 103. *Сосни* (Зрн. Вн). 104. *Сосни* (Пдл., Вн). 105. *Стебник* (Стн., Вн). 106. *Стінка* (В. Олк., Вн). 107. *Ступницький* (Крж., Вн). 108. *Терхун* (Птр., Вн). 109. *Філімонів ліс* (Клс., Вн). 110. *Фільварок* (В. Олк., Вн). 111. *Фльорків* (Мдн-Олк., Вн). 112. *Футер* (Охр., Вн). 113. *Футор* (Крж., Вн). 114. *Футор* (Стн., Вн). 115. *Хима* (Плп-Олк., Вн). 116. *Хорунжий* (Крж., Вн). 117. *Хутір* (Гвр., Вн). 118. *Циганка* (Зрн. Вн). 119. *Чорний* (Пдл., Вн). 120. *Чорний зруб* (Птр., Вн). 121. *Чорний зруб* (Охр., Вн). 122. *Чорний ліс* (Грм., Вн). 123. *Чорний ліс* (Знк., Вн). 124. *Чорний ліс* (Охр., Вн). 125. *Чорний ліс* (Пкт., Вн).

Помаріоніми (власні назви садів)

1. *Абильфін* (Н. Нтч., Вн). 2. *Великий сад* (Зрн., Вн). 3. *Грабового садок* (Дшк., Вн). 4. *Грибів* (Нтч., Вн). 5. *Гуменюків садок* (Знк., Вн). 6. *Дев'ять рядків* (Зрн., Вн). 7. *Дубова* (Ггл., Вн). 8. *За левадою* (Н. Нтч., Вн). 9. *За церквою* (Н. Нтч., Вн). 10. *Зруб* (Ггл., Вн). 11. *Карпів садок* (Адм., Вн). 12. *Колгоспний* (Гвр., Вн). 13. *Колгоспний* (Пдл., Вн). 14. *Колгоспний* (Стн., Вн). 15. *Колгоспний сад* (Клс., Вн). 16. *Колгоспний сад* (Пкт., Вн). 17. *Колгоспний сад* (Фвк., Вн). 18. *Кругляк* (Зрн., Вн). 19. *Левади* (Клс., Вн). 20. *Микитків* (Н. Нтч., Вн). 21. *Молодий садок* (Плп-Олк., Вн). 22. *Молодий садок* (Дшк., Вн). 23. *Молодий садок* (Пкт., Вн). 24. *Молоді сади* (Клс., Вн). 25. *Мочаранський* (Ггл., Вн). 26. *На возрудді* (Гвр., Вн). 27. *На лозові* (Гвр., Вн). 28. *На рудні* (Гвр., Вн). 29. *Новий садок* (Адм., Вн). 30. *Панський* (Ггл., Вн). 31. *Прус* (В. Олк., Вн). 32. *Пунів* (Нтч., Вн). 33. *Сад біля млина* (Дшк., Вн). 34. *Сад біля садіка* (Дшк., Вн). 35. *Сад біля Цегельного заводу* (Дшк., Вн). 36. *Старий сад* (Н. Нтч., Вн). 37. *Старий сад* (Фвк., Вн). 38. *Старий садок* (Адм., Вн). 39. *Старий садок* (Плп-Олк., Вн). 40. *Старий садок* (Пкт., Вн). 41. *Училищний* (Гвр., Вн). 42. *Федьковичів сад* (Клс., Вн). 43. *Футор* (В. Олк., Вн). 44. *Цегольня* (Ггл., Вн). 45. *Шовковиця* (Мдн-Олк., Вн). 46. *Шулупанків* (Нтч., Вн). 47. *Яблуневий* (Пдл., Вн).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межами поселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. *Аеродром* (Знк., Вн). 2. *Анонь* (Крж., Вн). 3. *Балки* (Зрн., Вн). 4. *Балки* (Адм., Вн). 5. *Балки* (Плп-Олк., Вн). 6. *Баняк* (Адм., Вн). 7. *Батіг* (Клс., Вн). 8. *Бацьова* (Стн., Вн). 9. *Башта* (Ясн., Вн). 10. *Бебецена* (Птр., Вн). 11. *Безодня* (Нтч., Вн). 12. *Бенів* (Плп-Олк., Вн). 13. *Берегове* (Знк., Вн). 14. *Березина* (Знк., Вн). 15. *Березина* (М.-Олк., Вн). 16. *Біла глина* (В. Олк., Вн). 17. *Біля дуба* (Адм., Вн). 18. *Біля дуба* (Нтч., Вн). 19. *Біля дубків* (Плп-

Олк., Вн). 20. Біля польового стану (Плп-Олк., Вн). 21. Біля складу (Зрн., Вн). 22. Біля ферми (Плп-Олк., Вн). 23. Біля хімскладу (Адм., Вн). 24. Бохоня (Нтч., Вн). 25. Бохоня (Пкт., Вн). 26. Бужиківщина (Нтч., Вн). 27. Бургарівклин (Нтч., Вн). 28. Бурти (Нтч., Вн). 29. Василюкова (Ясн., Вн). 30. Вербівське (Крж., Вн). 31. Верховина (Знк., Вн). 32. Виля (Ггл., Вн). 33. Виля (Ясн., Вн). 34. Вишеньки (Крж., Вн). 35. Віцки (Крж., Вн). 36. Водаї (Крж., Вн). 37. Волікдерня (Знк., Вн). 38. Гайбурове (Знк., Вн). 39. Гончарка (Нтч., Вн). 40. Грибова (Адм., Вн). 41. Гулейка (Ясн., Вн). 42. Гуцалюкове (Знк., Вн). 43. Дальній Восток (В. Олк., Вн). 44. Дашковеччина (Нтч., Вн). 45. Дзюравий дуб (Плп-Олк., Вн). 46. Дихтярки (Крж., Вн). 47. Ділянки (Птр., Вн). 48. До Маланки (Н. Нтч., Вн). 49. Добрянське (Знк., Вн). 50. Додатки (Нтч., Вн). 51. Долина (Знк., Вн). 52. Дубина (Знк., Вн). 53. Дубина (Клс., Вн). 54. Дубина (Крж., Вн). 55. Дубина (Пкт., Вн). 56. Дубова (Нтч., Вн). 57. Дурача (Пкт., Вн). 58. Жидівський тік (Знк., Вн). 59. Жилин (М.-Олк., Вн). 60. За акаціями (Знк., Вн). 61. За базою (Гвр., Вн). 62. За берегами (Плп-Олк., Вн). 63. За Бондаровим лісом (Гвр., Вн). 64. За городами (Клс., Вн). 65. За Грецихою (Гвр., Вн). 66. За грибом (Крж., Вн). 67. За Денискою (Нтч., Вн). 68. За дубками (Гвр., Вн). 69. За Іванцьовими городами (Плп-Олк., Вн). 70. Заказьна (Плп-Олк., Вн). 71. За корчмою (Нтч., Вн). 72. За Кулішкою (Нтч., Вн). 73. За курником (Нтч., Вн). 74. За левадою (Н. Нтч., Вн). 75. За ліском (Ясн., Вн). 76. За Мухою (Гвр., Вн). 77. За Назарами (Пкт., Вн). 78. За Павлихою (Гвр., Вн). 79. Запечишне (Нтч., Вн). 80. За полосою (Гвр., Вн). 81. За Поповим яром (Знк., Вн). 82. За садком (Знк., Вн). 83. За садом (Клс., Вн). 84. За садом (Клс., Вн). 85. За садом (Плп-Олк., Вн). 86. За садом (Фшв., Вн). 87. За свинаркою (Плп-Олк., Вн). 88. За свинарником (Ясн., Вн). 89. За Семеном (Пкт., Вн). 90. За сільським (Н. Нтч., Вн). 91. За токами (Знк., Вн). 92. За Уніяtkою (Ясн., Вн). 93. За цвинтаром (Н. Нтч., Вн). 94. За церквою (Н. Нтч., Вн). 95. За Широким містком (Нтч., Вн). 96. За яром (Пкт., Вн). 97. Заглібова (Адм., Вн). 98. Зади (Пкт., Вн). 99. Закладки (Ггл., Вн). 100. Запопова (Ясн., Вн). 101. Затоки (Стн., Вн). 102. Зруби (Нтч., Вн). 103. Зрубок (Стн., Вн). 104. Іванютина (Пдл., Вн). 105. Калантир (Клс., Вн). 106. Кам'яниччина (Крж., Вн). 107. Кар'єрна (М.-Олк., Вн). 108. Карпиха (Пдл., Вн). 109. Клин (Ясн., Вн). 110. Клин (Клс., Вн). 111. Козульки (Нтч., Вн). 112. Коло балгана (Знк., Вн). 113. Коло вербички (Гвр., Вн). 114. Коло Вінницького (Н. Нтч., Вн). 115. Коло вітряка (Ясн., Вн). 116. Коло жидів (М-Внк., Вн). 117. Коло журавля (Фшв., Вн). 118. Коло курника (Нтч., Вн). 119. Коло липи (Н. Нтч., Вн). 120. Коло солдата (Знк., Вн). 121. Коло току (Знк., Вн). 122. Коло топольки (Фшв., Вн). 123. Коло хреста (Знк., Вн). 124. Коло черешеньки (Н. Нтч., Вн). 125. Копейкова (Птр., Вн). 126. Короташі (Ггл., Вн). 127. Корчівки (М.-Олк., Вн). 128. Костянів (Знк., Вн). 129. Крайник (Адм., Вн). 130. Крива верба (Плп-Олк., Вн). 131. Кругляки (Ясн., Вн). 132. Ксьонзова (Стн., Вн). 133. Кузове (Пдл., Вн). 134. Кулинків (В. Олк., Вн). 135. Куреньківщина (Пдл., Вн). 136. Куряча ніжка (В. Олк., Вн). 137. Кут (Ясн., Вн). 138. Ланок (Плп-Олк., Вн). 139. Левади (Клс., Вн). 140. Лиса (Стн., Вн). 141. Лиса гора (Пкт., Вн). 142. Ліски (Ясн., Вн). 143. Лозинки (Пкт., Вн). 144. Лозинки (Пкт., Вн). 145. Лозова (Гвр., Вн). 146. Лука (Пкт., Вн). 147. Миронівка (В. Олк., Вн). 148. Між лісами (Гвр., Вн). 149. Могилка (Знк., Вн). 150. Мокрі гони (Птр., Вн). 151. Мусюрівка (Адм., Вн). 152. На Бохоня (Н. Нтч., Вн). 153. На Говорах (Гвр., Вн). 154. Над Капцями (Знк., Вн). 155. Над табором (М-Внк.). 156. Нижня Корчівка (Ясн., Вн). 157. Осоки (Крж., Вн). 158. Останній горб (Ггл., Вн). 159. Павлунцьове поле (Адм., Вн). 160. Папороть (Пкт., Вн). 161. Пасіка (Знк., Вн). 162. Пасовисько (Стн., Вн). 163. Пеньки (Нтч., Вн). 164. Пеньки (Пдл., Вн). 165. Перемоги (Знк., Вн). 166. Під липами (Плп-Олк., Вн). 167. Під вивозом (Пкт., Вн). 168. Під висілком (Плп-Олк., Вн). 169. Під Гриневою (Крж., Вн). 170. Під Дехтяркою (В. Олк., Вн). 171. Піддубина (Клс., Вн). 172. Під Дубиною (Фшв., Вн). 173. Під Лозовцем (Фшв., Вн). 174. Під Маськовичем (Ясн., Вн). 175. Під Футором (Ясн., Вн). 176. Площадка (Пдл., Вн). 177. Пляци (Стн., Вн). 178. Повороти (Стн., Вн). 179. Полковникова яма (Нтч., Вн). 180. Поляни (Зрн., Вн). 181. Помірки

(Н. Нтч., Вн). 183. *Помпи* (Знк., Вн). 184. *Попів лісок* (Нтч., Вн). 185. *Попова* (Пкт., Вн). 186. *Попова* (Стн., Вн). 187. *Ратушня* (Пкт., Вн). 188. *Салова* (М.-Олк., Вн). 189. *Середні гони* (М.-Внк., Вн). 190. *Середні гони* (Ясн., Вн). 191. *Синя Баба* (Плп-Олк., Вн). 192. *Сім гектарів* (Ггл., Вн). 193. *Сіножатка* (Плп-Олк., Вн). 194. *Скаперівка* (М.-Олк., Вн). 195. *Сорочанка* (М.-Олк., Вн). 196. *Ставки* (Пкт., Вн). 197. *Суголовки* (Птр., Вн). 198. *Третьячина* (Знк., Вн). 199. *Училищне поле* (Гвр., Вн). 200. *Фрединського* (Ггл., Вн). 201. *Фрощаків корчики* (Птр., Вн). 202. *Футор* (Стн., Вн). 203. *Цвинтарі* (М.-Олк., Вн). 204. *Цинський клин* (Ясн., Вн). 205. *Чебів клин* (Плп-Олк., Вн). 206. *Чемериськи* (Знк., Вн). 207. *Червонякове* (Ггл., Вн). 208. *Чічаків яр* (Пкт., Вн). 209. *Чорткова* (Ясн., Вн). 210. *Шанівська* (Стн., Вн). 211. *Швайна* (М.-Олк., Вн). 212. *Шістнадцять гектарів* (Зрн., Вн). 213. *Штани* (Фшв., Вн). 214. *Шулимове* (Пдл., Вн).

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. *Новий цвинтар* (Клс., Дн). 2. *Старий цвинтар* (Стн., Дн).

Усього зафіксовано 968 (67,46 %) мікрохоронімів, серед них 495 (51,14 %) ойкохоронімів, зокрема 361 (72,93 %) годонім та 134 (27,07%) кварталоніми; 216 (22,31 %) екстраойкохоронімів, зокрема 214 (99,07 %) агроонімів і 2 (0,93 %) некроніми; 181 (18,7 %) територіонім, це всі сільвоніми, серед них 125 (69,06 %) мікродримонімів, 47 (25,97 %) помаріонімів, 7 (3,87 %) лепораріонімів, а також 2 (1,1 %) дендроніми; крім того, 76 (7,85 %) віонімів: 42 (55,26 %) дромоніми, 26 (34,21 %) лімонімів, 8 (10,53 %) понтонімів.

Деражнянський район

Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)

Мікрогелоніми (власні назви боліт)

1. *Вовчанське* (Ввк., Др). 2. *Зарої* (Мнк., Др) 3 *Шпиченецький беріг* (Шпч., Др).

Мікропотамоніми (власні назви річок)

1. *Біла річка* (Држ., Др). 2. *Вовк* (Лзв., Др). 3. *Вовчок* (Мнк., Др). 4. *Грим'ячка* (Мзн., Др). 5. *Думича* (Грш., Др). 6. *Думка* (Грш., Др). 7. *Жорнівка* (Нвс., Др). 8. *Згар* (Грд., Др). 9. *Згарка* (Ввс., Др). 10. *Зяньківська річка* (Знк., Пдл., Др). 11. *Коняче* (Држ., Др). 12. *Луг* (Гтн., Др). 13. *Рівець* (Мзн., Др). 14. *Рівець* (Слб.-Шлх., Др). 15. *Річка Безіменна* (Клп., Др). 16. *Тернавка* (Злс., Др).

Піскіноніми (власні назви штучно створених водойм)

1. *Адамівське* (Слб.-Шлх., Др). 2. *Ахматівський* (Слб.-Шлх., Др). 3. *БАМ – став* (Кпч., Др). 4. *Божиковецький став* (Слб.-Шлх., Др). 5. *В пасіці* (Шпч., Др). 6. *Великий став* (Явт., Др). 7. *Гарашівка* (Ввс., Др). 8. *Грабарка* (Ввс., Др). 9. *Грабарка* (Слб.-Шлх., Др). 10. *Гураленський став* (Мзн., Др). 11. *Детдом* (Крч., Др). 12. *Дігтярня* (Рдв., Др). 13. *Дідиків* (Крч., Др). 14. *Друга Забара* (Бгд., Др). 15. *Дубина* (Бжк., Др). 16. *За церквою* (Шпч., Др). 17. *Заводський* (Бжк., Др). 18. *Заводський став* (Мнк., Др). 19. *Заправка* (Бгд., Др). 20. *Заруддя* (Рдв., Др). 21. *Згар* (Згр., Др). 22. *Кар'єри* (Нжн., Др). 23. *Клекічка* (Бжк., Др). 24. *Кожушкович* (Грд., Др). 25. *Колгоспний став* (Држ., Др). 26. *Лямус* (Грд., Др). 27. *Мартинчин* (Слб.-Шлх., Др). 28. *Напільне* (Крч., Др). 29. *Новий ставок* (Ввс., Др). 30. *Осередки* (Бгд., Др). 31. *Панський став* (Згр., Др). 32. *Панський став* (Клп., Др). 33. *Перша Забара* (Бгд., Др). 34. *Позагорою* (Кпч., Др). 35. *Попівський став* (Кпч., Др). 36. *Предків* (Крч., Др). 37. *Причеп* (Ввс., Др). 38. *Рижачки* (Влс., Др). 39. *Романів став* (Шпч., Др). 40. *Романюків* (Крч., Др). 41. *Собків став* (Мнк., Др). 42. *Сосни* (Рдв., Др). 43. *Соснина* (Грд., Др). 44. *Став біля Дубинки* (Явт., Др). 45. *Став в лісі* (Шпч., Др). 46. *Стависько* (Крч., Др). 47. *Топилець* (Грд., Др). 48. *Фризів став* (Крч., Др). 49. *Фризова* (Крч., Др). 50. *Цюнька* (Крч., Др). 51. *Чорний ставок* (Грд., Др). 52. *Чорноконів* (Крч., Др). 53. *Чубатий став* (Мнк., Др). 54. *Шатківщина* (Крч., Др). 55. *Шостий кар'єр* (Лзв., Др).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *Журавель* (Влс., Др). 2. *Ібрагімова криниця* (Бжк., Др). 3. *Костюкові криниці* (Клн., Др). 4. *Криниці під ясенями* (Клн., Др). 5. *Криниця на Кременині* (Бжк., Др). 6. *Криниця під*

лісом (Клн., Др). 7. *Криничка* (Знк., Др). 8. *Криничка в полі* (Шпч., Др). 9. *Криничка на полі* (Мнк., Др). 10. *Криничка на пошитті* (Мнк., Др). 11. *Кринички* (Кпч., Др). 12. *Лічевна криничка* (Знк., Др). 13. *Панська криниця* (Слб.-Шлх., Др). 14. *Панська криничка* (Знк., Др). 15. *Стовпенова криниця* (Кпч., Др).

Рівулосоніми (власні назви струмків)

1. *Абесінія* (Крч., Др). 2. *Бараня* (Крч., Др). 3. *Бісове* (Крч., Др). 4. *Василівка* (Крч., Др). 5. *Вільшинки* (Крч., Др). 6. *Гончариха* (Шпч., Др). 7. *Ковбаси* (Крч., Др). 8. *Лучинка* (Крч., Др). 9. *Напільне* (Крч., Др). 10. *Обручівка* (Крч., Др). 11. *Середня* (Крч., Др). 12. *Сікеринське* (Крч., Др). 13. *Соколова* (Крч., Др). 14. *Тумбочка* (Крч., Др). 15. *Фризова* (Крч., Др). 16. *Хутір* (Крч., Др). 17. *Цегельня* (Крч., Др).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. *Джерело за Перелісами* (Влс., Др). 2. *Джерело Іллі* (Слб.-Шлх., Др). 3. *Джерело на Вільницькій долині* (Мзн., Др). 4. *Джерело на Водокачці* (Нжн., Др). 5. *Коло млина* (Рдв., Др). 6. *Криничка* (Држ., Др).

Усього зафіксовано 112 (14,3 %) мікрогідронімів, зокрема 55 (49,11 %) піскінонімів, 17 (15,18 %) рівулосонімів, 16 (14,28 %) мікропотамонімів, 15 (13,39 %) путеонімів, 6 (5,36 %) фонтікулонімів і 3 (2,68 %) мікротелоніми.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. *Абіссінія* (Крч., Др). 2. *Балки* (Крч., Др). 3. *Вільницька долина* (Мзн., Др). 4. *Винищина* (Бгд., Др). 5. *Вовків* (Крч., Др). 6. *Глибокий яр* (Шпч., Др). 7. *Довгі долини* (Клн., Др). 8. *Долина* (Мнк., Др). 9. *Кацапська долина* (Знк., Др). 10. *Киндилів яр* (Држ., Др). 11. *Клин* (Клп., Др). 12. *Клин* (Крч., Др). 13. *Кругляк* (Крч., Др). 14. *Кушнірів яр* (Крч., Др). 15. *Левада* (Кпч., Др). 16. *Лучичка* (Клп., Др). 17. *Льонисько* (Шпч., Др). 18. *Маликові долини* (Шпч., Др). 19. *Могилки* (Кпч., Др). 20. *Обручіка* (Клп., Др). 21. *Ординщина* (Клп., Др). 22. *Панська долина* (Знк., Др). 23. *Панська долина* (Слб.-Охр., Др). 24. *Пивна долина* (Клп., Др). 25. *Пільне* (Клп., Др). 26. *Посіч* (Крч., Др). 27. *Прилужне* (Клп., Др). 28. *Сікеринське* (Крч., Др). 29. *Степанищеві куці* (Држ., Др). 30. *Теребіж* (Крч., Др). 31. *Три джерела* (Слб.-Охр., Др). 32. *Халайкова долина* (Кпч., Др). 33. *Цапів яр* (Држ., Др). 34. *Цегельня* (Крч., Др). 35. *Червоне* (Крч., Др). 36. *Шатківщина* (Крч., Др). 37. *Яришева* (Грш., Др). 38. *Ярки* (Крч., Др).

Ремігатіоніми (власні назви гребель, дамб)

1. *Гать* (Гтн., Др). 2. *Гребля* (Држ., Др). 3. *На Дубинці* (Бжк., Др). 4. *На Заводській* (Бжк., Др). 5. *На Клекічці* (Бжк., Др). 6. *Шлюз* (Држ., Др).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. *Бабина* (Крч., Др). 2. *Баса* (Ввк., Др). 3. *Березина* (Згн., Др). 4. *Березина* (Мкр., Др). 5. *Бигода* (Глз., Др). 6. *Бигода* (Ввк., Др). 7. *Біля Вбитого* (Грд., Др). 8. *Біля військової частини* (Шпч., Др). 9. *Біля Ганки* (Кпч., Др). 10. *Біля клубу* (Лзв., Др). 11. *Біля липки* (Кпч., Др). 12. *Біля садиби Ролле* (Грш., Др). 13. *Божниця* (Мкр., Др). 14. *Бойня* (Явт., Др). 15. *Братеччина* (Слб.-Шлх., Др). 16. *Будка* (Држ., Др). 17. *Вовкова балка* (Ввк., Дн). 18. *Вовкове* (Ввк., Др). 19. *Гатка* (Грш., Др). 20. *Германово* (Држ., Др). 21. *Глиняник* (Држ., Др). 22. *Горби* (Шлх., Др). 23. *Город Богів* (Грд., Др). 24. *Городище* (Грш., Др). 25. *Городище* (Згн., Др). 26. *Гуди* (Грд., Др). 27. *Данилове* (Ввк., Др). 28. *Журавлинці* (Шпч., Др). 29. *Завалля* (Гтн., Др). 30. *Зайців горб* (Згн., Др). 31. *Замчисько* (Глд., Др). 32. *Замчище* (Гтн., Др). 33. *Заруддя* (Рдв., Др). 34. *Зелена* (Грд., Др). 35. *Інкубаторна* (Држ., Др). 36. *Ковалівщина* (Грд., Др). 37. *Козацький хутір* (Шпч., Др). 38. *Козівна* (Ввс., Др). 39. *Коло Сікори* (Рдв., Др). 40. *Коло хреста* (Лзв., Др). 41. *Коло церкви* (Лзв., Др). 42. *Колянів* (Слб.-Клн., Др). 43. *Копечина* (Грд., Др). 44. *Кордон* (Крч., Др). 45. *Королеве* (Гтн., Др). 46. *Кринична* (Гтн., Др). 47. *Круча* (Држ., Др). 48. *Кут* (Шпч., Др). 49. *Ліски* (Згн., Др). 50. *Лужки* (Влс., Др). 51. *Лучанищина* (Ввс., Др). 52. *Маньова* (Клп., Др). 53. *Михальча* (Рдв., Др). 54. *Містечко* (Држ., Др). 55. *Могила* (Кпч., Др). 56. *Могилки* (Грш., Др). 57. *На*

Сіножаті (Згн., Др). 58. Оболоня (Држ., Др). 59. Обшар (Ввк., Др). 60. Оленин став (Гтн., Др). 61. Липник (Држ., Др). 62. Рів (Гтн., Др). 63. Ріжок (Ввк., Др). 64. Ріжок (Грш., Др). 65. Ровок (Мзн., Др). 66. Романів яр (Мкр., Др). 67. Сіножаті (Гтн., Др). 68. Сіножаті (Држ., Др). 69. Сітанове (Држ., Др). 70. Снігурі (Ктн., Др). 71. Снігурі (Кйт., Др). 72. Снядівщина (Грд., Др). 73. Соснина (Грд., Др). 74. Соснове (Згн., Др). 75. Урочище Бернатівка (Држ., Др). 76. Урочище Кальчуково (Држ., Др). 77. Урочище Підмельниково (Држ., Др). 78. Урочище Приски (Држ., Др). 79. Фабрика (Крч., Др). 80. Файфорова (Гтн., Др). 81. Фарфорова криниця (Гтн., Др). 82. Фігура (Крч., Др). 83. Халайка (Шпч., Др). 84. Царів горб (Гтн., Др). 85. Цегельня (Явт., Др). 86. Шелехово (Слб.-Шлх., Др). 87. Щербова (Ясн., Др). 88. Яйцебаза (Држ., Др). 89. Яремова (Грш., Др). 90. Яроч (Бгд., Др).

Тумулосоніми (власні назви підвищень, горбків, насипів)

1. Висока гора (Мзн., Др). 2. Горби (Бжк., Др). 3. Городецька гора (Шпч., Др). 4. Гурецька гора (Шпч., Др). 5. Кацапський (Стр. Гт., Др). 6. Кирилів горб (Шпч., Др). 7. Копечина (Грд., Др). 8. Лиса гора (Бгд., Др). 9. Лиса гора (Мзн., Др). 10. Лубкова гора (Згн., Др). 11. Лукова (Згн., Др). 12. Марцельків горб (Явт., Др). 13. Холодний горб (Бгд., Др). 14. Холодний горб (Бгд., Др). 15. Шведи (Грд., Др).

Усього зафіксовано 149 (19,03 %) мікрооронімів, зокрема 90 (60,4 %) трактонімів, 38 (25,5 %) каньйонімів, 15 (10,07 %) тумулосонімів і 6 (4,03 %) ремігатіонімів.

Мікрохороніми (власні назви територій)

Віоніми (власні назви шляхів сполучення)

Дромоніми (власні назви доріг)

1. Березинка (Слб.-Шлх., Др). 2. Великий шлях (Влс., Др). 3. Волоський шлях (Држ., Др). 4. Гоголівська дорога (Бжк., Др). 5. Деражнянська дорога (Слб.-Шлх., Др). 6. Домбито (Влс., Др). 7. Дорога на Деражню (Мнк., Др). 8. Кучманський шлях (Држ., Др). 9. На Мазники (Мнк., Др). 10. На Стрижівщину (Рдв., Др). 11. Переїзд (Држ., Др). 12. Проскурів-Бар (Ввк., Др). 13. Сільська (Шпч., Др). 14. Татарський шлях (Мкр., Др). 15. Траса (Влс., Др). 16. Траса (Шпч., Др). 17. Чорний шлях (Држ., Др). 18. Чорний шлях (Мкр., Др). 19. Чумацький шлях (Мзн., Др). 20. Шлях (Кпч., Др). 21. Шосейна дорога (Ввк., Др).

Лімоніми (власні назви стежок)

1. Зайцева стежка (Кпч., Др). 2. Лісова стежка (Влс., Др). 3. На Королево (Кпч., Др). 4. Охрімівська стежка (Бжк., Др). 5. Ставочки (Шпч., Др). 6. Черешні (Шпч., Др).

Станціоніми (власні назви зупинок транспортних засобів)

1. «Бібчанка» (Явт., Др). 2. Біля колгоспу (Бжк., Др). 3. Біля Крохмального заводу (Бжк., Др). 4. Біля лісу (Мзн., Др). 5. Біля хреста (Мзн., Др). 6. Біля часті (Мзн., Др). 7. В центрі (Мзн., Др). 8. Верхня дільниця (Бгд., Др). 9. «Масівці» (Бгд., Др). 10. «Молокозавод» (Држ., Др). 11. «НВК» (Држ., Др). 12. «Районна лікарня» (Држ., Др). 13. Центр (Явт., Др).

Ойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться в межах поселення)

Агороніми (назви площ)

1. Привокзальна (Држ., Др). 2. Центральна (Држ., Др).

Годоніми (власні назви вулиць)

1. V бригада (Бгд., Др). 2. Амбрусівщина (Мзн., Др). 3. Бабичівка (Клп., Др). 4. Бабичівка (Крч., Др). 5. Балки (Мзн., Др). 6. Барська (Држ., Др). 7. Березина (Мзн., Др). 8. Бойки (Слб.-Охр., Др). 9. Велика Тарабанівка (Бгд., Др). 10. Верхня Тарабанівка (Бгд., Др). 11. Вжесвського (Мнк., Др). 12. Випхана (Кпч., Др). 13. Випхана (Шпч., Др). 14. Віталія Каракули (Држ., Др). 15. Вожиченці (Мнк., Др). 16. Володимира Солумчука (Држ., Др). 17. Ворочок (Кпч., Др). 18. Гагаріна (Држ., Др). 19. Гатна (Мнк., Др). 20. Героїв України (Држ., Др). 21. Гора (Слб.-Шлх., Др). 22. Горбеляни (Кпч., Др). 23. Горби (Слб.-Охр., Др). 24. Горького (Држ., Др). 25. Гребенюка (Влс., Др). 26. Грушевського (Држ., Др). 27. Гуньки (Клн., Др). 28. Гуньки (Клп., Др). 29. Дідурищина (Клн., Др). 30. Дорошенка (Држ., Др). 31. Дразпаки (Клп., Др). 32. Євгена Андріюка (Држ., Др). 33. Жовтнева (Лзв., Др). 34. Завалля (Држ., Др). 35. Заводська (Држ., Др).

36. *Загородня* (Кпч., Др). 37. *Залісова* (Знк., Др). 38. *Затоки* (Слб.-Охр., Др). 39. *Зруб* (Шпч., Др). 40. *Івана Гейсура* (Држ., Др). 41. *Івана Зубова* (Држ., Др). 42. *Ігоря Гейсура* (Држ., Др). 43. *Інтернаціональна* (Држ., Др). 44. *Кирилиха* (Бгд., Др). 45. *Кіров* (Клн., Др). 46. *Козацька* (Држ., Др). 47. *Коло Вояк* (Бгд., Др). 48. *Коло клубу* (Влс., Др). 49. *Коло Паруха* (Бгд., Др). 50. *Коло школи* (Влс., Др). 51. *Космонавта* (Явт., Др). 52. *Крилова* (Држ., Др). 53. *Кринична* (Држ., Др). 54. *Круча* (Држ., Др). 55. *Кут* (Слб.-Шлх., Др). 56. *Кутузова* (Држ., Др). 57. *Лазня* (Бгд., Др). 58. *Ленія* (Кпч., Др). 59. *Лермонтова* (Држ., Др). 60. *Липушанка* (Клн., Др). 61. *Лиса гора* (Мзн., Др). 62. *Майдан* (Мнк., Др). 63. *Майорщина* (Клн., Др). 64. *Маказинська* (Кпч., Др). 65. *Мала Тарабанівка* (Бгд., Др). 66. *Матня* (Бгд., Др). 67. *Матня* (Кпч., Др). 68. *Матня* (Слб.-Охр., Др). 69. *Миру* (Бгд., Др). 70. *Мічуріна* (Држ., Др). 71. *Молодіжна* (Лзв., Др). 72. *На Кульчиновому* (Слб.-Шлх., Др). 73. *На Футорах* (Мнк., Др). 74. *Набережна* (Явт., Др). 75. *Нафтобаза* (Држ., Др). 76. *Нижня вулиця* (Слб.-Шлх., Др). 77. *Нижня Тарабанівка* (Бгд., Др). 78. *Олійника* (Држ., Др). 79. *Переліски* (Влс., Др). 80. *Периотравнева* (Држ., Др). 81. *Петухівка* (Држ., Др). 82. *Пісочна* (Држ., Др). 83. *Подільська* (Држ., Др). 84. *Польова* (Држ., Др). 85. *Польова* (Знк., Др). 86. *Прилюка* (Држ., Др). 87. *Примакова* (Држ., Др). 88. *Примакова* (Знк., Др). 89. *Проскурівська* (Држ., Др). 90. *Пушкіна* (Држ., Др). 91. *Радісна* (Држ., Др). 92. *Радянська* (Лзв., Др). 93. *Ревуцького* (Држ., Др). 94. *Робітничка* (Држ., Др). 95. *Романівська* (Крч., Др). 96. *Сагайдачного* (Држ., Др). 97. *Садиба* (Слб.-Шлх., Др). 98. *Садиби* (Мзн., Др). 99. *Садова* (Држ., Др). 100. *Садова* (Знк., Др). 101. *Садова* (Явт., Др). 102. *Світлична* (Држ., Др). 103. *Свободи* (Држ., Др). 104. *Сіваши* (Влс., Др). 105. *Сільгосптехніка* (Држ., Др). 106. *Скорописів* (Явт., Др). 107. *Слобода* (Држ., Др). 108. *Слов'янська* (Држ., Др). 109. *Собачовка* (Бгд., Др). 110. *Соборна* (Мзн., Др). 111. *Стрілецького* (Држ., Др). 112. *Східна* (Држ., Др). 113. *Толстого* (Држ., Др). 114. *Трока* (Шпч., Др). 115. *Туза* (Држ., Др). 116. *Турецина* (Кпч., Др). 117. *Франка* (Држ., Др). 118. *Хомина* (Клн., Др). 119. *Хуйовщина* (Бгд., Др). 120. *Цвинтарська* (Кпч., Др). 121. *Цегольня* (Мзн., Др). 122. *Центральна* (Знк., Др). 123. *Центер* (Влс., Др). 124. *Центральна* (Знк., Др). 125. *Центральна* (Кпч., Др). 126. *Центральна* (Мзн., Др). 127. *Центральна* (Мнк., Др). 128. *Центральна* (Нжн., Др). 129. *Центральна* (Явт., Др). 130. *Шевченка* (Држ., Др). 131. *Шевченка* (Нжн., Др). 132. *Шереметівка* (Влс., Др). 133. *Шкільна* (Бгд., Др). 134. *Шкільна* (Мзн., Др). 135. *Шолом-Алейхема* (Држ., Др). 136. *Шулячів* (Клн., Др). 137. *Яворських* (Бгд., Др). 138. *Яридівка* (Држ., Др).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. *Агрішівка* (Ввс., Др). 2. *Альбіна* (Ввк., Др). 3. *Балки* (Рдв., Др). 4. *Бездомного* (Згр., Др). 5. *Бездочка* (Ввк., Др). 6. *Березово* (Бгд., Др). 7. *Бичатник* (Држ., Др). 8. *Білий дім* (Држ., Др). 9. *Білинський* (Ввк., Др). 10. *Біля церкви* (Ввс., Др). 11. *Бойки* (Клп., Др). 12. *Бурса* (Држ., Др). 13. *Бурякобаза* (Држ., Др). 14. *Великі Шпиченці* (Шпч., Др). 15. *Виbachівка* (Згр., Др). 16. *Вовковинський* (Ввк., Др). 17. *Водокачка* (Држ., Др). 18. *Гетто* (Држ., Др). 19. *Голяки* (Глз., Др). 20. *Горб* (Слб.-Охр., Др). 21. *Городисько* (Ввк., Др). 22. *Водяна* (Држ., Др). 23. *Ветлікарня* (Држ., Др). 24. *Городище* (Ввк., Др). 25. *Григоренки* (Глз., Др). 26. *Грицюки* (Глз., Др). 27. *Гудичі* (Ввк., Др). 28. *Дахновичі* (Ввк., Др). 29. *Демидівка* (Бжк., Др). 30. *Демковичі* (Ввк., Др). 31. *Домські Коричинці* (Клп., Др). 32. *Завалля* (Држ., Др). 33. *Завзарок* (Згр., Др). 34. *Заготзерно* (Држ., Др). 35. *Згар I* (Ввк., Др). 36. *Кайтанівка* (Ввк., Др). 37. *Кестинівка* (Ввк., Др). 38. *Когутівка* (Бжк., Др). 39. *Козачий майдан* (Знк., Др). 40. *Копеляки* (Рдв., Др). 41. *Кормоси* (Рдв., Др). 42. *Коти* (Глз., Др). 43. *Криничне* (Држ., Др). 44. *Кут* (Слб.-Охр., Др). 45. *Левади* (Слб.-Шлх., Др). 46. *ЛТТІ* (Држ., Др). 47. *Ляхеччина* (Клп., Др). 48. *Майдан* (Грд., Др). 49. *Майдан-Вовковинецький* (Ввк., Др). 50. *Майданець* (Ввс., Др). 51. *Малі Шпиченці* (Шпч., Др). 52. *Мальовано* (Ввк., Др). 53. *Миколаєнки* (Глз., Др). 54. *Мисловича* (Ввк., Др). 55. *Мисловичі* (Ввк., Др). 56. *Могульщина* (Явт., Др). 57. *Молочарня* (Држ., Др). 58. *На Куті* (Бжк., Др). 59. *На осадьбах* (Слб.-Шлх., Др). 60. *Новий куок* (Ввк., Др). 61. *Новосілка*

(Ввк, Др). 62. *Озерівка* (Ввк., Др). 63. *Озерна гора* (Ввк., Др). 64. *Окописько* (Држ., Др). 65. *Онічків* (Слб.-Охр., Др). 66. *Осадьби* (Лзв., Др). 67. *П'ятий район* (Кйт., Др). 68. *Паньковичі* (Ввк., Др). 69. *Пекарня* (Држ., Др). 70. *Перевалка* (Држ., Др). 71. *Петриківський* (Ввк., Др). 72. *Підлісок* (Знк., Др). 73. *Пічестрой* (Држ., Др). 74. *Плюшки* (Ввк., Др). 75. *Пляц* (Явт., Др). 76. *Пожарка* (Држ., Др). 77. *Поле чудес* (Држ., Др). 78. *Поляна* (Бжк., Др). 79. *Попівка* (Ввс., Др). 80. *Присади* (Ввк., Др). 81. *Причепилівка* (Згр., Др). 82. *Ремові Кориченці* (Клп., Др). 83. *Ріжок* (Ввк., Др). 84. *Ручиницина* (Явт., Др). 85. *Садиби* (Слб.-Охр., Др). 86. *Садове* (Ввк., Др). 87. *Сали* (Ввк., Др). 88. *Сали* (Ввк., Др). 89. *Сахзавод* (Држ., Др). 90. *Світлофор* (Држ., Др). 91. *Село* (Згр., Др). 92. *Село* (Шпч., Др). 93. *Семеново* (Ввк., Др). 94. *Сиротяти* (Явт., Др). 95. *Сім вітрів* (Држ., Др). 96. *Сінопункт* (Држ., Др). 97. *Скотобаза* (Држ., Др). 98. *Соломки* (Згр., Др). 99. *Стадіон* (Држ., Др). 100. *Стара міліція* (Држ., Др). 101. *Стреків ліс* (Ввк., Др). 102. *Сугаковичі* (Ввк., Др). 103. *Сумирівка* (Ввк., Др). 104. *Тарасовичі* (Ввк., Др). 105. *Тихновичі* (Ввк., Др). 106. *Траса* (Шпч., Др). 107. *Трояни* (Држ., Др). 108. *Фаліновицина* (Грд., Др). 109. *Худолка* (Згр., Др). 110. *Хутір Сали* (Грд., Др). 111. *Хутори* (Држ., Др). 112. *Цегельна* (Држ., Др). 113. *Центер* (Знк., Др). 114. *Центер* (Лзв., Др). 115. *Центр* (Ввс., Др). 116. *Центр* (Држ., Др). 117. *Центр* (Слб.-Охр., Др). 118. *Центр* (Шпч., Др). 119. *Череваненки* (Глз., Др). 120. *Шареччина* (Држ., Др). 121. *Шафатчина* (Ввк., Др). 122. *Юзефівка* (Ввк., Др).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. Агрішівк

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. «*Верхнє Побужжя*» (Др, Лт, Ст, Хм). 2. *Голозубинецький парк* (Глз., Др). 3. *Деражнянський парк* (Држ., Др). 4. *Загінецький парк* (Згн., Др). 5. *Панський парк* (Бжк., Др). 6. *Парк* (Лзв., Др). 7. *Шелехівський парк* (Слб.-Шлх., Др).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. *Божиковецький заказник* (Бжк., Др). 2. *Вовчанський заказник* (Држ., Др). 3. «*Липник*» (Држ., Др). 4. *Шийнський заказник* (Држ., Др).

Мікродримоніми (власні назви лісів)

1. *Антоновича* (Слб.-Шлх., Др). 2. *Барвінковий ліс* (Мнк., Др). 3. *Березина* (Влс., Др). 4. *Березина* (Клн., Др). 5. *Березина* (Шпч., Др). 6. *Березинка* (Слб.-Шлх., Др). 7. *Біля кринички* (Знк., Др). 8. *Будова* (Знк., Др). 9. *Бурсик* (Знк., Др). 10. *Буціновецько-Радовецька дача* (Држ., Др). 11. *Вугалі* (Знк., Др). 12. *Герові берези* (Држ., Др). 13. *Дехтярка* (Држ., Др). 14. *Дубина* (Знк., Др). 15. *Дубина* (Мзн., Др). 16. *Дубина* (Нжн., Др). 17. *Дубина* (Явт., Др). 18. *Дубова роця* (Слб.-Шлх., Др). 19. *Женишовецький* (Слб.-Шлх., Др). 20. *Замчисько* (Кпч., Др). 21. *Згарок* (Грш., Др). 22. *Зілярво* (Рдв., Др). 23. *Зруб* (Явт., Др). 24. *Казна* (Слб.-Шлх., Др). 25. *Капулова* (Клн., Др). 26. *Кириліха* (Бгд., Др). 27. *Климково* (Држ., Др). 28. *Ковальове* (Шпч., Др). 29. *Козацький хутір* (Шпч., Др). 30. *Коло Мицьково* (Клн., Др). 31. *Коляново* (Клн., Др). 32. *Королева* (Кпч., Др). 33. *Королева* (Лзв., Др). 34. *Королівський ліс* (Мнк., Др). 35. *Кругла* (Клн., Др). 36. *Кубове* (Явт., Др). 37. *Липник* (Слб.-Шлх., Др). 38. *Липник* (Явт., Др). 39. *Лисичівка* (Држ., Др). 40. *Лиса гора* (Бгд., Др). 41. *Лісок* (Држ., Др). 42. *Лісосмуга* (Мзн., Др). 43. *Максимів ліс* (Мзн., Др). 44. *Манева* (Влс., Др). 45. *Міхальче* (Рдв., Др). 46. *Молодий ліс* (Рдв., Др). 47. *На Карайовій* (Кпч., Др). 48. *Окопине* (Явт., Др). 49. *Пеньки* (Явт., Др). 50. *Переліски* (Влс., Др). 51. *Перелісок* (Мзн., Др). 52. *Пилипівський* (Слб.-Шлх., Др). 53. *Познайицина* (Явт., Др). 54. *Сосняк* (Шпч., Др). 55. *Трикутник* (Лзв., Др). 56. *Урочище Гармідер* (Држ., Др). 57. *Фабрика* (Клп., Др). 58. *Фрига* (Држ., Др). 59. *Харкавець* (Лзв., Др). 60. *Харковець* (Држ., Др). 61. *Циганка* (Кпч., Др). 62. *Черкенія* (Знк., Др). 63. *Чорненький* (Слб.-Шлх., Др). 64. *Чорний ліс* (Бгд., Др). 65. *Чорний ліс* (Мнк., Др). 66. *Чорний ліс* (Шпч., Др). 67. *Явтуховичі* (Явт., Др). 68. *Яри* (Држ., Др). 69. *Ярі* (Мзн., Др).

Помаріоніми (власні назви садів)

1. Біля підстанції (Бжк., Др). 2. Біля підстанції (Кпч., Др). 3. Дашківські сади (Бгд., Др). 4. Дубина (Држ., Др). 5. Дубілеїв садок (Држ., Др). 6. Журавинці (Кпч., Др). 7. Колгоспний сад (Знк., Др). 8. Колгоспний сад (Мзн., Др). 9. Колгоспний сад (Явт., Др). 10. Колгоспний садок (Влс., Др). 11. Колгоспний садок (Рдв., Др). 12. Куців сад (Кпч., Др). 13. Ліщишенів сад (Држ., Др). 14. Мендриків садок (Мнк., Др). 15. Молодий сад (Бжк., Др). 16. Молодий сад (Рдв., Др). 17. Попів хутір (Клп.). 18. Попівський сад (Кпч., Др). 19. Савчуцькі сади (Кпч., Др). 20. Садок (Клн., Др). 21. Садок (Нжн., Др). 22. Садок (Слб.-Шлх., Др). 23. Старий садок (Рдв., Др). 24. Табакерка (Бжк., Др). 25. Табакерка (Кпч., Др). 26. Шкільний садок (Влс., Др).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межами поселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. 54 гектари (Клн., Др). 2. 9 гектарів (Клн., Др). 3. Аеродром (Рдв., Др). 4. Безодня (Рдв., Др). 5. Березино (Мнк., Др). 6. Біля баків (Клн., Др). 7. Пріська (Клн., Др). 8. Лубкова (Клн., Др). 9. Біля ближнього саду (Слб.-Шлх., Др). 10. Біля бункера (Кпч., Др). 11. Біля дальнього саду (Слб.-Шлх., Др). 12. Біля заводу (Знк., Др). 13. Біля кринички (Слб.-Шлх., Др). 14. Ваврикове поле (Яск., Др). 15. Вашилівщина (Рдв., Др). 16. Гавина (Бгд., Др). 17. Гардеччина (Грш., Др). 18. Глинки (Слб.-Шлх., Др). 19. Глібока (Бгд., Др). 20. Гончарі (Клн., Др). 21. Горби (Клн., Др). 22. Гоцькова гора (Клн., Др). 23. Гоцькове поле (Клн., Др). 24. Гриньова (Грш., Др). 25. Дашківці (Кпч., Др). 26. Дехтярня (Рдв., Др). 27. Домінське поле (Шпч., Др). 28. Дроздове поле (Шпч., Др). 29. Дубки (Шпч., Др). 30. Душина (Клн., Др). 31. Журавинці (Кпч., Др). 32. Журавинці (Шпч., Др). 33. За Вовком (Мнк., Др). 34. За Карпом (Кпч., Др). 35. За Лавадським (Мнк., Др). 36. За посольком (Рдв., Др). 37. За садком (Рдв., Др). 38. За тракторним парком (Шпч., Др). 39. Заберезина (Кпч., Др). 40. Задерейкове поле (Држ., Др). 41. Заруддя (Рдв., Др). 42. Звірки (Бгд., Др). 43. Капелюшник (Држ., Др). 44. Карасьова Гора (Кпч., Др). 45. Ковальове поле (Шпч., Др). 46. Коло липи (Мнк., Др). 47. Коло табору (Бгд., Др). 48. Корчівка (Бжк., Др). 49. Коцюрови поля (Мнк., Др). 50. Краськів (Бгд., Др). 51. Кременщина (Бжк., Др). 52. Кут (Знк., Др). 53. Левада (Кпч., Др). 54. Липки (Шпч., Др). 55. Лукава (Мзн., Др). 56. Мацьків (Клн., Др). 57. Меланчине (Клн., Др). 58. Митниця (Кпч., Др). 59. Мокре (Шпч., Др). 60. Мочаровиська (Рдв., Др). 61. На Високій Горі (Мзн., Др). 62. На цегельні (Знк., Др). 63. Пастівник (Клн., Др). 64. Перше поле (Знк., Др). 65. Під Амбрусівщиною (Мзн., Др). 66. Під лозівцем (Мзн., Др). 67. Під переліски (Влс., Др). 68. Під Черкенією (Мзн., Др). 69. Площадка (Кпч., Др). 70. Поле біля Панської долини (Знк., Др). 71. Поляна (Кпч., Др). 72. Попів хутір (Клп., Др). 73. Пріська (Клн., Др). 74. Ринок (Клп., Др). 75. Руцина ланка (Слб.-Шлх., Др). 76. Савчуцьке (Кпч., Др). 77. Секретарщина (Рдв., Др). 78. Середній горб (Рдв., Др). 79. Сівачеве поле (Влс., Др). 80. Смолінщина (Грш., Др). 81. Собачовка (Бгд., Др). 82. Сокира (Клн., Др). 83. Соловейкове (Шпч., Др). 84. Спалена хата (Бгд., Др). 85. Стрільбище (Рдв., Др). 86. Табакерка (Бжк., Др). 87. Томашове поле (Грш., Др). 88. Трясиборода (Мкр., Др). 89. Філіпіха (Рдв., Др). 90. Халайка (Кпч., Др). 91. Холодна (Бгд., Др). 92. Червона хата (Шпч., Др). 93. Через пілля (Бгд., Др). 94. Чугунка (Држ., Др). 95. Яськова долина (Држ., Др).

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. Діючий цвинтар (Шпч., Др). 2. Кладбище (Лзв., Др). 3. Нове кладбище (Влс., Др). 4. Новий цвинтар (Бжк., Др). 5. Новий цвинтар (Ввс., Др). 6. Новий цвинтар (Грд., Др). 7. Новий цвинтар (Мнк., Др). 8. Польський цвинтар (Бжк., Др). 9. Польський цвинтар (Знк., Др). 10. Руский цвинтар (Знк., Др). 11. Руский цвинтар (Мнк., Др). 12. Салотопка (Држ., Др). 13. Старе кладбище (Влс., Др). 14. Старий цвинтар (Бжк., Др). 15. Старий цвинтар (Ввс., Др). 16. Старий цвинтар (Грд., Др). 17. Старий цвинтар (Знк., Др). 18. Старий цвинтар (Мнк., Др). 19. Старий цвинтар (Шпч., Др).

Уього зафіксовано 522 (66,67 %) мікрохороніми, серед них 262 (50,19 %) ойкохороніми, зокрема 138 (52,67 %) годоніми, 122 (46,57%) кварталоніми та 2 (0,76 %) агороніми; 114 (21,84 %) екстраойкохороніми, зокрема 95 (83,33 %) агрооніми і 19 (16,67 %) некроніми; 106 (20,31 %) територіоніми, все сільвоніми, серед них

69 (65,09 %) мікродримонімів, 26 (24,53 %) помаронімів, 7 (6,6 %) дендронімів, 4 (3,78 %) лепораріоніми; крім того, 40 (7,66 %) віонімів: 21 (52,5 %) дромонім, 13 (32,5 %) станціонімів, 6 (15 %) лімонімів.

Дунаєвецький район

Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)

Мікрогелоніми (власні назви боліт)

1. *Болото* (В. Крж., Дн).
2. *Катлавани* (Фдр., Дн).
3. *Мокрівець* (Блн., Дн).
4. *Мочарисько* (Чнк., Дн).
5. *Мочарі* (Лжк, Дн).
6. *Обочі* (Ств., Дн).
7. *Поплавки* (Івн., Дн).
8. *Рудки* (Крн., Дн).

Мікрокатарактоніми (власні назви водоспадів, порогів)

1. *Буркун* (Лсц., Дн).
2. *Малієвецький водоспад* (Млв., Дн).

Мікролімноніми (власні назви озер)

1. *Рудка* (Рдк., Дн).

Мікропотамоніми (власні назви річок)

1. *Безіменна* (Лсц., Дн).
2. *Білявка* (В. Жвн., Дн).
3. *Бобравка* (Лсц., Дн).
4. *Бобровка* (В. Пбн., Дн).
5. *Гниловодка* (Мхл., Дн).
6. *Голова* (Скл., Дн).
7. *Гребельки* (Смт., Дн).
8. *Двоятинка* (Лсг., Дн).
9. *Душиця* (Мрз., Дн).
10. *Жванчик* (Лсц., Дн).
11. *Іванчик* (В. Жвн., Дн).
12. *Кадуб* (Ччл., Дн).
13. *Кринка* (Крн., Дн).
14. *Кринка* (Крн., Дн).
15. *Кулявка* (Крн., Дн).
16. *Млинівка* (Лсц., Дн).
17. *Мукиша* (Глз., Дн).
18. *Ставки* (Мрз., Дн).
19. *Студениця* (Вхр., Дн).
20. *Тернава* (Дн).
21. *Тернавка* (Мхл., Дн).
22. *Ушиця* (Мнк., Скл., Дн).
23. *Ушка* (Спр., Дн).
24. *Шатавка* (Мкв., Дн).
25. *Яромирка* (Смт., Вн).

Піскіноніми (власні назви штучно створених водойм)

1. *Березина* (Мхл., Дн).
2. *Великий став* (Мхл., Дн).
3. *Горський* (Пдл. Мкр., Дн).
4. *Жидівський* (Нст., Дн).
5. *Зеленче* (Нст., Дн).
6. *Колгоспний* (Злз., Дн).
7. *Косилов* (Нст., Дн).
8. *Кругла* (В. Жвн., Дн).
9. *Лісничий став* (Злз., Дн).
10. *Панський* (Нст., Дн).
11. *Польовий став* (Нстр., Дн).
12. *Польовий* (Пдл. Мкр., Дн).
13. *Поштецький став* (Злз., Дн).
14. *Прачка* (Злз., Дн).
15. *Сажавка* (В. Пбн., Дн).
16. *Став* (Чнк., Дн).
17. *Ставище* (Пдл. Мкр., Дн).
18. *Степок* (Нст., Дн).
19. *Сулимів став* (Нст., Дн).
20. *Тиннянський став* (Тн., Дн).
21. *Чернечий став* (Млв., Дн).
22. *Чернечий став* (Млв., Дн).
23. *Чимбарівські стави* (Чмб., Дн).
24. *Ядзвени* (Злз., Дн).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *Біла криниця* (В. Пбн., Дн).
2. *Журавель* (Нст., Дн).
3. *Зелена криничка* (Вхр., Дн).
4. *Кадубець* (Млв., Дн).
5. *Криниця* (Лсц., Дн).
6. *Криниця* (Млв., Дн).
7. *Криниця Мужиловського* (В. Пбн., Дн).
8. *Криниця на вигоні* (В. Крж., Дн).
9. *Криничка* (Івн., Дн).
10. *Матейкова криниця* (В. Жвн., Дн).
11. *Олійникова криниця* (Ств., Дн).
12. *Попова криничка* (Лжк., Дн).
13. *Розбійницька криниця* (Чмб., Дн).
14. *Сокілецька криниця* (В. Жвн., Дн).
15. *Студня* (В. Жвн., Дн).
16. *Янкова криниця* (Нст., Дн).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. *Біла криничка* (Мкв., Дн).
2. *Блищанська криничка* (Ксв., Дн).
3. *Бобова криниця* (Днв., Дн).
4. *Воробієвське джерело* (Врб., Дн).
5. *Воронячка* (Ччл., Дн).
6. *Грибок* (Мнк., Дн).
7. *Гуркало* (Крв., Дн).
8. *Дем'яновецьке джерело* (Днв., Дн).
9. *Джерело* (Мхл., Дн).
10. *Зелена криниця* (Вхр., Дн).
11. *Коло лісу* (Млв., Дн).
12. *Коло лісу* (Лсц., Дн).
13. *Кришталева криниця* (Грч., Дн).
14. *Лисогірське джерело* (Лсг., Дн).
15. *Маківське джерело* (Мкв., Дн).
16. *Маківчанка* (Мкв., Дн).
17. *Петрова криниця* (Лп., Дн).
18. *Цілюще джерело* (Грч, Дн).
19. *Цісарське* (Грч, Дн).
20. *Янкова криниця* (Нст., Дн).

Усього зафіксовано 96 (12,65 %) мікрогідронімів, зокрема 25 (26,04 %) мікропотамонімів, 24 (25 %) піскіноніми, 20 (20,84 %) фонтікулонімів, 16 (16,67 %) путеонімів, 8 (8,33 %) мікрогелонімів, 2 (2,08 %) мікрокатарактоніми, 1 (1,04 %) мікролімнонім.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. *Бабин яр* (Нст., Дн).
2. *Базькова долина* (Гнв., Дн).
3. *Баркота* (В. Пбн., Дн).
4. *Баськова долина* (Нст., Дн).
5. *Біла долина* (В. Пбн., Дн).
6. *Герло* (Злз., Дн).
7. *Глибока долина* (Мцв., Дн).
8. *Глина* (Смт., Дн).
9. *Глібока долина* (Злз., Дн).
10. *Горобіївська долина* (Злз., Дн).
11. *Грушечка* (Злз., Дн).
12. *Данилів рив* (Ств., Дн).
13. *Довга долина* (Івн., Дн).
14. *Долинки* (Злз., Дн).
15. *Жолуб* (Нст., Дн).
16. *За грушечкою* (Гнв., Дн).
17. *За грушечкою* (Злз., Дн).
18. *Кістка* (В. Жвн., Дн).
19. *Козацька долина* (Врх., Дн).
20. *Козацька долина* (Гнв., Дн).
21. *Козацька долина* (Нст., Дн).
22. *Коло грушечки* (Злз., Дн).
23. *Конторський рив* (Злз., Дн).
24. *Кринички* (Івн., Дн).
25. *Лісовий яр* (Нст., Дн).
26. *Мельникова долина* (Нст., Дн).
27. *Міська долина* (Нст., Дн).
28. *Обозиска* (Гнв., Дн).
29. *Панькова долина* (Ств., Дн).
30. *Польовий яр* (Нст., Дн).
31. *Сенькова долина* (В. Пбн., Дн).
32. *Сині озера* (Гнв., Дн).
33. *Созівська долина* (Злз., Дн).
34. *Сприсівський яр* (Спр., Дн).
35. *Ставицько* (В. Крж., Дн).
36. *Суха долина* (Злз., Дн).
37. *Телятицька долина* (Ксв., Дн).
38. *Трубіцького яр* (Гнв., Дн).
39. *Федева* (Гнв., Дн).
40. *Фільова долина* (Гнв., Дн).
41. *Фітькова долина* (Злз., Дн).
42. *Харчукова* (Нст., Дн).
43. *Циганська долина* (Івн., Дн).
44. *Чирська долина* (Злз., Дн).
45. *Янкова долина* (Нст., Дн).
46. *Яр* (Гнв., Дн).

Спелеоніми (власні назви печер)

1. *Кармелюкова печера* (Млв., Дн).
2. *Малієвецька печера* (Млв., Дн).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. *Біля буків* (Злз., Дн).
2. *Біля клубу* (Пдл. Мрк., Дн).
3. *Біля Старої коперації* (Злз., Дн).
4. *Біля школи* (Пдл. Мрк., Дн).
5. *Бурти* (Мцв., Дн).
6. *Бурти* (Скл., Дн).
7. *Воробіївка* (Днв., Дн).
8. *Глибочиця* (В. Крж., Дн).
9. *Глиниска* (Злз., Дн).
10. *Городисько* (Скл., Дн).
11. *Городисько* (Ств., Дн).
12. *Городисько* (Трн., Дн).
13. *Городище* (Крв., Дн).
14. *Городище* (Мхл., Дн).
15. *Гуральня* (Злз., Дн).
16. *Дегтярка* (Мрз., Дн).
17. *Довжок* (Днв., Дн).
18. *Залісецька дача* (Злз., Дн).
19. *Зарудка Зелена* (Днв., Дн).
20. *Коло грибка* (Пдл. Мрк., Дн).
21. *Коло контори* (Пдл. Мрк., Дн).
22. *Коло костюлу* (Пдл. Мрк., Дн).
23. *Коло хреста* (Нст., Дн).
24. *Коло школи* (Пдл. Мрк., Дн).
25. *Кремняк* (Днв., Дн).
26. *Кринички* (Днв., Дн).
27. *Маківська дача* (Врб., Дн).
28. *Малява* (Злз., Дн).
29. *Мистисько* (В. Крж., Дн).
30. *Млинівка* (Лсц., Дн).
31. *Могилки* (Мцв., Дн).
32. *Мукарівська дача* (Пдл. Мкр., Дн).
33. *Нестеровецька дача* (Нст., Дн).
34. *Овечі бурти* (Мцв., Дн).
35. *Окопи* (Мцв., Дн).
36. *Рахновецька дача* (Днв., Дн).
37. *Селисько* (Рхн., Дн).
38. *Сиворизчина* (Днв., Дн).
39. *Соколине гніздо* (Скл., Дн).
40. *Ставки* (Мрз., Дн).
41. *Ступенці* (Мкв., Дн).
42. *Тинянський ліс* (Тн., Дн).
43. *Тракторний стан* (Пдл. Мрк., Дн).
44. *Три корчми* (Злз., Дн).
45. *Фігура* (Злз., Дн).
46. *Хазяйство* (Злз., Дн).
47. *Цвинтарник* (Млв., Дн).
48. *Чорний ліс* (Днв., Дн).
49. *Чорний ліс* (Злз., Дн).
50. *Чучельник* (Врн., Дн).
51. *Шимово* (Мнк., Дн).
52. *Щовб* (Злз., Дн).

Тумулосоніми (власні назви підвищень, горбків, насипів)

1. *Гора* (Смт., Дн).
2. *Кармалюцькі гори* (Мрз., Дн).
3. *Лиса гора* (В. Пбн., Дн).
4. *Лиса гора* (Злз., Дн).
5. *Лиса гора* (Крв., Дн).
6. *Мистисько* (В. Крж., Дн).
7. *Наумів горб* (Нст., Дн).
8. *Прискалка* (Крв., Дн).
9. *Сон-гора* (Лсц., Дн).
10. *Чернеча гора* (Млв., Дн).
11. *Щовб* (Крв., Дн).

Усього зафіксовано 112 (14,76 %) мікрооронімів, зокрема 52 (46,43 %) трактоніми, 47 (41,96 %) каньйононімів, 11 (9,82 %) тумулосонімів, 2 (1,79 %) спелеоніми.

Мікрохороніми (власні назви територій)

Віоніми (власні назви шляхів сполучення)

Дромоніми (власні назви доріг)

1. *Горбовий шлях* (В. Жвн., Дн).
2. *Границя* (Гнв., Дн).
3. *Дорога на Побіянку* (Пдл. Мкр., Дн).
4. *Лити* (Млв., Дн).
5. *Лучинецький шлях* (В. Жвн., Дн).
6. *Маньковецький шлях* (В. Жвн., Дн).
7. *На Дунаєвецькі ворота* (В. Жвн., Дн).
8. *На Сокилецькі ворота* (В. Жвн., Дн).
9. *Нефедівський шлях* (В. Жвн., Дн).
10. *Приворотські ворота* (В. Жвн., Дн).
11. *Чорний шлях* (Злз., Дн).

Понтоніми (власні назви містків, кладок)

1. *Високий місток* (Злз., Дн).
2. *Друга гребля* (Злз., Дн).

Станціоніми (власні назви зупинок транспортних засобів)

1. *«Військомат»* (Днв., Дн).
2. *«Електроремонтний завод»* (Днв., Дн).
3. *«Кінотеатр»* (Днв., Дн).
4. *«Кладовище»* (Днв., Дн).
5. *Колгоспна* (Днв., Дн).
6. *«Пошта»* (Днв., Дн).
7. *«Цегельний завод»* (Днв., Дн).

Ойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться в межах поселення)

Годоніми (власні назви вулиць, провулків)

1. *1 Травня* (Днв., Дн).
2. *Армійський* (Ст. Гт., Дн).
3. *Афанасія Коляновського* (Днв., Дн).
4. *Афанасія Коляновського* (Лсц., Дн).
5. *Б. Хмельницького* (Днв., Дн).
6. *Б. Хмельницького* (Ст. Гт., Дн).
7. *Базарна* (Днв., Дн).
8. *Базарний* (Днв., Дн).
9. *Байдусівка* (Скл., Дн).
10. *Балиниціна* (Ччл., Дн).
11. *Банківська* (Днв., Дн).
12. *Банківський* (Днв., Дн).
13. *Березина* (Лсц., Дн).
14. *Богуна* (Днв., Дн).
15. *Бокова* (Днв., Дн).
16. *Бокова* (Скл., Дн).
17. *Боковий* (Днв., Дн).
18. *Бригада* (Пдл. Мкр., Дн).
19. *Бузкова* (Днв., Дн).
20. *Бурта* (Лжк., Дн).
21. *Ватутіна* (Днв., Дн).
22. *Вербна* (Днв., Дн).
23. *Вербний* (Днв., Дн).
24. *Верхній* (Днв., Дн).
25. *Верхня* (Днв., Дн).
26. *Весняна* (Блн., Дн).
27. *Вигін* (Днв., Дн).
28. *Вигін* (В. Крж., Дн).
29. *Виноградна* (Мнк., Дн).
30. *Висока* (Днв., Дн).
31. *Вишнева* (Блн., Дн).
32. *Вишнева* (Мнк., Дн).
33. *Вишнева* (Ст. Гт., Дн).
34. *Відродження* (Днв., Дн).
35. *Вітраки* (Нст., Дн).
36. *Войтовича Болеслава* (Днв., Дн).
37. *Володимирська* (Днв., Дн).
38. *Волонтерська* (Днв., Дн).
39. *Волошкова* (Днв., Дн).
40. *Волошковий* (Днв., Дн).
41. *Ворошилова* (Днв., Дн).
42. *Вузька* (Нст., Дн).
43. *Гагаріна* (Днв., Дн).
44. *Гайдамацька* (Днв., Дн).
45. *Героїв АТО* (Днв., Дн).
46. *Героїв Небесної Сотні* (Крн., Дн).
47. *Глиняни* (Лжк., Дн).
48. *Гонти* (Днв., Дн).
49. *Гора* (В. Крж., Дн).
50. *Гора* (Лжк., Дн).
51. *Горького* (Днв., Дн).
52. *Господарська* (Днв., Дн).
53. *Грабина* (Нст., Дн).
54. *Громадська* (Днв., Дн).
55. *Громадська* (Ччл., Дн).
56. *Громадський* (Днв., Дн).
57. *Грушевського* (Блн., Дн).
58. *Грушевського* (Днв., Дн).
59. *Дачна* (Днв., Дн).
60. *Дачний* (Днв., Дн).
61. *Декоративна* (Днв., Дн).
62. *Декоративний* (Днв., Дн).
63. *Дереняни* (Скл., Дн).
64. *Джерельна* (Днв., Дн).
65. *Дзержинського* (Блн., Дн).
66. *Дзержинського* (Гнв., Дн).
67. *Дзержинського* (Днв., Дн).
68. *Дзержинського* (Нст., Дн).
69. *Дзюра* (Злз., Дн).
70. *Діловий* (Нст., Дн).
71. *Дмитра Жлоби* (Гнв., Дн).
72. *Дмитра Жлоби* (Днв., Дн).
73. *Долина* (В. Крж., Дн).
74. *Долина* (Нст., Дн).
75. *Дорошенка* (Днв., Дн).
76. *Дорошенка* (Нст., Дн).
77. *Дубина* (Нст., Дн).
78. *Дунайгородська* (Днв., Дн).
79. *Дундича* (Днв., Дн).
80. *Жданова* (Днв., Дн).
81. *Жидівський* (Нст., Дн).
82. *Жовтнева* (Блн., Дн).
83. *Жовтнева* (Днв., Дн).
84. *Жовтнева* (Крн., Дн).
85. *Жовтнева* (Ст. Гт., Дн).
86. *Жовтневий* (Мнк., Дн).
87. *Жукова* (Блн., Дн).
88. *Жукова* (Мнк., Дн).
89. *Жукова* (Нст., Дн).
90. *Заводська* (Днв., Дн).
91. *Заводський* (Днв., Дн).
92. *Загороди* (Злз., Дн).
93. *Загородній* (Днв., Дн).
94. *Загородня* (Днв., Дн).
95. *Загородня* (Злз., Дн).
96. *Залізняка* (Днв., Дн).
97. *Залізняка Максима* (Мнк., Дн).
98. *Залісці* (Ччл., Дн).
99. *Замчисько* (Лжк., Дн).
100. *Заремби* (Днв., Дн).
101. *Зарічна* (Днв., Дн).
102. *Зарічний* (Днв., Дн).
103. *Заставля* (Ччл., Дн).
104. *Затонського* (Днв., Дн).
105. *Західна* (Днв., Дн).
106. *Зелена* (Днв., Дн).
107. *Зелена* (Нст., Дн).
108. *Зелений* (Днв., Дн).
109. *Зої Космодем'янської* (Блн., Дн).
110. *Зухова* (Злз., Дн).
111. *Іщенка Миколи* (Днв., Дн).
112. *Кадуб* (Ччл., Дн).
113. *Калініна* (Днв., Дн).
114. *Калініна* (Нст., Дн).
115. *Кам'янецька* (Днв., Дн).
116. *Карла Маркса* (Днв., Дн).
117. *Кармелюка* (Блн., Дн).
118. *Кармелюка* (Днв., Дн).
119. *Кацапціна* (Лжк., Дн).
120. *Кацтановий* (Днв., Дн).
121. *Квітнева* (Днв., Дн).
122. *Квітнева* (Нст., Дн).
123. *Квітневий* (Днв., Дн).
124. *Київська* (Днв., Дн).
125. *Кільцева* (Днв., Дн).
126. *Кільцевий* (Днв., Дн).
127. *Кірова* (Днв., Дн).
128. *Кірова* (Нст., Дн).
129. *Кленова* (Днв., Дн).
130. *Козацька* (Гнв., Дн).
131. *Козацька* (Днв., Дн).
132. *Козацька* (Нст., Дн).
133. *Козацький* (Днв., Дн).
134. *Козацький* (Мнк., Дн).
135. *Колгоспна* (Днв., Дн).
136. *Комарова* (Днв., Дн).
137. *Комунарна* (Днв., Дн).

138. *Комунарний* (Днв., Дн). 139. *Комунарова* (Днв., Дн). 140. *Конституції* (Днв., Дн). 141. *Котовського* (Блн., Дн). 142. *Котовського* (Днв., Дн). 143. *Котовського* (Мнк., Дн). 144. *Котовського* (Нст., Дн). 145. *Котовського* (Чнк., Дн). 146. *Коцюбинського* (Днв., Дн). 147. *Коцюбинського* (Мнк., Дн). 148. *Коцюбинського Михайла* (Чнк., Дн). 149. *Красінських* (Днв., Дн). 150. *Крупської* (Днв., Дн). 151. *Куйбишева* (Днв., Дн). 152. *Курчатова* (Днв., Дн). 153. *Кут* (В. Крж., Дн). 154. *Кут* (Нст., Дн). 155. *Кутузова* (Днв., Дн). 156. *Левади* (Пдл. Мкр., Дн). 157. *Лендера Франца* (Днв., Дн). 158. *Леніна* (Блн., Дн). 159. *Леніна* (Гнв., Дн). 160. *Леніна* (Днв., Дн). 161. *Леніна* (Крн., Дн). 162. *Лесі Українки* (Днв., Дн). 163. *Личаківка* (Пдл. Мкр., Дн). 164. *Лісова* (Днв., Дн). 165. *Лозинська* (Івн., Дн). 166. *Лютеранська* (Днв., Дн). 167. *М. Чекмана* (Днв., Дн). 168. *Майдан* (Скл., Дн). 169. *Марка Вовчка* (Днв., Дн). 170. *Матросова* (Днв., Дн). 171. *Мелентія Смотрицького* (Днв., Дн). 172. *Миколи Іщенка* (Днв., Дн). 173. *Миколи Магери* (Днв., Дн). 174. *Миру* (Блн., Дн). 175. *Миру* (Днв., Дн). 176. *Миру* (Крн., Дн). 177. *Миру* (Мнк., Дн). 178. *Михайлика* (Нст., Дн). 179. *Мічуріна* (Днв., Дн). 180. *М-н «Північний»* (Днв., Дн). 181. *Могилівська* (Днв., Дн). 182. *Молодіжна* (Днв., Дн). 183. *Молодіжна* (Крн., Дн). 184. *Молодіжна* (Нст., Дн). 185. *МТС* (Днв., Дн). 186. *Музична* (Днв., Дн). 187. *Набережна* (Гнв., Дн). 188. *Набережна* (Днв., Дн). 189. *Нагірна* (Днв., Дн). 190. *Незалежності* (Блн., Дн). 191. *Незалежності* (Днв., Дн). 192. *Нижня* (Днв., Дн). 193. *Нізнік Ганни* (Днв., Дн). 194. *Нова* (Днв., Дн). 195. *Новожовтнева* (Днв., Дн). 196. *Новосільська* (Днв., Дн). 197. *Озерна* (Днв., Дн). 198. *Ординація* (Пдл. Мкр., Дн). 199. *Орлика Пилипа* (Днв., Дн). 200. *Островського* (Блн., Дн). 201. *Островського* (Днв., Дн). 202. *Островського* (Нст., Дн). 203. *Панська* (Нст., Дн). 204. *Паркова* (Днв., Дн). 205. *Партизанська* (Днв., Дн). 206. *Пархоменка* (Блн., Дн). 207. *Пархоменка* (Днв., Дн). 208. *Першого травня* (Днв., Дн). 209. *Петровського* (Блн., Дн). 210. *Петровського* (Днв., Дн). 211. *Північний* (Днв., Дн). 212. *Північна* (Днв., Дн). 213. *Піонерська* (Днв., Дн). 214. *Подільська* (Днв., Дн). 215. *Подільська* (Мнк., Дн). 216. *Подільський* (Днв., Дн). 217. *Покровська* (Днв., Дн). 218. *Польова* (Днв., Дн). 219. *Попівка* (В. Крж., Дн). 220. *Попівка* (Мнк., Дн). 221. *Приміська* (Днв., Дн). 222. *Провізіна* (Днв., Дн). 223. *Пролетарська* (Днв., Дн). 224. *Прорізна* (Днв., Дн). 225. *Просвіти* (Днв., Дн). 226. *Пушкіна* (Днв., Дн). 227. *Радужна* (Днв., Дн). 228. *Радянська* (Днв., Дн). 229. *Радянська* (Крн., Дн). 230. *Радянська* (Мнк., Дн). 231. *Радянський* (Чнк., Дн). 232. *Разіна* (Днв., Дн). 233. *Разіна* (Мнк., Дн). 234. *Райдужна* (Днв., Дн). 235. *Ремісничка* (Днв., Дн). 236. *Різдвяна* (Днв., Дн). 237. *Різдвяний* (Днв., Дн). 238. *Річна* (Блн., Дн). 239. *Робоча* (Днв., Дн). 240. *Рогульського* (Днв., Дн). 241. *Романівка* (Івн., Дн). 242. *Сагайдачного* (Днв., Дн). 243. *Садова* (Днв., Дн). 244. *Сахарова* (Днв., Дн). 245. *Свердлова* (Днв., Дн). 246. *Свободи* (Блн., Дн). 247. *Свободи* (Мнк., Дн). 248. *Свободи* (Ст. Гт., Дн). 249. *Сирилівка* (Нст., Дн). 250. *Січова* (Днв., Дн). 251. *Скарбина* (Злз., Дн). 252. *Сонячна* (Блн., Дн). 253. *Сонячна* (Днв., Дн). 254. *Сонячна* (Нст., Дн). 255. *Спортивна* (Днв., Дн). 256. *Стависько* (Нст., Дн). 257. *Старійшина* (Злз., Дн). 258. *Старійшина* (Нст., Дн). 259. *Стельмаха* (Днв., Дн). 260. *Суворова* (Днв., Дн). 261. *Східна* (Днв., Дн). 262. *Т. Мельник* (Блн., Дн). 263. *Тарасівка* (Скл., Дн). 264. *Тельмана* (Блн., Дн). 265. *Терешкової* (Днв., Дн). 266. *Тичини* (Днв., Дн). 267. *Тичини Павла* (Днв., Дн). 268. *Тімірязєва* (Днв., Дн). 269. *Тімірязєва* (Ччл., Дн). 270. *Тітова* (Днв., Дн). 271. *Товаришество* (Ччл., Дн). 272. *Толстого* (Днв., Дн). 273. *Травнева* (Нст., Дн). 274. *Третього Інтернаціоналу* (Днв., Дн). 275. *Тургенєва* (Днв., Дн). 276. *Тургенєва* (Нст., Дн). 277. *Український* (Чнк., Дн). 278. *Фермерська* (Нст., Дн). 279. *Фокіна* (Днв., Дн). 280. *Франка* (Днв., Дн). 281. *Фрунзе* (Гнв., Дн). 282. *Фрунзе* (Днв., Дн). 283. *Фрунзе* (Крн., Дн). 284. *Фрунзе* (Нст., Дн). 285. *Фурманова* (Блн., Дн). 286. *Хапанівка* (Лжк., Дн). 287. *Хатки* (Ччл., Дн). 288. *Хлібопекарська* (Днв., Дн). 289. *Цегельна* (Днв., Дн). 290. *Цегельня* (Днв., Дн). 291. *Центральна* (Блн., Дн). 292. *Центральна* (Гнв., Дн). 293. *Центральна* (Крн., Дн). 294. *Центральна* (Пдл. Мкр., Дн). 295. *Циганівка* (В. Пбн., Дн). 296. *Циганівська* (Блн., Дн). 297. *Ціолковського* (Днв., Дн). 298. *Чайковського* (Днв., Дн).

Дн). 299. Чапаєва (Блн., Дн). 300. Чапаєва (Днв., Дн). 301. Чапаєва (Ст. Гт., Дн). 302. Червона (Днв., Дн). 303. Червоний (Днв., Дн). 304. Червоноармійська (Блн., Дн). 305. Червоноармійський (Мнк., Дн). 306. Червоноармійський (Ст. Гт., Дн). 307. Червонопартизанська (Днв., Дн). 308. Червоносільська (Днв., Дн). 309. Чернеги (Блн., Дн). 310. Чкалова (Днв., Дн). 311. Чорновола (Блн., Дн). 312. Шарівка (Івн., Дн). 313. Шевченка (Днв., Дн). 314. Шевченко (Гнв., Дн). 315. Широка (Блн., Дн). 316. Широка (Днв., Дн). 317. Широка (Нст., Дн). 318. Шкільна (Днв., Дн). 319. Шлях (Злз., Дн). 320. Шлях (Нст., Дн). 321. Шовковична (Днв., Дн). 322. Шурівка (Злз., Дн). 323. Щадилівка (Пдл. Мкр., Дн). 324. Щаслива (Мнк., Дн). 325. Щербакова (Днв., Дн). 326. Щорса (Блн., Дн). 327. Щорса (Гнв., Дн). 328. Щорса (Днв., Дн). 329. Щорса (Мнк., Дн). 330. Щорса (Нст., Дн). 331. Щорса (Ст. Гт., Дн). 332. Яблунева (Днв., Дн). 333. Яр (В. Крж., Дн). 334. Яр (Нст., Дн). 335. Ярки (Пдл. Мкр., Дн). 336. Ярова (Днв., Дн). 337. Ярослава Мудрого (Блн., Дн). 338. Ярослава Мудрого (Днв., Дн).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. Балки (Мрз., Дн). 2. Барвіниця (Злз., Дн). 3. Батарей (Скл., Дн). 4. Березина Гуркало (Крв., Дн). 5. Берізки (Днв., Дн). 6. Брід (Глз., Дн). 7. Відпочинок (Днв., Дн). 8. Вітряки (Злз., Дн). 9. Водаї (Мрз., Дн). 10. Галиція (Грч., Дн). 11. Гамарня (Смт., Дн). 12. Ганишівка (Млв., Дн). 13. Гора Гуркало (Крв., Дн). 14. Грабова (Скл., Дн). 15. Грота Гуркало (Крв., Дн). 16. Гуркало (Крв., Дн). 17. Дижма (Злс., Дн). 18. Доли (Крв., Дн). 19. Дубина (Млв., Дн). 20. Дубина (Ств., Дн). 21. Заводаївка (Ств., Дн). 22. Замленівка (Глз., Дн). 23. Замчисько (Лсц., Дн). 24. Замчисько (Млв., Дн). 25. Заставля (Глз., Дн). 26. Західний (Днв., Дн). 27. Зрубання (Лсц., Дн). 28. Івасева пасіка (Мрз., Дн). 29. Івасів кут (Мрз., Дн). 30. Кадубець (Мрз., Дн). 31. Каміниця (Злс., Дн). 32. Кльомба (Злс., Дн). 33. Кльомби (Злз., Дн). 34. Колос (Днв., Дн). 35. Комарніччина (Злс., Дн). 36. Кривуля (Дмн., Дн). 37. Кут (Мцв., Дн). 38. Лабусівка (Дмн., Дн). 39. Лиса гора (Мрз., Дн). 40. Льониськи (Мрз., Дн). 41. Мала Тернавка (Тмш., Дн). 42. Мишівка (Смт., Дн). 43. Містечко (Грч., Дн). 44. Місто (Злс., Дн). 45. Місто (Скл., Дн). 46. Міщани (Смт., Дн). 47. Могилки (Скл., Дн). 48. Москалівка (В. Пбн., Дн). 49. Надія (Днв., Дн). 50. Новосілка (В. Пбн., Дн). 51. Панський двір (Мцв., Дн). 52. Пасічисок (Дмн., Дн). 53. Пацанівка (Дмн., Дн). 54. Пеньки (Мрз., Дн). 55. Північний (Днв., Дн). 56. Пляци (Мрз., Дн). 57. Побиті (Дмн., Дн). 58. Польський кут (Мцв., Дн). 59. Село (Крв., Дн). 60. Сінокоси (Мрз., Дн). 61. Слобода (Мцв., Дн). 62. Сон-гора (Лсц., Дн). 63. Соснівка (Глз., Дн). 64. Ставки (Мрз., Дн). 65. Старіниця (Злс., Дн). 66. Хатки (Глз., Дн). 67. Шляхетінка (Грч., Дн). 68. Шляхеччина (Мцв., Дн). 69. Юдівка (Скл., Дн). 70. Ями (Мрз., Дн). 71. Ярки (Грч., Дн). 72. Ярки (Мрз., Дн).

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. Голозубинецький парк (Глз., Дн). 2. Маківський парк (Мкв., Дн). 3. Малівецький парк (Млв., Дн). 4. Миньковецький парк (Мнк., Дн). 5. Михайлівський парк (Мхл., Дн). 6. «Огруд» (В. Пбн., Дн). 7. Парк (Днв., Дн). 8. «Пирогова керниця» (Днв., Дн).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. Бобровецький заказник (Лсц., Дн). 2. «Гора Сокіл» (Днв., Дн). 3. Джурджівський заказник (Мнк., Дн). 4. Залісецький заказник (Злс., Дн). 5. «Зарудка Зелена» (Рчн., Дн). 6. «Морозівська дача» (Млв., Дн). 7. «Подільські Товтри» (Мкв., Дн). 8. Прибуківський заказник (Днв., Дн). 9. Рахнівецький заказник (Рхн., Дн). 10. «Чорний ліс» (Ант., Глз., Дн).

Мікродримоніми (власні назви лісів)

1. Бажантарня (Млв., Дн). 2. Бельман (Лсц., Дн). 3. Берези (Гнв., Дн). 4. Березина (Дмн., Дн). 5. Буйків (Гнв., Дн). 6. Довжок (В. Пбн., Дн). 7. Дубина (В. Крж., Дн). 8. Дубина (Івн., Дн). 9. Дубина (Нст., Дн). 10. Заясенівський ліс (В. Крж., Дн). 11. Заясенівський ліс (Млв., Дн). 12. Звіринець (Млв., Дн). 13. Зруб (В. Крж., Дн). 14. Зруби (Крв., Дн). 15. Зубич (Пдл. Мкр., Дн). 16. Корчин (Злз., Дн). 17. Котиків ліс (В. Жвн., Дн).

18. Ліс (Пдл. Мкр., Дн). 19. Містисько (В. Крж., Дн). 20. Мокрівець (Смт., Дн). 21. Морозівська дача (Мрз., Дн). 22. Мушня (В. Жвн., Дн). 23. Парня (В. Крж., Дн). 24. Пилюлькова (Пдл. Мкр., Дн). 25. Рачинецький ліс (В. Жвн., Дн). 26. Скалка (В. Крж., Дн). 27. Сокілецький ліс (В. Жвн., Дн). 28. Сосновий ліс (Пдл. Мкр., Дн). 29. Стінка (В. Крж., Дн). 30. Стінка (В. Крж., Дн). 31. Таничівка (Пдл. Мкр., Дн). 32. Тимківщина (В. Пбн., Дн). 33. Чорний ліс (Нст., Дн). 34. Яворина (Крв., Дн). 35. Ядзвени (Злз., Дн).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межами поселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. Акаційка (Дмн., Дн). 2. Акаційки (Мцв., Дн). 3. Березина (Млв., Дн). 4. Бессарабівка (Лжк., Дн). 5. Буйків (Дмн., Дн). 6. В Дубинці (Пдл., Мкр., Дн). 7. Вапниця (Вхр., Дн). 8. Виноградники (Злс., Дн). 9. Високовольтне поле (Пдл., Мкр., Дн). 10. Вітряки (Злс., Дн). 11. Глинки (Мцв., Дн). 12. Гончарки (Лжк., Дн). 13. Грабина (Нст., Дн). 14. Гречківки (Злс., Дн). 15. Гучисько (Вхр., Дн). 16. Дегтярка (Вхр., Дн). 17. Донбас (Нст., Дн). 18. Жолуб (Вхр., Дн). 19. З Шкварин (Пдл., Мкр., Дн). 20. За лісами (Лжк., Дн). 21. Завали (В. Жвн., Дн). 22. Замольського (Пдл., Мкр., Дн). 23. Капуцини (Дмн., Дн). 24. Кармалюкове поле (В. Крж., Дн). 25. Кармалюкове поле (Мрз., Дн). 26. Клин (Мрз., Дн). 27. Ковалева яма (В. Пбн., Дн). 28. Комісарія (Злс., Дн). 29. Корчин (Злс., Дн). 30. Корчини (Злс., Дн). 31. Кривенького поле (В. Жвн., Дн). 32. Кримінниця (В. Крж., Дн). 33. Криміння (В. Крж., Дн). 34. Крокви (Злс., Дн). 35. Кругле (Вхр., Дн). 36. Лиськів (Вхр., Дн). 37. Лісків кут (Вхр., Дн). 38. Люстро (Дмн., Дн). 39. Міленія (Нст., Дн). 40. Могилки (Ств., Дн). 41. Морва (Злс., Дн). 42. Озерце (Млв., Дн). 43. Олійникова долина (Ств., Дн). 44. Островського горб (Лжк., Дн). 45. Панькова долина (Ств., Дн). 46. Партиїне (В. Крж., Дн). 47. Партиїне (В. Крж., Дн). 48. Пасіка (Пдл., Мкр., Дн). 49. Пеньки (Мрз., Дн). 50. Під Майданом (Мрз., Дн). 51. Площадка (В. Пбн., Дн). 52. Поплавки (Івн., Дн). 53. Попова долина (В. Пбн., Дн). 54. Попова криничка (Лжк., Дн). 55. Попові городи (Лсц., Дн). 56. Рахни (Злс., Дн). 57. Рівні гони (Мрз., Дн). 58. Сині озера (Вхр., Дн). 59. Сині озера (Ств., Дн). 60. Стежки (Мрз., Дн). 61. Тимківщина (В. Пбн., Дн). 62. Чобіт (Нст., Дн). 63. Штефанки (Злс., Дн).

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. Новий цвинтар (Злз., Дн). 2. Новий цвинтар (Лжк., Дн). 3. Польський цвинтар (Злз., Дн). 4. Руский цвинтар (Злз., Дн). 5. Старий цвинтар (Лжк., Дн).

Усього зафіксовано 551 (72,59 %) мікрохоронім, серед них 410 (74,41 %) ойкохоронімів, зокрема 338 (82,44 %) годонімів та 72 (17,56%) кварталоніми; 68 (12,34 %) екстраойкохоронімів, зокрема 63 (92,65 %) агрооніми і 5 (7,35 %) некронімів; 53 (9,62 %) територіоніми, все сильвоніми, серед них 35 (66,04 %) мікродримонімів, 10 (18,87 %) лепораріонімів, 8 (15,09 %) дендронімів; крім того, 20 (3,63 %) віонімів: 11 (55 %) дромонімів, 7 (35 %) станціонімів, 2 (10 %) понтоніми.

Летичівський район

Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)

Мікрогелоніми (власні назви боліт)

1. Вовкотруби (Мдн-Врб., Лт). 2. Поплави (Лсг., Лт). 3. Храбусна (Лсг., Лт).

Мікрокатарактоніми (власні назви водоспадів, порогів)

1. Закіт (Лтч., Лт).

Мікролімноніми (власні назви озер)

1. Беркове озеро (Ялн., Лт). 2. Бужок (Ярс., Лт). 3. Лука (Грч., Лт). 4. Новоставці (Мдж., Лт). 5. Озерце (Грч., Лт). 6. Панське озерце (Грч., Лт). 7. Поплави (Лсг., Лт).

Мікропотамоніми (власні назви річок)

1. Безіменна (Чпл., Лт). 2. Вовк (Лтч., Лт). 3. Дігтярка (Нвк., Лт). 4. Дігтярки (Нвк., Лт). 5. Заваля (Нвк., Лт). 6. Згар (Кзч., Лт). 7. Згар (Мдн., Лт). 8. Згар (Мдн-Глн., Лт). 9. Згарок (Бцн., Лт). 10. Казьона (Ялн., Лт). 11. Красна (Влс., Лт). 12. Кудинка (Кдн., Лт). 13. Малий Берег

(Мдж., Лт). 14. *Оледерня* (Лтч., Лт). 15. *Південний Буг* (Глс., Лт). 16. *Руда* (Ялн., Лт). 17. *Самвода* (Глн., Лт). 18. *Стара річка* (Глс., Лт). 19. *Текуха* (Ялн., Лт). 20. *Тесівка* (Лтч., Лт). 21. *Тилухня* (Нвк., Лт). 22. *Тирихва* (Кпт., Лт). 23. *Фоса* (Нвк., Лт). 24. *Чортова річка* (Нвк., Лт).

Піскіноніми (власні назви штучно створених водойм)

1. *Андрійв став* (Влс., Лт). 2. *Бойків став* (Влс., Лт). 3. *Брильський* (Кзч., Лт). 4. *Варавишин* (Грч., Лт). 5. *Васьчин* (Схн., Лт). 6. *Видри* (Схн., Лт). 7. *Волоконцево* (Лсг., Лт). 8. *Вронський* (Кзч., Лт). 9. *Голосіївський став* (Глс., Лт). 10. *Грабарський* (Схн., Лт). 11. *Грицаїв* (Грч., Лт). 12. *Громадський ставок* (Мдн-Врб., Лт). 13. *Гуменів* (Мдн., Лт). 14. *Дерев'янків ставок* (Мдн-Врб., Лт). 15. *За табором* (Мдн-Врб., Лт). 16. *Заставки* (Мдн-Врб., Лт). 17. *Зруби* (Схн., Лт). 18. *Карнів ставок* (Схн., Лт). 19. *Кацапський став* (Шрб., Лт). 20. *Колгоспний став* (Грч., Лт). 21. *Колгоспний став* (Схн., Лт). 22. *Колгоспний ставок* (Влс., Лт). 23. *Колгоспний ставок* (Глн., Лт). 24. *Коновальський* (Грч., Лт). 25. *Макарів став* (Влс., Лт). 26. *Марянів* (Грч., Лт). 27. *Миколайово* (Схн., Лт). 28. *Новий став* (Грч., Лт). 29. *Одаринів став* (Влс., Лт). 30. *Олійників став* (Влс., Лт). 31. *Оноставський став* (Шрб., Лт). 32. *Панський став* (Шрб., Лт). 33. *Пожарний водойом* (Лсг., Лт). 34. *Ренаків ставок* (Рдн., Лт). 35. *Русанівський став* (Глс., Лт). 36. *Стависько* (Грч., Лт). 37. *Теребушка* (Мдн-Врб., Лт). 38. *Угорський став* (Кзч., Лт). 39. *Фельків ставок* (Рдн., Лт). 40. *Харишине* (Грч., Лт). 41. *Цапків* (Грч., Лт). 42. *Чорнобайський* (Грч., Лт). 43. *Яр* (Грч., Лт).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *Безодня* (Мтк., Лт). 2. *В буртах* (Грб., Лт). 3. *Вовк* (Рдн., Лт). 4. *Гулькова* (Нвк., Лт). 5. *Гуменів* (Мдн-Глн., Лт). 6. *Дівочка* (Свч., Лт). 7. *Колгоспна криничка* (Глв., Лт). 8. *Красна криниця* (Влс., Лт). 9. *Криниця в лісі* (Ант., Лт). 10. *Криничка Святого Вознесіння* (Схн., Лт). 11. *Мельникова* (Мтк., Лт). 12. *Монастирська криниця* (Ржн., Лт). 13. *Озерівська* (Нвк., Лт). 14. *Польова криниця* (Ант., Лт). 15. *Попові озера* (Нвк., Лт). 16. *Провалля* (Кдн., Лт). 17. *Срібна* (Нвк., Лт). 18. *Стара криниця* (Грб., Лт). 19. *Сташкова криниця* (Ант., Лт). 20. *Татарська криниця* (Ярс., Лт). 21. *Терешкова криниця* (Нвк., Лт). 22. *Трачевських криниця* (Рдн., Лт). 23. *Холодна криниця* (Глв., Лт). 24. *Шкрабавка* (Нвк., Лт).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Лт). 2. *Кочубеєве джерело* (Кдн., Лт).

Усього зафіксовано 104 (14,42 %) мікрогідроніми, зокрема 43 (41,35 %) піскіноніми, 24 (23,08 %) мікропотамоніми, 24 (23,08 %) путеоніми, 7 (6,73 %) мікролімноніми, 3 (2,88 %) мікрогелоніми, 2 (1,92 %) фонтікулоніми, 1 (0,96 %) мікрокатарактонім.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. *Бантова долина* (Шрб., Лт). 2. *Безодня* (Мтк., Лт). 3. *Беньові ями* (Рдн., Лт). 4. *Берізкі* (Лтч., Лт). 5. *Блонська* (Глн., Лт). 6. *Бондарка* (Трб., Лт). 7. *Вербка* (Ялн., Лт). 8. *Вила* (Ялн., Лт). 9. *Вовча долина* (Шрб., Лт). 10. *Вороняча долина* (Шрб., Лт). 11. *Гандзюкова* (Мдн-Глн., Лт). 12. *Гандзюкова долина* (Мдн., Лт). 13. *Глибока* (Трб., Лт). 14. *Глиняки* (Глв., Лт). 15. *Гнатово* (Глн., Лт). 16. *Гнила долина* (Трб., Лт). 17. *Готський яр* (Глв., Лт). 18. *Довга долина* (Кзч., Лт). 19. *Другий кар'єр* (Кдн., Лт). 20. *Козацькі могили* (Нвк., Лт). 21. *Копанка* (Кдн., Лт). 22. *Кравцева* (Мтк., Лт). 23. *Левада* (Нвк., Лт). 24. *Мацюкова долина* (Кдн., Лт). 25. *Оболоня* (Нвк., Лт). 26. *Павликовий горбок* (Глв., Лт). 27. *Перший кар'єр* (Кдн., Лт). 28. *Прокопів яр* (Схн., Лт). 29. *Сосна* (Мтк., Лт). 30. *Стависько* (Глн., Лт). 31. *Стависько* (Мтк., Лт). 32. *Тимчишина* (Глн., Лт). 33. *Яр* (Мтк., Лт). 34. *Ясенки* (Глв., Лт).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. *Басаробова* (Влс., Лт). 2. *Безодня* (Грб., Лт). 3. *Бичове урочище* (Шрб., Лт). 4. *Біля мосту* (Стн., Лт). 5. *Вали* (Ссл., Лт). 6. *Вапнярка* (Ялн., Лт). 7. *Вуглянка* (Мдн-Врб., Лт). 8. *Гайдамацький яр* (Грд., Лт). 9. *Глиняники* (Ант., Лт). 10. *Гора* (Стн., Лт). 11. *Гуляївка* (Ялн., Лт). 12. *Довге урочище* (Шрб., Лт). 13. *Дякове* (Грч., Лт). 14. *За запустом* (Шрб., Лт). 15. *За Золотаренками* (Шрб., Лт). 16. *Замчисько* (Кдн., Лт). 17. *Замчище* (Ялн., Лт). 18. *Зарічки*

(Мдн-Врб., Лт). 19. *Золотаренка* (Влс., Лт). 20. *Кармалюкове крісло* (Ант., Лт). 21. *Кармалюкове крісло* (Нвк., Лт). 22. *Кирнички* (Нвк., Лт). 23. *Княжна* (Ярс., Лт). 24. *Козацькі могили* (Нвк., Лт). 25. *Корчі* (Влс., Лт). 26. *Красна криниця* (Влс., Лт). 27. *Кузьмове урочище* (Грч., Лт). 28. *Куций клинок* (Влс., Лт). 29. *Лиси* (Влс., Лт). 30. *Любомирка* (Трб., Лт). 31. *Лялькове* (Грч., Лт). 32. *Ляхова* (Влс., Лт). 33. *Марківецька дача* (Стн., Лт). 34. *Миська дубина* (Влс., Лт). 35. *Музичка* (Мдн-Врб., Лт). 36. *На луці* (Грч., Лт). 37. *На ярці* (Грч., Лт). 38. *Облрибгосп* (Мдж., Лт). 39. *Оболонь* (Нвк., Лт). 40. *Орлів горб* (Грб., Лт). 41. *Пантюх* (Грш., Лт). 42. *Попівщина* (Мдж., Лт). 43. *Пристань* (Мдж., Лт). 44. *Ракоша* (Грч., Лт). 45. *Ракоші* (Лсг., Лт). 46. *Селище* (Лтч., Лт). 47. *Спалений дуб* (Мдн-Врб., Лт). 48. *Співакове* (Стп., Лт). 49. *Телепеньки* (Ялн., Лт). 50. *Токареве* (Рдн., Лт). 51. *Уголовченці* (Трб., Лт). 52. *Урочище* (Грб., Лт). 53. *Харитонська липа* (Влс., Лт). 54. *Хутір* (Ялн., Лт). 55. *Чорторійка* (Лсг., Лт). 56. *Шедлавський* (Чпл., Лт). 57. *Яр* (Грб., Лт).

Тумулосоніми (власні назви підвишень, горбків, насипів)

1. *Бурти* (Ств., Лт). 2. *Гарбарська гора* (Кзч., Лт). 3. *Гоздінський горбок* (Лсг., Лт). 4. *Горби* (Грб., Лт). 5. *Горбок* (Мдн-Глн., Лт). 6. *Земляні вали* (Кдн., Лт). 7. *Лиса гора* (Лсг., Лт). 8. *Майданчик* (Кдн., Лт). 9. *Марійчине* (Нвк., Лт). 10. *Маркова гора* (Схн., Лт). 11. *Могила* (Нвк., Лт). 12. *На могилках* (Грб., Лт). 13. *Павликовий горбок* (Глв., Лт). 14. *Стадниця* (Врб., Лт). 15. *Стрільбище* (Нвк., Лт). 16. *Фігура* (Нвк., Лт).

Усього зафіксовано 107 (14,84 %) мікрооронімів, зокрема 57 (53,27 %) трактонімів, 34 (31,78 %) каньйононіми, 16 (14,95 %) тумулосонімів.

Мікрохороніми (власні назви територій)

Віоніми (власні назви шляхів сполучення)

Дромоніми (власні назви доріг)

1. *Блонська* (Схн., Лт). 2. *Волосівський шлях* (Шрб., Лт). 3. *Гребля* (Нвк., Лт). 4. *Коло млина* (Ств., Лт). 5. *Коло млина* (Шрб., Лт). 6. *Макульова дорога* (Ант., Лт). 7. *Митківський шлях* (Шрб., Лт). 8. *На Греченці* (Ств., Лт). 9. *Пархомівський шлях* (Глс., Лт). 10. *Пилявський шлях* (Шрб., Лт). 11. *Старий Костянтинів* (Нвк., Лт). 12. *Чорний шлях* (Шрб., Лт). 13. *Шлях* (Ант., Лт). 14. *Шлях* (Кдн., Лт). 15. *Шлях* (Шрб., Лт). 16. *Шосейна* (Мтк., Лт).

Понтоніми (власні назви містків, кладок)

1. *Брідок* (Лтч., Лт). 2. *Новий міст* (Лтч., Лт). 3. *Старий міст* (Лтч., Лт).

Ойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться в межах поселення)

Агороніми (власні назви площ)

1. *Площа Плеханова* (Лтч., Лт). 2. *Площа Шевченка* (Лтч., Лт).

Базароніми (власні назви базарів)

1. *Рибний базар* (Лтч., Лт).

Годоніми (власні назви вулиць, провулків)

1. *50-річчя Жовтня* (Лтч., Лт). 2. *Андрія Шептицького* (Лтч., Лт). 3. *Бабина* (Грш., Лт). 4. *Базаря Олександра* (Лтч., Лт). 5. *Балавіна* (Лтч., Лт). 6. *Бегерська* (Грч., Лт). 7. *Березівка* (Чпл., Лт). 8. *Біля цвинтара* (Ств., Лт). 9. *Бліхарка* (Грч., Лт). 10. *Бондарі* (Глн., Лт). 11. *Бондарська* (Шрб., Лт). 12. *Бузька* (Свч., Лт). 13. *Вапнярка* (Трб., Лт). 14. *Вигін* (Глс., Лт). 15. *Вигін* (Кзч., Лт). 16. *Видумка* (Лсг., Лт). 17. *Випханка* (Кзч., Лт). 18. *Вишеньки* (Грч., Лт). 19. *Вишнева* (Врб., Лт). 20. *Вишнева* (Грш., Лт). 21. *Вишнева* (Лсг., Лт). 22. *Вишнева* (Свч., Лт). 23. *Войтова* (Лтч., Лт). 24. *Володимира Великого* (Лтч., Лт). 25. *Воровського* (Лтч., Лт). 26. *Ворошилова* (Лтч., Лт). 27. *Вчительська* (Свч., Лт). 28. *Вчительська* (Ялн., Лт). 29. *Гайдамаки* (Врб., Лт). 30. *Геречівка* (Шрб., Лт). 31. *Гірська* (Ств., Лт). 32. *Голубнича* (Грш., Лт). 33. *Голубнича вулиця* (Кзч., Лт). 34. *Гончарна* (Рдн., Лт). 35. *Гончарська* (Шрб., Лт). 36. *Гора* (Глн., Лт). 37. *Гора* (Мтк., Лт). 38. *Гора третя* (Мтк., Лт). 39. *Горанці* (Глн., Лт). 40. *Горіхова* (Грч., Лт). 41. *Горького* (Лтч., Лт). 42. *Григорія Кучерука* (Лтч., Лт). 43. *Грицайська* (Шрб., Лт). 44. *Двір* (Юрч., Лт). 45. *Дзержинського* (Лтч., Лт). 46. *Довгий бік* (Чпл., Лт). 47. *Довжанська* (Трб., Лт). 48. *Драглі* (Ппв., Лт). 49. *Друга гора* (Мтк., Лт). 50. *Дубаса* (Юрч., Лт). 51. *Жабокряківка* (Мтк., Лт). 52. *Жовтнева* (Врб., Лт). 53. *Жовтнева*

- (Грш., Лт). 54. *За церквою* (Чпл., Лт). 55. *Завалівка* (Врб., Лт). 56. *Завалля* (Грч., Лт). 57. *Завалля* (Ялн., Лт). 58. *Завірюхи Якова* (Лтч., Лт). 59. *Загородня* (Влс., Лт). 60. *Загребля* (Лсг., Лт). 61. *Задвір* (Ств., Лт). 62. *Закутна* (Грш., Лт). 63. *Замостя* (Глн., Лт). 64. *Зарічанська* (Грч., Лт). 65. *Зарічна* (Влс., Лт). 66. *Зарічна* (Кдн., Лт). 67. *Заріччя* (Грч., Лт). 68. *Затонського* (Лтч., Лт). 69. *Захоруївська* (Шрб., Лт). 70. *Зелена* (Рдн., Лт). 71. *Зубкова Івана* (Лтч., Лт). 72. *Івана Мазепи* (Лтч., Лт). 73. *Івана Огієнка* (Лтч., Лт). 74. *Калавурок* (Нвк., Лт). 75. *Калинівка* (Мтк., Лт). 76. *Калініна* (Лтч., Лт). 77. *Камчатка* (Грб., Лт). 78. *Кантівка* (Чпл., Лт). 79. *Кармелюка* (Глс., Лт). 80. *Квітнева* (Врб., Лт). 81. *Квітнева* (Ржн., Лт). 82. *Керданівка* (Кдн., Лт). 83. *Княгині Ольги* (Лтч., Лт). 84. *Ковалева* (Грч., Лт). 85. *Ковальська* (Грч., Лт). 86. *Козацька* (Ант., Лт). 87. *Козацька* (Лтч., Лт). 88. *Кози* (Глн., Лт). 89. *Колгоспна* (Грч., Лт). 90. *Колгоспна* (Грш., Лт). 91. *Колгоспна* (Ппв., Лт). 92. *Колгоспна* (Схн., Лт). 93. *Комсомольська* (Лтч., Лт). 94. *Костроміна* (Ств., Лт). 95. *Котовського* (Лтч., Лт). 96. *Кошилівка* (Шрб., Лт). 97. *Ксьонзова* (Глс., Лт). 98. *Ксьонзова* (Лсг., Лт). 99. *Кудинка* (Кзч., Лт). 100. *Кут* (Глн., Лт). 101. *Куток* (Ржн., Лт). 102. *Кухарка* (Трб., Лт). 103. *Лазореничина* (Мдн.-Глн., Лт). 104. *Лазореччина* (Мдн., Лт). 105. *Ламана* (Грш., Лт). 106. *Ламана* (Лтч., Лт). 107. *Леніна* (Влс., Лт). 108. *Леніна* (Лтч., Лт). 109. *Ленія* (Лсг., Лт). 110. *Лити* (Схн., Лт). 111. *Лиса гора* (Лсг., Лт). 112. *Лисогор'я* (Лсг., Лт). 113. *Лісова* (Ант., Лт). 114. *Лісова* (Влс., Лт). 115. *Лісова* (Врб., Лт). 116. *Лісова* (Грш., Лт). 117. *Лубчанська* (Шрб., Лт). 118. *Лугова* (Рдн., Лт). 119. *Любомирська* (Трб., Лт). 120. *Лютнева* (Лтч., Лт). 121. *Ляхетська* (Влс., Лт). 122. *Льовчача вулиця* (Грш., Лт). 123. *Мазура* (Лтч., Лт). 124. *Макогонівка* (Глс., Лт). 125. *Максима Кривоноса* (Лтч., Лт). 126. *Максимчука* (Лтч., Лт). 127. *Маліновського* (Лтч., Лт). 128. *Мануїльського* (Лтч., Лт). 129. *Маркелі* (Врб., Лт). 130. *Матросова* (Лтч., Лт). 131. *Матуші* (Врб., Лт). 132. *Мачушача вулиця* (Грш., Лт). 133. *Мельницька* (Шрб., Лт). 134. *Місто* (Нвк., Лт). 135. *Млини* (Нвк., Лт). 136. *Молодіжна* (Врб., Лт). 137. *Молодіжна* (Грч., Лт). 138. *Молодіжна* (Ржн., Лт). 139. *Молодіжна* (Схн., Лт). 140. *Московська* (Трб., Лт). 141. *Мурованка* (Трб., Лт). 142. *На куренях* (Мдн., Лт). 143. *На куренях* (Мдн.-Глн., Лт). 144. *На Черкесах* (Мдн., Лт). 145. *На Черкесах* (Мдн.-Глн., Лт). 146. *Набережна* (Врб., Лт). 147. *Набережна* (Кдн., Лт). 148. *Набережна* (Ппв., Лт). 149. *Набережна* (Рдн., Лт). 150. *Набережна* (Схн., Лт). 151. *Небесної Сотні* (Лтч., Лт). 152. *Нова ленія* (Ств., Лт). 153. *Оболонь* (Врб., Лт). 154. *Олега Ольжича* (Лтч., Лт). 155. *Олени Матвеевої* (Лтч., Лт). 156. *Олени Теліги* (Лтч., Лт). 157. *П. Лумумби* (Лтч., Лт). 158. *П'ятихатки* (Лсг., Лт). 159. *П'ятихатки* (Ств., Лт). 160. *Панасюка* (Лтч., Лт). 161. *Пархоменка* (Лтч., Лт). 162. *Першотравнева* (Влс., Лт). 163. *Печенюка* (Грш., Лт). 164. *Під берегом* (Шрб., Лт). 165. *Підлісна* (Глс., Лт). 166. *Піонерська* (Лтч., Лт). 167. *Площа Плеханова* (Лтч., Лт). 168. *Подільська* (Лтч., Лт). 169. *Польова* (Ств., Лт). 170. *Польова* (Врб., Лт). 171. *Польова* (Грб., Лт). 172. *Польова* (Грш., Лт). 173. *Польова* (Кдн., Лт). 174. *Польова* (Ппв., Лт). 175. *Польова* (Рдн., Лт). 176. *Польова* (Ржн., Лт). 177. *Польова* (Схн., Лт). 178. *Попівська* (Шрб., Лт). 179. *Поплавських* (Мдн., Лт). 180. *Поплавських* (Мдн.-Глн., Лт). 181. *Посьолки* (Ржн., Лт). 182. *Прибузька* (Лтч., Лт). 183. *Примакова* (Грш., Лт). 184. *Примакова* (Лтч., Лт). 185. *Причепи* (Влс., Лт). 186. *Причепи* (Кзч., Лт). 187. *Причепи* (Чпл., Лт). 188. *Радянська* (Лтч., Лт). 189. *Ревуцького* (Лтч., Лт). 190. *Романа Шухевича* (Лтч., Лт). 191. *Рудий куток* (Ппв., Лт). 192. *Савицьких* (Кзч., Лт). 193. *Савицького Юрія* (Лтч., Лт). 194. *Садова* (Ант., Лт). 195. *Садова* (Влс., Лт). 196. *Садова* (Глс., Лт). 197. *Садова* (Грш., Лт). 198. *Садова* (Рдн., Лт). 199. *Свердлова* (Лтч., Лт). 200. *Свободи* (Лтч., Лт). 201. *Сирилівка* (Кдн., Лт). 202. *Сичики* (Юрч., Лт). 203. *Сліпецька* (Врб., Лт). 204. *Слобода* (Ппв., Лт). 205. *Собачанка* (Кзч., Лт). 206. *Соборна* (Лтч., Лт). 207. *Соборний* (Лтч., Лт). 208. *Степанцева* (Грч., Лт). 209. *Стрельки* (Врб., Лт). 210. *Сьомаки* (Шрб., Лт). 211. *Требухи* (Трб., Лт). 212. *Трояни* (Шрб., Лт). 213. *Фільварок* (Кзч., Лт). 214. *Фліварок* (Нвк., Лт). 215. *Фрунзе* (Лтч., Лт). 216. *Хомитівська* (Влс., Лт). 217. *Хутір* (Лсг., Лт). 218. *Цвинтарська* (Глс., Лт). 219. *Центральна* (Ант., Лт). 220. *Центральна* (Врб., Лт). 221. *Центральна* (Грб., Лт). 222. *Центральна* (Грч., Лт). 223. *Центральна* (Рдн., Лт). 224. *Центральна* (Схн., Лт).

225. *Центральна* (Ялн., Лт). 226. *Чайки* (Шрб., Лт). 227. *Чапаєва* (Лтч., Лт). 228. *Четверта Гора* (Мтк., Лт). 229. *Чикинівська* (Грш., Лт). 230. *Чорновола* (Лтч., Лт). 231. *Шевченка* (Глс., Лт). 232. *Шевченка* (Грб., Лт). 233. *Шіпала Леоніда* (Лтч., Лт). 234. *Шкільна* (Влс., Лт). 235. *Шкільна* (Грч., Лт). 236. *Шлях* (Лсг., Лт). 237. *Шлях* (Грб., Лт). 238. *Шоста* (Глс., Лт). 239. *Шухлин* (Грч., Лт). 240. *Щербати* (Врб., Лт). 241. *Щорса* (Грш., Лт). 242. *Щорса* (Лтч., Лт). 243. *Яблунева* (Врб., Лт). 244. *Якова Гальчевського* (Лтч., Лт). 245. *Яремена* (Глн., Лт). 246. *Ярослава Мудрого* (Лтч., Лт).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. *Бурдіївка* (Глн., Лт). 2. *Вальчини* (Схн., Лт). 3. *Вигін* (Кзч., Лт). 4. *Глібока* (Рдн., Лт). 5. *Голенищево* (Глн., Лт). 6. *Дем'яни* (Схн., Лт). 7. *Дзвонясте* (Рдн., Лт). 8. *Завовк* (Лтч., Лт). 9. *Загребля* (Ялн., Лт). 10. *Залетичівка* (Лтч., Лт). 11. *Заміст* (Глс., Лт). 12. *Каміння* (Ппв., Лт). 13. *Курені* (Мдн., Лт). 14. *Курені* (Мдн-Глн., Лт). 15. *Куток* (Ялн., Лт). 16. *Ланок* (Рдн., Лт). 17. *Левада* (Нвк., Лт). 18. *Оболоня* (Нвк., Лт). 19. *Огрудок* (Схн., Лт). 20. *Оренда* (Глс., Лт). 21. *Павниця* (Ппв., Лт). 22. *Плани* (Мтк., Лт). 23. *Покасівка* (Лтч., Лт). 24. *Селище* (Глн., Лт). 25. *Слободяни* (Влс., Лт). 26. *Старенці* (Влс., Лт). 27. *Сухат* (Схн., Лт). 28. *Той бік* (Мтк., Лт). 29. *Участки* (Рдн., Лт). 30. *Центр* (Лтч., Лт). 31. *Центральна* (Мдн., Лт). 32. *Центральна* (Мдн-Глн., Лт). 33. *Черкеси* (Мдн., Лт). 34. *Черкеси* (Мдн-Глн., Лт). 35. *Щедрова* (Лтч., Лт).

Гідротериторіоніми (власні назви територій, оточених водою)

Пляжоніми (власні назви пляжів)

1. *Камінісько* (Лтч., Лт). 2. *Капуста* (Лтч., Лт). 3. *Качатник* (Лтч., Лт). 4. *Селисько* (Лтч., Лт).

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. *Парк* (Лтч., Лт).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. «*Башта*» (Стн., Лт). 2. «*Безодня*» (Мдж.,Лт). 3. «*Верхнє Побужжя*» (Лтч., Лт). 4. «*Грбарка*» (Лтч., Лт). 5. «*Долини*» (Лтч., Лт). 6. «*Козачки*» (Кзч., Лт). 7. «*Луг і Круглик*» (Глн., Лт). 8. «*Чоботарня*» (Лтч., Лт). 9. *Щедрівський заказник* (Лтч., Лт). 10. *Ярославський заказник* (Ярс., Лт).

Мікродримоніми (власні назви лісів)

1. *Акація* (Рдн., Лт). 2. *Березина* (Грб., Лт). 3. *Березина* (Грч., Лт). 4. *Берізки* (Грч., Лт). 5. *Висока гора* (Мдн., Лт). 6. *Високовольтня* (Мдн-Глн., Лт). 7. *Воєниця* (Врб., Лт). 8. *Горний ліс* (Глс., Лт). 9. *Городська дача* (Лтч., Лт). 10. *Гребельовський* (Мтк., Лт). 11. *Дубина* (Ант., Лт). 12. *Дубина* (Врб., Лт). 13. *Дубина* (Грч., Лт). 14. *Дубина* (Лсг., Лт). 15. *Дубки* (Лсг., Лт). 16. *Западинецький ліс* (Грч., Лт). 17. *Земське* (Врб., Лт). 18. *Зруб* (Грб., Лт). 19. *Зруб* (Кдн., Лт). 20. *Козацький хутір* (Лтч., Лт). 21. *Колгоспний* (Мдн-Глн., Лт). 22. *Колгоспний ліс* (Грч., Лт). 23. *Колгоспний ліс* (Лсг., Лт). 24. *Колгоспний ліс* (Рдн., Лт). 25. *Колгоспні ліси* (Глв., Лт). 26. *Коло буди* (Рдн., Лт). 27. *Комітет* (Ант, Лт). 28. *Комітет* (Нвк., Лт). 29. *Корчини* (Схн., Лт). 30. *Корчованка* (Кдн., Лт). 31. *Краварнецький* (Врб., Лт). 32. *Краварнецький* (Ялн., Лт). 33. *Краварня* (Ант., Лт). 34. *Кроварня* (Нвк., Лт). 35. *Липник* (Рдн., Лт). 36. *Ліс* (Грб., Лт). 37. *Маречева* (Глн., Лт). 38. *Павльоха* (Врб., Лт). 39. *Пархомівський* (Глс., Лт). 40. *Питомник* (Лсг., Лт). 41. *Поляни* (Схн., Лт). 42. *Помошнікова* (Влс., Лт). 43. *Попова* (Влс., Лт). 44. *Ріжнівський* (Ржн., Лт). 45. *Смолова* (Влс., Лт). 46. *Смолянка* (Мдн-Врб., Лт). 47. *Соснина* (Грб., Лт). 48. *Сухий* (Мтк., Лт). 49. *Сяни* (Схн., Лт). 50. *Український* (Врб., Лт). 51. *Чорний ліс* (Грч., Лт). 52. *Чорний ліс* (Лсг., Лт). 53. *Чорний ліс* (Мдн., Лт). 54. *Чорний ліс* (Мтк., Лт). 55. *Шкурупадова* (Влс., Лт). 56. *Шостик* (Ант., Лт). 57. *Штани* (Влс., Лт). 58. *Юрків* (Врб., Лт).

Помароніми (власні назви садків)

1. *В берки* (Ств., Лт). 2. *Гайдамацький* (Врб., Лт). 3. *Гончарів садок* (Мдн-Врб., Лт). 4. *Кацанський* (Схн., Лт). 5. *Колгоспний* (Врб., Лт). 6. *Колгоспний* (Схн., Лт). 7. *Колгоспний сад* (Ант., Лт). 8. *Колгоспний сад* (Мтк., Лт). 9. *Колгоспний садок* (Глв., Лт). 10. *Колгоспний садок* (Глн., Лт). 11. *Колгоспний садок* (Нвк., Лт). 12. *Колгоспний садок* (Рдн., Лт). 13. *Круча* (Глв., Лт). 14. *Круча* (Трб., Лт). 15. *Ляцька* (Трб., Лт). 16. *Макусів* (Врб., Лт). 17. *Мельникова* (Мтк., Лт). 18. *Осташевський садок* (Ялн., Лт). 19. *Панський сад* (Глс., Лт). 20. *Рокотів садок* (Ялн., Лт). 21. *Сад* (Грч., Лт). 22. *Сад в лісі* (Ант., Лт). 23. *Садок* (Грб., Лт). 24. *Свинцова* (Трб., Лт). 25. *Симеренків садок* (Ялн., Лт). 26. *Хутір* (Мтк., Лт). 27. *Чорторійна* (Лсг., Лт). 28. *Шкільний* (Врб., Лт). 29. *Яблуневий садок* (Нвк., Лт).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межами поселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. *Беззванне* (Мтк., Лт). 2. *Безодня* (Мдн., Глн., Лт). 3. *Берести* (Мдн., Глн., Лт). 4. *Біля аеродрому* (Врб., Лт). 5. *Біля баштана* (Врб., Лт). 6. *Білявське* (Ант., Лт). 7. *Булаївщина* (Грч., Лт). 8. *Волова долина* (Кдн., Лт). 9. *Галява* (Ант., Лт). 10. *Глибоке* (Схн., Лт). 11. *Глибоке поле* (Кдн., Лт). 12. *Гнаткове* (Глн., Лт). 13. *Гоздінський горбок* (Лсг., Лт). 14. *Голдашеве поле* (Мдн. Глн., Лт). 15. *Голуби* (Нвк., Лт). 16. *Горб* (Грб., Лт). 17. *Грбарки* (Мдн. Глн., Лт). 18. *Грбарки* (Мдн., Лт). 19. *Грбівщина* (Грч., Лт). 20. *Гроби* (Мдн. Глн., Лт). 21. *Дарівка* (Мдн. Глн., Лт). 22. *Дарниче* (Кдн., Лт). 23. *Долина* (Грб., Лт). 24. *Долини* (Грб., Лт). 25. *Дубина* (Грб., Лт). 26. *Дубина* (Грч., Лт). 27. *Забара* (Кдн., Лт). 28. *Запільне* (Ант., Лт). 29. *Зруб* (Ант., Лт). 30. *Зруб* (Кдн., Лт). 31. *Зруб* (Нвк., Лт). 32. *Іванове поле* (Мдн. Глн., Лт). 33. *Івасьове поле* (Врб., Лт). 34. *Калинівка* (Трб., Лт). 35. *Калькове* (Грч., Лт). 36. *Клин* (Ант., Лт). 37. *Кліщ* (Нвк., Лт). 38. *Копалка* (Кдн., Лт). 39. *Корчі* (Ант., Лт). 40. *Криварня* (Ант., Лт). 41. *Круглики* (Трб., Лт). 42. *Круча* (Схн., Лт). 43. *Кручі* (Грч., Лт). 44. *Кудинський ліс* (Ант., Лт). 45. *Куражникове* (Мдн., Лт). 46. *Курачникове* (Мдн. Глн., Лт). 47. *Липи* (Кдн., Лт). 48. *Лисогірське поле* (Глс., Лт). 49. *Ліски* (Мтк., Лт). 50. *Лісок* (Грч., Лт). 51. *Лісок* (Кдн., Лт). 52. *Льовкові ями* (Врб., Лт). 53. *Макусьове* (Ант., Лт). 54. *Масівщина* (Глс., Лт). 55. *Мельниччина* (Грб., Лт). 56. *Миколайово* (Схн., Лт). 57. *Могилка* (Ант., Лт). 58. *Могилки* (Нвк., Лт). 59. *На горбах* (Грб., Лт). 60. *На заводі* (Мдн., Глн., Лт). 61. *Омелькове* (Мтк., Лт). 62. *Острів* (Нвк., Лт). 63. *Павниця* (Нвк., Лт). 64. *Панське* (Мтк., Лт). 65. *Перелози* (Врб., Лт). 66. *Петрово* (Схн., Лт). 67. *Пістолет* (Ств., Лт). 68. *Поле* (Глс., Лт). 69. *Поле на горі* (Нвк., Лт). 70. *Попівщина* (Кдн., Лт). 71. *Поплави* (Лсг., Лт). 72. *Рибаківське поле* (Врб., Лт). 73. *Римове поле* (Лсг., Лт). 74. *Рукави* (Грб., Лт). 75. *Русанівське поле* (Глс., Лт). 76. *Середнє поле* (Грч., Лт). 77. *Синявщина* (Мдн., Глн., Лт). 78. *Скажене* (Грч., Лт). 79. *Смаглянка* (Врб., Лт). 80. *Смаглянка* (Кдн., Лт). 81. *СОЗ* (Кдн., Лт). 82. *Сортодільниці* (Глв., Лт). 83. *Стігло* (Лсг., Лт). 84. *Стрельбище* (Нвк., Лт). 85. *Сьомаківщина* (Грч., Лт). 86. *Температурне* (Ант., Лт). 87. *Теремщина* (Кдн., Лт). 88. *Тимчишине поле* (Глн., Лт). 89. *Футір* (Кдн., Лт). 90. *Чагрі* (Ств., Лт). 91. *Чирське* (Лсг., Лт). 92. *Чобіт* (Нвк., Лт). 93. *Шаникове* (Мдн., Глн., Лт). 94. *Шнурі* (Мдн., Глн., Лт). 95. *Шоникове* (Мдн., Лт). 96. *Штани* (Грб., Лт). 97. *Шура* (Нвк., Лт). 98. *Щедлівське* (Грч., Лт). 99. *Яр* (Мтк., Лт).

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. *Новий цвинтар* (Лтч., Лт). 2. *Старий цвинтар* (Лтч., Лт).

Пастіоніми (власні назви пасовищ)

1. *Вовківня* (Ярс., Лт). 2. *На випасі* (Грб., Лт). 3. *Пастівник* (Ярс., Лт). 4. *Поле* (Ант., Лт).

Усього зафіксовано 510 (70,73 %) мікрохоронімів, серед них 284 (55,69 %) ойкохороніми, зокрема 246 (86,62 %) годонімів, 35 (12,33%) кварталонімів, 2 (0,7 %) агороніми та 1 (0,35 %) базаронім; 105 (20,59 %) екстраойкохоронімів, зокрема 99 (94,28 %) агроонімів, 4 (3,82 %) пастіоніми і 2 (1,9 %) некроніми; 102 (20 %) територіоніми, і це 98 (96,08 %) сильвонімів, серед них 58 (59,18 %) мікродримонімів,

29 (29,59 %) помаронімів, 10 (10,2 %) лепораріонімів, 1 (1,03 %) дендроніми та гідротериторіоніми, зокрема 4 (3,92 %) пляжоніми; крім того, 19 (3,72 %) віонімів: 16 (84,21 %) дромонімів, 3 (15,79 %) понтоніми.

Старокостянтинівський район

Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)

Мікропотогамоніми (власні назви річок)

1. *Берегова* (Врх., Ст). 2. *Берегова* (Йсп., Ст). 3. *Березинка* (Ілш., Ст). 4. *Білка* (Злц., Ст). 5. *Білка* (Ірш., Ст). 6. *Білка* (Стр., Ст). 7. *Вища* (Стц., Ст). 8. *Гусак* (Стр., Ст). 9. *Жилка* (Йсп., Ст). 10. *Забара* (Свр., Ст). 11. *Іква* (Дрк., Ст). 12. *Левкова річка* (Всн., Ст). 13. *Маківка* (Вшн., Ст). 14. *Осира* (Свр., Ст). 15. *Рястаниця* (Мрт., Ст). 16. *Запольова* (Врн., Ст). 17. *Случ* (Стр., Ст). 18. *Стависька* (Крж, Ст). 19. *Тихівка* (Ршт., Ст). 20. *Туляпа* (Стр., Ст). 21. *Храпакова* (Скв., Ст).

Піскіноніми (власні назви штучно створених водойм)

1. *Баглайський ставок* (Бгл., Ст). 2. *Байдове* (Ршт., Ст). 3. *Березенський* (Ілш., Ст). 4. *Біля цвинтаря* (Пнк., Ст). 5. *Вирита* (Скв., Ст). 6. *Дамба* (Пнк., Ст). 7. *Деркацький* (Нмр., Ст). 8. *Деркацький став* (Дрк., Ст). 9. *Жидівський* (Ілш., Ст). 10. *Забара* (Схн., Ст). 11. *Замлин* (Ршт., Ст). 12. *Кантівський став* (Дрк., Ст). 13. *Колгоспний* (Пнк., Ст). 14. *Колгоспний* (Смчн., Ст). 15. *Колгоспний ставок* (Ірш., Ст). 16. *Коло хреста* (Ршт., Ст). 17. *Копаний* (Йсп., Ст). 18. *Копанка* (Всн., Ст). 19. *Корчунок* (Всн., Ст). 20. *Кухарина* (Ршт., Ст). 21. *Лісовий* (Смчн., Ст). 22. *Мельницький* (Ілш., Ст). 23. *Мифтодій* (Гбч., Ст). 24. *Немиринський* (Нмр., Ст). 25. *Новий* (Мрт., Ст). 26. *П'ятий ставок* (Схн., Ст). 27. *П'ятихатський* (Злн., Ст). 28. *Панський* (Мрт., Ст). 29. *Панський ставок* (Ірш., Ст). 30. *Попівський* (Смчн., Ст). 31. *Принади* (Ршт., Ст). 32. *Провалля* (Гбч., Ст). 33. *Пустий* (Схн., Ст). 34. *Свіргунський* (Ілш., Ст). 35. *Сечовик* (В. Мцв., Ст). 36. *Сільський ставок* (Ірш., Ст). 37. *Стависько* (М. Мцв., Ст). 38. *Ставок* (Смч., Ст). 39. *Старий* (Пнк., Ст). 40. *Торф'яники* (Гбч., Ст). 41. *Трикутник* (Схн., Ст). 42. *Четвертий ставок* (Схн., Ст). 43. *Шкільний* (Пнк., Ст).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *Багорова* (Врн., Ст). 2. *Байдак* (Врх., Ст). 3. *Бализова* (Ірш., Ст). 4. *Безодня* (В. Мцв., Ст). 5. *Безодня* (Крн., Ст). 6. *Беньова криниця* (Ірш., Ст). 7. *Бідова* (В. Мцв., Ст). 8. *Біля Городніх* (Ірш., Ст). 9. *Ващуківа* (Смчн., Ст). 10. *Вдовине* (Злн., Ст). 11. *Гаврілкова криниця* (Стц., Ст). 12. *Гарісонова* (Врн., Ст). 13. *Гедзикова* (В. Мцв., Ст). 14. *Графська* (Врн., Ст). 15. *Гриникова* (Скв., Ст). 16. *Журавель* (Гбч., Ст). 17. *Журавель* (Дрк., Ст). 18. *Журавель* (Нмр., Ст). 19. *Журавель* (С. Ост., Ст). 20. *Закам'яною* (Злн., Ст). 21. *Зарічок* (Стц., Ст). 22. *Капіносова* (Смчн., Ст). 23. *Квадратикова* (Пнк., Ст). 24. *Кирилкова криниця* (Стц., Ст). 25. *Кирилова* (Мрт., Ст). 26. *Клосова криниця* (Стц., Ст). 27. *Колгоспна* (Гбч., Ст). 28. *Коритниця* (Ршт., Ст). 29. *Королюка* (Гбч., Ст). 30. *Костички* (Врн., Ст). 31. *Криниці* (М. Мцв., Ст). 32. *Криниця біля П'євчихових* (Ірш., Ст). 33. *Кузьмова* (Скв., Ст). 34. *Курникова* (Пнк., Ст). 35. *Лукашева криниця* (Стц., Ст). 36. *Маркевічова* (Скв., Ст). 37. *Маркова криниця* (Рдж., Ст). 38. *Мохнацька* (Йсп., Ст). 39. *Мурована* (В. Мцв., Ст). 40. *Панська* (Скв., Ст). 41. *Панська криниця* (Злн., Ст). 42. *Попівська* (Ірш., Ст). 43. *Попівська* (Ршт., Ст). 44. *Попівська* (Скв., Ст). 45. *Ревуха* (Врх., Ст). 46. *Свячена криниця* (Всн., Ст). 47. *Семенюкова* (Смчн., Ст). 48. *Стаськова* (Мрт., Ст). 49. *Харчука* (Врн., Ст). 50. *Харчунова* (Смчн., Ст). 51. *Холодна* (В. Мцв., Ст). 52. *Цвейхи* (Врн., Ст). 53. *Шевчикова криниця* (Стц., Ст). 54. *Широка* (В. Мцв., Ст). 55. *Юськова* (Гбч., Ст).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. *Безодня* (Дрк., Ст). 2. *Безодня* (Йсп., Ст). 3. *Безодня* (Схн., Ст). 4. *Біля Богурського* (Пнк., Ст). 5. *Біля Гавриловича* (Пнк., Ст). 6. *Біля Закасовського* (Пнк., Ст). 7. *Біля Павлюка* (Пнк., Ст). 8. *Біля Ростика* (Пнк., Ст). 9. *Біля Стасіка* (Пнк., Ст). 10. *Біля церкви* (Пнк., Ст). 11. *Вдовина криничка* (Ірш., Ст). 12. *Винниця* (Смчн., Ст). 13. *Вільхи* (Смчн., Ст). 14. *Джерело діда Лук'яна* (Схн., Ст). 15. *Дупло* (Дрк., Ст). 16. *Зарічки* (Скв., Ст).

17. *Криничка садова* (Нмр., Ст). 18. *Могилки* (Ірш., Ст). 19. *На рівчаку* (Ірш., Ст). 20. *Ревуха* (Врн., Ст). 21. *Рудявина* (Врх., Ст). 22. *Цілюще джерело* (Схн., Ст). 23. *Шпиль* (Ірш., Ст).

Усього зафіксовано 142 (13,86 %) мікрогідроніми, зокрема 55 (38,73 %) путеоніми, 43 (30,28 %) піскіноніми, 23 (16,2 %) фонтікулоніми та 21 (14,79 %) мікропотамонім.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. *Безодня* (Ршт., Ст). 2. *Бойкова* (Мрл., Ст). 3. *Боцюнова* (Смчн., Ст). 4. *Вдовина долина* (Ірш., Ст). 5. *Вербина* (Смч., Ст). 6. *Весела долина* (Грг., Ст). 7. *Виваляна* (Нмр., Ст). 8. *Війтюкова долина* (Ршт., Ст). 9. *Гедзова* (Млш., Ст). 10. *Глибока* (В. Мцв., Ст). 11. *Глибока долина* (Всн., Ст). 12. *Глибока долина* (Ршт., Ст). 13. *Глибока долина* (Пнк., Ст). 14. *Глибока* (Врх., Ст). 15. *Глиниська* (В. Мцв., Ст). 16. *Глиняна* (Млш., Ст). 17. *Глиняна* (Мрл., Ст). 18. *Глиняники* (Нмр., Ст). 19. *Гнила долина* (Крс., Ст). 20. *Гушарова долина* (Дрк., Ст). 21. *До самолюта* (Пнк., Ст). 22. *Довга долина* (Злн., Ст). 23. *Долина біля Панського ставка* (Ірш., Ст). 24. *Долина на рівчаку* (Ірш., Ст). 25. *Друга лука* (С. Ост., Ст). 26. *Другий хутір* (Пнк., Ст). 27. *Жидівська долина* (Злн., Ст). 28. *Жолубки* (Схн., Ст). 29. *За зайця* (Злн., Ст). 30. *Заець* (Злн., Ст). 31. *Забраний край* (Злн., Ст). 32. *Заєремишина* (Злн., Ст). 33. *Залізо* (Гбч., Ст). 34. *Злодійська* (Врх., Ст). 35. *Злодійська* (Мрл., Ст). 36. *Злодійська долина* (Грг., Ст). 37. *Іванова* (Смчн., Ст). 38. *Іванська долина* (Скв., Ст). 39. *Калинова* (Злн., Ст). 40. *Канонова долина* (Злн., Ст). 41. *Карлова долина* (Злн., Ст). 42. *Квадратік* (Пнк., Ст). 43. *Кишеня* (Злн., Ст). 44. *Кракові долини* (Всн., Ст). 45. *Криницький берег* (Пнк., Ст). 46. *Кролятник* (Смч., Ст). 47. *Крукова* (Млш., Ст). 48. *Круча* (Смч., Ст). 49. *Кусятник* (Пнк., Ст). 50. *Куца долина* (Ірш., Ст). 51. *Липник* (Смчн., Ст). 52. *Лисинська долина* (Злн., Ст). 53. *Лучки* (С. Ост., Ст). 54. *Маленька долина* (Злн., Ст). 55. *Мережка* (Скв., Ст). 56. *Могилки* (Ірш., Ст). 57. *Монах* (Лжв., Ст). 58. *Перша Лука* (С. Ост., Ст). 59. *Периший хутір* (Пнк., Ст). 60. *Попова долина* (Злн., Ст). 61. *Попова долина* (Стц., Ст). 62. *Прачкова долина* (С. Ост., Ст). 63. *Провалля* (Смчн., Ст). 64. *Провалля* (Схн., Ст). 65. *Рудкова* (Млш., Ст). 66. *Стависько* (Мрт., Ст). 67. *Сусова* (В. Мцв., Ст). 68. *Терешкова* (Йсп., Ст). 69. *Улічок* (Злн., Ст). 70. *Федьові штани* (Мрл., Ст). 71. *Храбузна* (Мрл., Ст). 72. *Цимбалка* (Смчн., Ст). 73. *Чортова долина* (Пнк., Ст). 74. *Штани* (Смчн., Ст). 75. *Щурова долина* (Врн., Ст). 75. *Ясінська долина* (Влц-Ккр., Ст).

Мікропланоніми (власні назви берегів)

1. *Десятини* (Стц., Ст). 2. *За млинком* (Стц., Ст). 3. *Миколові береги* (Стц., Ст). 4. *Прохоровецькі береги* (Стц., Ст).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. *Арка* (Мрл., Ст). 2. *Арка* (Нмр., Ст). 3. *Баглайське поле* (Іллш., Ст). 4. *Бессараба* (Гбч., Ст). 5. *Біля Леніна* (Стр., Ст). 6. *Біля маєтку* (Смч., Ст). 7. *Біля Панської гірки* (Смч., Ст). 8. *Біля фонтану* (Стр., Ст). 9. *Біля хреста* (Мрт., Ст). 10. *Броніславка* (Ршт., Ст). 11. *Вапнярка* (Грг., Ст). 12. *Вигін* (Стр., Ст). 13. *Виставка* (Стр., Ст). 14. *Вітрак* (Пнк., Ст). 15. *Волохи* (М. Мцв., Ст). 16. *Вуглярка* (Скв., Ст). 17. *Гать* (Пнк., Ст). 18. *Глиниська* (В. Мцв., Ст). 19. *Глиняники* (Бгл., Ст). 20. *Голубеччина* (М. Мцв., Ст). 21. *Гостра брама* (Пнк., Ст). 22. *Дубина* (Гбч., Ст). 23. *Ємецьке поле* (Іллш., Ст). 24. *За Березиною* (Іллш., Ст). 25. *За кручею* (М. Мцв., Ст). 26. *За ланком* (М. Мцв., Ст). 27. *Замчисько* (Стц., Ст). 28. *Капличка* (Скв., Ст). 29. *Кар'єр* (Грг., Ст). 30. *Квадратік* (Пнк., Ст). 31. *Козяриха* (Стц., Ст). 32. *Коло Вельми* (М. Мцв., Ст). 33. *Коло Святого Яна* (М. Мцв., Ст). 34. *Корновеччина* (Гбч., Ст). 35. *Корчі* (Гбч., Ст). 36. *Корчунок* (Всн., Ст). 37. *Кнієва* (Скв., Ст). 38. *Курган* (Бгл., Ст). 39. *Куськівщина* (Гбч., Ст). 40. *Лабуниця* (М. Мцв., Ст). 41. *Левада* (М. Мцв., Ст). 42. *Липник* (Стц., Ст). 43. *Липова алея* (Смч., Ст). 44. *Лози* (Смч., Ст). 45. *Містеччина* (Іллш., Ст). 46. *Морозівське* (Мрл., Ст). 47. *Огородок* (Іллш., Ст). 48. *Огрудок* (Ршт., Ст). 49. *Під Березиною* (Іллш., Ст). 50. *Під Березиною* (М. Мцв., Ст). 51. *Підмістеччина* (Іллш., Ст). 52. *Піски* (Стц., Ст). 53. *Погорілоччина* (Пдг., Ст). 54. *Поташня* (Крс., Ст). 55. *Середні беріжки* (М. Мцв., Ст). 56. *Скарбова* (Іллш., Ст). 57. *Скарбова* (Іллш., Ст). 58. *Словінська*

(Скв., Ст). 59. *Стависько* (М. Мцв., Ст). 60. *Фігура* (М. Мцв., Ст). 61. *Фігура* (Млш., Ст). 62. *Хатнисько* (Пнк., Ст). 63. *Холодні криниці* (М. Мцв., Ст). 64. *Цегельня* (Грг., Ст). 65. *Цегельня* (Крс., Ст). 66. *Чагри* (Гбч., Ст). 67. *Чайка* (Пнк., Ст). 68. *Широка долина* (Іллш., Ст).

Тумулосоніми (власні назви підвищень, горбків, насипів)

1. *Базар* (Пнк., Ст). 2. *Бича гора* (Смчн., Ст). 3. *Брудний горб* (Схн., Ст). 4. *Верболозна* (Скв., Ст). 5. *Вивіз* (Смчн., Ст). 6. *Вигін* (Ршт., Ст). 7. *Випалена* (Скв., Ст). 8. *Високий горб* (Ірш., Ст). 9. *Виспа* (Злн., Ст). 10. *Виспа* (Смчн., Ст). 11. *Горби* (Пнк., Ст). 12. *Кар'єр* (Злн., Ст). 13. *Крутий горб* (Скв., Ст). 14. *Круча* (Всн., Ст). 15. *Круча* (М. Мцв., Ст). 16. *Курчан* (Пнк., Ст). 17. *Кутова гора* (Схн., Ст). 18. *Лиса гора* (Врх., Ст). 19. *Лиса гора* (Влц-Ккр, Ст). 20. *Лиси* (Лжв., Ст). 21. *Лисячі Нори* (Скв., Ст). 22. *Макова Вишка* (Дрк., Ст). 23. *Могилки* (Врн., Ст). 24. *Огрудок* (Гбч., Ст). 25. *Остропільська гора* (М. Мцв., Ст). 26. *Санигори* (С. Ост., Ст). 27. *Свята гора* (Влц-Ккр., Ст). 28. *Сосонка* (Гбч., Ст). 29. *Тартак* (Скв., Ст). 30. *Філонова* (Скв., Ст). 31. *Цегельня* (Гбч., Ст). 32. *Яйце* (Злн., Ст).

Усього зафіксовано 179 (17,24 %) мікроронімів, зокрема 75 (41,9 %) каньйононімів, 68 (37,99 %) трактонімів, 32 (17,88 %) тумулосоніми та 4 (2,23 %) мікропланоніми.

Мікрохороніми (власні назви територій)

Віоніми (власні назви шляхів сполучення)

Дромоніми (власні назви доріг)

1. *Баглайська дорога* (Смч., Ст). 2. *Веснянська* (Смч., Ст). 3. *Глиняна* (Врх., Ст). 4. *Горбокова* (Врх., Ст). 5. *Грицівський шлях* (В. Мцв., Ст). 6. *Катеринин шлях* (Пнк., Ст). 7. *Латецька* (Скв., Ст). 8. *Лісова* (Схн., Ст). 9. *Між рови* (Мрл., Ст). 10. *На Губчу* (Злн., Ст). 11. *На Житомир* (Крс., Ст). 12. *На Зрубану* (Мрт., Ст). 13. *На Мальки* (Злн., Ст). 14. *На Остропіль* (Крс., Ст). 15. *На шлях* (Мрт., Ст). 16. *Панська* (Стц., Ст). 17. *Полонський шлях* (В. Мцв., Ст). 18. *Польова* (Стр., Ст). 19. *Раєцька* (Стр., Ст). 20. *Скалиста* (Йсп., Ст). 21. *Сошейна* (Бгл., Ст). 22. *Центральна* (Гбч., Ст). 23. *Центральна* (Іллш., Ст). 24. *Чорнянська* (Стр., Ст). 25. *Шлях* (Врн., Ст). 26. *Шлях* (Всн., Ст). 27. *Шлях* (Ршт., Ст).

Лімоніми (власні назви стежок)

1. *Висока* (Стц., Ст). 2. *Загоранська* (Злн., Ст). 3. *Судочки* (Стц., Ст).

Ойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться в межах поселення)

Агороніми (власні назви площ)

1. *Центральна площа* (Лтч., Лт)

Годоніми (власні назви вулиць)

1. *1 Травня* (Стр., Ст). 2. *20 км колії* (Стр., Ст). 3. *26 Бакинських комісарів* (Стр., Ст). 4. *29-й Польовий* (Стр. Ст). 5. *5 км залізничної колії* (Стр., Ст). 6. *9 Березня* (Стр., Ст). 7. *9 км залізничної колії* (Стр., Ст). 8. *9 січня* (Стр., Ст). 9. *Абрикосовий* (Стр., Ст). 10. *Аврори* (Стр., Ст). 11. *Б. Хмельницького* (Свр., Ст). 12. *Б. Хмельницького* (Чрн., Ст). 13. *Б. Хмельницького* (Ірш., Ст). 14. *Багатий куток* (Ірш., Ст). 15. *Багачів куток* (Ірш., Ст). 16. *Багряного* (Стр., Ст). 17. *Бадулянка* (Ірш., Ст). 18. *Базимський куток* (Пшк., Ст). 19. *Байдукова* (Стр., Ст). 20. *Балашова* (Стр., Ст). 21. *Барановича* (Стр., Ст). 22. *Барки* (Стр., Ст). 23. *Белінського* (Стр., Ст). 24. *Берегелський куток* (Дрк., Ст). 25. *Белінського* (Стр., Ст). 26. *Білчанська* (С. Ост., Ст). 27. *Богуна* (Стр., Ст). 28. *Боженка* (Стр., Ст). 29. *Болото* (Лжв., Ст). 30. *Болохівська* (Стр., Ст). 31. *Будьонного* (Стр., Ст). 32. *Бурлуцького* (Стр., Ст). 33. *В. Яневича* (Мрл., Ст). 34. *В. Яневича* (Мрл., Ст). 35. *Валі Котика* (Стр., Ст). 36. *Варчука* (Стр., Ст). 37. *Велика Видумка* (Смч., Ст). 38. *Велика Закузьминська* (Стр., Ст). 39. *Великий куток* (Ршт., Ст). 40. *Великі осадьби* (Бгл., Ст). 41. *Великі садиби* (Гбч., Ст). 42. *Величка* (Стр., Ст). 43. *Вернадського* (Стр., Ст). 44. *Веснянське шосе* (Стр., Ст). 45. *Вигін* (Ірш., Ст). 46. *Вигін* (Йсп., Ст). 47. *Вигін* (Млш., Ст). 48. *Виговського* (Стр., Ст). 49. *Визволителів* (Пдг., Ст). 50. *Виноградна* (Стр., Ст).

51. Вишенського (Стр., Ст). 52. Вишнева (Ршт., Ст). 53. Вишнева (Стр., Ст). 54. Вишневецького (Стр., Ст). 55. Вища (Млш., Ст). 56. Воїнів-інтернаціоналістів (Стр., Ст). 57. Вокзальна (Стр., Ст). 58. Воровського (Стр., Ст). 59. Ворошилова (Стр., Ст). 60. Вулиця біля Чернявих (Ірш., Ст). 61. Г. Сквороди (М. Чрн., Ст). 62. Г. Сквороди (Пшк., Ст). 63. Гагаріна (Злн., Ст). 64. Гагаріна (Пнк., Ст). 65. Газопровідна (Стр., Ст). 66. Гастелло (Стр., Ст). 67. Героїв Крут (Стр., Ст). 68. Героїв Небесної Сотні (Стр., Ст). 69. Героїв України (Мрл., Ст). 70. Героїв України (Стр., Ст). 71. Героїв-Чорнобильців (Стр., Ст). 72. Герцена (Стр., Ст). 73. Глібова (Стр., Ст). 74. Глінки (Стр., Ср). 75. Гоголя (Стр., Ст). 76. Гольдфадена провулок (Стр., Ст). 77. Гонти (Стр., Ст). 78. Гончара (Стр., Ст). 79. Гончарова (Стр., Ст). 80. Горбатова (Стр., Ст). 81. Горького (Стр., Ст). 82. Гребелька (Нмр., Ст). 83. Д. Бортнянського (Стр., Ст). 84. Дачний (Стр., Ст). 85. Демковецька (Огв., Ст). 86. Демократична (Стр., Ст). 87. Дзержинського (Пнк., Ст). 88. Добролюбова (Стр., Ст). 89. Довгий куток (Пшк., Ст). 90. Довженка (Стр., Ст). 91. Долина (Стц., Ст). 92. Дорожний (Стр., Ст). 93. Друга бригада (Схн., Ст). 94. Дружби (Стр., Ст). 95. Дубина (Ршт., Ст). 96. Ессенська (Стр., Ст). 97. Житомирська (Стр., Ст). 98. Житомирське шосе (Стр., Ст). 99. Жовтнева (Лвк., Ст). 100. Жовтнева (Пдг., Ст). 101. Жовтнева (Свр., Ст). 102. Жовтнева (Срб., Ст). 103. Жовтнева (Стр., Ст). 104. Жовтнева (Хтр., Ст). 105. Жовтневий (Хтр., Ст). 106. Жукова (Стр., Ст). 107. За Бойком (М. Мцв., Ст). 108. За ставом (Дрк., Ст). 109. За церкви (Гбч., Ст). 110. Завода (Ірш., Ст). 111. Заводська (Стр., Ст). 112. Загородня (Скв., Ст). 113. Загребельна (Врх., Ст). 114. Загребля (Лжв., Ст). 115. Задрипа (Пшк., Ст). 116. Задрипанка (Нмр., Ст). 117. Зайкіна (Стр., Ст). 118. Залізнична (Стр., Ст). 119. Залісся (Скв., Ст). 120. Замкова (Стр., Ст). 121. Заріски (Скв., Ст). 122. Зарічна (Йсп., Ст). 123. Зарічний (Стр., Ст). 124. Заслуцька (Стр., Ст). 125. Застав (Пшк., Ст). 126. Захватівка (Пшк., Ст). 127. Зашура (Врх., Ст). 128. Зелена (Огв., Ст). 129. Зінюрова (В. Мцв., Ст). 130. І. Кожедуба (Стр., Ст). 131. І. Мазени (Смч., Ст). 132. І. Франка (Смч., Ст). 133. Ізяславська (Стр., Ст). 134. Інтернаціональний (Стр., Ст). 135. Їсакевича (Стр., Ст). 136. К. Косинського (Лвк., Ст). 137. Калиновий (Стр., Ст). 138. Калініна (Свр., Ст). 139. Калініна (Стр., Ст). 140. Калініна (Лжв., Ст). 141. Кантівка (Лжв., Ст). 142. Кармелюка (Стр., Ст). 143. Квітковий (Стр., Ст). 144. Квітневий (Лвк., Ст). 145. Київська (Стр., Ст). 146. Китайська (Мрл., Ст). 147. Кобєєва (Стр., Ст). 148. Кобилянської (Стр., Ст). 149. Козацький (Стр., Ст). 150. Колгоспна (Стр., Ст). 151. Коліщеньська (Стр., Ст). 152. Коло польового стану (М. Мцв., Ст). 153. Комсомольська (Лвк., Ст). 154. Комсомольська (Пнк., Ст). 155. Комсомольська (Стр., Ст). 156. Кондратюка (Стр., Ст). 157. Короленка (Стр., Ст). 158. Корольова (Стр., Ст). 159. Коротченка (Стр., Ст). 160. Коротченка (Стр., Ст). 161. Корчі (Ірш., Ст). 162. Корчма (Мрт., Ст). 163. Космонавтів (Стр., Ст). 164. Котляревського (Стр., Ст). 165. Котовського (Лвк., Ст). 166. Котовського (Лвк., Ст). 167. Котовського (Смч., Ст). 168. Котовського (Смч., Ст). 169. Коцюбинського (Стр., Ст). 170. Кошового (Стр., Ст). 171. Красовського (Стр., Ст). 172. Крашевського (Стр., Ст). 173. Кривоноса (Стр., Ст). 174. Крилова (Стр., Ст). 175. Криничка (Мрл., Ст). 176. Кріпосний Вал (Стр., Ст). 177. Крупської (Мрл., Ст). 178. Крупської (Мрл., Ст). 179. Крупської (Стр., Ст). 180. Крупської (Стр., Ст). 181. Курбаса (Стр., Ст). 182. Кут (Мрт., Ст). 183. Куток (Стц., Ст). 184. Л. Українки (Срб., Ст). 185. Ланок (Ршт., Ст). 186. Леніна (Клн., Ст). 187. Леніна (Лвк., Ст). 188. Леніна (Свр., Ст). 189. Леніна (Срб., Ст). 190. Лермонтова (Стр., Ст). 191. Лити (Нмр., Ст). 192. Лізи Чайкіної (Стр., Ст). 193. Лікарняна (Стр., Ст). 194. Лісна (Лжв., Ст). 195. Лісова (Злн., Ст). 196. Лісова (М. Мцв., Ст). 197. Лихачова (Стр., Ст). 198. Луговий (Стр., Ст). 199. Любарський (Стр., Ст). 200. Любомирська (Стр., Ст). 201. Люмирецька (Гбч., Ст). 202. М. Вербицького (Стр., Ст). 203. М. Грушевського (Пдг., Ст). 204. М. Леонтовича (Стр., Ст). 205. М. Самокиша (Стр., Ст). 206. Мала Видумка (Смч., Ст). 207. Малий куток (Ршт., Ст). 208. Малиновий (Стр., Ст). 209. Малишка (Стр., Ст). 210. Малі осадьби (Бгл., Ст). 211. Малі садиби (Гбч., Ст). 212. Мамчурія (Мрт., Ст). 213. Мануїльського (Стр., Ст). 214. Маслянкова (Гбч., Ст).

215. *Матросова* (Стр., Ст). 216. *Меджибізька* (Стр., Ст). 217. *Межидворки* (Смч., Ст). 218. *Мельника* (Стр., Ст). 219. *Менделєєва* (Стр., Ст). 220. *Механізаторів* (Стр., Ст). 221. *Мирного* (Стр., Ст). 222. *Миру* (Лвк., Ст). 223. *Миру* (Мрл., Ст). 224. *Мічуріна* (Мрт., Ст). 225. *Молодіжна* (Стр., Ст). 226. *Молокова* (Стр., Ст). 227. *Москалівка* (Стц., Ст). 228. *На тім боці* (Млш., Ст). 229. *Набережна* (Пнк., Ст). 230. *Наливайка* (Стр., Ст). 231. *Незалежності* (М. Чрн., Ст). 232. *Незалежності* (Мрл., Ст). 234. *Незалежності* (Мрл., Ст). 235. *Незалежності* (Срб., Ст). 236. *Незалежності* (Хтр., Ст). 238. *Некрасова* (Стр., Ст). 239. *Нова вулиця* (Смч., Ст). 240. *Новики* (Бгл., Ст). 241. *Новики* (Дрк., Ст). 242. *Новики* (Стр., Ст). 243. *Новоміська* (Стр., Ст). 244. *О. Довженка* (Лвк., Ст). 245. *Оksamитова* (Стр., Ст). 246. *Олімпійський* (Стр., Ст). 247. *Орджонікідзе* (Стр., Ст). 248. *Орджонікідзе* (Стр., Ст). 249. *Орлика* (Стр., Ст). 250. *Осадьби* (Ірш., Ст). 251. *Осадьби* (Млш., Ст). 252. *Осадьби* (Нмр., Ст). 253. *Осадьби* (Ршт., Ст). 254. *Осередок* (Мрт., Ст). 255. *Островського* (Мрл., Ст). 256. *Островського* (Пдг., Ст). 257. *Островського* (Чрн., Ст). 258. *Острозького* (Стр., Ст). 259. *П Сагайдачного* (Свр., Ст). 260. *П. Дорошенка* (Мрл., Ст). 261. *П. Дорошенка* (Мрл., Ст). 262. *П. Дорошенка* (Свр., Ст). 263. *П. Орлика* (Лвк., Ст). 264. *П. Сагайдачного* (Чрн., Ст). 265. *П. Тичини* (Хтр., Ст). 266. *Панська* (Пшк., Ст). 267. *Панфілова* (Стр., Ст). 268. *Папаніна* (Стр., Ст). 269. *Паризької Комуни* (Стр., Ст). 270. *Партизанська* (Стр., Ст). 271. *Пархоменка* (Стр., Ст). 272. *Пашиковецька* (Стр., Ст). 273. *Перемоги* (Стр., Ст). 274. *Перша бригада* (Схн., Ст). 275. *Периотравневий* (Стр., Ст). 276. *Петровського* (М. Чрн., Ст). 277. *Пилявський куток* (Дрк., Ст). 278. *Південна* (Стр., Ст). 279. *Піонерська* (Клн., Ст). 280. *Піонерський* (Пшк., Ст). 281. *Подільський* (Стр., Ст). 282. *Покришкіна* (Стр., Ст). 283. *Поліський куток* (Лжв., Ст). 284. *Поляна* (Мрт., Ст). 285. *Польова* (Лжв., Ст). 286. *Польова* (Пнк., Ст). 287. *Польова* (Смч., Ст). 288. *Польова* (Стц., Ст). 289. *Поперечна* (Пшк., Ст). 290. *Попова* (Стр., Ст). 291. *Потьомкіна* (Стр., Ст). 292. *Правди* (Лвк., Ст). 293. *Прибережний* (Стр., Ст). 294. *Привокзальна* (Стр., Ст). 295. *Приймацька* (Гбч., Ст). 296. *Провулок Голоти* (Стр., Ст). 297. *Провулок Грибоєдова* (Стр., Ст). 298. *Провулок Червонофлотський* (Стр., Ст). 299. *Прокоп'юка* (Стр., Ст). 300. *ПТУ* (Нвс., Ст). 301. *Пугачова* (Стр., Ст). 302. *Пулюя* (Стр., Ст). 303. *Пушкіна* (Стр., Ст). 304. *Радгоспна* (М. Чрн., Ст). 305. *Радгоспний* (М. Чрн., Ст). 306. *Радянська* (Мрл., Ст). 307. *Радянська* (Пдг., Ст). 308. *Радянська* (Срб., Ст). 309. *Радянська* (Чрн., Ст). 310. *Річна* (М. Мцв., Ст). 311. *Робітничка* (Пнк., Ст). 312. *Рози Люксембург* (Мрл., Ст). 313. *Рози Люксембург* (Кпс., Ст). 314. *Рудяка* (Стр., Ст). 315. *Садиби* (Мрл., Ст). 316. *Садиби* (Стц., Ст). 317. *Садибна* (Клн., Ст). 318. *Садова* (Кпс., Ст). 319. *Садова* (Пдг., Ст). 320. *Садова* (Пнк., Ст). 321. *Сахалін* (Млш., Ст). 322. *Світанковий* (Клн., Ст). 323. *Свободи* (Лвк., Ст). 324. *Свободи* (М. Чрн., Ст). 325. *Свободи* (Пшк., Ст). 326. *Свободи* (Срб., Ст). 327. *Середня* (Стц., Ст). 328. *Сидорів* (В. Мцв., Ст). 329. *Симоненка* (Стр., Ст). 330. *Сирилівка* (Дрк., Ст). 331. *Сірка* (Стр., Ст). 332. *Січевий* (Стр., Ст). 333. *Січових Стрільців* (Стр., Ст). 334. *Скоропадського* (Лвк., Ст). 335. *Слобода* (Нмр., Ст). 336. *Слободянська* (Стр., Ст). 337. *Смотрицьких* (Стр., Ст). 338. *Сосюри* (Стр., Ст). 339. *Софійська* (Стр., Ст). 340. *Старицька* (Стр., Ст). 341. *Старомлинська* (Стр., Ст). 342. *Стаханова* (Смч., Ст). 343. *Стаханова* (Стр., Ст). 344. *Стельмаха* (Стр., Ст). 345. *Степанова* (Стр., Ст). 346. *Стриківці* (Смч., Ст). 348. *Стуса* (Стр., Ст). 349. *Суслівка* (Нвс., Ст). 350. *Східна* (Стр., Ст). 351. *Т. Шевченка* (Клн., Ст). 352. *Т. Шевченка* (Срб., Ст). 353. *Татарський* (Стр., Ст). 354. *Теліги* (Стр., Ст). 355. *Тельмана* (Стр., Ст). 356. *Теодоровича* (Стр., Ст). 357. *Технічна* (Стр., Ст). 358. *Тімірязєва* (Стр., Ст). 359. *Тодоркова* (Млш., Ст). 360. *Той Куток* (Бгл., Ст). 361. *Толстого* (Стр., Ст). 362. *Третя бригада* (Схн., Ст). 363. *Трипільський* (Стр., Ст). 364. *Туриця* (Мрт., Ст). 365. *Урицького* (Стр., Ст). 366. *Усадьби* (Лжв., Ст). 367. *Федорова* (Стр., Ст). 368. *Фестивальний* (Стр., Ст). 369. *Фрунзе* (Стр., Ст). 370. *Фурманова* (Стр., Ст). 371. *Хитрий ринок* (Бгл., Ст). 372. *Центральна* (Бгл., Ст). 373. *Центральна* (Лжв., Ст). 374. *Центральна* (Огв., Ст). 375. *Центральна* (Пшк., Ст). 376. *Центральна садиба* (М Мцв., Ст). 377. *Ціолковського* (Стр., Ст). 378. *Цісари* (Схн., Ст). 379. *Чайковського* (Стр., Ст).

380. Чапаєва (Клн., Ст). 381. Чапаєва (Стр., Ст). 382. Челюскіна (Стр., Ст). 383. Червоноармійська (Мрл., Ст). 384. Червоноармійська (Мрл., Ст). 385. Червонофлотська (Стр., Ст). 386. Чернишевського (Стр., Ст). 387. Черняхівського (Стр., Ст). 388. Четверта бригада (Схн., Ст). 389. Чехова (Стр., Ст). 390. Чикирди (Стр., Ст). 391. Чкалова (Стр., Ст). 392. Чкалова (Стр., Ст). 393. Чорновола (Стр., Ст). 394. Шаранди (Стр., Ст). 395. Шахівська (Стр., Ст). 396. Шваби (Всн., Ст). 397. Шевченка (Стр., Ст). 398. Шиндороха (Нмр., Ст). 399. Шкільна (Мрт., Ст). 400. Шкільна (Огв., Ст). 401. Шкільний (Стр., Ст). 402. Шолом-Алейхема (Стр. Ст). 403. Щербакова (Стр., Ст). 404. Щорса (Лвк., Ст). 405. Щорса (Пшк., Ст). 406. Щорса (Срб., Ст). 407. Ю. Клена (Стр., Ст). 408. Юридика (Стр., Ст). 409. Яблунова (Стр., Ст). 410. Яворницького (Стр., Ст). 411. Як до Білецького (М. Мцв., Ст). 412. Як до цвинтара (М. Мцв., Ст). 413. Якубівка (Смч., Ст). 414. Ярова (Пшк., Ст). 415. Ясенова (Пшк., Ст).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. Березина (Ірш., Ст). 2. Болгарське містечко (Стр., Ст). 3. Ваканці (Скв., Ст). 4. Варшава (С. Ост., Ст). 5. Великі поселяни (Бгл., Ст). 6. Висіл (Внк., Ст). 7. Вища Погоріла (Мрл., Ст). 8. Ворошилівський городок (Стр., Ст). 9. Гора (Внк., Ст). 10. Далека кам'янка (Пшк., Ст). 11. Долина (Влц-Ккр., Ст). 12. Долина (Грг., Ст). 13. Долина (С. Ост., Ст). 14. Друга бригада (Пнк., Ст). 15. Другий вокзал (Стр., Ст). 16. Дружба (Стр., Ст). 17. Дубина (Грг., Ст). 18. Загора (Злн., Ст). 19. Загребля (Внк., Ст). 20. Загребля (Млш., Ст). 21. Заслuch (Крс., Ст). 22. Заслuch (Стр., Ст). 23. Захватівка (Всн., Ст). 24. Індійський (Стр., Ст). 25. Кавказ (Стр., Ст). 26. Кам'янка (Пнк., Ст). 27. Китайський (Стр., Ст)/ 28. Козиний переулоч (Гбч., Ст). 29. Колки (Внк., Ст). 30. Коцилівка (Гбч., Ст). 31. Куточ (Гбч., Ст). 32. Куточ (Злн., Ст). 33. Ляцька (Скв., Ст). 34. Мадяричина (Врх., Ст). 35. Малашиха (Грг., Ст). 36. Малі поселяни (Бгл., Ст). 37. Мар'янівка (Влц-Ккр., Ст). 38. Мельники (Ілш., Ст). 39. На колгосп (Ірш., Ст). 40. На колгосп (Млш., Ст). 41. На село (Ірш., Ст). 42. Набережна (С. Ост., Ст). 43. Нижча Погоріла (Мрл., Ст). 44. Нове місто (Стр., Ст). 45. Новики (Бгл., Ст). 46. Новики (Стр., Ст). 47. Оболоня (В. Мцв., Ст). 48. Октябрський городок (Стр., Ст). 49. Олімпійська Деревня (Стр., Ст). 50. Осадьба (Влц-Ккр., Ст). 51. Осадьби (Рдж., Ст). 52. П'ята сотня (Скв., Ст). 53. П'ятчочок (Стр., Ст). 54. П'ятихатки (Бгл., Ст). 55. П'ятихатки (Злн., Ст). 56. П'ятихатки (Рдж., Ст). 57. Панська (Йсп., Ст). 58. Панський (Грг., Ст). 59. Перша бригада (Пнк., Ст). 60. Посьолок (Пнк., Ст). 61. Ринок (Бгл., Ст). 62. Руда (Грг., Ст). 63. Руда (Крс., Ст). 64. Садиби (В. Мцв., Ст). 65. Садиби (Злн., Ст). 66. Садоч (С. Ост., Ст). 67. Село (Внк., Ст). 68. Село (Грг., Ст). 69. Село (Крс., Ст). 70. Село (Млш., Ст). 71. Старе місто (С. Ост., Ст). 72. Стройка (Пнк., Ст). 73. Хитрий (Бгл., Ст). 74. Центр (Бгл., Ст). 75. Центр (Пнк., Ст). 76. Центральний (Стр., Ст). 77. Церковна (Пнк., Ст). 78. Чудільнік (Грг., Ст).

Гідротериторіоніми (власні назви територій, оточених водою)

Мікроінсулоніми (власні назви островів)

1. Кемпа (Гбч., Ст).

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. «Меморіал пам'яті Шевченка» (Стр., Ст). 2. «Меморіал Слави» (Стр., Ст). 3. Новоселецький парк (Нвс., Ст). 4. Самчиківський парк (Смч., Ст). 5. Центральний парк ім. Івана Федорова (Стр., Ст).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. Великочернятинський заказник (В. Чрн., М. Чрн., Орх., Ст). 2. «Венеція» (Мрл., Ст). 3. Вишнопільський заказник (Вшн., Ст). 4. Воронківський заказник (Врн., Ст). 5. Ікопотський заказник (Стр., Ст). 6. Калинівський заказник (Клн., Ст). 7. Ладизьський заказник (Ллж., Ст). 8. Мартинівський заказник (Мрт., Ст). 9. Мацевичський заказник (Мцв., Ст). 10. Надслучанський лісовий заказник» (Смч., Ст). 11. Новиківський заказник (Нвк., Ст). 12. Панський парк (Гбч., Ст). 13. «Северин» (Свр., Ст). 14. «Сковородецькі

краєвиди» (Скв., Ст). 15. *Старокостянтинівський заказник* (Стр., Ст). 16. «*Гадеушпіль*» (Фдв., Ст).

Мікродримоніми (власні назви лісів)

1. *Андронівський* (С. Ост., Ст). 2. *Баглайський* (Іллш., Ст). 3. *Березина* (М. Мцв., Ст). 4. *Березина* (С. Ост., Ст). 5. *Березина* (Схн., Ст). 6. *Буки* (Бгл., Ст). 7. *Буки* (Лжв., Ст). 8. *Верболіз* (Схн., Ст). 9. *Вербородинський ліс* (Пдг., Ст). 10. *Верхняцький* (Мрл., Ст). 11. *Вивалена* (Дрк., Ст). 12. *Гостра брама* (Гбч., Ст)/ 13. *Губча* (Гбч., Ст). 14. *Державний* (С. Ост., Ст). 15. *Драчевський* (Пнк., Ст). 16. *Дубина* (С. Ост., Ст). 17. *Дудникова* (Скв., Ст). 18. *Заруда* (Йсп., Ст). 19. *Калиновий луг* (Дрк., Ст). 20. *Клин* (Скв., Ст). 21. *Колгоспний ліс* (Ірш., Ст). 22. *Корчі* (В. Мцв., Ст). 23. *Край списа* (Бгл., Ст). 24. *Криницький* (Пнк., Ст). 25. *Лажівська гора* (Бгл., Ст). 26. *Ліс* (Смч., Ст). 27. *Ляхів город* (Бгл., Ст). 28. *Ляхів город* (Лжв., Ст). 29. *Молодий запуст* (Нмр., Ст). 30. *Напілник* (Нмр., Ст). 31. *Напільник* (Дрк., Ст). 32. *Обруш* (Скв., Ст). 33. *Обозисько* (Скв., Ст). 34. *Палієва* (Гбч., Ст). 35. *Панський* (Пнк., Ст). 36. *Панський ліс* (Злн., Ст). 37. *Підгірнянський* (Схн., Ст). 38. *Попівський* (С. Ост., Ст). 39. *Попівський ліс* (Рдк., Ст). 40. *Посадка* (С. Ост., Ст). 41. *Посьолковий ліс* (Влц-Ккр., Ст). 42. *Руда* (Гбч., Ст). 43. *Середня гора* (Бгл., Ст). 44. *Сковородецький* (Мрл., Ст). 45. *Сосни* (Нмр., Ст). 46. *Сосновий* (Врх., Ст). 47. *Спередонів лісок* (Мрт., Ст). 48. *Стависька* (В. Мцв., Ст). 49. *Старий запуст* (Нмр., Ст). 50. *Фоса* (Бгл., Ст). 51. *Хутір* (В. Мцв., Ст). 52. *Хутір* (Лжв., Ст). 53. *Хутір* (Ршт., Ст). 54. *Хутірський* (С. Ост., Ст). 55. *Чорний* (Врх., Ст). 56. *Широкий дуб* (Бгл., Ст). 57. *Штуків* (В. Мцв., Ст). 58. *Янковий ліс* (Нмр., Ст).

Помаріоніми (власні назви садів)

1. *Андрійв* (Рдк., Ст). 2. *Баитан* (Влц-Ккр., Ст). 3. *Баитанський садок* (Пшк., Ст). 4. *Буримиха* (Бгл., Ст). 5. *Буців* (Йсп., Ст). 6. *Городина* (Крс., Ст). 7. *Городина* (Млш., Ст). 8. *Грицієва долина* (Бгл., Ст). 9. *Домка* (Бгл., Ст). 10. *За грудую* (В. Мцв., Ст). 11. *Івана Коліша* (Бгл., Ст). 12. *Колгоспний* (Грг., Ст). 13. *Колгоспний* (Пнк., Ст). 14. *Колгоспний* (Ршт., Ст). 15. *Колгоспний* (С. Остр., Ст). 16. *Колгоспний* (Смч., Ст). 17. *Колгоспний сад* (Врн., Ст). 18. *Колгоспний садок* (Злн., Ст). 19. *Колгоспний садок* (М. Мцв., Ст). 20. *Колгоспний садок* (Ршт., Ст). 21. *Кошланів* (Йсп., Ст). 22. *Мічуринів садок* (Мрт., Ст). 23. *Молодий садок* (Гбч., Ст). 24. *Молодий садок* (Пнк., Ст). 25. *Мусіїв* (Йсп., Ст). 26. *Огрудок* (Ірш., Ст). 27. *Огрудок* (Стц., Ст). 28. *Ониськів* (Йсп., Ст). 29. *Панський* (Врх., Ст). 30. *Панський* (Мрл., Ст). 31. *Панський* (Скв., Ст). 32. *Панський сад* (Врн., Ст). 33. *Панський садок* (Злн., Ст). 34. *Панський садок* (Схн., Ст). 35. *Пасіка* (Влц-Ккр., Ст). 36. *Пасіка* (Гбч., Ст). 37. *Попівщина* (Дрк., Ст). 38. *Пухальський* (Скв., Ст). 39. *Скарбовий* (Врх., Ст). 40. *Старий садок* (Гбч., Ст). 41. *Старий садок* (Пнк., Ст). 42. *Чайка* (Пнк., Ст). 43. *Шкільний* (Скв., Ст). 44. *Шкільний садок* (Пшк., Ст). 45. *Яблуневий садок* (Скв., Ст).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межа мипоселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. *Бачинське* (Гбч., Ст). 2. *Березина* (Дрк., Ст). 3. *Березина* (Йсп., Ст). 4. *Березове поле* (Влц-Ккр., Ст). 5. *Буцьове кубло* (Гбч., Ст). 12. *Ваканцове поле* (Влц-Ккр., Ст). 13. *Верхняччина* (Врн., Ст). 14. *Високі межі* (Врх., Ст). 15. *Голубеничина* (В. Мцв., Ст). 16. *Десятина* (Врх., Ст). 17. *Довге* (Злн., Ст). 18. *Дубина* (Влц-Ккр., Ст). 19. *Дубина* (Врх., Ст). 20. *Жидівське* (Злн., Ст). 21. *Забраний край* (Злн., Ст). 22. *Загора* (Йсп., Ст). 23. *Заєремишина* (Злн., Ст). 24. *Зарубанські* (С. Ост., Ст). 25. *Заруда* (Йсп., Ст). 26. *Калинове* (Злн., Ст). 27. *Канонова* (Злн., Ст). 28. *Карпове* (В. Мцв., Ст). 29. *Кирилкова сіножать* (Стц., Ст). 30. *Кишеня* (Злн., Ст). 31. *Клин* (В. Мцв., Ст). 32. *Коло баши* (Дрк., Ст). 33. *Коло дубка* (Стц., Ст). 34. *Коло куца* (Дрк., Ст). 35. *Країня гора* (В. Мцв., Ст). 36. *Курник* (В. Мцв., Ст). 37. *Ланок* (Йсп., Ст). 38. *Лисинське* (Злн., Ст). 39. *Лози* (Влц-Ккр., Ст). 40. *Макове* (В. Мцв., Ст). 41. *Малашиха* (Врн., Ст). 42. *Маленьке* (Злн., Ст). 43. *Маташеве* (Гбч., Ст). 44. *Мацюкове* (Гбч., Ст). 45. *Озера* (С. Ост., Ст). 46. *Окіп* (Гбч., Ст). 47. *Окіп* (Йсп., Ст). 48. *Осички* (Влц-Ккр., Ст). 49. *Перспектив* (Йсп., Ст). 50. *Полігон*

(Гбч., Ст). 51. *Пологи* (Врх., Ст). 52. *Попівське* (Врх., Ст). 53. *Попове поле* (Влц-Ккр., Ст). 54. *Попове* (Злн., Ст). 55. *Почи́ха* (В. Мцв., Ст). 56. *Радіонове* (Стц., Ст). 57. *Романишина* (Гбч., Ст). 58. *Рудка* (Йсп., Ст). 59. *Селинські* (С. Ост., Ст). 60. *Степок* (Йсп., Ст). 61. *Стружка* (Врх., Ст). 62. *Торфнянські* (С. Ост., Ст). 63. *Улічок* (Злн., Ст). 64. *Холодна гора* (В. Мцв., Ст). 65. *Хуторські* (С. Ост., Ст). 66. *Штани* (Влц-Ккр., Ст)

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. *Новий цвинтар* (Стр., Ст). 2. *Старий цвинтар* (Стр., Ст).

Усього зафіксовано 717 (69,08 %) мікрохоронімів, зокрема 30 (4,18 %) віонімів: 27 (90 %) дромонімів та 3 (10 %) лімоніми; 494 (68,9 %) ойкохороніми, зокрема 415 (84,01 %) годонімів, 78 (15,79 %) кварталонімів, 1 (0,2 %) агоронім; крім того, 125 (17,43 %) територіонімів: 1 мікроінсулонім та 124 (17,29 %) сильвоніми: 68 (54,84 %) мікродримонімів, 45 (36,29 %) помаріонімів, 16 (12,9 %) лепораріонімів та 5 (4,03 %) дендронімів; 68 (9,48 %) екстрайкохоронімів: 66 (97,06 %) агроонімів та 2 (2,94 %) некроніми.

Хмельницький район

Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)

Мікрогелоніми (власні назви боліт)

1. *Болото* (Лпк., Хм). 2. *Вакулів беріг* (Двд., Хм). 3. *Рудька* (Шпч., Хм). 4. *Созонове болото* (Млш., Хм). 5. *Широкий беріг* (Двд., Хм).

Лімноніми (власні назви озер)

1. *Ліва притока Південного Бугу* (Хм., Хм). 2. *Озеро* (Хмл., Хм). 3. *Царське озеро* (Хмл., Хм). 4. *Шарівське озеро* (Шрв., Хм).

Мікропотамоніми (власні назви річок)

1. *Броварка* (Гвр., Хм). 2. *Бужок* (Млм., Хм). 3. *Війтовина* (Рдк., Хм). 4. *Гнила* (Трн., Хм). 5. *Гнила* (Ярс., Хм). 6. *Гнилий Ріг* (Кпс., Хм). 7. *Гулянка* (Пшк., Хм). 8. *Дзвениха* (Бхм., Хм). 9. *Дзвенюха* (Бхм., Хм). 10. *Дзвінка* (Двд., Хм). 11. *Дзвони́ха* (Бхм., Хм). 12. *Жердь* (Мрн., Хм). 13. *Жилич* (Шпч., Хм). 14. *Жилочка* (Трш., Хм). 15. *Манилівка* (Млн., Хм). 16. *Писа* (Нфт., Хм). 17. *Плоска* (Млш., Хм). 18. *Плоска* (Чбн., Хм). 19. *Площа* (Лпк., Хм). 20. *Самець* (Кдр., Хм). 21. *Самець* (Млн., Хм). 22. *Ставок* (Трл., Хм). 23. *Телешівка* (Мхл., Хм). 24. *Фоса* (Бхм., Хм). 25. *Фоса* (Млм., Хм).

Піскіноніми (власні назви ставків)

1. *Акація* (Трш., Хм). 2. *Барилюка* (Лпк., Хм). 3. *Безруків став* (Млш., Хм). 4. *Бідошина* (Пдс., Хм). 5. *Біжок* (Глн., Хм). 6. *Білецький* (Гнт., Хм). 7. *Білий став* (Трш., Хм). 8. *Білий став* (Шпч., Хм). 9. *Біля лікарні* (Гнт., Хм). 10. *Біля пасіки* (Гнт., Хм). 11. *Біля свинарника* (Гнт., Хм). 12. *Біля хутора* (Гнт., Хм). 13. *Братерський* (Рдв., Хм). 14. *В Березі* (Пчс., Хм). 15. *Великий ставок* (Стф., Хм). 16. *Великий став* (Млн., Хм). 17. *Великий став* (Бхм., Хм). 18. *Великий став* (Ржчн., Хм). 19. *Великий став* (Шпч., Хм). 20. *Великий ставок* (Пшк., Хм). 21. *Вигодяний став* (Гвр., Хм). 22. *Герців став* (Млш., Хм). 23. *Головочівський став* (Бхм., Хм). 24. *Дубина* (Пчс., Хм). 25. *Жидівський став* (Гвр., Хм). 26. *Запотічок* (Прг., Хм). 27. *Кавуновий став* (Прх., Хм). 28. *Караля* (Ант., Хм). 29. *Карвацький став* (Млш., Хм). 30. *Качатнік* (Стф., Хм). 31. *Козака* (Лпк., Хм). 32. *Козака* (Рдк., Хм). 33. *Козликів* (Лпк., Хм). 34. *Коло бані* (Млн., Хм). 35. *Коло Кузьмихи* (Млн., Хм). 36. *Коло стану* (Млн., Хм). 37. *Комунарський став* (Рйк., Хм). 38. *Кондрів* (Трш., Хм). 39. *Копанка* (Бхм., Хм). 40. *Кулачківський ставок* (Прг., Хм). 41. *Лозінський* (Рдк., Хм). 42. *Лозінського* (Лпк., Хм). 43. *Максимів став* (Трш., Хм). 44. *Малий ставок* (Пшк., Хм). 45. *Малярчуків ставок* (Шпч., Хм). 46. *Миколів ставок* (Двд., Хм). 47. *Морозів ставок* (Пчс., Хм). 48. *Мудриків* (Млм., Хм). 49. *Новий* (Трш., Хм). 50. *Окопи* (Глн., Хм). 51. *Панський ставок* (Стф., Хм). 52. *Пилипишин* (Млм., Хм). 53. *Польовий ставок* (Крп., Хм). 54. *Попівські корчі* (Рдв., Хм). 55. *Рижий ставок* (Пдс., Хм). 56. *Сажавка* (Чрп., Хм). 57. *Самонів ставок* (Прх., Хм). 58. *Середні ставки* (Крп., Хм). 59. *Сільський став* (Рйк., Хм).

Хм). 60. *Смотрич* (Дбр., Хм). 61. *Солонцев ставок* (Шпч., Хм). 62. *Став Загонопольського* (Млш., Хм). 63. *Стависько* (Лпк., Хм). 64. *Ставок на Камчатці* (Чрп., Хм). 65. *Степовий став* (Гвр., Хм). 66. *Сушарка* (Трш., Хм). 67. *Третій став* (Пчс., Хм). 68. *Урочище Городи* (Арк., Хм).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *Барвінська* (Бхм., Хм). 2. *Барвінська криниця* (Ржчк., Хм). 3. *Білі кринички* (Крп., Хм). 4. *Білі кринички* (Ржчн., Хм). 5. *Будницька криниця* (Двд., Хм). 6. *Будницька криниця* (Шпч., Хм). 7. *В канаві* (Млш., Хм). 8. *В Поповому лісі* (Млн., Хм). 9. *Васількова* (Трш., Хм). 10. *Голіникова* (Пчс., Хм). 11. *Громадська* (Пчс., Хм). 12. *Давидова криниця* (Двд., Хм). 13. *Дзюрбало* (Шпч., Хм). 14. *Дзюркало* (Арк., Хм). 15. *Дяківська криниця* (Шпч., Хм). 16. *Журавель* (Прг., Хм). 17. *Зелена* (Бхм., Хм). 18. *Зелена кирничка* (Стф., Хм). 19. *Зелена криниця* (Бхм., Хм). 20. *Зимна криниця* (Чрп., Хм). 21. *Йосипова криниця* (Двд., Хм). 22. *Каміна криниця* (Гвр., Хм). 23. *Кобринова кирничка* (Стф., Хм). 24. *Колгоспна криничка* (Глв., Хм). 25. *Криниця біля Артемихи* (Двд., Хм). 26. *Криниця біля каплиці* (Двд., Хм). 27. *Криниця Мутелякова* (Ант., Хм). 28. *Криниця під Кривою березою* (Млш., Хм). 29. *Криниця Чорненького* (Ант., Хм). 30. *Криниця Шільвестерова* (Ант., Хм). 31. *Криничка біля Килинки* (Трл., Хм). 32. *Криничка в Вишванюковій долині* (Чрп., Хм). 33. *Криничка в Грачевій долині* (Чрп., Хм). 34. *Криничка в Дубках* (Шпч., Хм). 35. *Криничка в Кам'яній долині* (Чрп., Хм). 36. *Криничка Напорна* (Гвр., Хм). 37. *Малярчукова криниця* (Чрп., Хм). 38. *Мандзині криниці* (Шпч., Хм). 39. *Мацюсева криниця* (Шпч., Хм). 40. *Мацюсьова* (Арк., Хм). 41. *Мельникова* (Арк., Хм). 42. *Мороза* (Арк., Хм). 43. *Мурована криничка* (Дбр., Хм). 44. *Мурована криничка* (Шпч., Хм). 45. *На Панській долині* (Арк., Хм). 46. *Над Козлом* (Ржчн., Хм). 47. *Панська* (Пчс., Хм). 48. *Панська криниця* (Пчс., Хм). 49. *Пирогова* (Бхм., Хм). 50. *Під пасовиськом* (Млн., Хм). 51. *Попівська криниця* (Шпч., Хм). 52. *Риновка* (Арк., Хм). 53. *Солонцева криниця* (Шпч., Хм). 54. *Турецька криничка* (Шпч., Хм). 55. *Шелестова* (Пчс., Хм). 55. *Широка криниця* (Двд., Хм). 56. *Щурова кирничка* (Стф., Хм).

Рівулосоніми (власні назви струмків)

1. *Бистрий струмок* (Лпк., Хм). 2. *Дзюркало* (Шпч., Хм). 3. *Риновка* (Арк., Хм). 4. *Струмок* (Рдк., Хм).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. *Біля Зуя* (Стф., Хм). 2. *Біля Маляра* (Стф., Хм). 3. *Біля пасіки* (Стф., Хм). 4. *В Берізках* (Стф., Хм). 5. *В Круглому ліску* (Млш., Хм). 6. *Горбановетське джерело* (Гвр., Хм). 7. *Грицькове* (Глв., Хм). 8. *Гупалчине* (Двд., Хм). 9. *Джерело Преподобного Онуфрія* (Глв., Хм). 10. *Жарківська* (Ант., Хм). 11. *На полі в Круглику* (Кпс., Хм). 12. *Якубовський* (Ант., Хм).

Усього зафіксовано 174 (8,9 %) мікрогідроніми, зокрема 68 (39,08 %) піскінонімів, 56 (32,18 %) путеонімів, 25 (14,37 %) мікропотамонімів, 12 (6,9 %) фонтікулонімів, 5 (2,87 %) мікрогелонімів, 4 (2,3 %) мікролімноніми та 4 (2,3 %) рівулосоніми.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. *Бабієва долина* (Ант., Хм). 2. *Батюшкова долина* (Дбр., Хм). 3. *Бендери* (Гвр., Хм). 4. *Беріжки* (Чрп., Хм). 5. *Бідків яр* (Арк., Хм). 6. *Василякова долина* (Стф., Хм). 7. *Великий яр* (Шпч., Хм). 8. *Верховина* (Ант., Хм). 9. *Виля* (Ржчн., Хм). 10. *Вишванюкова долина* (Чрп., Хм). 11. *Вільшаники* (Бхм., Хм). 12. *Волова* (Крп., Хм). 13. *Галайова долина* (Пчс., Хм). 14. *Гарехтова долина* (Стф., Хм). 15. *Гать* (Бхм., Хм). 16. *Гільниці* (Крп., Хм). 17. *Глибока долина* (Млш., Хм). 18. *Глибока долина* (Ант., Хм). 19. *Глибока долина* (Чрп., Хм). 20. *Глибокий рив* (Пшк., Хм). 21. *Голди* (Гвр., Хм). 22. *Горішків яр* (Бхм., Хм). 23. *Грехова долина* (Чрп., Хм). 24. *Гречева долина* (Чрп., Хм). 25. *Гриників яр* (Шпч., Хм). 26. *Дзвениха* (Прг., Хм). 27. *Дзвінкова* (Шпч., Хм). 28. *Довга долина* (Прг., Хм). 29. *Дубиків*

яр (Шпч., Хм). 30. *Загородь* (Чрп., Хм). 31. *Западня* (Ант., Хм). 32. *Зінькова долина* (Чрп., Хм). 33. *Іваськова долина* (Млш., Хм). 34. *Івахів рів* (Пшк., Хм). 35. *Кам'яна долина* (Чрп., Хм). 36. *Карачунів жолобок* (Бхм., Хм). 37. *Ковалів беріг* (Чрп., Хм). 38. *Ковалів яр* (Дбр., Хм). 39. *Крищищина долина* (Шпч., Хм). 40. *Лісосмуга* (Млм., Хм). 41. *Малий яр* (Шпч., Хм). 42. *Мар'їна долина* (Ржчн., Хм). 43. *Мареничі* (Дбр., Хм). 44. *Мар'їна* (Крп., Хм). 45. *Межи хрестами* (Чрп., Хм). 46. *Мендеркова* (Пчс., Хм). 47. *Мищенка* (Ржчн., Хм). 48. *Нестерів яр* (Дбр., Хм). 49. *Острілок* (Крп., Хм). 50. *Пасічина* (Чрп., Хм). 51. *Пастівник* (Рйк., Хм). 52. *Перникоза* (Бхм., Хм). 53. *Підлипка* (Бхм., Хм). 54. *Польчищина долина* (Дбр., Хм). 55. *Помпалова долина* (Млш., Хм). 56. *Попова долина* (Ржчн., Хм). 57. *Попове* (Крп., Хм). 58. *Простоквашиено* (Кпс., Хм). 59. *Романкова долина* (Дбр., Хм). 60. *Савчукова долина* (Арк., Хм). 61. *Сажавка* (Дбр., Хм). 62. *Середній яр* (Пчс., Хм). 63. *Середня гора* (Дбр., Хм). 64. *Середня долина* (Млш., Хм). 65. *Сіножата* (Гвр., Хм). 66. *Скрагова долина* (Арк., Хм). 67. *Собачий яр* (Бхм., Хм). 68. *Собачий яр* (Прх., Хм). 69. *Собачий яр* (Шпч., Хм). 70. *Степ* (Гвр., Хм). 71. *Торф'янська* (Ржчн., Хм). 72. *Хомова долина* (Дбр., Хм). 73. *Хутір* (Чрп., Хм). 74. *Чернишів яр* (Бхм., Хм). 75. *Чумакова яма* (Млм., Хм). 76. *Шия* (Пчс., Хм). 77. *Шкільний садок* (Млш., Хм). 78. *Штани* (Пшк., Хм). 79. *Яр* (Пшк., Хм). 80. *Яр* (Стф., Хм). 81. *Ярок* (Пчс., Хм). 82. *Ясенки* (Глв., Хм). 83. *Ясунева долина* (Шпч., Хм).

Мікропланоніми (власні назви берегів)

1. *Алексеевка* (Пшк., Хм). 2. *Безодня* (Шпч., Хм). 3. *Буцьове* (Шпч., Хм). 4. *Ворона* (Шпч., Хм). 5. *Громадське* (Пшк., Хм). 6. *Донців берег* (Шпч., Хм). 7. *Запашка* (Шпч., Хм). 8. *Зінків беріг* (Млш., Хм). 9. *Коліно* (Шпч., Хм). 10. *Корчунок* (Арк., Хм). 11. *Лози* (Арк., Хм). 12. *На підставку* (Млм., Хм). 13. *Острівець* (Арк., Хм). 14. *Савицький берег* (Пдс., Хм). 15. *Селисько* (Млм., Хм). 16. *Широкий беріг* (Глн., Хм). 17. *Широкий беріг* (Пшк., Хм). 18. *Широкий беріг* (Пшк., Хм).

Ремігатіоніми (власні назви гребель)

1. *Гатя* (Шпч., Хм). 2. *Гребельки* (Шпч., Хм).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. *Баша* (Лс. Грн., Хм). 2. *Безодня* (Ржчн., Хм). 3. *Березняки* (Пчс., Хм). 4. *Біля базару* (Хмл., Хм). 5. *Біля Голого шинка* (Олш., Хм). 6. *Біля клубу* (Кпс., Хм). 7. *Біля клубу* (Чрп., Хм). 8. *Біля липки* (Млм., Хм). 9. *Лезнівецьке урочище* (Хмл., Хм). 10. *Біля Старої школи* (Кпс., Хм). 11. *Біля Тучі* (Лпк., Хм). 12. *Біля хрестів* (Прг., Хм). 13. *Біля церкви* (Чрп., Хм). 14. *Біля школи* (Гвр., Хм). 15. *Біля школи* (Чрп., Хм). 16. *В кінці села* (Прг., Хм). 17. *В центрі* (Млн., Хм). 18. *Вигін* (Пшк., Хм). 19. *Виспа* (Ант., Хм). 20. *Глинисько* (Пшк., Хм). 21. *Голівуд* (Хмл., Хм). 22. *Гончариха* (Глн., Хм). 23. *Горин Штейна* (Хмл., Хм). 24. *Городище* (Пшк., Хм). 25. *Городище* (Стф., Хм). 26. *Городище* (Хдк., Хм). 27. *Грубий хрест* (Млн., Хм). 28. *Дубина* (Крп., Хм). 29. *Дубина* (Пчс., Хм). 30. *За греблею* (Ант., Хм). 31. *Замчисько* (Кпс., Хм). 32. *Замчище* (Трш., Хм). 33. *Канави* (Пдс., Хм). 34. *Квадрат* (Хмл., Хм). 35. *Клин* (Ант., Хм). 36. *Козячий вигін* (Пшк., Хм). 37. *Коло бані* (Млн., Хм). 38. *Коло весов* (Млн., Хм). 39. *Коло Гаврила* (Млн., Хм). 40. *Коло Гроха* (Млн., Хм). 41. *Коло Клави* (Млн., Хм). 42. *Коло Перкуяна* (Млн., Хм). 43. *Коло Толюні* (Млн., Хм). 44. *Коло трансформатора* (Кпс., Хм). 45. *Коло хреста* (Гвр., Хм). 46. *Коло хреста* (Дбр., Хм). 47. *Коло хреста* (Кпс., Хм). 48. *Коло хреста* (Прх., Хм). 49. *Кривава гребля* (Пшк., Хм). 50. *Криничка* (Прх., Хм). 51. *Кринички* (Пшк., Хм). 52. *Круглий лісок* (Млш., Хм). 53. *Кручі* (Бхм., Хм). 54. *Кут* (Ант., Хм). 55. *Липник* (Лс. Грн., Хм). 56. *Лисячі нори* (Лс. Грн., Хм). 57. *Могилки* (Ржчн., Хм). 58. *На пасовиську* (Кпс., Хм). 59. *На початку* (Прг., Хм). 60. *На таможні* (Гвр., Хм). 61. *На тоці* (Чрп., Хм). 62. *Над Настею* (Ржчн., Хм). 63. *Над островом* (Млм., Хм). 64. *Острів* (Арк., Хм). 65. *Парники* (Чрп., Хм). 66. *Пастівник* (Прг., Хм). 67. *Полог* (Хдк., Хм). 68. *Поташне* (Арк., Хм). 69. *Пустир Чичорі* (Пдс., Хм). 70. *Райок* (Млн., Хм). 71. *Рукавичка* (Хмл., Хм). 72. *Свинячий лагер* (Стф., Хм). 73. *Селище* (Ббн., Хм). 74. *Серпантин* (Хмл., Хм). 75. *Собачі ями* (Пшк., Хм).

76. Статуя (Лпк., Хм). 77. Статуя Святої (Млн., Хм). 78. Танасівка (Клб., Хм). 79. Циганське (Двд., Хм). 80. Ялова (Пчс., Хм).

Тумулосоніми (власні назви підвищень, горбків, насипів)

1. Бабин Пуп (Двд., Хм). 2. Баранів горбок (Двд., Хм). 3. Баранні Роги (Рйк., Хм). 4. Біля Кривої берези (Грз., Хм). 5. Бойкова гора (Млш., Хм). 6. Вали (Грв., Хм). 7. Висока гора (Млш., Хм). 8. Виспа (Чрп., Хм). 9. Воронова гора (Пчс., Хм). 10. Вратнікова гора (Шпч., Хм). 11. Глиняники (Кпс., Хм). 12. Гончариха (Чрп., Хм). 13. Гора (Прх., Хм). 14. Горби (Пшк., Хм). 15. Городище (Стф., Хм). 16. Грушенька (Ант., Хм). 17. Гусакова долина (Двд., Хм). 18. Дедова виспа (Чрп., Хм). 19. Жидівська гора (Млш., Хм). 20. Западючине (Двд., Хм). 21. Їськів горбок (Двд., Хм). 22. Козацька могила (Прг., Хм). 23. Коло Грубого хреста (Млш., Хм). 24. Коло Маринки (Рдв., Хм). 25. Комашня (Шпч., Хм). 26. Кручі (Стф., Хм). 27. Куцьова гора (Трл., Хм). 28. Лиса гора (Млш., Хм). 29. Люботин (Ант., Хм). 30. Макітри (Грз., Хм). 31. Могилки (Ант., Хм). 32. Могилки (Бхм., Хм). 33. Могилки (Дбр., Хм). 34. Могилки (Рдв., Хм). 35. На Бабиному (Двд., Хм). 36. Никончине (Двд., Хм). 37. Остання гора (Млш., Хм). 38. Павликовий горбок (Глів., Хм). 39. Попова виспа (Чрп., Хм). 40. Риза (Пшк., Хм). 41. Спасикова горбок (Двд., Хм). 42. Степи (Ант., Хм). 43. Сусова гора (Стф., Хм). 44. Цапова гора (Прх., Хм). 45. Швидка Гора (Пчс., Хм).

Усього зафіксовано 227 (11,66 %) мікрооронімів, зокрема 83 (36,56 %) каньйоніми, 80 (35,24 %) трактонімів, 44 (19,38 %) тумулосоніми, 18 (7,93 %) мікропланонімів та 2 (0,89 %) ремігатіоніми.

Мікрохороніми (власні назви частин територій)

Віоніми (власні назви шляхів сполучення)

Дромоніми (власні назви доріг)

1. Балкани (Арк., Хм). 2. Бахматівський шлях (Прг., Хм). 3. Біля березки (Арк., Хм). 4. Біля Лізки (Арк., Хм). 5. Воєнна дорога (Трш., Хм). 6. Грузевицький шлях (Млн., Хм). 7. Гутвина (Шпч., Хм). 8. До Десятки (Млн., Хм). 9. До Кудринців (Млн., Хм). 10. До траси (Млн., Хм). 11. До школи (Кпс., Хм). 12. До Шляхової (Рдв., Хм). 13. Дорога на Олешин (Чрп., Хм). 14. Дорога на Осташки (Чрп., Хм). 15. Дорога на Черепівку (Чрп., Хм). 16. Другий Старий шлях (Двд., Хм). 17. Коло воріт (Арк., Хм). 18. Масівська стежка (Прг., Хм). 19. Межа (Пшк., Хм). 20. На вигоні (Млнч., Хм). 21. На Вовківці (Млн., Хм). 22. Нижній шлях (Арк., Хм). 23. Новий шлях (Двд., Хм). 24. Новий шлях (Бхм., Хм). 25. Панська дорога (Чрп., Хм). 26. Поштова дорога на Летичів (Хмл., Хм). 27. Русанівський шлях (Прг., Хм). 28. Старий шлях (Двд., Хм). 29. Старий шлях (Бхм., Хм). 30. Турецький шлях (Шпч., Хм). 31. Центральна (Кпс., Хм). 32. Чумацький шлях (Бхм., Хм). 33. Широка дорога (Прг., Хм). 34. Шлях (Млм., Хм). 35. Шпиченський шлях (Двд., Хм).

Лімоніми (власні назви стежок)

1. За клубом (Стф., Хм). 2. Попід пошту (Чрп., Хм). 3. Попід річку (Чрп., Хм). 4. Степанкова (Двд., Хм). 5. Через перелаз (Стф., Хм). 6. Через прогін (Стф., Хм). 7. Через цвинтар (Чрп., Хм).

Станціоніми (власні назви зупинок транспортних засобів)

1. «Автовокзал» (Хмл., Хм). 2. «Автозправочна станція» (Хмл., Хм). 3. «Автосалон» (Хмл., Хм). 4. «Автостанція №5» (Хмл., Хм). 5. «Автошкола» (Хмл., Хм). 6. «Агора» (Хмл., Хм). 7. «Адвіс» (Хмл., Хм). 8. «Аптека» (Хмл., Хм). 9. «Арарат» (Хмл., Хм). 10. «Бібліотека Островського» (Хмл., Хм). 11. «Бібліотека ХНУ» (Хмл., Хм). 12. «Болбочана» (Хмл., Хм). 13. «Будинок побуту» (Хмл., Хм). 14. «Будівельників» (Хмл., Хм). 15. «Ветлікарня» (Хмл., Хм). 16. «Взуттєва фабрика» (Хмл., Хм). 17. «Вінницьке шосе» (Хмл., Хм). 18. «Вічний вогонь» (Хмл., Хм). 19. «Гайдара» (Хмл., Хм). 20. «Геологів» (Хмл., Хм). 21. «Героїв Чорнобіля» (Хмл., Хм). 22. «Гоголя» (Хмл., Хм). 23. «Готель «Поділля» (Хмл., Хм). 24. «Гуманітарно-педагогічна академія» (Хмл., Хм).

25. «Дана» (Хмл., Хм). 26. «Дитяча лікарня» (Хмл., Хм). 27. «Дім ритуальних послуг» (Хмл., Хм). 28. «Довженка» (Хмл., Хм). 29. «Друга поліклініка» (Хмл., Хм). 30. «Дубівський базар» (Хмл., Хм). 31. «Думка» (Хмл., Хм). 32. «Електроніка» (Хмл., Хм). 33. «Завод «Темп» (Хмл., Хм). 34. «Заготзерно» (Хмл., Хм). 35. «Залізняка» (Хмл., Хм). 36. «Залізничний вокзал» (Хмл., Хм). 37. «Захід» (Хмл., Хм). 38. «Західно-окружна» (Хмл., Хм). 39. Зупинка «СВ» (Хмл., Хм). 40. «Інститут» (Хмл., Хм). 41. «Катіон» (Хмл., Хм). 42. «Квітки Цісик» (Хмл., Хм). 43. «Короленка» (Хмл., Хм). 44. «Лицей» (Хмл., Хм). 45. «Майорського» (Хмл., Хм). 46. «Матері і Дитини» (Хмл., Хм). 47. «Міст» (Хмл., Хм). 48. «Міська лікарня» (Хмл., Хм). 49. «Насолода» (Хмл., Хм). 50. «Нафтобаза» (Хмл., Хм). 51. «Нива» (Хмл., Хм). 52. «Нижня Берегова» (Хмл., Хм). 53. «Оазис» (Хмл., Хм). 54. «Обласна лікарня» (Хмл., Хм). 55. «Олімпійська» (Хмл., Хм). 56. «Памяті Героїв» (Хмл., Хм). 57. «Пам'яті Героїв Чорнобиля» (Хмл., Хм). 58. «Пан Диван» (Хмл., Хм). 59. «Панаса Мирного» (Хмл., Хм). 60. «Паркова» (Хмл., Хм). 61. «Пенсійний фонд» (Хмл., Хм). 62. «Перемоги» (Хмл., Хм). 63. «Перша поліклініка» (Хмл., Хм). 64. «Перший автовокзал» (Хмл., Хм). 65. «Перший Парковий» (Хмл., Хм). 66. «Пивзавод» (Хмл., Хм). 67. «Підгірна» (Хмл., Хм). 68. «Пожежне депо» (Хмл., Хм). 69. «Поліклініка №3» (Хмл., Хм). 70. «ПТУ №24» (Хмл., Хм). 71. «Радіозавод» (Хмл., Хм). 72. «Райдержадміністрація» (Хмл., Хм). 73. «Района лікарня» (Хмл., Хм). 74. «Речовий ринок» (Хмл., Хм). 75. «Сілістра» (Хмл., Хм). 76. «Спортивна школа» (Хмл., Хм). 77. «Східна» (Хмл., Хм). 78. «Сьомий континент» (Хмл., Хм). 79. «Театр ім. Старицького» (Хмл., Хм). 80. «Термопластавтомат» (Хмл., Хм). 81. «Трудова» (Хмл., Хм). 82. «Укрелектроапарат» (Хмл., Хм). 83. «Університет» (Хмл., Хм). 84. «Університет економіки і підприємства» (Хмл., Хм). 85. «Філармонія» (Хмл., Хм). 86. «Хлібзавод» (Хмл., Хм). 87. «Хмельницькелегпром» (Хмл., Хм). 88. «Хотовицького» (Хмл., Хм). 89. «Цегляний завод» (Хмл., Хм). 90. «Центральний універмаг» (Хмл., Хм). 91. «Центр» (Хмл., Хм). 92. «ЦНТІ» (Хмл., Хм). 93. «Цукерочна фабрика» (Хмл., Хм). 94. «Цукровий завод» (Хмл., Хм). 95. «Четверта поліклініка» (Хмл., Хм). 96. «Шевченка» (Хмл., Хм). 97. «Школа №28» (Хмл., Хм). 98. «Школа №9» (Хмл., Хм). 99. «Шпиталь» (Хмл., Хм). 100. «Юність» (Хмл., Хм).

Траектiонiми (власнi назви переїздiв)

1. Героїв Крут (Хмл., Хм). 2. Залізничний переїзд (Хмл., Хм). 3. Іподромний переїзд (Хмл., Хм). 4. Кам'янецький переїзд 1225 км (Хмл., Хм). 5. Переїзд Молодіжний (Хмл., Хм). 6. Переїзд 1219 (Хмл., Хм). 7. Переїзд Геологів (Хмл., Хм). 8. Переїзд Кожедуба (Хмл., Хм). 9. Переїзд Купріна (Хмл., Хм). 10. Переїзд Львівський (Хмл., Хм). 11. Переїзд Суворова (Хмл., Хм). 12. Переїзд Торф'яний (Хмл., Хм). 13. Переїзд Фельштинський (Хмл., Хм). 14. Переїзд Щерби (Хмл., Хм). 15. Переїзд. Верейського (Хмл., Хм). 16. Прорізний переїзд (Хмл., Хм). 17. Проскурівський переїзд (Хмл., Хм). 18. Раскової переїзд (Хмл., Хм). 19. Старий переїзд (Хмл., Хм). 20. Чорнострівський переїзд (Чрн., Ост).

Ойкохоронiми (власнi назви об'єктiв, що знаходяться в межах поселення)

Агоронiми (власнi назви площ, майданiв)

1. Майдан Незалежності (Хмл., Хм). 2. Площа Свободи (Хмл., Хм). 3. Привокзальний Майдан (Хмл., Хм).

Базаронiми (власнi назви базарiв)

1. «Бартер-Сервіс» (Хмл., Хм). 2. «Берізка» (Хмл., Хм). 3. «Бриліантовий ряд» (Хмл., Хм). 4. «Геологів» (Хмл., Хм). 5. «Оптовик» (Хмл., Хм). 6. «Джинсовий Рай» (Хмл., Хм). 7. «Діамантовий ряд» (Хмл., Хм). 8. «Дубівський базар» (Хмл., Хм). 9. «Золота алея» (Хмл., Хм). 10. «Ізида» (Хмл., Хм). 12. «Кам'янецький ринок» (Хмл., Хм). 13. «Новий базар» (Хмл., Хм). 14. «Пако» (Хмл., Хм). 15. «Поділля-1» (Хмл., Хм). 16. «Поділля-2» (Хмл., Хм). 17. «Сардонікс» (Хмл., Хм). 18. «Срібна алея» (Хмл., Хм). 19. «Старий базар» (Хмл., Хм). 20. Центральний овочевий ринок (Хмл., Хм).

Годоніми (власні назви вулиць)

1. 1201-й кілометр (Хмл., Хм).
2. 1-а Лугова (Хмл., Хм).
3. 1-а Нова (Хмл., Хм).
4. 1-а Садибна (Хмл., Хм).
5. 1-й Мирний (Хмл., Хм).
6. 2-а Лугова (Хмл., Хм).
7. 2-а Нова (Хмл., Хм).
8. 2-а Садибна (Хмл., Хм).
9. 2-й Мирний (Хмл., Хм).
10. 3-я Лугова (Хмл., Хм).
11. 3-я Нова (Хмл., Хм).
12. 3-я Садибна (Хмл., Хм).
13. 4-а Нова (Хмл., Хм).
14. Авіаційна (Хмл., Хм).
15. Авіаційний провулок (Хмл., Хм).
16. Аеродромна (Хмл., Хм).
17. Академіка Павловського (Хмл., Хм).
18. Аксентія Середюка (Дбр., Хм).
19. Антонова (Лс. Грн., Хм).
20. Антонова (Лс. Грн., Хм).
21. Аптекарьська (Хмл., Хм).
22. Атерлея (Хмл., Хм).
23. Б. Хмельницького (Хмл., Хм).
24. Бажана Миколи (Хмл., Хм).
25. Бакальці (Трш., Хм).
26. Бараболькова (Трш., Хм).
27. Баранівка (Ржчн., Хм).
28. Бараші (Трш., Хм).
29. Басейна (Хмл., Хм).
30. Басейний провулок (Хмл., Хм).
31. Бегми (Хмл., Хм).
32. Березнева (Хмл., Хм).
33. Бехова (Дбр., Хм).
34. Белгородська (Хмл., Хм).
35. Белгородський провулок (Хмл., Хм).
36. Белінського (Хмл., Хм).
37. Білого ленія (Трш., Хм).
38. Біля буди (Двд., Хм).
39. Біля Миколихи (Двд., Хм).
40. Біля фігури (Двд., Хм).
41. Благодатна (Хмл., Хм).
42. Блакитна (Хмл., Хм).
43. Богдана Хмельницького (Дбр., Хм).
44. Богуна Івана (Хмл., Хм).
45. Боженка (Хмл., Хм).
46. Бойдаченка (Хмл., Хм).
47. Болотний провулок (Хмл., Хм).
48. Болохівська (Хмл., Хм).
49. Браславська (Прг., Хм).
50. Будівельників (Хмл., Хм).
51. Будьонного (Хмл., Хм).
52. Бузька (Хмл., Хм).
53. Булаєнка (Хмл., Хм).
54. Вайсера (Хмл., Хм).
55. Васильківська (Хмл., Хм).
56. Васяніна (Хмл., Хм).
58. Ватутіна (Хмл., Хм).
59. Ватутіна провулок (Хмл., Хм).
60. Ващука (Хмл., Хм).
61. Везденькова (Дбр., Хм).
62. Велика Бузька (Хмл., Хм).
63. Велика Вокзальна (Хмл., Хм).
64. Верби (Лпк., Хм).
65. Верейського (Хмл., Хм).
66. Верейського провулок (Хмл., Хм).
67. Верхній Береговий провулок (Хмл., Хм).
68. Верхній провулок (Хмл., Хм).
69. Верхня (Хмл., Хм).
70. Верхня Берегова (Хмл., Хм).
71. Весела (Хмл., Хм).
72. Веселий провулок (Хмл., Хм).
73. Веселкова (Хмл., Хм).
74. Весняна (Хмл., Хм).
75. Весняний провулок (Хмл., Хм).
76. Вечеркевича (Хмл., Хм).
77. Вигін (Двд., Хм).
78. Вигода (Гвр., Хм).
79. Вигодовського (Хмл., Хм).
80. Визволителів (Хмл., Хм).
81. Винниченка (Хмл., Хм).
82. Винниченка провулок (Хмл., Хм).
83. Виноградна (Лс. Грн., Хм).
84. Випас (Ржчн., Хм).
85. Висварівка (Млн., Хм).
86. Висока (Клм., Хм).
87. Висока (Пшк., Хм).
88. Висока (Хмл., Хм).
89. Високий провулок (Хмл., Хм).
90. Вишнева (Гвр., Хм).
91. Вишнева (Дбр., Хм).
92. Вишнева (Кдр., Хм).
93. Вишнева (Хмл., Хм).
94. Вишині Остапа (Хмл., Хм).
95. Військоматський провулок (Хмл., Хм).
96. Вільшина (Рзш., Хм).
97. Вінницька (Ркв., Хм).
98. Вінницьке шосе (Хмл., Хм).
99. Вітанова (Хмл., Хм).
100. Вовкова (Ржчн., Хм).
101. Вовчою горою (Шпч., Хм).
102. Водопровідна (Хмл., Хм).
103. Водянка (Бхм., Хм).
104. Вокзальна (Хмл., Хм).
105. Володимирська (Хмл., Хм).
106. Волочиська (Хмл., Хм).
107. Волошкава (Хмл., Хм).
108. Воронського (Хмл., Хм).
109. Гаврильська (Прг., Хм).
110. Гавришка (Хмл., Хм).
111. Гагаріна (Гвр., Хм).
112. Гагаріна (Хмл., Хм).
113. Гайдамацька (Хмл., Хм).
114. Гайдара (Гвр., Хм).
115. Гайдара (Лс. Грн., Хм).
116. Галана (Хмл., Хм).
117. Гальчевського (Хмл., Хм).
118. Гарнізонна (Хмл., Хм).
119. Гастелло (Хмл., Хм).
120. Гвардійська (Хмл., Хм).
121. Геологів (Хмл., Хм).
122. Героїв Крут (Хмл., Хм).
123. Героїв Майдану (Гнт., Хм).
124. Героїв Майдану (Хмл., Хм).
125. Героїв Чорнобіля (Хмл., Хм).
126. Герцена (Хмл., Хм).
127. Глиниськи (Трш., Хм).
129. Глиняники (Ржчн., Хм).
130. Глібова (Хмл., Хм).
131. Глінки (Хмл., Хм).
132. Глуха (Хмл., Хм).
133. Глухий (Хмл., Хм).
134. Гнила (Трш., Хм).
135. Гоболоня (Млм., Хм).
136. Говда (Млн., Хм).
137. Гоголя (Хмл., Хм).
138. Головіна (Хмл., Хм).
139. Голубівщина (Прх., Хм).
140. Гонти (Хмл., Хм).
141. Гончаріцина (Прх., Хм).
142. Гончарова (Хмл., Хм).
143. Гора (Млм., Хм).
144. Гора (Рдв., Хм).
145. Горб (Рзш., Хм).
146. Горбалівка (Дбр., Хм).
147. Горбанівка (Гвр., Хм).
148. Горбанівщина (Прх., Хм).
149. Горбанчука (Хмл., Хм).
150. Горіхова (Двд., Хм).
151. Городня (Хмл., Хм).
152. Городовикова (Хмл., Хм).
153. Горького (Хмл., Хм).
154. Госпітальна (Хмл., Хм).
155. Гошинського (Хмл., Хм).
156. Гречанський (Хмл., Хм).

157. *Гречка* (Хмл., Хм). 158. *Грибоєдова* (Хмл., Хм). 159. *Гринівецька* (Хмл., Хм). 160. *Громової* (Хмл., Хм). 161. *Грудки* (Млн., Хм). 162. *Грушевського* (Хмл., Хм). 163. *Гуменюка* (Хмл., Хм). 164. *Гунашевського* (Хмл., Хм). 165. *Гуцалюка* (Хмл., Хм). 166. *Дальній* (Хмл., Хм). 167. *Дачки* (Бхм., Хм). 168. *Дачна* (Хмл., Хм). 169. *Дворянська* (Хмл., Хм). 170. *Дейгена* (Хмл., Хм). 171. *Декабристів* (Хмл., Хм). 172. *Деповська* (Хмл., Хм). 173. *Депутатська* (Хмл., Хм). 174. *Джерельна* (Хмл., Хм). 175. *Джумакивка* (Хмл., Хм). 176. *Димінського* (Хмл., Хм). 177. *Дідівська* (Ржч., Хм). 178. *Дністрянська* (Хмл., Хм). 179. *Довга ленія* (Прх., Хм). 180. *Довженка* (Хмл., Хм). 181. *Долина* (Млм., Хм). 182. *Долина* (Рдв., Хм). 183. *Домики* (Гвр., Хм). 184. *Достоевського* (Хмл., Хм). 185. *Друга бригада* (Арк., Хм). 186. *Друга бригада* (Лпк., Хм). 187. *Друга Советчина* (Лпк., Хм). 188. *Дружби* (Хмл., Хм). 189. *Дубівська* (Хмл., Хм). 190. *Дубініна* (Хмл., Хм). 191. *Дуза* (Дбр., Хм). 192. *Духновщина* (Лпк., Хм). 193. *Ейлеровська* (Хмл., Хм). 194. *Ентузіастів 1-а* (Хмл., Хм). 195. *Ентузіастів 2-а* (Хмл., Хм). 196. *Є. Остаповича* (Хмл., Хм). 197. *Європейська* (Скр., Хм). 198. *Європейська* (Хмл., Хм). 199. *Єдності* (Олш., Хм). 200. *Жванецька* (Хмл., Хм). 201. *Жданова* (Хмл., Хм). 202. *Житецького* (Хмл., Хм). 203. *Житній* (Хмл., Хм). 204. *Житня* (Хмл., Хм). 205. *Жовтнева* (Гнт., Хм). 206. *Жовтнева* (Двд., Хм). 207. *Жовтнева* (Лс. Грн., Хм). 208. *Жовтнева* (Прг., Хм). 209. *Жовтнева* (Пшк., Хм). 210. *Жовтнева* (Скр., Хм). 211. *Жовтневий* (Гнт., Хм). 212. *Жукова* (Арк., Хм). 213. *Жукова* (Гнт., Хм). 214. *Жукова* (Нмч., Хм). 215. *Жукова* (Хмл., Хм). 216. *Жуковського* (Хмл., Хм). 217. *Жулкевського* (Хмл., Хм). 218. *Заболотного* (Хмл., Хм). 219. *Заболото* (Кпс., Хм). 220. *Завадського* (Хмл., Хм). 221. *Заводська* (Хмл., Хм). 222. *Загреблянська* (Бхм., Хм). 223. *Залізнична* (Хмл., Хм). 224. *Залізняка* (Хмл., Хм). 225. *Залука* (Млн., Хм). 226. *Замлин* (Прг., Хм). 227. *Запрудна* (Хмл., Хм). 228. *Заремби* (Хмл., Хм). 229. *Зарічанська* (Хмл., Хм). 230. *Зарічка* (Глн., Хм). 231. *Затишний* (Хмл., Хм). 232. *Затонського* (Гвр., Хм). 233. *Західна* (Хмл., Хм). 234. *Західно-окружна* (Хмл., Хм). 235. *Зацерква* (Млн., Хм). 236. *Зацерква* (Прг., Хм). 237. *Заярна* (Хмл., Хм). 238. *Збарського* (Хмл., Хм). 239. *Збручанська* (Хмл., Хм). 240. *Зв'язківців* (Хмл., Хм). 241. *Зелена* (Гвр., Хм). 242. *Зелена* (Двд., Хм). 243. *Зелена* (Хмл., Хм). 244. *Зеленецька* (Лпк., Хм). 245. *Зенітна* (Хмл., Хм). 247. *Зеньковського* (Хмл., Хм). 248. *Зоряна* (Хмл., Хм). 249. *І. Богуна* (Лс.Грн., Хм). 250. *І. Скоропадського* (Лс.Грн., Хм). 251. *Івана Франка* (Хмл., Хм). 252. *Івасюка* (Хмл., Хм). 253. *Ігнатенка* (Хмл., Хм). 254. *Індустріальна* (Гвр., Хм). 255. *Індустріальний* (Хмл., Хм). 256. *Інститутська* (Хмл., Хм). 257. *Іподромна* (Хмл., Хм). 258. *Кавказ* (Клм., Хм). 259. *Кавказька* (Хмл., Хм). 260. *Казюрська* (Бхм., Хм). 261. *Калинова* (Хмл., Хм). 262. *Калнишевського* (Хмл., Хм). 263. *Калова* (Гвр., Хм). 264. *Камінна долина* (Ост., Хм). 265. *Камінська* (Трш., Хм). 266. *Карла Маркса* (Гвр., Хм). 267. *Кармелюка* (Дбр., Хм). 268. *Качинського* (Хмл., Хм). 269. *Квітнева* (Кдр., Хм). 270. *Квітнева* (Прг., Хм). 271. *Київський* (Хмл., Хм). 272. *Кирпоноса* (Хмл., Хм). 273. *Кібенка* (Хмл., Хм). 274. *Кільцева* (Пшк., Хм). 275. *Кільцевий* (Хмл., Хм). 276. *Кладка* (Глн., Хм). 277. *Кленова* (Хмл., Хм). 278. *Клин* (Млн., Хм). 279. *Кобилянської* (Хмл., Хм). 280. *Ковпака* (Хмл., Хм). 281. *Кожедуба* (Хмл., Хм). 282. *Козака* (Хмл., Хм). 283. *Козацька* (Хмл., Хм). 284. *Колгоспна* (Глт., Хм). 285. *Колгоспна* (Клм., Хм). 286. *Колгоспна* (Нмч., Хм). 287. *Колгоспна* (Хмл., Хм). 288. *Колгоспний* (Глт., Хм). 289. *Коло кнура* (Рдв., Хм). 290. *Коло школи* (Гнт., Хм). 291. *Комарова* (Хмл., Хм). 292. *Комерційна* (Хмл., Хм). 293. *Комунальна* (Ркв., Хм). 294. *Кондри* (Трш., Хм). 295. *Конєва* (Хмл., Хм). 296. *Кооперативна* (Хмл., Хм). 297. *Копистинське шосе* (Хмл., Хм). 298. *Корея* (Дбр., Хм). 299. *Короленка* (Хмл., Хм). 300. *Короленко* (Ркв., Хм). 301. *Корольова* (Хмл., Хм). 302. *Коротченка* (Хмл., Хм). 303. *Корчівка* (Гнт., Хм). 304. *Корчівка* (Рдв., Хм). 305. *Космічна* (Хмл., Хм). 306. *Космічна* (Хмл., Хм). 307. *Космодем'янської* (Хмл., Хм). 308. *Костюшка* (Хмл., Хм). 309. *Котика* (Хмл., Хм). 310. *Котляревського* (Хмл., Хм). 311. *Котовського* (Двд., Хм). 312. *Котовського* (Лс. Грн., Хм). 313. *Коцюбинського* (Двд., Хм). 314. *Коцюбинського* (Нмч., Хм). 315. *Коцюбинського* (Хмл., Хм). 316. *Коцюрівка*

- (Млн., Хм). 317. *Кошарського* (Хмл., Хм). 318. *Кошового* (Хмл., Хм). 319. *Кошового* (Гвр., Хм). 320. *Красилівська* (Хмл., Хм). 321. *Красовського* (Хмл., Хм). 322. *Крашевського* (Хмл., Хм). 323. *Кривоноса* (Хмл., Хм). 324. *Кринична* (Хмл., Хм). 325. *Кудрянки* (Хмл., Хм). 326. *Кузнєцова* (Хмл., Хм). 327. *Кузьменка* (Шпч., Хм). 328. *Куліша* (Хмл., Хм). 329. *Купецька* (Хмл., Хм). 330. *Купецький провулок* (Хмл., Хм). 331. *Купріна* (Ркв., Хм). 332. *Купріна* (Хмл., Хм). 333. *Курбаса* (Хмл., Хм). 334. *Курчатова* (Хмл., Хм). 335. *Кут* (Ржчн., Хм). 336. *Кутаї* (Трш., Хм). 337. *Кутузова* (Гвр., Хм). 338. *Кутузова* (Хмл., Хм). 339. *Кутяни* (Клм., Хм). 340. *Лагуна* (Олш, Хм). 341. *Ламаний* (Хмл., Хм). 342. *Ланова* (Хмл., Хм). 343. *Ланок* (Хмл., Хм). 344. *Лебедина* (Хмл., Хм). 345. *Лезнівська* (Хмл., Хм). 346. *Леніна* (Рзш., Хм). 347. *Ленія* (Стф., Хм). 348. *Ленія* (Шпч., Хм). 349. *Леонтовича* (Хмл., Хм). 350. *Лермонтова* (Хмл., Хм). 351. *Лесі Українки* (Хмл., Хм). 352. *Летичівська* (Хмл., Хм). 353. *Лескова* (Хмл., Хм). 354. *Липнева* (Хмл., Хм). 355. *Лисенка* (Хмл., Хм). 356. *Лікарняна* (Хмл., Хм). 357. *Лісна* (Пчс., Хм). 358. *Лісова* (Бхм., Хм). 359. *Лісова* (Дбр., Хм). 360. *Лісова* (Кдр., Хм). 361. *Лісова* (Хмл., Хм). 362. *Лісогринівецька* (Хмл., Хм). 363. *Літвінова* (Арк., Хм). 364. *Літня* (Хмл., Хм). 365. *Лозова* (Олш., Хм). 366. *Локомотивна* (Хмл., Хм). 367. *Ломоносова* (Хмл., Хм). 368. *Лупана* (Хмл., Хм). 369. *Львівське шосе* (Хмл., Хм). 370. *Мазурівка* (Крп., Хм). 371. *Мазурська* (Пшк., Хм). 372. *Майборського* (Хмл., Хм). 373. *Макухка* (Млн., Хм). 374. *Мала Бузька* (Хмл., Хм). 375. *Мала Вокзальна* (Хмл., Хм). 376. *Малиницька* (Хмл., Хм). 377. *Мальвина гірка* (Олш, Хм). 378. *Мальончика* (Млн., Хм). 379. *Мандринова* (Дбр., Хм). 380. *Мандрова* (Дбр., Хм). 381. *Мандрова* (Ржчн., Хм). 382. *Мар'їна* (Ржчн., Хм). 383. *Мар'янівка* (Крм., Хм). 384. *Марчуківщина* (Прх., Хм). 385. *Матросова* (Хмл., Хм). 386. *Маяковського* (Хмл., Хм). 387. *Мельникова* (Хмл., Хм). 388. *Мельницька* (Шпч., Хм). 389. *Мересьєва* (Хмл., Хм). 390. *Милнищина* (Млм., Хм). 391. *Миндина* (Дбр., Хм). 392. *Мирний* (Ркв., Хм). 393. *Мирного* (Хмл., Хм). 394. *Мирова* (Кдр., Хм). 395. *Мільйонна* (Хмл., Хм). 396. *Місячна* (Хмл., Хм). 397. *Міцкевича* (Хмл., Хм). 398. *Мічуріна* (Гвр., Хм). 399. *Мічуріна* (Хмл., Хм). 400. *Молдавська* (Хмл., Хм). 401. *Молодіжна* (Ркв., Хм). 402. *Молодіжна* (Хмл., Хм). 403. *Молодої гвардії* (Хмл., Хм). 404. *Морозенка* (Хмл., Хм). 405. *Морозівка* (Млн., Хм). 406. *Московська* (Двд., Хм). 407. *Московська* (Хмл., Хм). 408. *Мулярська* (Арк., Хм). 409. *На Закотті* (Рдв., Хм). 410. *На зарічку* (Рдв., Хм). 411. *На кутку* (Лпк., Хм). 412. *На Підлісці* (Рдв., Хм). 413. *На шляху* (Рдв., Хм). 414. *Набережна* (Хмл., Хм). 415. *Набережна* (Чрп., Хм). 416. *Нагірна* (Хмл., Хм). 417. *Наливайка* (Хмл., Хм). 418. *Народної волі* (Хмл., Хм). 419. *Нахалівка* (Крп., Хм). 420. *Невгодовського* (Хмл., Хм). 421. *Невського* (Хмл., Хм). 422. *Некрасова* (Хмл., Хм). 423. *Нечая* (Хмл., Хм). 424. *Нижня* (Гнт., Хм). 425. *Низька* (Прг., Хм). 426. *Нова лінія* (Млм., Хм). 427. *Нова осадьба* (Гнт., Хм). 428. *Нові хати* (Глн., Хм). 429. *Новобульварна* (Хмл., Хм). 430. *Новосільна* (Хмл., Хм). 431. *Огієнка* (Хмл., Хм). 432. *Одухи* (Хмл., Хм). 433. *Озерна* (Клм., Хм). 434. *Озерна* (Хмл., Хм). 435. *Окинського* (Хмл., Хм). 436. *Олександрівська* (Хмл., Хм). 437. *Олексенка* (Хмл., Хм). 438. *Олени Пчілки* (Хмл., Хм). 439. *Олійника* (Хмл., Хм). 440. *Олімпійська* (Хмл., Хм). 441. *Орловського* (Хмл., Хм). 442. *Осадьби* (Гнт., Хм). 443. *Осадьби* (Шпч., Хм). 444. *Осаківська* (Двд., Хм). 445. *Осипенко* (Хмл., Хм). 446. *Осілля* (Хмл., Хм). 447. *Остапова долина* (Гвр, Хм). 448. *Островського* (Двд., Хм). 449. *Островського* (Івн., Хм). 450. *Островського* (Олш., Хм). 451. *Островського* (Прг., Хм). 452. *Острозького* (Хмл., Хм). 453. *П. Дорошенка* (Лс. Грн., Хм). 454. *П. Мирного* (Лс. Грн., Хм). 455. *П. Орлика* (Лс. Грн., Хм). 456. *П'ята бригада* (Арк., Хм). 457. *П'ята бригада* (Лпк., Хм). 458. *П'ятдесятиріччя Жовтня* (Прг., Хм). 459. *П'ятихатки* (Млн., Хм). 460. *Пам'яті Героїв* (Кдр., Хм). 461. *Панфілова* (Хмл., Хм). 462. *Папаніна* (Хмл., Хм). 463. *Паркова* (Ркв., Хм). 464. *Паркова* (Хмл., Хм). 465. *Партизанська* (Хмл., Хм). 466. *Пархоменка* (Прг., Хм). 467. *Пархоменка* (Хмл., Хм). 468. *Пасічна* (Хмл., Хм). 469. *Педоси* (Пдс., Хм). 470. *Перевальна* (Хмл., Хм). 471. *Переїзд Мирного* (Хмл., Хм). 472. *Перемоги* (Дбр., Хм). 473. *Перемоги* (Ркв., Хм). 474. *Перемоги* (Хмл., Хм).

475. *Пересипкіна* (Хмл., Хм). 476. *Переулоч Шкільний* (Дбр., Хм). 477. *Перша бригада* (Арк., Хм). 478. *Перша бригада* (Лпк., Хм). 479. *Перша Советчина* (Лпк., Хм). 480. *Петровського* (Хмл., Хм). 481. *Пилипчака* (Хмл., Хм). 482. *Південна* (Хмл., Хм). 483. *Північний переїзд* (Хмл., Хм). 484. *Під вербами* (Ост., Хм). 485. *Підберезина* (Крп., Хм). 486. *Підвальна* (Гвр., Хм). 487. *Підвільшина* (Ржчн., Хм). 488. *Підгірна* (Івн., Хм). 489. *Підгірна* (Хмл., Хм). 490. *Підкалинна* (Хмл., Хм). 491. *Підкам'янецька* (Хмл., Хм). 492. *Підкови* (Хмл., Хм). 493. *Підлісна* (Дбр., Хм). 494. *Підлісна* (Хмл., Хм). 495. *Пілотська* (Хмл., Хм). 496. *Плоска* (Хмл., Хм). 497. *Подільська* (Нмч., Хм). 498. *Подільська* (Ркв., Хм). 499. *Подільська* (Хмл., Хм). 500. *Позатоки* (Млн., Хм). 501. *Полігонна* (Хмл., Хм). 502. *Польова* (Кдр., Хм). 503. *Польова* (Нмч., Хм). 504. *Польова* (Ркв., Хм). 505. *Польова* (Трш., Хм). 506. *Польова* (Хмл., Хм). 507. *Полянка* (Ств., Хм). 508. *Поперечка* (Млм., Хм). 509. *Попова* (Хмл., Хм). 510. *Порохнява* (Дбр., Хм). 511. *Порохнявка* (Двд., Хм). 512. *Потати* (Трш., Хм). 513. *Починка* (Хмл., Хм). 514. *Правди* (Хмл., Хм). 515. *Правика* (Хмл., Хм). 516. *Пресайзена* (Хмл., Хм). 517. *Прибережна* (Ркв., Хм). 518. *Прибузька* (Хмл., Хм). 519. *Привітна* (Хмл., Хм). 520. *Пригородня* (Хмл., Хм). 521. *Прикордонників* (Хмл., Хм). 522. *Примакова* (Двд., Хм). 523. *Прифермська* (Хмл., Хм). 524. *Приципілівка* (Млн., Хм). 525. *Причіпілівка* (Ант., Хм). 526. *Провулок 1-й Трудовий* (Хмл., Хм). 527. *Провулок 2-й Набережний* (Хмл., Хм). 528. *Провулок 2-й Трудовий* (Хмл., Хм). 529. *Провулок 3-й Набережний* (Хмл., Хм). 530. *Провулок № 3* (Хмл., Хм). 531. *Провулок Будівельників* (Хмл., Хм). 532. *Провулок Ващука* (Хмл., Хм). 533. *Провулок Геологів* (Хмл., Хм). 534. *Провулок Глібова* (Хмл., Хм). 535. *Провулок Городовікова* (Хмл., Хм). 536. *Провулок Дачний* (Хмл., Хм). 537. *Провулок Ентузіастів 1-й* (Хмл., Хм). 538. *Провулок Жовтневий* (Хмл., Хм). 539. *Провулок Заводський* (Хмл., Хм). 540. *Провулок Залізняка* (Хмл., Хм). 541. *Провулок Калиновий* (Хмл., Хм). 542. *Провулок Кібенка* (Хмл., Хм). 543. *Провулок Кладбищенський* (Хмл., Хм). 544. *Провулок Клубний* (Хмл., Хм). 545. *Провулок Липневий* (Хмл., Хм). 546. *Провулок Малиновий* (Хмл., Хм). 547. *Провулок Медведівський* (Хмл., Хм). 548. *Провулок Мирного* (Хмл., Хм). 549. *Провулок Незалежності* (Хмл., Хм). 550. *Провулок Орловського* (Хмл., Хм). 551. *Провулок Осінній* (Хмл., Хм). 552. *Провулок Павлова* (Хмл., Хм). 553. *Провулок Панфілова* (Хмл., Хм). 554. *Провулок Парковий* (Хмл., Хм). 555. *Провулок Пекарський* (Хмл., Хм). 556. *Провулок Перемоги* (Хмл., Хм). 557. *Провулок Першотравневий* (Хмл., Хм). 558. *Провулок Пилипчака* (Хмл., Хм). 559. *Провулок Північний* (Хмл., Хм). 560. *Провулок Підгірний* (Хмл., Хм). 561. *Провулок Підкови* (Хмл., Хм). 562. *Провулок Плоский* (Хмл., Хм). 563. *Провулок Подільський* (Хмл., Хм). 564. *Провулок Покришкіна* (Хмл., Хм). 565. *Провулок Польовий* (Хмл., Хм). 566. *Провулок Починка* (Хмл., Хм). 567. *Провулок Правика* (Хмл., Хм). 568. *Провулок Приміський* (Хмл., Хм). 569. *Провулок Проїзний* (Хмл., Хм). 570. *Провулок Пролісковий* (Хмл., Хм). 571. *Провулок Прорізний* (Хмл., Хм). 572. *Провулок Проскурівський* (Хмл., Хм). 573. *Провулок Проскурівського Підпілля* (Хмл., Хм). 574. *Провулок Пугачова* (Хмл., Хм). 575. *Провулок Пушкіна* (Хмл., Хм). 576. *Провулок П'ятисотенниць* (Хмл., Хм). 577. *Провулок Радісний* (Хмл., Хм). 578. *Провулок Разіна* (Хмл., Хм). 579. *Провулок Раскової* (Хмл., Хм). 580. *Провулок Репіна* (Хмл., Хм). 581. *Провулок Рибалка* (Хмл., Хм). 582. *Провулок Рибачий* (Хмл., Хм). 583. *Провулок Рубчакової* (Хмл., Хм). 584. *Провулок Ружичнянський* (Хмл., Хм). 585. *Провулок Рум'янцева* (Хмл., Хм). 586. *Провулок Садовий* (Хмл., Хм). 587. *Провулок Свободи* (Хмл., Хм). 588. *Провулок Серпанковий* (Хмл., Хм). 589. *Провулок Смотрицького* (Хмл., Хм). 590. *Провулок Соборний* (Хмл., Хм). 591. *Провулок Ставковий* (Хмл., Хм). 592. *Провулок Старицького* (Хмл., Хм). 593. *Провулок Староміський* (Хмл., Хм). 594. *Провулок Стельмаха* (Хмл., Хм). 595. *Провулок Суворова* (Хмл., Хм). 596. *Провулок Театральний* (Хмл., Хм). 597. *Провулок Тихий* (Хмл., Хм). 598. *Провулок Ткачука* (Хмл., Хм). 599. *Провулок Торф'яний* (Хмл., Хм). 600. *Провулок Травневий* (Хмл., Хм). 601. *Провулок Тракторний* (Хмл., Хм). 602. *Провулок Транспортний* (Хмл., Хм).

603. *Провулок Тупиковий* (Хмл., Хм). 604. *Провулок Тургенєва* (Хмл., Хм). 605. *Провулок Фельштинський* (Хмл., Хм). 606. *Провулок Франка* (Хмл., Хм). 607. *Провулок Центральний* (Хмл., Хм). 608. *Провулок Чапаєва* (Хмл., Хм). 609. *Провулок Червонофлотський* (Хмл., Хм). 610. *Провулок Чехова* (Хмл., Хм). 611. *Провулок Чкалова* (Хмл., Хм). 612. *Провулок Човновий* (Хмл., Хм). 613. *Провулок Чубинського* (Хмл., Хм). 614. *Провулок Шевченка* (Хмл., Хм). 615. *Провулок Шестакова* (Хмл., Хм). 616. *Провулок Шкільний* (Хмл., Хм). 617. *Провулок Шостаковича* (Хмл., Хм). 618. *Провулок Щедрина* (Хмл., Хм). 619. *Провулок Щорса* (Хмл., Хм). 620. *Провулок Ювілейний* (Хмл., Хм). 621. *Провулок Яновського* (Хмл., Хм). 622. *Провулок 1-й Набережний* (Хмл., Хм). 623. *Прорізна* (Хмл., Хм). 624. *Проскурівська* (Ржчн., Хм). 625. *Проскурівська* (Хмл., Хм). 626. *Проскурівського Підпілля* (Хмл., Хм). 627. *Профспілкова* (Хмл., Хм). 628. *Профспілковий* (Хмл., Хм). 629. *Пугачова* (Хмл., Хм). 630. *Пустосволова* (Дбр., Хм). 631. *Пухальщина* (Гнт., Хм). 632. *Пушкіна* (Хмл., Хм). 633. *Пишенична* (Хмл., Хм). 634. *П'якорського* (Хмл., Хм). 635. *П'ятисотениць* (Хмл., Хм). 636. *Радгоспна* (Лс. Грн., Хм). 637. *Радгоспна* (Лс. Грн., Хм). 638. *Радгоспна* (Олш., Хм). 639. *Радзієвського* (Хмл., Хм). 640. *Радянська* (Кпс., Хм). 641. *Раєвського* (Хмл., Хм). 642. *Разіна* (Хмл., Хм). 643. *Раскової* (Хмл., Хм). 644. *Реальний провулок* (Хмл., Хм). 645. *Ремісничка* (Хмл., Хм). 646. *Речко* (Хмл., Хм). 647. *Рибалка* (Хмл., Хм). 648. *Рильського* (Хмл., Хм). 649. *Ричка* (Хмл., Хм). 650. *Різдвяна* (Хмл., Хм). 651. *Річкова* (Хмл., Хм). 652. *Робільмліції* (Хмл., Хм). 653. *Рогатка* (Кпс., Хм). 654. *Роздільна* (Хмл., Хм). 655. *Рози Люксембург* (Хмл., Хм). 666. *Рубчакової* (Хмл., Хм). 667. *Руданського* (Хмл., Хм). 668. *Руднева* (Лс. Грн., Хм). 669. *Руднева* (Хмл., Хм). 670. *Ружичнянська* (Хмл., Хм). 671. *Рум'янцева* (Хмл., Хм). 672. *Ручковської* (Хмл., Хм). 673. *С. Кірова* (Хмл., Хм). 674. *С. Наливайка* (Лс. Грн., Хм). 675. *Саварчука* (Хмл., Хм). 676. *Савіної* (Хмл., Хм). 678. *Савківка* (Бхм., Хм). 679. *Сагайдачного* (Хмл., Хм). 680. *Садиби* (Гвр, Хм). 681. *Садки* (Лпк., Хм). 682. *Садова* (Гвр., Хм). 683. *Садова* (Дбр., Хм). 684. *Садова* (Кдр., Хм). 685. *Садова* (Хмл., Хм). 686. *Садова* (Чрп., Хм). 687. *Сахалін* (Ант., Хм). 688. *Сахалін* (Млн., Хм). 689. *Сахарна* (Крп., Хм). 690. *Сахарникова* (Хмл., Хм). 691. *Світанкова* (Хмл., Хм). 692. *Свободи* (Гнт., Хм). 693. *Свободи* (Хмл., Хм). 694. *Селекційна* (Хмл., Хм). 695. *Селекційний провулок* (Хмл., Хм). 696. *Семенюка* (Хмл., Хм). 697. *Серпнева* (Хмл., Хм). 698. *Сирилівка* (Гнт., Хм). 699. *Сирилівка* (Рдв., Хм). 700. *Сільськогосподарська* (Хмл., Хм). 701. *Січових Стрільців* (Хмл., Хм). 702. *Сковороди* (Хмл., Хм). 703. *Смерекова* (Хмл., Хм). 704. *Смотрицьких* (Гвр., Хм). 705. *Смотрицького* (Хмл., Хм). 706. *Собача* (Кпс., Хм). 707. *Соборна* (Гвр., Хм). 708. *Соборна* (Хмл., Хм). 709. *Солов'їна* (Хмл., Хм). 710. *Сонячна* (Двд., Хм). 711. *Сонячна* (Ост., Хм). 712. *Сройка* (Прг., Хм). 713. *Ставкова* (Хмл., Хм). 714. *Стара осадьба* (Гнт., Хм). 715. *Старицького* (Хмл., Хм). 716. *Старобульварна* (Хмл., Хм). 717. *Стародубова* (Хмл., Хм). 718. *Старокостянтинівське шосе* (Хмл., Хм). 719. *Староміська* (Хмл., Хм). 720. *Старосадова* (Хмл., Хм). 721. *Стельмаха* (Хмл., Хм). 722. *Стеніна* (Хмл., Хм). 723. *Стефаника* (Хмл., Хм). 724. *Стрілецька* (Хмл., Хм). 725. *Струмкова* (Хмл., Хм). 726. *Стуса* (Хмл., Хм). 727. *Суворова* (Ркв., Хм). 728. *Суворова* (Хмл., Хм). 729. *Східна* (Хмл., Хм). 730. *Табірна* (Хмл., Хм). 731. *Тарабанівка* (Кпс., Хм). 732. *Тельмана* (Ркв., Хм). 733. *Тельмана* (Хмл., Хм). 734. *Терешкової* (Івн., Хм). 735. *Тернавська* (Хмл., Хм). 736. *Тернопільська* (Хмл., Хм). 737. *Терпина* (Глн., Хм). 738. *Тиха* (Хмл., Хм). 739. *Тичини* (Хмл., Хм). 740. *Тімірязєва* (Ркв., Хм). 741. *Ткачука* (Хмл., Хм). 742. *Толбухіна* (Хмл., Хм). 743. *Толстого* (Хмл., Хм). 744. *Травнева* (Хмл., Хм). 745. *Тракторна* (Хмл., Хм). 746. *Транспортна* (Хмл., Хм). 747. *Трансформаторний* (Хмл., Хм). 748. *Трембовецької* (Хмл., Хм). 749. *Третя бригада* (Арк., Хм). 750. *Третя бригада* (Лпк., Хм). 751. *Третя сотня* (Пчс., Хм). 752. *Трублаїні* (Хмл., Хм). 753. *Трудова* (Гвр., Хм). 754. *Трудовий* (Глт., Хм). 755. *Тукальська* (Арк., Хм). 756. *Тупикова* (Хмл., Хм). 757. *Тургенєва* (Хмл., Хм). 758. *Тухачевського* (Хмл., Хм). 759. *Тучкова* (Дбр., Хм). 760. *Уборевича* (Хмл., Хм). 761. *Українська* (Гвр., Хм).

762. Усадьба (Клм., Хм). 763. Ушицька (Хмл., Хм). 764. Федорова (Хмл., Хм). 765. Федунця (Хмл., Хм). 766. Філатова (Хмл., Хм). 767. Філіпова (Хмл., Хм). 768. Франка (Ркв., Хм). 769. Фрунзе (Хмл., Хм). 770. Харівщина (Прх., Хм). 771. Хатки (Лпк., Хм). 772. Хлібна (Хмл., Хм). 773. Хмелівка (Ант., Хм). 774. Хоткевича (Хмл., Хм). 775. Хотовицького (Хмл., Хм). 776. Храновського (Хмл., Хм). 777. Хутір (Арк., Хм). 778. Цегельна (Хмл., Хм). 779. Цегельня (Ржчн., Хм). 780. Цегольня (Рзш., Хм). 781. Центральна (Бхм., Хм). 782. Центральна (Гнт., Хм). 783. Центральна (Стф., Хм). 784. Церковна (Ржчн., Хм). 785. Циганська (Хмл., Хм). 786. Цілина (Гвр., Хм). 787. Цілквіщина (Прх., Хм). 788. Цюлковського (Хмл., Хм). 789. Цукрова (Хмл., Хм). 790. Чайкіної (Хмл., Хм). 791. Чайковського (Хмл., Хм). 792. Чапаєва (Арк., Хм). 793. Чапаєва (Лс. Грн., Хм). 794. Чапаєва (Пшк., Хм). 795. Чапаєва (Хмл., Хм). 796. Чапаївка (Млм., Хм). 797. Чеботарьова (Хмл., Хм). 798. Червонофлотська (Хмл., Хм). 799. Чернишевського (Хмл., Хм). 800. Черняхівського (Хмл., Хм). 801. Четверта бригада (Арк., Хм). 802. Четверта бригада (Лпк., Хм). 803. Чехова (Хмл., Хм). 804. Чкалова (Хмл., Хм). 805. Чорновола (Хмл., Хм). 806. Чубинського (Хмл., Хм). 807. Шашкевича (Хмл., Хм). 808. Шевцевих (Арк., Хм). 809. Шевченка (Глв., Хм). 810. Шевченка (Лс. Грн., Хм). 811. Шевченка (Лс. Грн., Хм). 812. Шевченка (Прг., Хм). 813. Шевченка (Ркв., Хм). 814. Шевченка (Хмл., Хм). 815. Шевченка (Чрп., Хм). 816. Шестакова (Хмл., Хм). 817. Широка (Бхм., Хм). 818. Шкільна (Кдр., Хм). 819. Шолом-Алейхема (Хмл., Хм). 820. Шостаковича (Хмл., Хм). 821. Щаслива (Хмл., Хм). 822. Щедра (Хмл., Хм). 823. Щедрина (Хмл., Хм). 824. Щербакова (Хмл., Хм). 825. Щерби (Хмл., Хм). 826. Щорса (Гвр., Хм). 827. Щорса (Хмл., Хм). 828. Ювілейна (Івн., Хм). 829. Ювілейна (Хмл., Хм). 830. Яблунева (Двд., Хм). 831. Яблунева (Лс. Грн., Хм). 832. Яворницького (Хмл., Хм). 833. Ярова (Бхм., Хм).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. Бевзи (Лс. Грн., Хм). 2. Березина (Прх., Хм). 3. Березина (Стф., Хм). 4. Біля базару (Хмл., Хм). 5. Біля п'ятчка (Хмл., Хм). 6. Біля тучі (Хмл., Хм). 7. Вигін (Пчс., Хм). 8. Вигода (Гвр., Хм). 9. Видумка (Прг., Хм). 10. Висварівка (Млн., Хм). 11. Виставка (Хмл., Хм). 12. Вовча гора (Пшк., Хм). 13. Глиняники (Рйк., Хм). 14. Говда (Млн., Хм). 15. Говди (Нмч., Хм). 16. Голівуд (Хмл., Хм). 17. Гора (Рдк., Хм). 18. Горбанівка (Гвр., Хм). 19. Горбанівка (Рйк., Хм). 20. Горби (Трн., Хм). 21. Гречани (Хмл., Хм). 22. Гуляйбида (Рйк., Хм). 22. Гулянка (Пшк., Хм). 23. Гулячий куток (Чрп., Хм). 24. Гусаківка (Прг., Хм). 25. Гусаківці (Двд., Хм). 26. Гуцали (Трн., Хм). 27. Дехтярка (Хмл., Хм). 28. Дивокрай (Хмл., Хм). 29. Дільниця (Лс. Грн., Хм). 30. Доміки (Гвр., Хм). 31. Дубове (Хмл., Хм). 32. Заболото (Кпс., Хм). 33. Загора (Нмч., Хм). 34. Загребля (Бхм., Хм). 35. Заїваха (Млн., Хм). 36. Залука (Млн., Хм). 37. Зарічка (Ант., Хм). 38. Заріччя (Хмл., Хм). 39. Заріччя (Рдк., Хм). 40. Звіринець (Рйк., Хм). 41. Кавказ (Хмл., Хм). 42. Казня (Нмч., Хм). 43. Камчатка (Прг., Хм). 44. Камчатка (Чрп., Хм). 45. Квадрат (Хмл., Хм). 46. Книжківці (Хмл., Хм). 47. Коло баїні (Трн., Хм). 48. Комуна (Рйк., Хм). 49. Корея (Млш., Хм). 50. Кручі (Стф., Хм). 51. Кут (Гвр., Хм). 52. Куток (Рзс., Хм). 53. Куток (Чрп., Хм). 54. Лапаївка (Рзс., Хм). 55. Лезневе (Хмл., Хм). 56. Мазурищина (Нмч., Хм). 57. Макухка (Млн., Хм). 58. Міхальці (Лс. Грн., Хм). 59. Молодіжний (Хмл., Хм). 60. Морозивка (Млн., Хм). 61. Нове село (Млш., Хм). 62. Нові садиби (Гвр., Хм). 63. Нові Гаврилівці (Гвр., Хм). 64. Озерна (Хмл., Хм). 65. Окіп (Стф., Хм). 66. Осадьби (Ант., Хм). 67. Осадьби (Нмч., Хм). 68. Осадьби (Чрп., Хм). 69. Осадьби (Рйк., Хм). 70. Остапова долина (Гвр., Хм). 71. Отрадне (Хмл., Хм). 72. Очогора (Пшк., Хм). 73. П'ятихатки (Гвр., Хм). 74. Панчука (Пчс., Хм). 75. Південно-західний (Хмл., Хм). 76. Піролька (Трн., Хм). 77. План (Хмл., Хм). 78. Причипілівка (Ант., Хм). 79. Раківці (Глв., Хм). 80. Ракове (Хмл., Хм). 81. Рідькова (Прг., Хм). 82. Рогатка (Кпс., Хм). 83. Роли (Гвр., Хм). 84. Ружична (Хмл., Хм). 85. Рукавичка (Хмл., Хм). 86. Сад (Нмч., Хм). 87. Садиба (Чрп., Хм). 88. Садки (Рдк., Хм). 89. Северинівка (Трн., Хм). 90. Середня (Пчс., Хм).

Хм). 91. *Середня* (Рдж., Хм). 92. *Серпантин* (Хмл., Хм). 93. *Слобода* (Нмч., Хм). 94. *Созони* (Трн., Хм). 95. *Сонячний* (Хмл., Хм). 96. *Стара школа* (Гвр., Хм). 97. *Старі Гаврилівці* (Гвр., Хм). 98. *Стометрівка* (Хмл., Хм). 99. *Тарабанівка* (Кпс., Хм). 100. *Третя сотня* (Пчс., Хм). 101. *Хитрий ринок* (Прг., Хм). 102. *Хуторі* (Глв., Хм). 103. *Царова гора* (Лс. Грн., Хм). 104. *Цегольня* (Нмч., Хм). 105. *Центр* (Ант., Хм). 106. *Центр* (Бхм., Хм). 107. *Центр* (Гвр., Хм). 108. *Центр* (Нмч., Хм). 109. *Центр* (Пчс., Хм). 110. *Центр* (Стф., Хм). 111. *Центр* (Трн., Хм). 112. *Центральна* (Рйк., Хм). 113. *Циганичина* (Прх., Хм). 114. *Цілина* (Гвр., Хм). 115. *Широка* (Трл., Хм). 116. *Шкільні Доміки* (Стф., Хм). 118. *Яр* (Прх., Хм). 119. *Яр* (Пшк., Хм)

Гідротериторіоніми (власні назви територій, оточених водою)

Мікроінсулоніми (власні назви островів)

1. *Моломолинський гострів* (Млм., Хм). 2. *«Острів Кохання»* (Хмл., Хм).

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. *Ботанічний сад Хмельницького національного університету* (Хмл., Хм). 2. *Дендропарк* (Хмл., Хм). 3. *Дендропарк «Поділля»* (Хмл., Хм). 4. *«Калиновий Гай»* (Хмл., Хм). 5. *Корчунецький парк* (Крч., Хм). 6. *Парк «Заріччя»* (Хмл., Хм). 7. *Парк «Подільський»* (Хмл., Хм). 8. *Парк «Ракове»* (Хмл., Хм). 9. *Парк ім. Коцюбинського* (Хмл., Хм). 10. *Парк ім. С. Мацішина* (Прг., Хм). 11. *Парк імені Івана Франка* (Хмл., Хм). 12. *Парк культури і відпочинку імені Михайла Чекмана* (Хмл., Хм). 13. *Піонерський сквер* (Хмл., Хм). 14. *Райковецький парк* (Рйк., Хм). 15. *Сквер «Ангел Скорботи»* (Хмл., Хм). 16. *Сквер «Вічний вогонь»* (Хмл., Хм). 17. *Сквер «Плоскирів»* (Хмл., Хм). 18. *Сквер «Філармонія»* (Хмл., Хм). 19. *Сквер імені Володимира Івасюка* (Хмл., Хм). 20. *Сквер імені Кузьми Скрябіна* (Хмл., Хм). 21. *Сквер імені Т. Г. Шевченка* (Хмл., Хм). 22. *Сквер Степана Бандери* (Хмл., Хм). 23. *Сквер танкістів* (Хмл., Хм).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. *Бубнівський ліс* (Нрк., Хм). 2. *Грузевицький заказник* (Грз., Хм). 3. *Давидковецький заказник* (Двд., Хм). 4. *Лісогринівецький заказник* (Лс. Грн., Хм). 5. *Мар'янівський заказник* (Чрн. Ост., Хм). 6. *Моломолинецький заказник* (Млм., Хм). 7. *«Осташки»* (Ост., Хм).

Мікродимоніми (власні назви лісів)

1. *Аркадіївецький* (Арк., Хм). 2. *Синя Баба* (Прх., Хм). 3. *Баклани* (Пчс., Хм). 4. *Балки* (Прх., Хм). 5. *Березина* (Хмл., Хм). 6. *Березина* (Млш., Хм). 7. *Березина* (Гнт., Хм). 8. *Березина* (Двд., Хм). 9. *Березина* (Крп., Хм). 10. *Березняк* (Шпч., Хм). 11. *Берізки* (Пшк., Хм). 12. *Берізки* (Прг., Хм). 13. *Білий ліс* (Шпч., Хм). 14. *Бубний яр* (Бхм., Хм). 15. *Вербичина* (Хмл., Хм). 16. *Геляків* (Хмл., Хм). 17. *Грабикова* (Шпч., Хм). 18. *Грисника* (Хмл., Хм). 19. *Дндикова* (Хмл., Хм). 20. *Дзеленецький* (Лпк., Хм). 21. *Дзюбині посіччя* (Шпч., Хм). 22. *Дібрівка* (Шпч., Хм). 23. *Дубина* (Крп., Хм). 24. *Дубина* (Лпк., Хм). 25. *Дубина* (Млм., Хм). 26. *Дубинка* (Шпч., Хм). 27. *Дубки* (Чрп., Хм). 28. *Дубники* (Прх., Хм). 29. *Дубовий ліс* (Гнт., Хм). 30. *Зайчисьок* (Млм., Хм). 31. *Запотічок* (Прг., Хм). 32. *Звіринецький* (Рйк., Хм). 33. *Зірка* (Ант., Хм). 34. *Іначинський* (Млм., Хм). 35. *Калинівка* (Хмл., Хм). 36. *Кирияничкові посіччя* (Шпч., Хм). 37. *Колгоспний ліс* (Глв., Хм). 38. *Колодязь* (Млм., Хм). 39. *Косачова* (Хмл., Хм). 40. *Коцюришин* (Млм., Хм). 41. *Круків яр* (Прх., Хм). 42. *Круків яр* (Прх., Хм). 43. *Ксьонзів* (Млм., Хм). 44. *Кузьменкові посіччя* (Шпч., Хм). 45. *Лазарові вільшики* (Шпч., Хм). 46. *Ларин* (Млш., Хм). 47. *Ливунів* (Млм., Хм). 48. *Лиса гора* (Шпч., Хм). 49. *Лисячі нори* (Шпч., Хм). 50. *Лісок* (Чрп., Хм). 51. *Мадярьський* (Бхм., Хм). 52. *Макітра* (Пдс., Хм). 53. *Мандриччина* (Двд., Хм). 54. *Медведик* (Прг., Хм). 55. *Мерина* (Ант., Хм). 56. *Неруш* (Млш., Хм). 57. *Німецька ділянка* (Прх., Хм). 58. *Німецький зруб* (Шпч., Хм). 59. *Огурково* (Хмл., Хм). 60. *Парховища* (Шпч., Хм). 61. *Пархомівське лісництво* (Гнт., Хм). 62. *Печиски* (Хмл., Хм). 63. *Пилитишин* (Млм., Хм). 64. *Піскаря* (Млш., Хм). 65. *Попова долина* (Хмл., Хм).

66. *Праліс* (Млш., Хм). 67. *Попова загорода* (Рдж., Хм). 68. *Попова загорода* (Рід., Хм). 69. *Посіча* (Шпч., Хм). 70. *Рідкодубський* (Лпк., Хм). 71. *Саблуків* (Млм., Хм). 72. *Семенів ліс* (Рдж., Хм). 73. *Семенок* (Рід., Хм). 74. *Сівірово* (Хмл., Хм). 75. *Сковородське лісництво* (Гнт., Хм). 76. *Смеріки* (Лпк., Хм). 77. *Солодка* (Трш., Хм). 78. *Соснівка* (Млш., Хм). 79. *Сосновий ліс* (Гнт., Хм). 80. *Стара буда* (Арк., Хм). 81. *Степанишин* (Млм., Хм). 82. *Степанків* (Млм., Хм). 83. *Харитонів ліс* (Ржчн., Хм). 84. *Хвойний ліс* (Пдс., Хм). 85. *Хутір* (Гнт., Хм). 86. *Чагари* (Лпк., Хм). 87. *Чагари* (Хмл., Хм). 88. *Чагарі* (Прх., Хм). 89. *Чагарі* (Рдж., Хм). 90. *Чагарі* (Рід., Хм). 91. *Чаплячий ліс* (Бхм., Хм). 92. *Червоні дубки* (Шпч., Хм). 93. *Чорний ліс* (Пшк., Хм). 94. *Чорний ліс* (Ржчн., Хм). 95. *Чорний ліс* (Стф., Хм). 96. *Чорний шлях* (Пшк., Хм). 97. *Чортків* (Хмл., Хм). 98. *Чортків* (Двд., Хм). 99. *Чумацький шлях* (Пшк., Хм). 100. *Шабатура* (Хмл., Хм). 101. *Шлях* (Пшк., Хм). 102. *Щурів ліс* (Стф., Хм). 103. *Юрове* (Прх., Хм). 104. *Ярки* (Трш., Хм). 105. *Ясенина* (Бхм., Хм). 106. *Ясовий* (Млм., Хм). 107. *Яцики* (Рйк., Хм).

Помаріоніми (власні назви садів)

1. *Баранів садок* (Двд., Хм). 2. *Бараніїв садок* (Двд., Хм). 3. *Бузулинці* (Бхм., Хм). 4. *Вчительський* (Гнт., Хм). 5. *Гершунів садок* (Двд., Хм). 6. *Гримова долина* (Арк., Хм). 7. *Дзюбанів садок* (Двд., Хм). 8. *Дідакова акація* (Гнт., Хм). 9. *Заріччя* (Бхм., Хм). 10. *Килинин* (Трл., Хм). 11. *Колгоспний* (Стф., Хм). 12. *Колгоспний* (Трл., Хм). 13. *Колгоспний сад* (Гнт., Хм). 14. *Колгоспний сад* (Млн., Хм). 15. *Колгоспний сад* (Пчс., Хм). 16. *Колгоспний садок* (Глв., Хм). 17. *Колгоспний садок* (Млш., Хм). 18. *Колгоспний садок* (Чрп., Хм). 19. *Колгоспників* (Бхм., Хм). 20. *Кругляк* (Гнт., Хм). 21. *Кулачківка* (Бхм., Хм). 22. *Курник* (Гнт., Хм). 23. *Лазарівський садок* (Шпч., Хм). 24. *Лазарівський сливник* (Шпч., Хм). 25. *Молодий садок* (Млн., Хм). 26. *Молодий садок* (Трш., Хм). 27. *Молодий садок* (Рдв., Хм). 28. *Моломолинські садки* (Млм., Хм). 29. *Оксантів* (Пчс., Хм). 30. *Панський* (Стф., Хм). 31. *Панський сад* (Пшк., Хм). 32. *Підлісся* (Рдв., Хм). 33. *Погоня* (Шпч., Хм). 34. *Попівський вишняк* (Шпч., Хм). 35. *Пухальський* (Гнт., Хм). 36. *Років садок* (Арк., Хм). 37. *Сад за цвинтаром* (Млн., Хм). 38. *Сливки* (Стф., Хм). 39. *Старий* (Рдв., Хм). 40. *Старий сад* (Пшк., Хм). 41. *Старий садок* (Шпч., Хм). 42. *Цвітник* (Трш., Хм). 43. *Шкільний* (Гнт., Хм). 44. *Шкільний* (Кпс., Хм). 45. *Шкільний садок* (Млш., Хм). 46. *Щепи* (Арк., Хм). 47. *Щепи* (Трш., Хм). 48. *Щурів* (Пчс., Хм). 49. *Яблуневий сад* (Рід., Хм). 50. *Ясельський* (Стф., Хм).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межами поселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. *Абісінія* (Млш., Хм). 2. *Аренда* (Стф., Хм). 3. *Бабин ліс* (Млн., Хм). 4. *Балицького* (Гвр., Хм). 5. *Баранійова* (Двд., Хм). 6. *Башня* (Пшк., Хм). 7. *Баштани* (Стф., Хм). 8. *Безодня* (Арк., Хм). 9. *Безодня* (Пчс., Хм). 10. *Безодня* (Арк., Хм). 11. *Бендерова* (Арк., Хм). 12. *Бережок* (Арк., Хм). 13. *Березина* (Двд., Хм). 14. *Березине* (Млм., Хм). 15. *Березняки* (Арк., Хм). 16. *Бикове* (Трн., Хм). 17. *Білкове поле* (Млш., Хм). 18. *Біля Бузьків* (Двд., Хм). 19. *Біля Мацюкової кринички* (Арк., Хм). 20. *Біля Мельникової кринички* (Арк., Хм). 21. *Біля Морозової кринички* (Арк., Хм). 22. *Біля ринів* (Двд., Хм). 23. *Біляків* (Арк., Хм). 24. *Білякова* (Двд., Хм). 25. *Бомби* (Гнт., Хм). 26. *Брамка* (Гнт., Хм). 27. *Брідок* (Пчс., Хм). 28. *В Черниші* (Трш., Хм). 29. *Вацьова* (Прг., Хм). 30. *Вербина* (Рйк., Хм). 31. *Верцюбки* (Прг., Хм). 32. *Вила* (Трн., Хм). 33. *Вишники* (Рдв., Хм). 34. *Від Євки* (Лпк., Хм). 35. *Вільшина* (Стф., Хм). 36. *Вошива* (Гнт., Хм). 37. *Вошива* (Млм., Хм). 38. *Вошива* (Рдв., Хм). 39. *Гай* (Прх., Хм). 40. *Галява* (Млм., Хм). 41. *Гиляків* (Гнт., Хм). 42. *Гиляків* (Млм., Хм). 43. *Гільків хутір* (Ант., Хм). 44. *Гнатівщина* (Рдв., Хм). 45. *Гоні* (Стф., Хм). 46. *Гончариха* (Лпк., Хм). 47. *Горб* (Двд., Хм). 48. *Горбочки* (Шпч., Хм). 49. *Гострів* (Млм., Хм). 50. *Гребельки* (Рдв., Хм). 51. *Грудки* (Пшк., Хм). 52. *Гукова долина* (Двд., Хм). 53. *Гулайові городи* (Пчс., Хм). 54. *Денисове поле* (Прх., Хм). 55. *Дзюбанкове* (Прх., Хм). 56. *Дзюбанове* (Двд., Хм). 57. *Дичина* (Прх., Хм). 58. *Дільниці* (Глв., Хм). 59. *До медпункту* (Кпс., Хм). 60. *Довгі* (Рдв., Хм). 61. *Дубина* (Лпк., Хм). 62. *Дубина* (Млм., Хм). 63. *Дубина*

(Трн., Хм). 64. *Дурний острів* (Прг., Хм). 65. *Ефіопія* (Млш., Хм). 66. *За Васильком* (Млн., Хм). 67. *За вітраком* (Млн., Хм). 68. *За вітряками* (Клн., Хм). 69. *За вооружоним* (Млн., Хм). 70. *За Дубиною* (Млн., Хм). 71. *За Манджолі* (Рдв., Хм). 72. *За осадьбами* (Чрп., Хм). 73. *За Рипницьким* (Млн., Хм). 74. *За селом* (Трн., Хм). 75. *За фермою* (Чрп., Хм). 76. *За цвинтарем* (Чрп., Хм). 77. *Задній горб* (Бхм., Хм). 78. *Запашки* (Двд., Хм). 79. *Зозульове поле* (Млм., Хм). 80. *Зруб* (Стф., Хм). 81. *Їськова* (Двд., Хм). 82. *Калинівка* (Двд., Хм). 83. *Каміння* (Пчс., Хм). 84. *Каміння* (Трн., Хм). 85. *КВД* (Гнт., Хм). 86. *Кициха* (Бхм., Хм). 87. *Кладки* (Пчс., Хм). 88. *Клин* (Рйк., Хм). 89. *Козакова* (Рдв., Хм). 90. *Козакове* (Клн., Хм). 91. *Коло дубків* (Млм., Хм). 92. *Коло липки* (Млм., Хм). 93. *Коло могили* (Гвр., Хм). 94. *Коло пустяка* (Рдв., Хм). 95. *Коло точки* (Трн., Хм). 96. *Коло трьох хуторів* (Млн., Хм). 97. *Коло хреста* (Млм., Хм). 98. *Коло чанів* (Млм., Хм). 99. *Коло ясенка* (Млм., Хм). 100. *Колодязь* (Млм., Хм). 101. *Конівська* (Гнт., Хм). 102. *Корчунок* (Арк., Хм). 103. *Косачів* (Гнт., Хм). 104. *Косеньків місточок* (Двд., Хм). 105. *Критий беріг* (Рдв., Хм). 106. *Крувуля* (Гвр., Хм). 107. *Круглик* (Кпс., Хм). 108. *Крукова* (Гнт., Хм). 109. *Кручі* (Гнт., Хм). 110. *Купиняста* (Рдв., Хм). 111. *Курник-хутір* (Гнт., Хм). 112. *Курники* (Пшк., Хм). 113. *Кут* (Пшк., Хм). 114. *Кут* (Млм., Хм). 115. *Кут* (Рдв., Хм). 116. *Кут* (Прг., Хм). 117. *Куц* (Прг., Хм). 118. *Ланок* (Лпк., Хм). 119. *Ланок* (Млм., Хм). 120. *Ланок* (Шпч., Хм). 121. *Липи* (Двд., Хм). 122. *Липівка* (Двд., Хм). 123. *Лиса гора* (Млм., Хм). 124. *Лиса гора* (Шпч., Хм). 125. *Луг* (Шпч., Хм). 126. *Лукашевича* (Ант., Хм). 127. *Мареничі* (Дбр., Хм). 128. *Марків беріжок* (Лпк., Хм). 129. *Межиставля* (Стф., Хм). 130. *Між лісами* (Пчс., Хм). 131. *Мітьки* (Ант., Хм). 132. *Могила* (Трн., Хм). 133. *Могилки* (Рдв., Хм). 134. *Могилки* (Ржч., Хм). 135. *Морги* (Гнт., Хм). 136. *Московські поля* (Млм., Хм). 137. *На додатках* (Лпк., Хм). 138. *На Івахові* (Рдв., Хм). 139. *На клину* (Двд., Хм). 140. *На Олешинщині* (Чрп., Хм). 141. *На Черниші* (Арк., Хм). 142. *На Черниші* (Рдв., Хм). 143. *На штанах* (Млм., Хм). 144. *Нагірні поля* (Трн., Хм). 145. *Нижні гони* (Дбр., Хм). 146. *Новини* (Гнт., Хм). 147. *Окіп* (Гнт., Хм). 150. *Оленка* (Трн., Хм). 151. *Острівець* (Арк., Хм). 152. *Панська дорога* (Млм., Хм). 153. *Панське* (Двд., Хм). 154. *Панське* (Лпк., Хм). 155. *Панське поле* (Гвр., Хм). 156. *Пасівка* (Кпс., Хм). 158. *Підкалінівка* (Чрп., Хм). 159. *Під лісом* (Чрп., Хм). 160. *Під Назарихами* (Стф., Хм). 161. *Підліщина* (Арк., Хм). 162. *Пісецьке* (Клн., Хм). 163. *Пісочне* (Ржч., Хм). 164. *Пісошня* (Бхм., Хм). 165. *Площадка* (Дбр., Хм). 166. *Поле Басистого Павла* (Ант., Хм). 167. *Попів Ліс* (Млн., Хм). 168. *Попівське* (Арк., Хм). 169. *Попівське* (Трн., Хм). 170. *Поштове* (Пшк., Хм). 171. *Прірва* (Клн., Хм). 172. *Пухальський садок* (Гнт., Хм). 173. *Редвіниця* (Арк., Хм). 174. *Ріжок* (Стф., Хм). 175. *Рови* (Шпч., Хм). 176. *Розвиліни* (Арк., Хм). 177. *Романишене* (Стф., Хм). 178. *Рубченкове* (Пшк., Хм). 179. *Рудка* (Гвр., Хм). 180. *Селисько* (Арк., Хм). 181. *Семенок* (Млм., Хм). 182. *Середні гори* (Бхм., Хм). 183. *Середня гора* (Млн., Хм). 184. *Скотомогильник* (Кпс., Хм). 185. *Скрагова* (Рдв., Хм). 186. *Собачий яр* (Трн., Хм). 187. *Собачки* (Стф., Хм). 188. *Собачки* (Трн., Хм). 189. *Собачки* (Шпч., Хм). 190. *Стара осадьба* (Гнт., Хм). 191. *Степ* (Гвр., Хм). 192. *Суха долина* (Рдв., Хм). 193. *Тиліреві* (Бхм., Хм). 194. *Торфовище* (Арк., Хм). 195. *Тракторний парк* (Гнт., Хм). 196. *Третя ланка* (Пчс., Хм). 197. *Трикутник* (Гвр., Хм). 198. *Фільварок* (Арк., Хм). 199. *Футір* (Прх., Хм). 200. *Хімсклад* (Гнт., Хм). 201. *Цапиха* (Трн., Хм). 202. *Цегельня* (Гнт., Хм). 203. *Чумакова яма* (Млм., Хм). 204. *Шнури* (Двд., Хм). 205. *Шпичениця* (Арк., Хм). 206. *Шулимова долина* (Лпк., Хм). 207. *ШулиMOVE* (Арк., Хм). 208. *Шура* (Гнт., Хм). 209. *Щербанька* (Двд., Хм). 210. *Щибенечна* (Пчс., Хм). 211. *Юркова* (Двд., Хм). 212. *Ялова* (Пчс., Хм). 213. *Ясенок* (Млм., Хм). 214. *Яцики* (Гвр., Хм).

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. *Військовий цвинтар* (Хмл., Хм). 2. *Гречанський цвинтар* (Хмл., Хм). 3. *Єврейський цвинтар* (Хмл., Хм). 4. *На Шаровечці* (Хмл., Хм). 5. *Новий цвинтар* (Лпк., Хм). 6. *Новий цвинтар* (Млм., Хм). 7. *Польський цвинтар* (Хмл., Хм). 8. *Раковський цвинтар* (Хмл., Хм).

9. *Старий цвинтар* (Лпк., Хм). 10. *Старий цвинтар* (Хмл., Хм). 11. *Старий цвинтар* (Хмл., Хм).

Пастіоніми (власні назви пасовищ)

1. *Биково* (Шпч., Хм). 2. *Болото* (Лпк., Хм). 3. *Гнила* (Трш., Хм). 4. *Лагер* (Млм., Хм).

Усього зафіксовано 1555 (79,5 %) мікрохоронімів, зокрема 162 (10,42 %) віоніми: 100 (61,73 %) станціонімів, 35 (21,6 %) дромонімів, 20 (12,35 %) траектіонімів та 7 (4,32 %) лімонімів; крім того, 975 (50,1 %) ойкохоронімів, серед них 833 (85,44 %) годоніми, 119 (12,21 %) кварталонімів, 20 (2,05 %) базаронімів та 3 (0,3 %) агороніми, і 189 (12,15 %) територіонімів: 107 (56,61 %) мікродримонімів, 50 (26,46 %) помаріонімів, 23 (12,17 %) дендроніми, 7 (3,7 %) лепораріонімів, 2 (1,06 %) мікроінсулоніми та 229 (14,73 %) екстрайкохоронімів: 214 (93,95 %) агроонімів, 11 (4,8 %) некронімів та 4 (1,25 %) пастіоніми.

Ярмолинецький район

Мікрогідроніми (власні назви водних об'єктів)

Мікропотамоніми (власні назви річок)

1. *Білка* (Ярм., Яр). 2. *Вовчок* (Ант., Яр). 3. *Вовчок* (Ярм., Яр). 4. *Гремячка* (Врб., Яр). 5. *Загірна* (Крт., Яр). 6. *Зелена річка* (Жлн., Яр). 7. *Іловиця* (Ант., Яр). 8. *Макарищина* (Крт., Яр). 9. *Мала Ушиця* (Прв., Яр). 10. *Студенька* (Врб., Яр). 11. *Студениця* (Грш., Яр). 12. *Тернава* (Ксг., Яр). 13. *Тростянка* (Крт, Яр). 14. *Ушиця* (Врб-Мр., Яр). 15. *Ушиця* (Тмш., Яр). 16. *Ушка* (Слб., Яр). 17. *Ушка* (Шрв., Яр). 18. *Фоса* (Крт., Яр). 19. *Фоса* (Мск., Яр). 20. *Хмелівка* (Крт., Яр). 21. *Чорновідка* (Ясн., Яр). 22. *Шарбвка* (Шрв., Яр).

Піскіноніми (власні назви штучно створених водойм)

1. *Байдовий став* (Жлн., Яр). 2. *БАМ* (Скл., Яр). 3. *БАМ* (Ясн., Яр). 4. *Баранівський став* (Врб-Мр., Яр). 5. *Барінова долина* (Слб., Яр). 6. *Барладиновий ставок* (Прв., Яр). 7. *Білого* (Мск., Яр). 8. *Біля клубу* (Грш., Яр). 9. *Біля хреста* (Жлн., Яр). 10. *Бондара* (Влд., Яр). 11. *Борбуський став* (Врб-Мр., Яр). 12. *Буденне* (Слб., Яр). 13. *Великий став* (Блм., Яр). 14. *Гірка* (Мск., Яр). 15. *Голодний став* (Ссн., Яр). 16. *Горобців став* (Псч., Яр). 17. *Другий польовий став* (Стр., Яр). 18. *Жидівський* (Слб., Яр). 19. *Жихів став* (Мнс., Яр). 20. *Жолобина* (Ант., Яр). 21. *Загребельський* (Влд., Яр). 22. *Запольовий* (Псч., Яр). 23. *Звіринський* (Ярм.). 24. *Зелений ставок* (Ссн., Яр). 25. *Зеркальний ставок* (Ссн., Яр). 26. *Зірка* (Мск., Яр). 27. *Кавказ* (Ясн., Яр). 28. *Клубний став* (Грш., Яр). 29. *Колгоспний став* (Грш., Яр). 30. *Колгоспний став* (Псч., Яр). 31. *Комсомольський став* (Жлн., Яр). 32. *Ксьонзів став* (Скл., Яр). 33. *Кульчицького* (Тмш., Яр). 34. *Лапанівський став* (Ясн., Яр). 35. *Мазурчина* (Блм., Яр). 36. *Мале Підлісся* (Блм., Яр). 37. *Маленький став* (Тмш., Яр). 38. *Малий став* (Блм., Яр). 39. *Мурована криниця* (Врб-Мр., Яр). 40. *На долинах* (Брн., Яр). 41. *На Хуторі* (Грш., Яр). 42. *Панський* (Влд., Яр). 43. *Панський став* (Блм., Яр). 44. *Панський ставок* (Бйв., Яр). 45. *Панський ставок* (Кдв., Яр). 46. *Перший польовий став* (Стр., Яр). 47. *Польовий став* (Блм., Яр). 48. *Польовий став* (Ясн., Яр). 49. *Поплави* (Ант., Яр). 50. *Рибгосп* (Брн., Яр). 51. *Сальчин став* (Грш., Яр). 52. *Сергійовий* (Влд., Яр). 53. *Симчаковий став* (Слб., Яр). 54. *Сільський став* (Стр., Яр). 55. *Сільський ставок* (Крт., Яр). 56. *Сонячний ставок* (Ссн., Яр). 57. *Став* (Трс., Яр). 58. *Став біля Колюкової* (Ссн., Яр). 59. *Став біля млина* (Бйв., Яр). 60. *Став біля млина* (Тмш., Яр). 61. *Став Герасімова* (Ссн., Яр). 62. *Став за польовим* (Псч., Яр). 63. *Став коло Кузя* (Тмш., Яр). 64. *Став коло Поробка* (Ссн., Яр). 65. *Став на Курниках* (Ссн., Яр). 66. *Став Пирогова* (Грш., Яр). 67. *Ставок* (Врб-Мр., Яр). 68. *Ставок Білого* (Мск., Яр). 69. *Ставок біля Толубанихи* (Скл., Яр). 70. *Сталінський став* (Слб., Яр). 71. *Стара криниця* (Врб-Мр., Яр). 72. *Цегельня* (Слб., Яр). 73. *Центральний став* (Ясн., Яр). 74. *Чорноводка* (Ясн., Яр).

Путеоніми (власні назви криниць)

1. *В долині* (Скл., Яр). 2. *В Крутіброді* (Брн., Яр). 3. *За Мілявського* (Мск., Яр). 4. *За Фосою* (Крт., Яр). 5. *Кам'яна криниця* (Псч., Яр). 6. *Коло кар'єра* (Шрв., Яр). 7. *Комосова*

криниця (Всл., Яр). 8. Криничка (Жлн., Яр). 9. Криничка Божої Матері (Жлн., Яр). 10. Криничка в Дульській долині (Мск., Яр). 11. Криничка в лісі (Жлн., Яр). 12. Ксьонзова криниця (Ясн., Яр). 13. На крем'яниці (Брн., Яр). 14. Панська криниця (Прс., Яр). 15. Попова криниця (Псч., Яр). 16. Свячена криничка (Шрв., Яр). 17. Шереметова криниця (Всл., Яр).

Рівулосоніми (власні назви струмків)

1. Безіменний струмок (Врб-Мр., Яр). 2. Біля панського маєтку (Бйв, Яр). 3. Вовчок (Врб-Мр., Яр). 4. Коло хімскладу (Бйв, Яр). 5. На чорних лозах (Бйв, Яр). 6. Студня (Слб., Яр). 7. Струмок на долині (Тмш., Яр). 8. Цегельня (Крт., Яр). 9. Цюркач (Слб., Яр).

Фонтікулоніми (власні назви джерел)

1. В безодні (Врб-Мр., Яр). 2. Голова (Шрв., Яр). 3. Джерело (Крт., Яр). 4. Затепличчина (Брн., Яр). 5. Кринички (Шрв., Яр). 6. Макарицина (Крт., Яр). 7. Очерет (Кдв., Яр). 8. Під Фельковим садом (Ссн., Яр). 9. Святе джерело (Мск., Яр). 10. Холодне (Тмш., Яр). 11. Яворина (Ссн., Яр).

Усього зафіксовано 133 (16,22 %) мікрогідронімів, зокрема 74 (55,64 %) піскіноніми, 22 (16,54 %) мікропотамоніми, 17 (12,78 %) путеонімів, 11 (8,27 %) фонтікулонімів, 9 (6,77 %) рівулосонімів.

Мікроороніми (власні назви об'єктів рельєфу)

Каньйононіми (власні назви ярів, долин)

1. Адамкова долина (Прв., Яр). 2. Барінова долина (Слб., Яр). 3. Безодня (Врб-Мрн., Яр). 4. Безодня (Ссн., Яр). 5. Бикова долина (Кдв., Яр). 6. Біля курників (Крт., Яр). 7. Біля хати (Бйв, Яр). 8. Біля Шатковського (Анд., Яр). 9. Божкова долина (Ссн., Яр). 10. Борщова долина (Прв., Яр). 11. Ведмедева долина (Псч., Яр). 12. Гнила долина (Жлн., Яр). 13. Городиня (Тмш., Яр). 14. Дві долини Палямарки (Прв., Яр). 15. Долини (Мск., Яр). 16. Дульська долина (Мск., Яр). 17. Канарова долина (Кдв., Яр). 18. Качанова долина (Прв., Яр). 19. Косярки (Блм., Яр). 20. Курійова долина (Псч., Яр). 21. Кути (Крт., Яр). 22. Лиса гора (Грш., Яр). 23. Маркова долина (Бйв/, Яр). 24. Мельникова долина (Тмш., Яр). 25. Мінейлова долина (Брн., Яр). 26. Місіцького долина (Ссн., Яр). 27. На долинах (Ссн., Яр). 28. Озера (Ссн., Яр). 29. Панська долина (Всл., Яр). 30. Панська долина (Мск., Яр). 31. Пожежна долина (Прв., Яр). 32. Попова долина (Всл., Яр). 33. Скала (Трс., Яр). 34. Сойкова долина (Кдв., Яр). 35. Терлецька долина (Скл., Яр). 36. Шнирукова долина (Тмш., Яр). 37. Яр (Блм., Яр). 38. Яр (Грш., Яр). 39. Яр (Трс., Яр).

Трактоніми (власні назви урочищ)

1. Баранівський млин (Ярм., Яр). 2. Безодня (Врб-Мр., Яр). 3. Безодня (Ссн., Яр). 4. Березина (Трс., Яр). 5. Біля млина (Крт., Яр). 6. Біля млина (Мск., Яр). 7. Біля панської хати (Крт., Яр). 8. Біля підземного ходу (Врб-Мр., Яр). 9. Біля церкви (Брн., Яр). 10. Буденне (Слб., Яр). 11. Вигін (Мнс., Яр). 12. Віла (Свн., Яр). 13. Вовківня (Псч., Яр). 14. Гайдамаки (Прс., Яр). 15. Городище (Івн., Яр). 16. До Святої Марії (Шрв., Яр). 17. Дуга Струве (Брн., Яр). 18. За Фосою (Крт., Яр). 19. Завалля (Псч., Яр). 20. Загорода (Скл., Яр). 21. Закутина (Скл., Яр). 22. Заруддя (Блм., Яр). 23. Зелений хрест (Грш., Яр). 24. Козацька могила (Жлн., Яр). 25. Коло костюлу (Шрв., Яр). 26. Коло липи (Псч., Яр). 27. Коло медпункту (Шрв., Яр). 28. Коло нової школи (Мнс., Яр). 29. Коло хреста (Скл., Яр). 30. Коло хреста (Шрв., Яр). 31. Коло школи (Брн., Яр). 32. Коло школи (Мнс., Яр). 33. Корначівський ліс (Прс., Яр). 34. Корчакове (Блм., Яр). 35. Корчі (Псч., Яр). 36. Кругля (Трс., Яр). 37. Круча (Блм., Яр). 38. Курган (Стр., Яр). 39. Макарицина (Крт., Яр). 40. Мельники (Крт., Яр). 41. Мисюрівка (Трс., Яр). 42. Митниця (Бйв., Яр). 43. Могили (Скл., Яр). 44. Могилки (Стр., Яр). 45. На будках (Скл., Яр). 46. Підмосков'я (Скл., Яр). 47. Рачівка (Скл., Яр). 48. Середні гони (Трс., Яр). 49. Сизова загорода (Блм., Яр). 50. Хутора (Скл., Яр). 51. Цегельня (Крт., Яр). 52. Цегельня (Мск., Яр). 53. Циганицина (Грш., Яр). 54. Чагарники (Слб., Яр). 55. Шайова яма (Внг., Яр). 56. Ясинина (Ярм., Яр). 57. Яцькова (Влд., Яр).

Тумулосоніми (власні назви підвищень, горбків, насипів)

1. *Горб над казармою* (Трс., Яр).
2. *Давидова гора* (Внг., Яр).
3. *Дітдамський горб* (Скл., Яр).
4. *Карпати* (Грш., Яр).
5. *Кемпа* (Псч., Яр).
6. *Лиса гара* (Врб-Мр., Яр).
7. *Лисогірка* (Блм., Яр).
8. *Милашчина скала* (Трс, Яр).
9. *Попічителів горб* (Слб., Яр).
10. *Попова гора* (Прв., Яр).
11. *Турецька шапка* (Врб-Мр., Яр).
12. *Турецький горб* (Врб., Яр).

Усього зафіксовано 108 (13,7 %) мікрооронімів, зокрема 57 (52,78 %) трактонімів, 39 (36,11 %) каньйон онімів, 12 (11,11 %) тумулосонімів.

Мікрохороніми (власні назви територій)**Віоніми (власні назви шляхів сполучення)****Дромоніми (власні назви доріг)**

1. *Бурти* (Слб., Яр).
2. *Гілянчина вулиця* (Псч., Яр).
3. *Драганська дорога* (Псч., Яр).
4. *Кам'яна дорога* (Ссн., Яр).
5. *Кучменський шлях* (Шрв., Яр).
6. *Лінія* (Грш., Яр).
7. *На Андріївці* (Трс., Яр).
8. *На Стріхівці* (Трс., Яр).
9. *Панська дорога* (Скл., Яр).
10. *Панська дорога* (Ссн., Яр).
11. *Траса* (Ссн., Яр).
12. *Шлях* (Скл., Яр).
13. *Шлях* (Ссн., Яр).
14. *Шлях* (Трс., Яр).
15. *Югенчина вулиця* (Псч., Яр).

Лімоніми (власні назви стежок)

1. *Біля Калаявичів* (Тмш., Яр).
2. *Данючкова стежка* (Псч., Яр).
3. *Лідина стежка* (Псч., Яр).
4. *Стежка Заярчих* (Тмш., Яр).
5. *Стежка Печерських* (Тмш., Яр).

Понтоніми (власні назви містків, кладок)

1. *Біля грушечки* (Прв., Яр).
2. *Місток* (Брн., Яр).
3. *Місток* (Врб-Мр., Яр).
4. *Місток* (Скл., Яр).

Станціоніми (власні назви зупинок транспортних засобів)

1. *Коло Гайдая* (Шрв., Яр).
2. *Коло каплиці Святої Покрови* (Шрв., Яр).
3. *Коло літів* (Ссн., Яр).
4. *Кринички* (Шрв., Яр).
5. *Максимець* (Врб-Мр., Яр).
6. *На далинах* (Ссн., Яр).
7. *На долинах* (Шрв., Яр).
8. *На хуторах* (Скл., Яр).
9. *Перехрестя* (Слб., Яр).
10. *Під тополями* (Ссн., Яр).
11. *«Сиротинко»* (Шрв., Яр).
12. *Центер* (Слб., Яр).

Ойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться в межах поселення)**Агороніми (власні назви площ)**

1. *Площа 600-річчя Ярмолинець* (Ярм., Яр).

Годоніми (власні назви вулиць, провулків)

1. *40-річчя Перемоги* (Мск., Яр).
2. *600-річчя Ярмолинець* (Ярм., Яр).
3. *Адама Орловського* (Ярм., Яр).
4. *Андріана Баранецького* (Ярм., Яр).
5. *Бабанова* (Ссн., Яр).
6. *Багратіона* (Ярм., Яр).
7. *Балацьова* (Ссн., Яр).
8. *Баранівка* (Жлн., Яр).
9. *Баранова* (Бйв., Яр).
10. *Батарей* (Ясн., Яр).
11. *Бачинського* (Шрв., Яр).
12. *Березина* (Ссн., Яр).
13. *Більшовицька* (Тмш., Яр).
14. *В. Сосюри* (Прс., Яр).
15. *Ватутіна* (Прс., Яр).
16. *Ватутіна* (Ярм., Яр).
17. *Велетниха* (Крт., Яр).
18. *Венгера* (Ярм., Яр).
19. *Весняна* (Мск., Яр).
20. *Вигін* (Грш., Яр).
21. *Висварівка* (Крт., Яр).
22. *Висранка* (Крж., Яр).
23. *Вишнева* (Ссн., Яр).
24. *Воловщина* (Врб., Яр).
25. *Восадьби* (Бйв., Яр).
26. *Восадьби* (Крт, Яр).
27. *Восадьби* (Ссн., Яр).
28. *Восадьби* (Ясн., Яр).
29. *Вошивці* (Крж., Яр).
30. *Гайок* (Ясн., Яр).
31. *Героїв Майдану* (Прс., Яр).
32. *Героїв Небесної Сотні* (Ярм., Яр).
33. *Глиняники* (Врб., Яр).
34. *Горбова* (Кдв., Яр).
35. *Горішні хати* (Крт, Яр).
36. *Горішня* (Врб., Яр).
37. *Горького* (Ярм., Яр).
38. *Джерельна* (Ярм., Яр).
39. *Дзержинського* (Ярм., Яр).
40. *Дикого* (Слб., Яр).
41. *Дружівка* (Тмш., Яр).
42. *Жабинці* (Крт., Яр).
43. *Жовтнева* (Стр., Яр).
44. *Жовтневий* (Прс., Яр).
45. *За грушечком* (Ссн., Яр).
46. *За церквою* (Блм., Яр).
47. *Загребельна* (Кдв., Яр).
48. *Заріччя* (Тмш., Яр).
49. *Зруб* (Врб., Яр).
50. *Івана Іова* (Ярм., Яр).
51. *Іванівка* (Крт, Яр).
52. *Іллі Рисука* (Скл., Яр).
53. *Індустріальна* (Ярм., Яр).
54. *Кавказ* (Ясн., Яр).
55. *Кадрелія* (Псч., Яр).
56. *Калініна* (Ярм. Яр).
57. *Капелія* (Врб., Яр).
58. *Карла Маркса* (Ярм., Яр).
59. *Кармелюка* (Мск., Яр).
60. *Карпатська* (Шрв., Яр).
61. *Кінець* (Блм., Яр).
62. *Кінець* (Крт., Яр).
63. *Кірова* (Тмш., Яр).
64. *Клин* (Всл., Яр).
65. *Ковалівка* (Всл., Яр).
66. *Козацька* (Трс., Яр).
67. *Козацька* (Ярм., Яр).
68. *Колгосп* (Ясн., Яр).
69. *Комсомольська* (Ярм., Яр).
70. *Коперація* (Ясн., Яр).
71. *Космічна* (Врб-Мр., Яр).

Яр). 72. *Кості Венгера* (Ярм., Яр). 73. *Костьольна* (Ярм., Яр). 74. *Котляревського* (Ярм., Яр). 75. *Котовського* (Ярм., Яр). 76. *Коцюбинського* (Бїв., Яр). 77. *Кошового* (Ярм., Яр). 78. *Кравчука* (Шрв., Яр). 79. *Крупської* (Ярм., Яр). 80. *Купчани* (Внг., Яр). 81. *Куропат* (Прс., Яр). 82. *Куток* (Кдв., Яр). 83. *Л. Українки* (Анд., Яр). 84. *Л. Українки* (Стр., Яр). 85. *Л. Українки* (Трс., Яр). 86. *Лермонтова* (Ярм., Яр). 87. *Лисівка* (Кдв., Яр). 88. *Лисогірка* (Блм., Яр). 89. *Лісна* (Ярм., Яр). 90. *Ліщина* (Мнс., Яр). 91. *Ломоносова* (Ярм., Яр). 92. *Лопанівка* (Ясн., Яр). 93. *Лужняка* (Врб-Мр., Яр). 94. *Любачі* (Ант., Яр). 95. *Майданка* (Ант., Яр). 96. *Мале Підлісся* (Блм., Яр). 97. *Малояцька* (Врб., Яр). 98. *Мацькова* (Ссн., Яр). 99. *Мельникова* (Жлн., Яр). 100. *Мирківщина* (Крт., Яр). 101. *Містечко* (Слб., Яр). 102. *Мічуріна* (Ярм., Яр). 103. *Можайського* (Ярм., Яр). 104. *Молодіжна* (Врб-Мр., Яр). 105. *Молодіжна* (Псч., Яр). 106. *Молодіжна* (Скл., Яр). 107. *Молодіжна* (Стр., Яр). 108. *Молодіжна* (Ярм., Яр). 109. *Монастир* (Врб., Яр). 110. *Набережна* (Скл., Яр). 111. *Набережна* (Тмш., Яр). 112. *Набережна* (Ярм., Яр). 113. *Навиченці* (Мнс., Яр). 114. *Нагірна* (Врб-Мр., Яр). 115. *Нагірна* (Шрв., Яр). 116. *Нова* (Ярм., Яр). 117. *Олега Кошового* (Ярм., Яр). 118. *Олександрівська* (Ярм., Яр). 119. *Орджонікідзе* (Ярм., Яр). 120. *Павла Загребельного* (Ярм., Яр). 121. *Панаса Мирного* (Ярм., Яр). 122. *Панфілова* (Ярм., Яр). 123. *Паркова* (Ярм., Яр). 124. *Партизанська* (Ярм., Яр). 125. *Партизанський* (Ярм., Яр). 126. *Пархоменка* (Мск., Яр). 127. *Пархоменка* (Ярм., Яр). 128. *Першотравнева* (Стр., Яр). 129. *Петропавловська* (Ярм., Яр). 130. *Піонерська* (Ярм., Яр). 131. *Подільська* (Ярм., Яр). 132. *Польова* (Ссн., Яр). 133. *Польова* (Ярм., Яр). 134. *Польська* (Крт., Яр). 135. *Поштовий шлях* (Ярм., Яр). 136. *Перемоги* (Свн., Яр). 137. *Пролетарська* (Ярм., Яр). 138. *Пушкіна* (Ярм., Яр). 139. *Радгоспна* (Шрв., Яр). 140. *Радянська* (Ярм., Яр). 141. *Рачукова* (Ссн., Яр). 142. *Риночна* (Ярм., Яр). 143. *Розгонова* (Бїв., Яр). 144. *Рози Люксембург* (Ярм., Яр). 145. *Ряба вулиця* (Бїв., Яр). 146. *Садиби* (Мнс., Яр). 147. *Садова* (Внг., Яр). 148. *Садова* (Скл., Яр). 149. *Садова* (Ярм., Яр). 150. *Сахалін* (Мнс., Яр). 151. *Свердлова* (Ярм., Яр). 152. *Свободи* (Прс., Яр). 153. *Свободи* (Ярм., Яр). 154. *Січових Стрільців* (Ярм., Яр). 155. *Смужки* (Внг., Яр). 156. *Соборна* (Ярм., Яр). 157. *Спортивна* (Ярм., Яр). 158. *Сушений кут* (Грш., Яр). 159. *Толстого* (Ярм., Яр). 160. *Тургенева* (Ярм., Яр). 161. *Устима Кармалюка* (Ярм., Яр). 162. *Франка* (Стр., Яр). 163. *Франка* (Ярм., Яр). 164. *Хмельницька* (Мск., Яр). 165. *Хмельницька* (Ярм., Яр). 166. *Хоптяра* (Ярм., Яр). 167. *Хутір* (Внг., Яр). 168. *Хутора* (Кдв., Яр). 169. *Цапова* (Ссн., Яр). 170. *Цегельня* (Крж., Яр). 171. *Цегольня* (Внг., Яр). 172. *Центр* (Мнс., Яр). 173. *Центральна* (Бїв., Яр). 174. *Центральна* (Врб-Мр., Яр). 175. *Центральна* (Крж., Яр). 176. *Центральна* (Псч., Яр). 177. *Центральна* (Свн., Яр). 178. *Центральна* (Слб., Яр). 179. *Центральна* (Трс., Яр). 180. *Центральна* (Шрв., Яр). 181. *Центральна* (Ярм., Яр). 182. *Церковна* (Жлн., Яр). 183. *Ціолковського* (Ярм., Яр). 184. *Ціхоцька* (Врб., Яр). 185. *Чапаєва* (Прс., Яр). 186. *Чапаєва* (Ярм., Яр). 187. *Червоноармійська* (Ярм., Яр). 188. *Чехова* (Ярм., Яр). 189. *Чкалова* (Свн., Яр). 190. *Чкалова* (Ярм., Яр). 191. *Чорновола* (Анд., Яр). 192. *Чубинського* (Ярм., Яр). 193. *Шевченка* (Врб-Мр., Яр). 194. *Шевченка* (Прс., Яр). 195. *Шевченка* (Тмш., Яр). 196. *Шевченка* (Ярм., Яр). 197. *Широка* (Блм., Яр). 198. *Шкільна* (Кдв., Яр). 199. *Шкільна* (Крж., Яр). 200. *Шкільна* (Ярм., Яр). 201. *Шосейна* (Шрв., Яр). 202. *Шугерова* (Стр., Яр). 203. *Шухевича* (Трс., Яр). 204. *Щорса* (Прс., Яр). 205. *Щорса* (Ярм., Яр). 206. *Ярослава Мудрого* (Ярм., Яр).

Кварталоніми (власні назви частин населених пунктів)

1. *Білявщина* (Прс., Яр). 2. *В Соці* (Стр., Яр). 3. *Велитниха* (Брн., Яр). 4. *Вербка-Мурована* (Врб-Мр, Яр). 5. *Вихватинці* (Мск., Яр). 6. *Вища Томашівка* (Тмш., Яр). 7. *Восадьба* (Ант., Яр). 8. *Восадьби* (Мск., Яр). 9. *Восадьби* (Стр., Яр). 10. *Гайдамаки* (Прс., Яр). 11. *Двірки* (Трс., Яр). 12. *Друга сотня* (Слб., Яр). 13. *Друга сотня* (Трс., Яр). 14. *Завода* (Мск., Яр). 15. *Загребелля* (Блм., Яр). 16. *Загребля* (Влд., Яр). 17. *Копачиха* (Слб., Яр). 18. *Курявщина* (Прс., Яр). 19. *Лебедівка* (Врб-Мр., Яр). 20. *Лебедівка* (Крт., Яр).

21. Мазурівка (Грш., Яр). 22. Мазурищина (Влд., Яр). 23. Місто (Шрв., Яр). 24. На Вовчу (Шрв., Яр). 25. На долині (Крт., Яр). 26. Нижня Томашівка (Тмш., Яр). 27. Нова Соколівка (Скл., Яр). 28. Перша сотня (Слб., Яр). 29. Перша сотня (Трс., Яр). 30. Підгора (Трс., Яр). 31. Позаводу (Стр., Яр). 32. Пралаківка (Влд., Яр). 33. Свилярня (Прс., Яр). 34. Свистунівка (Грш., Яр). 35. Свистунівка (Трс., Яр). 36. Сметанівка (Прс., Яр). 37. Стара Соколівка (Скл., Яр). 38. Третя сотня (Слб., Яр). 39. Усадьби (Влд., Яр). 40. Філяндія (Прс., Яр). 41. Хатинки (Прс., Яр). 42. Хутір Волошина (Псч., Яр). 43. Хутір Чернівка (Псч., Яр). 44. Цегельня (Прв., Яр). 45. Центр (Мск., Яр). 46. Центр (Стр., Яр). 47. Четверта сотня (Слб., Яр). 48. Юрдига (Шрв., Яр).

Сильвоніми (власні назви територій, пов'язаних із насадженнями дерев)

Дендроніми (власні назви парків)

1. Вербівський парк (Врб., Яр). 2. Вербоовецький (Врб., Яр). 3. Виноградівський парк (Внг., Яр). 4. Куявський пар» (Ссн., Яр). 5. Лугівський парк (Лгв., Яр). 6. Панський маєток (Шрв., Яр). 7. Парк (Врб-Мр., Яр). 8. Скаржинецький парк (Скр., Яр). 9. Шарівський парк (Шрв., Яр).

Лепораріоніми (власні назви заказників)

1. «Березина» (Стк., Яр). 2. «Євеліна» (Ярм., Яр). 3. «Соколівщина» (Скл., Яр).

Мікродримоніми (власні назви лісів)

1. Бабин ліс (Врб-Мр., Яр). 2. Безодня (Врб., Яр). 3. Березина (Бйв., Яр). 4. Березина (Врб., Яр). 5. Березина (Тмш., Яр). 6. Березина (Ясн., Яр). 7. Березовий (Блм., Яр). 8. Блуслинець (Мнс., Яр). 9. В березах (Крт., Яр). 10. В березах (Скл., Яр). 11. Виля (Ссн., Яр). 12. Вовча (Грш., Яр). 13. Войтків ліс (Ярм., Яр). 14. Гайок (Ссн., Яр). 15. Глинисько (Ярм., Яр). 16. Глушківський ліс (Слб., Яр). 17. Городисько (Ярм., Яр). 18. Грабляниця (Бйв., Яр). 19. Гремляцький ліс (Врб-Мр., Яр). 20. Даньків сад (Ссн., Яр). 21. До дуба (Шрв., Яр). 22. Довга (Врб., Яр). 23. Другий ліс (Ссн., Яр). 24. Дубина (Бйв., Яр). 25. Дубина (Брн., Яр). 26. Дубина (Грш., Яр). 27. Дубина (Ссн., Яр). 28. Дубинки (Прс., Яр). 29. Жилинецька виля (Ярм., Яр). 30. Задній ліс (Ссн., Яр). 31. Запуст (Брн., Яр). 32. Запуст (Мск., Яр). 33. Зруб (Крж., Яр). 34. Іванковецький (Крж., Яр). 35. Кадуб (Прс., Яр). 36. Кінський ліс (Скл., Яр). 37. Ковалівський ліс (Брн., Яр). 38. Корначівський ліс (Прс., Яр). 39. Корчики (Ясн., Яр). 40. Круглик (Прс., Яр). 41. Куявський ліс (Ссн., Яр). 42. Лиса гора (Ярм., Яр). 43. Лиса гора (Ярм., Яр). 44. Ліс (Крт., Яр). 45. Ліс (Псч., Яр). 46. Ліс (Стр., Яр). 47. Лісок (Анд., Яр). 48. Лісок (Кдв., Яр). 49. Лісок (Прс., Яр). 50. Лісок (Ссн., Яр). 51. Лісок (Ярм., Яр). 52. Максимець (Псч., Яр). 53. Максимець (Шрв., Яр). 54. Маліївський ліс (Стр., Яр). 55. Москалька (Врб., Яр). 56. На лисячих норах (Шрв., Яр). 57. Окаційовий (Блм., Яр). 58. Панський (Шрв., Яр). 59. Передній ліс (Ссн., Яр). 60. Перший ліс (Ссн., Яр). 61. Під лисом (Ярм., Яр). 62. Під Мусурівку (Трс., Яр). 63. Поставень (Ярм., Яр). 64. Проскурівський ліс (Ярм., Яр). 65. Сиротів ліс (Скл., Яр). 66. Сказинецька дубина (Ярм., Яр). 67. Скоревський (Прс., Яр). 68. Смердюча долина (Врб., Яр). 69. Сосновий бір (Ссн., Яр). 70. Сосновий ліс (Бйв., Яр). 71. Сторожка Польський цвинтар (Ярм., Яр). 72. Стріховецький ліс (Слб., Яр). 73. Тарасівський ліс (Стр., Яр). 74. Ферма (Ярм., Яр). 75. Фіньків (Тмш., Яр). 76. Цегольників ліс (Мск., Яр). 77. Чорний ліс (Бйв., Яр). 78. Чорний ліс (Брн., Яр). 79. Чорний ліс (Всл., Яр). 80. Чорний ліс (Слб., Яр). 81. Чорний ліс (Ярм., Яр). 82. Чорний ліс (Ярм., Яр). 83. Ясенівський ліс (Тмш., Яр).

Помароніми (власні назви садків)

1. Вапнярка (Прс., Яр). 2. Вогруд (Слб., Яр). 3. Грушевий сад (Шрв., Яр). 4. Другий квартал (Шрв., Яр). 5. Колгоспний сад (Врб-Мр., Яр). 6. Колгоспний сад (Ссн., Яр). 7. Колгоспний сад (Тмш., Яр). 8. Колгоспний садок (Мнс., Яр). 9. Колгоспний садок (Псч., Яр). 10. Молодий сад (Псч., Яр). 11. Молодий сад (Стр., Яр). 12. Наш сад (Ясн., Яр). 13. Панська загорода (Скл., Яр). 14. Панський садок (Ссн., Яр). 15. Перший квартал (Шрв., Яр). 16. Попів сад (Псч., Яр). 17. Сад за селом (Ясн., Яр). 18. Сад Нехова (Грш., Яр). 19. Старий сад (Псч., Яр). 20. Старий сад (Стр., Яр). 21. Третій квартал (Шрв., Яр).

22. *Фельковий сад* (Ссн., Яр). 23. *Четвертий квартал* (Шрв., Яр). 24. *Яблуневий сад* (Влд., Яр). 25. *Яблуневий сад* (Ссн., Яр). 26. *Яблучний сад* (Шрв., Яр).

Екстраойкохороніми (власні назви об'єктів, що знаходяться за межами поселень)

Агрооніми (власні назви полів)

1. *Аеродром* (Кдв., Яр). 2. *Аеродром* (Мск., Яр). 3. *Аеродром* (Шрв., Яр). 4. *Баняк* (Крт., Яр). 5. *Баиштан* (Врб., Яр). 6. *Безодня* (Скл., Яр). 7. *Березина* (Тмш., Яр). 8. *Березина* (Трс., Яр). 9. *Біла* (Скл., Яр). 10. *Біля акації* (Стр., Яр). 11. *Біля баби* (Тмш., Яр). 12. *Біля Барана* (Бйв., Яр). 13. *Біля бапти* (Брн., Яр). 14. *Біля бухгалтера* (Анд., Яр). 15. *Біля воєнної суші* (Ссн., Яр). 16. *Біля Гарсія* (Бйв., Яр). 17. *Біля Голодного ставу* (Ссн., Яр). 18. *Біля Заднього лісу* (Ссн., Яр). 19. *Біля кринички* (Бйв., Яр). 20. *Біля Плінського* (Крт., Яр). 21. *Біля польового* (Брн., Яр). 22. *Біля Семена* (Бйв., Яр). 23. *Біля траси* (Стр., Яр). 24. *Біля Третяка* (Анд., Яр). 25. *Біляр* (Бйв., Яр). 26. *Буденного* (Слб., Яр). 27. *В Безодні* (Врб-Мр., Яр). 28. *В Березині* (Ссн., Яр). 29. *Вербеччина* (Крт., Яр). 30. *Висока* (Врб., Яр). 31. *Вовк* (Врб., Яр). 32. *Вовківня* (Псч., Яр). 33. *Вулькова долина* (Слб., Яр). 34. *Гандзюки* (Прс., Яр). 35. *Глибока долина* (Бйв., Яр). 36. *Глушиковецьке* (Трс., Яр). 37. *Голубчикова долина* (Мск., Яр). 38. *Гончариха* (Внг., Яр). 39. *Горб* (Брн., Яр). 40. *Гридоочки* (Бйв., Яр). 41. *Гуляйполе* (Ссн., Яр). 42. *Дани* (Псч., Яр). 43. *Десяте поле* (Тмш., Яр). 44. *Дубина* (Слб., Яр). 45. *Дубняки* (Крт., Яр). 46. *За Гайком* (Ссн., Яр). 47. *За долинькою* (Крт., Яр). 48. *За колгоспом* (Ссн., Яр). 49. *За лісом* (Ссн., Яр). 50. *За парком* (Ссн., Яр). 51. *За Рябого* (Бйв., Яр). 52. *За Семенюком* (Ясн., Яр). 53. *За цвинтаром* (Ясн., Яр). 54. *За шляхом* (Ясн., Яр). 55. *Завали* (Брн., Яр). 56. *Зонька* (Крт., Яр). 57. *Зотів яр* (Крт., Яр). 58. *Іванове поле* (Мск., Яр). 59. *Ісакові глиняники* (Всл., Яр). 60. *Казарми* (Бйв., Яр). 61. *Калина* (Мск., Яр). 62. *Кваснищева гора* (Бйв., Яр). 63. *Кваснищева гора* (Бйв., Яр). 64. *Клин* (Трс., Яр). 65. *Козацька могила* (Слб., Яр). 66. *Коло будки* (Тмш., Яр). 67. *Коло грушечки* (Ссн., Яр). 68. *Коло дуба* (Кдв., Яр). 69. *Коло Максимця* (Врб-Мр., Яр). 70. *Коло хреста* (Тмш., Яр). 71. *Коло цвинтара* (Анд., Яр). 72. *Комарова* (Шрв., Яр). 73. *Контове* (Брн., Яр). 74. *Контрови* (Брн., Яр). 75. *Котова* (Крт., Яр). 76. *Коцюба* (Шрв., Яр). 77. *Круглик* (Ссн., Яр). 78. *Кут* (Врб., Яр). 79. *Лиса гора* (Всл., Яр). 80. *Лиса гора* (Ясн., Яр). 81. *Лука* (Трс., Яр). 82. *Міняйлова* (Брн., Яр). 83. *Могилки* (Ант., Яр). 84. *Мулькова долина* (Слб., Яр). 85. *Муравлинець* (Всл., Яр). 86. *На вітряку* (Бйв., Яр). 87. *На калатайці* (Стр., Яр). 88. *На кемпі* (Псч., Яр). 89. *На клинови* (Крт., Яр). 90. *На Малькові* (Ссн., Яр). 91. *На міліції* (Шрв., Яр). 92. *На могилі* (Кдв., Яр). 93. *На озерах* (Ссн., Яр). 94. *Над казармою* (Трс., Яр). 95. *Над селом* (Крт., Яр). 96. *Нова посадка* (Тмш., Яр). 97. *Новобудови* (Тмш., Яр). 98. *Озерця* (Скл., Яр). 99. *Паненська* (Врб., Яр). 100. *Підгай* (Ссн., Яр). 101. *Під Дубиною* (Брн., Яр). 102. *Під Страхоцьким лісом* (Крт., Яр). 103. *Під Тарасівським лісом* (Стр., Яр). 104. *Під Чорним лісом* (Брн., Яр). 105. *Піднивки* (Мск., Яр). 106. *Піски* (Прс., Яр). 107. *Поле до Балакир* (Тмш., Яр). 108. *Поляна* (Прг., Яр). 109. *Поперечна* (Шрв., Яр). 110. *Поплави* (Ясн., Яр). 111. *Попова* (Шрв., Яр). 112. *Попова гора* (Бйв., Яр). 113. *Попове поле* (Блв., Яр). 114. *Попове поле* (Ясн., Яр). 115. *Правдівське поле* (Шрв., Яр). 116. *Радгосп* (Слб., Яр). 117. *Ратушняцьке* (Трс., Яр). 118. *Ріжок* (Шрв., Яр). 119. *Рогачівка* (Тмш., Яр). 120. *Свиновиччина* (Мнс., Яр). 121. *Свічок* (Псч., Яр). 122. *Сивакова* (Шрв., Яр). 123. *Слобода* (Слб., Яр). 124. *Табаківа долина* (Шрв., Яр). 125. *Тополине* (Ссн., Яр). 126. *Хімсклад* (Тмш., Яр). 127. *Цегельня* (Крт., Яр). 128. *Цегельня* (Слб., Яр). 129. *Чагарник* (Слб., Яр). 130. *Чорні лози* (Бйв., Яр). 131. *Шеверногого* (Слб., Яр). 132. *Широка* (Врб., Яр). 133. *Шнури* (Всл., Яр). 134. *Щепи* (Анд., Яр). 135. *Юрковисько* (Ясн., Яр).

Некроніми (власні назви кладовищ)

1. *Єврейський цвинтар* (Слб., Яр). 2. *Єврейський цвинтар* (Шрв., Яр). 3. *Жидівський цвинтар* (Слб., Яр). 4. *Нове кладбище* (Шрв., Яр). 5. *Новий цвинтар* (Слб., Яр). 6. *Окописько* (Слб., Яр). 7. *Окописько* (Шрв., Яр). 8. *Платівка* (Шрв., Яр). 9. *Польський новий цвинтар* (Прс., Яр). 10. *Польський старий цвинтар* (Прс., Яр). 11. *Польський*

цвинтар (Шрв., Яр). 12. *Руский новий цвинтар* (Прс., Яр). 13. *Руский старий цвинтар* (Прс., Яр). 14. *Руский цвинтар* (Шрв., Яр). 15. *Сільське кладовище* (Мск., Яр). 16. *Старе кладбище* (Шрв., Яр). 17. *Старий цвинтар* (Врб-Мр., Яр). 18. *Старий цвинтар* (Слб., Яр). 19. *Цвинтар* (Блм., Яр). 20. *Цвинтар* (Крт., Яр). 21. *Цвинтар* (Ясн., Яр).

Пастіоніми (власні назви пасовищ)

1. *В Козацку* (Трс., Яр). 2. *В Ратушнячку* (Трс., Яр). 3. *Дани* (Псч., Яр). 4. *Долини* (Врб-Мр., Яр). 5. *Клітка* (Псч., Яр). 6. *Кремінці* (Брн., Яр). 7. *Пасовисько* (Шрв., Яр). 8. *На городництво* (Трс., Яр). 9. *На долинах* (Шрв., Яр). 10. *На лагерах* (Шрв., Яр). 11. *Під Фільковий сад* (Ссн., Яр).

Усього зафіксовано 579 (70,61 %) мікрохоронімів, серед яких 255 (44,04 %) ойкохоронімів, зокрема 206 (80,78 %) годонімів, 48 (18,83%) кварталонімів, 1 (0,39 %) агоронім; 167 (65,49 %) екстраойкохоронімів, зокрема 135 (80,84 %) агроонімів, 21 (12,57 %) некронім і 11 (6,59 %) пастіонімів; 121 (20,9 %) територіонім, все сильвіоніми, серед них 83 (68,59 %) мікродримоніми, 26 (21,49 %) помаронімів, 9 (7,44 %) дендронімів і 3 (2,48 %) лепораріоніми; крім того, 36 (6,22%) віонімів: 15 (41,67 %) дромонімів, 12 (33,33 %) станціонімів, 5 (13,89 %) лімонімів і 4 (11,11 %) понтоніми.

ДОДАТОК В

ТАБЛИЦІ ЗІ СТАТИСТИЧНИМИ ДАНИМИ, ЩО ІЛЮСТРУЮТЬ ПРОДУКТИВНІСТЬ
МІКРОТОПОНІМІВ ТА ЇХНІХ АТРИБУТІВТаблиця 1
ПРОДУКТИВНІСТЬ ВЛАСНИХ НАЗВ ДРІБНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Райони Класи мікротопонімів	Віньковецький	Деражнян- ський	Дунаєве- цький	Летичівський	Старокостян- тівський	Хмельницький	Ярмолинецький	Всього:
МІКРОГІДРОНІМИ	200	112	96	104	142	174	133	961
<i>мікрогелоніми</i>	25	3	8	3	-	5	-	44
<i>мікрокатарактоніми</i>			2	1				3
<i>мікролімніоніми</i>			1	7		4		12
<i>мікропотамоніми</i>	21	16	25	24	21	25	22	154
<i>піскіноніми</i>	52	55	24	43	43	68	74	359
<i>путеоніми</i>	76	15	16	24	55	56	17	259
<i>ривулосоніми</i>		17				4	9	30
<i>фонтікулоніми</i>	26	6	20	2	23	12	11	100
МІКРООРОНІМИ	267	149	112	107	179	227	108	1 149
<i>каньйононіми</i>	125	38	47	34	75	83	39	441
<i>мікропланоніми</i>					4	18		22
<i>ремігатіоніми</i>		6				2		8
<i>спелеоніми</i>			2					2
<i>трактоніми</i>	100	90	52	57	68	80	57	504
<i>тумулосоніми</i>	42	15	11	16	32	44	12	172
МІКРОХОРОНІМИ	968	522	551	510	717	1555	579	5 402
Віоніми	76	40	20	19	30	162	36	383
<i>дромоніми</i>	42	21	11	16	27	35	15	167
<i>лімоніми</i>	26	6			3	7	5	47
<i>понтоніми</i>	8		2	3			4	17
<i>станціоніми</i>		13	7			100	12	132
<i>траєктіоніми</i>						20		20

Ойкохороніми	495	262	410	284	494	975	255	3 175
<i>агороніми</i>		2		2	1	3	1	9
<i>базароніми</i>				1		20		21
<i>годоніми</i>	361	138	338	246	415	833	206	2 537
<i>кварталоніми</i>	134	122	72	35	78	119	48	608
Територіоніми	181	106	53	102	125	189	121	877
Гідротериторіоніми	-	-	-	4	1	2	-	7
<i>мікроінсулоніми</i>					1	2		3
<i>пляжоніми</i>				4				4
Сильвіоніми	181	106	53	98	124	187	121	870
<i>дендроніми</i>	2	7	8	1	5	23	9	55
<i>лепораріоніми</i>	7	4	10	10	16	7	3	57
<i>мікродримоніми</i>	125	69	35	58	58	107	83	535
<i>помаріоніми</i>	47	26		29	45	50	26	223
Екстраойкохороніми	216	114	68	105	68	229	167	967
<i>агрооніми</i>	214	95	63	99	66	214	135	886
<i>некроніми</i>	2	19	5	2	2	11	21	62
<i>пастіоніми</i>				4		4	11	19
Всього:	1 435	783	759	721	1 038	1 956	820	7 512

Таблиця 2

СТРУКТУРА МІКРОТОПОНІМІЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Групи назв	Прості								Складні								Складені								Всього	
	Вінковецький	Деражнянський	Дунавецький	Летичівський	Старо-костянтинів	Хмельницький	Ярмолинський	Всього:	Вінковецький	Деражнянський	Дунавецький	Летичівський	Старо-костянтинів	Хмельницький	Ярмолинський	Всього	Вінковецький	Деражнянський	Дунавецький	Летичівський	Старо-костянтинівський	Хмельницький	Ярмолинський	Всього		
МІКРОГІДРОНІМИ	121	67	60	52	107	73	49	529	-	2	2	2		-	5	11	79	43	34	50	35	101	79	421	961	
<i>мікрогелоніми</i>	17	2	8	2		2		31								-	8	1		1		3			13	44
<i>мікрокатарактоніми</i>			1	1				2								-	-		1						1	3
<i>мікролімніоніми</i>			1	3		1		5								-				4		3			7	12
<i>мікропотамоніми</i>	21	13	23	19	20	24	16	136			2	1			4	7		3		4	1	1	2		11	154
<i>піскіноніми</i>	25	31	15	17	33	25	23	169		2		1			1	4	27	22	9	25	10	43	50		186	359
<i>путеоніми</i>	41	3	6	10	43	15		118									35	12	10	14	12	41	17		141	259
<i>рівулосоніми</i>		17				2	4	23	-		-					-		-				2	5	7	30	
<i>фонтікулоніми</i>	17	1	6		11	4	6	45								-	9	5	14	2	12	8	5		55	100
МІКРООРОНІМИ	149	99	47	64	108	105	47	619	1	2	1	1	1	1	-	7	117	48	64	42	70	121	61	523	1 149	
<i>каньйононіми</i>	69	24	13	20	40	35	11	212						1		1	56	14	34	14	35	47	28		228	441
<i>мікропланоніми</i>					1	12		13								-					3	6			9	22
<i>ремігатіоніми</i>		3				2		5								-		3							3	8
<i>спелеоніми</i>																			2						2	2
<i>трактоніми</i>	66	67	30	35	47	36	33	314	1	2		1				4	33	21	22	21	21	44	24		186	504
<i>тумулосоніми</i>	14	5	4	9	20	20	3	75			1		1			2	28	10	6	7	11	24	9		95	172
МІКРОХОРОНІМИ	686	336	437	393	517	1014	347	3730	1	21	8	6	9	36	3	84	281	165	106	111	191	505	229	1588	5 402	
<i>Віоніми</i>	27	11	4	6	19	45	14	126	-	4	2	-	-	17	-	23	49	25	14	13	11	100	22	234	383	
<i>дромоніми</i>	13	6	2	5	16	5	6	53		2						2	29	13	9	11	11	30	9		112	167
<i>лімоніми</i>	11	2			3			16								-	15	4				7	5		31	47
<i>понтоніми</i>	3			1			3	7								-	5		2	2			1		10	17
<i>станціоніми</i>		3	2			40	5	50		2	2					17	21	8	3			43	7		61	132
<i>трактіоніми</i>																						20			20	20
<i>Ойкохороніми</i>	425	211	361	238	369	734	211	2549	1	14	5	4	9	14	1	48	69	37	44	42	116	227	43	578	3 175	
<i>агороніми</i>																	2			2	1	3	1		9	9
<i>базароніми</i>						6		6						3		3				1		11			12	21
<i>годоніми</i>	302	113	299	204	317	626	178	2 039	1	5	1	4	5	9	1	26	58	20	38	38	93	198	27		472	2 537
<i>кварталоніми</i>	123	98	62	34	52	102	33	490	-	9	4		4	2		19	11	15	6	1	22	15	15		85	608

<i>Територіоніми</i>	115	61	29	68	81	95	48	497	-	1	-			-	-	1	66	44	24	34	44	94	73	379	877
<i>Гідротериторіоніми</i>	-	-	-	4	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	7
<i>мікроінсулоніми</i>					1			1								-						2		2	3
<i>пляжоніми</i>				4				4								-									4
<i>Сильвіоніми</i>	115	61	29	64	80	95	48	492	-	1	-	-	-	-	1	66	44	24	34	44	92	73	377	870	
<i>дендроніми</i>		1	2	1			1	5							-	2	6	6		5	23	8	50	55	
<i>лепораріоніми</i>		1		6	2	1	2	12							-	7	3	10	4	14	6	1	45	57	
<i>мікродримоніми</i>	95	52	27	45	41	71	43	374		1						30	16	8	13	17	36	40	160	535	
<i>помаріоніми</i>	20	7		12	37	23	2	101							-	27	19		17	8	27	24	122	223	
<i>Екстрайкохороніми</i>	119	53	43	81	48	140	74	558	-	2	1	2	-	5	2	12	97	59	24	22	20	84	91	397	967
<i>агрооніми</i>	119	52	43	78	48	136	64	540		1	1	2		5	2	11	95	42	19	19	18	73	69	335	886
<i>некроніми</i>		1					6	7		1						1	2	17	5	2	2	11	15	54	62
<i>пастіоніми</i>				3		4	4	11								-				1			7	8	19
Всього:	956	502	544	509	732	1192	443	4878	2	25	11	9	10	37	8	102	477	256	204	203	296	727	369	2532	7 512

ДЕРИВАЦІЙНІ АТРИБУТИ ВЛАСНИХ НАЗВ ДРІБНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Спосіб словотворення	Лексико-семантичний							Морфологічний													ВСЬОГО
	Семантизація			Синтаксичний	Плюралізація	Стягнення	Всього	Афіксальний					Складання			Всього	Конверсія	Усічення	Всього	Невідомої	
	Онімізація	Транс- оімізація	Всього					Суфікс.	Префікс.	Флективний	Конфіксальний	Всього	Зрощення	Основосклад.	Словоскладення						
				Онімізація	Транс- оімізація	Всього	Суфікс.									Префікс.	Флективний	Конфіксальний	Всього	Зрощення	
МІКРОГІДРОНІМИ	96	3	99	427	52	17	595	228	7		4	239	-	8	-	8	114	4	365	1	961
<i>мікрогелоніми</i>	2		2	13	15	-	30	5	1			6		1		1	6	1	14		44
<i>мікрокатарактоніми</i>	1		1	1	-		2									-		1	1		3
<i>мікролімніоніми</i>	1		1	7	-	-	8	3				3		1		1		-	4		12
<i>мікропотамоніми</i>	38		38	13	7	-	58	51	1			52		4		4	39	1	96		154
<i>піскіноніми</i>	17	2	19	188	16	6	229	86	5		3	94		2		2	33	1	130		359
<i>путеоніми</i>	16		16	141	4	11	172	58				58				-	28	-	86	1	259
<i>ривулосоніми</i>	3	1	4	9	1	-	14	13				13				-	3		16		30
<i>фонтікулоніми</i>	18		18	55	9	-	82	12			1	13				-	5	-	18		100
МІКРООРОНІМИ	137	6	143	523	121	3	790	296	4		6	306	1	4	-	4	44	3	358	1	1 149
<i>каньйононіми</i>	48		48	228	25	1	302	102	2			104	1	1		1	32	1	139		441
<i>мікропланоніми</i>	4		4	9	6	-	19	3				3				-	-		3		22
<i>ремігатіоніми</i>	2		2	3	1	-	6					-				-		2	2		8
<i>спелеоніми</i>	-		-	2	-	-	2					-							-		2
<i>трактоніми</i>	65	4	69	186	71	-	326	156	1		6	163		2		2	12		177	1	504
<i>тумулосоніми</i>	18	2	20	95	18	2	135	35	1			36		1		1			37		172
МІКРОХОРОНІМИ	393	64	457	1598	311	1212	3590	1 066	48	3	53	1 170	1	29	9	39	596	5	1838	2	5 402
Віоніми	22	18	40	279	5	2	326	58	-			72			1	1	-		73		383
<i>дромоніми</i>	15		15	112	2	-	129	37				37			1	1		--	38		167
<i>лімоніми</i>	-			45	2		47									-		-			47
<i>понтоніми</i>	-			11	-	-	11	6				6				-	-	-	6		17

<i>станціоніми</i>	7	18	25	91	1	2	119	15				15					-		15		132
<i>траектiоніми</i>	-			20	-	-	20					-				-		-	-		20
Ойкохороніми	163	34	197	560	137	1209	2 103	509	40	2	50	601	1	23	6	30	438	2	1 071	1	3 175
<i>агороніми</i>	-		-	9	-	-	9					-				-		-	-		9
<i>базароніми</i>		4	4	12	-	-	16	2				2			3	3		-	5		21
<i>годоніми</i>	64	13	77	454	68	1 208	1807	295	19	2	45	361		13	2	15	353	1	730		2 537
<i>кварталоніми</i>	99	17	116	85	69	1	271	212	21		5	238	1	10	1	12	85	1	336	1	608
Територіоніми	101	6	107	376	56	1	540	251	1	-	1	253		-	-	-	81	3	337		877
Гідротериторіоніми	2	1	3	2	-	-	5	2		-	-	2							2		7
<i>мікроінсулоніми</i>		1	1	2	-	-	3					-				-			-		3
<i>пляжоніми</i>	2		2		-	-	2	2				2				-			2		4
Сильвіоніми	99	5	104	374	56	1	535	249	1		1	251					81	3	335		870
<i>дендроніми</i>	4		4	50	-	-	54	1				1				-	-	-	1		55
<i>лепораріоніми</i>	3	5	8	45	-	-	53	3			1	4				-		-	4		57
<i>мікродримоніми</i>	78		78	157	53	1	289	179	1			180					63	3	246		535
<i>помаріоніми</i>	14		14	122	3	-	139	66				66				-	18	-	84		223
Екстраойкохороніми	107	6	113	397	113	-	623	248	7	1	2	258		6	2	8	77	-	343	1	967
<i>агрооніми</i>	98	6	104	335	110	-	549	243	7	1	2	253		5	2	7	76	-	336	1	886
<i>некроніми</i>	4		4	54	-	-	58	3				3		1		1		-	4		62
<i>пастіоніми</i>	5		5	8	3	-	16	2				2				-	1	-	3		19
ВСЬОГО:	626	73	699	2560	484	1232	4975	1 590	59	3	63	1715	2	41	9	52	754	12	2533	4	7 512

**СЕМАНТИКА ТВІРНОЇ ОСНОВИ МІКРОТОПОНІМІЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ
ХМЕЛЬНИЧЧИНИ**

Тип	Відапелятивні назви	Відонімні назви	Комбіновані назви	Назви з невідомою семантикою твірної основи	Всього
Клас мікротопонімів					
МІКРОГІДРОНІМИ	692	149	117	3	961
<i>мікрогелоніми</i>	41	1	2	-	44
<i>мікрокатарактоніми</i>	2	-	1	-	3
<i>мікролімніоніми</i>	6	1	5	-	12
<i>мікропотамоніми</i>	144	7	1	2	154
<i>піскіноніми</i>	254	57	48	-	359
<i>путеоніми</i>	144	69	45	1	259
<i>рібулоніми</i>	25	5		-	30
<i>фонтікулоніми</i>	76	9	15	-	100
МІКРООРОНІМИ	803	131	214	1	1 149
<i>каньйононіми</i>	260	49	132		441
<i>мікропланоніми</i>	11	2	9		22
<i>ремігатіоніми</i>	6	2	-		8
<i>спелеоніми</i>	-	-	2		2
<i>Трактоніми</i>	412	61	30	1	504
<i>тумулозоніми</i>	114	17	41		172
МІКРОХОРОНІМИ	2 895	2 118	389		5 402
<i>Віоніми</i>	185	141	57		383
<i>дромоніми</i>	119	18	30		167
<i>лімоніми</i>	34	6	7		47
<i>понтоніми</i>	11	3	3		17
<i>станціоніми</i>	18	114	-		132
<i>траєктіоніми</i>	3	-	17		20
<i>Ойкохороніми</i>	1 454	1640	81		3 175
<i>агороніми</i>	9	-			9
<i>базароніми</i>	18	1	2		21
<i>годоніми</i>	980	1488	69		2 537
<i>кварталоніми</i>	447	151	10		608
<i>Територіоніми</i>	588	108	181		877
<i>Гідротериторіоніми</i>	5	1	1		7
<i>мікроінсулоніми</i>	1	1	1		3
<i>пляжоніми</i>	4	-	-		4
<i>Сильвіоніми</i>	583	107	180		870
<i>дендроніми</i>	8	-	47		55
<i>лепораріоніми</i>	8	6	43		57
<i>мікродримоніми</i>	389	84	62		535
<i>помаріоніми</i>	178	17	28		223
<i>Екстраойкохороніми</i>	668	229	70		967
<i>агрооніми</i>	606	227	53		886
<i>некроніми</i>	44	1	17		62
<i>пастіоніми</i>	18	1			19
ВСЬОГО:	4390	2398	720	4	7 512

Таблиця 5

МОТИВАЦІЙНА СТРУКТУРА МІКРОТОПОНІМІЇ

Тип номінації Класи мікротопонімів	Антропійна	Асоціативна	Ідеологічна	Квалітативна	Локативна	Меморіальна	Посесивна	Символічна	Ситуативна	Сутнісна	Всього	Комбінована	Невідома	Всього
МІКРОГІДРОНІМИ		337		29	80		121	24	11	36	638	320	3	961
<i>мікрогелоніми</i>	-	23			4					10	37	7	-	44
<i>мікрокатарактоніми</i>		2									2	1	-	3
<i>мікролімніоніми</i>		4								1	5	7	-	12
<i>мікропотамоніми</i>	-	109	-	12				18	2		141	11	2	154
<i>піскіноніми</i>	-	102	-	9	28	-	46		6	8	199	160	-	359
<i>путеоніми</i>	-	57	-	7	17	-	64	1	-	14	160	98	1	259
<i>рівулоніми</i>		12	-		4		5	3	1		25	5	-	30
<i>фонтіккулоніми</i>	-	28	-	1	27		6	2	2	3	69	31	-	100
МІКРООРОНІМИ		426	1	34	131	-	73	30	-	41	736	412	1	1 149
<i>каньйононіми</i>		99	-	16	26	-	46	12	-	25	224	217	-	441
<i>мікропланоніми</i>		3		1	2	-	5	2			13	9		22
<i>ремігатіоніми</i>					3					5	8			8
<i>спелеоніми</i>												2		2
<i>трактоніми</i>		275	1	17	91	-	13	8	-		405	98	1	504
<i>тумулосоніми</i>	-	49	-	-	9	-	9	8		11	86	86		172
МІКРОХОРОНІМИ	45	1661	235	232	438	1208	307	82	3	94	4305	1097		5 402
<i>Віоніми</i>		169	1	23	60		5	2		18	278	105		383
<i>дромоніми</i>		29		23	27			2		14	95	72		167
<i>лімоніми</i>		14			22		3				39	8		47
<i>понтоніми</i>		1			4		2			3	10	7		17
<i>станціоніми</i>		124	1		7						132			132
<i>траєкціоніми</i>		1								1	2	18		20
<i>Ойкохороніми</i>	45	864	219	73	80	1208	97	66	-	35	2687	488		3 175
<i>агороніми</i>											-	9		9
<i>базароніми</i>		1						2			3	18		21
<i>годоніми</i>	45	542	218	45	34	1208		48	-	-	2140	397		2 537
<i>кварталоніми</i>		321	1	28	46		97	16		35	544	64		608
<i>Територіоніми</i>		322	12	75	27	-	92	9	3	35	575	302		877
<i>Гідротериторіоніми</i>		5									5	2		7
<i>мікроінсулоніми</i>		1									1	2		3
<i>пляжоніми</i>		4									4			4
<i>Сильвіоніми</i>		317	12	75	27	-	92	9	3	35	570	300		870
<i>дендроніми</i>		1								4	5	50		55
<i>лепораріоніми</i>		5			1						6	51		57
<i>мікродримоніми</i>		204	-	72	18		76	8	3	26	407	128		535
<i>помаріоніми</i>		107	12	3	8	-	16	1		5	152	71		223
<i>Екстраойкохороніми</i>		306	3	61	271		113	5		6	765	202		967
<i>агрооніми</i>		293	3	60	265	-	113	5		-	739	147		886
<i>некроніми</i>		4								4	8	54		62
<i>пастіоніми</i>		9		1	6					2	18	1		19
<i>ВСЬОГО:</i>	45	2424	236	295	649	1 208	501	136	14	171	5 679	1829	4	7 512